

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DOS. Nr. 40046

VOL. Nr. 14

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Anchetă

PROBLEMA

23 AUGUST

Data _____

1955508

P 010933, Vol. 14

P 10.933/14.

Urmează vol. nr. 15

I

DECLARATII - COPII
Dumitrescu Anton, Victor
Rădulescu-Pogoneanu și
Borcescu Traian.-

A M I N T I R I

1. XII. 1939 - 5. IX. 1940.-

eram în cadrele Școlii Ofiteri Infanterie Sibiu, când comandam o companie de elevi anul I - abia trecusem perioada de acclimatizare, că la 30. XI. 1939 - sunt chemat urgent la raportul Comand. Școlii.-

Sunt primit în cabinet și după prezentare, îmi înmâneză o telegramă care scria că pe 1. XII. 1939 sunt mutat în Batal. de Gardă din I. O. semna Ministrul de Război.-

După ce am luat cunoștință, privesc la Comand. care m-a întrebat ce știu în această chestiune, răspunsul meu l-a citit singur pe fața mea, eram cu totul surprins și Domnia Sa mi-a spus: "te cunosc prea bine, nu-mi trebuie nici o explicație".-

Au urmat ordinele de predarea Companiei, unui alt camarad de la Dir. de Studii și la 1. XII. 1939 m-am prezentat la Comandantul Batalionului de Gardă unde la intrare am fost întâmpinat de către ofițerii subalterni foști elevi la Sibiu, întrecându-se în a-și scria bucuria de a fi cu ei împreună. Comand. Batalionului maiorul ILIE RADU, m-a primit cu răcoală (rezervă) a 2 oameni, care se văd pentru prima oară, acesta în fața mea raportează telefonic șefului Casei Militare, general IIASIEVICI CONSTANTIN și adjutantului de serviciu col. PASTIA ALEXANDRU, că m-am prezentat la serviciu.-

Împreună cu maiorul ILIE RADU, mergem la Cabinetul Șefului Casei Militare, unde m-am prezentat de sosire la noua unitate - aici mi s-au dat sfaturile de rigoare în noua situație de comandă, pe care o voi exercita-o sub ochii tutarora, ziua și noaptea - găzduindu-mă permanent la Palat (Calea Victoriei), nu la Ghencea ori la Sinaia.-

În ziua de 2. XII. 1939 ora 10 - împreună acuma cu Șeful Casei Militare, Comandantul Batalionului și Adjutantul de serviciu, suntem primiți în Cabinetul de lucru al Suveranului, unde m-am prezentat conform Înaltului Ordin - aici - mi-a întins mâna, mi-a spus: "că îmi cunoaște caracterul și puterea de muncă, precizarea profesională și devotamentul, după care ne-am retras.-

Profund emoționat de modul cum am fost primit, conștient de distanța la care mă situam în ierarhie militară - și ca nou

sosit în această unitate de gardă - n-am gândit serios atunci și ulterior, - ca să mă pot convinge treptat și în timp, că acest mod de comportare al Regelui, pe care-l folosea curent și cu multă abilitate m-a legat și stimulat în noua poziție, dându-mi un suport puternic de muncă și devotament - iar față de noii mei șefi ierarhici m-a recomandat în forma ce nu mai acceptă vre-o rezervă din partea lor, față de mine, luând însă în același timp, măsura ca prin doctorul în drept EUGEN BIANU, să fiu pus la curent cu modul cum să mă comport în toate împrejurările de aci.-

Dealtfel acest procedeu destul de ingenios și cu eficacitatea specifică fiecărui caz - era ceva - ce îi aparținea lui și numai lui - prin aceste metode reușind să realizeze în juru-i în sectoarele de activitate variată - elemente de colaborare devotate până la fanatism - asigurând bunul mers al serviciului, prin care impresiona pe oricine vedea acest lucru și de care opinia publică nu era străină; - însă în afară de această categorie - mai era o altă garnitură de colaboratori cu grije aleși ca pregătire generală și profesională și pe care îi plasa în sectoarele de mare contact cu opinia publică (presă - reprezentanțe oficiale în străinătate, etc.) șeștia prin rafinamentul lor deosebit de voalst și cu o risipă suculentă, fără a fi lipsită de calculele perfect studiate, realizau cu succes scopuri prea puțin înțelese de marele public românesc; și infine o altă categorie de colaboratori, care se găsea în imediata și permanentă apropiere a sa, recrutată pe alte criterii decât cele două categorii de mai sus - șeștia erau cei ce îl înconjurau și amușu în mod permanent în toate împrejurările oficiale și intime, realizând planuri bine studiate pentru prezent și viitor.-

De notat și bine studiat de cei care sînt preocupați în documentare, este faptul că în toate sectoarele avea elemente alese într-un procentaj variat de la loc la loc, de la scop la scop de atîna, în sensul ca să se poată difuza în opinia publică, într-o măsură fără de lacune și fără de riscuri în sensul că șeștia direct sau prin relațiile lor familiare și uneori și sociale, torpilan în mod sigur și permanent orice svon nefavorabil monarhului - devada și garanția veracității fiind, chiar ei - care se aflau în acel loc sau situația pusă în discuție. Această formă de șachiavelism s-a realizat și a funcționat aproape toată perioada 1930-1940 în instituția monarhică din țara noastră.-

În încheierea paranteze'or de mai sus, trec la subiectul în speță, adică la noul meu sector de activitate, unde după câteva zile și nopți de lucru cu luarea în primire, în ziua de 7 dec. 1939 - dublat de un subaltern vechi din Companie, am însoțit cu cordonul mobil și fix, pe Rege la festivitatea inaugurării Școlii Superioare de Război - unde programul a fost deosebit de bogat și variat, realizând cel puțin din punctul meu de vedere o desfășurare în formalism și în fond, momente de înălțare spirituală în ceea ce privește cultura și civilizația noastră la acea dată și pe deasupra tuturor, poziția politico-militară de la acea dată - a țării românești - exprimată în discursul inaugural ținut de Rege - unde printr-un curaj fără de margini - situa țara noastră într-o poziție politică puțin favorabilă - în acel timp când cu o bună parte dintre vecinii noștri - aveam o serie de litigii în curs de tratare, într-un sens sau altul - cu alte cuvinte nu se pensau rănille în curs - ba chiar se frecau cu sticlă pisată ca durerile să fie asigurate și amplificate.-

Cum la acea dată opinia publică nu scăpa nimic din tot ce era în legătură cu scarta noastră politică, internă și externă, comentariile cu sau fără argumente corespunzătoare se făceau cu mare lux - nu au cruțat nici cele ce s-au desfășurat la inaugurarea Școlii de Război - subliniindu-se în mod deosebit luxul pe seama cetățeanului în ceea ce privește măreția localului, apoi lipsa de tact a Regelui cu modul de prezentare politică, a României, în concernul european - uitând ce necazuri aveam proaspete cu vecinii și chiar în interiorul nostru - lucru care nu peste mult timp s-a făcut simțit cu multă amărăciune în țara noastră.-

Iată că în noua situație în care am intrat, am început să-mi dau seama clar din zi în zi mai mult că orizontul meu de desfășurare a situației noastre politico-militare se lărgea, datorită posibilităților zilnice multiple și variate (contact cu diferite persoane, baletine informative interne și externe, etc.)-

Prin colonelul adjutant PASCIA ALEX, sînt pus în legătură cu d-ru' EUGEN BIANU, care în calitatea oficială de dir. general al Siguranței Statului - mai lucra zilnic în Palat într-un birou la Casa Militară a Regelui acesta după introducerea recomandărilor de cunoaștere, începe să-mi face un tur de orizont al curentelor politice din țară, bineînțeles în părțile ce mă interesează pe mine ca ofițer de gardă, asupra sistemelor și procedurilor ce foloseau diferiți agenți acoperiți, care abundă în capitală, relațiile mele cu camarazii din mijlocul cărora am plecat

chiar și cele familiare, să fie cu măsură și pe cât posibil să renunț la unele obligațiuni vechi - cel puțin în timp scurt - într-un cavint o serie de restricțiuni motivate.-

Prin turul de orizont politic, făcut d-rul E. BIANU a căutat să mă lămurească asupra luptei fățișe între grupările politice (liberali-țărăniști-onziști-gogiști-legionari-socialiști, etc.) și între Rege, care voia cu orice preț de la venirea sa pe tron, să-și impună punctul său de vedere politic intern și extern - iar șefii de grupări politice să devină executanți fideli ai săi - situație ce nu a fost acceptată și s-a ajuns la conflictele cunoscute, care cu culminat prin desființarea acestora precum și la anularea Constituției de Stat - care constituia baza existenței acestor grupări - asumându-și răspunderea conducerii statului după programul său fiind înconjurat de o serie de colaboratori de circumstanță.-

În continuare mi-a explicat că în postul ce ocup, perturbări serioase în liniștea și ordinea din Palat - pot aduce - deoarece din locul unde sînt - prin ușurință în discuțiuni cu membrii din familia mea, cu rudele mele, cu camarazii și cunoștinții apropiați - asupra celor ce voi vedea, voi auzi sau chiar a celor ce voi lucra, aceștia la rîndul lor în cercurile unde trăiesc; pentru a dovedi că sînt bine informați - vor difuza și ca în cele mai multe cazuri în mod diformant, cele auzite de la mine - și toate acestea vor contribui inevitabil la transformarea mea în victimă a imprudenței - deoarece să-mi întore bine în minte și suflet - nimic și nimeni nu rămîne nedescoperit în asemenea situațiuni, de către organele acoperite ale statului.-

Mai mi-a accentuat într-o formă deosebită cum pot să cad în mreaja agenților acoperiți din țară și chiar a acelor din serviciul altor state - care în mod cu totul rafinat și atrăgător vor ști să exploateze anumite dorințe arzătoare ale mele, ale soției și chiar ale copiilor mei, în legătură cu vestmintele, bijuterii, mobilă de lux, etc. aranjînd tot în mod înșelător la diferite magazine, diferite curse, în care să cad cu membrii mei din familie - unde la prețuri modice, dar numai pentru noi, pe care ne apreciază și voiesc să le fim clienți permanenți mi le oferă - așa au căsūt mulți în curse de asemenea natură - închișindu-și definitiv cariera.-

De asemenea m-a făcut atent, că atîta cu cît și soția mea, să nu ne lăsam antrenati în discuțiuni libere în diferite împrejurări ca: vizite în familie, cinematograful, teatru, serbări ofi-

cială, deplasări cu trenul - în stațiuni balneo-climaterice, etc. deoarece acei ce au interes sînt mari maestri în a întinde o sumă variată de curse pentru realizarea scopurilor propuse.

În continuare îmi dă cîteva jaloane asupra misiunii coordonatelor fixe și mobile organizate de gardă în diferite împrejurări - unde se găsește Regele, în mod oficial - precizîndu-mi că aceste cordoane nu sînt simple decoruri, cum poate mi-am închipuit vreodată - acestea sînt o realitate în legătură cu paza imediată, contra aceluia ce ar încerca să atenteze la viața Regelui. - În ceea ce privește, instrucția, organizarea și dotarea lor, le voi învăța și practica la Batalion. Trece și îmi explică misiunea escortei cu pașina, în tren, în automotor, subliniîndu-mi în mod accentuat, rolul ce trebuie îndeplinit pentru asigurarea vieții Regelui. -

Făce un succint comentariu asupra sistemului de pază fixă și permanentă la Casa Regelui (București-Sinaia și alte reședințe) limitîndu-se numai la misiune - fără a se amesteca în instrucții, organizare și dotare, acestea revenind Batalionului.

Cu acest prilej, îmi expune pe scurt - ce s-ar fi putut preîntîmpina, dacă la atentatul contra Regelui Alexandru al Jugoslaviei ar fi fost organizat un cordon mobil serios, etc.

Întă că după cîteva împrejurări oficiale și după primul contact cu d-ru! EUGEN BIANU, ce mi-a dat recomandățiunile de mîna, preocupările care mă rodeser încă de la plecarea din Sibiu - încep să aibă răspunsuri lămuritoare și în acelaș timp, nu putea să dispară din sufletul meu, cuvintele Regelui de la prezentarea mea - toate acestea constituiau un argument puternic, că în locul unde mă găsesc, nimic și nimeni - să nu-mi fie ca ceva obișnuit - din contră să fie în permanentă precăut și măsurile ce iau în cadrul serviciului să fie bine cîntărite. -

În ziua de 2.XII.1939, am ținut o conferință documentară profesională, asupra organizării, dotării și doctrinei de luptă, a micilor unități de infanterie, în comparație cu aceleași mici unități de infanterie, ale statelor vecine - în fața Voievodului Mihai - însoțit de lt.col. DAMACEANU și maior TOMBESCU MIRCEA, precum și a ofițerilor subalterni din Batalion, cu serviciul în București. Alt prilej, care mă face să înțeleg mai ușor seriozitatea locului unde sînt - ca din prelegerile ce aveam la Școală cu elevii - să fac expunere profesională, în fața moștenitorului tronului - mare lucru pentru mine atunci. -

Dar cu cât zilele se scurgeau sub aspecte diferite și care cu specificul lor în parte mă lumina și îmi arăta clar, că activitatea mea aici în desfășurarea ei - eșea de multe ori din cadrul cunoștințelor mele de bază, deci apare într-o formă nouă și repetată extra profesională, care într-o măsură pecebluiește definiția de pază a mea - deci tot ce mi-a dat dr. E. BIANU nu erau fără rost - ba simțit nevoia imperioasă de a fi orientat cât mai repede pentru a răspunde cum se cuvine misiunilor ce primeam.-

În cadrul orientării mele personale asupra sistemului de pază fixă a reședințelor regale, am observat din primele zile, că nu se vedeau în posturi nici un ostaș - cu toate că în realitate erau - toate posturile erau așezate lângă co-paci - clădiri - boschete - etc. ostașii apăreau numai când te apropiși la distanța ca să-ți poți auzi ce raportează - și bine înțeles însoțit fie, de șeful de schimb, fie de încheetorul plutonului de gardă, fie de comandantul plut. de gardă - altfel nimeni indiferent gradul ce avea nu putea circula pe linia posturilor de pază - somațiunile din R.S.G. nu se practicau parolă de asemenea nu se folosea - raportul era încoet fără a renunța la supravegherea sectorului din consemnul ce avea fiecare post separat - legătura cu comand. plut. și între posturi telefonică - iar în cadrul acestui sistem de pază - era în permanentă controlul exercitat - din partea Garnizoanei rondul obișnuit sau special aici nu se practica.-

În continuarea punerii mele în cunoștință cu organizarea cordoanelor fixe și mobile, a căror tărie ca număr și compunere (ofițeri, subofițeri și trupă) precum și dotarea lor cu armamentul impus de situație - toate acestea - după avizul dat în prealabil de dr. E. BIANU - idem cu organizarea expoartei și siguranței în deplasarea cu mașină, cu trenul, cu autoturul - idem cu organizarea echipei de halebardieri pentru solemnitățile din sala tronului - cu organizarea echipelor de încălțători pentru invitații la vinătoarea cu organizarea sistemului de alarmă aeriană ziua și noaptea - în caz de tulburări interne etc.-

Toate aceste puneri la curent le făceam teoretic și practic cu ofițerii vechi în serviciu cu mine separat și cu restul de subofițeri și trupă în orele special destinate în locuri pe cât posibil aproape de realitate, unde momentele se dădeau școlastic, din experiență câpătată din diferite cazuri

in majoritate date tot de dr. E. BIANU.-

Sunt invitat de către comandantul Batalionalului să cunosc în spațiul schema de organizare a personalului inferior de toate categoriile - a locului de activitate pe care o desfășoară în mod permanent și întâmplător - de asemenea să fiu la curent cu personalul flotant - adus pentru diferite lucrări - dinaintea hotărâri - indicându-mi-se zonele unde nu are voie să treacă - dându-mi-se și personalul necesar civil specialist în asemenea împrejurări (cazul șantierului de construcție Prager și altele).-

Controlul permanent ziua și noaptea - fără a le stingheri activitatea - la uzina electrică - garaj - centrală telefonică și telegrafică - magazii - pivnițe - bucătăria, ateliere anexă la uzină și garaj - deposit combustibil și benzină - Bir. informații.-

De asemenea am fost obligat să cunosc în jurul Palatului - bineînțeles după ce mi s-a dat datele convenite - locurile cele mai pretabile (locuințe private - localuri de consum - birouri de voiaj - reprezentanțe străine - mici vitrine de reclame) și treptat să fiu în măsură a aprecia în mod obiectiv - diferite atitudini a persoanelor care stăteau în anumite locuri periodic sau întâmplător, pentru a observa anumite momente solemne ce se desfășurau în curtea Palatului sau chiar în interior.-

Aveam asupra mea în birou sub cheie, planul de repartitie spre folosință oficială a Palatului și dependințelor - pentru a fi în măsură să intervin cu trupa în diferite cazuri neprevăzute.-

Într-un cuvânt - am intrat serios în atribuțiile ce aveam - încă din primele săptămâni - unde în timp trebuia să mă perfecționez după indicațiile celor cu experiență și practica locului indeosebi.-

În cursul lunii decembrie 1939 - care după cum se știe este bine și bogat însestrată, prin tradiție, cu o sumă de evenimente religioase în jurul cărora civilizația și cultura a creiat o serie de manifestări, adecvate, prin care să niște și chiar să emoționeze pe cei mulți - în sens educativ și instructiv - fără a ecoti vre-o treaptă socială - de sus și până jos - deci și la Palat - cei chemați din sine guvernului - au organizat cu ocazia Sărb. Crăciunului programul de datini și tradiție - cu echipe de ambele sexe: școlari, studenți, societăți musicale profesionale, cîntece, jocuri, urări, etc. în mod sintetic din toate provinciile țării - ca o dovadă de respect și dragoste față de capul statului - la toate acestea în calitatea oficială ce aveam - am fost de

față în mod permanent și am rămas profund impresionat de varietatea și frumusețea celor prezentate în program.-

S-a ajuns cu urmărirea și cîntărirea gesturilor celor ce făceau cei dăa diferite echipe care s-au produs, deoarece se credea că în compania lor, puteau strecura cu abilitate - elemente special pregătite - ca să culeagă sau alte chestiuni din Palat - ceea ce îi interesau.-

Ianuarie 1940 aproape mai bogat față de decembrie 1939 - se deschide în Palat - prin prezența Guvernului în ținuta de rigoare, pentru a prezenta felicitările tradiționale Regelui - apoi împreună cu demnitarii Casei Civile și Militare - înmănușiază careul de protocol și ceremonie, pentru primirea Corpului Diplomatic acreditat în țară - cu unitatea de comandă cu Drapel și Muzica - am dat onorul convenit la intrarea în curtea palatului - de aci cei prevăzuți în program - conduc în sala tronului Corpul Diplomatic - în timp ce eu mă strecoș pe alte scări pentru a urmări ceremonialul ce se desfășura înăuntru și plus să văd cum se comportă halbardierii ce erau tot din gardă - care prin echipajul lor contribuiau la decorul acestei festivități.-

Acum am avut loc alocuțiunile potrivite momentului - o gustare simbolică - ca în aceeaș formă de protocol Corpul Diplomatic să se retragă spre legațiile respective - apoi membrii Guvernului la fel - în interiorul Palatului cei chemați cu înregistrarea unor asemenea manifestări, să facă trecerea în jurnalul oficial al palatului.-

Din cuprinsul alocuțiunilor ținute, se desprindeau stit din partea decanului Corpului Diplomatic cit și a Regelui adevărate și sincere mărturisiri de credință în relațiile oficiale între statele și popoarele ce reprezentau fiecare - tinzînd în mod sincer cu toții, spre o viață de perfectă armonie și progres - singurele în măsură să asigure temelie de granit - garanția civilizației și a Culturii mondiale în prezent și viitor.-

Ca unul care am urmărit cu viu interes și în acelaș timp emoționat toate cele de mai sus, ajuns la biroul meu în Companie și în casa mea nu-mi găseam liniștea convenită, ca să pot așterne în jurnalul meu ceva de care să nu mă rușinez vreodată - îmi cerea ce privește obiectivitatea - asupra adevărului și anume nu-mi găseam un răspuns la întrebarea care era sursa în sufletul meu cum un om de talia Regelui cu 15 ani în urmă (1925) ne-a fost pre-

zentat oficial printr-o broșură specială scoasă de Guvernul de atunci, plin de toate cusururile și cu tot felul de scăderi suflatești - că nu mai era opt atunci să fie moștenitorul tronului și mai târziu Rege - dilema era cu atât mai mare, cu cât din cuvintele Decanului C.D. se desprindeau inversul celor mărturisite "când s-a spus adevărul atunci ori acum?" Și mai virtuos și chiar enervant, îmi venea în minte preciziunile Decanului, exprimate prin ilustrarea la lumină nu voalată - în legătură cu marea personalitate ca ea și Suveran - iarși motiv, ca memoria să-mi aducă o serie de aprecieri axate în mod curent în diferite împrejurări din viață - foarte întunecate și care veneau în conflict cu etica și morala socială, - tot bineînțeles pe seama Regelui - toate acestea mă tulburau și nu-mi găseam un răspuns pentru a trece în jurnalul personal ceea ce trebuia.-

În continuarea firului de contrast între adevăr și neadevăr am analizat din stenogramele ce aveau, răspunsurile ce a dat tot la anul nou, Guvernului și Corpului Diplomatic, într-o formă liberă, elegantă și în spiritul de înaltă etică și solemnitate, nici un cuvânt sau gest de prisos - toate și totul se potriveau de minune cu imperativul timpului și în spiritul năzuințelor prezente și viitoare ale neamului - tot acum îmi apare în minte ceva care m-a indispus în timpul răspunsurilor și anume dintr-un colț secundar al locului, câțiva dintre demnitari, își dădeau cu cotul discret și zâmbeau ironic.-

Am analizat cu mentalitatea mea aceste gesturi și ulterior urma să cer explicații d-rului E. BIANU pînă atunci însă, în mine olocotea nedumerirea în sensul dacă ar fi posibil ca în cadrul amintit și în ocazia cea mai de seamă, să se producă în mod public și ceremonial, acte și declarații deșarte asta nu intra în mintea mea - cu atât mai mult, cu cât toate acestea se difuza prin radio - presă - etc.-

6.I.1940 sărbătoarea tradițională a "Bobotezei" în scopul organizării și desfășurării serviciului religios, s-a făcut cu un fast deosebit - pentru a contribui și pe această cale la recunoașterea spirituală a opiniei publice atîta de impresionată și plină de griji, avînd în mijlocul ei, refugiați polonezi și cehi - plus atmosfera politică internațională incertă și greoasă.-

În timp ce instalăm în jurul extrădeii amenajate pentru asistența oficială în frunte cu Regele - ostașii din gardă - mi-a trecut pe la urechi un val de vorbe grele la adresa celui ce se păzea - ieșite din mijlocul publicului care venise la serbarea

religioasă - sigur enervarea pe care o produceau măsurile de pază și siguranță - ulterior am comunicat dr. E. BIANU care nu a fost surprins de această ostilitate.-

Iată o serie întreagă de evenimente trăite din plin și care au avut darul să riscolească în sufletul meu o seamă de amintiri - începînd cu copilăria mea, conducîndu-mă la concluzia că, tot ce se forțază și se exagerază în scopul de a depăși în mod tendențios realul și normalul în orice ramură de activitate omenească - nu are durată - ba mai mult se forțază la accelerarea lichidării într-un fel sau altul - a situației ce se voește a fi ascunsă și camuflată.-

Peste cîteva zile, Regele cu Voievodul și cîteva demnitari pleacă la o vîntoare organizată în Benet - de la Bstalion, îl însoțesc maiorul Ilie Radu cu încălătorii și personalul necesar - eu am rămas într-un timp singur - prilej binevoit, după o activitate variată și obositoare de 12 zile - să mă odihnesc și în acelaș timp să-mi mai pun la punct o serie de însemnări luate în diferite ocazii în legătură cu instrucția și educația celor ce aveam în subordine.-

Compania de gardă, în această perioadă a avut toate plutonurile în Căminul Victoriei - nu a mai trimis 1/2 din efectiv la Caz. Ghencea pentru instrucția practică - a trebuit să fie grupată în C. Victoriei - pentru a fi gata în orice împrejurare în plus pentru a face față cu oamenii la diferitele servituți - în timpul diferitelor programe ce s-au desfășurat la Palat.-

Dar domnul E. BIANU a continuat să vină zilnic la biroul său de lucru - găsim timp și pentru mine ca să mă cheme la dînsul, pentru a mă orienta în continuarea programului ce avea cu mine - în plus gata să-mi dea lămuririle necesare la toate întrebările ce aveam notate pe timpul sfîrșitului și începutului de an - în Palat.-

L-am povestit impresiile generale asupra programelor ce s-au desfășurat între 20.XII.1939 - 7.I.1940 oprindu-mă cu dînsul împreună asupra a tot ce îmi notasem ca echivoc în carnetul personal - a apreciat favorabil spiritul meu de observație și într-o măsură și din punct de vedere critic, fără a-i obli nimica și pe nimeni de care eu m-am ciocnit sufleteste.-

La toate acestea pe care le-am urmărit cu viu interes domnul mi-a răspuns: "dragul meu nu vreau să promovez nimic din lacunele ce ai observat - dar din experiența ce o am din viață și profesie - te fac atent, că în jurul capetelor de stat fie și mo-

narhi ori președinți de republici - au fost, sînt și vor mai fi. Întrigi în forme din cele mai variate și senzaționale dacă vrei - înă e minte serioasă și însoțită de discernămintul necesar, cantă să vadă de unde izvorăsc toate acestea - cine le colportază și în ce scop - de altfel ai să te convingi personal de toate sau în parte, cît timp vei lucra unde te găsești.-

Scootind că mi-a dat răspunsurile cuvenite a continuat prin a-mi face cîteva scurte caracterizări ale demnitarilor, cu care voi avea mai des de lucru și este necesar să mă comport ca stare.-

1.- Marele secretar general al partidului P.R.N. ERNEST URDAREANU, dotat cu rafinamentul și violența diabolică, dictează în mod nerăzînit în sîsa formulă guvernamentală, bucurîndu-se de încrederea Regelui, ca unul ce avea multe calități comune cu respectivul - prin fastul și vocabularul său bombastic - justifică la tot pasul, predestinarea sa, în deținerea și cărmuirea soartei poporului român, el fiind acel care era gîrantul prezent și viitor nu accepta să fie contrazis și nici nu căuta să motiveze într-o măsură atitudinea sa, oportunismul a fost permanent la baza tuturor manifestărilor - care în mod formal și curtenitor îți acorda largheț și înțelegere ca la un moment să îți le suprimă brusc un mare risipitor de bani și justifică încontinuu jenă financiară - un classic erotoman - laș în momente grele - ingrăt fără de pereche nu accepta ideea că ar putea fi înlocuit de cineva în conducerea țării.

De notat în mod sepebit - acest demnitar - cocotat - pe lîngă oprobriul public general și unanim, pe care îl avea în mod deosebit - în rîndul demnitarilor din Palat - nu avea nici o contingență dar toți îl acceptau sub teroarea pe care o exercita peste tot și asupra lor - arătîndu-le la momente grele, gesturi de suprafață, în sensul că este înțelegător, etc.-

2.- Generalul ILASIEVICI CONST.

Cu experiența pe care o avea în serviciul Palatului este bun la toate pentru un timp scurt - lipsit de fondul cuvenit - virștel - poziției, etc. folosea din plin speranța sa, destul de impunătoare că restul era tabula rasa.-

Susceptibil la gesturi și complimente minore - iubitor de bani și obiecte de valoare - ce aștepta de la marile întreprinderi industriale - bancare etc. unde își oferea bunelc lui serviciu prin greutatea din punct de vedere politic și social - cel puțin așa se credea - sfîșiebat inofensiv - iubitor de alergări de cal și jocuri de noroc, cu banii altora însă - că el nu avea.-

3.- MOCIONI ANTON, fiul clasic al norocului - convins pînă în măduștile sale, că este indispensabil în viața statului român și a Instituției monarhice, pretindea în mod fățiș că are numai drepturi în această țară - nu concepea ca el să aibă vre-o obligațiune de orice natură față de stat - egoist și invidios fără de pereche - avar bolnăvicios - răzbunător și incapabil de a face vre-un gest larg de altruism individual ori colectiv.-

4.- STARCEA senior, Intrarea toate calitățile pozitive cerute de locul ce avea în Palat, însă sub constrîngerea a rivalului E. URDAREANU se manifesta în consecință.-

Era ținut la Protocolul și Ceremonialul Palatului mai mult pentru relațiile ce le avea în rîndul reprezentanților acreditați în țară - plus în străinătate.-

5.- FIODOR IANCU, era primul care îl secunda pe STARCEA senior cu frumoase calități, însă era victima băuturii dar controlat la timp, nu făcea abus.-

6.- ILIEA OCTAV, Era al doilea ajutor al lui STARCEA senior, era la curent cu specialitatea sa, însă un mare zeflemist - ironic - intrigant - egoist - în concluzie era omul clasic de circumstanță.-

7.- MARINESCU FLORIAN, În relațiile de colaborare în serviciu lipsit de consecvență în hotărîrile luate, ușor influențabil cu personalul în subordine, gata pentru a asculta orice nimicuri, etc.-

8.- Îmi enumără o serie de abateri comise de predecesorul meu la comanda companiei, - care era foarte larg în răspîndirea de știri din Palat prin cercurile pe care le frecventa - avea multe relații cu corespondenții de presă internă și externă - unde participa la jocuri de noroc pe sume mari, afemeiat, etc.-

Cu aceste încheie discuția zilei - promițîndu-mi că altădată ve veni cu complectări mai interesante.-

În ziua de 23.I.1940, sînt invitat împreună cu maiorul ILIE RADU la Biroul d-lui STARCEA senior, care ne dă la fiecare în parte în scris, ce avem de făcut cu subalternii noștri în timpul festivității de a doua zi 24.I.1940 cu cavalerii ordinului Ferdinand I - încă un prilej pentru mine ca să-mi dau seama cît de mare importanță are studiul în timp și în spațiu precum și organizarea în amănunt a tuturor manifestărilor omenite în masă - deoarece programul festiv din 24.I.1940 s-a

scars într-o formă minunată fără a se putea vedea nici cea mai mică lacună - în plus mi-au rămas neșterse în sufletul și mintea mea, figurile oamenilor de diferite trepte sociale din toate ținuturile țării - adevărate stînci de granit. Costumele lor naționale regionale - uniformitatea graiului de bază ce foloseau - marceau în mod fericit omogenitatea noastră românească - figurile lor brăzdate de numărul iernilor și primăverilor ce aveau trecute fiecare - ilustrau din plin vitalitatea unei națiuni viguroase.-

Regele însoțit de Voevod și de Principesa Elisabeta, s-au întretinut cu fiecare cavaler, toți în măsură să răspundă fără a gîngăvi asupra bucuriilor și necazurilor din regiunea respectivă.-

Încă o împrejurare cînd să verific și să mă conving și mai mult de îndeminearea ce o avea Regele, în purtarea de discuțiuni scurte și cu miez - cu acești cavaleri ai ordinului Ferdinand - găsind pentru fiecare un argument care ilustra cunoașterea și trăirea în cadrul concepțional de viață a fiecărei regiuni din țara noastră.-

Din discuțiile acestor cavaleri am putut desprinde cum își arătau satisfacția lor, pentru modul cum Regele le arăta înțelegere și interes de la caz la caz precizînd tot ei - că și în anii precedenți au avut aceleași bucurii - văzîndu-se în centrul de preocupare serioasă a Regelui situație pe care aceștia o vedeau cu luxul de amănunte în locurile lor de viață cetățenească.-

Intr-una din zile după ce îmi făcusem controlul pe linia posturilor și urma să trec prin diferitele anexe ale Palatului - după itinerariul ce mi-l făcusem pentru acea zi - sînt în fața d-lui Arhitect al Palatului ERNEST IOAN - care într-o ținută de sobrietate mă invită în biroul său - unde îmi arată deschis că mă cunoaște mai mult decît cred eu - de la camarazii mei tineri, dar vechi în acest serviciu, căutînd să-mi facă cîteva recomandări cu grije exprimate încheind cu cuvintele: "pentru munca și zbuclumul d-tale nu-ți va face statue, dragostea lor de ridică dar nu te susține - tatăl meu a plătit-o, eu sînt prea bătrîn ca să mai repar ceva" - continuă prin a-mi face cîteva istorisiri din viața intimă a lui Carol al II-lea încă din cruda-i copilărie - într-adevăr m-a pus pe gînduri, nu știam ce să mai cred mi-am făcut rezervele convenite și mulțumindu-i m-am retras spre locuință.-

Mult timp am meditat asupra celor spuse de Arhitect - am analizat în tot felul acest material ajungînd la concluzia primă că într-o formă mi s-a întins o cursă - de aceea un timp am evitat să mai am vre-o convorbire între 4 ochi și totuși cînd mă

prindea singur iar îmi înșira o sumă de amănunte, eu mărturisesc le luam pe toate sub beneficiul convenit - fără a-mi schimba atitudinea față de el - ori să caut a mă spovedi cuiva - țineam în mine și căutam prilejul să verific prima concluzie.-

Timpul însă, care de multe ori are cuvântul hotărâtor mi-a dovedit din plin că bănuiala mea a fost gratuită el a fost mai mult decât eu l-am putut înțelege atunci că mai târziu l-am înțeles, apreciat și estimat, însă era prea târziu. Arhitectul ERNEST, nu mi-a făcut cele de mai sus în sens demagogic - ci ca unul care trăia realitatea în ceea ce privește înțelegerea imperativelor sociale, de la noi din țară și din străinătate - nu avea nici un fel de veleitate politică personală sau de partid - avea bineînțeles în mod bine acoperit - acel grad de înțelegere și practică de viață - cum puțini oameni am întâlnit în acest fel - dar unul ca mine, care nu avusesem nici o ocazie să cunosc caractere obiective în genul său - îl suspectam - totuși mai târziu i-am arătat recunoștința mea pentru încrederea ce îmi acorda - dar tot din vina mea - am mers pe linia glonțului nebun a traectoriei - nu am deviat - ca să ajung unde mă găsesc.-

Iuna februarie 1940 mai puțin bogată în evenimente interne, așa că activitatea mea se desfășura într-un cadru mai liniștit uneori chiar monoton - dar dr. E. BIANU profită de acest interval de timp și îmi dă pentru studiu acasă, broșuri scoase de dînsul pentru cursurile ce le ținea cu caracter profesional, cu funcționari de la Poliție și Siguranță - izvoare cu materialul necesar înțelegerii unor probleme de documentare ale timpului - mai găsește necesar să-mi facă o secțiune verticală în marea piramidă a societății bucureștene - făcîndu-mă să înțeleg cum în acest amestec de concepții - un străin se poate strecura ba chiar să se alțiească în mod calculat - ca să parvină în locuri și posturi importante.-

Tot în acest interval de timp - spre deosebire de săptămînile trecute, exercițiile de alarmă aeriană sau în caz de tulburări interne - a fost mai dese în special cele de noapte - prin criteriile ce le primea maiorul IULIE RADU care mi le transmitea nouă celor în subordine se desprindeau în mod vădit - că ele răspundeau unor desiderate - ce se cereau lămurite - plutecele mergeau la Caz. Ghencea pentru instrucția practică în teren, unde după o săptămînă reveneau în Calea Victoriei - pentru serviciul de gardă - Voevodul sub conducerea lt. col. DAMACIANU ori a maiorului TOMESCU - mergea la cîmpul de instrucție sau la Poligonul de tragere, unde era pus în fața unor situații de înțelegere, asupra metodei de instrucție și educație a ostașului - de asemenea lua parte la aplicațiunile de noapte, special

organizate în jurul capitalei - tot pentru orientare și înțelegere profesională.-

Martie 1940 cap de anotimp de primăvară, acum este foarte bogat în știri externe în special zvonurile circulă cu viteza luminii în forme senzaționale, din toată această multitudine de vești - un lucru se desprinde clar - Hitler se încleștase adînc și temerar în lupta cu apusenii, iar lumea romînească foarte sensibilă - avea multe explozii de exuberanță, prin comentariile ample în birouri, localuri publice, tramvai, pe stradă, în societate se făceau pariuri etc. - situații ce ușura mult activitatea agențiilor acoperiți- de care țara era arhiplină.-

Finlandezii cad onorabil în armistițiu cu URSS. Polonezii fugari renșesc să se grupeze în apus pentru a reîncepe lupta lor națională - în Jugoslavia renmitul butoi cu pulbere în Balcani - neînțelegeri interne, fără a se renunța la tradiționalul lor cuțit sau pistol ca ultim argument - idem în Bulgaria - la noi extremiștii duceau lupta în subversiv - mai mult în stratul orășenesc - la sate țărani își lucau cu trudă ogorul ori livada de pomi fără a fi indiferenți la evenimentele politice interne și externe, în acelaș timp răspundeau la timp și fără de ezitare, chemărilor la concentrare în zona de acoperire și la unități, unde au dovedit multă înțelepciune cetățenească, prin comportarea lor, neavînd cazuri de abateri de la regulile militare.-

Toate aceste manifestări au fost cunoscute la timp și complet, de către colaboratorii lui Hitler, care în studiile lor - în proiectele politice și militare - își organizau dispozitivele, marcînd cu multă grijă, eforturile succesive și la momentul oportun simultane - pentru acest popor atît de încercat.-

Ca răspuns la toate cîte se petreceau în lumea mare, în cursul acestei luni, la noi - se inaugurează sub conducerea Academiei Romîne, Institutul de Istorie Națională în Parcul Jia-nu, unde a participat și Capul Statului, care în cuvîntul inaugural - a subliniat - rolul important sub raportul cultural - fiind ca un far luminos în imensitatea mărilor, prof. NICOLAE IORGA, întărește cele expuse mai sus și invită pe Academicienii prezenți să îndemne și să încurajeze tineretul romînesc singura căsușă a viitorului - să vină aci - de unde să ia lumină și adevăr, singurele argumente rodnice în progresul și fericirea țării.

La centrul de străjerie Breaza - se inaugurează un Partic sportiv modern și a unui poligon de tragere redusă, încî un prilej de afirmare tinerească în sinul națiunii.-

În cadrul tradiției în această primăvară când Voievodul avea 18 ani impliniți - fiind moștenitorul tronului - cu ceremonialul specific acestui act este primit în rândul Corpului Matur al Senatului ca secretar de drept - toate s-au făcut fiind de față Regele, Guvernul împreună cu Camera și Senatul.-

În cadrul cuvintărilor impuse de situația zilei Regele în fața reprezentanților țării (nu a partidelor căci erau desființate) arată cum a fost nevoit să treacă la hotărâri epocale în viața politică a statului român - prin desființarea partidelor politice - abolirea Constituției care nu mai corespundea vre-unui în timpul când oamenii se frământă și se sbate în mod continuu cu furtuna venită ca un trăsnet asupra ei, acum când dreptul la viață, se deschide prin modul cum fiecare națiune înțelege să-și aleagă calea de urmat în viitor.-

Toate acestea le spunea ca și cum ar fi avut concursul întregii națiuni când a luat hotărârile de mai sus - realitatea însă era - că știa ce se murmură în masele poporului - murmur care nu era sa ceva învățat pe dinafară pentru un scurt timp ci era o realitate care trăia în sufletul fiecărui cetățean - ca urmare a jecmănelilor care s-au abătut asupra lui începând din 1930 - prin: zisa criză pentru cei mulți și belșug pentru câțiva prețul produselor țărănești de batjocură și cele manufacturate la preț de speulă munca în fabrici plătită ca să nu mori mai mult nu se putea câștiga de către muncitori, funcționarii statului neplătiți cu lunile - în schimb pentru anumite categorii de oameni în care neamul românesc își pasese toate speranțele - sugeau fără milă din viața țării - trimițând peste hotare toate unde mai tirziu să asigure fericirea lor.-

Acum toate cele ce spunea erau primite ca vorbe goale și deșarte - națiunea era prea încercată în lupta cu lipsurile și nevoile de tot felul, crezuse prea mult ca acum, cu sufletul și inima împietrite să aștepte calmă dar dîră - momentul cel mare care se contura cu un bolid pe bolta cerească, scotându-se fiecare o piatră peste care au trecut multe ape liniștite și nebune, fără ca să poată să desrădăcineze din locul ei. Această enigmă nu a durat mult și s-a dovedit din plin - adevărul - națiunea a rămas la locul de cinste și onoare, iar mari și teribili conducători, au pierit, ca și cum nu au fost.-

Odată cu apariția pe firul povestirii de față a Voievodului Mihai - scotese necesar să-î deschid un mic loc în intervalul care marchează pentru cei care se ocupă de asemenea probleme, piese documentare pentru viitor. În venirea tatălui său pe

tron - era sub directa și permanenta supraveghere a bunicii sale - Regina Maria - care pînă ce a murit 1938 - a exercitat asupra lui influența sub raportul educativ cunoscut, lăsîndu-l lîngă tata la festivități - cursuri - vizite restul timpului îl ținea lîngă ea - în cadrul timpului afectat pentru instrucția sa - a mai fost numit pe lîngă Voevod ca specialist în educația fizică de la ANEF Cal. Emil Pălăngeanu - care la orele stabilite în programul hotărît, venea și lucra după anotimp cu Voevodul - programul de gimnastică - scrimă - box - lupte la timpul potrivit, - schiuri și alpinism sau la Mare pe plaje sportul impus - Tot acestui Colonel cu frumoase aptitudini de pedagog și educator în plus și cu o reputație morală apreciabilă, i-a mai fost încredințate - partea sufletească intimă, ca ecou al unui organism normal, - lucru despre care am auzit vorbind în mod omagial și cu recunoștință chiar de către Voevod, mai tîrziu Rege. Cu acest colonel, Voevodul era lăsat să meargă în țară incognito - lucru puțin cunoscut deoarece nu înțelegea să-și facă din aceasta o platformă - din contra se simțea prea puțin pregătit - ca să poată îndrumsa serios în viață pe moștenitorul tronului - dovada s-a făcut că i-a fost cum am arătat mai sus - pînă la mai 1942, cînd nu mai era în situație de a continua.-

După terminarea liceului special organizat în Palat în sensul de a fi cu colegi din toate straturile sociale și dintre minoritarii aflători la noi a fost inițiat în principiile doctrinare ale armatei, aducîndu-i-se pentru școală - diferiți ofițeri generali și colonel, profesori de specialitate - etc. care veneau în cadrul unui program stabilit.-

S-a mai ocupat și de latura specifică vîrstei dansul și muzica - în care scop 1-2 ori pe lună se organiza în Palat, în sala unde erau vizionate filme - ceariuri în cadru restrîns, cu invitați; unde veneau unul dintre părinții domnișoarei și asista pînă la sfîrșit - aici iarăși col. Emil avea un rol deosebit - deoarece el purta răspunderea asupra organizării pentru atingerea scopului urmărit.-

De la 1.XII.1939 - 5.IX.1940 - nu au mai avut loc asemenea ceariuri - din cauza evenimentelor.-

Trecuseră trei luni de la venirea mea aci - și prin forța lucrurilor - volens nolens - m-am întîlnit des cu unii dintre demitari cu alții mai puțin - acest contact de serviciu - completat cu îndrumările ce aveam de la E.B. și experiența personală, am ajuns ca să înțeleg cu ușurință anumite situații ale locului - unora să le devin obiect de studiu și colaborare - altora să fiu ținut la distanță - dar mai mult decît eram pentru ei - nu

puteam altfel - deci se mulțumeam cu modul meu de a mă manifesta.

Astfel șeful Protocolului și Ceremonialului STARGEA senior mă invită în biroul său, unde într-o atmosferă caldă de apropiere, urmărea atent să vadă în sufletul meu, ce anume m-a impresionat mai mult - în noua mea activitate profesională, eventualele lucruri neclarificate - fiind gata să mă lămurească - solicitându-mi chiar să-i fac mărturisiri, asupra celor ce eventual mie nu mi-ar conveni într-un cuvânt voia cu orice preț să-i fie apropiat.-

Sigur că mi-am dat seama de măsura pe care eu trebuia să păstrez față de dînsul în orice împrejurare - lucru ce a apreciat și într-adevăr mi-a fost o bună călăuză și oficial și privat.-

La un mic interval de timp, sînt invitat în Biroul Marelui Maestru de Vinătoare, MOCIONI ANTON, care era preocupat cu evidența sitarilor în trecere prin țara noastră - și de la care ținea să obțină cît mai multe victime - ca un mare vîntor de clasă și de rasă ea în mod indirect îi eram de folos prin încercătorii care îi instruiam și îi puneam la dispoziție după ordine.-

Abordează cu mine discuțiuni fragmentare de la festivitățile trecute unde m-a văzut în serviciu și cu acest prilej își manifestă plăcerea să mă anunțe că mă poate primi în vizită la locuința sa - substratul însă era altul - eu în calitate ce e aveam - trebuia să știu și să fiu în măsură ca personal în orice timp afară de program să merg la acești demnitari la locuințele sau chiar în cercurile lor intime, pentru a-l aduce la Rege.-

Mai sînt invitat în Biroul Ajut.prim de la Protocol FIORDOR IANCU - aici căldura și sinceritatea aproape puerilă față de mine - s-a arătat în toată goliciunea spunîndu-mi de aprecierile favorabile ce s-au făcut asupra mea în serviciu de către demnitari în discuțiunile ce aveam - i-am mulțumit mult - și a continuat a-mi da să înțeleg prietenia ce îmi acordă.-

Tot în acelaș spirit, mai sînt invitat în birourile ULIEA OCTAV, MARINESCU FIORIAN, unde într-o formă specifică fie căruia mi-au făcut aprecierile cuvenite și mi-au dat și recomandări - și ei la fel mi-au anunțat că sînt bucuroși să le fac vizită în casa proprie.-

În acest an - 1946 - sărbătorile Paștilor - Regele

cu Voevodul Mihai le-au petrecut la Castelul de Vinătoare Reghinul Săseșe - însoțit de dr. E. BIANU, preot prof. NAE POPESCU (Academia Teologică) col. adj. PASPIA ALEX, maior-ILIE RADU cu personalul civil și militar necesar pazei acolo - locul cel mai nimerit să ia legătură cu personalități politice, români și minoritari din Transilvania - ceea ce s-a făcut prin BIANU.-

Evenimentele externe fierbeau și la noi în țară, atmosfera era din ce în ce mai grea, punctele de frontieră feroviare - spre apus - deveniseră adevărate urdinișuri de stup - insulele minoritare în special (sași și șvabii) se fortificau spiritual și fără prea multă jenă în mod public, mai explodau câte un slogan - hitlerist - devenind din zi în zi mai însoțenți cu autoritățile de stat - cu particularii au încercat însă li s-au servit multe lecții pe spinare.-

În latitudinea lor nebunească, organele lor de propagandă au lansat zvonuri din belșug, că Regele a plecat la Hitler pentru a duce tratative însă nu l-a primit - opinia publică a avut mult de comentat pe seama acestui zvon.-

Când s-a înapoiat în capitală, programul audiențelor era întocmit așa că în Palat era un dute vino fără de sfârșit - la mulți demnitari îi se încasează corăbiile - zimbetele și ironiile din birouri - sînt depășite acum de preocupări asupra chestiunilor cele mai minore - cele principale - parcă le luase mințile la toți - le ocoleau.-

În calitatea ce aveam de Comandant al Gărzii acum după venirea Regelui în capitală - am primit ordin direct în numărate rânduri (seara) ca la ora x....la poarta....să ridic sentinela și personal să introduc în casă persoana cu indicativul....eu așteptam pînă ce se termina convorbirea, ca apoi să-l conduc pînă ce îl scoteam în stradă în mulțime sau luam vre-o mașină mică cu care să dispară oit mai repede. Ulterior am aflat pe cine a condus în condițiile de mai sus: M. MANOIYESCU, GH. BRATIANU, VAIDA VOEVOD, M. CONSTANTINESCU, R. FRASOVICI, comisar din partea Marelui Rabin GASSNER, col. THIERIE, THIERIER col. BFE cu 2 polonazi, etc.-

Serbarea de la Mai 1940 s-a desfășurat într-un cadru foarte restrîns, amenajîndu-se o mică tribună în fața Palatului unde s-a primit defilarea trupelor iar manifestările anexe în mod public la fel tot în formă redusă, deoarece marea noastră aliată Franța, fusese ingenușiată de către germani.-

Zina tineretului român 6 iunie 1940, s-a sărbătorit tot simbolic, tot în semn de participare la marea încercare a poporului francez - idem ziua restaurației 8 iunie 1940.-

Pretextul răsunător și plauzibil, că participăm integral la marea lovitură primită de Franța din partea Germaniei prin măsurile și stitudinea luată cu cele 3 aniversări de mare tradiție altodată, - a fost formula cea mai plauzibilă momentului - căci prin lipsa manifestațiilor nebunești care se făceau mai înainte - nu a permis maselor populare care erau surescitate, să se dedea la acțiuni care ar fi adus frământări cu consecințe grele pentru țară - așa că în acest fel agonia Guvernului și a Regelui s-a mai prelungit - cu toate că scarta lui Carol al II-lea era pecetluită definitiv, binăntelea și a Guvernului, ilustrând vădit încheierea unei perioade fără de precedent la noi în țară, așteptându-se din moment în moment clipea desnodământului fatal regimului.-

Activitatea politică în Palat evolua în continuu, în sensul că ședințele în cadrul restrins al Guvernului se succedau la intervale scurte - acestea erau în legătură cu rapoartele ce sosseau prin curierii de la legațiile noastre din Apus - precum și vizitele dese a unor miniștri acreditați ca: cel al Franței, Angliei, Turciei, etc.-

D-ru BIANU era permanent în Palat, unde îl ținea la curent Rebele cu știrile ce-i sosseau în mod permanent ziua și noaptea, el singur le primea și le transmitea Regelui - nu folosea pe nimeni în această chestiune.-

Demiterii erau permanent la birou - pentru a fi în măsură să execute însărcinările ce le reveneau fără întârziere, folosindu-se de relațiile ce aveau în cadrul Corpului Diplomatic.-

Aducerea în capitală a Ministrului german FABRITIUS, în locul lui V. PAPPEN trimis la Istanbul enervează și chiar supără ceroul politic din țară, deoarece acest diplomat care trăia în umbra bunăntății BISMARCK de altodată, era agresiv și un mare intrigant cu prea puțină eleganță diplomatică în manifestațiile sale, lucră pe față cu elemente răsvrătite legionare, cărora le garanta conducerea țării, dacă lucrează și colaborează cu el.-

Pentru a se evita situațiuni care să antreneze statul român în vre-o încercătură din punct de vedere juridic, s-au luat măsuri de pază și supraveghere în mod deosebit a Legației germane - toate acestea în mod discret.- Reprezentantul diplomatic al URSS nu reușise ca să prezinte scrisorile de acreditare la Rege, până în iunie 1940 - deoarece prin Mareșalul Palatului, era în mod

sistematic amînat - motivînd boală sau vre-un deces al unuia din rudele Casei Regale.-

În această perioadă de timp - din cele mai întunecate pe care eu am putut să le înțeleg - arăta în mod clar - cum forma de stat se clătina din temelie, totul ce se desfășura era un fel de modus vivendi - nicidecum nu justifica un puls real și viguros - viața comercială stagnase, ici colea cite o vitrină, mai marca urmele rămase din trecut - în industrie se lucra pentru a masca față de muncitori și opinia publică - geliciunea care era - bursa lucra figurativ - nimic serios,- agricultura aștepta cu hambarele pline, toamna cu cumpărători serioși și prețuri mai bune, funcționarii publici sub presiunea F.R.N. făceau față cu răceală la serviciu, eran mereu preocupați cu grija zilei de mâine, presa oficială făcea eforturi pentru a canaliza preocupările publice spre obiective de circumstanță - nimic serios.-

Grupul german din Ardeal și Banat, jubila și activa neobosit ziua și noaptea în diferitele lor organizații (Hitlerjüngend) Carpaten - Verein etc.) așteptînd cu nerăbdare momentul cel mare, pentru ei - cînd țara noastră să fie îngenunchiată de Hitler - unde să creieze o Germanie dunăreană - ale cărei hărți le aveau și le distribuiau pentru propagandă arătînd cel rol important vor juca ei colț European.-

Noul șef al grupului etnic german din țară, HANS OTTO ROTH - acuză vehement pe predecesorul său RUDOLF BRANDSCH, că a vîndut Guvernelor romînești, interesele minoritarilor.-

Naționaliștii sîrbi, sub conducerea lui GAVRILOVICI DUSAN în Banat, agită în concurență cu șvabii, problema Torontalului - unii în favoarea sîrbilor, alții în favoarea nemților.-

Revisioniștii maghiari din Ardeal, ajutați de evreii maghiarizați, se frămîntă și nu crută nici un moment de slăbiciune romînească, ca să nu atace cele ce s-au stabilit la Trianon.-

Ucrainienii din Bucovina și Nordul Basarabiei de asemenea, manifestă public alipirea lor la Republica Ucraineană URSS.-

În Dobrogea și în special în Cadrilater, naționaliștii bulgari luptă pe față, pentru a reveni la Bulgaria.-

Grupuri de minoritari din Basarabia împreună cu evreii filo-ruși, răspundea știri în rîndul populației băștinașe, despre revenirea acestei regiuni cît mai neîntîrziat la URSS. În concluzie, orice cît modest și obiectiv, fără a avea vre-o sursă de informații serioasă, putea să desprindă cîngur numai din ceea ce

se vedea în manifestările publice - că desnaidejdea era flagrantă că orice încercare de a voala ori de a drena prin presă, radio, etc erau inutile - ceea ce aștepta o lume întreagă se cerea rezolvat - cum s-a și petrecut, nu peste mult timp.-

În seara de 28 iunie 1940, reprezentantul diplomatic sovietic din București, prezintă Ministrului de externe român - ultimatumul URSS - cunoscut public a doua zi, pentru cedarea Basarabiei, nordul Bucovinei și al Moldovei.-

Consiliul de Miniștri dublat de Consiliul de Coroană, în aceeași noapte se întrunesc și acceptă ultimatumul URSS, dându-se ordinele convenite de către M.St.M. și M.R. în cadrul executării cedării și în același timp se trec la mobilizarea armatei, pentru a preîntâmpina situații neprevăzute în interiorul țării, etc.-

Întreaga națiune ia act cu resemnare despre această lovitură și se așază conștient la drumul suferințelor, care acum sînt și pentru noi o realitate, așa cum a fost cu cîteva luni mai înainte la vecinii de la nord. Guvernul ia măsuri ca refugiații să fie dirijați și organizați în diferite regiuni proporțional, ca să nu stingherească viața normală în interior. Viața în Palat, ia aspect nou, ca-ntr-un ismaroc după furtună, semn clar și categoric că hora de încheiere a început.-

Batalionul de gardă, mobilizează un Batalion operativ, ce urma să intre în componerea diviziei de gardă, însă după 15 zile mobilizarea se suspendă și unitățile rămîn cu oamenii în teren, restul din complectare și rezervă merg la vetrele lor.-

Dr. E. BIANU socră lucra zi și noapte cu Regele direct, care era ținut în orice moment la curent cu tot ce se petrecea în interiorul și exteriorul țării - îl vedeam în tot timpul fără ca să mai puteam vorbi ca mai înainte.- situația în special pentru dînsul nu mai permitea dar erau suficiente privirile și gesturile ce-mi făcea - timpul socotelilor a venit.-

Opinia publică se manifesta contra Regelui în mod fățiș - pe care-l făcea vinovat de dezastrul în care se afla țara - șefii grupărilor politice desființate forfoteau continuu în public pe care-l agătau brutal contra guvernului anticonstituțional - într-un cuvînt valarile furtunei loveau cu toată puterea și prin toate mijloacele în populația pașnică a țării - care fără a-și pierde calmul și mintea va dovedi cu prisosință maturitate și virtuți alese, în sensul că ceea ce instrumentau cei din afară - nu se va întîmpla - și așa a fost.-

In cursul lunii august 1940 - vine o altă lovitură prin Dictatul de la Viena, care ne obligă să cedăm în favoarea Ungariei câteva județe din nordul Ardealului iar prin Protocolul de la Craiova, să cedăm Bulgariei Cadrilaterul - deci alte suferințe adânci și alte eforturi pentru a răspunde noilor obligațiuni, pe care - cu toate împrejurările vitrege le-am satisfăcut - fără ca să se petreacă nici un neajuns - din contra parcă ceva divin, călăuzea sufletele și mințile cetățenilor spre o conduită demnă și sesennată, fără să uite un moment, că în asemenea ocaziuni numai prin păstrarea dirză și rece față de loviturile venite de la dușmani - să nu-ți pierzi ființa ca neam toate celelalte se mai pot reface - aceasta odată pierdută, cu greu o mai reconstituești.-

Carol al II-lea a înțeles foarte clar, că poziția sa este compromisă și că nu mai putea rămâne la conducerea țării - după mai multe consilii ținute în Palat - se hotărăște aducerea de la Bistrița Vilcea a Generalului I. ANTONESCU, unde era cu domiciliul obligator - au ample convorbiri împreună după care acesta primește o bună parte din prerogativele regale - capului de stat - rămânându-i numai cele cu caracter simbolic și de tradiție - așa că la 30 august 1940, generalul I. ANTONESCU devine în mod oficial Conducătorul statului alături de Rege.-

In noua formulă de stat - sînt consultați pe rînd în palat - șefii grupărilor politice desființate, diferiți profesori universitari și alte personalități, fără ca să se poată realiza ceva pozitiv în acel moment greu al țării - era prea tîrziu ca să se mai poată repara ceva în jurul aceluia care prin tot felul de uneltiri și mîsluiri, a răscolit și pulverizat întreaga așezare statală - așa cum era - orice încercare devenise inutilă - peste tot se contura vădit și fără nici un înconjur, derința expresă unanimă să plece - apoi ne vom descurca singuri.-

Așa că în seara zilei de 4 septembrie 1940 - conducătorul I. ANTONESCU, după ample conciliabule cu FABRITIUS, în Legația Germană - sfîtuește și îndeamnă pe Carol al II-lea să înțeleagă că nu se mai poate continua în această formulă cu persoana sa, mai bine să cedeze fiului său Mihai ca să continue în colaborarea cu Conducătorul statului - lucru care s-a făcut chiar în cursul nopții 4/5 sept. 1940 - astfel că în dimineața de 5 sept. 1940 țara ia cunoștință prin radio, presă, etc...despre noua situație în conducerea statului - putînd să răsuflă în liniște că a scăpat de autocratismul și absolutismul de mult scoase din uz în viața statelor moderne și cu nădejdi noi spre o viață mai bună.-

Fără nici o întârziere se procedează la instalarea Regelui Mihai I la formarea noului Guvern legionar în frunte cu I. ANTONIȘCU secondat de M. ANTONIȘCU ca vice președinte, fără să aibă din vechile partide vre-un reprezentant - se trece la lucru intens în viața publică internă - și din punct de vedere extern unilateral - se intră complet în orbita germană - cum se va vedea ulterior.-

Ca primă măsură, se curăță Palatul, Armata, Siguranța, justiția, etc. etc. de o bună parte din colaboratorii lui Carol al II-lea, iar în seara de 6. IX. 1940 Regele Mihai I cu Conducătorul I. ANTONIȘCU - conduc la Gara Mogoșoaia pe fostul rege, pe care, cu un tren special pleacă însoțit de Ministrul de Interne atunci generalul DAVID POPESCU, prin care i se garantează viața, pînă la ieșirea din țară, prin punctul de frontieră Jimbolia, ajungînd în Portugalia unde s-a stabilit la Lisabona.-

Și de astă dată poporul român, face dovada unui suflet bun, larg și iertător - deoarece la plecarea nu a făcut nici un gest - prin care vre-o răzbunare sau să prejudicieze viața sau bunurile ce a luat cu el în tren - cu toate că se cunoșteau toate plasamentele ce avea în străinătate, plus despre cumpărările terenurilor de plantații peste Ocean - ducă-se cu toate și cu totul - numai să ne lase în pace - care popor în locul poporului român ar fi tolerat așa ceva??.....

Din cuprinsul amintirilor narate mai sus, în ordinea desfășurării lor, povestitorul fiind printre cei amintiți - ca organ de pază, într-un timp de nouă luni - adică ultima fază a autocratismului dictatorial - cînd poporul român era sătul pînă peste cap, de abazurile și fără de legile conducerii care în acel timp supraviețuia cu transfuzii de sînge și baloane de oxigen, - iar în viața politică internațională, lupta unită de pînă acum, capătă grai clar și tăios, de la minut la minut, cerîndu-și drepturile la viață nouă, fără a mai respecta vechile și obsoletarele proceduri ci prin noi forțe și metode, rîscolește tot ce a fost și din cenușe trecutului, creiază o viață nouă pentru cei mulți și neputincioși pînă acum.-

Dacă în această povestire se înșiră o sumă de fapte petrecute în ultimele nouă luni, în așa zisul Far de lumină și adevăr al neamului, în forma și fondul cunoscut, se pune întrebarea netă - dacă această raclă, s-a născut, a crescut și a trecut la fapte, în intervalul scurt de la 1. XII. 1939 - 5. IX. 1940 ori era mult mai veche și răspunderile trebuiesc extinse în mod obiectiv

asupra tuturoră fără excepție - deoarece tot ceea ce facem în această modestă lucrare, avem cutesanța să invederăm viitorului fapte și învățăminte, prin care să-l luminăm asupra trecutului și să nu mai cadă în prăpastia adîncă și lungă în care noi, ne-am născut, am crescut și de care abia acum am scăpat, ducînd lupta de curățire și în acelaș timp de așezare nouă, înfruntînd la tot pasul opoziția vicleană și plină de mașinațiuni pentru împiedicarea și răsturnarea noastră.-

Ori, cum a fost posibil ca o instituție nouă creastă, cum a fost monarhia la noi romîni - 10.X.1866 - în care își pusaseră toate nădejdiile lor și sub care de bine de rău s-au putut realiza cele ce vom amîta mai jos - ca după 60-65 ani de la înființarea ei, să ajungem aproape în situația de unde am plecat, dacă nu mai rău - aceasta se datorește faptului că realitățile au fost depășite de irealități (sentimentalismul frate bun cu naivitatea) carență specifică popoarelor tinere ca înjghebură statală - nu aveam nici o tradiție în așa ceva - aveam în ciobănit - în pomicultură - agricultură - etc. de acela cai trimiși din sânul naivilor în Forul conducător al statului - speculau și exploatau cu ușurință încrederea ce aveam nitînd misiunea și pe nesimțite alunecau pe căile opuse, intereselor neamului, dar plîcute numai lor, prin aceasta ajungîndu-se treptat treptat pînă în forma de mai sus expusă și lichidată.-

Prin concretizarea făcută mai sus, am legat firul amintirilor - 1.XII. - 5.IX.1940 - de trecut, asigurînd speranța înțelegerea evenimentelor și a figurilor separate și în masă - în lumina adevărului istoric real - deci acest mic și modest crîmpei să fie pus și înodat pe lanțul istoric al acestui neam.-

Ca efect al revoluției franceze din 1797 și cea din 1848 - principatele romîne așezate la garile Dunării și dealungul Carpaților meridionali și răsăriteni - răsoruce - de interese politice și economice a statputernicilor din timpul acela - prin oamenii de încredere și lor puși la conducerea acestor Principate - urmîrea intereselor care erau în opoziție cu cele ale autohtonilor (romînilor) așa se explică o serie de lupte fratricide pînă ce au ajuns să ia hotărîrea comună să aducă un Domnitor străin - care prin arbitrajul exercitat după legea legilor (Constituția) să asigure mersul normal de secensiune statală al lor - astfel că la 10.V.1866 aduce domnitorul Carol I de Hohenzolern - așa s-a născut la noi instituția monarhică.-

În această situație nouă, Principatele române au rupt orice servitute față de sublima Poartă deci fii fanarului și a livantului, au pierdut colonia de care își legau speranțele lor și ale urmașilor lor - din punct de vedere material - prin jertfele de pe câmpurile de luptă - Plevna - Rahova - Smârdanul etc. și cu concursul marilor puteri statale - la 10.V.1881 devine Regat independent - luându-și locul ce i se cuvenea alături de națiunile care își conduc destinul în ritmul vremii, în rînd cu civilizației și cultura.-

În virtutea principiilor de mai sus, s-au depus mari eforturi și energii consumate în cheltueli bănești prin întocmirea de programe cu sîrg organizate, pentru școlile de toate gradele, pentru toate instituțiile de stat existente și nou create, prin presă, reviste, radio, conferințe, crearea de imnuri și zile din an consacrate, pentru cinstirea și consolidarea acestei instituții monarhice - așa ca noul concept de viață socială să corespundă timpului și tot odată să ne putem situa pe plan egal de activitate interstatală sub toate raporturile.-

Treptat, treptat posturile cheie în conducerea resorturilor oficiale, intrau într-o măsură în mâinile fiilor ieșiți din popor - exceptînd resorturile din politica externă, care rămăsesse exclusiv în seama aristocrației și care se transmitea din tată în fiu sau ginere într-o măsură mai mică, dar pe cale de lichidare mai era justiția și armata - deci totul pledea în favoarea tendințelor noi - măcar teoretic, căci în practică s-a mai contravenit din cînd în cînd.-

După atîtea sacrificii materiale și speranțe de viitor mai bun, prin această nouă formulă modernă atunci, s-au realizat putem spune: școli de toate gradele pînă la universități inclusiv și echivalan diplomele cu cele din apus - căi ferate - căi rutiere, poduri, spitale, localuri publice moderne, comerțul în dezvoltare, industria începe să se nască, agricultura, etc. relații serioase și garanția marilor puteri, împroprietărirea țărănilor - asistența publică - asigurările sociale, participarea la lucru internațională etc.etc. întregirea neamului sub un singur sceptru - toate acestea dovedesc în mod deosebit de clar, căte s-ar fi putut face în ultimele decade în țara noastră, dacă la conducerea statului erau oameni de bună credință chiar și mai puțin deștepți.-

După războiul mondial prim - harta Europei a suferit modificări serioase, iar concepția și practica politicii a luat forma cu adevărat revoluționară, față de trecut - perioadă care la noi romnii a corespuns fenomenului de omoză socială inevitabilă prin noua configurație etnografică ce avem - cu mici convulsii inerente totuși

s-a intrat în viața normală - pînă cînd perioada crășului finanțiar mondial - manifestat și la noi în formă de criză, conversiune etc. și colțac peste capătă coincide și cu venirea lui Carol al II-lea la conducerea statului.-

De acum înainte începe o viață prezidentă și variată în interiorul țării - Regele înconjurat de o serie de colaboratori plini de păcate și ambiții personale, în ciuda tuturor uzanțelor din viața publică în ples sfidînd lipsurile de tot felul a lor mulți - cînd băncile și industriile erau în faliment și economiile cetățenilor se spalberau la mulți chiar și viața lor - cînd toată truda țărănului ieșea din gospodăria sa pe nimica - că nu-și putea acoperi nici cele mai mărunte nevoi în casă cînd funcționarii publici nu erau plătiți ca lunile, trăind din împrumuturi la comerțanții laconi, încărcînd la preț mărfurile luate pe credit - se schimbau uniforme în armată cu altele luxoase și costisitoare, se organiza serbări de centenare (centenarul armatei) cu cheltueli ce se suportau greu de stat, se fac manevre regale într-o formă largă - deci bani și iar bani - fără ca statul să-i aibă trebuind să alege la alte state cu care colaborează politicește - să angajeze împrumuturi cu dobînda mari.-

Cu toate greutățile enunțate mai sus, criza s-a ameliorat, intrîndu-se încet în viața normală în special în ceea ce privește valorificarea produselor agricole - comerțul de asemenea a început să revină - dar moravurile nu s-au împuținat, ba chiar au luat aspecte care în mod public se practica: șperțul la tot pasul sub diferite măști în instituțiile de stat - cîștiguri nelegale în dauna cetățenilor, abuzuri în minuirea fondurilor oficiale, la furnituri de stat - afaceri oneroase la bursă etc. într-un cuvînt în 1939-1940 în sufletul social de stat aveau trepte cu mici grupuri favorizate de împrejurări, unde luxul și confortul se disputau cu cele mai alese centre din epocă - dar în jurul lor imediat, marea masă a populației lupta din greu cu viața - lipsită de confort și de cea mai elementară igienă și confort.-

Conducerea nu se arăta indiferentă față de aceste situații mizerabile - avea însă grije ca prin elemente bine documentate - să explice cetățenilor cauza - punînd totul în seama dușmanilor noștri de afară și dinăuntru țării - asigurîndu-i că s-au luat măsurile de îndreptare și să aștepte cu încredere o situație mai bună.-

Țăranii cu tot pămîntul ce au primit prin înproprietărire, erau lipsiți de inventarul necesar valorificării pămîntului primit, erau fără concurență agronomilor de specialitate, care luau prin

birouri statistici, nu erau pe teren - puținele produse ale pământului erau la bunul plac al intermediarului, care știa să și calculeze fără de greș, câștigul său - ce rămânea dădea producătorului desolat și descurajat.-

Subsolul (petrolul - gazul - sarea etc. cărbunele etc.), a fost numai o firmă ștotoasă de propagandă deoarece era în mîna capitalului străin - nouă ne-a rămas prea puțin, din toate cîte eu eșit din țară - numai cîțiva favoriți s-au bucurat de aceste binefaceri.-

Raportul între valoarea produselor țărănești și a celor de mare consum din comerț era prea disproporționat de mare, începînd de la obiectele de îmbrăcăminte și pînă la cele folosite în muncile agricole - medicamentele, transportul pe C.F.R. autobuze, trenvai, etc. etc.-

Dobînzile la bănci pentru țărani erau prea mari - deși Banca Națională care alimenta Băncile cu bani le lua procente mici - sceslea însă pentru susținerea unei pletoare de paraziți politici și de familie, le majoreau debitorilor țărani dobînzile.-

Trustul zahărului a făcut stît de scump acest aliment, că puțini din populația țării consuma un minimum necesar organismului în schimb sfecla din care se scotea și era produsă de țărani, nu era plătită cum trebuie.-

În aceeaș măsură și cu tutunul - cultivatorului i se plătea mult prea puțin - față de prețul cu care statul îl vindea pe piață.-

Impozitele erau bine așezate prin lege, progresiv, dar ce folos că în practică plăteau tot cei mai săraci la timp - cei bogați cu moșii, case, industrii, etc. amîneau sistematic pînă ce le venea rîndul în vre-un post politic, de unde aranja totul în favoarea lor nici decum a statului.-

Veniturile statului prin taxele de import și export erau foarte puțin sigure - deoarece cei interesați și care lucrau în stil mare, aranjau prin a se sustrage de la plata reală către stat a taxelor respective (Sec. petrolifere, Malaxe-Auschnit, etc.).-

Bolile sociale (sifilisul - tuberculoza) se făceau simțite pe o scară întinsă în mare masă a populației fără ca statul să se obosească prea mult în combaterea reală pe teren - se mulțumea cu tipărirea citorva broșuri și afișe publice - în plus cîteva sanatorii amenajate - dar față de numărul mare al bolnavilor nu răspundeau nevoilor.-

Tineretul de ambele sexe, din școli și întreprinderi, era canalizat și antrenat spre manifestări ce nu se identificau cu specificul și caracteristica neamului (straja țării).-

Stațiunile balneo-climaterice erau la îndemina numai a celor ce dispuneau de bani altfel marea majoritate se mulțumea numai să audă sau în cel mai bun caz, să știe unde se află și să mai fi citit ceva, despre valoarea lor din punct de vedere pitoresc, sau al terapenticeii fiecăruia în parte.-

Pe scurt am arătat în mod sintetic, în partea lămuritoare a rasiliei, care era în viața statală cu mai mulți ani înainte de 5.IX.1940 - fără a aduce vre-un blam poporului, care aștepta plin de speranțe viață nouă cu toate binefacerile ei de la conducerea care era - deci nu din motive de decădere a sa - cum este cazul portughezilor care se sting ca o luminare, din cauza amestecului cu alte rase - ci din contra cu o vădită vitalitate, dorind progres și tot ce se cheamă civilizație și cultură.-

Dar cum istoria este mărturie fără gradațiuni în viața de emancipare a popoarelor, răul pleacă de sus în jos - mai puțin sau aproape deloc, de jos în sus - în cazul nostru valoarea morală a Regelui Carol al II-lea era prea bine cunoscută în opinia publică - care totuși a mai făcut încercări sperând într-o îndreptare, având vîrsta care îl obliga la aceasta - dar a fost totul zadarnic - mergea spre prăpastie, ca și cum omenirea își termina firul vieții deci - nu-l mai preocupa decît viitorul său, nu al țării - cum s-a dovedit ulterior.-

Demnitarii din Palat ca și o parte din membrii guvernelor ce se succedau, în majoritate urmași din pripăgiții fanarului și levantului - îl secundau numai prin a-i da sugestii prin care să stoarcă totul pentru a plasa peste graniță, fără ca să se uite și pe ei care își calculau noi poziții și privilegii - luptînd ca poporul să fie ținut departe de adevăr amăgindu-l cu cine știe ce proiecte de viitor, în forma sferitoare pe orice ridicat din sîmul poporului și care ar fi încercat să întreprindă o luptă serioasă, prin a da în vileag toate goliciunile și murdăriile lor, îl scotea din viața publică prin tot felul de metode - lipsite de orice scrupul.-

Consiliile de administrație la marile Bănci începînd cu B.N. și continuînd cu Soc.Petrolifere, Industrii, Transport, export import, etc. fabrici de zahăr, hîrbie, etc. erau supra aglomerate cu acești demnitari care încașau sume, ce o minte cinstită nu va crede (șoa un caz E.Urdăreanu primea între 8-10 milioane numai de la consiliile de administrație) fără alte sectoare.-

Diferiți miniștrii de stat, se întreceau care să pună la dispoziție Regelui fondurile necesare sub forme neînchipuit de camuflate la bancă în străinătate prin aceasta își consolida poziția politică și totodată depunea și pentru el în străinătate - în această direcție Gyta Davila care renunțase la cetățenia română devenind cetățean american - a publicat în America o serie de asemenea plasmante în toamna anului 1940.-

Comenziile de stat pentru industrie, înarmare, etc. pînă nu aveau ultimul avis asupra comisionului, nu lua forma intrării în executare.-

Comisiile de recepție la fabrici și străinătate pentru materialele ce veneau în țară, nu plecau pînă ce nu se aranjau beneficiile de comision, care se depuneau direct acolo pe numele celor stabiliți.-

Abia acum s-a recunoscut că I.Brătianu cu M.A.Averescu au avut dreptate în 1918 cînd au cerut categoric îndepărtarea sa complet din familie și din țară deoarece în timpul războiului fiind ofițer activ - căpitan - se angajase sistematic de la obligațiile sale, punîndu-se sub aripile Mamei și tatălui său cu care spărea foarte rar - în schimb cu Zizi Iambrino fără tot felul de petreceri antrenînd și alți tineri ambuscați - rodul îl știu - copilul care împreună cu mama - au greșit bugetul țării și așa destul de șubred - zece de ani - I.Brătianu și Averescu din anumite considerațiuni nu i-au încheiat acte ca unui desertor de rînd - dar în memoriile lor, au pus cu toată grija adevărul, ca posteritatea să ia cunoștință de acest adevăr - deoarece Carol II prin oamenii săi a făcut tot ce a fost posibil să sustragă memoriile M-sal Averescu prin fostul secretar Popa Costea - lăsînd să se publice numai notele silnice de război.-

Pentru a orbi masele poporului a organizat așa zisele echipe regale - compuse din profesori și studenți care să meargă în diferite centre, unde prin convetșuirea lor cu cei din regiune, să-i antreneze la viață nouă, în gospodărie, în muncă, igienă și asistență medicală, confort etc. dar era prea puțin față de marile lipsuri care cereau să fie rezolvate.-

Prin aceste echipe cu tîlc organizate, erau prea tîrziu să mai repare și să mîngie sata și țărani, cu simțămintele, caractererele și aspirațiunile lor, cu obiceiurile și îndeletnicirile lor, baladele doinele și cîntecule ce se spon la șezători, cu minunatele lor înțelepciune, adevărate izvoare de apă vie, de unde să-și potolească setea, acel care voese să se simtă că aparțin și sînt ai acestui popor și a acestui pămînt - mizeria își făcuse loc în

viața sa că umilințele, durerile, bolile sociale țipau la tot pasul și în tot momentul gata să izbucnească erau zadarnice emisiuni la radio cu programe sfârșitoare pentru popor, precum și susținuta propagandă cu activitatea și preocuparea permanentă a Regelui - pentru binele neamului.-

Momentul de domnie al Regelui Carol al II-lea este tulburător și dramatic, apăsător și lipsit de lumină și speranță pentru viitor.-

Iată epilogul unei vieți începute sub cele mai frumoase suspiciuni de viitor - cu toții din jurul său - apreciind precocitatea sa - istă copilăndrul căruia dascălul îi prevedea un urcuș superb spre vârful piramidei de stat - total făcând să polarizeze în jurul-i speranțe alese - dar s-au văzut înșelați - prin comportarea lui ca Rege - a dovedit că s-a întrecut cu cel mai venal arendaș al unei moșii fertile - aflată pe mâna unor moștenitori minori și slabi. Dar românul are o vorbă: "tot răul cu binele lui", s-au tras mari și puternice învățăminte pentru viitor.-

AMINPIRI

1.XII.1939 - 5.IX.1940.-

Eram în cadrele Școlii Ofiteri Infanterie Sibiu, când comandam o companie de elevi anul I - abia trecuseră perioada de acclimatizare, că la 30.XI.1939 - sînt chemat urgent la raportul Comand.Școlii.-

Sînt primit în cabinet și după prezentare, îmi înmînează o telegramă care scria că pe 1.XII.1939 sînt mutat în Batal.de Gardă din I.O.sena Ministrul de Război.-

După ce am luat cunoștință, privesc la Comand.care m-a întrebat ce știu în această chestiune, răspunsul meu l-a citit singur pe fața mea, eram cu totul surprins și Doamnia Sa mi-a spus "te cunoșc prea bine, nu-ți trebuie nici o explicație".-

Am urmat ordinele de predarea Companiei, unui alt camarad de la Dir.de Studii și la 1.XII.1939 m-am prezentat la Comandantul Batalionului de Gardă unde la intrare am fost întâmpinat de către ofițerii subalterni foști elevi la Sibiu, întrecîndu-se în a-și scria bucuria de a fi cu ei împreună. Comand.Batalionului maiorul ILIE RADU, m-a primit cu răcoală (rezervă) a 2 oameni, care se văd pentru prima oară, acesta în fața mea raportează telefonic șefului Casei Militare, general ILASIEVICI CONȘTEANTIN și adjutantului de serviciu col.PASTIA ALEXANDRU, că m-am prezentat la serviciu.-

Împreună cu maiorul ILIE RADU, mergem la Cabinetul Șefului Casei Militare, unde m-am prezentat de sosire la noua unitate - aici mi s-au dat sfaturile de rigoare în noua situație de comandă, pe care o voi exercita-o sub ochii tuturor, ziua și noaptea - găsiindu-mă permanent la Palat (Calea Victoriei), nu la Ghencea ori la Sinaia.-

În ziua de 2.XII.1939 ora 10 - împreună acuma cu Șeful Casei Militare, Comandantul Batalionului și Adjutantul de serviciu, sîntem primiți în Cabinetul de lucru al Soveranului, unde m-am prezentat conform Înaltului Ordin - aici - mi-a întins mîna, mi-a spus: "că îmi cunoaște caracterul și puterea de muncă, profesională și devotamentul, după care ne-am retras.-

Profund emoționat de modul cum am fost primit, conștient de distanța la care mă situam în ierarhie militară - și ca nou

sesit în această unitate de gardă - m-am gândit serios atunci și ulterior, - ca să mă pot convinge treptat și în timp, că acest mod de comportare al Regelui, pe care-l folosea curent și cu multă abilitate m-a legat și stimulat în noua poziție, dându-mi un suport pașernic de muncă și devotament - iar față de noii mei șefi ierarhici m-a recomandat în forma ce nu mai acceptă vre-o rezervă din partea lor, față de mine, luând însă în același timp, măsura ca prin doctorul în drept EUGEN BLANU, să fiu pus la curent cu modul cum să mă comport în toate împrejurările de aci.-

Dealtfel acest procedeu destul de ingenios și cu eficacitatea specifică fiecărui caz - era ceva - ce îi aparținea lui și numai lui - prin aceste metode reușind să realizeze în juru-i în sectoarele de activitate variată - elemente de colaborare devotate până la fanatism - asigurând bunul mers al serviciului, prin care impresiona pe oricine vedea acest lucru și de care opinia publică nu era străină; - însă în afară de această categorie - mai era o altă garnitură de colaboratori cu grije aleși ca pregătire generală și profesională și pe care îi plasa în sectoarele de mare contact cu opinia publică (presă - reprezentanțe oficiale în străinătate, etc.) aceștia prin rafinamentul lor deosebit de voalst și cu o risipă suculentă, fără a fi lipsită de calculele perfect studiate, realizau cu succes scopuri prea puțin înțelese de marele public românesc; și infine o altă categorie de colaboratori, care se găsea în imediată și permanentă apropiere a sa, recrutați pe alte criterii decât cele două categorii de mai sus - aceștia erau cei ce îl înconjurau și emulau în mod permanent în toate împrejurările oficiale și intime, realizând planuri bine studiate pentru prezent și viitor.-

De notat și bine studiat de cei care sînt preocupați în documentare, este faptul că în toate sectoarele avea elemente alese într-un procentaj variat de la loc la loc, de la scop la scop de atins, în sensul ca să se poată difuza în opinia publică, într-o formă fără de lacune și fără de riscuri în sensul că aceștia direct sau prin relațiile lor familiare și uneori și sociale, torpăiau în mod sigur și permanent orice zvon nefavorabil monarhului - dovada și garanția veracității fiind, chiar ei - care se aflau în acel loc sau situația pusă în discuție. Această formă de machiavelism s-a realizat și a funcționat aproape toată perioada 1930-1940 în instituția monarhică din țara noastră.-

În încheierea parantezelor de mai sus, trec la subiectul în speță, adică la noul meu sector de activitate, unde după câteva zile și nopți de lucru cu lusrea în primire, în ziua de 7 dec. 1939 - dublat de un subaltern vechi din Companie, am însoțit cu cordonul mobil și fix, pe Rege la festivitatea inaugurării Școlii Superioare de Război - unde programul a fost deosebit de bogat și variat, realizând cel puțin din punctul meu de vedere o desfășurare în formalism și în fond, momente de înălțare spirituală în ceea ce privește cultura și civilizația noastră la acea dată și pe deasupra tuturor, poziția politico-militară de la acea dată - a țării românești - exprimată în discursul inaugural ținut de Rege - unde printr-un curaj fără de margini - situa țara noastră într-o poziție politică puțin favorabilă - în acel timp când cu o bună parte dintre vecinii noștri - aveam o serie de litigii în curs de tratare, într-un sens sau altul - cu alte cuvinte nu se pansau rănilor în curs - ba chiar se frecau cu sticlă pisată ca durerile să fie asigurate și amplificate.-

Cam la acea dată opinia publică nu scăpa nimic din tot ce era în legătură cu soarta noastră politică, internă și externă, comentariile cu sau fără argumente corespunzătoare se făceau cu mare lux - nu au cruțat nici cele ce s-au desfășurat la inaugurarea Școlii de Război - subliniindu-se în mod deosebit luxul pe seama cetățeanului în ceea ce privește măreția localului, apoi lipsa de tact a Regelui cu modul de prezentare politică, a României, în concernul european - uitând ce necazuri aveam proaspete cu vecinii și chiar în interiorul nostru - luxu care nu peste mult timp s-a făcut simțit cu multă amărăciune în țara noastră.-

Iată că în noua situație în care am intrat, am început să-mi dau seama clar din zi în zi mai mult că orizontul meu de desfășurare a situației noastre politico-militare se lărgea, datorită posibilităților zilnice multiple și variate (contact cu diferite persoane, buletine informative interne și externe, etc.).-

Prin colonelul adjutant PASTIA ALEX, am pus în legătură cu d-ru! EUGEN BIANU, care în calitatea oficială de dir. general al Siguranței Statului - mai lucra zilnic în Palat într-un birou la Casa Militară a Regelui acesta după introducerea recomandărilor de cunoaștere, începe să-mi face un tur de orizont al curentelor politice din țară, bineînțeles în părțile ce mă interesează pe mine ca ofițer de gardă, asupra sistemelor și procedurilor ce folosesc diferiți agenți scoperțiți, care abundă în capitală, relațiile mele cu camarazii din mijlocul cărora am plecat,

chiar și cele familiare, să fie cu măsură și pe cât posibil să renunț la unele obligațiuni vechi - cel puțin în timp scurt - într-un cuvânt o serie de restricțiuni motivate.-

Prin turul de orizont politic, făcut d-ru' E. BIANU a căutat să mă lămurească asupra luptei fățișe între grupările politice (liberali-țărăniști-consiști-gogiști-legionari-socialiști, etc.) și între Rege, care voia cu orice preț de la venirea sa pe tron, să-și impună punctul său de vedere politic intern și extern - iar șefii de grupări politice să devină executanți fideli ai săi - situație ce nu a fost acceptată și s-a ajuns la conflictele cunoscute, care au culminat prin desființarea acestora precum și la anularea Constituției de Stat - care constituia baza existenței acestor grupări - asumându-și răspunderea conducerii statului după programul său fiind înconjurat de o serie de colaboratori de circumstanță.-

În continuare mi-a explicat că în postul ce ocup, perturbări serioase în liniștea și ordinea din Palat - pot aduce - deoarece din locul unde sînt - prin ușurință în discuțiuni cu membrii din familia mea, cu rudele mele, cu cunoscuții și cunoștinții apropiați - asupra celor ce voi vedea, voi auzi sau chiar a celor ce voi lucra, accepta la rîndul lor în cercurile unde trăiesc; pentru a dovedi că sînt bine informați - vor difuza și ca în cele mai multe cazuri în mod diformant, cele auzite de la mine - și toate acestea vor contribui inevitabil la transformarea mea în victimă a imprudenței - deoarece să-mi întrec bine în minte și suflet - nimic și nimeni nu rămîne nedescoperit în asemenea situațiuni, de către organele acoperite ale statului.-

Mai mi-a accentuat într-o formă deosebită cum pot să cad în mreaja agenților acoperiți din țară și chiar a celor din serviciul altor state - care în mod cu totul rafinat și atrăgător vor ști să exploateze anumite dorințe arzătoare ale mele, ale soției și chiar ale copiilor mei, în legătură cu vestimentele, bijuterii, mobilă de lux, etc. aranjînd tot în mod înșelător la diferite magazine, diferite curse, în care să cad cu membrii mei din familie - unde la prețuri modice, dar numai pentru noi, pe care ne apreciază și voiesc să le fim clienți permanenți mi le oferă - așa au căzut unii în curse de asemenea natură - închi-zindu-și definitiv cariera.-

De asemenea m-a făcut atent, că abita cu oit și soția mea, să nu ne lăsam antrenanți în discuțiuni libere în diferite împrejurări ca: vizite în familie, cinematograful, teatru, serbări ofi-

cială, deplasări cu trenul - în stațiuni balneo-climaterice, etc. deoarece acei ce au interes sînt mari maestri în a întin- de o sumă variată de curse pentru realizarea scopurilor propuse.

În continuare îmi dă cîteva joloane asupra misiunii coordonatelor fixe și mobile organizate de gardă în diferite împrejurări - unde se găsește Regele, în mod oficial - precizîndu-mi că aceste cordoane nu sînt simple decoruri, cum poate mi-am închipuit vreodată - acestea sînt o realitate în legătură cu paza imediată, contra aceluia ce ar încerca să atenuze la viața Regelui. - În ceea ce privește, instrucția, organizarea și dotarea lor, le voi învăța și practica la Batalion. Trec și îmi explică misiunea escortei cu pașina, în tren, în automotor, subliniîndu-mi în mod accentuat, rolul ce trebuie îndeplinit pentru asigurarea vieții Regelui. -

Făce un succint comentariu asupra sistemului de pază fixă și permanentă la Casa Regelui (București-Sinaia și alte reședințe) limitîndu-se numai la misiune - fără a se amesteca în instrucții, organizare și dotare, acestea revenind Batalionului.

Cu acest prilej, îmi expune pe scurt - ce s-ar fi putut preîntîmpina, dacă la atentatul contra Regelui Alexandru al Jugoslaviei ar fi fost organizat un cordon mobil serios, etc.

Întă că după cîteva împrejurări oficiale și după primul contact cu d-ru EUGEN BIANU, ce mi-a dat recomandările de mîna, preocupările care mă rodeser încă de la plecarea din Sibiu încep să aibă răspunsuri întăritoare și în același timp, nu putea să dispară din sufletul meu, cuvintele Regelui de la prezentare mea - toate acestea constituiau un argument puternic, că în locul unde mă găsesc, nimic și nimeni - să nu-mi fie ca ceva obișnuit - din contră să fiu în permanentă precăut și măsurat ce ies în cadrul serviciului să fie bine cîntărite. -

În ziua de 2.XII.1939, am ținut o conferință documentară profesională, asupra organizării, dotării și doctrinei de luptă, a micilor unități de infanterie, în comparație cu aceleași mici unități de infanterie, ale statelor vecine - în fața Voevodului Mihai - însoțit de lt.col. DAMĂCĂȘANU și maior TOMESCU MIRCEA, precum și a ofițerilor subalterni din Batalion, cu serviciul în București. Alături prilej, care mă face să înțeleg mai ușor seriozitatea locului unde sînt - ca din prelegerile ce avem la Școală cu elevii - să fac expunere profesională, în fața noștanterului trenului - mare lucru pentru mine atunci. -

Dar cu cât zilele se scurgeau sub aspecte diferite și care cu specificul lor în parte mă lumina și îmi arăta clar că activitatea mea aici în desfășurarea ei - eșea de multe ori din cadrul cunoștințelor mele de bază, deci apare într-o formă nouă și repetată extra profesionalul, care într-o măsură peetluiește definiția de pază a mea - deci tot ce mi-a dat dr. E. BIANU nu erau fără rost - ba simțit nevoia imperioasă de a fi orientat cât mai repede pentru a răspunde cum se cuvine misiunilor ce primeam.-

În cadrul orientării mele personale asupra sistemului de pază fixă a reședințelor regale, am observat din primele zile, că nu se vedeau în posturi nici un ostaj - cu toate că în realitate erau - toate posturile erau așezate lângă co-paci - clădiri - boschete - etc. ostașii apăreau numai când te apropiai la distanța ca să-ți poți auzi ce raportează - și bine înțeles însoțit fie, de șeful de schimb, fie de încheetorul plutonului de gardă, fie de comandantul plut. de gardă - altfel nimeni indiferent gradul ce avea nu putea circula pe linia posturilor de pază - somațiunile din R.S.G. nu se practicau parolă de asemenea nu se folosea - raportul era încet fără a renunța la supravegherea sectorului din consemnul ce avea fiecare post separat - legătura cu comand. plut. și între posturi telefonică - iar în cadrul acestui sistem de pază - era în permanență controlul exercitat - din partea Garnizoanei rondul obișnuit sau special soi nu se practica.-

În continuarea punerii mele în cunoștință cu organizarea cordoanelor fixe și mobile, a căror tărie ca număr și cimpunere (ofițeri, subofițeri și trupă) precum și dotarea lor cu armamentul impus de situație - toate acestea - după avizul dat în prealabil de dr. E. BIANU - idem cu organizarea escortei și siguranței în deplasarea cu mașina, cu trenul, cu automotorul - idem cu organizarea echipei de halebardieri pentru solemnitățile din sala trenului - cu organizarea echipelor de încercători pentru invitații la vinătoarea cu organizarea sistemului de avară aeriană ziua și noaptea - în caz de tulburări interne etc.-

Toate aceste puneri la curent le făceam teoretic și practic cu ofițerii vechi în serviciu cu mine separat și cu restul de subofițeri și trupă în orele special destinate în locuri pe cât posibil aproape de realitate, unde momentele se dădeau școlastic, din experiență câpătată din diferite cazuri

in majoritate date tot de dr. E. BIANU.-

Sunt invitat de către comandantul Batalionului să cunoșc în esență schema de organizare a personalului inferior de toate categoriile - a locului de activitate pe care o desfășoară în mod permanent și întâmplător - de asemenea să fiu la curent cu personalul flotant - adus pentru diferite lucrări - dinainte hotărâte - indicându-mi-se zonele unde nu are voie să treacă - dându-mi-se și personalul necesar civil specialist în asemenea împrejurări (cazul șantierului de construcție Prager și altele).-

Controlul permanent ziua și noaptea - fără a le stingheri activitatea - la uzina electrică - garaj - centrală telefonică și telegrafică - magazii - pivnițe - bucătării, ateliere anexă la uzină și garaj - depozit combustibil și benzină - Bir. informații.-

De asemenea am fost obligat să cunosc în jurul Palatului - bineînțeles după ce mi s-a dat datele cunoscute - locurile cele mai pretabile (locuințe private - localuri de consum - birouri de voiaj - reprezentanțe străine - mici vitrine de reclame) și treptat să fiu în măsură să apreciez în mod obiectiv - diferite atitudini a persoanelor care stăteau în anumite locuri periodid sau întâmplător, pentru a observa anumite momente solemne ce se desfășurau în curtea Palatului sau chiar în interior.-

Aveam asupra mea în birou sub cheie, planul de repartitie spre Kolosința oficială a Palatului și dependințelor - pentru a fi în măsură să intervin cu trupa în diferite cazuri neprevăzute.-

Intr-un cuvânt - am intrat serios în atribuțiile ce aveam - încă din primele săptămâni - unde în timp trebuia să mă perfecționez după indicațiunile celor cu experiență și practica localului indeosebi.-

În cursul lunii decembrie 1959 - care după cum se știe este bine și bogat înzestrată, prin tradiție, cu o sumă de evenimente religioase în jurul cărora civilizația și cultura a creat o serie de manifestări, adecvate, prin care să miște și chiar să emoționeze pe cei mulți - în sens educativ și instructiv - fără a uita vre-o treaptă socială - de sus și până jos - deci și la Palat - cei chemați din sinul guvernului - au organizat cu ocazia Sărb. Crăciunului programul de datini și tradiție - cu echipe de ambele sexe: școlari, studenți, societăți muzicale profesionale, cîntece, jocuri, urări, etc. în mod sintetic din toate provinciile țării - ca o dovadă de respect și dragoste față de capul statului - la toate acestea în calitatea oficială ce aveam - am fost de

- 8 -

față în mod permanent și am rămas profund impresionat de varietatea și frumusețea celor prezentate în program.-

S-a ajuns cu urmărirea și cîntărirea gesturilor celor ce făceau cei doi diferite echipe care s-au produs, deoarece se credea că în compunerea lor, puteau strecura cu abilitate - elemente special pregătite - ca să culeagă sau alte chestiuni din Palat - ceea ce îi interesau.-

Ianuarie 1940 aproape mai bogat față de decembrie 1939 - se deschide în Palat - prin prezența Guvernului în ținute de rigoare, pentru a prezenta felicitările tradiționale Regelui - apoi împreună cu demnitarii Casei Civile și Militare - înmănunchiază careul de protocol și ceremonie, pentru primirea Corpului Diplomatic acreditat în țară - cu unitatea ce comandam cu Drapel și Muzica - am dat onorul convenit la intrarea în curtea palatului - de aci cei prevăzuți în program - conduc în sala tronului Corpul Diplomatic - în timp ce eu mă strecoar pe alte scări pentru a urmări ceremonialul ce se desfășura înăuntru și plus să văd cum se comportă halbardierii ce erau tot din gardă - care prin echipajul lor - contribuiau la decorul acestei festivități.-

Acum au avut loc alocuțiunile potrivite momentului - o gustare simbolică - ca în aceeași formă de protocol Corpul Diplomatic să se retragă spre legațiile respective - apoi membrii Guvernului la fel - în interiorul Palatului cei chemați cu înregistrarea unor asemenea manifestări, să facă trecerea în jurnalul oficial al palatului.-

Din cuprinsul alocuțiunilor ținute, se desprindeau subit din partea decanului Corpului Diplomatic cit și a Regelui adevărate și sincere mărturisiri de credință în relațiile oficiale între statele și popoarele ce reprezentau fiecare - tinzînd în mod sincer cu toții, spre o viață de perfectă armonie și progres - singurele în măsură să asigure temelii de granit - garanția civilizației și a culturii mondiale în prezent și viitor.-

Ca unul care am urmărit cu viu interes și în același timp emoționat toate cele de mai sus, ajuns la biroul meu în Companie și în casa mea nu-mi găseam liniștea convenită, ca să pot așterne în jurnalul meu ceva de care să nu mă rușinez vreodată - și ceea ce privește obiectivitatea - asupra adevărului și amuse nu-mi găseam un răspuns la întrebarea care era acum în sufletul meu cum un om de talia Regelui cu 15 ani în urmă (1925) ne-a fost pre-

.//.

- 9 -

sentat oficial printr-o broșură specială scoasă de Guvernul de atunci, plin de toate cusururile și cu tot felul de scăderi suflatești - că nu mai era apt atunci să fie moștenitorul tronului și mai târziu Rege - dilema era cu atât mai mare, cu cât din cuvintele Decanului C.D. se desprindeau inversul celor mărturisite "când s-a spus adevărul atunci ori acum?" Și mai virtuos și chiar enervant, îmi venea în minte precizunile Decanului, exprimate prin ilustrarea la lumină nu voalată - în legătură cu marea personalitate ca eu și Saveran - iarși motiv, ca memoria să-mi aducă o serie de aprecieri auzite în mod curent în diferite împrejurări din viață - foarte întunecate și care veneau în conflict cu etica și morala socială, - tot bineînțeles pe seama Regelui - toate acestea mă tulburau și nu-mi găseam un răspuns pentru a trece în jurnala personal ceea ce trebuia.-

În continuarea firului de contrast între adevăr și neadevăr am analizat din stenogramele ce aveam, răspunsurile ce a dat tot la anul nou, Guvernului și Corpului Diplomatic, într-o formă liberă, elegantă și în spiritul de înaltă etică și solemnitate, nici un cuvânt sau gest de prisos - toate și totul se potriveau de minune cu imperativul timpului și în spiritul năzuințelor prezente și viitoare ale neamului - tot acum îmi spore în minte ceva care m-a indispus în timpul răspunsurilor și anume dintr-un colț secundar al locului, câțiva dintre demnitari, își dădeau cu ochul discret și zâmbeau ironic.-

Am analizat cu mentalitatea mea aceste gesturi și ulterior urma să cer explicații d-rului E. BLANU pînă atunci însă, în mine clocotea nedumerirea în sensul dacă ar fi posibil ca în cadrul amintit și în ocazia cea mai de seamă, să se producă în mod public și ceremonial, acte și declarații deșarte asta nu intra în mintea mea - cu atât mai mult, cu cât toate acestea se difuza prin radio - presă - etc.-

6.I.1940 sărbătoarea tradițională a "Bobotezei" în acest an organizarea și desfășurarea serviciului religios, s-a făcut cu un fast deosebit - pentru a contribui și pe această cale la reconșterea spirituală a opiniei publice atîta de impresionată și plină de griji, avînd în mijlocul ei, refugiați poloneși și cehi - plus atmosfera politică internațională incertă și greoasă.-

În timp ce instalam în jurul extrădeii amenajate pentru asistența oficială în fața cu Regele - ostași din gardă - mi-au trecut pe la urechi un val de vorbe grele la adresa celui ce se păsea - ieșite din mijlocul publicului care venise la serbarea

religioasă - sigur enervarea pe care o produceau măsurile de pașă și siguranță - ulterior am comunicat dr. E. BIANU care nu a fost surprins de această ostilitate.-

Iată o serie întregă de evenimente trăite din plin și care au avut darul să riscolesc în sufletul meu o seamă de amintiri - începînd cu copilăria mea, conducîndu-mă la concluzia că, tot ce se forțează și se exagerază în scopul de a depăși în mod tendențios realul și normalul în orice ramură de activitate omenească - nu are durată - ba mai mult se forțează la accelerarea lichidării într-un fel sau altul - a situației ce se vrea să fi ascunsă și camuflată.-

Peste cîteva zile, Regele cu Voievodul și cîțiva demnitari pleacă la o vîntoare organizată în Banat - de la Batalion, îi însoțește maiorul Ilie Radu cu încercătorii și personalul necesar - eu am rămas într-un timp singur - prilej binevoit, după o activitate variată și oboseitoare de 12 zile - să mă odihnesc și în acelaș timp să-mi mai pun la punct o serie de însemnări luate în diferite ocazii în legătură cu instrucția și educația celor ce aveau în subordine.-

Compania de gardă, în această perioadă a avut toate plutonurile în Calea Victoriei - nu a mai trimis 1/2 din efectiv la Caz. Ghencea pentru instrucția practică - a trebuit să fie grupată în C. Victoriei - pentru a fi gata în orice împrejurare în plus pentru a face față cu oamenii la diferitele servituți - în timpul diferitelor programe ce s-au desfășurat la Palat.-

Dar d-rul E. BIANU a continuat să vină zilnic la biroul său de lucru - găsind timp și pentru mine ca să mă cheme la dînsul, pentru a mă orienta în continuarea programului ce avea cu mine - în plus gata să-mi dea lămuririle necesare la toate întrebările ce aveau notate pe timpul sfîrșitului și începutului de an - în Palat.-

L-am povestit impresiile generale asupra programelor ce s-au desfășurat între 20. XII. 1939 - 7. I. 1940 oprindu-mă cu dînsul împreună asupra a tot ce îmi notasem ca echivoac în carnetul personal - a apreciat favorabil spiritul meu de observație și într-o măsură și din punct de vedere critic, fără a-i ocoti nimica și pe nimeni de care eu m-am ciocnit sufletește.-

La toate acestea pe care le-a urmărit cu viu interes d-nea mi-a răspuns: "dragul meu nu vreau să promovez nimic din lacunele ce ai observat - dar din experiența ce o am din viață și profesia mea țin să te fac atent, că în jurul capetelor de stat fie ei mo-

- 11 -

marxi ori președinți de republici - eu fost, sînt și vor mai fi intrigi în forme din cele mai variate și senzaționale dacă vrei - însă o minte serioasă și însoțită de discernămintul necesar, caută să vadă de unde învorăse toate acestea - cine le colportează și în ce scop - de altfel ai să te convingi personal de toate sau în parte, cît timp vei lucra unde te găsești.-

Scotînd că mi-a dat răspunsurile convenite a continuat prin a-mi face cîteva scurte caracterizări ale demnitarilor, cu care voi avea mai des de lucru și este necesar să mă comport ca atare.-

1.- Marele secretar general al partidului F.R.N. URDAREANU, dotat cu rafinementul și viclenia diabolică, dictează în mod nerușinat în sîsa formulă guvernamentală, bucurîndu-se de încrederea Regelui, ca unul ce avea multe calități comune cu respectivul - prin fastul și vocabularul său bombastic - justifică la tot pasul, predestinarea sa, în deținerea și cărmuirea scurtei poporului român, el fiind acel care era girantul prezent și viitor nu accepta să fie contrazis și nici nu căuta să motiveze într-o măsură atitudinea sa, oportunistul a fost permanent la baza tuturor manifestărilor - care în mod formal și curtenitor îți acorda largheță și înțelegere ca la un moment să ți le suprime brusc un mare risipitor de bani și justifică încontinuu jenză financiară - un classic exotoman - laș în momente grele - ingrat fără de pereche nu accepta ideea că ar putea fi înlocuit de cineva în conducerea țării.

De notat în mod seosebit - acest demnitar - cocoșat - pe lângă oprebiul public general și unanim, pe care îl avea în mod deosebit - în rîndul demnitarilor din Palat - nu avea nici o contingență dar toți îl acceptau sub teroarea pe care o exercita peste tot și asupra lor - arătîndu-le la momente grele, gesturi de suprafață, în sensul că este înțelegător, etc.-

2.- Generalul ILASIEVICI CONST.

Cu experiența pe care o avea în serviciul Palatului este bun la toate pentru un timp scurt - lipsit de fondul convenit - vîrstei - poziției, etc. folosea din plin speranța sa, destul de impunătoare că restul era tabula rasa.-

Susceptibil la gesturi și complimente minore - iubitor de bani și obiecte de valoare - ce aștepta de la marile întreprinderi industriale - bancare etc. unde își oferea banele lui serviciu prin greutatea din punct de vedere politic și social - cel puțin așa se credea - sfensist inofensiv - iubitor de alergări de cai și jocuri de noroc, cu banii altora însă - că el nu avea.-

.//.

3.- MOCIONI ANTON, fiul clasic al norocului - convins pînă în mădușurile sale, că este indispensabil în viața statului român și a Instituției monarhice, pretindea în mod fățiș că are numai drepturi în această țară - nu concepea ca el să aibă vre-o obligațiune de orice natură față de stat - egoist și invidios fără de pereche - avar bolnăvicios - răzbunător și incapabil de a face vre-un gest larg de altruism individual ori colectiv.-

4.- STARCEA senior, Intrunea toate calitățile pozitive cerute de locul ce avea în Palat, însă sub constrîngerea agresivului E.URDAREANU se manifesta în consecință.-

Era ținut la Protocolul și Ceremonialul Palatului mai mult pentru relațiile ce le avea în rîndul reprezentanților acreditați în țară - plus în străinătate.-

5.- FIODOR IANCU, era primul care îl secunda pe STARCEA senior cu frumoase calități, însă era victima băturei dar controlat la timp, nu făcea abuz.-

6.- UILEA OCTAV, Era al doilea ajutor al lui STARCEA senior, era la curent cu specialitatea sa, însă un mare sefle-
nist - ironic - intrigant - egoist - în concluzie era omul clasic de circumstanță.-

7.- MARINESCU VIORIAN, In relațiile de colaborare în serviciu lipsit de consecvență în hotărîrile luate, ușor influențabil cu personalul în subordine, gata pentru a asculta orice nimicuri, etc.-

8.- Iai enumără o serie de abateri comise de predecesorul meu la comanda companiei, -care era foarte larg în răspîndirea de știri din Palat prin cercurile pe care le frecventa - avea multe relații cu corespondenții de presă internă și externă - unde participa la jocuri de noroc pe sume mari, afemeiat, etc.-

Cu aceasta încheie discuția zilei - promițîndu-mi că altădată va veni cu complectări mai interesante.-

In ziua de 23.I.1940, sînt invitat împreună cu maiorul ILIE RADU la Biroul d-lui STARCEA senior, care ne dă la fiecare în parte în scris, ce avem de făcut cu subalternii noștri în timpul festivității de a doua zi 24.I.1940 cu cavalerii ordinalui Ferdinand I - înocă un prilej pentru mine ca să-mi dau seama cît de mare importanță are studiul în timp și în spațiu precum și organizarea în amănunt a tuturor manifestărilor omenesti în masă - deoarece programul festiv din 24.I.1940 s-a

scurs într-o formă minunată fără a se putea vedea nici cea mai mică lacună - în plus mi-au rămas neșterse în sufletul și mintea mea, figurile oamenilor de diferite trepte sociale din toate ținuturile țării - adevărate stinci de granit. Costumele lor naționale regionale - uniformitatea grainului de bază ce foloseau - marcam în mod feroc omogenitatea noastră românească - figurile lor brăzdate de numărul iernilor și primăverilor ce aveau trecute fiecare - ilustra din plin vitalitatea unei națiuni viguroase.-

Regele însoțit de Voievod și de Principesa Elisabeta, s-au întretinut cu fiecare cavaler, toți în măsură să răspundă fără a gîngăvi asupra bacuriiilor și necesurilor din regiunea respectivă.-

Încă o împrejurare când să verific și să mă conving și mai mult de îndemnarea ce o avea Regele, în purtarea de discuții scurte și cu miez - cu acești cavaleri ai ordinalui Ferdinand - găsind pentru fiecare un argument care ilustra cunoașterea și trăirea în cadrul concepțional de viață a fiecărei regiuni din țara noastră.-

Din discuțiile acestor cavaleri am putut desprinde cum își arătau satisfacția lor, pentru modul cum Regele le arăta înțelegere și interes de la caz la caz precizînd tot ei - că și în - anii precedenți au avut aceleași bacurii - văzîndu-se în centrul de preocupare serioasă a Regelui situație pe care aceștia o vedeau ca pe cea cu luxul de smănănte în locurile lor de viață cetățenească.-

Intr-una din zile după ce îmi făcusem controlul pe linia posturilor și urma să trec prin diferitele anexe ale Palatului - după itinerariul ce mi-l făcusem pentru ceea ce - sînt în fața d-lui Arhitect al Palatului HERBERT IOAN - care într-o ținută de sobrietate mă invită în biroul său - unde îmi arată deschis că mă cunoaște mai mult decît cred eu - de la camarazii mei tineri, dar vechi în acest serviciu, căutînd să-mi facă cîteva recomandări cu grije exprimate încheind cu cuvintele: "pentru munca și abnegațiunile d-tale tu-ți va face statue, dragostea lor de ridică dar nu te susține - tatăl meu a pătît-o, eu sînt prea bătrîn ca să mai repar ceva" - continuă prin a-mi face cîteva istorisiri din viața intimă a lui Carol al II-lea încă din erudați copilărie - într-adevăr m-a pus pe gînduri, am știut ce să mai cred mi-am făcut rezervele arvenite și mulțumindu-mi m-am retras spre locuință.-

Mult timp am meditat asupra celor spuse de Arhitect - am analizat în tot felul acest material ajungînd la concluzia primă că într-o formă mi s-a întins o curcă - de acia un timp am evitat să mai am vre-o conversație între 4 ochi și totuși cînd mă

prindea singur iar îmi înșira o sumă de amănunte, eu mărturisesc le luam pe toate sub beneficiul convenit - fără a-mi schimba atitudinea față de el - ori să caut a mă spovedi cuiva - țineam în mine și căutam prilejul să verific prima concluzie.-

Timpul însă, care de multe ori are cuvântul hotărâtor mi-a dovedit din plin că bănuiala mea a fost gratuită el a fost mai mult decât eu l-am putut înțelege atunci că mai târziu l-am înțeles, apreciat și stimat, însă era prea târziu. Arhitectul ERNEST, nu mi-a făcut cele de mai sus în sens demagogic - ci ca unul care trăia realitatea în ceea ce privește înțelegerea imperativei sociale, de la noi din țară și din străinătate - nu avea nici un fel de veleitate politică personală sau de partid - avea bineînțeles în mod bine acceptat - acel grad de înțelegere și practică de viață - cum puțin oameni am întâlnit în acest fel - dar unul ca mine, care nu avusesem nici o ocazie să cunosc caractere obiective în genul său - îl suspectam - totuși mai târziu i-am arătat recunoștința mea pentru încrederea ce îmi acorda - dar tot din vina mea - am mers pe linia glonțului nebun a traectoriei - nu am deviat - ca să ajung unde mă găsesc.-

Înna februarie 1940 mai puțin bogată în evenimente interne, așa că activitatea mea se desfășura într-un cadru mai liniștit uneori chiar monoton - dar dr. R. BIANU profită de acest interval de timp și îmi dă pentru studiu acasă, broșuri scoase de dînsul pentru cursurile ce le ținea cu caracter profesional, cu funcționarii de la Poliție și Siguranță - însoare cu materialul necesar înțelegerii unor probleme de documentare ale timpului - mai găsește necesar să-mi facă o secțiune verticală în marea piramidă a societății bucureștene - făcîndu-mă să înțeleg cum în acest amestec de concepții - un străin se poate strecura ba chiar să se alătească în mod calculat - ca să parvină în locuri și posturi importante.-

Tot în acest interval de timp - spre deosebire de săptămînile trecute, exercițiile de alarmă aeriană sau în caz de tulburări interne - a fost mai dese în special cele de noapte - prin criteriile ce le primea maiorul IULIE RADU care mi le transmitea nouă celor în subordine se desprindeau în mod vădit - că ele răspundeau unor desiderate - ce se cereau împlinite - plutoanele mergeau la Caz. Ghencea pentru instrucția practică în teren, unde după o săptămînă reveneau în Calea Victoriei - pentru serviciul de gardă - Voevodă sub conducerea lt. col. DAMAGIANU ori a maiorului TOMESCU - mergea la cîmpul de instrucție sau la Poligonul de tragere, unde era pus în fața unor situații de înțelegere, asupra metodei de instrucție și educație a ostașului - de asemenea lua parte la aplicațiile de noapte, special

organizate în jurul capitalei - tot pentru orientare și înțelegere profesională.-

Martie 1940 cap de anotimp de primăvară, acum este foarte bogat în știri externe în special zvonurile circulă cu viteza luminii în forme senzaționale, din toată această multitudine de vești - un lucru se desprinde clar - Hitler se înleptase adînc și temerar în lupta cu apusenii, iar lumea românească foarte sensibilă - avea multe explozii de exuberanță, prin comentariile ample în birouri, localuri publice, tramvai, pe stradă, în societate se făceau pariuri etc. - situații ce ușura mult activitatea agenților acoperiți - de care țara era arhiplină.-

Finlandezii cad onorabil în armistițiu cu URSS, Polonezii fugari reușesc să se grupeze în apas pentru a reîncepe lupta lor națională - în Jugoslavia renumitul butoi cu pulbere în Balcani - neînțelegeri interne, fără a se renunța la tradiționalul lor cuțit sau pistol ca ultim argument - idem în Bulgaria - la noi extremiștii dăceau lupta în subversiv - mai mult în stratul orășenesc - la sate țărani își luorau cu trudă ogorul ori livada de pomi fără a fi indiferenți la evenimentele politice interne și externe, în acelaș timp răspundeau la timp și fără de ezitare, chemărilor la concentrare în zona de acoperire și la unități, unde au dovedit multă înțelepciune cetățenească, prin comportarea lor, neavînd cazuri de abateri de la regulile militare.-

Toate aceste manifestări au fost cunoscute la timp și complet, de către colaboratorii lui Hitler, care în studiile lor - în proiectele politice și militare - își organizau dispozitivele, marcînd cu multă grijă, eforturile succesive și la momentul oportun simultane - pentru acest popor atît de încercat.-

Ca răspuns la toate cîte se petreceau în lumea mare, în cursul acestei luni, la noi - se inaugurează sub conducerea Academiei Romîne, Institutul de Istorie Națională în Parcul Jilau, unde a participat și Capul Statului, care în cuvîntul inaugural - a subliniat - rolul important sub raportul cultural - fiind ca un far luminos în imensitatea mării, prof. NICOLAE IORGA, întărește cele expuse mai sus și invită pe Academicienii prezenți să îndemne și să încurajeze tineretul românesc singura oțelărie a viitorului - să vină aci - de unde să ia lumină și adevăr, singurele argumente rodnice în progresul și fericirea țării.

La centrul de străjerie Bressa - se inaugurează un Parc sportiv modern și a unui poligon de tragere redusă, înoc un prilej de afirmare tinerească în sinul națiunii.-

- 16 -

În cadrul tradiției în această primăvară când Voevodul avea 18 ani impliniți - fiind moștenitorul tronului - cu ceremonialul specific acestui act este primit în rândul Corpului Mator al Senatului ca secretar de drept - toate s-au făcut fiind de față Regele, Guvernul împreună cu Camera și Senatul.-

În cadrul cuvintărilor impuse de situația zilei Regele în fața reprezentanților țării (nu a partidelor căci erau desființate) arată cum a fost nevoit să treacă la hotărâri epocale în viața politică a statului român - prin desființarea partidelor politice - abolirea Constituției care nu mai corespundea vre-unei în timpul când omenirea se frământă și se abate în mod continuu cu furtuna venită ca un trăsnet asupra ei, acum când dreptul la viață, se deschide prin modul cum fiecare națiune înțelege să-și aleagă calea de urmat în viitor.-

Toate acestea le spunea ca și cum ar fi avut concursul întregii națiuni când a luat hotărârile de mai sus - realitatea însă era - că știa ce se murmură în masele poporului - murmur care nu era ca ceva învățat pe dinafară pentru un scurt timp ci era o realitate care trăia în sufletul fiecărui cetățean - ca urmare a jecmînelilor care s-au abătut asupra lui începînd din 1930 - prin: zisa criză pentru cei mulți și belșug pentru cîtiva prețul produselor țărănești de batjocoră și cele manufacturate la preț de speculă munca în fabrici plătită ca să nu mori mai mult nu se putea cîștiga de cître muncitori, funcționarii statului neplătiți cu lunile - în schimb pentru anumite categorii de oameni în care numai romînesc își pusese toate speranțele - sugeau fără milă din vîlaga țării - trimițînd peste hotare toate unde mai tirziu să asigure fericirea lor.-

Acum toate cele ce spunea erau primite ca vorbe goale și deșarte - națiunea era prea încercată în lupta cu lipsurile și nevoile de tot felul, crezuse prea mult ca acum, cu sufletul și inima impietrite să aștepte calmă dar dîră - momentul cel mare care se contura cu un bolid pe belta cerească, socotindu-se fiecare o piatră peste care au trecut multe ape liniștite și nebune, fără ca să poată să desrădăcineze din locul ei. Această enigmă nu a durat mult și s-a dovedit din plin - adevărul - națiunea a rămas la locul de cinste și onoare, iar mari și teribili conducători, au pierit, ca și cum nu au fost.-

Odată cu apariția pe firul povestirii de față a Voevodului Mihai - socotesc necesar să-i deschid un mic loc în intervalul care marchează pentru cei care se ocupă de asemenea probleme, piese documentare pentru viitor. La venirea tatălui său pe

tron - era sub directă și permanentă supraveghere a bunicii sale - Regina Maria - care pînă ce a murit 1938 - a exercitat asupra lui influența sub raportul educativ cunoscut, lăsîndu-l lîngă tata la festivități - cursuri - vizite restul timpului îl ținea lîngă ea - în cadrul timpului afectat pentru instrucția sa - a mai fost numit pe lîngă Voevod ca specialist în educația fizică de la ANEF Col. Emil Pîlîngeanu - care la orele stabilite în programul hotărît, venea și lucra după anotimp cu Voevodul - programul de gimnastică - scrimă - box - lupte la timpul potrivit, - schiuri și alpinism sau la Mare pe plaje sportul impus - Tot acestui Colonel cu frumoase aptitudini de pedagog și educator în plus și cu o reputație morală apreciabilă, i-a mai fost încredințată - partea sufletească intimă, ca ecou al unui organism normal, - lucru despre care am auzit vorbind în mod omagial și cu recunoștință chiar de către Voevod, mai tîrziu Rege. Cu acest colonel, Voevodul era lăsat să meargă în țară incognită - lucru puțin cunoscut deoarece nu înțelegea să-și facă din aceasta o platformă - din contra se simțea prea puțin pregătit - ca să poată îndruma serios în viață pe moștenitorul tronului - dovada s-a făcut că i-a fost cum am arătat mai sus - pînă la mai 1942, cînd nu mai era în situație de a continua.-

După terminarea liceului special organizat în Palat în sensul de a fi cu colegi din toate straturile sociale și dintre minoritarii aflați la noi a fost inițiat în principii doctrinare ale armatei, aducîndu-i-se pentru școală - diferiți ofițeri generali și colonel, profesori de specialitate - etc. care veneau în cadrul unui program stabilit.-

S-a mai ocupat și de latura specifică vîrstii dînsul și muzica - în care scop 1-2 ori pe lună se organiza în Palat, în sala unde erau vizionate filme - ceariuri în cadru restrîns, cu invitați; unde veneau unul dintre părinții domnișoarei și asista pînă la sfîrșit - aici iarăși col. Emil avea un rol deosebit - deoarece el purta răspunderea asupra organizării pentru atingerea scopului urmărit.-

De la 1.XII.1939 - 5.IX.1940 - nu au mai avut loc asemenea ceariuri - din cauza evenimentelor.-

Trecuseră trei luni de la venirea mea aci - și prin forța lucrurilor - volens nolens - m-am întîlnit des cu unii dintre demnitari cu alții mai puțin - acest contact de serviciu - completat cu îndrumările ce aveam de la E.B. și experiența personală, m-a ajuns ca să înțeleg cu ușurință anumite situații ale locului - unora să le devin obiect de studiu și colaborare - altora să fie ținut la distanță - dar mai mult decît eram pentru ei - nu

puteam altfel - deci se mulțumesc cu modul meu de a mă manifesta.

Astfel șeful Protocolului și Ceremonialului STARCEA senior mă invită în biroul său, unde într-o atmosferă caldă de apropiere, urmăresc atent să vadă în sufletul meu, ce anume m-a impresionat mai mult - în noua mea activitate profesională, eventualele lucruri neclarificate - fiind gata să mă lămurească - solicitându-mi chiar să-i fac mărturisiri, asupra celor ce eventual mie nu mi-ar conveni într-un cuvânt voda cu orice preț să-i fie apropiat.-

Sigur că mi-am dat seama de măsura pe care eu trebuia să păstrez față de dînsul în orice împrejurare - lucru ce a apreciat și într-adevăr mi-a fost o bună călăuză și oficial și privat.-

În un mic interval de timp, sînt invitat în Biroul Marelui Maestru de Vinătoare, MOCIONI ANTON, care era preocupat cu evidența siturilor în trecere prin țara noastră - și de la care ținea să obțină cât mai multe victime - ca un mare vînător de clasă și de rasă eu în mod indirect îi eram de folos prin încercările care îi instruiam și îi puneam la dispoziție după ordine.-

Abordează cu mine discuțiuni fragmentare de la festivitățile trecute unde m-a văzut în serviciu și cu acest prilej își manifestă plăcerea să mă anunțe că mă poate primi în vizită la locuința sa - substratul însă era altul - eu în calitate ce aveau - trebuia să știu și să fiu în măsură ca personal în orice timp afară de program să merg la acești demnitari la locuințele sau chiar în cercurile lor intime, pentru a-l aduce la Rege.-

Mai sînt invitat în Biroul Ajut.prim de la Protocol FIORDOR IANCU - aici căldura și sinceritatea aproape puerilă față de mine - s-a arătat în toată goliciunea spunindu-mi de aprecierile favorabile ce s-au făcut asupra mea în serviciu de către demnitari în discuțiunile ce aveau - i-am mulțumit mult - și a continuat a-mi da să înțeleg prietenia ce îmi acordă.-

Tot în același spirit, mai sînt invitat în birourile ULIEA OCTAV, MARINESCU FLORIAN, unde într-o formă specifică fiecăruia mi-au făcut aprecierile convenite și mi-au dat și recomandări - și ei la fel mi-au anunțat că sînt bucuroși să le fac vizită în casa proprie.-

In acest an - 1946 - sărbătorile Paștilor - Regele

cu Voevodul Mihai le-au petrecut la Castelul de Vânătoare Re-ghinul Săseac - însoțit de dr. E. BIANU, preot prof. NAE POPESCU (Academia Teologică) col. adj. PASTIA ALEX, maior ILIE RADU cu personalul civil și militar necesar pazei școlii - locul cel mai ni-merit să ia legătură cu personalități politice, români și mino-ritari din Transilvania - ceea ce s-a făcut prin BIANU.-

Evenimentele externe fierbeau și la noi în țară, atmosfera era din ce în ce mai grea, punctele de frontieră fe-roviare - spre apas - deveniseră adevărate urduișuri de stup - insulele minoritare în special (sași și șvabii) se fortifi-cau spiritual și fără prea multă jenă în mod public, mai exploa-dau câte un slogan - hitlerist - devenind din zi în ce mai in-solenți cu autoritățile de stat - cu particularii au încercat însă li s-au servit multe lecții pe spinare.-

În latitudinea lor nebunească, organele lor de pro-pagandă au lansat zvonuri din belșug, că Regele a plecat la Hit-ler pentru a duce tratative însă nu l-a primit - opinia publică a avut mult de comentat pe seama acestui zvon.-

Când s-a înapoiat în capitală, programul audiențelor era întocmit așa că în Palat era un dute vino fără de sfârșit - la mulți demnitari li se încasează corăbiile - zimbetele și iro-niile din birouri - sînt depășite acum de preocupări asupra ches-tiunilor cele mai minore - cele principale - parcă le luase mințile la toți - le ocoleau.-

În calitate de avens de Comandant al Gărzii acum că-pă venirea Regelui în capitală - am primit ordin direct în ne-numărate rânduri (sears) ca la ora x.... la poarta.... să ridic sentinela și personal să introduc în casă persoana cu indicati-vul.... eu așteptam pînă ce se termina convorbirea, ca apoi să-l conduc pînă ce îl scoțeam în stradă în mulțime sau lusa vre-o mașină mică cu care să dispară olt mai repede. Ulterior am aflat pe cine a condus în condițiunile de mai sus: M. MANOIIESCU, GH. BRĂTIANU, VAIDA VOEVOD, M. CONSTANTINESCU, R. FRĂNASOVICI, comisari din partea Marelui Rabin GASSNER, col. THIERIE, TERIONE col. BEK cu 2 polonezi, etc.-

Serbarea de 10 Mai 1940 s-a desfășurat într-un cadru foarte restrîns, amenajîndu-se o mică tribună în fața Palatului, unde s-a primit defilarea trupelor iar manifestările anexe în mod public la fel tot în formă redusă, deoarece marea noastră aliată Franța, fusese îngenuchiată de către germani.-

Zina tineretului român 6 iunie 1940, s-a sărbătorit tot simbolic, tot în semn de participare la marea încercare a poporului francez - idem ziua restaurației 8 iunie 1940.-

Pretextul răsunător și plauzibil, că participăm integral la marea lovitură primită de Franța din partea Germaniei prin măsurile și atitudinea lustră cu cele 3 aniversări de mare tradiție altodată, - a fost formula cea mai plauzibilă momentului - căci prin lipsa manifestărilor nebănăști care se făceau mai înainte - nu a permis maselor populare care erau surescitate, să se dedea la acțiuni care ar fi adus frământări cu consecințe grele pentru țară - așa că în acest fel agonia Guvernului și a Regelui s-a mai prelungit - cu toate că scarta lui Carol al II-lea era pecetluită definitiv, bineînțeles și a Guvernului, ilustrând vădit încheierea unei perioade fără de precedent la noi în țară, așteptându-se din moment în moment clipa desnodământului fatal regimului.-

Activitatea politică în Palat evolua în continuu, în sensul că ședințele în cadrul restrâns al Guvernului se succedau la intervale scurte - acestea erau în legătură cu rapoartele ce sosseau prin curierii de la legațiile noastre din Apus - precum și vizitele dese a unor miniștri acreditați ca: cel. al Franței, Angliei, Turciei, etc.-

D-ru' BIANU era permanent în Palat, unde îl ținea la curent Rebele cu știrile ce-i sosseau în mod permanent ziua și noaptea, el singur le primea și le transmitea Regelui - nu folosea pe nimeni în această chestiune.-

Demnitarii erau permanent la birou - pentru a fi în măsură să execute însărcinările ce le reveneau fără întârziere, folosindu-se de relațiunile ce aveau în cadrul Corpului Diplomatic.-

Aducerea în capitală a Ministrului german FABRITIUS, în locul lui V. PAPER trimis la Istanbul enervează și chiar supără ceroul politic din țară, deoarece acest diplomat care trăia în umbra bătrânului BISMARCK de altădată, era agresiv și un mare intrigant cu prea puțină eleganță diplomatică în manifestările sale, lucra pe față cu elemente răsvrătite legionare, cărora le garanta conducerea țării, dacă lucrează și colaborează cu el.-

Pentru a se evita situațiuni care să antreneze statul român în vre-o încercătură din punct de vedere juridic, s-au lustră măsuri de pază și supraveghere în mod deosebit a Legației germane - toate acestea în mod discret.- Reprezentantul diplomatic al URSS nu reușise ca să prezinte scrisorile de acreditare la Rege, până în iunie 1940 - deoarece prin Mareșalul Palatului, era în mod

sistematic amfınat - motivind boală sau vre-un deces al unuia din rudele Casei Regale.-

In această perioadă de timp - din cele mai întunecate pe care eu am putut să le înțeleg - arăta în mod clar - cum forma de stat se clătina din temelie, totul ce se desfășura era un fel de modus vivendi - nicidecum nu justifica un puls real și viguros - viața comercială stagnase, ici colea cite o vitrină, mai marca urmele rămase din trecut - în industrie se lucra pentru a masca față de muncitori și opinia publică - goliciunea care era - bursa lucra figurativ - nimic serios,- agricultura aștepta cu hambarele pline, toamna cu cumpărători serioși și prețuri mai bune, funcționarii publici sub presiunea P.R.M. făceau față cu răceală la serviciu, erau mereu preocupați cu grija zilei de mâine, presa oficială făcea eforturi pentru a canaliza preocupările publice spre obiective de circumstanță - nimic serios.-

Grupul german din Ardeal și Banat, jubila și activa neobosit ziua și noaptea în diferitele lor organizații (Hitlerjugend) Carpaten - Verein etc.) așteptind cu nerăbdare momentul cel mare, pentru ei - când țara noastră să fie îngenunchiată de Hitler - unde să creieze o Germanie dunăreană - ale cărei hărți le aveau și le distribuiau pentru propagandă arătind cel rol important vor juca ei colț European.-

Noul șef al grupului etnic german din țară, HANS OPTO ROTH - scuză vehement pe predecesorul său RUDOLF BRANDSCH, că a vândat Guvernelor românești, interesele minoritarilor.-

Naționalistii sârbi, sub conducerea lui GAVRILOVICI DUSAN în Banat, agită în concurență cu șvabii, problema Torontalului - unii în favoarea sârbilor, alții în favoarea nemților.-

Revisioniștii maghiari din Ardeal, ajutați de evreii maghiarizați, se frământă și nu crăcă nici un moment de slăbiciune românească, ca să nu stace cele ce s-au stabilit la Trianon.-

Ucrainienii din Bucovina și Nordul Basarabiei de asemenea, manifestă public alipirea lor la Republica Ucraineană URSS.-

In Dobrogea și în special în Cadrilater, naționalistii bulgari luptă pe față, pentru a reveni la Bulgaria.-

Grupuri de minoritari din Basarabia împreună cu evreii filo-ruși, răspândeau știri în rindul populației băștinașe, despre revenirea acestei regiuni cât mai neîntârziat la URSS. In concluzie, orice cu modest și obiectiv, fără a avea vre-o sură de informații serioasă, putea să desprindă singur numai din ceea ce

se vedea în manifestările publice - că desnădejdea era flagrantă că orice încercare de a voala ori de a drena prin presă, radio, etc. erau inutile - ceea ce aștepta o lume întregă se cerea rezolvat - cum s-a și petrecut, nu peste mult timp.-

În seara de 28 iunie 1940, reprezentantul diplomatic sovietic din București, prezintă Ministrului de externe român - ultimatumul URSS - cunoscut public a doua zi, pentru cedarea Basarabiei, nordul Bucovinei și al Moldovei.-

Consiliul de Miniștri dublat de Consiliul de Coroană, în aceeași noapte se întrunesc și acceptă ultimatumul URSS, dându-se ordinele convenite de către M.St.M. și M.R. în cadrul executării cedării și în același timp se trec la mobilizarea armatei, pentru a preîntâmpina situații neprevăzute în interiorul țării, etc.-

Întreaga națiune ia act cu resemnare despre această lovitură și se așează conștient la drumul suferințelor, care acum sînt și pentru noi o realitate, așa cum a fost cu cîteva luni mai înainte la vecinii de la nord. Guvernul ia măsuri ca refugiații să fie dirijați și organizați în diferite regiuni proporțional, ca să nu stingherească viața normală în interior. Viața în Palat, ia aspect nou, ca-ntr-un iarnaroc după furtună, semn clar și categoric că hora de încheiere a început.-

Batalionul de gardă, mobilizează un Batalion operativ, ce urma să intre în componerea diviziei de gardă, însă după 15 zile mobilizarea se suspendă și unitățile rămîn cu oamenii în teren, restul din complectare și rezervă merg la vetrele lor.-

Dr. R. BIANU scum lucra zi și noapte cu Regele direct, care era ținut în orice moment la curent cu tot ce se petrecea în interiorul și exteriorul țării - îl vedeam în tot timpul fără ca să mai puteam vorbi ca mai înainte.- situația în special pentru dînsul nu mai permitea dar erau suficiente privirile și gesturile ce-ni făcea - timpul scoteliilor a venit.-

Opinia publică se manifesta contra Regelui în mod fățis - pe care-l făcea vinovat de dezastrul în care se afla țara - șefii grupărilor politice desființate forfoteau continuu în public pe care-l agățau brutal contra guvernului anticonstituțional - într-un cuvînt valorile furtunei loveau cu toată puterea și prin toate mijloacele în populația pagnică a țării - care fără a-și pierde calmul și mintea va dovedi cu prisosință maturitate și virtuți alese, în sensul că ceea ce instrumentau cei din afară - nu se va întâmpla - și așa a fost.-

În cursul lunii august 1940 - vine o altă lovitură prin Dictatul de la Viena, care ne obligă să cedăm în favoarea Ungariei: câteva județe din nordul Ardealului iar prin Protocolul de la Craiova, să cedăm Bulgariei Cadrilaterul - deci alte suferințe adânci și alte eforturi pentru a răspunde noilor obligațiuni, pe care - cu toate împrejurările vitrege le-am satisfăcut - fără ca să se potrecă nici un neajuns - din contra parcă ceva divin, călăuzea suferințele și mințile cetățenilor spre o conduită demnă și resemnată fără să uite un moment, că în asemenea ocazii numai prin păstrarea dîrză și rece față de loviturile venite de la dușmani - să nu-ți pierzi ființa ca neam toate celelalte se mai pot reface - aceasta odată pierdută, cu greu o mai reconstituești.-

Carol al II-lea a înțeles foarte clar, că poziția sa este compromisă și că nu mai putea rămîne la conducerea țării - după mai multe consilii ținute în Palat - se hotărăște aducerea de la Bistrița Vilcea a Generalului I. ANTONESCU, unde era cu domiciliul obligator - au ample convorbiri împreună după care acesta primește o bună parte din prerogativele regale - capului de stat - rămînîndu-i numai cele cu caracter simbolic și de tradiție - așa că la 30 august 1940, generalul I. ANTONESCU devine în mod oficial Conducătorul statului alături de Rege.-

În noua formulă de stat - sînt consultați pe rînd în palat - șefii grupărilor politice desființate, diferiți profesori universitari și alte personalități, fără ca să se poată realiza ceva pozitiv în acel moment greu al țării - era prea tîrziu ca să se mai poată repara ceva în jurul aceluia care prin tot felul de uneltiri și mîsluiri, a răscolit și pulverizat întreaga așezare statală - așa cum era - orice încercare devenise inutilă - peste tot se contura vădit și fără nici un înconjur, dorința expresă unanimă să plece - apoi ne vom descurca singuri.-

Așa că în seara zilei de 4 septembrie 1940 - conducătorul I. ANTONESCU, după ample conciliabule cu FABRITIUS, în Legația Germană - sfătuește și îndeamnă pe Carol al II-lea să înțeleagă că nu se mai poate continua în această formulă cu persoana sa, mai bine să cedeze fiului său Mihai ca să continue în colaborarea cu Conducătorul statului - lucru care s-a făcut chiar în cursul nopții 4/5 sept. 1940 - astfel că în dimineața de 5 sept. 1940 țara ia cunoștință prin radio, presă, etc...despre noua situație în conducerea statului - putînd să răsuflă în liniște că a scăpat de autocrațismul și absolutismul de mult scoase din us în viața statelor moderne și cu nădejdi noi spre o viață mai bună.-

Fără nici o întârziere se procedează la instalarea Regelui Mihai I la formarea noului Guvern legionar în frunte cu I. ANTONESCU secondat de M. ANTONESCU ca vice președinte, fără să aibă din vechile partide vre-un reprezentant - se trece la lucru intens în viața publică internă - și din punct de vedere extern unilateral - se intră complet în orbita germană - cum se va vedea ulterior.-

Ca primă măsură, se curăță Palatul, Armata, Siguranța, justiția, etc.etc. de o bună parte din colaboratorii lui Carol al II-lea, iar în seara de 6.IX.1940 Regele Mihai I cu Conducătorul I. ANTONESCU - conduc la Gara Mogoșoaia pe fostul rege, pe care cu un tren special pleacă însoțit de Ministrul de Interne stanci generalul DAVID POPESCU, prin care i se garantează viața, până la ieșirea din țară, prin punctul de frontieră Jimbolia, ajungând în Portugalia unde s-a stabilit la Lisabona.-

Și de astă dată poporul român, face dovada unui suflet bun, larg și iertător - deoarece la plecare nu a făcut nici un gest - prin care vre-o răzbunare sau să prejudicieze viața sau bunurile ce a luat cu el în tren - cu toate că se cunoșteau toate plasmamentele ce avea în străinătate, plus despre cumpărările terenurilor de plantații peste Ocean - dușă-se cu toate și cu totul - numai să ne lase în pace - care popor în locul poporului român ar fi tolerat așa ceva?.....

Din caprinsul amintirilor narate mai sus, în ordinea desfășurării lor, povestitorul fiind printre cei amintiți - ca organ de pază, într-un timp de nouă luni - adică ultima fază a autocratismului dictatorial - când poporul român era sătul până peste cap, de abuzurile și fără de legile conducerii care în acel timp supraviețuia cu transfuzii de sânge și baloane de oxigen, - iar în viața politică internațională, lupta unită de până acum, capătă grai clar și tăios, de la minut la minut, cerându-și drepturile la viață nouă, fără a mai respecta vechile și obsoletele proceduri ci prin noi forțe și metode, răscolește tot ce a fost și din cenușa trecutului, creiază o viață nouă pentru cei mulți și neputincioși până acum.-

Dacă în această povestire se înșiră o sumă de fapte petrecute în ultimele nouă luni, în așa zisul Far de lumină și adevăr al neamului, în forma și fondul cunoscut, se pune întrebarea netă - dacă această raclă, s-a născut, a crescut și a trecut la fapte, în intervalul scurt de la 1.XII.1939 - 5.IX.1940 ori era mult mai veche și răspunderile trebuiesc extinse în mod obiectiv

asupra tuturoră fără excepție - deoarece tot ceea ce facem în această modestă lucrare, avem cutezanța să invederăm viitorului fapte și învățăminte, prin care să-l luminăm asupra trecutului și să nu mai cadă în prăpastia adîncă și lungă în care noi, ne-am născut, am crescut și de care abia acum am scăpat, ducînd lupta de curățire și în acelaș timp de așezare nouă, înfruntînd la tot pasul opoziția vicleană și plină de mașinațiuni pentru împiedicarea și răsturnarea noastră.-

Ori, cum a fost posibil ca o instituție nouă creată, cum a fost monarhia la noi romîni - lo.X.1866 - în care își puseseră toate nădejdiile lor și sub care de bine de rău s-au putut realiza cele ce vom scria mai jos - ca după 60-65 ani de la înființarea ei, să ajungem aproape în situația de unde am plecat, dacă nu mai rău - aceasta se datorește faptului că realitățile au fost depășite de irealități (sentimentalismul frate bun cu naivitatea) carență specifică popoarelor tinere ca înjghebură statală - nu aveam nici o tradiție în așa ceva - aveam în ciobănit - în pomicultură - agricultură - etc. de aceea cei trimiși din sinul naivilor în Forul conducător al statului - speculau și exploatau cu ușurință încrederea ce aveau uitînd misiunea și pe nesimțite alunecau pe căile opuse, intereselor neamului, dar plăcute numai lor, prin aceasta ajungîndu-se treptat treptat pînă în forma de mai sus expusă și lichidată.-

Prin concretizarea făcută mai sus, am legat firul smintirilor - I.XII. - 5.IX.1940 - de trecut, ușurînd speran înțelegerea evenimentelor și a figurilor separat și în masă - în lumina adevărului istoric real - deci acest mic și modest crîmpei să fie pus și înodată pe lanțul istoric al acestui neam.-

Ca efect al revoluției franceze din 1797 și cea din 1848 - principatele romîne așezate la gurile Dunării și dealungul Carpaților meridionali și răsăriteni - răsorace - de interese politice și economice a stăpînternicilor din timpul acela - prin oamenii de încredere ai lor puși la conducerea acestor Principate - urmăresu interesele care erau în opoziție cu cele ale autohtonilor (romînilor) așa se explică o serie de lupte fratricide pînă ce au ajuns să ia hotărîrea comună să aducă un Domnitor străin - care prin arbitrajul exercitat după legea legilor (Constituția) să asigure mersul normal de ascensiune statală al lor - astfel că la lo.V.1866 aduce pe domnitorul Carol I de Hohenzolera - așa s-a născut la noi instituția monarhică.-

In această situație nouă, Principatele române au rupt orice servitute față de sublima Poartă deci fii fanarului și a livantului, au pierdut colonia de care își legau speranțele lor și ale urmașilor lor - din punct de vedere material - prin jertfele de pe câmpurile de luptă - Plevna - Rahova - Smârdanul etc. și cu concursul marilor puteri statale - la 10.V.1881 devine Regat independent - luându-și locul ce i se cuvenea alături de națiunile care își conduc destinația în ritmul vremii, în rînd cu civilizației și cultura.-

In virtutea principiilor de mai sus, s-au depus mari eforturi și energii consumate în cheltueli bănești prin întocmirea de programe cu sîrg organizate, pentru școlile de toate gradele, pentru toate instituțiile de stat existente și nou create, prin presă, reviste, radio, conferințe, crearea de imnuri și zile din an consacrate, pentru cinstitirea și consolidarea acestei instituții monarhice - așa ca noul concept de viață socială să corespundă timpului și tot odată să ne putem situa pe plan egal de activitate interstatală sub toate raporturile.-

Treptat, treptat posturile cheie în conducerea resorturilor oficiale, intrau într-o măsură în mâinile fiilor ieșiți din popor - exceptînd resorturile din politica externă, care rămăsesse exclusiv în seama aristocrației și care se transmitea din tată în fiu sau ginere într-o măsură mai mică, dar pe cale de lichidare mai era justiția și armata - deci totul pledea în favoarea tendințelor noi - măcar teoretic, oăci în practică s-a mai contravenit din cînd în cînd.-

După atîtea sacrificii materiale și speranțe de viitor mai bun, prin această nouă formulă modernă atunci, s-au realizat putem spune: școli de toate gradele pînă la universități inclusiv și echivalențele diplomile cu cele din apus - căi ferate - căi rutiere, poduri, spitale, localuri publice moderne, comerțul în dezvoltare, industria începe să se nască, agricultura, etc. relații serioase și garanția marilor puteri, împroprietărirea țăranilor - asistența publică - asigurările sociale, participarea la lucruri internaționale etc. etc. întregirea neamului sub un singur sceptru - toate acestea dovedesc în mod deosebit de clar, căte s-ar fi putut face în ultimele decade în țara noastră, dacă la conducerea statului erau oameni de bună credință chiar și mai puțin deștepți.-

După războiul mondial prim - harta Europei a suferit modificări serioase, iar concepția și practica politicii a luat forma cu adevărat revoluționară, față de trecut - perioada care la noi românii a corespuns fenomenului de omoză socială inevitabilă prin noua configurație etnografică ce avem - cu mici convulsii inerente totuși

- 27 -

s-a intrat în viața normală - pînă cînd perioada crachului financiar mondial - manifestat și la noi în formă de criză, conversiane etc. și colac peste pupăză coincide și cu venirea lui Carol al II-lea la conducerea statului.-

De acum înainte începe o viață prezidentă și variată în interiorul țării - Regele înconjurat de o serie de colaboratori plini de păcate și ambiții personale, în ciuda tuturor uzanțelor din viața publică în plus sfidînd lipsurile de tot felul a lor mulți - cînd băncile și industriile erau în faliment și economiile cetățenilor se spulberau la mulți chiar și viața lor - cînd toată truda țăranelui ieșea din gospodăria sa pe nimica - că nu-și putea acoperi nici cele mai mărunte nevoi în casă cînd funcționarii publici nu erau plătiți cu lunile, trăind din împrumuturi la comercianții laconi, încărcînd la preț mărfurile luate pe credit - se schimbau uniforme în armată cu altele luxoase și costisitoare, se organizau serbări de centenare (centenarul armatei) cu cheltueli ce se suportau greu de stat, se fac manevre regale într-o formă largă - deci bani și iar bani - fără ca statul să-i aibă trebuind să alege la alte state cu care colabora politicește - să angajeze împrumuturi cu dobînzii mari.-

Cu toate greutățile enunțate mai sus, criza s-a ameliorat, intrîndu-se încet în viața normală în special în ceea ce privește valorificarea produselor agricole - comerțul de asemenea a început să reinvie - dar moravurile nu s-au împuținat, ba chiar au luat aspecte care în mod public se practicau : șperțul la tot pasul sub diferite măști în instituțiile de stat - cîștiguri nelegale în dauna cetățenilor, abuzuri în minuirea fondurilor oficiale, la furnituri de stat - afaceri oneroase la bursă etc. într-un cuvînt în 1939-1940 în ansamblul social de stat avem trepte cu mici grupuri favorizate de împrejurări, unde luxul și confortul se disputau cu cele mai alese centre din apas - dar în jurul lor imediat, marea masă a populației lupta din greu cu viața - lipsită de confort și de cea mai elementară igienă și confort.-

Conducerea nu se arăta indiferentă față de aceste situații mizere - avea însă grije ca prin elemente bine documentate - să explice cetățenilor cauza - punînd totul în seama dușmanilor noștri de afară și dinăuntru țării - asigurîndu-i că s-au luat măsurile de îndreptare și să aștepte cu încredere o situație mai bună.-

Țăranii cu tot pămîntul ce au primit prin improprietărire, erau lipsiți de inventarul necesar valorificării pămîntului primit, erau fără concursul agronomilor de specialitate, care lucrau prin

birocrați statistici, nu erau pe teren - puținele produse ale pământului erau la bunul plac al intermediarului, care știa să și calculeze fără de greș, câștigul său - ce rămânea dădea producătorului desolat și descurajat.-

Subsolul (petrolul - gazul - sarea etc. cărbunele etc.), a fost numai o firmă agnotoasă de propagandă deoarece era în mîna capitalului străin - nouă ne-a rămas prea puțin, din toate cîte eu eșit din țară - numai cîțiva favoriți s-au bucurat de aceste binefaceri.-

Raportul între valoarea produselor țărănești și a celor de mare consum din comerț era prea disproportionat de mare, începînd de la obiectele de îmbrăcăminte și pînă la cele folosite în muncile agricole - medicamentele, transportul pe C.F.R., autobuze, tramvai, etc. etc.-

Dobînzile la bănci pentru țărani erau prea mari - deși Banca Națională care alimenta Băncile cu bani le lua procente mici - acestea însă pentru susținerea unei pletoare de paraziți politici și de familie, le majorau debitorilor țărani dobînzile.-

Trustul zahărului a făcut stît de scump acest aliment, că puțini din populația țării consuma un minimum necesar organismului în schimb sfocla din care se scotea și era produsă de țărani, nu era plătită cum trebuia.-

În aceeași măsură și cu tutunul - cultivatorului i se plătea mult prea puțin - față de prețul cu care statul îl vindea pe piață.-

Impozitele erau bine așezate prin lege, progresiv, dar ce folos că în practică plăteau tot cei mai săraci la timp - cei bogați cu moșii, case, industrii, etc. amîneau sistematic pînă ce le venea rîndul în vre-un post politic, de unde aranja totul în favoarea lor nici decum a statului.-

Veniturile statului prin taxele de import și export erau foarte puțin sigure - deoarece cei interesați și care lucrau în stil mare, aranjau prin a se sustrage de la plata reală către stat a taxelor respective (Sec. petrolifere, Malaxa-Auschnit, etc.).-

Bolile sociale (sifilisul - tuberculoza) se făceau simțite pe o scară întinsă în mare masă a populației fără ca statul să se obosească prea mult în combaterea reală pe teren - se mulțumea cu tipărirea citorva broșuri și afișe publice - în plus cîteva sanatorii amenajate - dar față de numărul mare al bolnavilor nu răspundeau nevoilor.-

Tineretul de ambele sexe, din școli și întreprinderi, era canalizat și antrenat spre manifestări ce nu se identificau cu specificul și caracteristica neamului (straaja țării).-

Stațiunile balneo-climaterice erau la îndemina numai a celor care dispuneau de bani altfel marea majoritate se mulțumea numai să audă sau în cel mai bun caz, să știe unde se află și să mai fi citit ceva, despre valoarea lor din punct de vedere pitoresc, sau al terapenticeii piscăruia în parte.-

Pe scurt am arătat în mod sintetic, în partea lămuritoare a războiului, care era în viața statală cu mai mulți ani înainte de 5.IX.1940 - fără a aduce vre-un blam poporului, care aștepta plin de speranțe viață nouă cu toate binefacerile ei de la conducerea care era - deci nu din motive de decădere a sa - cum este cazul portughezilor care se sting ca o luminare, din cauza amestecului cu alte rase - ci din contra cu o vădită vitalitate, dorind progres și tot ce se cheamă civilizație și cultură.-

Dar cum istoria este mărturie fără gradațiuni în viața de emancipare a popoarelor, răul pleacă de sus în jos - mai puțin sau aproape deloc, de jos în sus - în cazul nostru valoarea morală a Regelui Carol al II-lea era prea bine cunoscută în opinia publică - care totuși a mai făcut încercări sperând într-o îndreptare, având virsta care îl obliga la aceasta - dar a fost totul zadarnic - mergea spre prăpastie, ca și cum omenirea își termina firul vieții deci - nu-l mai preocupa decât viitorul său, nu al țării - cum s-a dovedit ulterior.-

Demnitarii din Palat ca și o parte din membrii guvernelor ce se succedau, în majoritate urmași din pripășiții fanarului și levantului - îl secunduau numai prin a-i da sugestii prin care să stoarcă totul pentru a plasa peste graniță, fără ca să se uite și pe ei care își calculau noi poziții și privilegii - luptând ca poporul să fie ținut departe de adevăr amăgindu-l cu cine știe ce profeții de viitor, în forme sfârșitoare pe orice ridicat din sinul poporului și care ar fi încercat să întreprindă o luptă serioasă, prin a da în vileag toate goliciunile și murdăriile lor, îl scotea din viața publică prin tot felul de metode - lipsite de orice scrupul.-

Consiliile de administrație la marile Bănci începând cu B.N. și continuând cu Soc.Petroliifere, Industrii, Transport, export, import, etc. fabrici de zahăr, hirtie, etc. erau supra aglomerate cu acești demnitari care încasau sume, ce o minte cinstită nu va crede (ca un caz I.Urdăreanu primea între 8-10 milioane numai de la consiliile de administrație) fără alte sectoare.-

Diferiți miniștrii de stat, se întreceau care să pună la dispoziție Regelui fondurile necesare sub forme neînchipuit de camuflate la bancă în străinătate prin aceasta își consolida poziția politică și totodată depunea și pentru el în străinătate - în această direcție Gyta Davila care renunțase la cetățenia română devenind cetățean american - a publicat în America o serie de asemenea plasmante în toamna anului 1940.-

Comenziile de stat pentru industrie, înarmare, etc. până nu aveau ultimul aviz asupra comisionului, nu lua forma intrării în executare.-

Comisiile de recepție la fabrici și străinătate pentru materialele ce veneau în țară, nu plecau până ce nu se aranjau beneficiile de comision, care se depuneau direct acolo pe numele celor stabiliți.-

Abia acum s-a recunoscut că I. Brătianu cu M.A. Averescu au avut dreptate în 1918 când au cerut categoric îndepărtarea sa complet din familie și din țară deoarece în timpul războiului fiind ofițer activ - căpitan - se sustrăgea sistematic de la obligațiile sale, punându-se sub aripile Mamei și tatălui său cu care spărea foarte rar - în schimb cu Zizi Lambrino fără tot felul de petreceri antrenând și alți tineri ambuscați - rodu? îl știu - copiii care împreună cu mama - su greșit bugetul țării și așa destul de gubred -zeci de ani - I. Brătianu și Averescu din anumite considerațiuni nu i-au încheiat acte ca unui dezertor de rînd - dar în memoriile lor, au pus cu toată grija adevărul, ca posteritatea să ia cunoștință de acest adevăr - deoarece Carol II prin oamenii săi a făcut tot ce a fost posibil să sustragă memoriile M-sa Averescu prin fostul secretar Popa Costea - lăsînd să se publice numai notele zilnice de război.-

Pentru a orbi masele poporului a organizat așa zisele echipe regale - compuse din profesori și studenți care să meargă în diferite centre, unde prin convețuirea lor cu cei din regiune, să-i antreneze la viață nouă, în gospodărie, în muncă, igienă și asistență medicală, confort etc. dar era prea puțin față de marile lipsuri care cereau să fie rezolvate.-

Prin aceste echipe cu tîlc organizate, erau prea tîrziu să mai repare și să singhie satul și țărani, cu simțămintele, caracterele și aspirațiunile lor, cu obiceiurile și îndelungămintele lor, baladele doinele și cîntecule ce se spun la șezători, cu minunata lor înțelepciune, adevărate izvoare de apă vie, de unde să-și potolească setea, acei care voiau să se simtă că aparțin și sînt ai acestui popor și a acestui pămînt - mizeria își făcuse loc în

- 31 -

viața sa că umilințele, durerile, bolile sociale țipau la tot pasul și în tot momentul gata să izbucnească erau zadarnice emisiuni la radio cu programe sfârșitoare pentru popor, precum și susținuta propagandă cu activitatea și preocuparea permanentă a Regelui - pentru binele neamului.-

Momentul de donnie al Regelui Carol al II-lea este tulburător și dramatic, apăsător și lipsit de lumină și speranță pentru viitor.-

Iată epilogul unei vieți începute sub cele mai frumoase suspiciii de viitor - cu toții din jurul său - apreciind precocitatea sa - iată copilăndrul căruia dascălii îi prevedea un urcuș superb spre vârful piramidei de stat - totul făcând să polarizeze în jurul-i speranțe alse - dar s-au văsat înghețați - prin comportarea lui ca Rege - a dovedit că s-a întrecut cu cel mai venal arendaș al unei moșii fertile - aflată pe mîna unor moștenitori minori și slabi. Dar romîna are o vorbă: "tot răul cu binele lui", s-au tras mari și puternice învățăminte pentru viitor.-

A M I N T I R I

=====

1.XII.1939 - 5.IX.1940.-

Eram în cadrele Șc.de Of.Inf.Sibiu, fiind comandat Compania elevi anul I - abia trecusem perioada de acclimatizare, fiind la 30.XI.1939, sint chemat urgent la raportul Comand.Școalei.-

Sint primit în Cabinet și după prezentare, îmi înmânează o telegramă în care scria că pe 1.XII.1939 sint mutat în Batal.de Gardă din I.O.Seana Ministrul de Război.-

După ce am luat cunoștință privesc la Comandant care m-a întrebat ce știu în legătură cu această chestiune, răspunsul l-a citit singur pe fața mea - eram cu totul surprins și D-sa mi-a spus: te cunosc prea bine, nu-mi trebuie nici o explicație.-

Au urmat ordinele de predarea companiei unui alt camarad de la Dir.de studii și la 1.XII.1939 m-am prezentat la Comand.Batal.Gardă, unde de la intrare am fost întâmpinat de către ofițerii subalterni foști elevi la Sibiu- întrecându-se în a-și arăta bucurie de a fi cu ei împreună.-

Comand.Batal. Maior Ilie Radu, m-a primit cu răceală a 2 oameni care se văd pentru prima oară, acesta în fața mea raportează telefonic Șef Casei Militare G-ral Ilasievici Constat. și Adj.de serviciu, că m-am prezentat la serviciu. Împreună cu maiorul Ilie Radu, mergem la Cabinetul Șef Casei Militare unde m-am prezentat de sosire la noua unitate, aci mi s-au dat sfaturile de rigoare pentru noua comandă pe care o voi exercita-o sub ochii tuturore ziua și noaptea, unitatea fiind în Calea Victoriei (Palat) nu la Ghencea ori la Sinaia.-

În ziua de 2.XII.1939 ora 10 împreună cu Șeful Casei Militare, Comand. Bat. și col.adj.Pastia Alex., sintem primiți în cabinetul suveranului, unde m-am prezentat conform I.O., mi-a întins mâna, mi-a spus că îmi cunoaște caracterul și pregătirea profesională însoțite de puterea de muncă și devotament. Ne-am retras cu toții - eu am început lucrul ziua și noaptea, așa că în 7 dec. 1939, dublat de un subaltern vechi am însoțit cu cordoanel fix și mobil - pe Suveran la festivitatea inaugurării Șc.Sup.Război, cu un program deosebit de frumos, relieffindu-se realizarea arhitectonică, care să corespundă rolului de înaltă cultură militară.-

Mișcat de modul cum s-a desfășurat această inaugurare dealtfel prima de așa natură în viața mea, în plus miezul discursului ținut de Rege, centura clar și categoric situația politico-militară continentală, de care Patria noastră nu era scutită.-

In această situație/ ^{noastră} pentru mine, mi-am dat seama clar din zi în zi mai mult, că orizontul meu de descifrarea situației noastre politico-militare se lărgea datorită posibilităților multiple zilnice din punct de vedere documentar.-

Sînt pus în legătură cu d-rul Eugen Bianu, care zilnic lucra într-un birou la Casa Militară, acesta îmi face un tur de orizont al curentelor politice din țară, bineînțeles în părțile ce mă interesează pe mine ca ofițer în gardă, asupra sistemelor și procedurilor ce folosesc diferiți agenți acoperiți care abundă în capitală, relațiile mele cu camarazii și chiar cele familiare să fie cu măsură, pe cît posibil să renunț la unele obligațiuni sociale vechi cel puțin un timp scurt, într-un cuvînt o serie de restricții motivate.-

Iată că după acest prim contact în serviciu și după recomandățiunile de mai sus, preocupările care mă rodeau sufletește încă de cînd am plecat de la Sibiu, încep să aibă răspunsuri lămuritoare, în același timp îmi suna în conștiință "te cunosc și sînt convins de puterea de muncă, devotament, caracter, etc", deci încă un argument puternic pentru mine, că în locul unde mă găsesc, nimic și nimeni să nu-mi fie ca ceva obișnuit - din contră în permanență să fiu precaut și măsurile în cadrul serviciului să fie bine cîntărite.-

În ziua de 20. XII. 1939 am ținut o conferință documentară profesională asupra organizării, dotării și doctrinei de luptă a micilor unități de infanterie, în comparație cu aceleași mici unități de Inf. ale Statelor vecine; în fața Voevodului Mihai însoțit de lt. col. Dămăcișanu și maior Tomescu, precum și a ofițerilor subalterni din București (G. Victoriei și Ghencea).-

Încă un prilej care mă face să înțeleg mai ușor seriozitatea locului unde mă găsesc - să fiu eu în situația de a face expunere profesională în fața moștenitorului tronului - mare lucru pentru mine atunci.-

Dar cu cît zilele se scurgeau sub aspecte diferite și fiecare separat mă lumina și mai clar; activitatea ce desfășuram ieșea de multe ori din cadrul celor ce eu știam mai înainte - situații în care extraprofesionalul juca un rol deosebit, iată că sfaturile de la dr. Bianu nu erau fără de rost.-

Acum îmi apar în minte digresiunile ce ni le făcea profesorul de istorie politică și anume nu este suficient să înțeleg numai ce este scris clar în curs - ci să înțelegi și să te preocupe și cele ce se desprind printre rânduri - acolo vei găsi probleme foarte importante.-

Iana decembrie 1939 - așa cum este înzestrată prin tradiție, cu o sumă de evenimente religioase în jurul cărora civilizația și cultura a creiat o serie de manifestări prin care să miște și chiar să emoționeze pe cei mulți - în sensul educativ și instructiv - aci în noul loc - programul tradițional de Crăciun, a fost organizat cu echipe de ambele sexe, școlari, studenți, societăți corale și profesionale ca în mod sintetic să prezinte din toate provinciile țării, cîntece, urări, jocuri, cîmilituri etc. ca dovadă de dragoste față de Capul Statului, la toate acestea eu am fost în mod permanent și am rămas profund impresionat de varietatea și frumusețea celor ce s-au desfășurat.-

La 1.I.1940 în ținută de gală Guvernul prezintă felicitările de rigoare Regelui, apoi împreună cu Demnitarii Casei Civile ^{și militare} - îngroașe cercul de protocol și ceremonie pentru primirea Corpului Diplomatic acreditat în țară, eu cu unitatea ce comandam cu Drapel și Muzică, am dat onorul la intrare în Palat, de aci C.D. este condus de cei în drept în sala tronului, iar eu mă strecor să văd cum se comportă helebardierii dați tot din compania de gardă, care contribuiau prin prezența lor la decorul acestei săli de ceremonii.-

Au avut loc alocuțiuni potrivite momentului apoi o gustare simbolică - ca în cadrul aceluiaș protocol - Corpul Diplomatic să se retragă spre Legațiile respective - urmează tot în formă ceremonială plecarea Guvernului.-

Unitatea și-a reluat activitatea de gardă, avînd toate plutecele grupate în Calea Victoriei, nemai lucrînd la cîmpul de instrucție în timpul serbărilor de fine și început de an - folosind sala de spectacole, biblioteca, pentru instrucțiunea teoretică și educativă cu subalternii Companiei.-

După ce a trecut și această festivitate bogată în protocol și ceremonie, unde am trăit fiecare moment și am cîntărit orice gest, care s-a făcut din ambele părți, mi-am pus întrebarea în sufletul meu, cum un om de talia Saveranului cu 15 ani în urmă - 1925 - ne-a fost prezentat documentar și oficial într-o broșură, plin de toate cusururile și cu tot felul de scîderi

sufletești - care m-l făceau să fie apt atunci ca moștenitorul tronului și mai tîrziu ca Rege - dilena era cu atât mai mare, cu cît din cuvintele Decanului Corpului Diplomatic - se desprindeau inversul celor de mai sus - cînd s-a spus adevărul atunci, ori scana?

Tot din cuvintele Decanului C.D.s-a desprins tot mai luminos, marea personalitate ca om și Suveran - iarăși o ocazie pentru mine să-mi apară în minte o serie de aprecieri anzite în diferite împrejurări din viața - foarte întunecate, care frizau morala și etica socială, tot în seama Suveranului - toate aceste contrasturi mă tulburau.-

Din răspunsurile date Guvernului și Corpului Diplomatic într-o formă liberă, elegantă și în spiritul de înaltă etică și solemnitate, nici un cuvînt sau gest de prisos - totul și toate se petriveau minnat, cu imperativul timpului în spiritul aspirațiilor neamului și tot acum din locul retras unde eram, am observat la cîtiva demnitari din rîndul 2 și 3 - gesturi cu simbet și coste discrete, în timpul ceremonialului - mi le-am notat în suflet pentru a cere lămuririle cuvenite de la acel care era în măsură să mi le facă.-

Zina de 6.I.1940, sărbătoarea tradițională "Boboteaza" în acest an organizarea desfășurării serviciului religios a fost într-un fast deosebit, pentru a contribui și pe această cale la remontarea spirituală a opiniei publice, stîta de impresionată și plină de griji, avînd în mijloacei refugiați polonezi și cehi - plus atmosfera externă greasă.-

În fine iată o serie întregă de evenimente trăite din plin și care au avut darul să răscolească în sufletul meu o sumă de amintiri, începînd cu copilăria mea conducîndu-mă la concluzia că tot ce se forțează și se exagerază ca să depășească normalul în orice activitate omenească - nu are dăruță mare - ba mai mult, contribuie la accelerarea lichidării într-un fel sau altul - al scopului ce ne amflectă.-

Peste cîteva zile, Regele, pleacă la vîntoare, organizată în Banat, de la Batalion, a mers maiorul ILIE RADU, cu încadrările și personalul necesar - eu am rămas singur în București - ocazie binevenită pentru a mă odihni după aproape 12 zile de încordări continue - ocazie să și fac în mijlocul familiei.-

Dorul Biana nu a renunțat de a veni zilnic la Palat, în cadrul programului său obișnuit - găsiind timp și pentru mine ca să mă chese la biroul de lucru, voind să știe ce anume am mai găsit

noii în serviciul meu, pentru a-mi da lămuririle necesare și tot acum să vină cu probleme noi ca să-mi lărgescă orizontul în serviciu.-

Î-am povestit impresiile mele asupra tuturor împrejurărilor prin care am trecut în timpul 20.XII.1939-6.I.1940.- a apreciat favorabil spiritul de observație și într-o măsură și critic, fără să ecelescă și gesturile celor câțiva demnitari la anul nou, etc....etc.....-

La toate cele cite eu î-am povestit și pe care le-a urmărit cu interes, d-sea mi-a răspuns: "dragul meu, nu vreau să promovez nimic din lacunele ce ai constatat - dar din experiența ce o am din viață și profesie - țin să te fac atent, că în jurul capetelor de stat fie monarhi sau președinți de republică - au fost, sînt și vor mai fi - intrigi cu forme din cele mai variate - însă o minte serioasă, caută să vadă de unde izvorăsc toate acestea, cine le colportează și în ce scop, de altfel ai să te convingi personal de toate sau măcar în parte, cît vei lucra unde te găsești".

Bucotind că mi-a dat răspunsurile cuvenite - a continuat să-mi facă cîteva scurte caracteristici ale demnitarilor cu care voi avea mai des de lucru și anume:

1.- Marele secretar general al partidului F.R.N. Ernest Urdăreanu dotat cu rafinamentul și viclenia diabolică, dictează în mod nerușinat în zisa formulă guvernamentală bucurîndu-se de încrederea Regelui, ca unul ce avea multe calități comune cu respectivul - prin fastul și vorbele sale bombastice, justifică predestinarea sa, în deținerea soartei acestui popor, el fiind cel care îi asigură viitorul și nu accepta să fie contrazis, oportunismul a fost la baza tuturor manifestărilor, care acorda larghețe în relațiuni, ca la un moment să le supprime brusc - un mare risipitor de bani și vegnic în jenă financiară, un olasic erotoman, laș în momente grele, ingrât fără de pereche, nu concepea că poate să fie înlocuit de cineva de la cîrma țării.-

2.- Generalul Ilasievici Const.

Cu experiența ce are prin vechimea sa la palat, este bun la toate pentru scurt timp, fără de nici un fond serios, după un timp scurt de lucru, rămîne numai cu poasă și impunătoare, iar restul tabula rasa. Susceptibil la complimente ieftine, îi plac banii, obiectele de valoare, afemeiat inofensiv, inhibitor de curse de cai și jocuri de noroc, însă cu banii altora, că el nu avea.-

3.- Mocioni Anton:

Fiul norocului, convins că este indispensabil în viața Statului român și a Palatului, pretindea numai drepturi de la stat, el nu recunoștea că are vre-o obligație față de stat, egoist, ari-vist, avar belnăvicios, arghirofil, risbanător și incapabil de vre-un gest de altruism.-

4.- Stircea senior, întrunea toate calitățile cerute de lo-cul unde se găsea, însă sub constrângerea agresivului de Urdărescu se manifesta ca atare. Era ținut în Palat, mai mult pentru relați-urile ce le avea în mod real și rodnic cu străinii acreditați în țară.-

5.- Flondor Iancu, ajutorul prim al lui Stircea, cu ace-leași frumoase calități, însă iubea mult băutura, dar controlat la timp nu făcea abuz.-

6.- Ulea Octav, al 2-lea ajutor al lui Stircea, mare zefle-mist, ironic, intrigant, egoist, în concluzie omul clasic de cir-cumstanță.-

7.- Marinescu Florian, în relațiile sale de serviciu lipsit de consecvență în hotărârile luate, ușor influențabil în relațiu-nile cu personalul subordonat, gata să asculte orice nimicuri, etc.

8.- Ini enumeră o serie de abateri comise de predecesorul meu la Comanda Companiei, adică foarte larg în răspîndirea știri-lor din Palat - în cercurile unde mergea, multe relațiuni cu co-respondenți de presă internă și externă în cercul cărora juca o rîți-pe sume mari, afemeiat și morfinoman.-

Cu aceste caracterizări încheie discuțiunea noastră promi-țîndu-mi că altădată va veni cu complectări mai interesante.-

În ziua de 23.I.1940 sînt invitat împreună cu maiorul Ilie Radu la Biroul d-lui Stircea Senior - care ne dă la fiecare ce avem de făcut cu subalternii noștri - în timpul festivității de a doua zi 24.I.1940, cu cavalerii ordinului Ferdinand I; încă un prilej ca să-mi dau seama cât de mare importanță are studiul și organizarea în toate manifestările omenești - deoarece programul de la 24.I.1940 s-a desfășurat minunat fără să sîm nici cea mai mică lacună, în plus mi-au rămas neșterse în sufletul și mintea mea, figurile oamenilor de diferite trepte sociale din toate țî-maturile țării - adevărate stînci de granit, costumele lor națio-nale, uniformitatea graiului ce foloseau, marca omogenitatea noastră românească, figurile lor brădate de numărul iernilor și al primăverilor ce aveau fiecare, ilustrau vitalitatea unei na-țiuni viguroase.-

Regele, Voevodul și Princesesa Elisabeta, s-au întretinut cu fiecare cavaler, toți în măsură să răspundă fără a găgăvi asupra bucuriilor și necazurilor din regiunea respectivă.-

Intr-una din zile când îmi făceam controlul posturilor din incinta Palatului - sunt reținut de către dl. Arhitect Ernest Ion în locuința sa - unde îmi spune că m-a urmărit cum îmi îndeplineșc serviciul în noul post - că mai mă cunoaște de la ofițeria subalterni etc.- că a auzit de viața mea familiară și încheie prin cuvintele: "pentru munca și sbruciumul d-tale nu-ți va face statue, dragostea lor te ridică, dar nu te susține, tatăl meu a pățit-o, eu sunt prea bătrîn ca să mai repar ceva" continuă prin a-mi face oțeva istorisiri din viața intimă a lui Carol al II-lea din cruda-i copilărie, într-adevăr m-a pus pe gînduri însă mi-am făcut rezervele convenite și mulțumindu-i am plecat spre casă.-

Mult timp m-am gîndit asupra celor spuse de Arhitect în mintea mea, mi-am făcut fel de fel de presupuneri - concluzia primă a fost că mi se întinde o cursă - de aceea mult timp am evitat să mai am vre-o convorbire între 4 ochi - dar cînd mă prindea, iar îmi spunea o sumă de amănunțe, că mă mărturisesc toate le luas sub beneficiul convenit - fără însă ca eu să-mi schimb atitudinea față de dînsul.-

Timpul singurul care decide în asemenea situațiuni, a dovedit că a avut dreptate, iar eu l-am bînuit pe gratis dar a fost prea tîrziu cînd am priceput toate cele ce mi-a spus.-

Iana februarie 1940 mai puțin bogată în evenimente, așa că activitatea mea se desfășura într-un cadru mai liniștit ba uneori chiar monoton dar dr. Bîanu profită de această perioadă și îmi dă pentru studiu acasă broșuri scoase de dînsul pentru cursurile ce avea cu caracter profesional la Poliție și Siguranță - izvoare cu materialul necesar înțelegerii unor probleme de documentare, mai găsește necesar să-mi facă o secțiune verticală în piramida societății Bucureștene analizîndu-mi componența, tradiția sporadică, modul cum un străin abil poate să se strecoare ba chiar să parvină în locuri și posturi foarte importante

Preda sintezele ce făcusem acasă la buletinele vechi și mă încercă cu altele, în acelaș scop.-

Intrîn în martie 1940 mai bogat în știri externe, zvonurile circulă cu viteza luminii în forme senzaționale, un singur lucru se desprinde răspicat, Hitler se încleștase adînc în lupta cu apaseni, iar lumea rămînea foarte irascibilă, fă-

cea comentarii ample, pe stradă, tramvai, birou, cafenea, situație care ușura mult activitatea agenților acoperiți. Finlandezii cad onorabil în armistițiul cu URSS; polonezii fugari reușesc să se grupeze în Apus, ca să reînceapă lupta lor națională, în Jugoslavia butoiul cu pulbere din Balcani neînțelegeri interne, țării a renunța la tradiționalul lor ouțit și pistol ca ultim argument - idem în Bulgaria - la noi extremiștii ducese lupta în subversiv, aceasta mai mult în stratul orășenesc - la sate țărani își lucrau cu trudă ogrorul ori livada de pomi - fără a renunța la preocuparea ce o aveau din punct de vedere politic intern și extern - în același timp răspundea la timp chemărilor la concentrare în zona de acoperire și la unități, unde comportarea lor a dovedit multă înțelepciune cetățenească.-

Toste aceste manifestări din interiorul țării noastre, au fost cunoscute de către așeznicii lui Hitler - care în studiul ce-l făceau în realizarea scopului lor, în mod conștient și documentar, își dozează forțele și mijloacele față de dârzenia cu care își apărau granițele țării, cetățenii români.-

Ca răspuns la toate cîte se petreceau în afara țării, în cursul lunii martie 1940, se inaugurează sub conducerea Academiei Române - Institutul de Istorie Națională în Parcul Jianu, unde a participat Capul Statului, care în cuvîntul inaugural a marcat importanța acestui Institut, în ceea ce privește flacăra de adevăr și lumină. Profesorul N. Iorga întărește cele de mai sus și invită pe academicienii prezenți să îndemne tineretul chează viața viitorului, să vină aci să ia lumină și adevăr, singurele argumente rodnice în ridicarea și luminarea neamului.-

Tot acum capul statului, asistă la inaugurarea unui Parc sportiv modern și a unui poligon de tragere redusă la Centru Breaza - alt prilej de afirmare tinerească națională.-

Ca urmare a relațiilor mele de serviciu cu Demnitarii căruia mă cunosc mai îndeaproape, așa că într-o zi sînt invitat în biroul d-ului Stîrcea senior, care mă chestionează foarte abil, vînd să se convingă cum mă sînt în locul în care am venit de curînd, cum mi-au plăcut o serie de evenimente care s-au derulat în Palat - bineînțeles cele oficiale, manifestîndu-și plăcere de a-mi cunoaște și familia mea la care am răspuns cum se cuvenea

La fel s-a petrecut și cu dl. Vlădăreț Iancu în altă zi.-

Mă sînt invitat în biroul Mareșalului Mestru de Vîntătoare Nicolae Anton, care în așteptarea sîturilor ce erau în trecere se nevoia de îndrăgitorii la vîntoare - în plus în serviciul meu, trebuia să-mi cunoască într-o măsură oarecare și în progresul lor nec-

ficial, pentru a-i găsi la nevoie cu ușurință.-

În continuare sînt invitat la dl. Ulea Octav și la dl. Marinescu Florian, tot în dezvoltarea relațiilor de serviciu.-

Sărbătorile Paștilor, Regele cu Voevodul Mihai le-a petrecut la Castelul Vinătoare Reghinul Săsesc - însoțit de dr. E. Biann, preot Nse Popescu (Acad. Teologică) col. adj. Pastia Alex., maior Ilie Radu - cu personalul necesar pazei acolo - loc nimerit să aibă legătura cu personalități din Ardeal, români și minoritari, lucru executat prin dr. E. Biann.-

Dar evenimentele din afară făceau ca atmosfera să fie din ce în ce mai apăsătoare - așa că la venirea Regelui în capitală, probleme mari și variate îl așteptau, audiențele oficiale se țineau lănt, cele private în cursul nopții de asemenea, toate acestea așteptau fără vorbă/în fapt - o stare de ne putea să aibă durată - cum s-a și petrecut. În calitatea mea de Comand. al Companiei de Gardă, după înapoierea Regelui de la Reghin am primit ordin direct în numărate seri ca la ora x la poarta numărul y să ridic sentinela și personal să introduc în casă persoane cu indicativul ....unde așteptam pînă ce se termina convorbirile ca tot eu să-l conduc pînă ce îl scoțeam în stradă din incinta Palatului.-Ulterior am aflat pe cine am condus în condițiunile de mai sus: M. Manoilescu, Voevod, Gh. Brătianu, M. Constantinescu, R. Franesovici, emisari din partea Marelui Rabin Gassner col. Thierie, Tauriaer, col. Bek cu 2 polonezi etc. etc....

Serbarea națională de 10 Mai 1940 s-a desfășurat într-un cadru restrîns, amenajîndu-se o tribună mică în fața Palatului, unde s-a primit defilarea trupelor celelalte serbări anexe idem tot restrîns, deoarece marea noastră aliată Franța, fusese închinată de forțele germane.-

Deasemenea ziua tradițională a tineretului 6 iunie 1940, precum și ziua restaurației 8 iunie 1940, s-au sărbătorit în mod simbolic, tot în semn de participare la marea încercare a poporului francez.-

Activitatea politică în Palat lua aspecte din ce în ce mai pronunțate, în sensul că ședințele restrînse ale Guvernului se succedea la intervale scurte în legătură cu rapoartele ce sosseau prin curieri de la legațiile noastre din apus - precum și vizitele dese ale unor anumiți miniștri acreditați ca: cel al Franței și Angliei, Turciei, etc.-

D-ral Bianu era permanent în Palat, de unde alimenta pe Rege cu știrile ce-i soseau în mod permanent ziua și noaptea, - el singurul care le transmitea nu folosea pe nimeni din jurul Regelui. -

Demnitarii Palatului, erau permanent la birou, pentru a fi în măsură să execute însărcinările primite fără întârziere, acestea în cadrul specialității și relațiilor ce aveau în special în rândul Corpului Diplomatic. -

Aducerea în capitală a lui Fabrițius în locul lui von Papen trimis la Istanbul - enervează chiar supără ceroul politic din țară, deoarece acest diplomat care trăia în umbra bătrânului Bismarck de altădată, era agresiv și un mare intrigant cu prea puțină eleganță diplomatică în manifestările sale, luora pe față cu elementele răzvrătite legionare, cărora le garanta conducerea țării, dacă lucrează și colaborează cu germanii. -

Pentru a se evita situațiuni care să antreneze statul român în vre-o încercătură gravă din punct de vedere juridic, s-au luat măsuri de pază și supraveghere deosebită a Legăției Germane, toate acestea în mod discret. -

Reprezentantul diplomatic al URSS nu reușise ca să prezinte scrisorile de acreditare la Rege, pînă în iunie 1940, deoarece prin Mareșalatul Palatului era în mod sistematic amînat - motivînd boală sau vre-un deces în familia regală. În această perioadă de timp, din cele mai întunecate pe care eu am putut să le înțeleg - arăta în mod clar - cum forma de stat se clătina din temelie - tot ce se desfășura era într-un fel de modus vivendi - nicidecum nu justifica un puls real și viguros - viața comercială stagnase, ici ocolea cite o vitrină mai narca urmele rămase din trecut - în industrie se lucra pentru a masca față de muncitori și opinia publică - geliciunea care era - bursa lucra figurativ nimic serios - agricultura aștepta cu hambarele pline, toamna cu cumpărături și prețuri mai bune, funcționarii publici sub presiunea F.R.N. făceau față cu răceală la serviciu, erau mereu preocupați cu grija zilei următoare, presa oficială făcea eforturi pentru a canaliza preocupările publice spre obiective de circumstanță - nimic serios. -

Grupul german din Ardeal și Banat jubila și activa neobosit ziua și noaptea în diferitele lor organizații (Hitlerjugend - Carpaten - Verein etc. etc.) așteptînd cu nerăbdare momentul cel mare, cînd țara noastră să fie îngenunchiată de Hitler - unde să crească o Germanie Dunăreană - ale cărei hărți le aveau și le distribuiau pentru propagandă/ce rol important vor juca ei, în acest colț al Europei. -

- 11 -

Noul șef al Grupului Minoritarilor din țară, Hans Otto Roth - acuză vehement pe predecesorul său Rudolf Brandesch - că a vîndut Guvernelor românești, interesele minoritarilor.-

Naționaliștii sîrbi sub conducerea lui Gavrilovici Dușan în Banat, agită în concurență cu șvabii, problema Torontalului unii în favoarea sîrbilor, alții a nemților.-

Revizioniștii maghiari din Ardeal ajutați de evreii maghiarizați, se frămîntă și nu crută un moment de slăbiciune ca să nu atace cele ce s-au stabilit la Trianon.-

Ucrainenii din Bucovina și Nordul Basarabiei de asemenea manifestă public alipirea la Republica Ucraineană din URSS.-

În Dobrogea în special în Cadrilater naționaliștii bulgari luptă pentru revenirea la Bulgaria a Cadrilaterului.-

Grupuri de minoritari din Basarabia împreună cu evreii filo-ruși răspîndeau știri în rîndul populației băștinașe despre revenirea cît mai neîntîrziat la URSS.-

În concluzie, orice om modest și obiectiv, fără a avea vre-o sursă de informație serioasă, putea să desprindă din ceea ce vedea în manifestările publice, că desnașdejdea era flagrantă, că orice încercare de a camufla ori a canaliza prin presă, radio, etc. erau inutile - ceea ce aștepta o lume întreagă - se cerea să se rezolve, cum s-a și petrecut nu peste mult timp.-

În seara de 28 iunie 1940 reprezentantul diplomatic sovietic la București, prezintă Ministrului de Externe ultimatul URSS - cunoscut public a doua zi, pentru cedarea Basarabiei - nordul Bucovinei și al Moldovei.-

Consiliul de Miniștri dublat de Consiliul de Coroană în aceeaș noapte se întrunesc și acceptă ultimatul URSS dîndu-se ordinele convenite de M.St.M. și M.R. în cadrul cedării și în acelaș timp se trece la mobilizarea armatei, pentru a preîntîmpina situații neprevăzute în interiorul țării.-

Întreaga națiune ia act cu resemnare despre această lovitură și se așează conștient la drumul suferințelor, care și pentru noi sînt o realitate așa cum a fost cu cîteva luni mai înainte la vecinii de la Nord. Guvernul ia măsuri ca refugiații să fie dirijați și organizați în diferite regiuni proporțional ca și nu stingherească viața normală în interior. Viața în Palat este reținută, îți puteai da seama ușor că silele pentru Rege sînt numărate.-

Batalionul de Gardă Regală mobilizează un Batalion operativ ce urma să intre în componerea Diviziei de Gardă, însă după 15 zile mobilizarea se suspendă și au rîmas la unități sub arme, pe lîngă contingentele active, cele din completare, restul au mers

la casele lor.-

D-rul Bianu acum lucra zi și noapte cu Regele direct, care era ținut în orice moment la curent cu tot ce se petrecea în interiorul și exteriorul țării - îl vedeam în tot timpul fără ca să mai putem vorbi ca mai înainte, situația în special pentru dînsul nu mai permitea - dar erau suficiente privirile și gesturile ce-mi făcea - timpul socotelilor a venit.-

Opinia publică se manifesta fățiș contra Regelui pe care îl făcea vinovat de dezastrul în care se afla țara, Șefii grupărilor politice desființate, circulau continuu în public pe care-l agitas fățiș contra Bavernului anticonstituțional - într-un cuvînt valurile furtunei loveau în tot felul în populația pașnică a țării - care fără a-și pierde calmul și mintea - va dovedi cu prisosință maturitate și virtuți alese, în sensul că ceea ce instrumentau cei din afară - nu se va întimpla și așa a fost.-

În cursul lunii august 1940, vine o altă lovitură, prin Dictatul de la Viena - care ne obligă să cedăm în favoarea Ungariei câteva județe din nordul Ardealului, iar prin Protocolul de la Craiova, să cedăm Bulgariei Cadrilaterul; deci alte eforturi pentru a răspunde noilor obligațiuni, pe care cu toate împrejurările vitrege le-am satisfăcut, fără ca să se petreacă nici un neajuns din contră parcă ceva divin, călăuzea sufletele cetățenilor spre o conduită demnă, fără să uite un moment, că în asemenea ocaziuni numai prin menținerea dirză față de loviturile venite de la dușmani - să nu-ți pierzi ființa ca neam, toate celelalte se mai pot reface, aceasta odată pierdută greu o mai reconstituești.-

Carol al II-lea a înțeles foarte clar, că poziția sa este compromisă și numai putea să rămînă la conducerea țării și după mai multe consilii ținute în Palat - hotărăște aducerea de la Bistrița Vilcea, a generalului I. Antonescu, unde era în domiciliu obligator - cu care are convorbiri ample - după care acesta primește o bună parte din prerogativele regale - capului statului, rămînîndu-i numai cele cu caracter simbolic și tradițional - așa că la 30 august 1940 - generalul I. Antonescu devine oficial Conducătorul Statului alături de Rege.-

În noua formulă de stat - sînt consultați pe rînd în Palat - șefii grupărilor politice desființate, diferiți profesori universitari și alte personalități, fără ca să se poată realiza ceva pozitiv - era prea tîrziu ca să se mai poată repara ceva în jurul celui, care prin tot felul de măsuri a măcolit o întregă așezare de stat, așa cum era - orice încercare era inu-

- 13 -

tilă, peste tot se contura în mod vădit și fără nici un înconjur dorința expresă și unanimă să plece - apoi ne vom descurca noi singuri.-

Așa că în seara de 4 sept. 1940, Conducătorul I. Antonescu după ample conciliabule cu Fabritius în Legația Germană sfătuiește și îndeamnă pe Carol al II-lea să înțeleagă că nu se mai poate continua în această formulă și mai bine să cedeze tronul fiului său Mihai, lucru care s-a făcut chiar în cursul nopții de 4/5 sept. 1940, astfel că în dimineața de 5 sept. 1940 țara ia cunoștință prin radio, presă, etc. despre noua situație în conducerea statului, putând răsufla în liniște că a scăpat de autocratismul și absolutismul de mult scoase din uz, în viața statelor moderne, cu nădejdi noi în vremuri mai bune.-

Se formează noul Guvern legionar, având în frunte pe Conduc. Statului Gral I.A. secondat de M. Antonescu ca Vice Președinte, fără să aibă din vechile partide vre-un reprezentant, se trece la lucru intens în viața publică internă și din punct de vedere extern - unilateral se trece în orbita germană - cum se va vedea ulterior în viața nouă de stat.-

Ca primă măsură se curăță Palatul, Armata, Siguranța, Justiția, etc.etc. de o parte din colaboratorii lui C.II, iar în seara de 6 sept. 1940, Regele cu I.A. condus la Gara Mogoșoaia pe fostul Rege, pe care cu un tren special, ^{plăscă} însoțit de Ministrul de Interne de atunci Generalul Popescu David, prin care îi garantează viața pînă la ieșirea din țară prin punctul Jimbolia - ajungînd în Portugalia unde s-a stabilit la Lisabona.-

Și acum poporul român face dovada unui suflet bun și larg - deoarece la plecarea nu a făcut nici un gest care să prejudicieze viața sau bunurile ce a luat cu el în tren, cu toate că era la curent cu toate depozitele de bani ce avea în străinătate, plus cumpărarea de terenuri de plantații peste Ocean - ducă-se cu toate și cu totul - numai să ne lase în pace - care popor ar fi tolerat așa ceva?.....

.//.

ORGANIZAREA PALATULUI1. XII. 1939-5. IX. 1940.-I. Maresalatul

- Maresalul Palatului . . . . . Ernest Urdărescu
- Protocol și Ceremonii . . . . . (Stîrcea Senior
Flondor Iancu
Ulea Octav
- Maestru de vînătoare . . . . . Mocioni Anton
- Director Ad-tiv . . . . . Marinescu Florian

II. Casa Militară

- Seful Casei Militare . . . . . General Ilasievici Const.-
schema aneșă.
- Adjutanții Regali . . . . . idem.
- Curierii regali . . . . . idem.
- Bat.de Gardă . . . . . idem.-

Funcționari superiori din Palat 1. XII. 1939-5. IX. 1940.-

- Ad-torul Domeniilor Coroanei . . . . . Gl.rez. Manolescu Alex.
- Ad-torul Palat și Dependințelor . . . . . Col.rez. Stavăr Gh.
- Arhitectul Palatului . . . . . Ig. Ernest Ion
- Inspector de vînătoare . . . . . Chefneaux Vasile.
- Bibliotecar . . . . . C-dor rez. Mănoiu.
- Dir. Garnit-Regale . . . . . Inspector Pavelescu.

Adjutanții Regali:

- Col. Filiti Const.
- Col. Pastia Alex.
- It.col. Dîmăciaru D.
- It.col. Rusescu Radu
- It.col. Klaus Alvin
- It.col. Mihăilescu Mihai.

Curierii Regali

- It.col. Mihăilescu Const.
- It.col. Florescu
- Maior Iliuță Virgil
- Cpt. Stănescu Gh.
- cpt. Plesnilă Eugen
- Cpt. Pauliac Eugen
- Cpt. Grigore Dan

Batalionul de Gardă

- Maior Ilie Radu.-

PORTRETUL NR.1

al

Fostului Rege Carol al II-lea.-

- Născut la 16.X.1893, din părinții (Ferdinand și Maria).-
- Ca fizic prezentabil cu rafinament exagerat în îmbrăcăminte.-

- Foarte dotat cu aptitudini intelectuale, uneori precoce și chiar periculos. (Caracterizat de bunicul său Carol I).-

- Avea nevoie încă de tânăr să fie sever supravegheat de către pedagogii și mentorii săi.-

Pînă la moartea Regelui Carol I - sept.1941 - a fost permanent supravegheat și controlat de acesta, care fără de înconjur îl prezenta profesorilor săi, în toată goliciunea sa sufletească.

Studiile făcute în țară și străinătate, le-a făcut cu ușurință datorită aptitudinilor sale, însă cum scăpa de sub control își făcea de cap, căutînd să aibă în anturajul său elemente cu care să se întreaacă.-

Foarte abil în specularea sentimentelor părinților săi care erau informați la timp de manifestările sale - smulgîndu-le și îndepărtîndu-i de la orice dojană, pentru a reîmprospăta dragostea lor, atît de des, că aceștia deveniseră foarte sceptici asupra viitorului fiului lor.-

Pe timpul războiului 1916-1918, deși era ofițer activ (căpitan) avea preocupări de natură personală, prin care sfida marile sacrificii ale neamului, lacune pe care mama sa Regina Maria - căuta să le acopere - prin prezența sa permanentă printre răniți, pe front - unde el o însoțea rar - cu tatăl său foarte puțin, ca să nu aibă contact cu Ion Brătianu și generalul Averescu, care erau permanent lângă Rege.-

Ion Brătianu și generalul Averescu, aveau un capitol special în memoriile lor - asupra Prințului Carol - fapt pentru care cînd a ajuns Rege - a făcut tot ce s-a putut ca prin fostul secretar Papa Costea să pună mina pe memoriile lui Averescu lăsînd să se publice numai notele zilnice ale acestuia în locul memoriilor sustrase în mod abil. (Dela Archit. Ernest Ion).-

Merge pînă la încălcarea obligațiilor lor constituționale, că în mod premeditat se căsătorește cu Zizi Cantacuzino la Odesa - de unde a fost adus cu mare greutate și căsătoria a fost anulată, dar fructul acestei uniri a venit deci nevoia ca țara să suporte pensia viageră în străinătate a mamei și fiului pînă la majorarea acestuia.-

În primăvara 1917 cînd s-a înființat primul Bat.de Vinăt. de Munte a fost numit Comand. Onorific în realitate îl comand. Maiorul Bădulescu Virgil, care primise ordine clare de la Rege, I.Brătianu și G-ralul Averescu, cum să se ocupe de activitatea Prințului, fără de cruțare, lucru pe care maiorul Bădulescu Virgil l-a făcut din plin, dar mai tîrziu după 1930 - a fost complet ostracizat din armată.-

În continuarea abaterilor de la obligațiile militare, cînd s-a organizat Grupul Vinătorilor Munte 1919-1920, a fost numit

- 2 -

Comand. al acestui Grup secundat de colonelul Bădescu Job, care pe timpul manevrelor de toamnă s-a dedat la tot felul de escapade, fapt pentru care Regele Ferdinand - I-a pedepsit cu izolarea completă de Palat în Bistrița - Năsăud câteva luni.-

Părinții săi îngrijorați, de modul cum Prințul Carol înțelegea să se manifeste, deoarece depășea orice îngăduință din partea opiniei publice, au înțeles să mijlocească împreună cu Ministrul de Externe, atunci Tache Ionescu - căsătoria sa cu Prințesa Elena a Greciei - lucru ce s-a realizat - ca după 7 luni - 25.X.1951 să apară și fiul lor Mihai.-

Căsătorit fiind, nu se lasă și nu renunță la păcatele trecutului, ba a devenit și mai autoritar în casă - motivând că tatăl său este prea docil față de Brătianu - Averescu etc. situație care îi ga grăbi înlăturarea de la tron și îndepărtarea din țară.-

În ianuarie 1925, este îndepărtat din țară și se stabilește la Paris unde tineretul român, care mergea acolo la studii - era atras în cercul Prințului îngroșând rîndurile în jurul său - situație care conta foarte mult pentru comentatorii timpului - în favoarea Prințului, cazul studentului în Medicină Gotcu, care mai târziu a fost un deputat medic la Iași și alții.-

Tot acolo intră în legătură cu un aventurier internațional Barbu Ionescu, care l-a subvenționat cu bani și alte obiecte de mobilă prețioasă - acesta urmărind scopuri cu mari beneficii pentru el, când Prințul va deveni Rege.-

Duce viața în concubinaj cu aventuriera Elena Lupescu, care ca orice femeie fatală, nu a cruțat nimic, când Carol a devenit Rege - aceasta ca să-și satisfacă toate ambițiile nebunești în lux de toalete, mobilă promovind o serie de femei din familia sa, pe care prin căsătorii calculate, le-a lansat în buna societate (d-na Gusti - d-na dr. Panu, etc.), ajungând prin influența sa să cocoteze în politică oameni venali ca Franasovici etc.-

După ce s-a instaurat ca Rege la 8 iunie 1930 - aduce o serie de reforme personale, răsturnând din temelie statul așa de șubred după Regentă și anume:

- a). instrumentează dihania desmembrării partidelor politice prin aceasta a desorientat pe cetățeanul naiv față de culisele politice, creînd o serie de dezidenți politici fără de valoare.-
- b). Se mărește numărul grupărilor politice, cu programe variate și irealizabile;
- c). forțează creșterea industriei Malaxa - Auschnit, pe seama bugetului statului, în scopul meschin, ca cei 2 industriași să-și asigure participarea cu mari pachete de acțiuni.-
- d). forțează cuplarea Uzinelor Regița cu cele două industrii în acelaș scop personal.-
- e). patronază emisiunea timbrului de aviație sub diferite forme - ca să realizeze beneficii stat și persoană.-
- f). înființează D.I.S.C.O.M. și Distribuția - cu acelaș scop venal de profit personal.-
- g). schimbă uniformele în armată, cumateriale scumpe, importate de la Paris.-
- h). comenzi oneroase pentru aviație, la Casa imaginare în străinătate - pentru care s-au scos avansuri din visteria statului care n-au mers la destinație ci au luat alte căi.-

.//.

- 3 -

i). numiri subiective la conducerea Băncii Naționale, contrar statutelor de funcționare.-

j). camuflarea și stingerea procesului dintre statul român și soc. petrolifere din țară - care de la înființarea lor, nu au respectat obligațiunile ce aveau în zonele de exploatare (construcții de șosele, poduri, spitale, etc), care trebuiau să plătească statului din urmă și cu dobânzile aferente, sume care depășeau câteva bugete anuale, ori cei interesați prin interpuși lor la Rege, bineînțeles contra bani serioși - acest proces s-a stins.-

l). contrar tradiției în justiția noastră, anulează inamovibilitatea magistraților, în scopul ca ei să poată fi manevrați în sentințele lor, după scopuri politice.-

m). se ^{auto}decorează cu ordinul Mihai Viteazul, pentru fapte de arme imaginare pe front 1916-1918 și se improprietărește la Băneasa cu 25 ha. pământ.-

n). grevează bugetul statului cu construirea a 6 pavilioane moderne în jurul lacului Scroviște și pădurea Peris - în proiect o nouă reședință de circumstanță.-

o). desființează vechea Constituție și guvernează personal.

p). promovează în posturi de răspundere oameni nepregătiți, dar gata să execute ordinul dictatorului.-

r). își face depozite de valută forte în străinătate și cumpără terenuri vaste pentru plantații peste Ocean.-

P O R T R E T U L Nr.2

al

Fostului demnitar Urdăreanu Ernest.

- Născut aproximativ 1893 sau 1893 - dintr-o familie de boieri din Craiova.-

Ca fizic foarte prezentabil și cu maniere feminine în ceroul societății intime.-

Foarte cochet civil și militar, arivist, intrigant, îndrăgănat, fără de limită, viclean prin excelență, erotoman de profesie, arghirofil bolnăvicios, solemn și cu aspecte de înaltă ținută morală, cu cei noi cunoscuți, ca ulterior fără nici o jenă să-i lovească pînă la temelie - pentru a-și asigura drumul ambițiilor sale - foarte laș în momente grele sociale participă în mod teatral la grija și durerea celor mulți - pînă în momentul oportun - cînd trece brusc la exercitarea influenței sale asupra celor pe care i-a pămăsit.-

- Cu lumea străină plin de curtuozie pînă cînd are ocazia să devină temerar pînă la pericolul capital.-

- Abil în a se lepăda de răspundere în fața celor mulți avînd întotdeauna acoperire cu țapi ispășitori - el nu este nici odată vinovat.-

- Avera sa o cunoaște toată lumea, el însă o nega și justifica permanent, o jenă financiară.-

- în lumea diplomaților acreditați în țară, nu avea nici un fel de relații - fapt pentru care ținea la Protocol și Ceremonii pe Stîrcea senior și Flondor Iancu, aceștia îi asigurau întru-măsură relațiile de circumstanță cu diplomații din țară.-

- în societatea românească era cunoscut într-un cerc restrîns unde a trăit pînă la venirea la Palat - de acuma acest cerc a devenit mare și cu posibilități nelimitate.-

PORTRETUL NR.3

si

Generalului ILASIEVICI CONSTANTIN.-

- La 1.XII.1939 era in jurul varstei de 55-60 ani.-
- Originar din Botoșani, dintr-o familie de boieri.-
- Ca fizic foarte prezentabil, cu mult gust și refina-
ment în îmbrăcăminte (civil și militar) puțin defect în vorbi-
re.-
- Se descurca cu ușurință în diferitele situațiuni din
Palat ca unul care prin vechimea sa - văzuse și auzise multe.-
- Puțin prevenitor cu cei din jurul său - mai mari ori
mai mici ca el în funcțiuni - datorită ideilor prea frumoase
despre persoana și poziția sa, în comparația cu cei ce-l în-
conjura.-
- Inbitor de avere, nu se da înălțuri de la primirea di-
feritelor cadouri de la persoane, întreprinderi etc. fiind con-
vins că aceștia o fac pentru a-l avea oricând ca sprijin în
cas de nevoie.-
- Inbitor de jocuri de noroc și de curse de cai însă cu
banii altora.-
- Păstra urmele unui fost bun călăreț - scuma specula tre-
cutul său.-
- Puțin înțelegător al celor mulți, deci nu se obosea cu
probleme care-l indispuseau.-
- Transformările sociale nu-l preocupau de aceia și viața
lui de toate zilele era în de acord cu ritmul nou.-
- Fără relații cu personalități străine aflate la noi în
țară.-
- Egoist prin excelență.-

P O R T R E T U L NR.4

al

Fostului demnitar MOGIONI ANTON.-

- Vârsta 1.XII.1939 în jurul 60-62 ani.-
- Originar din Timișoara, dintr-o veche familie de boieri români, maghiarizați cu mult înainte de 1918.-
- Fizic acceptabil, pentru un ochi versat se putea vedea ușor în fizioul său, tipul în degenerare, fapt pentru care nici nu s-a căsătorit - situație care-l puneau de multe ori să se manifeste sub imperiul complexelor de inferioritate, în prezența Suveranului chiar.-
- Trăia cu convingerea fermă, că statul român și Palatul, nu se puteau lipsi de persoana sa în orice situație ar fi fost, lucru pe care mulți nu l-au înțeles.-
- În relațiile sale cu demnitarii statului și cei din palat era foarte distant - probabil că se baza pe averea ce o avea ca moștenire, altceva nu justifica nimic mai deosebit.-
- Sgîrcit pînă la avaricie îi părea rău și de ce consuma ei
- primea însă orice cadou fără jenă.-
- Nu accepta să aibă vre-o servitute față de statul român
- din contră socotea că statul îi datorează lui.-
- În relațiile cu străinii, se comporta după caz, ori apărea cu un mare aristocrat român, maghiar, austriac - îi era indiferent - numai să fie în nota și spiritul momentului de circumstanță.-
- Nu a marcat nici un gest de ajutor pentru cei săraci după Domeniile sale sau împrejurimi, nici față de biserică, școală, etc. nici fiind în viață și nici după moarte.-
- Scopul înfierii lui Stîrcea Ion, după moartea sa - a dat prilej la multe contraverse - adevărul nu se știe precis.-

P O R T R E T U L   N R. 5

si

Fostului deanitar STIRCEA Senior.-

- Virsta 1.12.1939, aproximativ 60-65 ani.
- Originar din Văleni - Moldova, dintr-o familie de boieri, care pînă în 1918 a funcționat la Curtea Imperială din Viena - ajuns acolo prin căsătoria sa cu o englezoaică, iar după 1918 a venit la Curtea Regală din București, ca șef al Protocolului și Ceremoniilor din Palat.-
- Ca fizic, un bătrîn simpatic cu manifestări în serviciu și în afară cu adevărat civilizate și atrăgătoare, prevenitor cu tot felul de oameni, cu gust rafinat în îmbrăcăminte, vorbea puțin și cu miez - purta relații cu acreditații străini dintre care cele mai rodnice, prin aceasta contribuind mult în interesele statului român - era un permanent "memento" pentru Rege și fiul său - în relațiile lor cu cetățenii români și străini - le spunea direct opiniile sale, asupra criticilor din sinul poporului precum și din străinătate, foarte cult și în acelaș timp modest, un filantrop rațional iubea și înțelegea poporul român, nu era regionalist - nu avea apartenență politică de partid, un prea înțelept tîlmăcutor al transformărilor sociale umane - susținea teza în sensul că fiecare secol cu specificul său de viață, cine nu înțelege acest lucru, va fi sacrificat cu sau fără voia sa.-

PORTRETUL Nr.6.-

al

Fostului demnitar FIONDOR IANCU.

- Virata la 1.XII.1939 - aproximativ 55 ani.-

- Originar din Bucovina dintr-o familie de boieri -
 vechi luptători pentru interesele românești pînă la 1918 a
 activat la Curtea Imperială Viena - împreună cu Stircea senior,-
 ulterior la Palatul Regal din București, alături de Stircea se-
 nior.-

Fizic prezentabil cu gust rafinat în îmbrăcăminte, cu
 manifestări vizibile democratice, comunicativ și gata să intervină
 cu ceva folositor în relațiile cu oamenii, foarte amabil cu
 publicul de toate categoriile, de asemenea cu străinii acre-
 ditați în mijlocul cărora se bucura de o stimă deosebită, con-
 știent de calitățile și lacunele poporului nostru - cult și
 modest - neobosit în participarea la manifestările culturale
 românești și gata să încurajeze pe începători în viață - un al-
 truist plin de afecțiuni - însă fiind sărac deoarece pierduse
 din avere în politică - ajuta în sensul că obținea de la cunos-
 cuți ajutoare pentru cei nevoiți.-

Mindru că este fiul unei regiuni ca Bucovina - nu avea
 apartenență politică - era echitabil în manifestările sale cu
 toate grupările politice - un ideal ajutor al superiorului său
 Stircea senior.-

P O R T R E T U L Nr.7.-

al

Fostului demnitar Ullea Octav.-

- Virsta la 1.XII.1939 aproximativ 52-55 ani.-
- Originar din Iași dintr-o familie de funcționari de stat - a debutat în carieră diplomatică după războiul mondial - ca invalid a urmat dreptul seq.diplomaticii - la Paris - apoi cu concursul lui Balif atunci demnitar la Palat, a fost adus la Protocol ca al 2-lea ajutor la Stircea senior.-
- Foarte prezentabil ca fizic, excesiv de controlat în îmbrăcăminte, cu gesturi exagerat de studiate, foarte voalat în manifestările sale particulare și oficiale, superficial în lămuririle ce dădea verbal și scris - interesul personal îl însoțea în toată goliciunea în relațiile sale, cult dar încrezut, lipsit de modestie, afemeiat incorijibil - nu bea și nici nu juca jocuri de noroc - găsea timpul potrivit să cultive intrigi în palat și siarea în cercurile bucureștene - ca apartenență politică - între 4 ochi cel mai devotat membru activ - după aceea situația oscila în sensul unde interesele trăgeau mai mult la cântar.-
- Iahitor de bani, avea avere pe care știa s-o camufleze, ironic și seflenist pătimaș - poseda cea mai bogată garderobă din capitală - egoist - nu a dat posibilitatea nimănni să se inițiese în protocol și ceremonii la Palat de teama să nu-i ocupe locul.-

PORTRETUL Nr.8.

al

Postului demnitar MARINESCU FIOBLAN.

- Virsta la 12.I.1939 aproximativ 55-58 ani.-
- Originar din cimpina dunării dintr-o familie de chiaburi.-
- Ridicat din funcționar de carieră, intrat în administrația Palatului după terminarea studiilor, înainte de războiul mondial.-
- Foarte prezentabil la fizic, foarte controlat și cu gust în îmbrăcăminte - în manifestările sale de serviciu și particulare, destul de confuz - nu acorda nici superiorilor și nici subalternilor calități, ci numai defecte.-
- Nu accepta să-l egaleze cineva - sugestiile oricui nu-l interesa - totul pornea de la el și se termina cu el, fapt pentru care justifică în mod permanent o stare de nervi, arătând că tot greul serviciului el îl poartă, ceilalți îl încarcă.-
- În orice moment gata pentru critică asupra oamenilor politici de toate nuanțele - socotindu-se în drept a fi îndrumătorul lor în sectoarele: economic, financiar, etc.-
- Argbirafii pătimaș - jucător la cursele de cai fără rival, un mare reformist al cluburilor (Automobil club - Jockey Club), invidios pe colegii care s-au realizat în viață din punct de vedere material și moral - nemulțumit veșnic de situația sa deși avea proprietăți urbane - acțiuni etc. nu avea copii dar nici nu a ajutat pe cineva din familie sau străin.-
- A dovedit devotament nelimitat față de U. Antonescu pentru să-i câștige încrederea - bineînțeles cu scopul de a-i încredința conducerea Domeniilor Coroanei pe lângă ce avea în Palat - socotindu-se cel mai indicat să facă ordine în aceste sectoare.-

PORTRETUL Nr.9

al

Fostului demnitar Col. rez. STAVAR GH.

- Virsta la 1.XII.1939 aproximativ 50-52 ani.-
- Originar din Iași, fiul unui funcționar superior.-
- Fizic prezentabil - gust ales în îmbrăcăminte, atent cu toți din jurul său, sever și aspru în manifestările sale, însă foarte deștept și înțelegător.-
- Un excelent organizator în administrația ce i se încredința oriunde era pus - după citva timp se vedea clar că a schimbat totul și numai în bine.-
- Un caracter ales, ure și chiar alunga pe cei ce umblau cu vorbe de la unul la altul, aprecia munca pe care știa s-o stimuleze, ure lenea, vorbea puțin dar cu miez.-
- Devotat Regelui - nu se ferea să-i spună în față ceea ce nu-i convenea în sectorul de lucru pe care-l conducea.-
- Iubea pe cetățeanul țării, pe care când avea ocazie îl iubea arătându-i adevărul direct nu ocolit.-
- Pe timpul conducerii lui Antonescu - a fost închis în lagăr, pentru atitudinea sa față de nemții și a colaboratorilor săi.
- În lagăr a fost cu colegii închiși - un bun sfătuitor și un adevărat coleg de suferință, prin altruismul ce a dovedit nu era egoist.-
- Nu era căsătorit, din suzite își ajuta niște rude.-

PORTRETUL Nr. 10.-

al

Arhitectului Palatului ERNEST IOAN.

- Vîrsta la 1.XII.1939 aproximativ 58-60 ani.-
  - Fizic plăcut cu gust în îmbrăcăminte - comunicativ cu toată lumea - gata să fie folositor cu un sfat.-
  - Originar german - românizat - tatăl său a fost adus de Carol I cînd a început construirea Palatului din Sinaia.
  - Crescut în țară și anume în Palat - unde tatăl său era arhitect - studiile le-a făcut în străinătate - după care a venit tot ca arhitect în locul tatălui său, pînă la data cînd eu am fost arestat - 1950.-
  - Era specialist în construcțiile de munte - în special în fundații - pentru a evita egrasiile - un mare iubitor al poporului român, cunoștea viața de familie a membrilor Casei Regale - un caracter obiectiv.-
  - Un om de bine în toată accepțiunea, un caracter distinct, ura minciuna și intriga, devotat în serviciul său nu cunoștea ore de program cînd nevoia cerea să fie permanent la datoria sa.-
  - Credincios rațional, înțelegător cu evoluția timpului și chiar a omului, nu se crampona în conservatorisme - chiar în specialitatea sa, cînd vedea că apare ceva mai bun de cum a fost înainte, îmbrățișa cu bucurie.-
-

PARTEA III-a

AMINTIRI

5.IX.1940 - 23.VIII.1944.-

După ce am descris în ordinea cronologică succesiunea evenimentelor politice interne ce s-au desfășurat în țară, având la conducere formula: Regele Mihai și Generalul I. Antonescu Conducător al Statului - fără a urma firul amintirilor cu considerațiuni pro și contra - acestea făcând parte din obiectul unor lucrări separate și cu caracter critic - în cadrul preocupărilor ce avem - capitolați prin care să fie prezentat fiecare în parte cu valoare intrinsecă - pe baza cărora să fie catalogat la locul cuvenit, pentru cunoașterea generațiilor viitoare.-

Începând de la 5 septembrie 1940 și pînă la 23 August 1944 - Regele Mihai, a fost numai un simbol la cîrma statului sau mai clar, putem spune fără a greși, că a fost prizonier în țară, al politicii hitleriste, care se baza și avea încredere în Generalul I. Antonescu și guvernul său cu care colabora în toate sectoarele de viață statală așa se și explică cum s-a lucrat în subversiv, pregătirea și execuția loviturii de stat de la 23 August 1944.-

Pentru ce să putem face o concretizare obiectivă care să constituie o verigă serioasă în lanțul purtător de răboi al adevărului istoric românesc - nu avem nimic de care să ne agățăm, pentru a pune în seama Regelui vre-o faptă cu caracter politic, economic, financiar, social, etc. în perioada 5.IX.1940 - 23.VIII.1944 - cu mare încredință și fără a abuza de ea - ar fi de amintit docilitatea și răbdarea de care a dat dovadă în acești patru ani - timp în care a lucrat perseverent la firul dirijitor al subversivului abita - mai mult, nu se poate spune nimic.-

Față de cele expuse mai sus, ne rămîne numai ca să-l prezentăm așa cum în viața sa particulară în casă și în diferite împrejurări.-

În sfera programului zilnic întocmit și pus în aplicare prin grija generalului I. Antonescu - care trînea pentru a conferența diferiți profesori civili și militari - Regele în orele rîvase la dispoziția sa - își găsea ocupația în bibliotecă din casă - în atelierul tehnic tot din casă - la radio

ori mergea la sera de flori, unde urmărea anumite procese de dezvoltare cu ajutorul specialistului - sau făcea plimbări cu mașina mică (Voliswagen) în incinta și în jurul Palatului - fiind însoțit de secretarul său MIRCEA IOANETIIE - de altcineva nu, în aceste situațiuni.-

Biblioteca din casă o avea rămasă de la tatăl său și era ținută la curent, ajutat fiind de conferențiarii ce-i veneau plus că primea tot ce apărea nou în țară sau străinătate prin grije Mareșalului Palatului.-

Atelierul tehnic era bine pus la punct, după diferite reviste ce avea, plus prin contactul ce avea lunar la Bran - cu unchiul său după Arhiducesa Ileana - Anten - acesta avea de asemenea un atelier complet, unde lucra zilnic.-

Gospodăria Palatului și domeniilor coroanei, nu constituiau o preocupare deosebită pentru el - se mulțumea cu ceea ce vedea în diferite împrejurări ori cu ceea ce i se prezenta prin dări de seamă periodic prin Administratorul general FIORIAN MARI-NESCU.-

În ceea ce privește atașamentul său față de o serie de oameni din serviciul Palatului - însă de când era copil și de care în mod natural, trebuia să se simtă cât de cât mai legat - nu a justificat nici un gest în acest sens - era destul de reținut solemn și distant.-

În relațiile sale oficiale și particulare, nu putea să ascundă preferințele ce le avea pentru oamenii pe care îi cunoștea și aprecia înainte de 1940 - bineînțeles aceștia erau din zisa elită a marelui aristocrații - în cazul că aceștia aveau vre-un urmaș - căuta să și-i apropie, fără a-l preocupa prea mult valoarea reală a lor - îi era suficient că le cunoaște familiile lor (IORGU GHICA, PIANCO-LAHOVARI-NEGROPONTE, etc.) deși erau multe elemente tinere și bine cunoscute în cadrul oficialității din sânul poporului sub raportul pregătirii lor profesionale a valorilor morale - pe aceștia nu-i apropia în genul celor de mai sus - se limita contactul regelui cu aceștia - la discuțiuni în cadrul unor subiecte alese după scopul ce se urmărea mai mult nu (EUGEN DEMETRESCU specialist în finanțe și economie) i-a fost profesor la matematici - dar ca să-și deschidă sufletul față de el sau să-l invite în casă în mod prietenesc, ca pe ceilalți s-

- 3 -

În alegerea adjutanților, era cu mare grijă ca să nu intre, dintre acei care erau ridicați prin munca și aptitudinile lor direct din sinul poporului măcar prin soție să aibă o poșchiță cât de mică de socală aristocrată - la nevoie să născocă numai să fie ceva măcar în intenții.-

Dintre foștii colegi de școală, a reținut lângă el și în jur dintre cei cu o origină aristocrată pe ceilalți nu i-a îndepărtat brutal - dar prin modul de a-i vedea anual, treptat, treptat îi așeza la distanță lucră ce aceștia au înțeles cu ușurință.-

Cu ocazia diferitelor vânători în diverse regiuni ale țării, în afara invitațiilor cu caracter oficial care într-o bună parte nu depindea de el, ci de interesele politice ale statului - nu am văzut niciodată vre-un invitat din București sau din regiunea respectivă ales dintre vânătorii ridicați prin munca și calitățile lor - în schimb nu lipsea: IORGU GHICA, SANDU RACOTA etc. trântorii ospitalei și ai țării.-

Zisele cluburi (Automobil - club - jochei club etc.) create cu un scop bine precizat - unde Regele era președinte de onoare prin tradiție, nu am văzut și nici nu am auzit că s-ar fi putut strecura vre-un ridicat din popor - erau numai din rândul marelui societăți - cu toate că mulți erau, certați cu morala și onoarea, calități fundamentale în asemenea cluburi.-

Personal am auzit în câteva ocazii oficiale, când s-au făcut apropieri la lărgirea statutelor, care nu mai corespundeau timpului, fiind de față Regele totul a fost în zadar - nici un gest în acest sens.-

La fiecare început de an, când Regele primea din lista civilă - era tradiția să se împartă ajutoare la persoane și familii nevoiașe - bineînțeles după informațiile ce lua Mareșalatul din timp - și o bună parte din aceste ajutoare - mergeau la membrii proveniți tot din marea societate.-

Pentru orfanii de război, văduve, mari mutilați - nu arăta un interes în mod hotărât - dând pentru ușurarea vieții lor, vre-un ban din lista civilă ori de la Domeniile Corcanei - făcea gesturile obișnuite în cadrul obligațiilor, nimic mai deosebit.-

Nu cunosc să fi creiat vre-o bursă pentru băieți sau fetele cu aptitudini excepționale la învățatură, pictură, etc. prin aceste gesturi ar fi promovat o serie de tineri dotați, plus că ar fi fost un exemplu pentru cei bogați să facă și ei vre-un gest asemănător.-

- 4 -

În jurul domeniilor, nu am văzut și nici nu am auzit ca să se fi înzestrat vre-un cămin cultural, creșe pentru copii, anii pentru bătrâni, nici măcar în jurul Săvârșinului, o regiune eminentă cu o populație densă și săracă - aici unde venea în fiecare anotimp al anului nu a făcut nici un gest de care să-și lege numele său în regiune.-

Pentru refugiații din Nordul Ardealului - Bacovina etc. - nu a făcut vre-un act de mângâiere, etc.-

Nu a acceptat ca să se trimită familiilor ostașilor morți în incinta Palatului cu ocazia bombardamentelor 24-27 august 1944 - o mângâiere scrisă - nimic, nu i s-a propus altceva

L-am însoțit în nenumărate rînduri la zborurile ce le făcea la IABR sau la Aeroportul Zorileanu unde lucrau cele mai alese capete și mâini de tehnicieni, nu l-am văzut că se interesează de viața lor și a familiilor lor - de asemenea cînd mergeam la Timișoara ori la Banloc - nu era mare lucru să treacă măcar informativ printre muncitorii de la Reșița și împrejurimi, nu mai span că regiunea era archipopulată cu refugiați și studenți - nici un gest - care s-ar fi impus în mod natural.-

Ca preocupări politice l-am putut simți numai după ce avea întrevederi în subversiv, cu Maniu, Brătianu, Bienn - atunci ce puteam să desprind, cînd îmi explica ce am de făcut în spiritul celor de urzeau mai mult nu purta discuțiuni sau le ducea între cei cu care își petrecea timpul mai intim - în tot cazul era foarte prudent în acest sector politic.-

Despre actele de conducere ale lui I. Antonescu sau despre politica germană - evita orice discuție chiar cînd Mihail Antonescu a schițat gestul că vrea să se rupă de Mareșal, s-a făcut că nu pricepe se temea să nu-i întindă vre-o cursă.-

Cînd au fost situații grele între el și Mareșal, a acceptat tot felul de jigniri, fără ca să ia vre-o atitudine sau să cante să ceară sprijinul cuiva, s-a mulțumit cu resensa-rea.-

Personal am încercat cînd mi-au permis împrejurările, să mă conving direct, asupra cauzelor pentru care nu a apropiat o categorie de oameni ridicați din popor - nu mi-a dat nici un răspuns clar, pentru fiecare obiect în parte, cum eu le abordasem dar, am înțeles că ducea teama, că aceștia fără prea mult înconjur, vor lua atitudine netă - cînd s-ar convinge de anumite stări de lucruri din jurul său. (VERGHI-JORGU-GHICA, BOSSIE etc.)-.

- 5 -

Ca unul care l-am secondat în pregătirea și execuția loviturii de stat de la 23 August 1944, nu l-am auzit nici odată comentând asupra acestui act politic până la plecarea mea 5.XI.1944 - în câteva rânduri m-a chemat în casă pentru a-și re-împrospăta unele scene din timpul pregătirii - altădată - când mi-a mulțumit de răspunsul ce am dat unor reporteri străini - pe care l-am trimis la dînsul eu ca ostas, nu fac nici un fel de politică.-

Ira la curent cu istoria politică a neamului nostru, purta discuțiuni întemeiate pe cunoștințe pozitive mai mult, cînd a fost la încoronarea Regelui Angliei și în alte împrejurări tot acolo, povestea cu lux de amănunte despre modul cum tradiția este pusă la mare loc de cinste acolo - stîrnind ca și la noi să fie acelaș lucru - ce folos - că erau numai vorbe - faptele reale anulau toate cele ce spunea.-

Înțelegea cu ușurință fapte și evenimente politice mai ales externe - le susținea ca argumente potrivire - dar probabil numai pentru sine - căci atunci cînd interesele țării cereau anumite acte din partea sa - se sustrăgea brutal de la acest imperativ (23 August 1945-8 ianuarie 1946) cînd a rupt orice relații cu guvernul și cu Comisia de Control Sovietică - lucrînd în mod vădit, cu cele două comisii aliante de control din țară; aducînd prin acest gest al său, mari neajunsuri în interiorul statului și în mod evident o mare desorientare politică a opiniei noastre naționale.-

Nu l-am înțeles niciodată cum a fost posibil ca să tolereze sau chiar să fie paravanul în dosul căruia - mama sa, să fie discutată cu temei, de către personalul lor de serviciu și apoi în opinia publică deschis - pentru fapte care pe lîngă că frisan morala și demnitatea ei, de Regină, mamă și femeie în vîrstă, plus prestigiul și autoritatea sa față de popor.-

Împrejurările făcuse ca acest fapt întunecat să fie oarecum stenuat în 5-6 mai 1942 - de către Mareșalul I. Antonescu - prin alungarea din Palat a libidinosului VERGOTI și a scolitu-lui său PETRE IAZAR, - ca chiar în seara de 23 August acest element de ultimă speță să fie adus în Palat - unde fără nici o jenă față de nimeni, se manifesta ca în casa sa - fără a ține seama de nimeni și de nimic.-

Eu nu mi-am putut da nici un răspuns în această chestiune zădărică, am putut reuși să pot pleca cu un ceas mai devreme de acolo - singurul lucru bun ce am făcut.-

-//-

După ce am enumerat în esențial modul său de a se comporta ca om și ca Rege, nu puteam să încheiem printr-o concluzie ușoară și modestă, fără a nu sminti pe scurt, rolul său în pregătirea și executarea loviturii de stat, de la 23 August 1944.-

În mod amănunțit și documentar, am povestit în Partea II-a totul, acum numai în câteva vorbe ca să iese în relief valoarea sa din punct de vedere istoric - zic astfel deoarece - îmi aduc aminte când mă înapoiam cu avionul curier de la București la Dobrița - îi aduceam pe lângă ceea ce îmi dădea Primul Ministru Generalul Sănătescu - ziarele care apăreau în capitală - unde era prezentat opiniei publice, ca un exemplar de monarh popular - cu inbit de popor - cîte speranțe și nădejdi polarizam în jurul său, ca nu peste mult timp, totul să fie năruit - oare cine să fi contribuit la o atare situație - sigur că anturajul a cărui componentă răspundea din plin, aliniaților de mai sus, care avea în frunte pe Ilustra și întunecata mamă, prinsă în cleștele boalei ce marchează încheierea unei vieți și intrarea într-alta - l-am rupt de adevărata sa misiune și l-am pus la remorca unor oameni aventurieri și căutători de senzațional pe pielea altora - de unde să aibă asigurată profitul dinainte calculat.-

Regina Mamă-Ileana - a fost aduși de I. Antonescu în scopul de a da satisfacție poporului, care o compătinea, deoarece în 1930 a fost exilată la Florența acum era primită cu sufletul și brațele deschise în special de sexul feminin - și cu drept cuvînt mama venea să-și continue viața alături de fiul său.- La venirea sa în țară de la Florența, a fost însoțită de pictorul italian FERMIER cu soția și soacra sa - motivînd că sînt aduși să repare picturile vechi din Palat - așii însă au trecut unul după altul - și nu am văzut nici un tablou vechi reparat sau măcar o pictură cît de modestă executată de acest pictor - în schimb, locuia, mîncă și era peste tot în Palat numai la Sînsia - la București nu - pînă la abdicare cînd au părăsit țara. Rostul acesteia și al familiei lui nu l-am înțeles - iar cine era în măsură să mă lămurească, ocolea în mod meșteșugit răspunsul.-

Cum a sosit de la Florența în Palat - unde mai trăise 1920-1930 fără de nici o jenă, și-a arătat colții față de personalul mărunt - pentru stîtadini neplăcute ei în trecut - acei care erau cu serviciu în jurul Reginei Maria, al Princip. Ileana, la fel și față de funcționarii vechi i-a schimbat din posturi, iar pe alții i-a pensionat.-

Nu s-a putut stăpîni ca să nu arate ura, față de Archiducesa Ileana și copii ei - tot din cauza trecutului în Palat - cu toate că scuma cînd era într-o situație grea la Bran - soțul cu domiciliul forțat de Hitler - nu a încetat să nu-și arate răutatea pe care o avea în suflet - mai mult cînd a auzit că fiul Stefan este elev la Colegiul N. Filipescu Predeal - a lansat avonul ticluit în sensul că Ileana pregătește pe Stefan să ia locul lui Mihai numai și numai să sădească germenul rău al urei între fiu și neamuri.-

Față de simpatia feminină din țară, toți se așteptau la anumite gesturi specifice locului ce ocupa și sexului prin tradiție măcar, ca să activeze în fruntea societăților de binefacere de ridicare și consolidarea concepției despre femeie - mamă - soră de caritate etc. - din partea ei - nici un fel de gest măcar s-a limitat la vizitele programate de I. Antonescu iar restul timpului s-a închis în turnul de fildeș pentru a-și duce în mod egoist și meschin viața avînd în jurul său ca Doamne de onoare pe Elena Catargi și Mari Ghica două epave certate cu propria lor familie numai vorbesc cu familia cea adevărat românească.-

Nu a acceptat să se organizeze în Palat ceeiuri unde să invite și să cunoască personal, Doamne de bine recunoscute în opinia publică prin viața lor conjugală prin capacitatea lor etc. - aceasta deoarece suferea de complexul de inferioritate fizică - îi lipsea din fizicul său femininul - iar din punct de vedere sufletesc, clocotea invidia pe cucoanele care aveau o viață conjugală și maternală naturală de aceea nu schimba nici pe cele două Doamne, care îi semănau ca două picături de apă.-

Pe timpul războiului a patronat atelierul de împletit din lînă, flanele, fular, mînuși - în Palatul din București.-

După cum am enumerat la capitolul fiului său negaționile nu le mai repet aici - i se cuvîna din plin toate, deoarece avea mare influență asupra lui, în orice ramură de activitate.-

- În legătură cu VERGOTI JACQUES din cele expuse în partea II-a la capitolul respectiv 1941-1942, ca apoi chiar din seara zilei de 23 August 1944, situația a luat forma definitivă și fără de nici un argument contra - despre adevărul și goliciunea începutului - cu o mică paranteză : la toți le era jenă și comen- teze sau să accepte o stare situație, înăi lui VERGOTI și chiar ei - nu ? : era jenă să afigeze public din convoinul ce îi aveau.

- 8 -

Anturajul nou al Regelui era mai intii trecut prin
sita celor din jurul mamei: EMIHA CATARGI, JACQUES VERGOTI,
PEPHE LAZAR, BOSSIE, NEGULESCU etc.etc. alte amănunte sînt
trecute în portretul anexat la Partea a II-a Amintiri.-

PARTEA III-a

AMINTIRI5.IX.1940 - 23.VIII.1944.-

După ce am descris în ordinea cronologică succesiunea evenimentelor politice interne ce s-au desfășurat în țară, având la conducere formula: Regele Mihai și Generalul I. Antonescu Conducător al Statului - fără a curma firul amintirilor cu considerațiuni pro și contra - acestea făcând parte din obiectul unor lucrări separate și cu caracter critic - în cadrul preocupărilor ce avem - capitolul prin care să fie prezentat fiecare în parte - cu valoare intrinsecă - pe baza căruia să fie catalogat la locul cuvenit, pentru cunoașterea generațiilor viitoare.-

Începând de la 5 septembrie 1940 și până la 23 August 1944 - Regele Mihai, a fost numai un simbol la cîma statului sau mai clar, putem spune fără a greși, că a fost prizonier în țară, al politicii hitleriste, care se baza și avea încredere în Generalul I. Antonescu și guvernul său cu care colabora în toate sectoarele de viață statală așa se și explică cum s-a lucrat în subversiv, pregătirea și execuția loviturii de stat de la 23 August 1944.-

Pentru ca să putem face o concretizare obiectivă care să constituie o verigă serioasă în lanțul purtător de răboj al adevărului istoric românesc - nu avem nimic de care să ne agățăm, pentru a pune în seama Regelui vre-o faptă cu caracter politic, economic, financiar, social, etc. în perioada 5.IX.1940 - 23.VIII.1944 - cu mare îngăduință și fără a abuza de ea - ar fi de amintit docilitatea și răbdarea de care a dat dovadă în acești patru ani - timp în care a lucrat perseverent la firul diriguitor al subversivului atîta - mai mult, nu se poate spune nimica.-

Față de cele expuse mai sus, ne rămîne numai ca să-l prezentăm așa cum în viața sa particulară în casă și în diferite împrejurări.-

În afara programului zilnic întocmit și pus în aplicare prin grija generalului I. Antonescu - care trimitea pentru a conferența diferiți profesori civili și militari - Regele în orele rămase la dispoziția sa - își găsea ocupația în bibliotecă din casă - în atelierul tehnic tot din casă - la radio

- 2 -

ori mergea la sara de flori, unde urmărea anumite procese de dezvoltare cu ajutorul specialistului - sau făcea plimbări cu mașina mică (Voliswagen) în incinta și în jurul Palatului - fiind însoțit de secretarul său MIRCEA IOANEFILU - de altcineva nu, în aceste situațiuni.-

Biblioteca din casă o avea rămasă de la tatăl său și era ținută la curent, ajutat fiind de conferențiarul ce-i venea plus că primea tot ce apărea nou în țară sau străinătate prin grija Marelui Palatului.-

Ateșierul tehnic era bine pus la punct, după diferite reviste ce avea, plus prin contactul ce avea lunar la Bran - cu unchiul său după Arhiducesa Ilesna - Anton - acesta avea de asemenea un atelier complet, unde lucra zilnic.-

Gospodăria Palatului și domeniilor coroanei, nu constituiau o preocupare deosebită pentru el - se mulțumea cu ceea ce vedea în diferite împrejurări ori cu ceea ce i se prezenta prin dări de seamă periodic prin Administratorul general FLORIAN MARINESCU.-

În ceea ce privește atașamentul său față de o serie de oameni din serviciul Palatului - însă de când era copil și de care în mod natural, trebuia să se simtă cât de cât mai legat - nu a justificat nici un gest în acest sens - era destul de reținut solemn și distant.-

În relațiile sale oficiale și particulare, nu putea să ascundă preferințele ce le avea pentru oamenii pe care îi cunoștea și aprecia înainte de 1940 - bineînțeles aceștia erau din zisa elită a marelui aristocrații - în cazul că aceștia aveau vre-un urmaș - căuta să și-i apropie, fără să-l preocupe prea mult valoarea reală a lor - îi era suficient că le cunoștea familiile lor (IORGU GHICA, PIANCO-LAHOVARI-NEGROPONTE, etc.) deși erau multe elemente tinere și bine cunoscute în cadrul oficialității din sfatul poporului sub raportul pregătirii lor profesionale a valorilor morale - pe aceștia nu-i apropia în genul celor de mai sus - se limita contactul regelui cu aceștia - la discuțiuni în cadrul unor subiecte alese după scopul ce se urmărea mai mult nu (EUGEN DEMBRESCU specialist în finanțe și economie) i-a fost profesor la matematică - dar ca să-și deschidă sufletul față de el sau să-l invite în casă în mod prietenesc, ca pe ceilalți s-

În alegerea adjutanților, era cu mare grijă ca să nu intre, dintre acei care erau ridicați prin munca și aptitudinile lor direct din sinul poporului măcar prin soție să aibă o poșchiță cât de mică de spoială aristocratică - la nevoie să născocă numai să fie ceva măcar în intenții.-

Dintre foștii colegi de școală, a reținut lângă el și în jur dintre cei cu o origină aristocratică pe ceilalți nu i-a îndepărtat brutal - dar prin modul de a-i vedea anual, treptat, treptat îi așeza la distanță lucrurile ce aceștia au înțeles cu ușurință.-

Cu ocazia diferitelor vinători în diverse regiuni ale țării, în sfera invitațiilor cu caracter oficial care într-o bună parte nu depindea de el, ci de interesele politice ale statului - nu am văzut niciodată vre-un invitat din București sau din regiunea respectivă ales dintre vinătorii ridicați prin munca și calitățile lor - în schimb nu lipseau IORGU GHICA, SANDU RACOTA etc. trântorii capitalei și ai țării.-

Zisele cluburi (Automobil - club - jochei club etc.) create cu un scop bine precizat - unde Regele era președinte de onoare prin tradiție, nu am văzut și nici nu am auzit că s-ar fi putut strecura vre-un ridicat din popor - erau numai din rândul marelui societăți - cu toate că mulți erau, certați cu morala și onoarea, calități fundamentale în asemenea cluburi.-

Personal am auzit în câteva ocazii oficiale, când s-au făcut apropouri la lărgirea statutelor, care nu mai corespundeau timpului, fiind de față Regele totul a fost în zadar - nici un gest în acest sens.-

La fiecare început de an, când Regele primea din lista civilă - era tradiția să se împartă ajutoare la persoane și familii nevoiașe - bineînțeles după informațiile ce lua Mareșalatul din timp - ei o bună parte din aceste ajutoare - mergeau la membrii proveniți tot din marea societate.-

Pentru orfanii de război, văduve, mari mutilați - nu arăta un interes în mod hotărât - dând pentru ușurarea vieții lor, vre-un ban din lista civilă ori de la Domeniile Corcanei - făcea gesturile obișnuite în cadrul obligațiilor, nimic mai deosebit.-

Nu cunosc să fi creiat vre-o bursă pentru băieți sau fetele cu aptitudini excepționale la învățătură, pictură, etc. prin aceste gesturi ar fi promovat o serie de tineri dotați, plus că ar fi fost un exemplu pentru cei bogați să facă și ei vre-un gest asemănător.-

In jurul domeniilor, nu am văzut și nici nu am auzit
ce să se fi însestrat vre-un cămin cultural, creșe pentru copii,
azi pentru bătrâni, nici măcar în jurul Săvârșinului, o regiune
ne eminate cu o populație densă și săracă - aici unde venea
în fiecare anotimp al anului nu a făcut nici un gest de care să
și lege numele său în regiune.-

Pentru refugiații din Nordul Ardealului - Bacovina etc.
- nu a făcut vre-un act de mângâiere, etc.-

Nu a acceptat ca să se trimită familiilor ostașilor
morți în incinta Palatului cu ocazia bombardamentelor 24-27
august 1944 - o mângâiere scrisă - nimic, nu i s-a propus altceva

L-am însoțit în neenumărate rânduri la zborurile ce le
făcea la IABR sau la Aeroportul Zorileanu unde lucrau cele mai
alese capete și mâini de tehnicieni, nu l-am văzut că se intere-
sează de viața lor și a familiilor lor - de asemenea când mer-
geam la Timișoara ori la Banloc - nu era mare lucru să trecă
măcar informativ printre muncitorii de la Reșița și împrejurimi,
nu mai spun că regiunea era archipopulată cu refugiați și stu-
denți - nici un gest - care s-ar fi impus în mod natural.-

Ca preocupări politice l-am putut simți numai după ce
avea întrevederi în subversiv, cu Maniu, Brătianu, Bănu - atunci
ci ce puteam să desprind, când îmi explica ce am de făcut în
spiritul celor de urseau mai mult nu purta discuțiuni sau le
ducea între cei cu care își petrecea timpul mai intim - în tot
cazul era foarte prudent în acest sector politic.-

Despre actele de conducere ale lui I. Antonescu sau
despre politica germană - evita orice discuție chiar când Mihail
Antonescu a schițat gestul că vrea să se rupă de Mareșal, s-a
făcut că nu pricepe se ținea să nu-i întindă vre-o cursă.-

Când au fost situații grele între el și Mareșal, a
acceptat tot felul de jigniri, fără ca să ia vre-o atitudine
sau să cante să ceară sprijinul cuiva, s-a mulțumit cu resensa-
rea.-

Personal am încercat când mi-au permis împrejurările,
să mă conving direct, asupra cauzelor pentru care nu a apre-
piat o categorie de oameni ridicați din popor - nu mi-a dat nici
un răspuns clar, pentru fiecare obiect în parte, cum eu le abor-
desem dar, am înțeles că ducea țeara, că aceștia fără prea mult
înconjur, vor lua atitudine netă - când s-ar convinge de anumi-
te stări de lucruri din jurul său. (VERGOTI-TORRE-CHIA, BOSSIE
etc.)-

Ca unul care l-am secundat în pregătirea și execuția loviturii de stat de la 23 August 1944, nu l-am auzit nici odată comentând asupra acestui act politic până la plecarea mea 5.XI.1944 - în câteva rânduri m-a chemat în casă pentru a-și re-impresiona unele scene din timpul pregătirii - altădată - când mi-a mulțumit de răspunsul ce am dat unor reporteri străini - pe care i-am trimis la dînsul eu ca ostaș, nu fac nici un fel de politică.-

Era la curent cu istoria politică a neamului nostru, purta discuțiuni întemeiate pe cunoștințe pozitive mai mult, cînd a fost la încoronarea Regelui Angliei și în alte împrejurări tot acolo, povestea cu lux de amănunte despre modul cum tradiția este pusă la mare loc de cinste acolo - stîrnind ca și la noi să fie acelaș lucru - ce folos că erau numai vorbe - faptele reale anulau toate cele ce spuneau.-

Înțelegea cu ușurință fapte și evenimente politice mai ales externe - le susținea ca argumente potrivire - dar probabil numai pentru sine - căci atunci cînd interesele țării cereau anumite acte din partea sa - se sustrăgea brutal de la acest imperativ (23 August 1945-8 ianuarie 1946) cînd a rupt orice relații cu guvernul și cu Comisia de Control Sovietică - lucrînd în mod vădit, cu cele două comisii aliante de control din țară; aducînd prin acest gest al său, mari neajunsuri în interiorul statului și în mod evident o mare desorientare politică a opiniei noastre naționale.-

Nu l-am înțeles niciodată cum a fost posibil ca să tolereze sau chiar să fie parevanul în dosul cărui mama sa, să fie discutată cu temei, de către personalul lor de serviciu și apoi în opinia publică deschis - pentru fapte care pe lângă că frimau morala și demnitatea ei, de Regină, mamă și femeie în vîrstă, plus prestigiul și autoritatea sa față de popor.-

Împrejurările făcuse ca acest fapt întunecat să fie oarecum atenuat în 5-6 mai 1942 - de către Mareșalul I. Antonescu - prin alungarea din Palat a libidinosului VERGOTI și a acolitului său PÉTRE IAZAR, - ca chiar în seara de 23 August acest element de ultimă speță să fie adus în Palat - unde fără nici o jenă față de nimeni, se manifesta ca în casa sa - fără a ține seama de nimeni și de nimic.-

Nu nu mi-am putut da nici un răspuns în această chestiune murdară, am putut reuși să pot pleca cu un ceas mai devreme de acolo - singurul lucru bun ce am făcut.-

- 6 -

După ce am enumerat în esențial modul său de a se comporta ca om și ca Rege, nu puteam să încheiem printr-o concluzie ușoară și modestă, fără a nu aminti pe scurt, rolul său în pregătirea și executarea loviturii de stat, de la 23 August 1944.-

În mod amănunțit și documentar, am povestit în Partea II-a total, acum numai în câteva vorbe ca să iasă în relief valoarea sa din punct de vedere istoric - zic astfel deoarece - îmi aduc aminte când mă înapoiam cu avionul curier de la București la Dobrița - îi aduceam pe lângă ceea ce îmi dădea Primul Ministru Generalul Sănătescu - ziarele care apăreau în capitală - unde era prezentată opiniei publice, ca un exemplar de monarh popular și iubit de popor - cite speranțe și nădejdi polarizam în jurul său, ca nu peste mult timp, totul să fie năruit - oare cine să fi contribuit la o atare situație - sigur că enturajul a cărui componentă răspundea din plin, aliniatelor de mai sus, care avea în frunte pe ilustra și întunecata mamă, prinsă în oleștele boalei ce marchează încheierea unei vieți și intrarea într-alta - l-am rupt de adevărata sa misiune și l-am pus la remorca unor oameni aventurieri și căutători de senzațional pe pielea altora - de unde să aibă asigurată profitul dinainte calculat.-

Regina Mamă-Elena - a fost adusă de I. Antonescu în scopul de a da satisfacție poporului, care o compătinea, deoarece în 1930 a fost exilată la Florența acum era primită cu suflul și brațele deschise în special de sexul feminin - și cu drept cuvânt mama venea să-și continue viața alături de fiul său.-La venirea sa în țară de la Florența, a fost însoțită de pictorul italian FERRELLER cu soția și soacra sa - motivând că sînt adăpi să repare picturile vechi din Palat - ani însă au trecut unul după altul - și nu am văzut nici un tablou vechi reparat sau măcar o pictură cît de modestă executată de acest pictor - în schimb, locuia, minoa și era peste tot în Palat numai la Sinaia - la București nu - pînă la abdicare cînd au părăsit țara. Rostul acesteia și al familiei lui nu l-am înțeles - iar cine era în măsură să mă lămurească, ocolea în mod neșteguit răspunsul.-

Cum a sosit de la Florența în Palat - unde mai trăise 1920-1930 fără de nici o jenă, și-a arătat colții față de personalul mărunt - pentru atitudini nepăcute ei în trecut - acei care erau cu serviciul în jurul Reginei Maria, al Princip. Ileana, la fel și față de funcționarii vechi l-a schimbat din posturi, iar pe alții l-a pensionat.-

Eu s-a putut stăpîni ca să nu arete ure, față de Archiducesa Elena și copii ei - tot din cauza trecutului în Palat - cu toate că noua cînd era într-o situație grea la Bran - soțul cu domiciliul forțat de Hitler - nu a încetat să nu-și arete răstărea pe care o avea în suflet - mai mult cînd a auzit că fiul Stefan este elev la Colegiul N. Filipescu Predeal - a lansat unora tioluit în sensul că Elena pregătește pe Stefan să-ia locul lui Mihai numai și numai să sîdească germanul rău al urei între fiu și neamuri.-

Față de simpatia femeinî din țară, toți se așteptau la anumite gesturi specifice locului ce ocupa și sexului prin tradiție măcar, ca să activeze în fruntea societăților de binefacere de ridicare și consolidarea concepției despre femeie - mamă - soră de caritate etc. - din partea ei - nici un fel de gest măcar s-a limitat la vizitele programate de I. Antonescu iar restul timpului s-a închis în turnul de fildeș pentru a-și duce în mod egoist și meschin viața avînd în jurul său ca Doamne de onoare pe Elena Catargi și Mari Ghica două epave certate cu propria lor familie numai vorbesc cu familia cea adevărat românească.-

Eu a acceptat să se organizeze în Palat ceaiuri unde să invite și să cunoască personal, Doamne de bine recunoscute în opinia publică prin viața lor conjugală prin capacitatea lor etc. - aceasta deoarece suferea de complexul de inferioritate fizică - îi lipsea din fizicul său femeinial - iar din punct de vedere sufletesc, clocotea invidia pe cunoscele care aveau o viață conjugală și maternală naturală de aceea nu schimba nici pe cele două Doamne, care îi semăna ca două picături de apă.-

Pe timpul războiului a patronat atelierul de împletit din lînă, flanelo, fulare, mînași - în Palatul din București.-

După cum am enunțat la capitolul fiului său negaționile nu le mai repet aici - i se curvin din plin toate, deoarece avea mare influență asupra lui, în orice ramură de activitate.-

- În legătură cu VERGOTI JAMES din cele expuse în partea II-a la capitolul respectiv 1941-1942, că apoi chiar din seara zilei de 23 August 1944, situația a luat formă definitivă și fără de nici un argument contra - despre adevărul și goliciunea începutului - cu o mică paranteză : la tot le era jenă să comenteze sau să socotească starea simpatie, înălțimii lui VERGOTI și chiar ei - nu le era jenă să scriese public din convolul ce îl avea.

- 8 -

Anturajul nou al Regelui era mai intii trecut prin
sita celor din jurul mamei: KIENA CATARGI, JACQUES VERMOTI,
PEPES LAZAR, BOSSIE, NEGULESCU etc.etc. alte amănunte sint
trezute in portretul anexat la Partea a II-a Amintiri.-

ORGANIZAREA PALATULUI
1. XII. 1939-5. IX. 1940.-

I. Mareșalatul

- Mareșalul Palatului . . . . . Ernest Urdărescu
- Protocol și Ceremonii . . . . . { Stîrcea Senior
Flondor Iancu
Ulea Octav
- Maestru de vînătoare . . . . . Mocioni Anton
- Director Ad-tiv . . . . . Marinescu Florian

II. Casa Militară

- Seful Casei Militare . . . . . General Ilasievici Const.-
schema anexă.
- Adjutanții Regali . . . . . idem.
- Curierii regali . . . . . idem.
- Bat. de Gardă . . . . . idem.-

Funcționari superiori din Palat 1. XII. 1939-5. IX. 1940.-

- Ad-torul Domeniilor Coroanei . . . . . Gl. rez. Manolescu Alex.
- Ad-torul Palat și Dependințelor . . . . . Col. rez. Stavăr Gh.
- Arhitectul Palatului . . . . . Ig. Ernest Ion
- Inspector de vînătoare . . . . . Chefneaux Vasile.
- Bibliotecar . . . . . C-șor rez. Mănoiu.
- Dir. Garnit-Regale . . . . . Inspector Pavelescu.

Adjutanții Regali:

- Col. Filiti Const.
- Col. Pastia Alex.
- It. col. Dimășianu D.
- It. col. Rusescu Radu
- It. col. Klaus Alvin
- It. col. Ighilescu Mihai.

Curierii Regali

- It. col. Mihalăscu Const.
- It. col. Florescu
- Maior Iliuță Virgil
- Cpt. Stănescu Gh.
- Cpt. Plesniță Eugen
- Cpt. Pauliuc Eugen
- Cpt. Grigore Dan

Batalionul de Gardă

- Maior Ilie Radu.-

PORTRETUL NR. 1

al

Fostului Rege Carol al II-lea.-

- Născut la 16.X.1893, din părinții (Ferdinand și Maria).-
 - Ca fizic prezentabil cu rafinament exagerat în îmbrăcă-
 minte.-

- Foarte dotat cu aptitudini intelectuale, uneori precoce
 și chiar periculos. (Caracterizat de bunicii săi Carol I).-

- Avea nevoie încă de tînăr să fie sever supravegheat de
 către pedagogii și *manlorii* săi.-

Pînă la moartea Regelui Carol I - sept. 1914 - a fost perma-
 nent supravegheat și controlat de acesta, care fără de înconjur
 îl prezenta profesorilor săi, în toată goliciunea sa sufletească.

Studiile făcute în țară și străinătate, le-a făcut cu ușu-
 rință datorită aptitudinilor sale, însă cum scăpa de sub control
 își făcea de cap, căutînd să aibă în anturajul său elemente cu
 care să se întreacă.-

Foarte abil în specularea sentimentelor părinților săi
 care erau infomați la timp de manifestările sale - smulgîndu-le
 și îndepărtîndu-i de la orice dojană, pentru a reînprospăta dra-
 gostea lor, stîc de des, că aceștia deveniseră foarte sceptici
 asupra viitorului fiului lor.-

Pe timpul războiului 1916-1918, deși era ofițer activ (că-
 pitan) avea preocupări de natură personală, prin care sfida na-
 rile sacrificii ale neamului, lacune pe care mama sa Regina Ma-
 ria - căuta să le scopere - prin prezența sa permanentă printre
 răniți, pe front - unde el o însoțea rar - cu tatăl său foarte
 puțin, ca să nu aibă contact cu Ion Brătianu și generalul Ave-
 rescu, care erau permanent lângă Rege.-

Ion Brătianu și generalul Averescu, aveau un capitol spe-
 cial în memoriile lor - asupra Prințului Carol - fapt pentru ca-
 re cînd a ajuns Rege - a făcut tot ce s-a putut ca prin fostul
 secretar Popa Costea să pună mina pe memoriile lui Averescu lă-
 sînd să se publice numai notele zilnice ale acestuia în locul
 memoriilor sustrase în mod abil. (Dela Archit. Ernest Ion).-

Merge pînă la încălcarea obligațiilor lor constituționa-
 le, că în mod premeditat se căsătorește cu Zina Centausino la
 Odesa - de unde a fost adus cu mari greutate și căsătoria a fost
 anulată, dar fructul acestei uniri a venit, deci nevoia ca țara
 să suporte pensia viageră în străinătate a mamei și fiului pînă
 la majorarea acestuia.-

În primăvara 1917 cînd s-a înființat primul Bat. de Vinț.
 de Munte a fost numit Comand. Onorific în realitate îl comand.
 Maiorul Bădulescu Virgil, care primise ordine clare de la Rege,
 I. Brătianu și Generalul Averescu, cum să se coupe de activitatea
 Prințului, fără de cruțare, lucru pe care maiorul Bădulescu Vir-
 gil l-a făcut din plin, dar mai tîrziu după 1930 - a fost com-
 plet ostracizat din armată.-

În continuarea abaterilor de la obligațiile militare, cînd
 s-a organizat Grupul Vințozilor Munte 1919-1920, a fost numit

Comand. al acestui Grup secundat de colonelul Bădescu Job, care pe timpul manevrelor de toamnă s-a dedat la tot felul de escapade, fapt pentru care Regele Ferdinand - l-a pedepsit cu izolarea completă de Palat în Bistrița - Mășud câteva luni.-

Părinții săi îngrijați, de modul cum Prințul Carol înțelegea să se manifeste, deoarece depășea orice îngăduință din partea opiniei publice, au înțeles să mijlocească împreună cu Ministrul de Externe, atunci Tache Ionescu - căsătoria sa cu Principesa Elena a Greciei - lucru ce s-a realizat - ca după 7 luni - 25.X.1921 să apară și fiul lor Mihai.-

Căsătorit fiind, nu se lasă și nu renunță la păcatele trecutului, ba a devenit și mai autoritar în casă - motivând că tatăl său este prea docil față de Brătianu - Averescu etc. situație care îi va grăbi înălțurarea de la tron și îndepărtarea din țară.-

În ianuarie 1925, este îndepărtat din țară și se stabilește la Paris unde tineretul român, care mergea acolo la studii - era atras în cercul Prințului îngroșând rândurile în jurul său - situație care conta foarte mult pentru comentatorii timpului - în favoarea Prințului, cazul studentului în Medicină Gotcu, care mai târziu a fost un deputat medic la Iași și alții.-

Tot acolo intră în legătură cu un aventurier internațional Barbu Ionescu, care l-a subvenționat cu bani și alte obiecte de mobilă prețioasă - acesta urmărind scopuri cu mari beneficii pentru el, când Prințul va deveni Rege.-

Duce viața în concubinaj cu aventuriera Elena Lupescu, care ca orice femeie fatală, nu a crutat nimic, când Carol a devenit Rege - aceasta ca să-și satisfacă toate ambițiile nebunești în lux de toilette, mobilă promovind o serie de femei din familia sa, pe care prin căsătorii calculate, le-a lansat în buna societate (d-na Gasti - d-na dr. Păun, etc.), ajungând prin influența sa să cocoteze în politică oameni venali ca Franasovici etc.-

După ce s-a instaurat ca Rege la 8 iunie 1930 - aduce o serie de reforme personale, răsturnând din temelie statul așa de subred după Regență și anume:

- a). instrumentează dihania desmembrării partidelor politice, prin aceasta a desorientat pe cetățeanul naiv față de culisele politice, creind o serie de dezidenți politici fără de valoare.-
- b). Se mărește numărul grupărilor politice, cu programe variate și irealizabile;
- c). forțează creșterea industriei Malaxa - Auschnit, pe seama bugetului statului, în scopul meschin, ca cei 2 industriași să-și asigure participarea cu mari pachete de acțiuni.-
- d). forțează cuplarea Uzinelor Regița cu cele două industrii în acelaș scop personal.-
- e). patronează emisiunea timbrului de aviație sub diferite forme - ca să realizeze beneficii stat și personal.-
- f). înființează D.I.S.C.O.M. și Distribuția - cu acelaș scop venal de profit personal.-
- g). schimbă uniformele în armată, cumateriale scumpe, importate de la Paris.-
- h). comenzi oneroase pentru aviație, la Casa imaginare în străinătate - pentru care s-au scos avansuri din vistieria statului, care n-au mers la destinație ci s-au luat alte căi.-

- 3 -

i). numiri subiective la conducerea Băncii Naționale, contrar statutelor de funcționare.-

j). camuflarea și stingerea procesului dintre statul român și soc. petrolifere din țară - care de la înființarea lor, nu au respectat obligațiunile ce aveau în zonele de exploatare (construcții de șosele, poduri, spitale, etc), care trebuiau să plătească statului din urmă și cu dobânzile sfărante, sume care depășeau câteva bugete anuale, ori cei interesați prin interpușii lor la Rege, bineînțeles contra bani serioși - acest proces s-a stins.-

l). contrar tradiției în justiția noastră, anulează inamovibilitatea magistraților, în scopul ca ei să poată fi manevrați în sentințele lor, după scopuri politice.-

m). se ^{subdecoră} ~~extradecorează~~ cu ordinul Mihai Viteazul, pentru fapte de arme imaginare pe front 1916-1918 și se înproprietărește la Băneasa cu 25 ha. pământ.-

n). grevează bugetul statului cu construirea a 6 pavilioane moderne în jurul lacului Scroviște și pădurea Periş - în proiect o nouă reședință de circumstanță.-

o). desființează vechea Constituție și guvernează personal.

p). promovează în posturi de răspundere oameni nepregătiți, dar gata să execute ordinul dictatorului.-

r). își face depozite de valută forte în străinătate și cumpără terenuri vaste pentru plantații peste Ocean.-

PORTRETUL Nr.2

al

Fostulgi demnitar Urdăreanu Ernest.

- Născut aproximativ 1893 sau 1895 - dintr-o familie de boieri din Craiova.-

Ca fizic foarte prezentabil și cu maniere feminine în cercul societății intime.-

Foarte cochet civil și militar, arivist, intrigant, îndrăgăneț, fără de limită, violean prin excelență, erotoman de profesie, arghirofil belnăvicios, solemn și cu aspecte de înaltă ținută morală, cu cei mai cunoscuți, ca ulterior fără nici o jenă să-l lovească până la temelie - pentru a-și asigura drumul ambițiilor sale - foarte laș în momente grele sociale, participă în mod teatral la grija și durerea celor mulți - până în momentul oportun - când trece brusc la exercitarea influenței sale asupra celor pe care i-a pășit.-

- Cu lumea străină plin de curtoazie până când are ocazia să devină tenețer până la pericolul capital.-

- Abil în a se lepăda de răspundere în fața celor mulți având întotdeauna acoperire cu țapi ispășitori - el nu este nici odată vinovat.-

- Avera sa se cunoaște toată lumea, el însă o nega și justifică permanent, o jenă financiară.-

- în lumea diplomaților acreditați în țară, nu avea nici un fel de relații - fapt pentru care ținea la Protocol și Ceremonii pe Stiroca senior și Flondor Iancu, accepta și asigurau într-o măsură relațiile de circumstanță cu diplomații din țară.-

- în societatea românească era cunoscut într-un cerc restrâns unde a trăit până la venirea la Palat - de scuna acest cerc a devenit mare și cu posibilități nelimitate.-

PORTRETUL NR.3

al

Generalului IIASIEVICI CONSTANTIN.-

- La 1.XII.1939 era în jurul vârstei de 55-60 ani.-
- Originar din Botoșani, dintr-o familie de boieri.-
- Ca fizic foarte prezentabil, cu mult gust și rafinament în îmbrăcăminte (civil și militar) puțin defect în vorbire.-
- Se descurca cu ușurință în diferitele situații din Palat ca unul care prin vechimea sa - văzuse și suzise multe.-
- Puțin prevenitor cu cei din jurul său - mai mari ori mai mici ca el în funcțiuni - datorită ideilor prea frumoase despre persoane și poziția sa, în comparația cu cei ce-l înconjura.-
- Iubitor de avere, nu se da înlătură de la primirea diferitelor cadouri de la persoane, întreprinderi etc. fiind convins că aceștia o fac pentru a-l avea oricând ca sprijin în caz de nevoie.-
- Iubitor de jocuri de noroc și de curse de cai însă cu banii altora.-
- Păstra urmele unui fost bun călăreț - acum specula trecutul său.-
- Puțin înțelegător al celor mulți, deci nu se obosea cu probleme care-l indispuceau.-
- Transformările sociale nu-l preocupau de aceia și viața lui de toate zilele era în acord cu ritmul nou.-
- Fără relații cu personalități străine aflate la noi în țară.-
- Egoist prin excelență.-

PORTRETUL NR.4

al

Fostului demnitar MOCIONI ANTON.-

- Vârsta 1.XII.1939 în jurul 60-62 ani.-
- Originar din Timișoara, dintr-o veche familie de boieri români, maghiarizați cu mult înainte de 1918.-
- Fizic acceptabil, pentru un ochi versat se putea vedea ușor în fizicul său, tipul în degenerare, fapt pentru care nici nu s-a căsătorit - situație care-l puneau de multe ori să se manifeste sub imperiul complexelor de inferioritate, în prezența Suveranului chiar.-
- Trăia cu convingerea fermă, că statul român și Palatul, nu se puteau lipsi de persoana sa în orice situație ar fi fost, lucru pe care mulți nu l-au înțeles.-
- În relațiile sale cu demnitarii statului și cei din palat era foarte distant - probabil că se baza pe averea ce o avea ca moștenire, altceva nu justifica nimic mai deosebit.-
- Sgîrcit pînă la svariție îi părea rău și de ce consuma el - primea însă orice cadou fără jenă.-
- Nu accepta să aibă vre-o servitute față de statul român - din contră socotea că statul îi datorează lui.-
- În relațiile cu străinii, se comporta după caz, ori apărea cu un mare aristocrat român, maghiar, austriac - îi era indiferent - numai să fie în nota și spiritul momentului de circumstanță.-
- Nu a marcat nici un gest de ajutor pentru cei săraci după Demețiile sale sau împrejurimi, nici față de biserică, școală, etc. nici fiind în viață și nici după moarte.-
- Scopul infierii lui Stîrcea Ion, după moartea sa - a dat prilej la multe contraverse - adevărul nu se știe precis.-

PORTRETUL NR.5

al

Fostului deanitar STIRCEA Senior.-

- Virsta 1.12.1939, aproxinativ 60-65 ani.
- Originar din Văleni - Moldova, dintr-o familie de boieri, care pînă în 1918 a funcționat la Curtea Imperială din Viena - ajuns acolo prin căsătoria sa cu o englezoaică, iar după 1918 a venit la Curtea Regală din București, ca șef al Protocolului și Ceremoniilor din Palat.-
- Ca fizic, un bătrîn simpatic cu manifestări în serviciu și în afară cu adevărat civilizate și atrăgătoare, prevenitor cu tot felul de oameni, cu gust rafinat în îmbrăcăminte, vorbea puțin și cu mîncare - purta relații cu acreditații străini dintre care cele mai rodnice, prin aceasta contribuind mult în interesele statului român - era un permanent "memento" pentru Rege și fiul său - în relațiile lor cu cetățenii români și străini - le spunea direct opiniile sale, asupra criticilor din sinul poporului precum și din străinătate, foarte cult și în același timp modest, un filantrop rațional iubea și înțelegea poporul român, nu era regionalist - nu avea apartenență politică de partid, un prea înțelept tălmăcător al transformărilor sociale umane - susținea teza în sensul că fiecare secol cu specificul său de viață, cine nu înțelege acest lucru, va fi sacrificat cu sau fără voia sa.-

PORTRETUL Nr.6.-

al

Fostului demnitar FIODOR IANCU.

- Vîrsta la 1.XII.1939 - aproximativ 55 ani.-

- Originar din Bucovina dintr-o familie de boieri -
 vechi luptători pentru interesele românești pînă la 1918 a
 activat la Curtea Imperială Viena - împreună cu Stîrcea senior,-
 ulterior la Palatul Regal din București, alături de Stîrcea se-
 nior.-

Fizic prezentabil cu gust rafinat în îmbrăcăminte, cu
 manifestări vizibil democratice, comunicativ și gata să intervină
 cu ceva folositor în relațiile cu oamenii, foarte amabil cu
 publicul de toate categoriile, de asemenea cu străinii acre-
 ditați în mijlocul cărora se bucura de o stimă deosebită, con-
 știent de calitățile și lacunele poporului nostru - cult și
 modest - neobosit în participarea la manifestările culturale
 românești și gata să încurajeze pe începători în viață - un al-
 truișt plin de afecțiuni - însă fiind sărac deoarece pierduse
 din avere în politică - ajutat în sensul că obținea de la cunos-
 cuți ajutoare pentru cei neajunși.-

Mindru că este fiul unei reginii ca Bucovina - nu avea
 apartenență politică - era echitabil în manifestările sale cu
 toate grupările politice - un ideal ajutor al superiorului său
 Stîrcea senior.-

P O R T R E T U L Nr.7.-

al

Postului demnitar Ullea Octav.-

- Virsta la 1.XII.1939 aproximativ 52-55 ani.-
- Originar din Iasi dintr-o familie de functionari de stat - a debutat in cariera diplomatica dupa razboiul mondial - ca invalid a urmat dreptul sect. diplomatica - la Paris - apoi cu concursul lui Balif atunci demnitar la Palat, a fost adus la Protocol ca al 2-lea ajutor la Stircea senior.-
- Foarte prezentabil ca fizic, excesiv de controlat in imbracaminte, cu gesturi exagerat de studiate, foarte voalat in manifestarile sale particulare si oficiale, superficial in lamurarile ce dadea verbal si scris - interesul personal il insotea in toata golicianea in relatiile sale, cult dar increzut, lipsit de modestie, afemeiat incorijibil - nu bea si nici nu juca jocuri de noroc - gasea timpul potrivit sa cultive intrigi in palat si siurea in cercurile bucurestene - ca apartineta politica - intre 4 ochi cel mai devotat membru activ - dupa aceea situatia oscila in sensul unde interesele trageau mai mult la cinstar.-
- Iubitor de bani, avea avere pe care stia s-o camufleze, ironic si seflemist patimas - poseda cea mai bogata garderoba din capitala - egoist - nu a dat posibilitatea nimănui sa se initieze in protocol si ceremonii la Palat de teama sa nu-i coupe locul.-

PORTRETUL Nr.8.

al

Postului deșanitar MARINESCU FIORIAN.

- Vîrsta la 12.I.1939 aproximativ 55-58 ani.-
- Originar din cîmpina dunării dintr-o familie de chiaburi.-
- Ridicat din funcționar de carieră, intrat în administrația Palatului după terminarea studiilor, înainte de războiul mondial.-
- Foarte prezentabil la fizic, foarte controlat și cu gust în îmbrăcăminte - în manifestările sale de serviciu și particulare, destul de confuz - nu acorda nici superiorilor și nici subalternilor calități, ci numai defecte.-
- Nu accepta să-l egaleze cineva - sugestiile oricui nu-l interesa - totul pornea de la el și se termina cu el, fapt pentru care justifica în mod permanent o stare de nervi, arătînd că tot greul serviciului el îl poartă, ceilalți îl încercă.-
- În orice moment gata pentru critică asupra oamenilor politici de toate nuanțele - socotindu-se în drept a fi îndrumătorul lor în sectoarele: economic, financiar, etc.-
- Arhivofil pătimaș - jucător la cursele de cai fără rival, un mare reformist al cluburilor (Automobil club - Jockey Club), invidios pe colegii care s-au realizat în viață din punct de vedere material și moral - nemulțumit veșnic de situația sa deși avea proprietăți urbane - scțiuni etc. nu avea copii dar nici nu a ajutat pe cineva din familie sau străin.-
- A dovedit devotament nelimitat față de J. Antonescu pentru a-i câștiga încrederea - bineînțeles cu scopul de a-i încredința conducerea Domeniilor Coroanei pe lângă ce avea în Palat - socotindu-se cel mai indicat să facă ordine în aceste sectoare.-

PORTRETUL Nr.9

al

Fostului demnitar Col. rez. STAVAR GH.

- Vîrsta la 1.XII.1939 aproximativ 50-52 ani.-
- Originar din Iași, fiul unui funcționar superior.-
- Fizic prezentabil - gust ales în îmbrăcăminte, atent cu toți din jurul său, sever și aspru în manifestările sale, însă foarte deștept și înțelegător.-
- Un excelent organizator în administrația ce i se încredința oriunde era pus - după oțva timp se vedea clar că a schimbat totul și numai în bine.-
- Un caracter ales, ura și chiar alunga pe cei ce umblau cu vorbe de la unul la altul, aprecia munca pe care oțtia s-o stimuleze, ura lenea, vorbea puțin dar cu miez.-
- Devotat Regelui - nu se ferea să-i spună în față ceea ce nu-i convenea în sectorul de lucru pe care-l conducea.-
- Iubea pe cetățeanul țării, pe care cînd avea ocazie îl iubea arătîndu-i adevărul direct nu ocolit.-
- Pe timpul conducerii lui Antonescu - a fost închis în lagăr, pentru atitudinea sa față de neștilor și a colaboratorilor săi.
- In lagăr a fost cu colegii închiși - un bun sfătuitor și un adevărat coleg de suferință, prin altruismul ce a dovedit nu era egoist.-
- Nu era oșătorit, din anuite își ajuta niște rude.-

PORTRETUL Nr. 10.-

și

Arhitectului Palatului ERNEST IOAN.

- Vîrsta la 1.XII.1939 aproximativ 58-60 ani.-
- Fizic plăcut cu gust în îmbrăcăminte - comunicativ cu toată lumea - gata să fie folositor cu un sfat.-
- Originar german - românizat - tatăl său a fost adus de Carol I cînd a început construirea Palatului din Sinaia.
- Crescut în țară și anume în Palat - unde tatăl său era arhitect - studiile le-a făcut în străinătate - după care a venit tot ca arhitect în locul tatălui său, pînă la data cînd eu am fost arestat - 1950.-
- Era specialist în construcțiile de munte - în special în fundații - pentru a evita egrasiile - un mare iubitor al poporului român, cunoștea viața de familie a membrilor Casei Regale - un caracter obiectiv.-
- Un om de bine în toată accepțiunea, un caracter distinct, urea minciuna și intriga, devotat în serviciul său nu cunoștea ore de program cînd nevoia cerea să fie permanent la dispoziția sa.-
- Credincios rațional, înțelegător cu evoluția timpului și chiar a omului, nu se crampona în conservatorisme - chiar în specialitatea sa, oînd vedea că apare ceva mai bun de cum a fost înainte, îmbrățișa cu bucurie.-

A M I N T I R I

In dimineata zilei de 5 sept. 1940, se comunica la radio si prin presa, precum si in Monitorul Oficial, transmiterea tronului de catre tata fiului sau Regele Mihai I; in paralel Mesajul Conducatorului Statului catre popor, urmat de Decizia Ministeriala cu numirea Guvernului, culminand prin proclamarea Statului legionar.

Urmeaza o serie de Decizii Ministeriale cu scoaterea din armata a unor generali, ofitieri superiori si chiar inferiori, acordandu-li-se drepturile la pensie dupa anii ce au servit - in același mod si la Siguranța Generală a Statului, este scos dr. Eug. Bianu si adus in locul acestuia Eugen Cristescu - idem la Justitie, etc.; unii dintre cei de mai sus au fost inchisi la Jilava pentru a fi cercetati pentru fapte savirsite in afara de lege.

In Palat se face o radicala primenire, incepind de la Mareșalul si Seful Casei Militare, pina la ultimul lacheu, exceptindu-se acei care nu aveau nimic necurat la caziarul secret de la Siguranța; - nu a fost crutat nici personalul detașat de la Minist. de Interne la Palat - Inspector, Comisar, agenti, - au fost inlocuiti cu alții avind in fruntea lor pe Romăniuc (Romanescu) legionar notoriu.

La Batalionul de Gardă, se suspenda portul uniformei albastre pentru ofitieri, subofitieri si trupă si se inlocuete cu uniforma cachi in toate ocaziunile. Cazarma de la Ghencea, este luata de la Batal. de Gardă si data Reg. de Artilerie Anti-Aeriana urmind ca recruti să fie instruiti cu toții la Sinaia - efectivul Batal. reducindu-se.

Regele Mihai primește programul de activitate zilnică de la Conducătorul Statului, care i-a organizat o serie de conferințe ținute de către Profesori Univ. si diferiți Ofitieri superiori si Generali; nu primește pe nimeni in audiență fără de Conducătorul Statului - toate deplasările Regelui din Palat in

Capitală - Sinaia ori în țară, se fac cu știrea Conducătorului Statului.-

Pentru a face dovada în fața opiniei românești, despre ceesece dorește Conducătorul cu Instituția Monarhică, la finele lunii sept. 1940 s-a plimbat pe jos împreună cu Regele, pe Calea Victoriei, la ora când strada era arhipopulată - această chestiune a fost pentru prima și ultima oară, evenimentele ce au urmat nu a mai îngăduit asemenea manifestare.-

Tot acuma, Președ-Cons.de Miniștrii, organizează expoziția locuinței personale a Elenei Lupescu și a sediului Masonic din București, pentru documentarea marelui public - unde a organizat personalul necesar cu explicațiile convenite.-

Ca o dovadă de perfectă armonie între Rege și Conducător, la 1.X.1940 - Regele face vizita de etichetă Conducătorului Statului la locuința sa din Jianu - însoțit de Maiorul Adj.Tomescu Mircea, fapt care a fost exploatat cum se cuvine de presă.-

La 5.X.1940 - Statul legionar, organizează mari manifestații în capitală, precum și în toată țara, pentru a marca prima lună de guvernare legionară. Acuma au loc în închisoarea Jilava masacrările deținuților politici, pași la dispoziția Minist.Jus-tiției pentru cercetări - de asemenea omorîrea Profesorului N. Iorga răpit de la locuința sa din Sinaia, a Profesorului Virgil Madgearu răpit de la locuința sa din București.-

La 10.X.1940 sosește în București, Misiunea Militară Germană, în frunte cu generalul Hansen și generalul de aviație Gestenberg cu întreg Stat Majorul lor - care sînt primiți în cadrul oficial de Conducătorul Statului și Guvern - Compania de onoare cu drapel, au fost din Bat.de Gardă - și găzduiți într-un pavilion de la Scala Sup.de Război.-

La 14.X.1940 Bat.de Gardă - după directivele Marelui St. Major prezintă pe cîmpul de instrucție Ghencea, un exercițiu de luptă cu dublă acțiune, în fața Misiunii Germane, pentru a arăta practic doctrina de luptă a infanteriei române.-

Pe sîna de 15.X.1940 sosește în țară de la Florența, în urma apelului Conducătorului Statului, Regina Mamă Elena, primită la Curtici de fiul său Regele Mihai, iar în București de Conducătorul Statului cu Guvernul legionar.-

Zina de naștere a Regelui Mihai 25.X.1940 - este sărbătorită cu mare pompă de Guvern în capitală și în țară.-

După scurgerea celor două luni de la venirea Guvernului legionar opinia publică din întreaga țară a urmărit toate eve-

nimentele ce au avut loc, fără a se produce nici cel mai mic neajuns libertăților individuale, ba ceva deosebit s-a petrecut, că s-au înființat la toate primăriile din sate țirguri și orașe, cutia cu reclamațiunile cetățenilor direct la Conducătorul Statului - pe care autoritățile locale erau obligate să le trimită la destinație.-

În mijlocul acestei opinii publice se găseau și vechii oameni politici, ca Maniu, C.Brătianu etc.etc., care cu tot tactul și experiența lor, au procedat cu mare răbdare așa ca să nu agite masele atita de încercate din punct de vedere moral, cu știrbirea hotarelor, din punct de vedere material cu pierderea gospodăriilor acei ce erau refugiați alții loviți de urmările cutremurului care a fost din contra au îndemnat direct și indirect la ordine și supunere noiei formule politice, pînă ce se va trece criza începută din iunie 1940.-

Acești bătrîni politici, cu colaborarea altor oameni politici, au ținut trează conștiința celor ce se alăturau lor în mod tacit, urmărind continuu evoluția evenimentelor interne și externe - intervenind ușor și cu precauțiune cînd era cazul - se mai foloseau și de faptul că dr.Eugen Bîanu era liber și l-au încredințat cu supravegherea în capitală și în centrele mari din țară, a adversarilor, care ar fi putut să îngreuneze scopul lor final, în legătură cu soarta neamului.-

Intr-un cuvînt, Ion Antonescu, bucurîndu-se de încrederea lui Hitler, a reușit să oprească un război civil intern, care era pas la cale din vara anului 1940 - mai mult a reușit ca dintr-o colaborare militară (a fortuit) - să ajungă la alianță politico-militară (în primăvara 1941) avînd garanția germană, că pînă la sfîrșit, teritoriile luate, vor reveni la Patria Mamă, - în continuare și în mod tacit, au socotit că în cazul cînd politica lui Ion Antonescu nu va reuși, să fie ei în stare a lua în mînă soarta poporului românesc, alături de cei mai puternici.-

La 8.XI.1940, ziua numelui Regelui Mihai și în acelaș timp, patronul partidului legionar, care pe lîngă serbările organizate în țară, au organizat la Iași - locul de naștere al acestui partid - la Sfînții Arhangheli, Mihail și Gavril - serbarea cea mare în prezența Regelui și a Conducătorului, unde s-au desfășurat tot felul de manifestații de bucurie pentru a se marca din plin acest eveniment.-

Cu acest prilej al serbărilor de la 8.XI.1940 la Iași și în țară, observatorii germani, s-au convins despre legătura poporului cu tânărul Rege și despre încrederea în Conducătorul Statului, lucru important pentru ei, care aveau un scop clar, în Sud-Estul European.-

În 11.XI.1940 se declanșează cutremurul care a provocat pagube și ne cazuri mari în București - Moldova de Sud - cu deosebire în jurul Vrancei la Panciu - Odobești - unde Regele a mers personal împreună cu Conducătorul Statului mângâind și ajutând cum s-a putut în timpul acela.-

Începând de la 15.XI.1940 Misiunea Militară Germană trimite echipele necesare de ofițeri și subofițeri în toate garnizoanele din țară - unde să pună la curent cadrele armatei române cu noua doctrină de luptă - aceste echipe s-au bucurat de primire caldă și binevoitoare, organizându-se la Cercuri Militare și Civile, reuniuni pentru legătura și frăția de arme româno-germană.-

De asemenea țara noastră, este traversată cu trenul și pe căile rutiere, de trupe germane ce se scurg spre sud în Balcani încă un prilej de a putea să se vadă scopul ce-l avea Hitler în această parte a Europei.-

Mai sosește și se instalează la București un element greu din Cercul politic al Făhrerului, Manfred v.Killinger, Șeful Serv.acoperit german din Sud-Estul Europei.-

Prigoana contra evreilor din țară, de acum se organizează sistematic prin confiscarea averilor, prin muncile de folos obștești, iar alte categorii au fost duse în lagăre speciale.-

Sosește în capitală fratele lui Herman Göring, care era în fruntea Marii Industrii Germane - acesta vizitează întreprinderile Malaxa, Reșița, Titan-Medrag - Arsenalul Armatei. Cugirul, Tohanul, etc. își dă seama de randamentul mediu și maxim al acestor mici industrii pentru nemți - pentru noi erau mari.-

Pentru a dovedi realizările prime ale misiunilor militare la Centrele de Instrucție pe arme, Regele împreună cu Conduc. I. Antonescu - sînt invitați de generalii Hansen și Gestenberg la centrul Intr. Făgăraș la o demonstrație reală în cadrul unui detașament mixt - cu noul armament și noua doctrină militară germană - idem la Centrul de Instr. al Artileriei Dadilov.-

În spiritul de apropiere româno-germană Suveranul a invitat la vînătoare de fazani și iepuri - pe șefii civili și militari din misiunea germană Drăgănești - Gherghița. Ca răspuns la aceasta Ministrul Germaniei la București înmînează o serie de deco-

rațiuni politice "Vulturul German" la un număr de ofițeri români.-

Colaborarea militară cu germanii, pentru agricultorii noștri, a venit cu avantajul mare că au putut să-și vândă produsele de acasă, cu un preț bun și le-au venit în schimb unelte agricole și tractoare destul de multe la preț convenabil.-

Conducătorul I. Antonescu găsește cu cale să ia o serie de măsuri pentru îmbunătățirea situației materiale a ofițerilor, subofițerilor și trupelor - astfel asanează toate datoriile ofițerilor și subofițerilor de la Casa Oștirii, acordă stofă pentru un rînd de haine și materialul necesar unei perechi de încălțăminte, mărește solda și alocația de hrană la trupă și animale, dă tutun gratuit la fumători (trupă).-

Dacă aceste evenimente petrecute, le expune în succesiunea pe care memoria mă ajută să le mai rețin, nu pot trece peste un fapt, destul de insidios la acea dată și anume, vorba romînului că fericirea este mai scurtă mult decît inversul ei, în cercul conducător legionar se petrece un mister, în special de la venirea în țară a fratelui lui Herman Göring, care fără menajamente se interesează în mod brutal și pasional de mica noastră industrie. Dezbateri ample în sinul cluburilor legionare, izbucniri în Consiliile restrînse de la Președinție, rezezi din partea Conducătorului față de acei ce încercau să obțină explicații în legătură cu soarta industriei noastre - pînă la urmă divorțul de Conducător al legionarilor, începe să se contureze în forme diferite, pînă în ziua fatală.-

Intrăm în faza Sfințelor Sărbători ale Crăciunului - prilej pentru romîni să arate omarazilor germani din datinile și obiceiurile noastre - acei care în mod oficial trebuiau să fie socotiți și apreciați la mese, cadouri ca niște musafiri deosebiți pentru a se simți cît mai bine - așa au și făcut.-

Ziua anului nou, cînd Conducătorul cu Guvernul prezintă felicitări Regelui și Mesajul către popor și ordinul de zi către armată, recepție la Palat și la Președinția Consiliului de Miniștri - la toate aceste acte festive Miniștrii Legionari au participat într-o poziție anemică fără a avea vigoare din toamnă.-

Ziua Bobotezei la fel, participarea legionarilor și mai slabă, dovedind o carență de netoleranță în cadrul partidului, după un timp stîta de scurt de la proclamarea Statului legionar.-

Această deficiență în Guvernul I. Antonescu era cunoscută de oameni politici dar față de masa celor mulți care nu cunoșteau aceste , nu le arătau, deoarece s-ar fi compromis realizările

canalizate destul de serios pentru un moment spre binele neamului. Regele este pus la curent cu această situație de dr. E. Bănuș ca exponent al celor 2 camenii politici și este făcut atent să lucreze cu precauție în relațiile sale cu nemții.-

La 15.I. 1941, sînt chemat telefonic la Comand. Militar al Capitalei cu Dosarul de sector (ipotezele în caz de tulburări interne), eu fiind aj. comand. îni venea de drept comanda Reduit Nr. 1 Comand. titular fiind cu Regele - aci am verificat cu Șef de Stat Major dispozițional - planul de foc - legătura cu vecinii - am primit Cifrul nou și am predat Cifrul vechi - de unde am venit la unitate în Calea Victoriei.-

În 17.I. 1941 sînt chemat la Sinaia unde Comand. Batal. era cu Regele - îi raportez cele ce am lucrat la Comandamentul Capitalei cu Șeful de Stat Major în legătură cu ipotezele Reduitului nr. 1, apoi sînt chemat separat de Col. Adj. Pastia Alexandru, care-mi spune rîspicost, că ne așteaptă zile grele, dorința suveranului este ca să fii foarte sgîrcit cu focul, apoi plec la București cu prima ocazie fiind nevoie să ajung cît mai repede la unitate, aci găsesc dispoziția de la Președinție și Comandamentul Militar, ca Ofițerii, Subofițerii să fie consemnați în unitate, iar cu C-dul Reduitului să fie permanent în legătură telefonică cu ei.-

18.I. 1941 - atmosferă greoaie în toată capitala, ziarele destul de slab informate, cu articole care să umple coloanele tip de paginație, nimic care să trădeze măcar un pic din realitatea momentului.-

După amiază pe la orele 13 C-damentul Capitalei, prin telefon, cifrat anunță intrarea în acțiune din acel moment la rîndul meu comunic personal Comand. de Companii care erau postul meu de comandă - recomandîndu-le calm și atenție la deschiderea focului - anunț prin Hugues la Sinaia, cu care rîmîn în permanentă legătură.-

Focurile de armă în jurul reduitului se aud din ce în ce mai clar - în interiorul reduitului meu nimic deosebit, trimit curiera la Ghencea (Comp. Recruți și Muzică) să fie gata a veni la ordinul ce va urma - cu cele două comisoane în 4 eşaloane în Calea Victoriei pe cele 4 direcții prevăzute în planul de acțiune.-

Pe timpul nopții de 18/19.I. 1941 în reduit nimic deosebit ca focuri de armă din partea rebelilor, iar în zorii zilei de 19.I. 1941 Comand. Reg. 4 Inf. Căl... însoțit de Adjut. Lt. Iorgulescu Petre fost elev la Sibiu - vine trimis din rezerva Comand. Capitalei și mă întărrează în fața d-sale raportez la Sinaia, de unde îmi

- 7 -

comunică, să meargă înapoi - dar totuși Comand. Capitalei îmi trimite 1 Plut care de luptă pe care l-am introdus în curtea din fața Palatului gata să intre în acțiune.-

În cursul nopții de 19/20.I.1941 - activitate mare de foc în interiorul reduitului meu - la Prefectura Poliției Capitalei, Frasenți - Blocul Dragomir Niculescu - Minist. Inzestrării - la care am răspuns cu focul Boforsurilor în plin și rezultatul a fost definitiv hotărâtor. Hotelul Park din str. Grigorescu - Athene Palace, Pasajul Crețulescu, înșesate cu ofițeri și subofițeri germani în Piața Palatului la Statue în față o companie de mitraliere germană în dispozitiv, fără a împiedica circulația locstarilor și nici a puștinilor trecători, erau în reduitul meu nu mi-au cerut nici o relație și nici eu nu le-am cerut vre-o scooteală pentru ce sînt scolo - am luat măsurile de rigoare în dispozitivul meu față de nemți, fără a avea vre-un neajuns cu ei.-

În ziua de 20.I.1941, focuri intense spre Cișmigiu și Șohita Măgureanu la vecinul meu, spre Piața Națiunii și Cartierul Dudești - de asemenea focuri intense pînă seara tîrziu - iar în interiorul reduitului meu, focuri dense dar cu intermitență continuînd și în noaptea de 20/21.I.1941 - echipe legionare după acoperiri intimidază populația - dar fără un rezultat pozitiv.-

În 21.I.1941, indivizi izolați căutau să se strecoare pe acoperiri - pasarele de la clădiri în construcție - dar au fost prinși și conduși la Manejăl Gărzii Călare din C. Plevnei.-

La 22.I.1941 de la Sinaia îmi cere să raportez despre Sefu Casei Militare și Mareșalul Palatului f.f.col. M. Rîmniceanu - unde am răspuns că de la 17.I.1941 - nu a mai trecut prin Palat și nici nu a schițat vre-un semn de comandă măcar telefonic de unde peste cîteva ore primesc prin Hugues - comunicarea despre venirea Regelui la București cu mașina - să iau măsuri să fie aranjat în acest scop în Calea Victoriei și totodată col. edj. Andronescu Mihai care nu era de serviciu să fie anunțat ca să fie la Palat imediat ca să sosește de la Sinaia Regele - în acest timp, de la Președ. Cons. de Miniștrii mă anunță că Regele nu mai vine în București, lucru ce mi-a confirmat și Sinaia prin Hugues - deoarece trimisul lui Ion Antonescu a întâmpinat pe Suveran la Cîmpina unde i-a transmis dispozițiile conducătorului Statului.-

În cursul nopții de 22/23.I.1941 - activitatea de foc a tabellelor a slăbit și spre ziua o mare parte din restricțiunile de circulație s-au ridicat - menținîndu-se la barierele Capitalei deci scalmia se așază în tot Municipiul patrularele cu efective re-

.//.

duse circuită permanent, elementele germane care erau grupate în diferite centre sînt ridicate - păstrînd serviciul lor de patrulare în jurul Comandamentelor germane, nici un foc de armă.-

În 24.I.1941 verificarea cu deamănuntul a tuturor sediilor legionare din Centru și periferiile orașului, pentru a stabili dacă sa mai rămas vre-un rebel, armament, munițiuni, etc.-

Politia și cu jand. pedestrii, adună pe rebelii identificați pe care îi strînge la Garda Călare și în alte centre, pentru a fi cercetați și judecați.-

La 25.I.1941 sînt chemat la Președinția Cons. de Miniștrii pentru a da relații asupra activității pe timpul rebeliunii a col. M. Rîmniceanu, maior Tomescu Mirocea și Procuror Bănescu, la care nu am avut să raportez nimic, deoarece nici nu i-am văzut la față și nici măcar prin telefon să fi avut vre-o relațiune de serviciu.-

Acum mi se comunică de la Președ. Cons. de Miniștrii și peste cîteva ore și de la Sinaia - cum că în locul col. M. Rîmniceanu este numit col. Mardare Soarete care vine în aceeași zi la Palat - unde dă o serie de instrucțiuni după ce a luat legătură telefonică cu Sinaia - rămîne permanent la Birou pînă la 30.I.1941 cînd sosește Regele de la Sinaia - acuma vine și Conducătorul I. Antonescu la Palat unde are convorbiri cu Regele circa două ore - acuma îl documentează asupra modului cum s-a desfășurat rebeliunea de la 18.I.1941 la plecare, Conducătorul I. Antonescu, a comunicat Regelui că întruoft înființează la Președ. un Batalion de Gardă de acum înainte Batalionul de la Palat se va numi Batal. de Gardă Regală, ale cărui efective nu se mai reduc, cum hotărîsc în toamna lui 1940, ci rămîne în organizarea veche;

La 1.II.1941 sosesc o serie de ordine de la Minist. de Rîzboi și M. St. Major în legătură cu verificarea amănunțită asupra cadrelor și ostașilor care ar fi avut vre-o contingentă cu legionarii pe timpul rebeliunii și chiar și mai înainte.-

Tot acuma 1.III.1941 Conducătorul I. Antonescu detașează de la Inspectoratul de Jand. care făcea serviciul de pază la Predeal. locot. Vergoti Ion (Jaques) ca ofițer cu practica sporturilor pentru Rege și este înscris provizoriu în Registrul Control al Ofițerilor din Casa Militară.-

Din toată țara, sosiri un număr mare de telegrame semnate de preoți - invitațori - țărani, prin care desavuau lupta fratricidă și se alăturau de Rege și Conducătorul Statului.-

Conducătorii misiunii germane din țară se prezintă în audiență la Rege care împreună cu Conducătorul Statului îi primește-

te, acceptia prezintă felicitări asupra modului cum s-a rezolvat încercarea de tulburare a ordinii în stat - a legionarilor - manifestându-se cu mare admirație pentru marea înțelepciune a maselor țărănești.-

Se fac pregătirile pentru plebiscit care a avut loc și cu o unanimitate de voturi, întreaga națiune dovedește încredere deplină pentru Conducătorul Statului.-

Ca urmare a acestor dovezi concludente - relațiunile statului român cu conducerea Statului german, evoluează față de termenii din 1940 - în sensul că, de la colaborarea militară, s-a transformat în alianță politico-militară - schimbare ce a justificat că neamții au schimbat de metodă în planurile inițiale care au eșuat - legionarii fiind complet compromiși. Muncile agricole și pomicole de primăvară preocupă pe țărani - care fără a renunța de a se interesa de mersul evenimentelor interne și externe - răspundeau cum se cuvine chemărilor la concentrare pe zonă, unde nu s-a petrecut nici un fel de abatere de la disciplina militară a elementului din rezervă.-

La Președinția Cons. de Miniștri, conferințe comune între reprezentanții M. St. M. German și ai M. St. Major român - peste tot mandă neobosită din ambele tabere, prin aplicațiuni în teren ziua și noaptea cu caracter de instrucție serioasă, din punct de vedere economic cereale din gospodării circulau spre rampele de încărcare spre Germania, într-un cuvânt noul ritm de viață se resimte - cu toate că atmosfera internațională era foarte confuză.-

Cu ocazia sărbătorilor de Paști - ample manifestațiuni de simpatie pentru neamți aflăți acum în toate ungherele țării - fiind oaspeții preferați pentru oficiali ca și pentru particulari. Parada tradițională de 10 mai 1941, în capitală ca și în toate garnizoanele din țară s-a desfășurat în mod excepțional, defilarea făcându-se în formațiuni mixte - romino-germane - încă o dovadă de apropiere reală.-

Oamenii politici din anonim, urmăresc toată manifestațiunea expusă mai sus, fiind permanent la curent cu toate dispozițiunile ce emană de la Președ. Cons. de Miniștri, de la M. St. Major - care cu tot spiritul lor critic - au înțeles că altă atitudine mai bună pentru această fază politică nu era; totuși prin interpuși lor care erau în toate posturile cheie, recomandau mare precauțiune.-

- 10 -

După defilarea de la 10 mai 1941, într-una din seri sînt chemat la locuința sa de către dl.col.Dămăceanu D. unde întâlnesc pe dl.gl.Mihail Gh. și lt.col.rez. Rusescu Radu - cu care nu mă văzusem din 1940 - stau împreună cu dîșii un timp scurt - primesc un plic sigilat pentru Rege căruia trebuie să-i ajungă în mîini urgent, făcîndu-mă atent că voi mai fi chemat mai des de acum înainte.-

Am plecat și în aceeaș seară Regele a avut plicul ce am primit - eu avînd locuința în incinta Palatului.-

Nu peste multe zile, sosește la locuința mea seara dl.dr.E.Bianu pe care urgent îl conduc în locuința Regelui unde era complet singur - de unde l-am scos după cîteva ore. În sufletul meu mereu se năștea întrebarea, ce conținut să fi avut plicul adus; ce obiect important a fost ca dr.E.B.să vină urgent la Rege; în plus întrevederile între Stîrcea Ion venit proaspăt la Mareșalat ca detașat - cu Niculescu Buzești din Min.Externe - mereu mă rodea suflătește aceste întrebări pe care nu le discutam cu nimeni, însă urmăream presa, radio - dar prea puțin simțeam din miezul adevărului.-

Iuna iunie 1941 plină de aspecte variate, care arătau net, intrarea nemților în război bineînțeles și noi romîni alături de ei, dar mă interesa în ce condițiuni - la 21 iunie 1941 am putut să mă conving în adevărata lumină a adevărului,adică noi romîni am avut sector de operațiuni pe cont propriu cu un grup de legătură operativă german, pe lîngă Comandamentele Marilor Unități și la M.St.M.dovadă că ne-am bucurat de încredere din punct de vedere operativ în plus se mai desprindea clar că aveam garanția refacerii hotarelor sfărțicate în 1940.-

Declarația de război a fost semnată numai de Conduc. Ion Antonescu - Regele nu - acest fapt a fost viu comentat în diferite cercuri romînești și străine - dar purul adevăr nu s-a putut stabili.-

Legatiile: engleză, americană și URSS sînt după uzanțele internaționale lăsate în seama Leg.Elvețiene, iar personalul diplomatic a mers în țările respective - la Constanța, unde s-au imbarcat pe vasul cu care plecasem, s-au bucurat de manifestații discrete din partea unor cetățeni/englezi și americani, gesturi pe care nemții nu le-au trecut cu vederea. Posturile de radio străine - prin comentatori lor, întrebau poporul român cum se va desclășa din acest concubinaj politico-militar, într-un viitor apropiat.-

- 11 -

Pe front, armata română își face pe deplin datoria, înscriind pagini de adevărat eroism, se cucerește Basarabia și Nordul Bucovinei. Ion Antonescu cu Regele merg împreună în zona de operații unde am putut să văd și să mă conving, cum cetățeanul care cu toată seninătatea a știut să înfrunte toate vicisitudinile politice cunoscută mai sus - acum pe câmpul de luptă cu aceeași seninătate și dârzenie dovedește că poartă în sinele său virtuți recunoscute unanim și de dușmani - spre marea cinste a acestui neam - dovezi neamărate sînt documentele scrise din arhiva M.St.M. prin rapoartele grupurilor de legătură operativă germane - asupra spiritului combativ al ostașului român.-

Acei care mai au vre-o îndoielă asupra acestor lucruri pentru convingerea lor și mai la îndemînă - să cerși de la ostași (cum cetățeni) brevetele ce le au asupra lor, pentru decorațiile ce le-au primit de la germani cu care au luptat împreună - acolo vor citi clar, cum au recunoscut fără înconjur, aceste calități deosebite.-

Se forțază trecerea Nistrului și a Bugului - împreună cu nemții și înaintarea spre Est continuă, cu excepția flancului drept care este oprit în fața Odesei - cetate bine apărată și după mari pierderi în oameni și materiale de război - este cucerită la 16.X.1941 de unde se continuă înaintarea în Crimeea - aici la Sevastopol o rezistență destul de serioasă, care a durat pînă în vara 1942 cînd a fost cucerit cu mari sacrificii umane și materiale, după care a fost cucerită Crimeea.-

La înapoierea după front cu Regele, eram așteptat de mulți cunoșcuți care doreau să aflu de la mine lucruri prin care să verifice cele ce au auzit din alte părți în legătură cu modul de luptă slăbituri cu germanii.-

După cîteva zile Regele se stabilește la Sinaia - măsură lăsată de Cond. I. Antonescu - aici prin personeluș scopert român și german să fie supravegheat pentru a nu lua legătura cu persoane adversare prieteniei romîno-germane.-

Trenurile sanitare aduceau răniți în zona interioară și opinia publică în afara asistenței oficiale - contribuia cu tot ce putea să înalție pe răniți și familiile lor - Regele făcînd vizite în spitalele de răniți singur ori cu Regina Mamă - după programul dat de Conduc. I. Antonescu.-

Într-una din zilele lui octombrie 1941, cînd mă înapoiam de la o aplicațiune pe Zamora în jurul Sinsiei - în drum spre unitate mă întîlnesc cu un vechi cunoscut care mă aștepta și îmi co-

munică să-mi fac drum la Făgăraș, la un prieten, care îmi va da multe chestiuni importante pentru Rege.-

Am raportat celui în cauză, care m-a încuviințat însă mi-a atras serios atențiunea, că este bine supravegheat și riscul este foarte mare - am avut motive serioase pentru a merge la Făgăraș - în legătură cu serviciul de ajutor al Comand. acolo m-am întâlnit cu vechiul meu prieten, care mi-a dat informații ample despre năzuințele sașilor de la Sercaia - Agnita - Sighișoara - culese în diferite ocazii de manifestare în cercurile lor de organizație (Hitler-Jungens etc.etc.) aceste date nu erau fără de valoare, deoarece în Făgăraș ca și la Sibiu - existența Centr.de Instr.al Inf. și Cavaleriei aveau un număr serios de elemente de propagandă pe lângă instructorii militari, - atunci am primit o hartă de propagandă clandestină cu Germania Dunăreană - formă în care elementul etnic german de aici avea un rol important.-

În cadrul asistenței sociale și în special pentru răniții de pe front - funcționa prin tradiție soc. Crucea Roșie afiliată Crucii Roșii Internaționale. Dar odată cu venirea lui I. Antonescu la conducerea Statului, a mai luat ființă Patronajul - sub conducerea d-nei MARIA I. ANTONESCU, cu acelaș scop ca cealaltă societate - pentru a nu se face confuzii și chiar supralicității. I. Antonescu a luat toate măsurile de rigoare ca rolul lor să fie real și fără să constituie o onură de merit personal al cutărei Președintă sau colaboratoare etc. evitând o sumă de neajunsuri.-

Operațiunile pe câmpul de luptă erau fructuoase, răniții seoseau ziua și noaptea cu trenurile sanitare, care au funcționat regulat - asistența medicală și medicația asigurată în bune condițiuni, hrană, cazare, căldură etc. de asemenea.-

Iarna căreia îi venea rândul să-și arate asperitățile ei se apropie fără întârziere - populația nevoiașă și refugiații erau ajutați, iar cei apti de muncă aveau posibilitatea să câștige, într-un cuvânt cond. I. Antonescu se făcea simțit peste tot cu toate că în Guvern nu avea colaboratori politici încercați însă cu concursul funcționarilor de carieră din toate Ministerele, viața statală s-a desfășurat normal - afirm astfel folosindu-mă de expresia dușmanilor săi politici, care au declarat că acest om face minuni în viața statală, deoarece a fost deschis și curat în hotărârile sale - chiar cînd a greșit, s-a văzut că a fost bine intenționat - dar nu a prins calea și momentul potrivit lucru pe care-l corecta cînd era cu putință.-

Deci această iarnă 1941/1942 care a fost destul de grea a fost trecută în condițiuni acceptabile de cei nevoiași, iar pe front în special trupele aflate spre Nord - unde clima era mai severă - greutățile au fost învinse prin măsurile luate la timp, fără a prejudicia mersul operațiunilor care au fost în permanent progres.-

În această perioadă, I. Antonescu, luase o serie de măsuri în legătură cu structura organică a Marilor Unități în sensul că acestea în mod treptat și fără a se face mult caz, aveau în zona de luptă 75% din efectivele reale la mobilizare - diferența o avea la P.S.-urile unităților sub diferite forme, ori cum germanii erau în plină ascensiune de succese în zona de operațiuni, au cam simțit acest lucru și la apropozițiile lor, I. Antonescu le răspunde cu succesele ce se făceau de trupele române - fără a aduce vre-o justificare nemților sau chiar colaboratorilor săi militari ori civili - probabil că el avea un scop ascuns.

Oamenii politici bătrâni și adversarii lui I. Antonescu, erau bine documentați asupra tuturor ramurilor de activitate, operative și administrative, căci știau în tot momentul care este adevărul, ba ceva mai mult erau la curent și funcționarea vieții în cuprinsul armatei germane după frontul de Est - lucru constatat cu prilejul întâlnirilor ce le aveau cu Regele și căruia îi vorbeau în cunoștință de cauză, depășindu-l cu amănunte pe care el nu le cunoștea - deși primea zilnic Buletinul de Operațiuni prin Președinția Consiliului de Miniștri.-

Lărgirea frontului spre est și sud - prin prezența trupelor sub comanda generalului Romel în Mediterana - jena foarte mult în special pe englezi - acum cei de la Cairo cereau insistent ca românii să saboteze pe nemți - prin aceasta îngreunând operațiunile pline de succes german - Hitler devenea din zi în zi tot mai autoritar - chemând destul de des pe Conduc. I. A. la ordine, de unde la înepiere da o serie de dispozițiuni în special cu caracter economic și apoi cu caracter militar, deci se desprindea clar, că nevoile de alimente, petrol, lemn etc. erau foarte mari la nemți și românii trebuiau să le satisfacă - de altfel plăteau regulat în materiale tehnice trebuincioase, de multe ori plăteau avansuri - numai cu produsele lor, fără a se folosi din alte părți (Franța-Polonia, etc.).-

Primăvara și vara anului 1942 - când nemții devin foarte periculoși pentru apusenii - acum se ducese tratative cu URSS în sensul stabilirii tăvălugului german - cei de la Cairo, care vedeam în România poziția cheie a politicii și operațiunilor

lui Hitler - deoarece aici apreciau, că este suportul de manevră economic și strategic, - un rezervor destul de serios din punct de vedere al satisfacerii nevoilor de hrană și carburanți precum și un spațiu de relevă strategică pe lanțul Carpaților răsăriteni și nordici până în Boemia, bucurându-se și de un obstacol natural ușor de apărat (Marea Neagră) pentru o eventuală debarcare dinspre Sud-Est.-

Apusenii atribuiau și cu drept cuvânt - acțiunii lui Römml în Mediterana - scopul de a stăpâni Nordul Africei - Canalul Suez să străbată prin centrul Asiei minore având pe turci sub influența lor - până ce vor ocupa regiunea Bacu-Batum- de unde să se rabată spre Nord - pentru a face legătura cu trupele de pe Volga unde să treacă la consolidarea dispozitivului în Est.-

Planul de campanie al aliaților era, ca să compromită acțiunea germană prin sabotajul românilor, atât din punct de vedere economic cât și operativ - cât și anihilarea acțiunii lui Römml din Mediterană - apoi englezii în colaborare cu URSS-ul să întoarcă flancul drept german până la gurile Dunării - iar de aci să tace spre Nord în spatele frontului german izolându-l de metropolă - în a doua fază, cu un alt grup de manevră tot de la Sud să înainteze spre Nord - dealungul Tisei spre Slovacia, izolând pentru a doua oară dispozitivul de luptă de metropolă - aceste 2 mari manevre strategice, se executau concomitent cu alte mari acțiuni asupra Germaniei prin aviație și flota din Atlantic; lucru care nu peste mult timp s-a realizat în parte strategic cu scopul final cu complecta înfrângere germană.-

Cu alte cuvinte lupta între cele două tabere, Hitler de o parte apusenii cu URSS de altă parte - era pe viață și pe moarte atât pe cimpurile de operațiuni cât mai ales în culisele politice și diplomatice - în acest timp Regele Mihai a fost într-o măsură scutit de multe nezasuri, pe care în mare parte le ducea Conduc. Statului I.A. lui rămânându-i timpul de gândit și de lucru în subversiv - însă cum se întâmplă în viața de toate zilele - în jurul și sub aripa firmei Regelui - Vergoti se obosea cu satisfacerea tuturor plăcerilor care sfidau suferințele celor mulți urzind o serie întregă de intrigi și fapte abjecte în Palat (Sinaia și împrejurimi) lucru despre care colonelul Mardare Socrate, atunci Șeful Casei Militare și care f.f. și de Mareșal al Palatului s-a sesizat a încercat o serie de măsuri până ce a ajuns să pedepsească cu arest sever pe acest tânăr ofițer - raportând Conduc. Statului I.A. care cu alte date primite de Comand. Bat. Gardă Regală - Maior

Rădulescu Octavian, și de la organele scooperite - a hotărât în noaptea de 5/6 mai 1942 scoaterea completă din incinta Palatului a lt. Vergotti J., lt.col.Petre Lemăr, mr.Rădulescu Oct. și a col.Mardare Socrate - mutați în diferite locuri - primul să fie imediat trimis pe front, înlocuindu-i cu ofițeri aduși după front decorați cu Ordinul Mihai Viteazul și anume: generalul Ion Codreanu ca șef al Casei Militare și f.f.de Mareșal al Palatului - col.Brătărăscu Mircea.-

Col.Oltescu Marcel ambii ca adjutanți regali, iar maiorul Georgescu Aurel, Comand. al Batal.de Gardă Regală de asemenea agenții detașați de la Min.de Interne, schimbată cu alții aduși după front.- Pe lângă preocupările multiple ale Conduc.I.Antonescu a încercat să aducă un Mareșal titular la Palat găsim pe dl.Roseti Solescu un om bine reputat în societate, necompromis în politici, cu frumoase legături în Germania unde și-a făcut studiile universitare.- Acesta s-a prezentat la Mareșalul Palatului, s-a orientat asupra modului de lucru conform statutelor anexă la Constituție și după ce s-a convins în câteva zile - a cerut să i se îngăduiască să meargă la domiciliul său Osești - Vaslui - de unde după câteva zile trimite demisia sa din postul ce i s-a încredințat - motivând boală care îi impune tratament lung și liniște. În acest fel până la 23 August 1944 - Conducerea Mareșalului Palatului s-a făcut de către generalii șefi ai Casei Militare ajutați de un specialist detașat în acest scop de la Ministerul de Externe în persoana d-lui STIRCEA ION (juniorul).-

Pentru a nu se face vîlvă în această chestiune, a doua zi 7.V.1942 Conduc.I.A. împreună cu Regele pregătesc Decretul de avansare la gradul de Mareșal al lui Ion Antonescu - iar la fel Regele care avea gradul de General de Divizie este și el avansat Mareșal - astfel în ziua de 10 mai 1942 cînd are loc în capitală cea mai grandioasă paradă militară germano-română - ambii cu gradul și bastonul de Mareșal trec în revistă parada mixtă într-un mare entuziasm al trupelor și al populației capitalei, fără ca cineva să se mai gîndească la eforturile supra omenești care se făceau în culisele politice și diplomatice pentru viitorul apropiat.-

La finele lunii mai 1942, Regele este invitat de Hitler la reședința, se unde cu un tren special, iese prin punctul de frontieră Ghica Vodă, însoțit numai de colonelul adj.Pastia Alex. acolo este primit de Hitler fără a fi cineva prezent din ambele părți - după o discuțiune de două ore - Regele se înapoiază cu aceeaș garnitură la Ghica Vodă și de aici la București, unde într-un cadru strict secret

- 16 -

discută cu Mareșalul I. Antonescu cele ce au făcut obiectul invitației la Hitler - fără a cunoaște cineva cât de puțin conținutul celor ce s-au discutat. La câteva zile Regele îmi spune că plecăm pe front - să mă echipez de companie, idem să echipez pe Căpitanul său Olteanu Gh. tot în ținută de companie, cu gradul de soldat - grija pentru decorațiuni etc. etc. este în seama Șefului Casei Militare și a Adjutanților, care îl însoțesc pe front de la Cons. de Miniștri a mers Ioă Antonescu Vice-Președ. cu reporterii și translatorii necesari - din Guvern, g-lil Pantazi și Jienescu, de la Misiunea Militară Germană, g-ralii Hansen și Gestenberg - călătoria s-a organizat în avioane de transport flancate de av. de vânătoare pentru siguranță. - Plecarea a fost de pe aeroportul Tîrgeșor - Ploești. Cu prima escală la Melitopol cu o oră repans - reluarea zborului spre Crimeea, unde am aterizat pe marele aeroport de război Sarabuz - de aci cu mașinile de la Corpul de M-te român și de la Grupul de Armată Germane de sud am fost conduși la Simferopol unde generalul Eneke Comand. Corp. Armată, împreună cu g-ralul Alvensleben șeful Serv. Secret German din Sud-Est și generalul Avramescu Gh. Comand. Corp. V-tori Munte, au organizat o mare recepție într-o clădire monumentală, construită în perioada pre-revoluționară - la toate alocuțiile a răspuns vice Președ. Ioă Antonescu prin translatorii respectivi - Regele nu a vorbit nimic. -

După terminarea recepției, am fost conduși într-un apartament din clădirea amintită, pe care l-a ocupat Regele împreună cu toți însoțitorii săi - restul la fel au fost cartiruiți tot în aceeași clădire. - A doua zi în mașini de război cu escortă terestră și aeriană - am străbătut Munții Iaila prin pasul Tarkas pînă la Iivadia pe litoralul Mării Negre unde era dispozițional de pază al litoralului - străbătînd în lung spre est pînă la Feodosia - de unde am revenit seara tiraliu prin centrul Crimeei, cu intrarea prin Stării - Crim și Simferopol. -

În zilele următoare am vizitat Eupatoria - Alingtea - Bacciseraiul - Arteșal, etc. după care cu avioanele am trecut în Sudul și Estul Ucrainei la Toganroc pe Malul de Nord al M. de Azov - o regiune industrială - mai toponimii de minereu de fier, cam de zece ori mai mare în suprafață ca Reșița - aci era Comand. Armatei a IV-a generalul Petre Dumitrescu, carene-a găzduit în vagonul salon al Armatei de aci prin radiere am mers la trupele ce erau în dispozitiv. Regele a mers pînă la pîndarul de pluton

ca să se convingă personal de locul ce are fiecare ostaș în acest dispozitiv - cu această ocazie am fost permanent obiectivul de atac și bombardament al Aviației inamice, făcând a face vre-o victimă printre însoțitori. Inspekția a continuat la Mariopol și bazinul Donșului - cu care prilej - s-au dat decorații la români și germani, după propunerile șefilor ierarhici - peste tot Regele a fost viu ovacionat de trupele române și germane - cu populația din regiunile respective nici un fel de contact. De asemenea s-au mai vizitat spitalele de răniți și ambulantele sanitare din scotoarele de luptă respective - unde răniții au fost mângiați decorați și personalul sanitar felicitat și stimulat.-

Către finele vizitei pe front, generalii Eneke și Alvensleben ambii cei mai mari în grad și vîrstă, au organizat într-o după masă de seară, un simpozion muzical clasic, în spiritul și tradițiile germană, unde s-au produs elemente de talent la instrumente diferite muzicale - cu voce - declamații etc. ca la un moment dat Regele să roage să fie acompaniat de cine dorește și a trecut la pianul care era acolo, unde a căutat cîteva bucăți clasice - Nibelungenlied apoi încheie cu bucăți clasice și folclor romînesc - cei prezenți au fost plăcut impresionați de gestul tînarului Rege.-

Înapoierea în țară s-a făcut tot cu avionul, aterizarea la Bineasa unde primirea s-a făcut de Mareșalul I. Antonescu, cu guvernul și Regina Mamă Elena.-

După o săptămîină de la întoarcerea de pe front și în urma unor convorbiri cu Mareșalul I.A., Regele împreună cu Regina Mamă, a fost trimis pentru 30 zile la Banloc - Banat - la Principesa Elisabeta ca Adjutant de serviciu a fost col. Brătănescu Mircea, iar cu paza necesară cu, ajutat de un subofițer.-

În timpul cît Regele a stat la Banloc, a putut să aibă întrevăderi cu oameni politici în toată liniștea, dealungul Canalului Bega și împrejurul Banlocalui - unde toate eșirile sale cu mașina, erau motivate de cunoașterea regiunii respective, față de cei interesați căci erau destui și soi.-

Cînd am venit de la Banloc la București - Regele a trebuit să și ia reședința la Sinaia, unde avea ca musafir pentru 30 zile pe Generalul Manstein, - o figură deosebită în rîndul omenilor mari germani și care pe front a dovedit un deosebit interes și simpatie pentru romîni.-

Invitația lui Manstein la Sinaia pentru 30 zile, avea un temel serios, deci venirea sa aci, antrenă un întreg aparat văzut și nevăzut în jurul său, plus că la această personalitate circula ca albinele la stup, un dute-vino permanent, de figuri politice și militare, pentru a-l ține la curent cu tot ce se poate - pentru documentare și în acelaș timp, pentru a se simți cît mai bine.-

Contactul zilnic al Generalului Manstein, cu tînărul Rege, da de înțeles, cum înțelegeau cei din jurul lui Hitler să-și consolideze anume poziții politice prezente și viitoare cu țări, de la care pot avea foloase reale, cu atît mai mult, cu cît aveau încă proaspăt în sufletele lor - lovitura mortală ce li se dăduse prin tratatul de la Versailles - în acelaș timp nu treceau cu vederea că și poporul romîn - nu putea uita ușor lovitura primită prin dictatul de la Viena - lucru ce se pare că acum lucrau să repare acest abus, față de noi.-

Aceste două enigme clocoteau în sufletele celor 2 prieteni de circumstanță și discuțiunile ce purtau erau variate și înbricate în cele mai alese formule de curtuozie a timpului; oă zilele se scurgeau ușor, marcînd aci și coloa cîte un ocolis, unde se făcea nodul cîn legendă încă un motiv de recunoașterea greșelilor așa de frecvente activității omenești - dar care prin corectarea lor în mod favorabil, aduc cele mai fructuoase prietenii.-

Intr-o zi Mareșalul I. Antonescu însoțit de Vice Președ Ică Antonescu cu cîțiva generali romîni împreună cu un grup de generali germani sînt invitați la Sinaia la Rege - unde într-un cadrul festiv și ceremonialul specific - Regele așează la gîtul Generalului Manstein ordinul Mihai Viteazul cl. II-a încă un prilej de încredere și de colaborare sinceră, în lupta contra dușmanului comun.-

Acum generalul Manstein - face mărturisiri de adevărată dragoste și devotament față de poporul romîn și Rege - vine cu un lux de amănunte în legătură cu rolul ce a jucat în decursul istoriei la gurile Dunării - față de năvălirile din răsărit - concurînd în mod real prin sacrificiile sale la civilizația și cultura apusului - culminînd prin a arăta fără de încenjar faptele

de arme ale ostaşului român atât în războiul trecut cât şi în războiul actual, prevăzând neamului românesc un viitor clar şi bine meritat în rîndul statelor europene.-

Iată cum Regele în cadrul rolului său de tradiţii - cu sfatul şi concursul Mareşalului I. Antonescu - a manifestat în mod diplomatic, legătura sufletescă cu un element reprezentativ din entourageul lui Hitler - asigurînd măcar formal - condiţiuni de viaţă statală pentru o perioadă relativă ca în paralel să poată lucra în subversiv cu oamenii politici, tot spre un scop naţional.-

Urmează sezonul nou de vînat - pe care după tradiţia şi protocol - Regele îl deschide la Pădurea Verde - Timişoara - Chişinău - Criş - Gherghiţa - Drăgăneşti - în fiecare loc, cu invitaţii localnici şi dintre germanii aflaţi în Bucureşti, în plus tot acum s-a putut vedea şi întreţine cu elementele care din punct de vedere politic naţional lucrau pentru cele ce se urziseră cu cei de la Cairo.-

Toamna 1942 - vine să confirme cele ce Cairo le-a anunţat clar cu un an mai înainte cînd s-a adresat poporului român: "Cum se va desceleşta de neamii, într-un viitor apropiat?" Cine ar fi putut crede atunci şi acum la începutul toamnei - ca invincibila armată germană - să fie pusă la un examen aşa de greu - dai aşa a fost şi vom vedea cum s-au desfăşurat evenimentele. Intîlnirile între capi de state epusene cu Stalin - aranjamentele politice şi militare pe care le-au făcut, intrînd în toate amănuntele impuse de situaţiilor politice şi militare - au avut ca rezultat, răsturnarea din temelii a tuturor victoriilor germane şi înfrîngerea pînă la completa capitulare a forţelor lui Hitler.-

Buletinele de operaţiuni ce primea Regele zilnic, erau bine înjghebate ca să nu se poată vedea cu uşurinţă goliciunea şi realitatea care era pe front, dar contactul cu Cairo pe care îl avea prin Niculescu Buzăşti-Stîrcea, prin dr. E. Biana etc. îi aduceau contra argumente, care îl ţineau la curent cu realitatea şi în acelaş timp îi impunea rezerva de rigoare.-

Mareşalul I. Antonescu, în această perioadă devine nervos în mod permanent, colaboratorii săi nu ştiu ce să mai creadă, sînt prea timoraţi de Seful lor, Vice Preşed. Consiliului Ioă Antonescu, într-o stăruinţă de lucru, la un moment mai liber în discuţiuni, strecoară cu multă abilitate Regelui o situaţie foarte delicată pentru ambii - sa se mai poată lucra cu Mareşalul, care a devenit insuportabil cu nervii săi, că este gata oricînd să facă vid în jurul Saveranului.- .//.

- 20 -

Regele foarte preocupat nu a luat în serios aceste vorbe, după o reflecție mai amănunțită a apreciat că i s-a întins o cursă. Peste câteva zile Niculescu Buzeghi informează pe Rege, că este mare sarvă între Ion și Ioă Antonescu; în continuare dr. E. Bianu a venit într-o noapte și l-a introdus în casă - când l-a informat pe Rege despre măsurile luate de Hitler în cuprinsul St. Maj. Politic și militar, unde erau multe deficiențe, înălțurând un număr de militari și civili - din mari funcțiuni - ajunge că ia conducerea marilor probleme politice și militare - ajutat de un număr restrâns de colaboratori - în plus opinie publică germană, trece printr-o metamorfoză puțin favorabilă continuării războiului.-

După plecarea dr. E. Bianu, Regele m-a trimis la col. Dimăciann, care împreună cu cei doi colaboratori, să facă toate diligențele posibile, pentru a verifica cele spuse mai sus - de Niculescu Buzeghi și dr. E. Bianu.-

Nu peste mult timp, Niculescu Buzeghi vine din nou la Rege - căruia îi aduce o serie întregă de știri și îndemnuri de la Cairo - pentru a face tot ce este posibil să iese din colaborare cu nemții.-

Acum, buletinele de operațiuni zilnice ce veneau la Rege, arătau într-o măsură superioritatea inamicului marcând cu grije că în materialele capturate sînt multe de proveniență USA (ca o dovadă despre aceasta generalul Petre Dumitrescu trimite Regelui un wiliys capturat pe care Regele l-a folosit numai la Sinaia) deci ușor de înțeles, că toate știrile prin persoanele ce l-au văzut clandestin aveau un dedesubt serios, idem și scăparea lui Ioă Antonescu, nu a fost aruncată la întâmplare.-

La jumătatea lunii noiembrie 1942 - enigma care era devine realitate, acum începe degringolada în dispozitivul romino-german - datorită intervenției pe mai multe coloane în special cu motorizate și tancuri, folosindu-se pe fiecare direcție de atac, manevre de străpungere și lărgirea lor - că la un moment dat dispozitivul romino-german, se marcă prin insule înconjurate de trupele sus amintite sovietice, în plus se mai adaugă în favoarea atacatorului și ceața specifică locului, care a durat câteva zile, situație care a făcut imposibilă acțiunea de sprijin a Aviației germano-romine. În schimb aviația sovietică în această perioadă, a bombardat cu folos spatele dispozitivului germano-romin în zona etapelor - deci acțiunea liniei de luptă a fost izolată în spate. Temperatura mersu în scădere, ceea ce a îngreunat foarte mult resturile scăpate din încercările să se refacă, situație ca-

re a permis sovieticilor să se consolideze în pozițiile ocupate, asigurându-se în mod serios, printr-o nouă manevră tot în acest gen, mai spre Nord - Orel - Tula - așa că fiind bine asigurați în dispozitivul Stalingrad și spre Nord, sovieticii se angajează în lupta de poziție cu caracter activ și având în mod permanent inițiativa operațiilor față de adversari până la 3 februarie 1943, când adversarii capitulează - deci cele spuse de Cairo mai înainte - acum sînt o realitate.-

Acuma din nou Cairo, îndeamnă pe Rege și colaboratorii săi să se rupă de nemți, adăugînd că și situația armatei lui Rômel din Nordul Africii este pe cale de a fi compromisă.-

Regele era gata de acțiune ca orice tînăr dar acei care îl secundu în special Manin și Brătianu - erau prea sceptici în ceea ce privește garanțiile apusenilor - la care cei de la Cairo, au răspuns cu formule puțin măgulitoare pentru noi romîni.- În jurul Mareșalului I. Antonescu și în opinia publică mari frământări - M. St. M. trimite pe calea aerului ofițeri necesari pentru a regrupa din resturile unităților decimate - unități cu care să oprească tăvălugul sovietic - sosesc de la P. S.-urile din țară, unități proaspete - în sectorul german așa zisa retragere elastică - face salturi neobișnuit de mari în adîncime.-

Posturile de radio apusene anunțau cu lux de amănunte că poziția germană este compromisă - știri pe care opinia romînească le asculta și comenta. Mareșalul I. Antonescu chemat din nou la Hitler - care la înepoiere justifică starea disperatului - de aceea rezoluțiile sale pe diferite acte, în acest timp au rămas memorabile ca formă și conținut se vedea clar desnădejdea, acum v. Killinger accentuează supravegherea în jurul persoanei Regelui - București - Sinaia - ca primă lovitură și cu subînțele - dă sugestia Mareșalului ca să trimită pe front pe fruntașul T. R. Stîroea Ion (junior), care este un mare filo englez în Palat și în societate - lucru ce Ion Antonescu a dat pentru executare Generalului Codreanu Ion f. f. Mareșalul Palatului și Șef al Casei Militare - lucru care pe Rege l-a indignat văzînd subiectivismul acestui act și s-a opus.- Generalul a raportat Mareșalului această contrapondere și a dat ordin Generalului Codreanu I. să raporteze Regelui că dacă se opune plecării pe front a Tr. T. R. Stîroea și să facă bagajele de plecare din țară - lucru ce s-a adus la îndeplinire.- Cînd generalul Codreanu I. venea de la Rege din casă mă vede și mă chiamă la birou - unde mă pune la curent cu cele de mai sus și ca unul care sînt spropiat de Rege - este bine să-i ra-

portez - că nu face bine să intre în conflict cu Mareșalul și cu neații pentru filifisonul de Stircea, un gură spartă în Palat și în societate, etc.-

Merg în casă, unde Regele mă chiamă în biroul său de lucru - îmi spune totul și încheie prin a-mi mărturisi că s-a măturat de atâtea cîte a înghițit de la Mareșal - pleacă bucurat, numai să scape de această tutulă insuportabilă rugându-mă ca pînă ce pleacă, să dorm noaptea în casă, unde împreună cu Biliă Demitru prin schimb să-l păzim.-

Am ascultat, nu am răspuns nimic - deoarece între timp a intrat în birou Regina Mamă - umfînd ca seara să vie în casă, pentru a răspunde dorinței de a-l păzi.-

Cînd am eșit din casă, m-am dus direct la Mareșalat să văd dacă Stircea I. este acolo - era într-adevăr dar am fost sfătuit de cine era acolo, să nu intru - este sub supraveghere - am trecut la biroul Generalului Codreanu I. i-am raportat că am fost unde trebuia, nu am putut să vorbesc - deoarece era prea nervos - înăi diseară merg din nou și sper să-i pot vorbi, lucru care este acceptat - completîndu-mi cu părerea d-sale că de la lucruri fără de valoare se pot ajunge la situațiuni foarte grele și așa situația noastră este destul de gravă.-

Seara îmi iau de acasă servieta cu cele necesare pentru nevoile de toaletă, lucru obișnuit pentru soția mea - spunîndu-i că merg la Sinaia și intru în casa Regelui unde m-am prezentat pentru serviciul ordonat - acuma coridorul este mobilat cu geamantane, al căror conținut probabil, lucruri de îmbrăcăminte etc. nu m-au interesat pentru mine și Biliă o dormeză la ușa dormitorului, o mică noapțiță cu ceva biscuiți și fructe.-

Am fost chemat în biroul de lîngă dormitor - unde Regele indignat mi-a repetat mai în amănunt ceese-mi spusese zina accentuînd pe lipsa de consecvență a Mareșalului I. Antonescu - între timp a fost chemat de Regina Mamă în altă cameră, iar eu m-am retras la dormeză cu Biliă - stabilind orele de schimb pînă la zina - cum am și făcut - că dimineața la ora 6 am mers la serviciul meu obișnuit, la prîns am mers acasă și după masă mi-am continuat ocupațiile mele care nu erau chiar negare. Spre seară am trecut pe la bir. gl. Codreanu căruia i-am raportat că nu am prins momentul favorabil să fac ceese îmi încredințase - eu voi merge regulat seara unde ție și cînd am ocazie voi vorbi.-

După mai multe seri am avut prilejul să-i vorbesc deschis - m-a ascultat fără a-mi da vre-un răspuns - totuși eu l-am asigurat pe general că voi încerca.-

Intr-una din zile sînt chemat de dr. E. Bîanu la locuința sa din str. Alecu Russo unde mă duc și cînd îi răspund de cele ce se petrec în Casa Regelui a rămas mirat - nu transpirase nimic în nici o parte - acum eu cer d-rului E. Bîanu sfatul d-sale care mi-a răspuns, că nu mi-l poate da decît cel mai devreme a doua zi la aceeași oră, însă în altă parte cunoscută de amîndoi - înăi mă roagă ca seara cînd merg la Rege să-i raportez că măsura ce a luat nu este cea mai bună - d-sa o să-mi comunice a doua zi ce trebuie făcut - ceea ce am făcut. Regele m-a ascultat și era curios de ce răspuns îmi va da în ziua următoare. Am trecut și această noapte ca celelalte și în ziua următoare am fost acolo unde mi s-a spus - de unde am adus răspuns scris - într-un plic cu antetul Inalta Curte de Casație - sigilat pe care, fără să mai aștept noaptea l-am predat în cursul zilei Regelui - care l-a citit împreună cu Mama într-un birou - singuri - eu am așteptat pe sală pînă ce va eși pentru a primi vre-o dispoziție - după cîteva minute Regele împreună cu Regina se îndreaptă spre mine spunîndu-mi să transmit mulțumirile lor atît dr. E. Bîanu cît și d-lui Președ. al Inaltei Curți de Casație, speră că se va rezolva curînd și această situație, merg la dr. E. Bîanu, transmit cele ce mi s-au dat și am plecat la serviciu.-

Seara cînd m-am dus ca de obicei în casă, mă întîmpină Bîla sîmbînd - pîcst că nu ați fost aici acum vre-o două ore cînd Mareșalul a venit fără să fie anunțat la Rege care l-a primit în biroul din locuință nu cel din Palat unde am discutat circa 45 min. după care la despărțire Regele împreună cu Regina Mamă au condus pe Mareșalul I. A. pînă la scară. Nu peste mult timp Regele mă cheamă în birou, îmi mulțumește pentru noaptea chinuite lîngă dînsul, de acum situația a revenit la normal - mulțumit am plecat seară și a doua zi dimineață generalul Codreanu I. este schimbat din funcționile avute cu generalul Sîntescu C-tin, Stîrcea I. continuînd să rămîne detașat la Mareșalat ca specialist.-

În luna mai 1943, Suveranul mă anunță că voi pleca pe front pentru stagiul la comandă și anume a hotărît să merg la Divizia I-a V-tori Munte unde sînt majoritatea ostașilor ce au făcut serviciul activ la Batalion - că la terminarea stagiului voi fi adus în vederea post înainte de a pleca a trebuit să-i aduc pe rînd la Sîmbia pe col. Dimăciuanu, și Mihail Ga., Col. Ruscou Redu, apoi pe dr. E. Bîanu.-

După ce am predat serviciul din Batalion, înlocuitorului m-am prezentat la plecare la cei în drept, inclusiv și la Rege, care împreună cu Mama mi-au făcut recomandățiunile și urările de rigoare - oficiul ce-l făceam nu l-am predat la nici un ofițer din Batalion - secretarul particular Ioanițiu M.a continuat singur până la înapoierea după front.-

Pe front m-am prezentat la Divizia Nr.1 Munte comandată de generalul C.Vasiliu Răscanu, având ca Șef Stat Major pe lt.col. Comișel Pantelimon, ambii mă cunoșteau bine - după prezentare m-au reținut la masă și la urmă m-au întrebat că ce am făcut în țară - deoarece în ordinul de repartiziție mea pe front scrie accentuat, să fiu ținut permanent în linia I-a, răspunsul meu a fost ușor de înțeles de cei care m-au întrebat - care știau că voi merge la o unitate a Diviziei 1 M-țe care temporar lucra sub ordinele Diviziei Germane (vecină). În această situație m-am comportat corect - la terminarea stagiului mi-a venit înlocuitorul și cu actele oficiale de plecare, am sosit la Băneasa-București cu un avion curier.-

Când am sosit la locuință, santinela din post avea consemn să anunțe sosirea mea acasă - așa că nu m-am așezat bine și telefonul a sunat - Olteanu Gh. mi-a urat bun sosit și că peste o oră să fiu la Rege în casă unde m-am prezentat, după care a trecut la reluarea fixului de activitate pe care eu îl întrerupsesem câteva luni.-

Am fost pus la curent pe scurt cu cele petrecute în lipsa mea în țară, plecarea lui B.Stirbey la Cairo pentru a purta mai energic discuțiunile - în Italia lovitură de stat - intensificarea bombardamentelor în apus - primul bombardament serios la noi - Cimpina.-

După aceasta am trecut la unitate tot ca adj.comandant, unde nevoile pentru aprovizionări erau multiple, cu bunăvoința și răbdare am purces la lucru metodic - realizând după planul ce aveam toate la timp și complet.-

Intrevederile Regelui cu dr.E.Bianu, col.Dimăcianu, etc. au fost reluate, însă cu mare grijă - deoarece Siguranța noastră și serv. acoperit german erau foarte vigilenți - după ce s-au petrecut la noi în țară și în Italia.-

L-am însoțit pe Rege într-o vizită făcută lui I.Antonescu la Predea I - când m-a văzut m-a întrebat cum este viața în câmpul de luptă - am răspuns cum se cuvenea - dar la întîrarcere spre Sinaia - Regele în mașina pe care o conducea, îmi arătă ipoteza studiată de el, în cazul că lovitura se va da la Sinaia, cerându-mi

s-o studiez și să-i fac propunerile de rigoare.-

Frontul era tot mai defavorabil, Cairo soma cu mari presiuni pe Rege - ca să nu se lase antrenat de planuri fără sfârșit a bătrânilor politici - să fie mai concludent - nemții slăbesc pe zi ce trece și cu cât superea de ei se va face mai devreme cu atât lovitura va fi mai mare pentru germani.-

Anul 1943, se termină sub auspicii proaste pentru germani și noi colaboratorii lor - deoarece sovieticii înaintau sistematic în sectoarele: german și român - în vest bombardamentele de zi și noapte paralizau în special industria grea și ușoară germană - în sud Râmnel fusese dat peste cap prezența apusenilor în Italia - era dovada cea mai clară a celor ce vor urma - cele câteva unități motomecanizate pe care le aveau nemții în sectorul român au fost duse în sectorul de Nord - mai aveau la noi apărarea s.e. din regiunea petroliferă și dealungul Dunării pentru asigurarea transporturilor de petrol și cereale.-

Inceputul 1944 marchează presiunea totmai accentuată și în sectorul român, unde sistemul de apărare nu era ușor de pătruns - deoarece, compartimentele de foc naturale completate cu fortificațiile și focul pînă la maximum - produceau pierderi mari atacatorului - fapt pentru care a fost nevoit să execute manevre largi la Nord și Sud - ca să poată face apărarea mai slabă.-

În a doua jumătate a lunii ianuarie 1944, Regele este somat energic de la Cairo în sensul ca să facă ruptura de nemți - acum fiind momentul cel mai prielnic - colaboratorii din subversiv în special Maniu și C.Brătianu îi comunicau prin Bianu că garanțiile nu sînt clare în ceea ce privește ajutorul militar în cazul rușii de germani - adică pretindeau că pe teritoriul țării să vină și trupe din spus nu numai sovietice (cazul din Italia) totuși Regele hotărăște să treacă la acțiune și în ziua cînd a fost anunțat că I. Antonescu vine în audiență de lucru la Sinaia - acesta ia toate măsurile pentru a-l aresta în Palatul din Sinaia în care scop ia legătură prin radio cu Cairo.-

Am primit ordinul de mai sus și cum această ipoteză era studiată din timp am intrat în dispozitivul stabilit cu unitatea ce era la Sinaia și în jur (Piatra Arsă) - am luat locul indicat în Foișor - unde eram gata pentru executare, însă sînt anunțat că s-a smintit fără a mi se da vre-un detaliu. După plecarea Mareșalului din Palat, generalul Sînătescu mă ia în mașină cu el la București, unde în biroul său, se documentează în amănunt

cu ipotezele ce aveam pregătite din timp - la urmă îmi spune că pentru un început efectivele sînt suficiente, dar dacă nevoile cer o acțiune mai mare și în timp - toată acțiunea va fi pulverizată - eu i-am explicat că se conta pe concursul P.S-urilor din capitală, iar la Sinaia pe concursul P.S-urilor din Sinaia, Brașov (Predealul și Cîmpina mai puțin) plus restul armatei pe care conta într-o măsură serioasă, altfel numai cu ce aveam noi era prea puțin.-

După ce a avut întrevederi cu Niculescu Bazești pe la finele lunii ianuarie 1944, Regele îmi comunică mirarea cercului subversiv - cu Iacără Pătrășcanu, Inginer Ceaușu și Titel Petrescu, sigur că cei de la Cairo prin acest amestec lăsa să se înțeleagă ușor că teama pe care o justifica unii dintre bătrîni față de sovietici să nu mai fie - în sufletele lor. În această perioadă Mareșalul I.A. are o serie de consilii cu comandantii de M.Unități în spatele frontului - aceasta pentru a avea siguranța că rezistența nu va ceda - încă o dovadă de desnadejde, opinia publică marmura continuu cu aluzii răutăcioase la adresa Mareșalului, ura împotriva nemților crește continuu și era fățișă - deoarece se știa că își retrăseseră unitățile blindate din sectorul român - deci tensiunea creștea și momentul prielnic pentru desprindere era tot mai pregnant. În luna martie 1944, Regele face din nou încercarea de a-l aresta pe Mareșalul I. Antonescu de astă dată în București, în localul Președinției de Miniștri, dar a fost oprit la timp - poate că acum aplicarea ipotezei de mai sus ar fi produs mari neajunsuri - dar bine că nu s-a mai făcut. Personal eram indignat deoarece vedeam pe cei care se socoteau colaboratorii Regelui, foarte acoperiți cînd era cazul de acțiune serioasă - tot erau pentru a se face, însă ei să vină numai cînd pericolul a trecut.-

În cursul lunii mai 1944, se fac toate pregătirile la Piatra Arad unde aveam o companie cu tot materialul necesar și care era aşezată în clădirile de acolo - pentru a avea permanență - deci fără a se sesiza cei interesați - aici arestarea se făcea cînd Mareșalul venea de la București spre Predeal - prima fază era ușor de executat însă urmarea, era plină de riscuri, cîci elementele de exploatare imediată a arestării erau departe la București - (radio - telefoane - unități de intervenție etc.) aici se conta pe concursul vîntătorilor de munte - P.S-ul și P.S-ul Corp.V. Armată condus de generalul C. Vasiliu Rîșoanu - dar după mai multe discuțiuni cu cei în cauză s-a sămînat.-

Tot acum col. Olteanu Marcel trece la comanda Reg. Gardă Călare în locul col. Elefterescu Mircea, care ia conducerea Prefecturii Poliției Capitalei, iar în locul col. Olteanu M. este adus col. Ionescu Emilian ca adj. al Regelui. Plecarea lui Elefterescu M. de la comanda Gărzii Călare a fost o mare bucurie deoarece concursul de acum înainte îl aveam asigurat până aci, era foarte problematic - prezența lui Elefterescu la Prefectura Poliției nu prezenta mare lucru.-

Tot în acest răstimp, generalul Mihail Gh. propune ca vechiul comandant al Bat. de Gardă lt. col. Georgescu Aurel să fie schimbat cu col. Serban Negulescu, pe care dînsul în cunoaște foarte bine - acesta a fost în cabinetul Mareșalului Prezan 1933-1942, etc.etc.-

Regele în fața acestei propuneri nu a luat poziție contrară deși față de lt. col. Georgescu Aurel, nu avea a se teme cu nimica, deoarece acesta timp de 2 ani nu a justificat cu nimic, că l-ar interesa întîlnirile Regelui cu cineva etc.etc. în fine l-a mutat la comanda unui Reg. de Cav. și îl aduce pe col. Serban Negulescu în cursul lunii iunie 1944.-

După ce a luat conducerea Bat. de Gardă Regală, col. Negulescu, fără a fi pus la curent cu cele ce se lucra în subversiv - ia o serie de măsuri că prejudicia oarecum desfășurarea activității pe această latură - schimbarea dispozitivului de subunități București - Sinaia - plecarea mea fără să-l anunț - diferite măsuri în interiorul pazei - noul Comandant a voit să se facă toate prin el. Cînd am fost chemat de Rege i-am raportat noua situație și nu a acceptat să-l pun la curent pe noul Comandant de Batalion cu stît mai mult că pe căi colaterale fusese informat că îi place să bea, femei etc.etc., eu nu l-am cunoscut pînă ce s-a prezentat la unitate. Regele chiasmă pe Generalul Sănătescu, căruia îi dă toate instrucțiunile cu noul Comand. al Batal. făcîndu-l atent că ulterior s-au aflat toate păcatele pe care le are și alte chestiuni în legătură cu modul cum să se comporte la această unitate - suficient că de atunci am fost lăsat în pace în această direcție, cîci în serviciul normal el era în toate drepturile lui.-

Acum perioada bombardamentelor aeriene se manifesta intens și asupra țării noastre, în apus atinsese apogeul mai cu seamă că debarcarea era în toi - posturile de radio comunică încercarea de atentat contra lui Hitler (20 iulie 1944) în care timp Niculescu Buzeghi transmite Regelui din partea celor de la

Cairo - prudență mare - mai mult să lase mai ușor pregătirile în curs, circa 10 zile - pentru a se vedea ce măsuri se iau la noi - față de cele petrecute în Germania.-

Intr-adevăr ca și la noi în țară au fost arestări la Constanța cîțiva acuzați ca filo-englezi ideii în București și Ardeal - filajul s-a intensificat care nu a menajat nici reședințele Regelui (București-Sinaia) în acest timp un ofițer superior din SSI care mă cunoștea îmi face propuneri ca să-l țin la curent cu activitatea Regelui etc...bineînțelele promisiuni serioase eu nu am dat nici un răspuns, dar mi-am dat seama de poziția pe care o am.-

Tot în cadrul filajului, am prins cum se căuta a se capta ostași cu bani și alte promisiuni ca să dea informațiuni asupra Regelui (sina noaptea - cine venea și cine eșea din casă), s-au luat toate măsurile necesare la timp.-

Suntam în august 1944 - cînd presiunea sovietică asupra apărării Moldovei este la maximum - amenințînd izolarea rezistenței din munți și dec bușarea prin sud în șesul Munteniei - aceeași mare presiune la Nord în dispozitivul german - concomitent cu exploatarea succesului debarcării în Apus - acțiunea din Italia, urmările luate după atentatul contra lui Hitler - toate prezentau poziția germană compromisă - deci nu mai era nici o îndoială în vre-o posibilitate de redresare germană.-

Misiunea Militară Germană se dispersase la Snagov din cauza bombardamentelor aeriene - unde Mareșalul I. Antonescu mergea în fiecare noapte - unde era documentat de nemți asupra armei secrete pe care o au și pe care o vor pune-o în aplicare la momentul oportun - lucru ce Ion Antonescu credea și convingea pe foarte mulți colaboratori ai săi. Buletinul de operațiuni de pe front vine tot mai rar și foarte anemic - comprimînd mai multe zile de operațiuni într-un buletin. Mareșalul absorbit de nevoile frontului și alte neazuri - vedea tot mai rar pe Rege - care venea cu toată precauțiunea, folosind la maximum experiența dr. E. Bianu - are asigurată legătura cu elementele din subversiv - astfel că în noaptea de 22 August de acord cu cei din jur și bineînțelele cu știerea celor de la Cairo - se stabilește ca arestarea deși ruperea de nemți să se facă în ziua de 26 August 1944 la Palatul din București. Primesc ordinele de urmare direct de la Rege - care mă reține în casă pentru a nu mai lua contact nici cu familia mea, care era în incinta Palatului. Adjutant de serviciu era col. Ionescu Ililian - Generalul Sărătescu în urma celor discutate în 2

- 29 -

cu Regele - hotărâse ca să eplice lovitura chiar în ziua de 23 August 1944, pînă la 26 August 1944, se pot întîmpla multe - zis și făcut - Sănătescu merge la Președinție unde invită pe Mareșalul I.A. cu Vice-Președ. Cons. de Miniștrii și cîțiva Miniștrii mai importanți într-un consiliu restrîns la Palat la ora 17.-

Pînă ce generalul Sănătescu a venit de la Președinție eu am raportat Regelui rezultatul recunoașterii ce am făcut în ziua de 22 august 1944 cu mașina în regiunea Slobozia - Sudiți și de unde m-am înapoiat noaptea tîrziu - i-am repetat conținutul ipotezei în care lucram acuma în București - care avea în plus un plut. care de luptă aduse încă din luna mai 1944 în cadrul planului de acțiune al redutului - îi reîmprospătez nominal ofițeri care încă erau Compania din Căminul Victoriei plus ofițeri de la serviciile Batalionului, pe care îi puteam folosi după caz - îmi indică locul unde să fie închiși cei arestați - amenajînd împreună cu Ioanițiu Mirocea - fișierul de haine unde au făcut niște orificii pentru a intra aer necesar celor arestați - eu îmi aduc subofițerii:

plut. Dinu Cojocaru, plut. Rusu Dumitru, plut. Bîlă era în casă cu mine-le pun în vedere că vor sta permanent lîngă mine fără a se mai duce la Batalion și vor face ce fac eu la timpul potrivit.-

Între timp sosește în casa Regelui dl. col. Dîmăciuanu Șef St. Maj. la Comand. Militar al Capitalei - este primit imediat de Rege și după cîteva minute pleacă - îi comunicase cele ce vor urma în cursul zilei, Adjutantul de serviciu dl. col. Ionescu Emilian a mai discutat cu Regele în birou singuri și cînd a venit Generalul Sănătescu în casă - pe la orele 14,30 a intrat la Rege împreună cu Stîrcea Ion și Ioanițiu, unde au discutat pînă pe la 15,30 cînd s-a anunțat din Palat că a venit Vice Preș. Cons. de Miniștrii care a fost întîmpinat de Adj. de Serviciu și condus în casă - unde a fost primit de Rege și gl. Sănătescu în sufragerie - ceilalți în plus g-ralul Aldea s-au grupat în Biroul din apropiere, iar eu cu cei 3 subof. stăteam la ușa sufrageriei, dinspre bucătărie.-

În acest timp compania era în dispozitivul de pază obișnuit - cu plutoanele din rezervă și plut. C.I. grupate fără să se facă caz - mai ales că col. Negulescu Serban era pus într-o mare dilemă cu Adj. de serviciu nu a putut să stea de vorbă cu mine nici măcar să apară la serviciu de dimineață - a plecat în oraș pretextînd anumite treburi - de unde a venit pe la 18,30 cînd operațiunea era în toi - el calm a luat pe șoferul Ionescu Constantin cu mașin

- 30 -

și a plecat la Sinaia pe ruta Tîrgoviște, de unde a venit la Dobrița cu Regina în ziua următoare.-

În sufragerie Regele cu Sănătescu și Ioă Antonescu, s-au întreținut de la 15,30 - 16,30 când a sosit și Mareșalul I. Antonescu care a fost condus de Adjutantul de serviciu în sufragerie din casa de locuit aici Mareșalul s-a scuzat că a trebuit să vorbească la telefon cu Clodius, în plus ce am mai putut auzi cu întreruperi despre arma secretă pe care nemții o vor pune-o în acțiune - după care Regele se scoală în picioare la ora 16,58 și vorbește Mareșalului cu emoție astfel: D-le Mareșal, tăvălugul morții apasă greu asupra Moldovei - și este amenințată și restul țării, smîndoi vom da socoteală lui Dumnezeu și istoriei.- Acum Ioanițiu Mircea îmi face semnul convenit și eu intru în sufragerie urmat de cei 3 subofițeri - salut pe Rege și mă îndrept spre Mareșal spunîndu-i: "D-le Mareșal din Înalt Ordin sinteți arestat", fac semnalul de executare subofițerilor - Regele și Sănătescu ies pe ușa dinspre biroul unde erau cei amintiți mai sus (Col. Ionescu Emilia, Stîrcea I., Ioanițiu și gl. Aldea venit în ultimul moment).

Eu împreună cu subofițerii după ce i-am potolit din starea de șoc nervos încadrați i-am scos din sufragerie prin coridorul din fața biroului, când cei arestați au spus celor ce scosese ră capetele la ușe: "memernicilor pînă dimineață veți fi spînzurați, ați intrat într-o mare aventură". Sînt închiși separat în fișier și la fiecare cîte un subofițer RUSU D. și DINU COJOCARU - mai tîrziu a fost adus cpt. Mișca Augustin care era cu Armătura Batalionului. Eu cu plut. Bilă mergem cu dl. Col. Ionescu Emilian la Palat - aici sosesc generalul Pichi Vasiliu insp. general al jand. care a fost arestat în biroul g-rului Sănătescu și condus într-o cameră din căminul ofițerilor Batal. idem g-ralul Popescu Dumitru și Ata Constantinescu - apoi a venit generalul Pantazi C. pe care l-am arestat eu și l-am condus în căminul ofițerilor mai tîrziu a venit Elefterescu Mircea pe care de asemenea l-am arestat eu și l-am condus tot la cămin.-

Căpitanul Teodorescu Gh. în prezența d-lui col. Ionescu Emilian mi-a dat ordin să se deschidă poarta mare, mașinile Mareșalului și Ioă Antonescu să intre împreună cu mașinile de escortă în curtea Palatului de unde se formează din nou convoiul de plecare după ce au intrat complet - s-au închis porțile și comandantul Companiei cu voce tare i-a somat să coboare cu toții din mașini luînd tot armamentul și muniția ce au și pe care să le depună lângă peretele Palatului, iar personalul militar și

civil prin flanc, sub escortă au coborât în subsolul Palatului apoi au fost conduși la Batalion unde după citirea proclamației au fost lăsați liberi - mașinile cu armamentul și muniția, au fost duse în garajul de la Batalion cu șoferii Palatului.-

În tot acest timp, în fața Palatului populația se plimba fără să simtă ceva despre cele ce se petreceau înăuntru. Generalul Sănătescu cere telefonic la M. St. M. pe col. Zamfirescu Gh. și col. Răuță Octavian, care au primit ordin să întrerupă toate legăturile telefonice, telegrafice și străinătatea.-

Col. Ionescu Emilian cu mine am trimis pe locot. Păpușoi întărit cu o grupă de ostași la Postul de Radio Emisiune de unde să aducă pe Dir. Ionescu C-tin cu aparatele și personalul necesar de imprimat plăci - cu autobuzul Batal. în timp record a adus totul la îndeplinire.-

Regele, cu Sănătescu, Ionescu Emilian și Ioanițiu au redactat proclamația către țară - care a fost imprimată și trimisă cu aceeași formație la Soc. de Radio unde la ora 9 s-a difuzat.

Între timp sosește generalul Anton Constantin Șeful St. Major la Insp. Jand. cu cpt. Vergoti J. însoțit de un parăgutist american (origină română) Turcănu, care a fost ascuns de generalul Anton Constantin - acesta a fost expedit în cursul nopții la Cairo.-

Acum se constituie Guvernul care depune jurământul în aceeași seară - forța și alte chestiuni de formarea guvernului nu m-a interesat și nu pot să dau vre-o relație. Eu în acest timp am avut cu d-rul E. Bienu, de lucru în sensul că necunoscutul trebuia prevenit în sensul de a lua măsuri de pază cu Comand. Comp. paniei ca să nu se strecoare în Palat oameni de rea credință cu scopuri rele.-

După constituirea guvernului se dă citire Mesajului către țară, au urmat în fața Palatului mari manifestații de bucurie - ca peste cîtva timp Comand. Comp. de Gardă să anunțe că dinspre Legatia Germană sosește un grup de mașini blindate spre Palat - i se recomandă calm - acest grup de mașini și oprește la intrarea Crețulescu în Palat - soi coboară Manfred v. Killinger, care cere să fie condus la Rege - este condus în Bir. Regelui care în fața g-ului Sănătescu îi comunică: "Interesele țării m-au obligat să fac ocesce și iată cunoștință - înțeleg și acum să fiu cavalier în sensul că trupele germane să se retragă în ordine, contrar vor suferi rigorile războiului. Killinger s-a retras la mașină, fără să scoată un cuvânt; peste o oră cir-

ca sosește cu un alt grup de mașini germane la Palat g-ralii Hansen și Gerstenberg care la fel cer să fie conduși la Rege - acesta nu-i primește și pune pe g-ralul Sănătescu să le comunice exact ceea ce s-a spus și lui Killinger - la fel i-au retras la mașini fără nici un comentariu.-

Cei de la Cairo după ce au luat cunoștință prin radio au făcut recomandățiunile de rigoare Guvernului și Regelui, opinând ca Regele să părăsească chiar în cursul nopții Capitala, să se îndrepte spre Tr. Severin în apropiere de Tito - cu care va lua legătură prin radio acolo se afla maiorul Churchill detașat de la Cairo.-

Plecarea Regelui a fost organizată cu 2 mașini - una condusă de Rege, avea alături pe col. Ionescu Emilian, cpt. Vergoti și Ioanițiu, a doua mașină nr. 100 condusă de șoferul Cismaru Nicolae, cu cpt. G-dor Gherghel Arpad, eu, plut. Bîlă și un alt subofițer. Noi precedam pe Rege pe tot parcursul. Plecarea la ora 0,30 circa pe itinerariul Palat-Cîmpineanu-Brezoianu - str. Răhovei, pe bariera Alexandriei pînă la Mihăilești unde am întîlnit prima coloană în deplasare germană - ocolind-o cu maximum de viteză, de aci în acelaș tempo de mers - pe în Alexandria - Stoenști - Caracal - pînă la Plelești - Cîrcea unde am fost întîmpinați de generalul Manafu Marin cdt. corp. 1 A. care fusese anunțat telefonic de gl. Sănătescu - acesta ne-a alimentat cu benzină, ne-a dat indicațiuni asupra modului cum germanii se retrag indicîndu-ne la fața locului dispozitivul care se vedea - eram în zorii zilei - am traversat vîile Carianopol spre bariera Craiova - R. Vîlcea - de unde prin Filiaș am ajuns la Sadul - am oprit la Pulberăria care era condusă de un colonel - nu-i rețin numele - și de aci am mers la Dobrița - unde Suveranul cu col. Ionescu Emilian au intrat în casa g-ralului Calcer - acuma fiind proprietar ginerele său col. rez. Petrescu - aci în casă era o bătrîna din familie - eu m-am ocupat de măsurile de pază pe care le puteam face cu cei doi subofițeri - plus că spre seară am sosit la Sinaia cu Regina Mamă col. Bosie, col. Negulescu și Nely Catergy - cu o companie de la Sinsia în camioanele Palatului - deci acum paza s-a organizat în condițiuni bune.- Regele prin radio a fost pus la curent cu cele ce s-au petrecut în capitală, iar a doua zi am fost trimis cu o mașină a Palatului să iesu din lucrurile necesare Regelui și Reginei - în plus să aduc și datele necesare în legătură cu bombardamentul executat în capitală.- În înapoiere am adus totul cum mi s-a ordonat și apoi am fost trimis

cu avionul de la Aeroportul Stănești - tot în acelaș scop - legătura cu Guvernul - între timp soseau cu mașinile diferite persoane cu misiuni speciale - de la M. St. Major de la Președinție până la 12 sept. 1944 când s-a semnat armistițiul și Regele a trebuit să-și ia reședința la București.-

După ce Regele a plecat din capitală - g-ralul Sănătescu a dat ordin Comand. Comp. de Gardă opt. Teodorescu Gh. să predea pe cei arestați inginerului Ceaușu - operațiune care s-a făcut între Comand. Companiei și ing. Ceaușu, punându-i la dispoziție Autobuzul Batal. pentru transportul celor arestați, detații mai simple opt. Teodorescu Gh. - nu au fost predați ing. Ceaușu, deoarece au fost lăsați liberi g-ralul Popescu Dumitru și Ata Constantinescu, care nu prezentau nici un pericol.-

În ziua de 12 sau 13 sept. am fost expediați la București toți cei care se strânseseră în jurul Regelui la Dobrița - și în ziua următoare, Regele cu Regina Mamă, însoțiți de mine cu plot. Bilă D. și 4 ostași cu un automotor - am sosit dimineața la București în Gara Obor unde am fost primiți de Guvern și conduși la Palatul de la șosea - în Calea Victoriei, locuința fusese complet bombardată. Aci am organizat paza necesară, ocupând câteva case din satul Iana București, eu acum încep să-mi reiau activitatea de Ajutor în plină perioadă de aprovizionări de iarnă - reparatul avariilor produse de bombardamentul german la cazarma din Calea Victoriei, aducerea materialelor de unde erau dispersate - socotind că mi-am făcut datoria în limita posibilităților în lovitura de stat.-

Dar necazurile acum încep să se arate unul după altul - în sensul că multora nu le mai convenea prezența mea - soi vroiau cu orice preț să fie nestingheriți și lucrurile au început după cum le arăt mai jos.-

Încă de la Dobrița Vergoti J. a luat un aer cu totul neobișnuit - voia cu orice preț să mă vadă lângă el cu tot felul de complimente cum se manifestau ceilalți, care știau că fiind bine cu el, sint asigurați și mai sus - eu nu am făcut așa ceva - ba din contră eram singurul care știam clar pentru ce a fost scos în noaptea de 5/6.II.1942 și trimis ca pedeapsă pe front - col. Bosie împreună cu col. Negulescu, știind clar că absența lor a fost o lăscăie de la riscul loviturii de stat eu îi incomodam mult și atunci alături de Jaques Vergoti și Kelly Cetargiu au început cu tot felul de intrigi pe lângă Regina Mamă în continuare era ușor de înțeles ce mai trebuia așa că

intr-o zi la Dobrița Regele, îmi spune că cei din jur îl îndeamnă să transforme Batalionul de Gardă Regală în Detașament mixt motorizat - la care eu foarte modest i-am răspuns, credeam că veți reduce Batalionul - nemai avînd a vă teme de nimeni sinteți iubit de popor; dar acest Detașament mixt este o posibilitate de stagiu în grade mai mari, în jurul M. Voastre al celor interesați. Cînd am trecut la vechea mea ocupație de Aju-tor al Comand., aveam zilnic neceaz cu col. Serban Negulescu în legătura cu diferite servicii ce voia la cunoscuți să facă cu mașinile Batal., transport de lemne, bagaje pentru a se face agreabil - eu m-am opus, dînd înfîietate intereselor Batalio-nului.-

Intr-una din zile generalul Sănătescu, mă chiamă la Președinție și mă sfătuește că oricine va veni pentru a cere detalii asupra pregătirii și execuției actului de la 23 Aug. 1944 în special reporterii de ziare chiar străini să-i trimit la Rege - în plus mă roagă să-i fac în 5 exemplare la plomba-gină - schematic pregătirea și execuția loviturii de stat pen-tru a le da la Președinție M. St. M. Serv. Ictorie. Academie și încă în 2 locuri nu-mi aduc aminte - lucru ce am făcut la urmă mă întrebă ce este cu Detașamentul Mixt Motorizat de la Pa-lat - eu i-am răspuns că nu am nici un amestec și dînsul mi-a recomandat rezervă - dealtfel mi-a spus că este obosit abia așteaptă să fie schimbat.-

Intr-o zi, căpitanul Teodorescu Gh. îmi raportează că a trimis un Pluton din Compania de Gardă la locuința col. Bosie și este foarte greu cu transportul hranei cemenilor - îmi ce-rea mașină - eu l-am întrebat că are aprobarea Regelui pentru așa ceva - mi-a răspuns că nu - atunci pe răspunderea mea să aducă Plut. la Companie, ceea ce a și făcut - cei care au rămas fără de pază militară la domiciliu s-au formalizat contra mea, eu le-am cerut ordin scris - altfel nu lucrez - și au în-ceput cu fel de fel de intrigi - că sînt în strînsă legătură cu Emil Bodnăraș de la Preș. Cons. de Miniștrii, că sînt membru de partid de mult, că voi deține un post mare la comuniști, că lucrez ascuns la ziarul Scinteia în fine o sumă de invenotive - la care eu ^{mi} am răspuns nimic. În altă zi vine la biroul meu de lucru dr. E. Biana, care îmi spune că nu-și explică ce este cu mine că sînt complet schimbat - chiar față de d-^{sa} - i-am spus cît se putea spune, a înțeles deoarece știa mult mai multe de la persoane din afara Palatului - unde se vorbea intens

de readucerea lui Vergoti a lui Petre Lazăr, despre Negulescu și Bosie, m-a rugat insistent să-mi schimb atitudinea și să cant a combate pe aceste javre - i-am răspuns că abia aștept un prilej potrivit să cer Regelui să fiu mutat.-

Apar mutați în Batal.3 ofițeri superiori: maiorul Marinescu Aurel, mr.Bercea Nicolae și Pamfil Ion, plus o serie de ofițeri subalterni, dovadă că aduceau cadre pentru noua unitate ce va lua ființă. Dl.Gl.Dămăcianu' cu col.Rusescu, mă vizitează la biroul de lucru și mă întrebă ce este cu toate cîte se aud prin oraș despre noua echipă din casa Regelui - le-am răspuns că d-lor la revine sarcina să facă lumină, m-au întrebat ce este cu noua unitate care ia ființă de asemenea le-am spus că nu am nici un amestec, amîndoi au rămas contrariați de atitudinea mea.-

Plot.Adjutant Gherasim Mihai de la Casa Militară (secretar) vine la mine și mă întrebă că eu știu ce lucrează la Casa Militară pentru noua unitate, i-am spus că nu mă interesează - cînd a mers la gl.Sănătescu să semneze niște acte de cînd era acolo i-a raportat cele de mai sus, la care i-a răspuns că așa ceva nu se va putea realiza - în plus mă chiamă la telefon și mă invită acasă în aceeași zi - unde mă duc - aci mă ia la rost în sensul că sînt abătut - i-am răspuns afirmativ - motivînd -după ce m-a ascultat mi-a spus să mă gîndesc serios la ce am de făcut el va discuta cu Regele - și am plecat.-

Peste cîteva zile a venit în audiență de lucru la Rege mi-a trimis ordin că la terminarea audienței vine la mine la birou și așa a și făcut, mi-a comunicat tot ce a discutat cu Regele care a rămas oarecum mirat - dar dacă vreau să plec nu are nimic contra - îmi lasă locuința la dispoziție pînă ce mă aranjez în oraș - g-ralul Sănătescu mi-a spus să mă gîndesc bine și cînd cred să merg la dînsul cu răspunsul meu.-

A doua zi am mers la Președinție la ora cînd era singur i-am raportat hotărîrea mea categorică de a pleca, lucru pe care l-a înțeles ușor - stabilînd tot dînsul să trec la Insp.Gl.de Armată la Biroul Școlii și Centre de Instrucție - lucru făcut pe 10.XI.1944, obținînd 30 zile concediu de odihnă, plus să rămîn în locuință pînă la primăvara 1945 - cînd o părăsesc.-

D-ral E.Bianu cînd a auzit a venit din nou la mine pentru a mă convinge să renunț la mutare - mi-a propus să-mi ceară creșterea unui post aparte, i-am răspuns, îmi ajunge 5 ani de viață sbuciumată - vreau liniște pentru a mă ocupa de copii și de soție - cu abtî mai mult că după bombardamentul german - am rămas

- 36 -

cu familia numai cu ce aveam pe noi - restul distrus.-

Am fost vizitat acasă când am avut concediu - de dl. Gl. Vasiliu Răscanu - Bordan etc., care m-au cunoscut bine și voiam să știe precis motivul plecării mele.-

În timpul celor 30 zile, concediu de odihnă în casă - zile de noembrie - posomorâte - îmi fac procesul de conștiință, căci nu mai eram singur - ci cu familia - ajung la concluzia - eu să trec la noul serviciu unde să lucrez calm să nu mă întrec cu nimeni la fel de fel de manifestatii, căci adevărul va eși la lumină - și așa am și făcut. M-am prezentat la Insp. Gl. de Armată m-a primit g-ral Tenescu C. care m-a repartizat ajutor al Bir. Scolii și Centre de Instrucție unde am lucrat liniștit până la 15.III.1945, când dl.g-ral Vasiliu Răscanu atunci Ministru de Război, a venit și m-a luat la cabinetul dînsului, unde am lucrat până la 1.XII.1946, când dînsul a fost schimbat cu g-ral Lascăr Mihai, iar eu am trecut la Comand.Tr.de Gr.pînă la 15.VII.1947 când grănicerii au trecut la M.A.I.eu am fost mutat la C.R.Ilfov de unde la 1.I.1948 am fost scos din armată - fără drept de pensie - deci o situație cum nu se putea mai grea. Loviturile au urmat una după alta pentru mine și familia mea pînă la 5/6 iulie 1950 când m-a arestat - împreună cu soția - socrul - un cumnat și o cumnată - copii au rămas singuri (10-14 ani) în prezent sînt deținuți de 12 1/2 ani iar familia dacă va mai fi cine știe pe undă - într-un cuvînt - iată unde am ajuns, cu cinstea, munca și devotamentul - ce am dovedit.-

S C H E M A

de
ORGANIZARE SI FUNCTIONARE AL PALATULUI.-
5.IX.1940 - 23.VIII.1944.-

Maresalatul

I.

6.10.1940	- 17.1.1941	Col. Râmniceanu M.
25.1.1941	- 5.5.1942	Col. Socrate Mardare
6.5.1942	- 1.3.1943	Gl. Codresanu Ion
1.3.1943	- 23.8.1944	Gl. Sănătescu C-tin
25.1.1941	- 23.8.1944	Cons. în af. ex. det. M. Est. . . . Stircea Ion (junior).-
6.9.1940	- 23.8.1944	Protocol și Ceremonii . . . Col. rez. Ullea Octav
6.9.1940	decedat la .. 1942	Maestru de Vinătoare . . . Mocioni Anton
...	1942 - 23.8.1944	" . . . Negel Dumitru
6.9.1940	- 23.8.1944	Dir. Ad-tiv Palat . . . Florian Marinescu
6.9.1940	- 23.8.1944	Secretar Particular . . . Iosnițiu Mircea

Casa Militară.

II.

6.9.1940	- 17.1.1941	Gl. Râmniceanu M.
25.1.1941	- 5.5.1942	Col. Socrate Mardare
6.5.1942	- 1.3.1943	Gl. Codresanu Ion
1.3.1943	- 23.8.1944	Gl. Sănătescu C-tin
1.3.1941	- 5.5.1942	Ofițer cu sporturile . . . Lt. jand. Vergoti Jaques

Adj. regali Batal. de Gardă Regală (schema anexă).

III.

Doamne de onoare

15.10.1940	- 30.12.1942	Elena Catargiu
		Maria Ghica.

F U N C T I O N A R I I

superiori din Palat între 6.IX.1940 - 30.XII.1947.-

6.IX.1940	- 1.3.1941	Ad-torul domeniilor	-	Gl.rez.Marolescu Alex.
1.3.1940	-30.12.947	"	-	Negel Dumitru
6.9.1940	- ... 1942	Ad.Palat și Dependinț.	-	Cociu Ion
6.9.1940	-30.12.947	Arhitect Palat	-	ing.Ernest Ioan
6.9.1940	-30.12.947	Medici umani	Sinaia	- Med.dr.Cirstea V.
			Buc.	- Med.dr.Neagu
6.9.1940	-30.12.947	Medic veter.		- Med.veter.dr.Vlăduț Oct.
6.9.1940	-30.12.947	insp.de vânțtoare		- Chefneaur Vasile
6.9.1940	-30.12.947	Bibliotecar Palat		- d-na Tudori .....
6.9.1940	-30.12.947	Dir.Garnit.Regale		- ing.C.F.R.Georgescu

Adjutanti Regelui

6.9.1940	- 13.2.1941	. . . . .	-	Maior Tomescu Mircea
6.9.1940	- 5.5.1942	. . . . .	-	lt.col.Petre Iazăr
6.9.1940	- 1.7.1942	. . . . .	-	Col.Pastia Alex.
6.9.1940	- 5.5.1942	. . . . .	-	Col.Andronescu M.
5.5.1942	- 1.7.1943	. . . . .	-	Col.Brătănescu M.
5.5.1942	- 1.3.1944	. . . . .	-	Col.Oltesanu M.
1.7.1943	- 23.8.1944	. . . . .	-	Col.Bossie Robert
1.7.1943	- 23.8.1944	. . . . .	-	Cpt.Ōdor Gherghel Arpad
1.3.1944	- 23.8.1944	. . . . .	-	Col.Ionescu Emilian

Comand.Bat.Gardă Regală

6.9.1940	- 5.5.1942	. . . . .	-	Maior Rădulescu Oct.
5.5.1942	- 1.6.1944	. . . . .	-	Maior Georgescu Aurel
1.6.1944	- 23.8.1944	. . . . .	-	Col.Regulescu Serban.

P O R T R E T U L

=====

Postului Rege M i h a i

- Născut 25.X.1921 din părinți (Carol și Elena).
- Ca fizic, armonio dezvoltat cu gust rafinat în îmbrăcăminte.
- Dotat în mod normal cu aptitudini intelectuale.
- De la vârsta cea mai fragedă, creșterea și educația sa, au sub conducerea directă a Reginei Maria până la 1938 când moare.-
- De la 8.VI.1930 - 15.8.1938 Voevodul Mihai era lăsat lângă tată, silnic între 10-18 când era alături de bunică.-
- După moartea Reginei Maria a fost ales ca mentor col. Emil Pălăngeanu până la 1.XII.1939, plus lt.col. Dămăcianu D. și maior Tomescu Mircea.-
- La vârsta de 18 ani când l-am cunoscut îndeaproape - era ponderat în toate manifestările sale - nu avea explozii cum de obicei au toți tinerii la această vîrstă.-
- În manifestările sale permanente predominau mai mult preocupări cu caracter tehnic-aproape puțin preocupări militare.-
- Sociabil cu multă rezervă - puțin îndrăgnet în relațiunile sale oficiale, contrar în conducerea automobilului - foarte solemn în gesturi, cu răspunsuri oportune și complete, uneori cu înțirsiere și cauttic - credincios rațional, nu era stăpînit de ideea că este de natură divină ca Rege nu se ferea să afirme în discuții că instituția monarhică de proveniență medievală, treptat ce civilizație și cultura sint realități va fi înlăturată, arghirafil, nu era erotoman dar nu neglija naturalul, un mare iubitor și chiar realizator tehnic avea un atelier bine utilat unde lucra cu perseverență, un foarte bun automobilist, s-a familiarizat cu conducerea avionului, înțelegea și aprecia mult agricultura intensivă nu extensivă - citea și ruga să fie ținut la curent cu tot ce apărea nou, cunosctea bine literatura și arta rominească, cînta frumos la pian, un foarte bun vîntor.

D e f e c t e :

- Foarte bănuitor în relațiile sale cu oamenii politici.
- Sgîrcit în răsplata celor ce îl servea, lua sot și nu uita.-
- Influențabil în hotărîrile sale, de cei cărora le cîștiga încrederea.-
- Mai mic decît vîrsta sa, în înțelegerea vieții de amînunt.-
- Mai mare decît vîrsta sa, în înțelegerea vieții, în sectorul diplomatic.-
- Puțin comunicativ îndeosebi în situații grele.-
- Greoi în exteriorizarea de gesturi calde față de rîniți.
- Nu înțelege desgustul opiniei publice, cînd îl vedea cu vitena pe care o țelosea cu mașina.-

Ce cunosc din viața sa intimă:

- După 6 mai 1942, cînd garnitura din jurul său era aproape nu-

- 2 -

mai din ofițeri alegeți și numiți de I. Antonescu, scuma nu putea așa ușor să facă ceva ca să nu se aplece - în special în viața sa intimă - după o întrevvedere ce a avut cu dr. E. Biann - îmi spune respectivul, că voi fi rugat să fac ceva și eu să nu refuz - aceasta ca o prevenire oăci în discuțiile ce au avut și au aranjat - așa cum se putea la data aceea, i-a spus lui dr. E. Biann să-mi comunice mie, să organizez totul în spiritul stabilit - i s-a răspuns că este mai bine ca dînsul să-mi ordone să aplic cele ce vor urma.-

De la acea dată nu a trecut mult și Regele m-a luat într-o mașină de război, ce avea la Sinaia și urmă la Stîna, acolo se găseau o casă tip de munte pentru Familia Regală și o dependență unde să fie personalul de serviciu. Treceam prin ambele case și îmi spune apropiat: "D-ta bei apă și mîncîci, sigur că da - însă trebuie să le și elimini".-

Și eu sînt eu, am nevoi de la care nu mă pot eschiva - dar dacă m-ar vedea cineva în această situație - mă-ar scoate vorbe, care urechile să nu le audă etc. etc. Pînă acum am fost ajutat cu toată discrețiunea cu noua echipă din jurul meu nu mai poate - așa că acea persoană - m-am gîndit și m-am sfătuit cu dr. E. Biann numai d-ta o poți înlocui, în ceea ce privește modul de organizare și funcționare a pazei, aprovizionării și în special discrețiunea.-

Eu am acceptat, rugîndu-l să-mi spună dacă Regina Mamă și Conduc. I. A. au cunoștință despre acest lucru - prima da - secundul cred că nu ar avea nimic de zis cînd va fi informat cînstit. de organele sale că nu fac orgii etc. etc. Pe loc, am aranjat împreună, cum se va organiza serviciul la stîna.-

- Plot. Bilă D. care este zilnic în Sinaia să fie cu controlul pazei - al preparatului hranei - păstrării alimentelor, etc. etc. Soferul Cismaru Nicolae ajutat numai la nevoie de soferul Cicerac Nicolae - singurii care pot intra cu mașinile la Stîna pentru aprovizionări cu cele necesare - restul nimeni nu are acces aci la supravegherea generală am rămas eu.-

Persoana era deja aranjată prin colegii săi - era d-na Steriopel Doly văduvă prin divorț cam de vîrsta sa - la început a dus-o cu mașina la Stîna Regele și cu Ioanițiu care au orientat-o asupra locuinței - om de serviciu - buoțar - pază - plot. Bilă pentru nevoile ce s-ar ivi - soferul Cismaru Nicolae, Dr. Cîrstea pentru îngrijirea sănătății prin sof. Cismaru N. iar eu voi avea grije de funcționarea serviciului în bune condițiuni. - Așa că acest aranjament a intrat în funcțiune, fără ca să prejudicieze pe turiștii ce urmas și coborau de la Jepi etc. etc. Dr. E. Biann cu organele sale a verificat acest sistem de viață și a opinat că altfel nu se poate face această chestiune destul de gingașe. Eu mergeam săptămînal sus - vedeam ce nevoi sînt la des rezolvările necesare. Șeful Casei Militare, Adjutanții Regali, Comand. Bat. etc. nu m-au întrebat niciodată despre această problemă mai ales că eu nu speculam acest atribut - îl făceam în cadrul serviciului zilnic - Regele merge seara rar în timpul zilei - stă cîteva ore - nu dormea niciodată acolo, masa de seară da, avînd uneori pe Ioanițiu Mircea încoale cu nimeni.-

Dr. Cîrstea V. din Sinaia - era dus 1-2 pe săptămîna de soferul Cismaru N. cu mașina pentru controlul sănătății respectivei. Acest capitol l-am supraveghiat pînă la 1 noiembrie 1944, cînd am fost mutat din Bat. - cînd am fost mutat la stagiul pe front, nu m-a înlocuit nimeni - Bilă a făcut cum s-a putut.-

În ceea ce privește problema obligațiilor față de această d-nă, îmbrăcăminte, bijuterii, etc. etc. nu am avut nici un amestec, probabil Ioanițiu N. era cu aceste chestiuni.-

P O R T R E T U L

Postei Regine Mamă Elena.

- Născută aproximativ 1897, din părinții (Constantin și Sofia).
  - Înaltă și uscată cu aspect mai mult, masculin decât feminin
  - Cu mult gust în îmbrăcăminte, mascând cu discrețiune luxul specific sexului.-
  - Până în 1920 când a devenit Princesă în România - a fost crescută și educată la Curtea Regală din Atena - deci avea cultură mediteraneană pe care nu o nega, însă nu pierdea nici o ocazie de a afirma că este nepoata Keizerului Wilhelm.-
  - Identificarea cu cultura și tot ce ar fi în formarea sa, pentru a înțelege poporul român, le avea într-o măsură limitată - de aceea de la venirea prin căsătorie în țară, nu era simpatizată de Regina Maria, care în mod sistematic o ținea la distanță (Arhit. E. I.).-
  - De la 8.VI.1930 - 15.X.1940 a fost pensionară statului român la Florența de unde la chemarea lui I. Antonescu a venit în țară ca Regină Mamă.-
  - Preocupări zilnice, lectură, muzică clasică, pictură ușoară, etc. Relațiuni cu doamne din marea societate foarte reduse.
  - Cu familia d-nei Dr. Rainer unde 2-3 ori pe an. mergea la cearșaful organizat de un grup restrâns, în casa de mai sus.-
  - Pe timpul războiului s-a ocupat în mod apropiat de spitalul de la Paris - la celelalte spitale sau aziluri de copii, bătrâni după programul dat de I. Antonescu.-
  - A mai deschis un atelier de croșetat, flanele, mănuși, fulare pentru front, cu materialul Palatului - în Calea Victoriei - cine dorea venea și luca acolo, ori lua materialul și-l aducea lucrat gata.-
  - Cu Arhiducesa Ileana și familia ei, nici un fel de relații, fără a opri pe Rege de a face vizite la Bran.-
  - Era sărăcită, nu dădea vre-un ajutor bănesc din lista sa civilă.-
  - Nu era gurană - din contră aproape continuu la regim - suferea de ochi - sub tratamentul dr. N. Blatt.-
  - Cele două doamne de onoare (Nely Cătărgiu și Maria Ghica) au fost singurele cu care s-a putut implica - era foarte capricioasă, de aceea nu a mai adus alte doamne în jurul său - plus că avea complexul de inferioritate feminin - deci și geloasă.-
  - Iubea pe fiul său Mihai - voia să-l convingă să adopte și din gesturile unchiului ei Keizerul Wilhelm - ceea ce era în contradicție cu cele învățate în special de la Regina Maria.-
- Sub raportul erotic, nici nu mi-a trecut prin cap să mă gândesc, până în vara anului 1941 - când Maiorul Rădulescu Oct. Comand. Bat. împreună cu Căpitănelul Duțescu Ion Comand. Comp. de Cav. din Sibiu, alături de mine, am venit în calitate de seducători împreună în casa la Rădulescu, îmi spuneu cu toată grija că în casa

Regelui se petrec lucruri, despre care personalul de serviciu vorbește deschis - anume că Regina Mamă are relații cu lt. Vergotti Jaques. Eu care nu stăteam permanent la Sinaia - cum stăteam cei 2 - i-am întrebat în mod serios, dacă au verificat ori sînt numai vorbe - mi-au răspuns că au verificat ba mai mult știe și col. Mardare Socrate - care caută pe orice cale să-l pună la punct pe acest locot. Vergotti - bineînțeles fără scandal.-

Eu m-am exprimat față de maiorul Rădulescu Oct. și cpt. Dațescu Ion-abia am scăpat de Urdăreanu și acuma apare altul.

După un timp în București, sînt întrebat de niște cunoștinți, asupra locuinței lt. Vergoti în Palat - întrebare cu tîlc - eu le-am răspuns ocolit - nevroid să angajez discuția - acei cunoștinți mi-au ripostat cum de ocolesc adevărul - le-am răspuns să se adreseze d-lui col. Mardare singurul în măsură să răspundă - mi-am dat seama că o parte din public avea câteva indicii, despre acest lucru. Iar col. Mardare S. neputînd să pună la punct pe lt. Vergoti J. prin argumente civilizate - l-a pedepsit cu lozile arest sever - lucru neobișnuit în Casa Militară și nici în Batalion - pedeapsă pe care a trebuit s-o raporteze Conducătorului I. Antonescu dîndu-i toate amănunțele, prin care și-i arate, că pînă acum a încercat mai multe metode de a-l pune la punct dar fără de rezultat. Conducătorul nu a fost surprins despre cele raportate de col. Mardare mai era pus la curent și pe alte căi - așa că la 5.V.1942 sînt scoși din incinta Palatului Sinaia și mutați; lt. Vergoti J. trimis pe front ca pedeapsă - lt. col. Petre Lazăr confidentul lui Vergoti, col. Mardare S. și maiorul Rădulescu Oct. fiind înlocuiți cum se vede în cuprinsul lucrării.-

După mutarea lt. Vergoti a rămas în serviciul administrativ de la Sinaia un funcționar Ciucă Pavel - care fusese adus aci de la IAR Brașov de Vergotti ca un foarte priceput gospodar dîndu-i să conducă latura aprovizionărilor și hrana celor din Sinaia - care după plecarea protectorului său - cînd mă vedea îmi spunea că a primit scrisori cu vești bune că l-a făcut căpitan și este la Serviciul Pretoral fiind jandarm - înfine voia să-mi arate că se simte bine - iar el, Ciucă Pavel are noroc cu Regina Mamă care-l susține, altfel toți l-ar lovi - mi-a fost destul să-mi spună de cîteva ori - ca să mă lămuresc în mine de adevăr.-

Timpul a trecut, a venit 23 August 1944 - cînd figura lui Vergoti Jaques - reapare lîngă Rege - ușor de înțeles, restul celorlalte posibilități aduce și pe confidentul său col. Petre Lazăr - acum cercul se mărește cu col. Bossie Robert, col. Negulescu Serb. și activitatea acestuia devine chiar de la Dobrița supărătoare mai ales personalul mărunt care știa totul - de acum oceaie mai înainte era "un mister" este o realitate care se cunoștea în opinia publică. Vergoti Jaques este peste tot - nimeni nu poate obține vre-o aprobare mai serioasă de la Rege pînă ce nu știa mai înainte aceste - dr. E. Bianu care era acum la Siguranță - cunoștea problema în amănunt din 1941, dar căuta cît era posibil s-o camufleze - nici el numai putea - căci opinia publică nu scîpa nimic și vestea mergea.-

A avut discuțiuni cu gl. Sănătescu cînd era Președ. Cons. de Miniștri care i-a răspuns că abia așteaptă să fie schimbat și această problemă s-o rezolve cu alții - este prea plictisit și bolnav etc. etc. așa că dr. E. Bianu sub Rădulescu și Guvernul următor nu a mai pus această chestiune - scootînd-o ca ceva minor - față de alte lucruri mai importante.-

În concluzie, sfîntitatea în forma expusă succint mai sus și modul îndrăzneț de a se manifesta al acestui ofițer destul de tînr față de toți din jurul său - dovedește că făcea toate sub aripa ocrotitoare a Reginei Mame - pe care nimeni nu voia

- 3 -

s-o supere - iar ea acceptată și pot spune chiar orbită de postiu-
ura pe care o avea - nu vedea - nu auzea nimic - i se părea că
așa trebuia să fie, cînd în realitate - imoralitatea era și mai
notorie, că fiul său, oricît de indiferent ar fi fost - putea să
priceapă anumite lucruri elementare, ce îl punea împreună cu mama,
într-o lumină arită, față de opinia publică.-

P O R T R E T U L

=====

- Capitanului de Jand. Vergotti Ion (Jaques).

- Născut în țară, promoție de ofițer jand. 1935.-
- Fiul unui proprietar în Bărgănești care a decedat tânăr, mama recăsătorită cu col. rez. Serbănescu Vasile, conducea un sector activ în 1940 la IAR Brașov.-
- Foarte prezentabil, cu mult gust la îmbrăcăminte (militar și civil). Polisportiv.-
- Foarte abil în societate, folosindu-se de slăbiciunile sexului slab - exploatarea fără rușine și fără nici o morală orice situație de unde el putea să sibe un profit.-

Un mare intrigant în societate - nu cunoaște obstacol până ce nu-și atinge scopul hotărât.-

Curtesan de profesie, în orice ocaziune.

Ca tânăr ofițer de jand. prin legăturile ce avea, își desfășura activitatea la Predeal, unde în tot timpul anului avea terenul de lucru nou și variat în viața de societate.-

- Arghirofil nu-i plac băuturile obișnuite ci numai cele alese.- Mare dansator.-

La 1.III.1941 a fost dat de Conducător. I. A. cu sporturile pe lângă Rege unde a stat până la 5.V.1942, când tot conduc. I. A. l-a mutat disciplinar pe front.-

Acest ofițer cu calitățile spuse pe scurt mai sus, ajuns în Palat pe lângă Rege - într-o perioadă de mare sbucium prin care trecea țara noastră - a profitat de încrederea ce i s-a acordat în plus a pus în aplicare aptitudinile sale libidinoase pe lângă Regina, care era între cele 2 vârste - criză etc. etc. fără a se jena de fiul ei, de personalul de serviciu, ulterior chiar de criticile opiniei publice, sfidând cele mai elementare reguli de bun simț s-a complăcut în situația de a compromite, o mamă cu slăbiciuni, un fiu care nu știa ce să creadă că a tolerat așa ceva - în plus a sfidat o țară care l-a tolerat să fie în locul de tradiție și simbol - toate acestea dovedesc patima și ambiția care se desfășurau în această ființă cu chip de om. Personal nu i-am atras atenția asupra modului cum aprecia pe țărani și țărancele din Dobrița și împrejurimi - în sensul că sînt înapoiți - spunându-i că așa cum sînt, au făcut atîtea dovezi de calități superioare în țară și în afară - să te obosești puțin - să te interesezi, oți dintre cei ce au plecat din această regiune în diferite ramuri de activitate, ce rezultate au obținut, etc.-

În relațiile sale cu personalul de serviciu foarte distant și rezolutiv.- Își aroga drepturi la Palat, unde nu avea nici o chemare față de oamenii politici avea o comportare princiară - lucru care rezulta pe omul cel mai puțin abil în a aprecia poziția sa.-

În relațiile sale cu Regele, uită ceasce reprezenta simbolic pentru țară din contră - căuta să arate că el îl depășește într-adevăr că ființa aceasta avea ceva diabolic în toate manifestările.-

Era însă și foarte laș, pentru a ilustra aceasta, dau un caz,

- 2 -

cînd oînta sî-și manifeste asupra-mi autoritatea sa m-am uitat în ochii sîi și i-am spus: "bîgîți mințile în cap - sînt singurul care știu cum te-a scos I.A. de aici și te-a trimis disciplinar pe front; eu însă te trimit undeva de unde nu te vei mai întoarce, împreună cu toți ce-ți fac temenele.- De atunci purtarea sa ca mine a fost foarte controlată - evita fîțis chiar, sî-mi transmite vre-o dispoziție din casă - lucru care l-am văzut toți din jurul casei.-

De atunci, el împreună cu cei din jurul sîu, avînd ca patron pe Regînă - nu au încetat pînă ce nu am plecat.-

P O R T R E T U L

- Consilierului în afacerile externe
Stircea Ion (junior).-

- Născut aproximativ 1907-1908 la Viena.-
- Crescut și educat la Viena într-o societate aleasă, a continuat studiile în Anglia și Elveția.-
- Fizic plăcut, statură mijlocie, gust și rafinament în îmbrăcăminte.-
- Studii cu caracter diplomatice la Oxford și Berna.-
- Sportiv multilateral după model apusean.-
- Când l-am cunoscut pe Stircea Ion (junior) în martie 1941, în calitate de consilier în afacerile externe pentru general ca f.f. la Măreșelst - am rămas cu impresia că acest om, habar nu avea de mentalitatea noastră românească - vorbea chiar slab românește - fără a-i pune la îndoială bunele sale intențiuni, mai târziu însă m-am convins că așa cum a fost a avut și el calități pe care nu i le poate contesta nimeni.-

Prin felul său de a se manifesta în relațiile oficiale cu cei din jurul Conducătorului și chiar cu nemții, pentru oricine altul în locul său, atunci - nu putea să facă mai mult ca el - mai puțin de - sustin, deoarece era de o îndrăzneală pe care nimeni nu i-o contestă, în plus adoptarea sa de către Anton Mocioni - i-a mărit încrederea celor din Banat și Ardeal în acțiunea de la 23 August 1944.-

În relațiile sale de serviciu în Palat, nu poate fi egalat cu tatăl său - foarte nervos și nestăpinit, înțelegea prea puțin viața celor mulți, uneori avea impresia că este în vre-o colonie engleză.-

Subliniez că nu vreau să întunec valoarea lui de diplomat și om politic, dar nu se identifica cu noi, care avem o mentalitate deosebită de a sa - mai târziu s-a adaptat și relațiile s-au îmbunătățit.-

În pregătirea lui 23 August 1944, a lucrat direct cu Regele împreună cu Nicolae Buzăști - ambii fiind în Ministerul de Externe, plus că aveau relațiuni în rândul C. Diplomatic, foarte strinse, lucru care a contribuit mult în aportul său pe lângă Rege.

Mare arghirofil - era printre cei mai bogați din țară - fără a se sustrage criticilor, care îl acuzau că nu face un act de bine pentru cei săraci.-

Mare afemeist însă fără să risipească bani sau să consume băuturi, etc.-

P O R T R E T U L

Secretarului particular al Regelui IOANIEIU MIRCEA.-

- Născut în 1921 în București, părinții îi cunosc.-
- Fizic agreabil - statură mijlocie cu maniere în societate.-
- Tatăl i-a făcut împreună cu Regele, de când au rămas apropiați a terminat dreptul în țară.-
- Datorită controlului părinților săi - nu s-a prevalat de situația ce a avut față de Rege - din contră a fost un element care într-o măsură a contribuit să nu antreneze pe Suveran la manifestări extravagante.-
- Trăind în intimitatea Regelui, vedea și auzea multe, fapt care uneori îl făcea să spună mai mult decât era, însă își revenea când era pus la punct - nu umbla cu vorbe, în rândul colegilor de la Facultate era modest.-
- A lucrat mult și cu mult tact, în legăturile subversive, în pregătirea lui 23 August 1944, iar în ziua respectivă a dovedit mult devotament nu s-a mulțumit cu majoritatea să se suture și să spună ulterior.-
- Nu s-a amestecat în afaceri serioase care îi surideau la tot pasul.-
- Nu era erotoman fără a exclude normalul, un apropiat binevenit pentru Rege.-
- Se pare că nu avea apartenență politică.-
- Sub raportul material, a justificat a nu iubi și a nu fi sclavul banului evită afacerile de orice fel - sigur că părinții săi îl îndrumau permanent.-
- În societatea Bucureștenă nu-și făcea platformă de situația pe care o avea.-

P O R T R E T U L

Doamnei de Onoare

Elena (Nely) Catargi.-

- Vîrsta aproximativ egală cu a Reginei Mamă.-
- Născută dintr-o familie de boieri, Micleştii căsătorită cu Todită Catargiu.-
- S-a cunoscut cu Regina Mamă, de cînd a venit în țară și au rămas nedespărțiți avînd asemănări comune aproape în toate sectoarele.-
- Puțin prezentabilă ca fizic, mai mult justifică a bărbat decît femeie.-
- Gelosă față de femeile cu fizic mai ales ca al său.-
- Gelosă pe Doamnele, care aveau o căsnicie cu soți normali.
- Era încîntată cînd i se făceau complimente ușoare.-
- Nu pierdea nici o ocazie ca să nu profite în sensul de a-și scuti de mobilizare personalul de la moșia Gălbinași - Ilfov în care scop urmărea permanent pe cei care îi puteau fi de folos în Minister - St. Major, etc.-
- Se socotea indispensabilă lângă Regină - deci trebuia să nu se lase niciodată singură - lucru ce îl făcea permanent dar treburile gospodărești le conducea de la telefon - adevărul era că soțul său ducea interes viața de cafenea și tripon - umbla cu intrigi în societate - întîlnirea lor în casă ori în societate era o catastrofă.-
- În cecece privește poziția ei cu Vergoti era dintre cele mai bune, foarte naturale.-
- Din punct de vedere material, nu cunosc ce beneficii ar fi putut să aibe, fiind în situația sa.-

Doamna Maria Ghica.

- Era mai mult de formă, deoarece era în vîrstă - bolnăvicioasă, trăia într-un bigotism bolnăvicios.-
- Dacă se venea de 2-3 ori pe an în Palat.-

....

P O R T R E T E

---

succinte ale ofiterilor sup. și generali care au fost la
Casa Militară și f.f. Maresalat.

1.- Colonel M. Rîmniceanu.

Adus la 6.IX.1940 de Conducătorul I.A. socotindu-l capabil să conducă cele 2 posturi în Palat - unde nu s-a simțit nimic din valoarea sa; pe timpul rebeliunii din 1941 a fost complet absent din Palat, după care I. Antonescu l-a îndepărtat din armată.

2.- Colonel MARDARE SOCRATE;

A fost numit în ambele funcțiuni după rebeliune - unde a lucrat rodnic până la 5.V.1942, când a trecut la M. St. M. pentru stagiu pe front. Ofițer foarte capabil cu frumoase însușiri profesionale și generale, cu relațiuni serioase în lumea civilă și militară - a fost foarte apreciat de ofițerii din misiunea germană.

A justificat mult tact în conducerea celor 2 posturi din Palat și a fost un bun sfătuitor al Regelui.

3.- General CODEANU ION.

Datorită calităților sale profesionale și a modului cum s-a comportat pe front, I. Antonescu l-a ales ca cel mai nimerit pentru cele două funcțiuni de la Palat, unde s-a comportat în bune condițiuni.

În cazul Stîrcea I. când nu a plecat pe front - a avut o atitudine dîră - nu a făcut duplicitate între Rege și Conducător fapt pentru care a cerut să fie schimbat de la Palat - revenind.

4.- Generalul Sănătescu Constantin.

Prin modul său de a se manifesta în serviciu și în societate a putut fi de folos Regelui în pregătirea loviturii de stat - 23 August 1944 - a primit conducerea momentană a Guvernului în cele mai dificile situațiuni - achizițîndu-se cum a fost posibil cu rezultate bune. Pînă ce a murit 8.XI.1947 - a trecut ca un anonim, nu s-a înspăimîntat cum au făcut alții cu merite și cu pretenții la beneficii, etc. etc.

De cîte ori a avut ocazia a îndemnat pe cei din jurul său la înțelegerea transformărilor sociale - sfătuiindu-i să nu se des la fapte, care ar fi adus multe prejudicii țării.

ADJUTANTII REGEIUI.6.IX.1940 - 23.8.1944.-1.- Maior Tomescu Mirocea 6.IX.1940.-

Încă de tânăr a justificat calități deosebite în domeniul profesional și de cultură generală - fapt pentru care a fost apreciat și stimulat până la rebeliunea din 1941 - când s-a manifestat într-o formă dubioasă, fără ca eu nici acum măcar nu sînt în stare să dau ceva pozitiv - motiv, care l-a scos complet din viața de ofițer, - curios, sancțiunea i-a fost aplicată tocmai de I. Antonescu - care l-a promovat în carieră.-

2.- Lt.col. Petre Iazăr (specializat în Invățămîntul și Fizică Militară).-

În baza specialității sale, a fost adus pe lângă Rege care apoi a devenit admiratorul lt. Vergotti - deci departe de a răspunde atribuțiilor sale de pedagog - motiv care a dus îndepărtarea sa din serviciul de Adj. la 5.5.1942.-

Caracter răutăcios peste măsură - arivist - arghirofil - intrigant, afemeiat.-

Cultura de specialitate a făcut-o în Elveția.-

Revine în serviciul de Adj. după 23 Aug. 1944, cînd alături de Vergotti - se manifesta liber și plin de avînt, în satisfacerea ambițiilor și forurilor lor. Odată cu plecarea Regelui, a mers și el - lăsîndu-și soția în țară.-

3.- Col. Pastia Alexandru.

Pentru reputația pe care o avea din toate punctele de vedere, a fost adus ca adj. pentru a ține cursuri de orientare militară a Regelui - lucru ce a făcut pînă cînd Regina Mamă a spus că obosește prea mult de Rege cu atîtea probleme.-

La cerere a fost mutat la comanda Sc. Sup. de Război, de aici a plecat la stagiul pe front - unde a murit ca comand. secund la Divizia Blindată.-

4.- Col. ANDRONESCU MIHAIL.

Profesor la Sc. Superioară de Război, specialist în materialul de Artilerie - adus ca să contribuie la formarea Regelui și în această ramură a armatei.-

A lucrat în mod preceut, pînă cînd a prins momentul ca să plece la stagiul pe front, de unde nu s-a mai înapoiat la serviciu, a trecut la Comand. de C.A.-

5.- Col. BRĂTĂNESCU MIRCEA:

- Ofițer încercat în serviciul din M. St. M. la Secția Operații - în calitate sa a căutat să documenteze cât mai clar pe Rege, cu modul cum trebuiesc concepute operațiunile în legătură cu calitatea și posibilitățile adversarului cum trebuiesc exploatare pozitiv și negativ - rolul primei mari bătălii în război, etc. etc.-

Cînd s-a ivit liber, postul de Atașat Militar la Madrid - a plecat acolo, de unde s-a înapoiat în 1945 și a trecut în rezervă.-

- 2 -

6.- Col. OITEANU MARCEL.

- Ofițerul ales ca cel mai nimerit pentru Rege, deoarece prin temperamentul său bine dispus permanent, făcea ca cele mai mici lucruri să fie luate cu atenția cuvenită, nu scăpa nici ocazia de a lămuri pe Rege asupra problemelor speciale țărănești - aduce documente, legende, etc.etc...numai să înțeleagă pe acest element atîta de valoros - de altfel acest ofițer era un mare continuator al tatălui său, bătrînul General Oiteanu - cu frumoase aprecieri în timpul său.-

Cu frumoase relațiuni sociale, era contra cancanurilor, în caracter deosebit - și cu frumoase intențiuni.-

Cînd s-a făcut liberă comanda la Reg. Gardă Călare s-a mutat acolo - de unde la 23 August 1944 în luptele de la Băneasa - Mogoșoaia, a contribuit în mod real.-

7.- Col. Bossie Robert, venit ca adjutant prin concursul d-nei Elena (Nely) Catargiu, fiind rudă prin alianță. Cult un mare anglofil în familie, iar în societate un mare germanofil, unde fratele său era Ministrul Romîniei la Berlin. Foarte pasionat în a cunoaște toate amănuntele și intrigile din Palat și fără de valoare - apoi cu aceeași pasiune să arate corectivul lor ca unul ce avea experiență din casă de la moșia sa, din străinătate, etc.etc.-

Foarte fricos și laș - de exemplu cînd se anunțau la radio plecări av. de Foggia spre noi - își pierde calmul chiar girul vorbelor - influențînd pe cei slabi din jurul său dacă era la Sinaia pleca singur în munte să se ascundă, fără să se gîndească la cei care așteptau de la el o dispoziție de circumstanță dacă era la București - merge direct la ad post - altceva nu-l mai preocupa.-

Cînd a revenit în Plot. Căpitanul Vergotti după 23 Aug. 1944, acest colonel Bossie Robert - fără nici o jenă a dat înfîietate simpaticului Jaques că de!!....așa își asigură poziția și locul.-

Permanent tulburat și neajătit, că la moșia sa de lângă Floești este furat de țărani, casele sale din București nu-i produc venitul așezat etc.etc..Cu mare greutate Regele a putut scăpa de el prin 1946.-

8.- Cpt. Comandor Gherghel Arpad:

Ofițer de marină, adus în scopul orientării Regelui asupra tehnicii diferitelor tipuri de vase (mare și Ocean), aravigației și în special asupra luptei navale - fiind foarte bine pregătit și practic prin stagiile făcute în alte armate.-

Rezervat atunci cînd era în serviciu, preocupat de interese particulare în orice moment, oricînd și aproape oricînd avea de dat un mic comision.-

9.- Col. IONESCU EMILIAN. A fost adus de la comanda unui Regiment Care de luptă, cu care a fost pe front.-

Ofițer distins, cu maniere alăse, foarte atașat de poporul român - își făcea un punct de onoare în a entrena pe Rege în discuțiuni din care să se desprindă frumoasele calități.-

A participat la pregătirea și executarea actului de la 23 August 1944 (așa cum am arătat în cursul expunerii amintiri).

- 3 -
Comandanții de Batalion.

1.- Maior Rădulescu Oct. A fost adus de Cond. I. A. ca fost Adjutant la comanda Batalionului unde să facă serviciu în spiritul celui ce l-a adus, unde așa s-a și comportat, dar când nu a fost destul de vigilent conducătorul l-a schimbat din comandă.

2.- Maior Georgescu Aurel, adus de pe front, unde a dovedit calități alese și era bine cunoscut de Conduc. Comportarea sa în calitate de Comand. precum și sentimentele față de Rege și Cond. l-a stras mai mult spre Rege - pe care nu l-a stingerit cu nimic în legăturile ce le avea cu cei ce pregăteau actul de la 23 August 1944.-

3.- Col. Negulescu Serban, adus la propunerea Generalului Mihail în pregătirea evenimentelor lui 23 August 1944, ca om de încredere. Cunoscut de Rege ulterior nu a avut nici un fel de amestec, din contră a fost evitat.-

După 23 August 1944 - s-a streștit pe lângă Cpt. Vergotti ca să-și asigure comanda făcând jocul acestuia până ce a fost scos din armată în toamna lui 1944. Când a ieșit din armată - nu cunoștea datorită cărui fapt, a fost numit Directorul Hotelului cu toate dependențele Hotelului Aro din Brașov - ajutat de soție, iar unul dintre băieții săi a trecut la presă în cadrul comitetului restrîns, ceea ce i se spunea stunci.-

Funcționarii superiori între 6.IX.1940-30.XII.1947.

1.- Regel Dumitru. Conducătorul I. Antonescu l-a adus la întreprind. Asan la Minist. Agriculturii apoi la Domeniile Coronei, de unde după moartea lui Mocioni Anton a fost Mare Maestru de Ceremonii - mai târziu după 23 August 1944 Marșalul Palatului până la plecarea Regelui, pe care l-a însoțit.-

A fost sincer cu Conducătorul și abil față de Rege, ducînd opera de duplicitate cu multă abilitate.-

Nu a avut nici un amestec în pregătirea și execuția lui 23 August 1944 dar a știut să profite.-

În relațiile sale de serviciu și în afară, un foarte bun artist, își cunoștea bine victimile și nu uita scopul ce-l are în orice timp.-

Avea moșie părintească în Moldova - nu cunosc date mai multe.-

2.- Cociu Ion, din funcționar de carieră a ajuns director ad-tiv la Palat de la 6.IX.1940 - 1942 când s-a retras pentru motive de boală fără a-l împiedica boala să se ocupe de tipografia rotativă și alte afaceri mănoase - era un om bogat dar nu făcea oas.-

3.- Cîrstea Vasile, medic particular Sinaia, a fost diurnist la Palatul din Sinaia. În calitate de medic s-a achițat în foarte bune condițiuni de obligațiile sale față de intrările și toate cîte se petreceau în Palat, s-a strecurat cu multă abilitate - deoarece soorul său Strassman bucatarul Palatului 30 ani, i-a fost bună călăuză.-

- 4 -

4.- Dr. Neagu, Medic particular în București, a fost ca diurnist la Palatul din București, schitându-se în mod onorabil de obligațiile sale, mai mult nu cunosc.-

5.- Chefneaux Vasile, inspector de vânătoare, vechi în acest serviciu, a fost adus din timpul lui Balif la Palat, fiind detașat de la Min. Agriculturii Dir. Vânătoarei.-

În această calitate dublă (Palat și M. Agriculturii) mergea în toată țara, pentru protecția și sporirea vînatului în special nobil - deschizându-i-se toate ușile autorităților precum și ale particularilor proprietari de păduri, etc. care erau onorați să poată avea relațiuni cu un om așa de bine cunoscut la Palat.-

Acest om a jucat pe stîtea tablouri prin ocupațiunea sa, că puținii ce sînt nu spun nimeni - au avut posibilitatea să-l cunoască, pentru luminare, studiați-l:

- pînă la 5.IX.1940 - un mare carlist fără de pereche.
- 6.9.1940 - 23.8.1944, un mare antoseccian și filogerman cum puținii au putut să se arate.-

- 23.8.1944 - în continuare, un mare dușman al trecutului și democrat neîntrecut.-

Nu cred că sînt mulți care să fie așa de ușor adaptabili situațiilor noi ivite - de altminteri l-am văzut la diferite vînturi, în alte părți eu am fost - cum juca roluri stît de diferite și opuse flagrant între ele - fără să aibă măcar rușine de mine care știa că îl cunosc bine, simbind îmi da de înțeles că asta este viața. Pentru ce făcea toate acestea nu l-am înțeles, căci bani avea cum mulți nu aveau.-

6.- Ing. C.F.R. Georgescu D, venit 6.IX.1940 în locul vechiului inspector C.F.R. Pavelescu, ca director al garajului trenurilor regale.-

L-am cunoscut în deplasările Regelui cu trenul sau cu automotorul - cu multă măsură în manifestările sale - sub raportul profesional dovedea pregătire serioasă - din punct de vedere poli-
tic nu-l cunosc.-

Partea II-a

AMINTIRI

S. Fe. 1940 - 23. VII. 1944.

În dimineața zilei de 5 sept. 1940, se comunică la radio și prin presă, precum și în Monitorul Oficial, transmiterea tronului de către tatăl fiului său Regele Mihai I; în paralel Mesajul Conducătorului Statului către popor, urmat de Decizia Ministerială cu numirea Guvernului, culminând prin proclamarea Statului legionar.-

Urmează o serie de Decizii Ministeriale cu scoaterea din armată a unor generali, ofițeri superiori și chiar inferiori, acordându-li-se drepturile la pensie după anii ce au servit - în același mod și la Siguranța Generală a Statului, este scos dr. Eug. Bănuș și adus în locul acestuia Eugen Cristescu - idem la Justiție, etc.; unii dintre cei de mai sus au fost închși la Jilava pentru a fi cercetați pentru fapte săvârșite în sfărâ de lege.-

În Palat se face o radicală primenire, începând de la Mareșalul și Șeful Casei Militare, până la ultimul lacheu, exceptându-se acei care nu aveau nimic necurat la caziarul secret de la Siguranță; - nu a fost cruțat nici personalul detașat de la Minist. de Interne la Palat - Inspector, Comisar, agenți, - su fost înlocuiți cu alții având în fruntea lor pe Ramăniuc (Romanescu) legionar notoriu.-

La Batalionul de Gardă, se suspendă portul uniformei albastre pentru ofițeri, subofițeri și trupă și se înlocuiește cu uniformă cachi în toate ocaziunile. Cazarma de la Ghencea, este luată de la Batal. de Gardă și dată Reg. de Artilerie Anti-Aeriană urmând ca recruții să fie instruiți cu toții la Sinaia - efectivul Batal. reducându-se.-

Regele Mihai primește programul de activitate zilnică de la Conducătorul Statului, care i-a organizat o serie de conferințe ținute de către Profesori Univ. și diferiți Ofițeri Superioari și Generali; nu primește pe nimeni în audiență fără de Conducătorul Statului - toate deplasările Regelui din Palat în

Capitală - Sinaia ori în țară, se face cu știrea Conducătorului Statului.-

Pentru a face dovada în fața opiniei românești, despre ceea ce dorește Conducătorul cu Instituția Monarhică, la finele lunii sept. 1940 s-a plimbat pe jos împreună cu Regele, pe Calea Victoriei, la ora când strada era arhipopulată - această chestiune a fost pentru prima și ultima oară, evenimentele ce au urmat nu a mai îngăduit asemenea manifestare.-

Tot acuma, Președ-Cons.de Miniștri, organizează expoziția locuinței personale a Eleni Lupescu și a sediului Masonic din București, pentru documentarea marelui public - unde a organizat personalul necesar cu explicațiile convenite.-

Ca o dovadă de perfectă armonie între Rege și Conducător, la 1.X.1940 - Regele face vizita de etichetă Conducătorului Statului la locuința sa din Jianu - însoțit de Majorul Adj.Tomescu Mircea, fapt care a fost exploatat cum se cuvine de presă.-

La 5.X.1940 - Statul legionar, organizează mari manifestații în capitală, precum și în toată țara, pentru a marca prima lună de guvernare legionară. Acuma au loc în închisoarea Jilava masacrările deținuților politici, puși la dispoziția Minist.Jușției pentru cercetări - de asemenea omorirea Profesorului H. Iorga răpit de la locuința sa din Sinaia, a Profesorului Virgil Madgearu răpit de la locuința sa din București.-

La 10.X.1940 sosește în București, Misiunea Militară Germană, în frunte cu generalul Hansen și generalul de aviație ^{Ge-}stenberg cu întreg Stat Majorul lor - care sînt primiți în cadrul oficial de Conducătorul Statului și Guvern - Compania de onoare cu drapel, au fost din Bat.de Gardă - și găzduiți într-un pavilion de la Școala Sup.de Război.-

La 14.X.1940 Bat.de Gardă - după directivele Marelui St. Major prezintă pe cîmpul de instrucție Ghencea, un exercițiu de luptă cu dublă acțiune, în fața Misiunii Germane, pentru a arăta practic doctrina de luptă a infanteriei române.-

Pe ziua de 15.X.1940 sosește în țară de la Florența, în urma apelului Conducătorului Statului, Regina Mamă Elena, primită la Curtea de fiul său Regele Mihai, iar în București de Conducătorul Statului cu Guvernul legionar.-

Zina de naștere a Regelui Mihai 25.X.1940 - este sărbătorită cu mare pompă de Guvern în capitală și în țară.-

După scurgerea celor două luni de la venirea Guvernului legionar opinia publică din întreaga țară a urmărit toate eve-

nimentele ce au avut loc, fără a se produce nici cel mai mic neajuns libertăților individuale, ba ceva deosebit s-a petrecut, că s-au înființat la toate primăriile din sate, târguri și orașe, cutia cu reclamațiunile cetățenilor direct la Conducătorul Statului - pe care autoritățile locale erau obligate să le trimită la destinație.-

În mijlocul acestei opinii publice se găseau și vechii oameni politici, ca Maniu, C. Brătianu etc. etc., care cu tot tactul și experiența lor, au procedat cu mare răbdare așa ca să nu agite masele abita de încercate din punct de vedere moral, cu știrbirea hotarelor, din punct de vedere material cu pierderea gospodăriilor acei ce erau refugiați alții loviți de urmările cutremurului care a fost; din contra au îndemnat direct și indirect la ordine și supunere nouei formule politice, până ce se va trece criza începută din iunie 1940.-

Acești bătrâni politici, cu colaborarea altor oameni politici, au ținut trează conștiința celor ce se alăturau lor în mod tacit, urmărind continua evoluția evenimentelor interne și externe - intervenind ușor și cu precauțiune când era cazul - se mai foloseau și de faptul că dr. Eugen Bănu era liber și l-au încredințat cu supravegherea în capitală și în centrele mari din țară, a adversarilor, care ar fi putut să îngreuneze scopul lor final, în legătură cu soarta neamului.-

Intr-un cuvânt, Ion Antonescu, bucurându-se de încrederea lui Hitler, a reușit să oprească un război civil intern, care era pe se cale din vara anului 1940 - mai mult a reușit ca dintr-o colaborare militară (a fortuit) - să ajungă la alianță politico-militară (în primăvara 1941) având garanția germană, că până la sfârșit, teritoriile luate, vor reveni la Patria Mamă, - în continuare și în mod tacit, au socotit că în cazul când politica lui Ion Antonescu nu va reuși, să fie ei în stare a lua în mână soarta poporului românesc, alături de cei mai puternici.-

La 8.XI.1940, ziua numelui Regelui Mihai și în același timp, patronul partidului legionar, cere pe lângă serbările organizate în țară, au organizat la Iași - locul de naștere al acestui partid - la Sfînții Arhangheli, Mihail și Gavril - serbarea cea mare în prezența Regelui și a Conducătorului, unde s-au desfășurat tot felul de manifestații de bucurie pentru a se marca din plin acest eveniment.-

Cu acest prilej al serbărilor de la 8.XI.1940 la Iași și în țară, observatorii germani, s-au convins despre legătura poporului cu tânărul Rege și despre încrederea în Conducătorul Statului, lucru important pentru ei, care aveau un scop clar, în Sud-Estul European.-

În 11.XI.1940 se declanșează cutremurul care a provocat pagube și necesari mari în București - Moldova de Sud - cu deosebire în jurul Vrancei la Panciu - Odobești - unde Regele a mers personal împreună cu Conducătorul Statului minghind și ajutând cum s-a putut în timpul scela.-

Începând de la 15.XI.1940 Misiunea Militară Germană trimite echipele necesare de ofițeri și subofițeri în toate garnizoanele din țară - unde să pună la curent cadrele armatei române cu noua doctrină de luptă - aceste echipe s-au bucurat de primire caldă și binevoitoare, organizându-se la Cercuri Militare și Civile, reuniuni pentru legătura și frăția de arme româno-germană.-

De asemenea țara noastră, este traversată cu trenul și pe căile rutiere, de trupe germane ce se scurg spre sud în Balcani, înocă un prilej de a putea să se vadă scopul ce-l avea Hitler în această parte a Europei.-

Mai sosește și se instalează la București un element greu din Cercul politic al Făhrerului, Manfred v.Killinger, Șeful Serv.acooperit german din Sud-Estul Europei.-

Prigoana contra evreilor din țară, de acum se organizează sistematic prin confiscarea averilor, prin muncile de folos obșteasc, iar alte categorii au fost duse în lagăre speciale.-

Sosește în capitală fratele lui Herman Göring, care era în fruntea Marii Industrii Germane - acesta vizitează întreprinderile Mleza, Reșița, Titan-Kadrag - Arsenalul Armatei.Cugirul, Pohanul, etc. își dă seama de randamentul mediu și maxim al acestor mici industrii pentru nemți - pentru noi erau mari.-

Pentru a dovedi realizările prime ale misiunilor militare la Centrele de Instrucție pe arme, Regele împreună cu Conduc. I.Antonescu - sînt invitați de generalii Hansen și Gerstenberg la centrul Intr.Făgăraș la o demonstrație reală în cadrul unui detașament mixt - cu noul armament și noua doctrină militară germană - idem la Centrul de Instr.al Artileriei Dadilov.-

În spiritul de apropiere româno-germană Suveranul a invitat la vîntoare de fazani și iepuri - pe șefii civili și militari din misiunea germană Drăgănești - Gherghița. Ca răspuns la aceasta Ministrul Germaniei la București înmînează o serie de deco-

rațiuni politice "Vulturul German" la un număr de ofițeri români.-

Colaborarea militară cu germanii, pentru agricultorii noștri, a venit cu avantajul mare că au putut să-și vândă produsele de acasă, cu un preț bun și le-au venit în schimb unele agricole și tractoare destul de multe la preț convenabil.-

Conducătorul I. Antonescu găsește cu cale să ia o serie de măsuri pentru îmbunătățirea situației materiale a ofițerilor, subofițerilor și trupai - astfel asanează toate datoriile ofițerilor și subofițerilor de la Casa Oștirea, acordă stofă pentru un rind de haine și materialul necesar unei per. încălțăminte, mărește solda și alocația de hrană la trupă și animale, dă tutun gratuit la fumători (trupă).-

Dacă aceste evenimente petrecute, le expune în succesiunea pe care memoria mă ajută să le mai rețin, nu pot trece peste un fapt, destul de insidios la acea dată și anume, vorba românilor că fericirea este mai scurtă mult decât inversul ei, în cercul conducător legionar se petrece un mister, în special de la venirea în țară a fratelui lui Herman Göring, care fără menajamente se interesează în mod brutal și pasional de mica noastră industrie. Dezbateri ample în sinul cluburilor legionare, izbucniri în Consiliile restrinse de la Președinție, rezezi din partea Conducătorului față de acei ce încercau să obțină explicații în legătură cu soarta industriei noastre - până la urmă divorțul de Conducător al legionarilor, începe să se contureze în forme diferite, până în ziua fatală.-

Intrăm în faza Sfințelor Sărbători ale Crăciunului - prilej pentru români să arate camarazilor germani din datinile și obiceiurile noastre - acei care în mod oficial trebuiau să fie socotiți și apreciați la mese, cadouri ca niște musafiri deosebiți pentru a se simți cât mai bine - așa au și făcut.-

Ziua anului nou, când Conducătorul cu Guvernul prezintă felicitări Regelui și Mesajul către popor și ordinul de zi către armată, recepție la Palat și la Președinția Consiliului de Miniștri - la toate aceste acte festive Miniștrii Legionari au participat într-o poziție anemică fără a avea vigoare din toamnă.-

Ziua Bobotezei la fel, participarea legionarilor și mai slabă, dovedind o carență de netolerat în cadrul partidului, după un timp atât de scurt de la proclamarea Statului legionar.-

Această deficiență în Guvernul I. Antonescu era cunoscută de oameni politici dar față de masa celor mulți care nu cunoșteau aceste țări, nu le arătau, deoarece s-ar fi compromis realizările

canalitate destul de serioasă pentru un moment spre binele neamului. Regele este pus la curent cu această situație de dr. E. Bianu ca exponent al celor 2 camente politici și este făcut atent să lucreze cu precauție în relațiile sale cu nemții.-

La 15.I.1941, sînt chemat telefonic la Comand. Militar al Capitalei cu Dosarul de sector (ipotezele în caz de tulburări interne), eu fiind aj. comand. îmi venea de drept comanda Reduit Nr.1 Comand. titular fiind cu Regele - soi am verificat cu Șef de Stat Major dispozițivul - planul de foc - legătura cu vecinii - am primit Cifrul nou și am predat Cifrul vechi - de unde am venit la unitate în Calea Victoriei.-

În 17.I.1941 sînt chemat la Sinaia unde Comand. Batal. era cu Regele - îi raportez cele ce am lucrat la Comandamentul Capitalei cu Șeful de Stat Major în legătură cu ipotezele Reduitului nr.1, apoi sînt chemat separat de Col. Adj. Pastia Alexandru, care-mi spune răspicat, că ne așteaptă zile grele, dorința suveranului este ca să fii foarte sgîrcit cu focul, apoi plec la București cu prima ocazie fiind nevoie să ajung cît mai repede la unitate, soi găsesc dispoziția de la Președinție și Comandamentul Militar, ca Ofițerii, Subofițerii să fie conșenanți în unitate, iar cu C-dul Reduitului să fie permanent în legătură telefonică cu ei.-

18.I.1941 - atmosferă greoaie în toată capitala, ziarele destul de slab informate, cu articole care să umple coloanele tip de paginatie, nimic care să trădeze măcar un pic din realitatea momentului.-

După amiază pe la orele 18 C-damentul Capitalei, prin telefon, cifrat anunță intrarea în acțiune din acel moment la rîndul meu comunic personal Comand. de Companii care erau postul meu de comandă - recomandîndu-le calm și atenție la deschiderea focului - anunț prin Hugues la Sinaia, cu care rămîn în permanentă legătură.-

Focurile de armă în jurul reduitului se aud din ce în ce mai clar - în interiorul reduitului meu nimic deosebit, trimit curiera la Ghencea (Comp. Recruți și Muzică) să fie gata a veni la ordinul ce va urma - cu cele două comisioane în 4 egaloane în Calea Victoriei pe cele 4 direcții prevăzute în planul de acțiune.-

Pe timpul nopții de 18/19.I.1941 în reduit nimic deosebit ca focuri de armă din partea rebelilor, iar în zorii zilei de 19.I.1941 Comand. Reg. 4 Inf. C.M. însoțit de Adjut. Lt. Iorgulescu Petre fost elev la Sibiu - vine trimis din rezerva Comand. Capitalei și mă întărează în fața d-sale raportez la Sinaia, de unde îmi

comunică, să meargă înapoi - dar totuși Comand. Capitalei îmi trimite 1 Plut care de luptă pe care l-am introdus în curtea din fața Palatului gata să intre în acțiune.-

In cursul nopții de 19/20.I.1941 - activitate mare de foc în interiorul redutului meu - la Prefectura Poliției Capitalei, Fraseați - Blocul Dragomir Niculescu - Minist. Inzestrării - la care am răspuns cu focul Boforsurilor în plin și rezultat a fost definitiv hotărâtor. Hotelul Park din str. Grigorescu - Athene Palace, Pasagiul Crețulescu, înșesate cu ofițeri și subofițeri germani, în Piața Palatului la Statue în față o companie de mitraliere germană în dispozitiv, fără a împiedica circulația locatarilor și nici a pașinilor trădători, erau în redutul meu nu mi-au cerut nici o relație și nici eu nu le-am cerut vre-o socoteală pentru ce sînt acolo - am luat măsurile de rigoare în dispozitivul meu față de nești, fără a avea vre-un neajuns cu ei.-

In ziua de 20.I.1941, focuri intense spre Cismigiu și Schitu Măgureanu la vecinul meu, spre Piața Națiunii și Cartierul Dădești - de asemenea focuri intense pînă seara tîrziu - iar în interiorul redutului meu, focuri dense dar cu intermitență continuînd și în noaptea de 20/21.I.1941 - echipe legionare după scopări intimidază populația - dar fără un rezultat pozitiv.-

In 21.I.1941, indivizi izolați căutau să se strecoare pe scopări - pasarele de la clădiri în construcție - dar au fost prinși și conduși la Măgajul Gărzii Călare din C. Plevnei.-

La 22.I.1941 de la Sinsia îmi cere să raportez despre Șeful Casei Militare și Mareșalul Palatului f.f.col. M. Rîmniceanu - unde am răspuns că de la 17.I.1941 - nu a mai trecut prin Palat și nici nu a schițat vre-un semn de comandă măcar telefonic de unde^{va} peste câteva ore primesc prin Hugues - comunicarea despre venirea Regelui la București cu mașina - să iau măsuri să fie aranjat în acest scop în Calea Victoriei și totodată col. edj. Andronescu Mihai care nu era de serviciu să fie anunțat scasă să fie la Palat imediat că sosește de la Sinsia Regele - în acest timp, de la Președ. Cons. de Miniștri mă anunță că Regele nu mai vine în București, lucru ce mi-a confirmat și Sinsia prin Hugues - deoarece trimisul lui Ion Antonescu a întâmpinat pe Suveran la Cîmpina unde i-a transmis dispozițiile conducătorului Statului.-

In cursul nopții de 22/23.I.1941 - activitatea de foc a șabellilor a slăbit și spre sîmă o mare parte din restricțiunile de circulație s-au ridicat - menținîndu-se la barierele Capitalei deci scalmia se aşază în tot Municipiul patrularele cu efective re-

- 3 -

duse circula permanent, elementele germane care erau grupate in diferite centre sunt ridicate - ^{pasiv} părăsind serviciul lor de patrulare in jurul Comandamentelor germane, nici un foc de armă.-

In 24.I.1941 verificarea cu deamănuntul a tuturor sediilor legionare din Centru și periferiile orașului, pentru a stabili dacă au mai rămas vre-un rebel, armament, munițiuni, etc.-

Poliția și cu jand. pedestrii, adună pe rebelii identificați pe care îi stringe la Garda Călare și in alte centre, pentru a fi cercetați și judecați.-

La 25.I.1941 sînt chemat la Președinția Cons. de Miniștrii pentru a da relații asupra activității pe timpul rebeliunii a col. M. Rîmniceanu, maior Tomescu Mirocea și Procuror Bănescu, la care nu au avut să raporteze nimic, deoarece nici nu i-am văzut la față și nici măcar prin telefon să fi avut vre-o relațiune de serviciu.-

Acum mi se comunică de la Președ. Cons. de Miniștrii și peste cîteva ore și de la Sinaia - cum că in locul col. M. Rîmniceanu este numit col. Mardare Socrate care vine in aceeași zi la Palat - unde dă o serie de instrucțiuni după ce a luat legătură telefonică cu Sinaia - rămîne permanent la Birou pînă la 30.I.1941 cînd sosește Regele de la Sinaia - acum vine și Conducătorul I. Antonescu la Palat unde are convorbiri cu Regele circa două ore - acumă îi documentează asupra modului cum s-a desfășurat rebeliunea de la 18.I.1941 la plecare. Conducătorul I. Antonescu, a comunicat Regelui că intrucît înființează la Președ. un Batalion de Gardă de acum înainte Batalionul de la Palat se va numi Batal. de Gardă Regală, ale cărui efective nu se mai reduc, cum hotărîsc in toamna lui 1940, ci rămîne in organizarea veche;

La 1.II.1941 sosesc o serie de ordine de la Minist. de Război și M. St. Major in legătură cu verificarea amănunțită asupra cadrelor și ostașilor care ar fi avut vre-o contingentă cu legionarii pe timpul rebeliunii și chiar și mai înainte.-

Tot acumă 1.III.1941 Conducătorul I. Antonescu detașează de la Inspectoratul de Jand. care făcea serviciul de pază la Predeal locot. Vergoti Ion (Jacques) ca ofițer cu practica sporturilor pentru Rege și este înscris provizoriu in Registrul Control al Ofițerilor din Casa Militară.-

Din toată țara, sosiră un număr mare de telegrame scurte de preoți - învățători - țărani, prin care desavauau lupta fratricidă și se alăturau de Rege și Conducătorul Statului.-

Conducătorii misiunii germane din țară se prezintă in audiență la Rege care împreună cu Conducătorul Statului îi primește

//.

- 9 -

te, acceptia prezintă felicitări asupra modului cum s-a rezolvat încercarea de tulburare a ordinii în stat - a legionarilor - manifestându-se cu mare admirație pentru marea înțelepciune a maselor țărănești.-

Se fac pregătirile pentru plesbicit care a avut loc și cu o unanimitate de voturi, întreaga națiune dovedește încredere deplină pentru Conducătorul Statului.-

Ca urmare a acestor dovezi concludente - relațiunile statului român cu conducerea Statului german, evoluează față de toamna din 1940 - în sensul că, de la colaborarea militară, s-a transformat în alianță politico-militară - schimbare ce a justificat că națiții au schimbat de metodă în planurile inițiale care au equat - legionarii fiind complet compromiși. Muncile agricole și pomicoale de primăvară preocupă pe țărani - care fără a renunța de a se interesa de mersul evenimentelor interne și externe - răspundea cum se cuvine chemărilor la concentrare pe zonă, unde nu s-a petrecut nici un fel de abatere de la disciplina militară a elementului din rezervă.-

La Președinția Cons. de Miniștri, conferințe comune între reprezentanții M. St. M. German și ai M. St. Major român - peste tot unanorm neobosită din ambele tabere, prin aplicațiuni în teren sîm și noaptea cu caracter de instrucție serioasă, din punct de vedere economic cerealele din gospodăria circulau spre rampele de încărcare spre Germania, într-un cuvînt noul ritm de viață se resimte - cu toate că atmosfera internațională era foarte confuză.-

Cu ocazia sărbătorilor de Paști - ample manifestațiuni de simpatie pentru națiții aflate acum în toate ungherele țării - fiind cașpeții preferați pentru oficiali ca și pentru particulari. Parade tradițională de la mai 1941, în capitală ca și în toate garnizoanele din țară s-a desfășurat în mod excepțional, defilarea făcîndu-se în formațiuni mixte - romîno-germane - încă o dovadă de apropiere reală.-

Oamenii politici din anonim, urmîrea toată manifestațiunea expusă mai sus, fiind permanent la curent cu toate dispozițiunile ce emansu de la Președ. Cons. de Miniștri, de la M. St. Major - care cu tot spiritul lor critic - au înțeles că altă abilitate mai bună pentru această fază politică nu era; totuși prin interpeșiilor lor care erau în toate posturile cheie, recomandau mare precauțiune.-

După defilarea de la 10 mai 1941, într-una din seri sînt chemat la locuința sa de către dl.col. Dămăceanu D. unde înțînesc pe dl.gl.Mihail Gh. și lt.col.rez. Rusescu Radu - cu care nu mă văzusem din 1940 - stau împreună cu dinții un timp scurt - primesc un plic sigilat pentru Rege căruia trebuie să-i ajungă în mîini urgent, făcîndu-mă atent că voi mai fi chemat mai des de acum înainte.-

Am plecat și în aceeaș seară Regele a avut plicul ce am primit - eu sînd locuința în incinta Palatului.-

Nu peste multe zile, sosește la locuința mea seara dl.dr.E.Biana pe care urgent îl conduc în locuința Regelui unde era complet singur - de unde l-am scos după cîteva ore. În sufletul meu mereu se năștea întrebarea, ce conținut să fi avut plicul adus; ce obiect important a fost ca dr.E.B. să vină urgent la Rege; în plus întrevederile între Stîrcea Ion venit proaspăt la Mareșalat ca detașat - cu Niculescu Buzeghi din Min.Externe - mereu mă rodea suflătește aceste întrebări pe care nu le discutam cu nimeni, însă urmăream presa, radio - dar prea puțin sînșeam din miezul adevărului.-

Iuna iunie 1941 plină de aspecte variate, care arătau net, intrarea nemților în război - bineînțeles și noi romîni alături de ei, dar mă interesa în ce condițiuni - la 21 iunie 1941 am putut să mă conving în adevărata lumină a adevărului, adică noi romîni am avut sector de operațiuni pe cont propriu cu un grup de legătură operativă german, pe lîngă Comandamentele Marilor Unități și la M.St.M.dovadă că ne-am bucurat de încredere din punct de vedere operativ în plus se mai desprindea clar că aveam garanția refacerii hotarelor sfărțiate în 1940.-

Declarația de război a fost semnată numai de Conduc. Ion Antonescu - Regele nu - acest fapt a fost viu comentat în diferite cercuri romînești și străine - dar purul adevăr nu s-a putut stabili.-

Legățiile: engleză, americană și URSS sînt după uzanțele internaționale lăuate în seama Leg. Elvețiene, iar personalul diplomatic a mers în țările respective - la Constanța, unde s-au imbarcat pe vasul cu care plecau, s-au bucurat de manifestații discrete din partea unor cetățeni americani, gesturi pe care nemții nu le-au trecut cu vederea. Posturile de radio străine - prin comentatori lor, întrebau poporul român cum se va desoleta din acest concubinaj politico-militar, într-un viitor apropiat.-

Pe front, armata română își face pe deplin datoria, înscriind pagini de adevărat eroism, se cucerește Basarabia și Nordul Bucovinei. Ion Antonescu cu Regele merg împreună în zona de operații unde am putut să văd și să mă conving, cum cetățeanul care cu toată seninătatea a știut să înfrunte toate vicisitudinile politice cunoscute mai sus - acum pe câmpul de luptă cu aceeași seninătate și dărzenie dovedește că poartă în singele său virtuți recunoscute unanim și de dușmani - spre marea cinste a acestui neam - dovezi nenumărate sînt documentele scrise din arhiva M. St. M. prin rapoartele grupurilor de legătură operativă germane - asupra spiritului combativ al ostașului român.-

Acei care mai au vre-o îndoială asupra acestor lucruri pentru convingerea lor și mai la îndemînă - să ceară de la ostași (acum cetățeni) brevetele ce le au asupra lor, pentru decorațiile ce le-au primit de la germani cu care au luptat împreună - acolo vor citi clar, cum au recunoscut fără înconjur, aceste calități deosebite.-

Se forțează trecerea Nistrului și a Bugului - împreună cu menții și înaintarea spre Est continuă, cu excepția flancului drept care este oprit în fața Odesei - cetate bine apărată și după mari jertfe în oameni și materiale de război - este cucerită la 16.X.1941 de unde se continuă înaintarea în Crimeea - aici la Sevastopol o rezistență destul de serioasă, care a durat pînă în vara 1942 cînd a fost cucerit cu ^{mare} ~~unele~~ sacrificii umane și materiale, după care a fost cucerită Crimeea.-

La înapoierea după front cu Regele, eram așteptat de mulți cunoscuți care doreau să aflu de la mine lucruri prin care să verifice cele ce susisera din alte părți în legătură cu modul de luptă alături cu germanii.-

După cîteva zile Regele se stabilește la Sinaia - măsură luată de Cond. I. Antonescu - aici prin personalul scopert român și german să fie supravegheat pentru a nu lua legătura cu persoane adversare prieteniei romîno-germane.-

Trenurile sanitare aduceau răniți în zona interioară și opinia publică în afara asistenței oficiale - contribuia cu tot ce putea să mîngie pe răniți și familiile lor - Regele făcînd vizite în spitalele de răniți singur ori cu Regina Mamă - după programul dat de Conduc. I. Antonescu.-

Intr-una din zilele lui octombrie 1941, cînd mă înapoiam de la o aplicațiune pe Zamora în jurul Sinaiei - în drum spre unitate mă întîlnesc cu un vechi cunoscut care mă aștepta și îmi co-

manică să-mi fac drum la Făgăraș, la un prieten, care îmi va da multe chestiuni importante pentru Rege.-

Am raportat celui în cauză, care m-a încuviințat însă mi-a atras serios atențiunea, că este bine supravegheat și riscul este foarte mare - am avut motive serioase pentru a merge la Făgăraș - în legătură cu serviciul de ajutor al Comand. acolo m-am întâlnit cu vechiul meu prieten, care mi-a dat informații ample despre năzuințele sașilor de la Serealia - Agnita - Sighișoara - culese în diferite ocazii de manifestare în cercurile lor de organizație (Hitler-Jungens etc.etc.) aceste date nu erau fără de valoare, deoarece în Făgăraș ca și la Sibiu - existența Centr. de Instr. al Inf. și Cavaleriei aveau un număr serios de elemente de propagandă pe lângă instructorii militari, - atunci am primit o hartă de propagandă clandestină cu Germania Danubiană - formă în care elementul etnic german de aici avea un rol important.-

În cadrul asistenței sociale și în special pentru răniți: de pe front - funcționa prin tradiție soc. Crucea Roșie afiliată Crucii Roșii Internaționale. Dar odată cu venirea lui I. Antonescu la conducerea Statului, a mai luat ființă Patronajul - sub conducerea d-nei MARIA I. ANTONESCU, cu acelaș scop ca cealaltă societate - pentru a nu se face confuzii și chiar supralicității. I. Antonescu a luat toate măsurile de rigoare ca rolul lor să fie real și fără să constituie cunună de merit personal al cutărei Președinții sau colaboratoare etc. evitând o sumă de neajunsuri.-

Operațiunile pe câmpul de luptă erau fructuoase, răniții soseau ziua și noaptea cu trenurile sanitare, care au funcționat regulat - asistența medicală și medicația asigurată în bune condițiuni, hrană, cazare, căldură etc. de asemenea.-

Iarna căreia îi venea rândul să-și arate asperitățile ei se apropie fără întirziere - populația nevoiașă și refugiații erau ajutați, iar cei apti de muncă aveau posibilitatea să câștige, într-un cuvânt cond. I. Antonescu se făcea simțit peste tot cu toate că în Guvern nu avea colaboratori politici încercați însă cu concursul funcționarilor de carieră din toate Ministerele, viața statală s-a desfășurat normal - afirm astfel folosindu-mă de expresia dușmanilor săi politici, care au declarat că seest cu face minuni în viața statală, deoarece a fost deschis și curat în hotărârile sale - chiar când a greșit, s-a văzut că a fost bine intenționat - dar nu a prins calea și momentul potrivit lucru pe care-l cerea când era cu putință.-

Deci această iarnă 1941/1942 care a fost destul de grea a fost trecută în condițiuni acceptabile de cei nevoiași, iar pe front în special trupele aflate spre Nord - unde clima era mai severă - greutățile au fost învinse prin măsurile luate la timp, fără a prejudicia mersul operațiunilor care au fost în permanent progres.-

În această perioadă, I. Antonescu, luase o serie de măsuri în legătură cu structura organică a Marilor Unități în sensul că acestea în mod treptat și fără a se face mult caz, aveau în zona de luptă 75% din efectivele reale la mobilizare - diferența o avea la P.S.-urile unităților sub diferite forme, ori cum germanii erau în plină ascensiune de succese în zona de operațiuni, au cam simțit acest lucru și la apropierile lor, I. Antonescu le răspunde cu succesele ce se făceau de trupele române - fără a aduce vre-o justificare nemților sau chiar colaboratorilor săi militari ori civili - probabil că el avea un scop ascuns.

Oamenii politici bătrâni și adversari lui I. Antonescu, erau bine documentați asupra tuturor ramurilor de activitate, operative și administrative, căci știau în tot momentul care este adevărul, ba ceva mai mult erau la curent și funcționarea vieții în cuprinsul armatei germane după frontul de Est - lucru constatat cu prilejul întâlnirilor ce le aveau cu Regele și căruia îi vorbeau în cunoștință de cauză, depășindu-l cu amănunte pe care el nu le cunoștea - deși primea zilnic Buletinul de Operațiuni prin Președinția Consiliului de Miniștri.-

Lărgirea frontului spre est și sud - prin prezența trupelor sub comanda generalului Rômel în Mediterana - jena foarte mult în special pe englezi - acum cei de la Cairo cereau insistent ca românii să saboteze pe nemți - prin aceasta îngreunând operațiunile pline de succes german - Hitler devenea din zi în zi tot mai autoritar - chemând destul de des pe Conduc. I. A. la ordine, de unde la înapoiere da o serie de dispozițiuni în special cu caracter economic și apoi cu caracter militar, deci se desprindea clar, că nevoile de alimente, petrol, lemn etc. erau foarte mari la nemți și românii trebuiau să le satisfacă - de altfel plăteau regulat în materiale tehnice trebuincioase, de multe ori plăteau avansuri - numai cu produsele lor, fără a se folosi din alte părți (Franța-Polonia, etc.).-

Primăvara și vara anului 1942 - când nemții devin foarte periculoși pentru apuseni - acum se ducese tratative cu URSS în sensul stăvilirii tăvălugului german - cei de la Cairo, care vedeau în România poziția cheie a politicii și operațiunilor

lui Hitler - deoarece aici apreciau, că este suportul de manevră economic și strategic, - un rezervor destul de serios din punct de vedere al satisfacerii nevoilor de hrană și carburanți precum și un spațiu de relevă strategică pe lanțul Carpaților Mădăriteni și nordici până în Boemia, bucurându-se și de un obstacol natural ușor de apărat (Marea Neagră) pentru o eventuală debarcare dinspre Sud-Est.-

Apusenii atribuiau și cu drept cuvânt - acțiunii lui Rômel în Mediterana - scopul de a stăpâni Nordul Africei - Canalul Suez să străbată prin centrul Asiei minore având pe turci sub influența lor - până ce vor ocupa regiunea Bacu-Batum - de unde să se rabată spre Nord - pentru a face legătura cu trupele de pe Volga unde să treacă la consolidarea dispozitivului în Est.-

Planul de campanie al aliaților era, ca să compromită acțiunea germană prin sabotajul românilor, atât din punct de vedere economic cât și operativ - cât și anihilarea acțiunii lui Rômel din Mediterană - apoi englezii în colaborare cu URSS-ul să întoarcă flancul drept german până la gurile Dunării - iar de aci să tace spre Nord în spatele frontului german izolându-l de metropolă - în a doua fază, cu un alt grup de manevră tot de la Sud să înainteze spre Nord - dealungul Pisei spre Slovacia, izolând pentru a doua oară dispozitivul de luptă de metropolă - aceste 2 mari manevre strategice, se executau concomitent cu alte mari acțiuni asupra Germaniei prin aviație și flota din Atlantic; lucru care nu peste mult timp s-a realizat în parte strategic cu scopul final, cu complectă înfrângere germană.-

Cu alte cuvinte lupta între cele două tabere, Hitler de o parte apusenii cu URSS de altă parte - era pe viață și pe moarte atât pe cimpurile de operațiuni cât mai ales în culisele politice și diplomatice - în acest timp Regele Mihai a fost într-o măsură scutit de multe necazuri, pe care în mare parte le ducea Conduc. Statului I.A. lui rămânându-i timpul de gândit și de lucru în subversiv - însă cum se întâmplă în viața de toate zilele - în jurul și sub aripa firmei Regelui - Vergoti se obosea cu satisfacerea tuturor plăcerilor care sfidau suferințele celor mulți urzind o serie întregă de intrigi și fapte abjecte în Palat (Sinea și împrejurimi) lucră despre care colonelul Mardare Socrate, atunci Șeful Casei Militare și care f.f. și de Mareșal al Palatului s-a sesizat a încercat o serie de măsuri până ce a ajuns să pedepsească cu arest sever pe acest tânăr ofițer - raportând Conduc. Statului I.A. care cu alte date primate de Comand. Bat. Gardă Regală - Maior

- 15 -

Rădulescu Octavian, și de la organele scooperite - a hotărât în noaptea de 5/6 mai 1942 scoaterea completă din incinta Palatului a lt. Vergotti J., lt.col. Petre Lazăr, nr. Rădulescu Oct. și a col. Mardare Soornte - mutați în diferite locuri - primul să fie imediat trimis pe front, înlocuindu-i cu ofițeri aduși după front decorați cu Ordinul Mihai Viteazul și anume: generalul Ion Codrescu ca șef al Casei Militare și f.f. de Mareșal al Palatului - col. Brătănescu Mircea.-

Col. Olteanu Marcel ambii ca adjutanți regali, iar maiorul Georgescu Aurel, Comand. al Batal. de Gardă Regală de asemenea agentii detașați de la Min. de Interne, schimbată cu alții aduși după front.- Pe lângă preocupările multiple ale Conduc. I. Antonescu a încercat să aducă un Mareșal titular la Palat găsim pe dl. Roseți Solescu un om bine reputat în societate, necompromis în politică, cu frumoase legături în Germania unde și-a făcut studiile universitare.- Acesta s-a prezentat la Mareșalul Palatului, s-a orientat asupra modului de lucru conform statutelor anexă la Constituție și după ce s-a convins în câteva zile - a cerut să i se îngăduiască să se arge la domiciliul său Osești - Vaslui - de unde după câteva zile trimite demisia sa din postul ce i s-a încredințat - motivând boală care îi impune tratament lung și liniște. În acest fel până la 23 August 1944 - Conducerea Mareșalului Palatului s-a făcut de către generalii șefi ai Casei Militare ajutați de un specialist detașat în acest scop de la Ministerul de Externe în persoana d-lui STIRBEA ION (juniorul).-

Pentru a nu se face vîlvă în această chestiune, a doua zi 7.V.1942 Conduc. I.A. împreună cu Regele pregătesc Decretul de avansare la gradul de Mareșal al lui Ion Antonescu - iar la fel Regele care avea gradul de General de Divizie este și el avansat Mareșal - astfel în ziua de 10 mai 1942 cînd are loc în capitală cea mai grandioasă paradă militară germano-română - ambii cu gradul și bastonul de Mareșal trec în revistă parada mixtă într-un mare entuziasm al trupelor și al populației capitalei, fără ca cineva să se mai gîndească la eforturile supra omenești care se făceau în culisele politice și diplomatice pentru viitorul spropriet.-

La finele lunii mai 1942, Regele este invitat de Hitler la reședința, ea unde cu un tren special, iese prin punctul de frontieră Ghica Vodă, însoțit numai de colonelul adj. Pastia Alex. acolo este primit de Hitler fără a fi cineva prezent din ambele părți - după o discuțiune de două ore - Regele se înapoiază cu aceeaș garnitură la Ghica Vodă și de aici la București, unde într-un cadru strict secret

- 16 -

discută cu Mareșalul I. Antonescu cele ce au făcut obiectul invitației la Hitler - fără a cunoaște cineva cît de puțin conținutul celor ce s-au discutat. La cîteva zile Regele îmi spune că pleacă pe front - să mă echipez de companie, idem să echipez pe Căpitanul său Olteanu Gh., tot în ținută de companie, cu gradul de soldat - grija pentru decorațiuni etc. etc. este în seama Șefului Casei Militare și a Adjutanților, care îl însoțesc pe front de la Cons. de Miniștri a mers încă Antonescu Vice-Președ. cu reporterii și translatorii necesari - din Guvern, g-ralii Pantazi și Jienescu, de la Misiunea Militară Germană, g-ralii Hansen și Gestenberg - călătoria s-a organizat în avioane de transport fiancete de av. de vînătoare pentru siguranță. - Plecarea a fost de pe aeroportul Tîrgșor - Ploești. Cu prima escală la Melitopol cu o oră repaus - relusarea zborului spre Crimeea, unde am aterizat pe marele aeroport de război Sarabus - de aci cu mașinile de la Corpul de Măte romîn și de la Grupul de Armată Germane de sud am fost conduși la Simferopol unde generalul Eneke Comand. Corp. Armată, împreună cu g-ralul Alvensleben șeful Serv. Secret German din Sud-Est și generalul Avramescu Gh. Comand. Corp. V-tori Munte, au organizat o mare recepție într-o clădire monumentală, construită în perioadă pre-revoluționară - la toate slocațiile a răspuns vice Președ. încă Antonescu prin translatorii respectivi - Regele nu a vorbit nimic. -

După terminarea recepției, am fost conduși într-un apartament din clădirea amintită, pe care l-a ocupat Regele împreună cu toți însoțitorii săi - restul la fel au fost cartiruiți tot în aceeași clădire. - A doua zi în mașini de război cu escortă terestră și aeriană - am străbătut Munții Iaila prin pasul Taraktas pînă la livadia pe litoralul Mării Negre unde era dispozițional de pasă al litoralului - străbătînd în lung spre est pînă la Feodosia - de unde am revenit seara tîrziu prin centrul Crimeei, cu intrarea prin Stării - Crin și Simferopol. -

În zilele următoare am vizitat Bupatoria - Aliuștea - Bacciserainul - Arteșul, etc. după care cu avioanele am trecut în Sudul și Estul Ucrainei la Toganroc pe Malul de Nord al M. de Azov - o regiune industrială - mîni topitorii de minereu de fier, cam de zece ori mai mare în suprafață ca Reșița - aci era Comand. Armatei a IV-a generalul Petre Dumitrescu, carene-a găsit în vagonul salon al Armatei de aci prin radiere am mers la timpale ce erau în dispozitiv. Regele a mers pînă la pîndarul de pluton

- 17 -

ca să se convingă personal de locul ce are fiecare ostaș în acest dispozitiv - cu această ocazie au fost permanent obiectivul de atac și bombardament al Aviației inamice, fără a face vre-o victimă printre însoțitori. Inspectia a continuat la Mariopol și bazinul Dneșului - cu care prilej - s-au dat decorații la români și germani, după propunerile șefilor ierarhici - peste tot Regele a fost viu ovaționat de trupele române și germane - cu populația din regiunile respective nici un fel de contact. De asemenea s-au mai vizitat spitalele de răniți și ambulanțele sanitare din sectoarele de luptă respective - unde răniții au fost îngrijiiți decorați și personalul sanitar felicitat și stimulat.

Către finele vizitei pe front, generalii Eneke și Alvensleben ambii cei mai mari în grad și vîrstă, au organizat într-o după masă de seară, un simpozion muzical clasic, în spiritul și tradițiile germană, unde s-au produs elemente de talent la instrumente diferite muzicale - cu voce - declamații etc. ca la un moment dat Regele să roage să fie acompaniat de cine dorește și a trecut la pianul care era acolo, unde a cântat cîteva bucăți clasice - Nibelungenlied apoi incheie cu bucăți clasice și folclor romînesc - cei prezenți au fost plăcut impresionați de gestul tînrului Rege.

Înapoierea în țară s-a făcut tot cu avionul, aterizarea la Băneasa unde primirea s-a făcut de Mareșalul I. Antonescu, cu guvernul și Regina Mamă Elena.

După o săptămîină de la întoarcerea de pe front și în urma unor convorbiri cu Mareșalul I. A., Regele împreună cu Regina Mamă, a fost trimis pentru 30 zile la Banloc - Banat - la Princesa Elisabeta ca Adjutant de serviciu a fost col. Brătănescu Mircea, iar cu paza necesară en, ajutat de un subofițer.

În timpul cît Regele a stat la Banloc, a putut să aibă întrevăderi cu oameni politici în toată liniștea, dealungul Canalului Bega și împrejurul Banlocului - unde toate eșirile sale cu mașina, erau motivate de cunoașterea regiunii respective, față de cei interesați căci erau destui și ai.

- 13 -

Când am venit de la Banloc la Bacurești - Regele a trebuit să și ia reședința la Sinaia, unde avea ca masafir pentru 30 zile pe Generalul Manstein, - o figură deosebită în rândul omenilor mari germani și care pe front a dovedit un deosebit interes și simpatie pentru români.-

Invitația lui Manstein la Sinaia pentru 30 zile, avea un tencușeț serios, deci venirea sa aci, antrenă un întreg aparat vădit și nevădit în jurul său, plus că la această personalitate circula ca albinele la stup, un dute-vino permanent, de figuri politice și militare, pentru a-l ține la curent cu tot ce se poate - pentru documentare și în același timp, pentru a se simți cât mai bine.-

Contactul zilnic al Generalului Manstein, cu tânărul Rege, da de înțeles, cum înțelegeau cei din jurul lui Hitler să-și consolideze anume poziții politice prezente și viitoare cu țări, de la care pot avea foloase reale, cu atât mai mult, cu cât aveau încă proaspăt în sufletele lor - lovitură mortală ce li se dăduse prin tratatul de la Versailles - în același timp nu treceau cu vederea că și poporul român - nu putea uita ușor lovitură primită prin dictatul de la Viena - lucru ce se cerea să se repare acest abus, față de noi.-

Aceste două enigme clocoteau în sufletele celor 2 prieteni de circumstanță și discuțiunile ce purtau erau variate și înbricate în cele mai alese formule de curtoazie a timpului; că zilele se scurgeau ușor, marcând aci și colca câte un ocol, unde se făcea nodul din legendă încă un motiv de recunoașterea greșelilor așa de frecvente activității omenești - dar care prin corectarea lor în mod favorabil, aduc cele mai fructuoase prietenii.-

Intr-o zi Mareșalul I. Antonescu însoțit de Vice Președ. Ică Antonescu cu câțiva generali români împreună cu un grup de generali germani sînt invitați la Sinaia la Rege - unde într-un cadru festiv și ceremonialul specific - Regele așază la gîtul Generalului Manstein ordinul Mihai Viteazul cl. II-a încă un prilej de încredere și de colaborare sinceră, în lupta contra dușmanului comun.-

Acum generalul Manstein - face mărturisiri de adevăr dragoste și devotament față de poporul român și Rege - vine cu un lux de amănunte în legătură cu rolul ce a jucat în decursul istoriei la gurile Dunării - față de năvălirile din răsărit - concurînd în mod real prin sacrificiile sale la civilizația și cultura europeană - culminînd prin a suferi fără de înconjur faptele

de arme ale ostagului român stit în războiul trecut cit și în războiul actual, prevăzând neamului românesc un viitor clar și bine meritat în rîndul statelor europene.-

Iată cum Regele în cadrul rolului său de tradiții - cu sfatul și concursul Mareșalului I. Antonescu - a manifestat în mod diplomatic, legătura sufletescă cu un element reprezentativ din enturajul lui Hitler - asigurînd măcar formal - condițiuni de viață statală pentru o perioadă relativă ca în paralel să poată lucra în subversiv cu oamenii politici, tot spre un scop național.-

Urmează sezonul nou de vînat - pe care după tradiție și protocol - Regele îl deschide la Pădurea Verde - Timișoara - Chișinău - Criș - Gherghita - Drăgănești - în fiecare loc, cu invitații localnici și dintre germanii aflați în București, în plus tot acum s-a putut vedea și întreține cu elementele care din punct de vedere politic național lucrau pentru cele ce se urziseră cu cei de la Cairo.-

Toamna 1942 - vine să confirme cele ce Cairo le-a anunțat clar cu un an mai înainte cînd s-a adresat poporului român: "Cum se va desolesta de nești, într-un viitor apropiat?" Cine ar fi putut crede atunci și acum la începutul toamnei - ca invincibila armată germană - să fie pusă la un examen așa de greu - dai așa a fost și vom vedea cum s-au desfășurat evenimentele. Intîlnirile între capi statelor apusene cu Stalin - aranjamentele politice și militare pe care le-au făcut, intrînd în toate amănuntele impuse de situațiilor politice și militare - au avut ca rezultat, răsturnarea din temelii a tuturor victoriilor germane și înfrîngerea pînă la completa capitulare a forțelor lui Hitler.-

Buletinele de operațiuni ce primea Regele zilnic, erau bine înjghebate ca să nu se poată vedea cu ușurință goliciunea și realitatea care era pe front, dar contactul cu Cairo pe care îl avea prin Niculescu Bazești-Stîrcea, prin dr. E. Bianu etc. îi aducea contra argumente, care îl țineau la curent cu realitatea și în acelaș timp îi impunea rezerva de rigoare.-

Mareșalul I. Antonescu, în această perioadă devine nervos în mod permanent, colaboratorii săi nu știu ce să mai creadă, sînt prea timorați de Seful lor, Vice Președ. Consiliului Ioș Antonescu, într-o audiență de lucru, la un moment mai liber în discuțiuni, strecoasă cu multă abilitate Regelui o situație foarte delicată pentru ambii - nu se mai poate lucra cu Mareșalul, care a devenit insuportabil cu nervii săi, că este gata oricînd să facă zid în jurul Săveranului.- .//.

Regele foarte prescut nu a luat în serios aceste vorbe, după o reflecție mai amănunțită a apreciat că i s-a întins o cursă. Peste câteva zile Niculescu Buzeghi informează pe Rege, că este mare sarvă între Ion și Ioan Antonescu; în continuare dr. E. Bianu a venit într-o noapte și l-a introdus în casă - când l-a informat pe Rege despre măsurile luate de Hitler în cuprinsul St. Maj. Politic și militar, unde erau multe deficiențe, înlăturând un număr de militari și civili - din mari funcțiuni - ajunge că ia conducerea marilor probleme politice și militare - ajutat de un număr restrâns de colaboratori - în plus opinia publică germană, trece printr-o metamorfoză puțin favorabilă continuării războiului.-

După plecarea dr. E. Bianu, Regele n-a trimis la col. Dimăciuanu, care împreună cu cei doi colaboratori, să facă toate diligențele posibile, pentru a verifica cele spuse mai sus - de Niculescu Buzeghi și dr. E. Bianu.-

Nu peste mult timp, Niculescu Buzeghi vine din nou la Rege - căruia îi aduce o serie întregă de știri și indemnuri de la Cairo - pentru a face tot ce este posibil să iese din colaborare cu nenții.-

Acum, buletinele de operațiuni zilnice ce veneau la Rege, arătau într-o măsură superioritatea inamicului marcând cu grije că în materialele capturate sînt multe de proveniență USA (ca o dovadă despre aceasta g-ralul Petre Dumitrescu trimese Rege-lui un willis capturat pe care Regele l-a folosit numai la Sinaia) deci ușor de înțeles, că toate știrile prin persoanele ce l-au văzut clandestin aveau un dedesubt serios, idem și scăparea lui Ioan Antonescu, nu a fost aruncată la întâmplare.-

La jumătatea lunii noiembrie 1942 - enigma care era devine realitate, acum începe degringolada în dispozitivul romîno-german - datorită intervenției pe mai multe coloane în special cu motorizate și tancuri, folosindu-se pe fiecare direcție de atac, manevre de străpungere și lărgirea lor - că la un moment dat dispozitivul romîno-german, se marca prin insule înconjurate de trupele sus amintite sovietice, în plus se mai adăugă în favoarea atacatorului și ceața specifică localului, care a durat câteva zile, situație care a făcut imposibilă acțiunea de sprijin a Aviației germano-romîne. În schimb aviația sovietică în această perioadă, a bombardat cu folos spatele dispozitivului germano-romîn în zona etapelor - deci acțiunea liniei de luptă a fost izolată în spate. Temperatura meren în scădere, ceea ce a îngreunat foarte mult resturile scăpate din încercările să se refacă, situație ca-

re a permis sovieticilor să se consolideze în pozițiile ocupate, asigurându-se în mod serios, printr-o nouă manevră tot în acest gen, mai spre Nord - Orel - Tula - așa că fiind bine asigurați în dispozitivul Stalingrad și spre Nord, sovieticii se angajează în lupta de poziție cu caracter activ și având în mod permanent inițiativa operațiilor față de adversari până la 3 februarie 1943, când adversarii capitulează - deci cele spuse de Cairo mai înainte - sunt sint o realitate.-

Acuma din nou Cairo, îndeamnă pe Rege și colaboratorii săi să se rupă de nemți, adăugând că și situația armatei lui Himmler din Nordul Africei este pe cale de a fi compromisă.-

Regele era gata de acțiune ca orice tânăr dar acei care îl secundau în special Maniu și Brătianu - erau prea sceptici în ceea ce privește garanțiile apusenilor - la care cei de la Cairo, au răspuns cu formule puțin măgulitoare pentru noi români.- În jurul Mareșalului I. Antonescu și în opinia publică mari frământări - M. St. M. trimite pe calea aerului ofițeri necesari pentru a regrupa din resturile unităților decimate - unități cu care să oprească tăvălugul sovietic - sosesc de la P.S.-urile din țară, unități proaspete - în sectorul german așa zisa retragere elastică - face salturi neobișnuit de mari în adâncime.-

Posturile de radio apusene anunțau cu lux de amănunte că poziția germană este compromisă - știri pe care opinia românească le asculta și comenta. Mareșalul I. Antonescu chemat din nou la Hitler - care la înapoiere justifică starea disperatului - de aceea rezoluțiile sale pe diferite acte, în acest timp au rămas memorabile ca formă și conținut se vedea clar desnădejdea, cum v. Killinger accentuează supravegherea în jurul persoanei Regelui - București - Sinaia - ca primă lovitură și cu subînțeleles - dă sugestia Mareșalului ca să trimită pe front pe fruntașul T. R. Stîroca Ion (junior), care este un mare file englez în Palat și în societate - lucru ce Ion Antonescu a dat pentru executare Generalului Codreanu Ion f.f. Mareșalul Palatului și Șef al Casei Militare - lucru care pe Rege l-a indignat văzînd subiectivismul acestui act și s-a opus.- Generalul a raportat Mareșalului această contrapunere și a dat ordin Generalului Codreanu I. să raporteze Regelui că dacă se opune plecării pe front a Fr. T. R. Stîroca și să facă bagajele de plecare din țară - lucru ce s-a adus la îndeplinire.- Cînd generalul Codreanu I. venea de la Rege din casă mă vede și mă cheamă la birou - unde mă pune la curent cu cele de mai sus și ca unul care sînt apropiat de Rege - este bine să-i ra-

perțen - că nu face bine să intre în conflict cu Mareșalul și cu
menții pentru filfisonul de Stîrcea, un gură spartă în Palat și
în societate, etc.-

Merg în casă, unde Regele mă chiamă în biroul său de lu-
cru - îmi spune totul și încheie prin a-mi mărturisi că s-a să-
turat de atîtea cîte a înghițit de la Mareșal - pleacă bucuros,
numai să scape de această tutulă insuportabilă rugîndu-mă ca pînă
ce pleacă, să dorm noaptea în casă, unde împreună cu Bilă Dimitru
prin schimb să-l păzim.-

Am ascultat, nu am răspuns nimic - deoarece între timp
a intrat în birou Regina Mamă - urînd ca seara să viu în casă,
pentru a răspunde dorinței de a-l păzi.-

Cînd am eșit din casă, m-am dus direct la Mareșalat să văd
dacă Stîrcea I. este acolo - era într-adevăr dar am fost sfătuit de
cine era acolo, să nu intru - este sub supraveghere - am trecut
la biroul Generalului Codreanu I. i-am raportat că am fost unde
trebuie, nu am putut să vorbesc - deoarece era prea nervos - însă
diseară merg din nou și sper să-i pot vorbi, lucru care este acce-
tat - completîndu-mi cu părerea d-sale că de la lucruri fără de
valoare se pot ajunge la situațiuni foarte grele și așa situația
noastră este destul de gravă.-

Seara îmi iau de acasă serviciu cu cele necesare pentru
nevoile de toaletă, lucru obișnuit pentru soția mea - spunîndu-i
că merg la Sinaia și intru în casa Regelui unde m-am prezentat
pentru serviciul ordonat - acum coridorul este mobilat cu gea-
mantane, al căror conținut probabil, lucruri de fabricîminte etc.
nu m-au interesat pentru mine și Bilă o dormeză la ușa dormitoru-
lui, o mică noptieră cu ceva biscuiți și fructe.-

Am fost chemat în biroul de lîngă dormitor - unde Regele
indignat mi-a repetat mai în amănunt ceea ce-mi spusese ziua accen-
tuînd pe lipsa de consecvență a Mareșalului I-Antonescu - între
timp a fost chemat de Regina Mamă în altă cameră, iar eu m-am re-
tras la dormeză cu Bilă - stabilînd orele de schimb pînă la ziua -
cum am și făcut - că dimineața la ora 6 am mers la serviciul meu
obișnuit, la prînz am mers acasă și după masă mi-am continuat ocu-
pațiile mele care nu erau chiar ușoare. Spre seară am trecut pe
la bir. gl. Codreanu cărui i-am raportat că nu am prins momentul
favorabil să fac ceea ce îmi încredințase - eu voi merge regulat
seara unde știe și cînd am ocazie voi vorbi.-

După mai multe seri am avut prilejul să-i vorbesc deschis
- m-a ascultat fără a-mi da vre-un răspuns - totuși eu l-am asigu-
rat pe general că voi încerca.-

Intr-una din zile sint chemat de dr.E.Bianu la locuinta sa din str.Alecu Russo unde ma duc si cind mi raspund de cele ce se petrec in Casa Regelui a ramas mirat - nu transpirase nimic in nici o parte - acum cu cer d-rului E.Bianu sfatul d-sale care mi-a raspuns, ca nu mi-l poate da decit cel mai devreme a doua zi la aceeași ora, insa in alta parte cunoscuta de amindoi - insa ma roaga ca seara cind merg la Rege sa-i raportez ca masura ce a iust nu este cea mai buna - d-sa o sa-mi comunice a doua zi ce trebuie facut - cecece am facut. Regele m-a ascultat si era curios de ce raspuns imi va da in ziua urmatoare. Am trecut si aceastã noapte ca celelalte si in ziua urmatoare am fost acolo unde mi s-a spus - de unde am adus raspuns scris - intr-un plic cu antetul Inalta Curte de Casație - sigilat pe care, fara sa mai astept noaptea l-am predat in cursul zilei Regelui - care l-a citit impreună cu *N. d. n. d.* într-un birou - singuri - eu am asteptat pe sala pînă ce va esei pentru a primi vre-o dispozitie - după cîteva minute Regele impreună cu Regina se îndreaptă spre mine spunindu-mi să transmit mulțumirile lor atît dr.E.Bianu cît și d-lui Președ. al Inaltei Curți de Casație, sperî ca se va rezolva curînd și această situație, merg la dr.E.Bianu, transmit cele ce mi s-au dat și am plecat la serviciu.-

Seara cind m-am dus ca de obicei in casa, ma întîmpina Bill simbind - pîcaci ca nu ați fost aici acum vre-o două ore cind Mareșalul a venit fara sa fie anunțat la Rege care l-a primit in biroul din locuinta nu cel din Palat unde am discutat circa 45 min. după care la despărțire Regele impreună cu Regina Mama sa condus pe Mareșalul I.A. pînă la scara. Nu peste mult timp Regele ma chema in birou, imi mulțumește pentru noptile chinute lîngă dînsul, de acum situația a revenit la normal - mulțumit am plecat acasă și a doua zi dimineața generalul Codreanu I.este schimbat din funcțiunile avute cu generalul Bănătescu C-tin, Stîrcea I. continuînd a rîmîne detașat la Mareșalat ca specialist.-

In luna mai 1943, Soveranul ma anunța ca voi pleca pe front pentru stagiul la comanda și anume a hotărît sa merg la Divizia I-a V-tori Monte unde sint majoritatea ostașilor ce am facut serviciul activ la Batalion - ca la terminarea stagiului voi fi adus la vechinul post inainte de a pleca a trebuit sa-i aduc pe rînd la Binaia pe col.Dimăcoianu, gl.Mihail Gh., Col.Rusescu Radu, apoi pe dr.E.Bianu.-

După ce am predat serviciul din Batalion, înlocuitorului m-am prezentat la plecare la cei în drept, inclusiv și la Rege, care împreună cu Mama mi-au făcut recomandățiunile și urările de rigoare - oficiul ce-l făceam nu l-am predat la nici un ofițer din Batalion - secretarul particular Ioanițiu M. a continuat singur până la înapoierea după front.-

Pe front m-am prezentat la Divizia Nr. 7² Munte comandată de generalul C. Vasiliu Rășcanu, având ca Șef Stat Major pe lt. col. Comișel Pantelimon, ambii mă cunoșteau bine - după prezentare m-au reținut la masă și la urmă m-au întrebat că ce am făcut în țară - deoarece în ordinul de repartitia mea pe front serie accentuat, să fiu ținut permanent în linia I-a, răspunsul meu a fost ușor de înțeles de cei care m-au întrebat - care știau că voi merge la o unitate a Diviziei 1 M-te care temporar luera sub ordinele Diviziei Germane (vecină). În această situație m-am comportat corect - la terminarea stagiului mi-a venit înlocuitorul și cu actele oficiale de plecare, am sosit la Băneasa-București cu un avion curier.-

Când am sosit la locuință, santinela din post avea consemn să anunțe sosirea mea scasă - așa că nu m-am așezat bine și telefonul a sunat - Olteanu Gh. mi-a urat bun sosit și că peste o oră să fiu la Rege în casă unde m-am prezentat, după care a trecut la reluarea firului de activitate pe care eu îl întrerupsesem câteva luni.-

Am fost pus la curent pe scurt cu cele petrecute în lipsa mea în țară, plecarea lui B. Stirbey la Cairo pentru a purta mai energie discuțiunile - în Italia lovitură de stat - intensificarea bombardamentelor în apus - primul bombardament serios la noi - Cimpina.-

După aceasta am trecut la unitate tot ca adj. comandant, unde nevoile pentru aprovizionări erau multiple, cu bunăvoința și răbdare am purces la lucru metodic - realizând după planul ce aveam toate la timp și complet.-

Intrevederile Regelui cu dr. E. Bianu, col. Dimăcianu, etc. au fost reluate, însă cu mare grijă - deoarece Siguranța noastră și serv. acoperit german erau foarte vigilenți - după ce s-au petrecut la noi în țară și în Italia.-

L-am însoțit pe Rege într-o vizită făcută lui I. Antonescu la Predea 1 - când m-a văzut m-a întrebat cum este viața în câmpul de luptă - am răspuns cum se cuvenea - dar la întărcere spre Sinaia - Regele în mașina pe care o conducea, îmi arăta ipoteza studiată de el, în cazul că lovitura se va da la Sinaia, cerându-mi

s-o studiez și să-i fac propunerile de rigoare.-

Frontul era tot mai defavorabil, Cairo soma cu mari presiuni pe Rege - ca să nu se lase antrenat de planuri fără afirmat a bătrânilor politici - să fie mai concludent - nemții slăbese pe zi ce trece și cu olt superea de ei se va face mai devreme cu atit lovitura va fi mai mare pentru germani.-

Anul 1943, se termină sub auspicii proaste pentru germani și noi colaboratorii lor - deoarece sovieticii înaintau sistematic în sectoarele: german și român - în vest bombardamentele de zi și noapte paralizau în special industria grea și ușoară germană - în sud Romei fusese dat peste cap prezența apusenilor în Italia - era dovada cea mai clară a celor ce vor urma - cele câteva unități motomecanizate pe care le aveau nemții în sectorul român au fost duse în sectorul de Nord - mai aveau la noi apărarea s.a.din regiunea petroliferă și dealungul Dunării pentru asigurarea transporturilor de petrol și cereale.-

Inceputul 1944 marchează presiunea totmai accentuată și în sectorul român, unde sistemul de apărare nu era ușor de pătruns - deoarece, compartimentele de foc naturale completate cu fortificațiile și focul pînă la maximum - produceau pierderi mari atacatorului - fapt pentru care a fost nevoit să execute manevre largi la Nord și Sud - ca să poată face apărarea mai slabă.-

In a doua jumătate a lunii ianuarie 1944, Regele este somat energie de la Cairo în sensul ca să facă ruptura de nemți - soma fiind momentul cel mai prielnic - colaboratorii din subversiv în special Maniu și C.Brătianu îi comunicau prin Bianu că garanțiile nu sînt clare în cecece privește ajutorul militar în cazul ruperii de germani - adică pretindeau că pe teritoriul țării să vină și trupe din apus nu numai sovietice (casul din Italia) totuși Regele hotărîște să treacă la acțiune și în ziua cînd a fost anunțat că I.Antonescu vine în audiență de lucru la Sinaia - acesta ia toate măsurile pentru a-l aresta în Palatul din Sinaia în care scop ia legătură prin radio cu Cairo.-

Am primit ordinul de mai sus și cum această ipoteză era studiată din timp am intrat în dispozitivul stabilit cu unitatea ce era la Sinaia și în jur (Piatra Arși) - am luat locul indicat în Foișor - unde eram gata pentru executare, însă sînt anunțat că s-a amînat fără a mi se da vre-un detaliu. După plecarea Mareșalului din Palat, generalul Sînătescu mă ia în mașină cu el la București, unde în biroul său, se documentează în amănunt

cu ipotezele ce aveam pregătite din timp - la urmă îmi spune că pentru un început efectivele sînt suficiente, dar dacă nevoile cer o acțiune mai mare și în timp - toată acțiunea va fi pulverizată - eu i-am explicat că se conta pe concursul P.S-urilor din capitală, iar la Sinsia pe concursul P.S-urilor din Sinsia, Brașov (Predealul și Cimpina mai puțin) plus restul armatei pe care contam într-o măsură serioasă, altfel numai cu ce aveam noi era prea puțin.-

După ce a avut întrevederi cu Niculescu Buzzești pe la finele lunii ianuarie 1944, Regele îmi comunică mîrirea cercului subversiv - cu Iucreția Pătrășcanu, Inginer Ceaușu și Titel Petrescu, sigur că cei de la Cairo prin acest amestec lăsa să se înțeleagă ușor că teama pe care o justifica unii dintre bătrîni față de sovietici să nu mai fie - în sufletele lor. În această perioadă Mareșalul I.A. are o serie de consilii cu comandantii de M.Unități în spatele frontului - aceasta pentru a avea siguranța că rezistența nu va ceda - încă o dovadă de demnitate, opinia publică marmura continuu cu aluzii răutăcioase la adresa Mareșalului, ura împotriva nemților crește continuu și era fățișă - deoarece se știa că își retrăseseră unitățile blindate din sectorul român - deci tensiunea creștea și momentul prielnic pentru desprindere era tot mai pregnant. În luna martie 1944, Regele face din nou încercarea de a-l aresta pe Mareșalul I. Antonescu de astă dată în București, în localul Președinției de Miniștrii, dar a fost oprit la timp - poate că acum aplicarea ipotezei de mai sus ar fi produs mari neajunsuri - dar bine că nu s-a mai făcut. Personal eram indignat deoarece vedeam pe cei care se scooteau colaboratorii Regelui, foarte acoperiți cînd era cazul de acțiune serioasă - tot erau pentru a se face, însă ei să vină numai cînd pericolul a trecut.-

În cursul lunii mai 1944, se fac toate pregătirile la Piatra Arșă unde aveam o companie cu tot materialul necesar și care era așezată în clădirile de școli - pentru a avea permanență - deci fără a se sesiza cei interesați - aici arestarea se făcea cînd Mareșalul venea de la București spre Predeal - prima fază era ușor de executat însă urmarea, era plină de riscuri, oșci elementele de exploatare imediată a arestării erau departe la București - (radio - telefoane - unități de intervenție etc.) aici se conta pe concursul vînătorilor de munte - P.S-ul și P.S-ul Corp.V. Armată condus de generalul G. Vasiliu Răgoanu - dar după mai multe discuțiuni cu cei în cauză s-a amînat.-

Tot acum col. Olteanu Marcel trece la comanda Reg. Gardă Ochiare în locul col. Elefterescu Mircea, care în conducerea Prefecturii Poliției Capitalei, iar în locul col. Olteanu M. este adus col. Ionescu Emilian ca adj. al Regelui. Plecarea lui Elefterescu M. de la comanda Gărzii Ochiare a fost o mare bucurie deoarece concursul de acum înainte îl aveam asigurată pînă aici, era foarte problematic - prezența lui Elefterescu la Prefectura Poliției nu prezenta mare lucru.-

Tot în acest răstimp, generalul Mihail Gh. propune ca vechiul comandant al Bat. de Gardă Lt. col. Georgescu Aurel să fie schimbat cu col. Serban Negulescu, pe care dînsul în cunoaște foarte bine - acesta a fost în cabinetul Mareșalului Prezan 1933-1942, etc.etc.-

Regele în fața acestei propuneri nu a luat poziție contrară deși față de Lt. col. Georgescu Aurel, nu avea a se teme cu nimica, deoarece acesta timp de 2 ani nu a justificat cu nimic, că l-ar interesa întîlnirile Regelui cu cineva etc.etc. în fine l-a mutat la comanda unui Reg. de Cav. și îl aduce pe col. Serban Negulescu în cursul lunii iunie 1944.-

După ce a luat conducerea Bat. de Gardă Regală, col. Negulescu, fără a fi pus la curent cu cele ce se lucra în subversiv - ia o serie de măsuri că prejudicia oarecum desfășurarea activității pe această latură - schimbarea dispozitivului de subunități București - Sinaia - plecarea mea fără să-l anunț - diferite măsuri în interiorul pazei - noul Comandant a voit să se facă toate prin el. Cînd am fost chemat de Rege l-am raportat noua situație și nu a acceptat să-l pun la curent pe noul Comandant de Batalion cu stît mai mult că pe căi colaterale fusese informat că îi place să bea, femei etc.etc., eu nu l-am cunoscut pînă ce s-a prezentat la unitate. Regele chiamă pe Generalul Sănătescu, căruia îi dă toate instrucțiunile cu noul Comand. al Batal. făcîndu-l atent că ulterior s-au aflat toate păcatele pe care le are și alte chestiuni în legătură cu modul cum să se comporte la această unitate - suficient că de atunci am fost lăsat în pace în această direcție, căci în serviciul normal el era în toate drepturile lui.-

Acum perioada bombardamentelor aeriene se manifesta intens și asupra țării noastre, în apus atinsese apogeul mai cu seamă că debarcarea era în toi - posturile de radio comunică în cercarea de atentat contra lui Hitler (20 iulie 1944) în care timp Niculescu Buzzești transmite Regelui din partea celor de la

Cairo - prudență mare - mai mult să lase mai ușor pregătirile în curs, circa 10 zile - pentru a se vedea ce măsuri se iau la noi - față de cele petrecute în Germania.-

Intr-adevăr ca și la noi în țară au fost arestări la Constanța oțiva acuzați ca filo-englezi idem în București și Ardeal - filajul s-a intensificat care nu a menajat nici reședințele Regelui (București-Sinaia) în acest timp un ofițer superior din SSI care mă cunoștea îmi face propuneri ca să-l țin la curent cu activitatea Regelui etc..., bineînțeles promisiuni serioase eu nu am dat nici un răspuns, dar mi-am dat seama de poziția pe care o am.-

Tot în cadrul filajului, am prins cum se căuta a se capta ostași cu bani și alte promisiuni ca să dea informațiuni asupra Regelui (ziua noaptea - cine venea și cine eșea din casă), s-au luat toate măsurile necesare la timp.-

Suntem în august 1944 - când presiunea sovietică asupra apărării Moldovei este la maximum - amenințând izolarea rezistenței din munți și debarșarea prin sud în șesul Munteniei - aceeași mare presiune la Nord în dispozitivul german - concomitent cu exploatarea succesului debarșării în Apus - acțiunea din Italia, urmările luate după atentatul contra lui Hitler - toate prezentau poziție germană compromisă - deci nu mai era nici o îndoială în vre-o posibilitate de redresare germană.-

Misiunea Militară Germană se dispersase la Snagov din cauza bombardamentelor aeriene - unde Mareșalul I. Antonescu mergea în fiecare noapte - unde era documentat de nemți asupra armii secrete pe care o au și pe care o vor pune-o în aplicare la momentul oportun - lucru ce Ion Antonescu credea și convingea pe foarte mulți colaboratori ai săi. Buletinul de operațiuni de pe front vine tot mai rar și foarte anemic - comprimând mai multe zile de operațiuni într-un buletin. Mareșalul absorbit de nevoile frontului și alte necazuri - vedea tot mai rar pe Rege - care făcea cu toată precauțiunea, folosind la maximum experiența dr. E. Bianu - are asigurată legătura cu elementele din subversiv - astfel că în noaptea de 22 August de acord cu oei din jur și bineînțeles cu știrca celor de la Cairo - se stabilește ca arestarea deci ruperea de nemți să se facă în ziua de 26 August 1944 la Palatul din București. Primesc ordinele de urmare direct de la Rege - care mă reține în casă pentru a nu mai lua contact nici cu familia mea, care era în incinta Palatului. Adjutant de serviciu era col. Ionescu Imilian - Generalul Șinătescu în crasa celor discutate în 2

cu Regele - hotărâse ca să aplice lovitura chiar în ziua de 23 August 1944, pînă la 26 August 1944, se pot întîmpla multe - zis și făcut - Sănătescu merge la Președinție unde invită pe Mareșalul I.A. cu Vice-Președ. Cons. de Miniștrii și cîțiva Miniștrii mai importanți într-un consiliu restrîns la Palat la ora 17.-

Pînă ce generalul Sănătescu a venit de la Președinție eu am raportat Regelui rezultatul recunoașterii ce am făcut în ziua de 22 august 1944 cu mașina în regiunea Slobosia - Sudiți și de unde m-am înapoiat noaptea tîrziu - i-am repetat conținutul ipotezei în care lucrăm acum în București - care avea în plus un plut. care de luptă aduse încă din luna mai 1944 în cadrul planului de acțiune al redutului - îi reîmprospătez nominal ofițeri care încadrează Compania din Calea Victoriei plus ofițeri de la serviciile Batalionului, pe care îi puteam folosi după caz - îmi indică locul unde să fie închizi cei arestați - amenajînd împreună cu Ioanițiu Mircea - fișierul de haine unde au făcut niște orificii pentru a intra aer necesar celor arestați - eu îmi aduc subofițerii:

plot. Dinu Cojocaru, plut. Rusu Dumitru, plut. Bilă era în casă cu mine-le pun în vedere că vor sta permanent lângă mine fără a se mai duce la Batalion și vor face ce fac eu la timpul potrivit.-

Între timp sosește în casa Regelui dl. col. Dămăcianu Șef St. Maj. la Comand. Militar al Capitalei - este primit imediat de Rege și după cîteva minute pleacă - îi comunicase cele ce vor urma în cursul zilei, Adjutantul de serviciu dl. col. Ionescu Emilian

a mai discutat cu Regele în birou singuri și cînd a venit Generalul Sănătescu în casă - pe la orele 14,30 a intrat la Rege împreună cu Stîrcea Ion și Ioanițiu, unde au discutat pînă pe la 15,30 cînd s-a anunțat din Palat că a venit Vice Preș. Cons. de Miniștrii care a fost întîmpinat de Adj. de Serviciu și condus în casă - unde a fost primit de Rege și gl. Sănătescu în sufragerie - ceilalți în plus g-ralul Aldea s-au grupat în Biroul din apropiere, iar eu cu cei 3 subof. stăteam la ușa sufrageriei, dinspre bucătărie.-

În acest timp compania era în dispozitivul de pază obișnuit - cu plutoanele din rezervă și plut. C.L. grupate fără să se facă caz - mai ales că col. Negulescu Serban era pus într-o mare dilemă cu Adj. de serviciu nu a putut să stea de vorbă cu mine nici nu spărusea la serviciu de dimineață - a plecat în oraș pretextînd anumite treburi - de unde a venit pe la 18,30 cînd operațiunea era în toi - el calm a lăsat pe șoferul Ionescu Constantin cu mașina

și a plecat la Sinaia pe ruta Tîrgoviște, de unde a venit la Dobrița cu Regina în ziua următoare.-

În sufragerie Regele cu Sănătescu și Ioă Antonescu, s-au întreținut de la 15,30 - 16,30 cînd a sosit și Mareșalul I. Antonescu care a fost condus de Adjutantul de serviciu în sufragerie din casa de locuit aci Mareșalul s-a scuzat că a trebuit să vorbească la telefon cu Clodius, în plus ce am mai putut auzi cu întreruperi despre arma secretă pe care nemții o vor pune-o în acțiune - după care Regele se scosese în picioare la ora 16,58 și vorbește Mareșalului cu emoție astfel: D-le Mareșal, tăvălugul morții apasă greu asupra Moldovei - și este amenințată și restul țării, amîndoi vom da socoteală lui Dumnezeu și istoriei.- Acum Ioanițiu Mircea îmi face semnul convenit și eu intru în sufragerie urmat de cei 3 subofițeri - salut pe Rege și mă îndrept spre Mareșal spunîndu-i: "D-le Mareșal din Înalt Ordin sinteti arestat" fac semnalul de executare subofițerilor - Regele și Sănătescu ies pe ușa dinapre biroul unde erau cei amintiți mai sus (Col. Ionescu Emilia, Stîrcea I., Ioanițiu și gl. Aldea venit în ultimul moment)

Eu împreună cu subofițerii după ce i-am potolit din starea de șoc nervos încadrați i-am scos din sufragerie prin coridorul din fața biroului, cînd cei arestați au spus celor ce scosese ră capetele la ușe: "nemernicilor pînă diseară veti fi spînzurați, și intrat într-o mare aventură". Sînt închiși separat în fișier și la fiecare cite un subofițer RUSU D. și DINU COJOCARU - mai tîrziu a fost adus opt. Mișca Augustin care era cu Armătura Batalionului. Eu cu plut. Bilă mergem cu dl. Col. Ionescu Emilian la Palat - aci sosesc generalul Pichi Vasiliu insp. general al jand. care a fost arestat în biroul g-ralui Sănătescu și condus într-o cameră din căminul ofițerilor Batal. idem g-ralul Popescu Dumitru și Ata Constantinescu - apoi a venit generalul Pantăși C. pe care l-am arestat eu și l-am condus în căminul ofițerilor mai tîrziu a venit Elefterescu Mircea pe care de asemenea l-am arestat eu și l-am condus tot la cămin.-

Căpitanul Teodorescu Gh. în prezența d-lui col. Ionescu Emilian mi-a dat ordin să se deschidă poarta mare, mașinile Mareșalului și Ioă Antonescu să intre împreună cu mașinile de escortă în curtea Palatului de unde se formează din nou convoiul de plecare după ce au intrat complet - s-au închis porțile și comandantul Companiei cu voce tare i-a scos să coboare cu toții din mașini luînd tot armamentul și muniția ce au și pe care să le depună lângă peretele Palatului, iar personalul militar și

civil prin flanc, sub escortă au coborât în subsolul Palatului apoi au fost conduși la Batalion unde după citirea proclamației au fost lăsați liberi - mașinile cu armamentul și muniția, au fost duse în garajul de la Batalion cu șoferii Palatului.-

În tot acest timp, în fața Palatului populația se plimba fără să simtă ceva despre cele ce se petreceau înăuntru. Generalul Sănătescu cere telefonic la M.St.M. pe col. Zamfirescu Gh. și col. Răuță Octavian, care au primit ordin să întrerupă toate legăturile telefonice, telegrafice cu străinătatea.-

Col. Ionescu Emilian cu mine am trimis pe locot. Păpușoi întărit cu o grupă de ostași la Postul de Radio Emisiune de unde să aducă pe Dir. Ionescu C-tin cu aparatele și personalul necesar de imprimat plăci - cu autobuzul Batal. în timp record a adus totul la îndeplinire.-

Regele, cu Sănătescu, Ionescu Emilian și Ioanițiu au redactat proclamația către țară - care a fost imprimată și trimisă cu aceeași formație la Soc. de Radio unde la ora 9 s-a difuzat.

Între timp sosește generalul Anton Constantin Șeful St. Major la Insp. Jand. cu opt. Vergoti J. însoțit de un parașutist american (origină română) Turcănu, care a fost ascuns de generalul Anton Constantin - acesta a fost expediat în cursul nopții la Cairo.-

Acum se constituie Guvernul care depune jurământul în aceeași seară - forma și alte chestiuni de formarea guvernului nu m-a interesat și nu pot să dau vre-o relațiune. Eu în acest timp am avut cu d-rul E. Bianu, de lucru în sensul că necunoscutul trebuia prevenit în sensul de a lua măsuri de pază cu Comand. Companiei ca să nu se strecoare în Palat oameni de rea credință cu scopuri rele.-

După constituirea guvernului se dă citire Mesajului către țară, au urmat în fața Palatului mari manifestații de bucurie - ca peste câțiva timp Comand. Comp. de Gardă să anunțe că din spre Legația Germană sosește un grup de mașini blindate spre Palat - i se recomandă calm - acest grup de mașini și oprește la intrarea Crețulescu în Palat - aici coboară Manfred v. Killinger, care cere să fie condus la Rege - este condus în Bir. Regelui care în fața g-ralui Sănătescu îi comunică: "Interesele țării m-au obligat să fac ceea ce ști lust cunoștință - înțeleg și scum să fiu cavaler în sensul că trupele germane să se retragă în ordine, contrar vor suferi rigorile războiului. Killinger s-a retras la mașină, fără să scoată un cuvânt; peste o oră cir-

ca sosește cu un alt grup de mașini germane la Palat g-ralii Hansen și ~~Cristenberg~~ care la fel cer să fie conduși la Rege - acesta nu-i primește și pune pe g-ralul Sănătescu să le comunice exact ceea ce s-a spus și lui Killinger - la fel i-au retras la mașină fără nici un comentariu.-

Cei de la Cairo după ce au luat cunoștință prin radio au făcut recomandățiunile de rigoare Guvernului și Regelui, opinind ca Regele să părăsească chiar în cursul nopții Capitala, să se îndrepte spre Tr. Severin în apropiere de Tito - cu care va lua legătură prin radio acolo se afla maiorul Churchill detașat de la Cairo.-

Plecarea Regelui a fost organizată cu 2 mașini - una condusă de Rege, avea alături pe col. Ionescu Emilian, cpt. Vergoti și Ioanițiu, a doua mașină nr. 100 condusă de șoferul Cismaru Nicolae, cu cpt. o-dor Gherghel Arpad, cu, plut. Biliș și un alt subofițer. Noi precedam pe Rege pe tot parcursul. Plecarea la ora 0,30 circa pe itinerariul Palat-Cimpineanu-Brezoianu - str. Răhovei, pe bariera Alexandriei până la Mihăilești unde am întâlnit prima coloană în deplasare germană - ocolind-o cu maximum de viteză, de aci în acelaș tempo de mers - pein Alexandria - Stoeneghi - Caracal - până la Pialești - Cîrcea unde am fost întâmpinați de generalul Manafu Marin cdt. corp. 1 A. care fusese anunțat telefonic de gl. Sănătescu - acesta ne-a alimentat cu benzină, ne-a dat indicațiuni asupra modului cum germanii se retrag indicându-ne la fața locului dispozitivul care se vedea - eram în zorii zilei - am traversat vile Carianopol spre bariera Craiova - R. Vilcea - de unde prin Filiaș am ajuns la Sadul - am oprit la Pulberăria care era condusă de un colonel - nu-i rețin numele - și de aci am mers la Dobrița - unde Saveranul cu col. Ionescu Emilian au intrat în casa g-ralului Culcer - acum fiind proprietar ginerele său col. rez. Petrescu - aci în casă era o bătrână din familie - cu n-am ocupat de măsurile de pază pe care le puteam face cu cei doi subofițeri - plus că spre seară am sosit la Sinaia cu Regina Mamă col. Bosie, col. Negulescu și Nely Cătarșy - cu o companie de la Sinaia în camionetele Palatului - deci acum paza s-a organizat în condițiuni bune.- Regele prin radio a fost pus la curent cu cele ce s-au petrecut în capitală, iar a doua zi am fost trimis cu o mașină a Palatului să iau din lucrările necesare Regelui și Reginei - în plus să aduc și datele necesare în legătură cu bombardamentul executat în capitală.- La însoțire am sîns total cum mi s-a ordonat și apoi am fost trimis

- 33 -

cu avionul de la Aeroportul Stănești - tot în acelaș scop - legătura cu Guvernul - între timp seoseau cu mașinile diferite persoane cu misiuni speciale - de la M. St. Major de la Președinție pînă la 12 sept. 1944 cînd s-a semnat armistițiul și Regele a trebuit să-și ia reședința la București.-

După ce Regele a plecat din capitală - g-ralul Sărătescu a dat ordin Comand. Comp. de Gardă cpt. Teodorescu Gh. să predea pe cei arestați inginerului Cesașu - operațiune care s-a făcut între Comand. Companiei și ing. Cesașu, punîndu-i la dispoziție Autobuzul Batsl. pentru transportul celor arestați, detașii mai ample cpt. Teodorescu Gh. - nu au fost predați ing. Cesașu, deoarece au fost lăsați liberi g-ralul Popescu Dumitru și Ata Constantinescu, care nu prezentau nici un pericol.-

În ziua de 12 sau 13 sept. s-au fost expediți la București toți cei care se strînseseră în jurul Regelui la Dobrița - și în ziua următoare, Regele cu Regina Mamă, însoțiți de mine cu plot. Bilă D. și 4 ostași cu un autoturor - s-au sosit dimineața la București în Gara Obor unde au fost primiți de Guvern și conduși la Palatul de la șosea - în Calea Victoriei, locuința fusese complet bombardată. Aci am organizat paza necesară, ocupînd cîteva case din satul Iune București, eu scum încep să-mi reiau activitatea de Ajutor în plină perioadă de aprovizionări de iarnă - reparatul avariilor produse de bombardamentul german la cazarma din Calea Victoriei, aducerea materialelor de unde erau dispersate - socotind că mi-am făcut datoria în limita posibilităților în lovitura de stat.-

Dar necesitățile acum încep să se arate unul după altul - în sensul că multora nu le mai convenea prezența mea - aci vroiau cu orice preț să fie nestingheriți și lucrurile au început după cum le arăt mai jos.-

Înăi de la Dobrița Vergoti J. a luat un aer cu totul neobișnuit - voia cu orice preț să mă vadă lîngă el cu tot felul de complimente cum se manifestau ceilalți, care știau că sînd bine cu el, sînt asigurați și mai sus - eu nu am făcut așa ceva - ba din contră eram singurul care știam clar pentru ce a fost scos în noaptea de 5/6. II. 1942 și trimis ca pedespede pe front - col. Bosie împreună cu col. Negulescu, știind clar că absența lor a fost ocaziă de la riscul loviturii de stat eu îi incomodeam mult și stănci alături de Jacques Vergoti și Nelly Catargiu au început cu tot felul de intrigi pe lîngă Regina Mamă în continuare era ușor de înțeles ce mai trebuia așa că

Intr-o zi la Dobrița Regele, îmi spune că cei din jur îl îndeamnă să transforme Batalionul de Gardă Regală în Detașament mixt motorizat - la care eu foarte modest i-am răspuns, credeam că veți redusa Batalionul - nemai având a vă ține de nimeni sîntați iubit de popor; dar acest Detașament mixt este o posibilitate de stagiu în grade mai mari, ca în jurul M. Voastre al celor interesați. Cînd am trecut la vechea mea ocupație de Aju-tor al Comand. aveam zilnic neceaz cu col. Serban Negulescu în legătura cu diferite servicii ce voia la cunoscuți să facă cu mașinile Batal. transport de lemne, bagaje pentru a se face agreabil - eu m-am opus, dînd intimitate intereselor Batalio-nului.-

Intr-una din zile generalul Sîntescu, mă cheamă la Președinție și mă sfătuește că oricine va veni pentru a cere detalii asupra pregătirii și execuției actului de la 23 Aug. 1944 în special reporterii de ziare chiar străini să-i trimit la Rege - în plus mă roagă să-i fac în 5 exemplare la plombe-gină - schematic pregătirea și execuția loviturii de stat pen-tru a le da la Președinție M. St. M. Serv. Istorie. Academie și înoc în 2 locuri nu-mi aduc sîinte - lucru ce am făcut la urmă mă întrebă ce este cu Detașamentul Mixt Motorizat de la Pa-lat - eu i-am răspuns că nu am nici un smetec și dînsul mi-a recomandat rezervă - dealtfel mi-a spus că este obosit abia așteaptă să fie schimbat.-

Intr-o zi, căpitanul Teodorescu Gh. îmi raportează că a trimis un Pluton din Compania de Gardă la locuința col. Boie și este foarte greu cu transportul hranei oamenilor - îmi cerea mașină - eu l-am întrebat că are aprobarea Regelui pentru așa ceva - mi-a răspuns că nu - atunci pe răspunderea mea să aducă Plut. la Companie, ceea ce a și făcut - cei care au rămas fără de pază militară la domiciliu s-au formalizat contra mea, eu le-am cerut ordin scris - altfel nu lucrez - și au în-cepăt cu fel de fel de intrigi - că sînt în strînsă legătură cu Emil Bodnăraș de la Pres. Cons. de Miniștrii, că sînt membru de partid de milt, că voi deține un post mare la comuniști, că lucrez ascuns la siamul Școlteia în fine o sumă de invenctive - la care eu am răspuns nimic. În altă zi vine la biroul meu de lucru dr. E. Bîanu, care îmi spune că nu-și explică ce este cu mine că sînt complet schimbat - chiar față de d-^{sa} - i-am spus cît se putea spune, a înțeles deoarece știa mult mai multe de la persoane din afara Palatului - unde se vorbea intens

de readucerea lui Vergoti a lui Petre Iancu, despre Negulescu și Bosis, m-a rugat insistent să-mi schimb atitudinea și să caut a combate pe aceste javre - i-am răspuns că abia aștept un prilej potrivit să cer Regelui să fiu mutat.-

Apar mutați în Batal. 3 ofițeri superiori: maiorul Marinescu Aurel, mr. Bercea Nicolae și Pamfil Ion, plus o serie de ofițeri subalterni, dovadă că aduceau cadre pentru noua unitate ce va lua ființă. Dl. Gl. Dăncăianu cu col. Rusescu, mă vizitează la biroul de lucru și mă întrebă ce este cu toate cîte se aud prin oraș despre noua echipă din casa Regelui - le-am răspuns că d-lor la revine sarcina să facă lumină, m-au întrebat ce este cu noua unitate care ia ființă de asemenea le-am spus că nu am nici un anesteos, amîndoi au rămas contrariați de atitudinea mea.-

Plot. Adjutant Gherasim Mihai de la Casa Militară (secretar) vine la mine și mă întreabă că eu știu ce lucrează la Casa Militară pentru noua unitate, i-am spus că nu mă interesează - cînd a mers la gl. Sănătescu să scaneze niște acte de cînd era acolo i-a raportat cele de mai sus, la care i-a răspuns că așa ceva nu se va putea realiza - în plus mă chiamă la telefon și mă invită acasă în aceeași zi - unde mă duc - aci mă ia la rost în sensul că sînt abătut - i-am răspuns afirmativ - motivînd -după ce m-a ascultat mi-a spus să mă gîndesc serios la ce am de făcut el va discuta cu Regele - și am plecat.-

Peste cîteva zile a venit în audiență de lucru la Rege mi-a trimis ordin că la terminarea audienței vine la mine la birou și așa a și făcut, mi-a comunicat tot ce a discutat cu Regele care a rămas carecum mîrșat - dar dacă vreau să plec nu are nimic contra - îmi lasă locuința la dispoziție pînă ce mă aranjez în oraș - g-ralul Sănătescu mi-a spus să mă gîndesc bine și cînd cred să merg la dînsul cu răspunsul meu.-

A doua zi am mers la Președinție la ora cînd era singur i-am raportat hotărîrea mea categorică de a pleca, lucru pe care l-a înțeles ușor - stabilind tot dînsul să trec la Insp. Gl. de Armată la Biroul Școlii și Centre de Instrucție - lucru făcut pe 10.XI.1944, obținînd 30 zile concediu de odihnă, plus să rămîn în locuință pînă la primăvara 1945 - cînd o părăsesc.-

D-ral E. Biann cînd a sosit a venit din nou la mine pentru a mă convinge să renunț la părăsire - mi-a propus să-mi ocărî creșterea unui copil aparte, i-am răspuns, îmi ajunge 5 ani de viață sbeșciunată - vreau liniște pentru a mă ocupa de copii și de soție - eu sînt mai mult că după bombardamentul german - am rămas

cu familia numai cu ce aveam pe noi - restul distrus.-

Am fost vizitat acasă când am avut concediu - de dl. Gl. Vasiliu Răscana - Berdan etc., care m-au cunoscut bine și voiau să știe precis motivul plecării mele.-

În timpul celor 30 zile, concediu de odihnă în casă - zile de noembrie - posomorite - îmi fac procesul de conștiință, căci nu mai eram singur - ci cu familia - ajung la concluzia - eu să trec la noul serviciu unde să lucrez calm să nu mă întrec cu nimeni la fel de fel de manifestării, căci adevărul va eși la lumină - și așa am și făcut. M-am prezentat la Insp. Gl. de Armată m-a primit g-ral Tenescu C. care m-a repartizat ajutor al Bir. Școli și Centre de Instrucție unde am lucrat liniștit până la 15.III.1945, când dl. g-ral Vasiliu Răscana atunci Ministru de Război, a venit și m-a luat la cabinetul dînsului, unde am lucrat până la 1.XII.1946, când dînsul a fost schimbat cu g-ral Lascăr Mihai, iar eu am trecut la Comand.Tr.de Gr.pînă la 15.VII.1947 când grănicerii au trecut la M.A.I. eu am fost mutat la C.R. Ilfov de unde la 1.I.1948 am fost scos din armată - fără drept de pensie - deci o situație cum nu se putea mai grea. Loviturile au urmat una după alta pentru mine și familia mea pînă la 5/6 iulie 1950 când m-a arestat - împreună cu soția - soorul - un cumnat și o cumnată - copii au rămas singuri (10-14 ani) în prezent sînt deținuți de 12 1/2 ani iar familia dacă va mai fi cine știe pe unde - într-un cuvînt - iată unde am ajuns, cu cinstea, munca și devotamentul - ce am dovedit.-

S C H E M A

de
ORGANIZARE SI FUNCTIONARE AL PALATULUI.-
5.IX.1940 - 23.VIII.1944.-

Maresalatul

I.

6.10.1940	- 17.1.1941	Col. Râmniceanu M.
25.1.1941	- 5.5.1942	Col. Socrate Mardare
6.5.1942	- 1.3.1943	Gl. Codrescu Ion
1.3.1943	- 23.8.1944	Gl. Sănătescu C-tin
25.1.1941	- 23.8.1944	Cons. în sf. ex. det. M. Est. . . . . Stiroea Ion (junior).-
6.9.1940	- 23.8.1944	Protocol și Cereronii . . . . . Col. rez. Ullea Octav
6.9.1940	decedat la .. 1942	Maestra de Vințoare . . . . . Mocioni Anton
...	1942 - 23.8.1944	" . . . . . Negel Dumitru
6.9.1940	- 23.8.1944	Dir. Ad-tiv Palat . . . . . Florian Marinescu
6.9.1940	- 23.8.1944	Secretar Particular . . . . . Ioanițiu Mircea

Casa Militară.

II.

6.9.1940	- 17.1.1941	Gl. Râmniceanu M.
25.1.1941	- 5.5.1942	Col. Socrate Mardare
6.5.1942	- 1.3.1943	Gl. Codrescu Ion
1.3.1943	- 23.8.1944	Gl. Sănătescu C-tin
1.3.1941	- 5.5.1942	Ofițer cu sporturile . . . . . Lt. jand. Vergoti Jacques

Adj. regali Batal. de Gardă Regală (schema aneexă).

III.

Doamne de onoare

15.10.1940	- 30.12.1942	Elena Gatergia
"	"	Maria Ghica.

F U N C T I O N A R I I

superiori din Palat între 6.IX.1940 - 30.XII.1947.-

6.IX.1940	- 1.3.1941	Ad-torul domeniilor	-	Gl. rez. Manolescu Alex.
1.3.1940	- 30.12.1947	"	-	Negel Dumitru
6.9.1940	- ... 1942	Ad. Palat și Dependinț.	-	Cociu Ion
6.9.1940	- 30.12.1947	Arhitect Palat	-	ing. Ernest Ioan
6.9.1940	- 30.12.1947	Medici umani	Sinaia	- Med. dr. Cirstea V.
			Buc.	- Med. dr. Neagu
6.9.1940	- 30.12.1947	Medic veter.		- Med. veter. dr. Vlăduț Oct.
6.9.1940	- 30.12.1947	insp. de vânțtoare		- Chefneaur Vasile
6.9.1940	- 30.12.1947	Bibliotecar Palat		- d-na Tudori .....
6.9.1940	- 30.12.1947	Dir. Garnit. Regale		- ing. C.F.R. Georgescu

Adjutanții Regelui

6.9.1940	- 18.8.1941	. . . . .	-	Maior Tomescu Mircea
6.9.1940	- 5.5.1942	. . . . .	-	It. col. Petre Lazăr
6.9.1940	- 1.7.1942	. . . . .	-	Col. Pastia Alex.
6.9.1940	- 5.5.1942	. . . . .	-	Col. Andronescu M.
5.5.1942	- 1.7.1942	. . . . .	-	Col. Brătinescu M.
5.5.1942	- 1.3.1944	. . . . .	-	Col. Oltescu M.
1.7.1943	- 23.8.1944	. . . . .	-	Col. Bossie Robert
1.7.1943	- 23.8.1944	. . . . .	-	Cpt. Gdor Gherghel Arpad
1.3.1944	- 23.8.1944	. . . . .	-	Col. Ionescu Emilian

Comand. Bat. Gardă Regală

6.9.1940	- 5.5.1942	. . . . .	-	Maior Rădulescu Oct.
5.5.1942	- 1.6.1944	. . . . .	-	Maior Georgescu Aurel
1.6.1944	- 23.8.1944	. . . . .	-	Col. Negulescu Serban.

P O R T R E T U I

Portului Rege Mihai

- Născut 25.X.1921 din părinți (Carol și Elena).
- Ca fizic, armonic dezvoltat cu gust rafinat în îmbrăcăminte.
- Dotat în mod normal cu aptitudini intelectuale.
- De la vârsta cea mai fragedă, creșterea și educația sa, su sub conducerea directă a Reginei Maria până la 1938 când moare.-
- De la 8.VI.1930 - 15.8.1938 Voevodul Mihai era lăsat lângă tată, zilnic între 10-18 când era alături de bunică.-
- După moartea Reginei Maria a fost ales ca mentor col. Emil Pălângeanu până la 1.XII.1939, plus lt.col. Dănilăciuanu D. și maior Tomescu Mircea.-
- La vârsta de 18 ani când l-am cunoscut îndeaproape - era ponderat în toate manifestările sale - nu avea explozii cum de obicei au toți tinerii la această vârstă.-
- În manifestările sale permanente predominau mai mult preocupări cu caracter tehnic-apropie puțin preocupări militare.-
- Sociabil cu multă rezervă - puțin îndrăgnet în relațiile sale oficiale, contrar în conducerea automobilului - foarte solemn în gesturi, cu răspunsuri oportune și complete, uneori cu întârziere și caotic - credincios rațional, nu era stăpinit de ideea că este de natură divină ca Rege nu se ferea să afirme în discuții că instituția monarhică de proveniență medievală, treptat ce civilizație și cultura sînt realități va fi înlăturată, arghirafil, nu era erotoman dar nu neglija naturalul, un mare iubitor și chiar realizator tehnic avea un atelier bine utilat unde lucra cu perseverență, un foarte bun automobilist, s-a familiarizat cu conducerea avionului, înțelegea și aprecia mult agricultura intensivă și extensivă - citea și ruga să fie ținut la curent cu tot ce apărea nou, cunoștea bine literatura și arta românească, cânta frumos la pian, un foarte bun vîntor.-

D e f e c t e

- Foarte bănuitor în relațiile sale cu oamenii politici.
- Sgîrcit în răsplata celor ce îl servea, lua act și nu uita.-
- Influențabil în hotărîrile sale, de cei cărora le cîștiga încrederea.-
- Mai mic decît vîrsta sa, în înțelegerea vieții de amînînt.-
- Mai mare decît vîrsta sa, în înțelegerea vieții, în sectorul diplomatic.-
- Puțin comunicativ îndeosebi în situații grele.-
- Greoi în exteriorizarea de gesturi calde față de mîniți.
- Nu înțelege desgustul opiniei publice, cînd îl vedea cu viteza pe care o folosea cu mașina.-

Ce cunosc din viața sa intimă:

- După 6 mai 1942, cînd garnitura din jurul său era aproape nu-

- 2 -

mai din ofițeri alegeți și numiți de I. Antonescu, scuma nu putea așa ușor să facă ceva ca să nu se afle - în special în viața sa intimă - după o întrevvedere ce a avut cu dr. E. Bianu - îmi spune respectivul, că voi fi rugat să fac ceva și eu să nu refuz - aceasta ca o venire oăci în discuțiile ce au avut și au aranjat - așa cum se putea la data aceea, i-a spus lui dr. E. Bianu să-mi comunice mie, să organizez totul în spiritul stabilit - i s-a răspuns că este mai bine ca dînsul să-mi ordone să aplic cele ce vor urma.-

De la acea dată nu a trecut mult și Regele m-a luat într-o mașină de războiu, ce avea la Sinaia și uream la Stîna, acolo se găseau o casă tip de munte pentru Familia Regală și o dependință unde să fie personalul de serviciu. Treceam prin ambele case și îmi spune apropiat: "D-ta bei apă și mîncîni, sigur că da - însă trebuie să le și elimini".-

Și eu sînt om, am nevoi de la care nu mă pot eschiva - dar dacă m-ar vedea cineva în această situație - mă-ar scoate vorbe, care urechile să nu le audă etc. etc. Pînă acum am fost ajutat cu toată discrețiunea că noua echipă din jurul meu nu mai poate - așa că acea persoană - m-am gîndit și m-am sfătuit cu dr. E. Bianu numai d-ta o poți înlocui, în cecece privește modul de organizare și funcționare a pazei, aprovizionării și în special discrețiunea.-

Eu am acceptat, rugîndu-l să-mi spună dacă Regina Mamă și Conduc. I. A. au cunoștință despre acest lucru - prima da - secundul cred că nu ar avea nimic de zis cînd va fi informat cînstit de organele sale că nu fac orgii etc. etc. Pe loc, am aranjat împreună, cum se va organiza serviciul la stîna.-

- Plot. Bilă D. care este zilnic în Sinaia să fie cu controlul pazei - al preparatului hranei - păstrării alimentelor, etc. etc. Șoferul Cismaru Nicolae ajutat numai la nevoie de șoferul Cioernoc Nicolae - singurii care pot intra cu mașinile la Stîna pentru aprovizionări cu cele necesare - restul nimeni nu are acces aci la supravegherea generală am rămas eu.-

Persoane era deja aranjată prin colegii săi - era d-na Steriopol Doly văduvă prin divorț cam de vîrsta sa - la început a dus-o cu mașina la Stîna Regele și cu Ioanițiu care au orientat-o asupra locuinței - om de serviciu - bucătar - pază - plot. Bilă pentru nevoile ce s-ar ivi - șoferul Cismaru Nicolae, Dr. Cîrstea pentru îngrijirea sănătății prin șof. Cismaru N. iar eu voi avea grije de funcționarea serviciului în bune condițiuni.- Așa că acest aranjament a intrat în funcțiune, fără ca să prejudicieze pe turiștii ce uream și coboram de la Jepi etc. etc. Dr. E. Bianu cu organele sale a verificat acest sistem de viață și a opinat că altfel nu se poate face această chestiune destul de gingașe. Eu mergeam săptămînal sus - vedeam ce nevoi sînt le dau rezolvirile necesare. Șeful Casei Militare, Adjutanții Regali, Comand. Bat. etc. nu m-au întrebat nici odată despre această problemă mai ales că eu nu speculam acest stribut - îl făceam în cadrul serviciului zilnic - Regele merge seara rar în timpul zilei - stă cîteva ore - nu dormea niciodată acolo, masa de seară da, avînd uneori pe Ioanițiu Miroca încolo cu nimeni.

Dr. Cîrstea V. din Sinaia - era dus 1-2 pe săptămîină de șoferul Cismaru N. cu mașina pentru controlul sănătății respectivei. Acest ospitol l-am supravegheat pînă la 1 noiembrie 1944, cînd am fost mutat din Bat. - cînd am fost mutat la stagiă pe front, nu m-a înlocuit nimeni - Bilă a făcut cum s-a putut.-

În cecece privește problema obligațiilor față de această d-nă, îmbrăcăminte, bijuterii, etc. etc. nu am avut nici un amestec, probabil Ioanițiu M. era cu aceste chestiuni.-

P O R T R E T U L

=====

Fosteii Regine Mamă Elena.

- Născută aproximativ 1897, din părinții (Constantin și Sofia).
  - Înaltă și uscată cu aspect mai mult, masculin decât feminin.
  - Cu mult gust în îmbrăcăminte, mascând cu discreție luxul specific sexului.-
  - Până în 1920 când a devenit Princesă în România - a fost crescută și educată la Curtea Regală din Atena - deci avea cultură mediteraneană pe care nu o nega, însă nu pierdea nici o ocazie de a afirma că este nepoata Kaiserului Wilhelm.-
  - Identificarea cu cultura și tot ce ar fi în formarea sa, pentru a înțelege poporul român, le avea într-o măsură limitată - deoarece de la venirea prin căsătorie în țară, nu era simpatizată de Regina Maria, care în mod sistematic o ținea la distanță (Arhit. E. I.).-
  - De la 8.VI.1930 - 15.X.1940 a fost pensionară statului român la Florența de unde la chemarea lui I. Antonescu a venit în țară ca Regină Mamă.-
  - Preocupări zilnice, lectură, muzică clasică, pictură ușoară, etc. Relațiuni cu doamne din marea societate foarte reduse.
  - Cu familia d-nei Dr. Rainer unde 2-3 ori pe an, mergea la cearșă organizată de un grup restrâns, în casa de mai sus.-
  - Pe timpul războiului s-a ocupat în mod apropiat de spitalul de la Paris - la celelalte spitale sau aziluri de copii, bătrâni după programul dat de I. Antonescu.-
  - A mai deschis un atelier de croșetat, flanele, mănuși, fulare pentru front, cu materialul Palatului - în Calea Victoriei - cine dorea venea și lucra acolo, ori lua materialul și-l aducea lucrat gata.-
  - Cu Arhiducesa Ileana și familia ei, nici un fel de relații, fără a opri pe Rege de a face vizite la Bran.-
  - Era zgîrcită, nu dădea vre-un ajutor bănesc din lista sa civilă.-
  - Nu era germană - din contră aproape continuu la regim - suferea de ochi - sub tratamentul dr. N. Blatt.-
  - Cele două doamne de onoare (Nely Cetargiu și Maria Ghica) au fost singurele cu care s-a putut împăca - era foarte capricioasă, de aceea nu a mai adus alte doamne în jurul său - plus că avea complexul de inferioritate feminin - deci și gelosă.-
  - Iubea pe fiul său Mihai - voia să-l convingă să adopte și din gesturile unchiului ei Kaiserul Wilhelm - deoarece era în contradicție cu cele învățate în special de la Regina Maria.-
- Sub raportul erotic, nici nu mi-a trecut prin cap să mă gândesc, până în vara anului 1941 - când Maiorul Rădulescu Col. Comand. Bat. împreună cu Căpitanul Dușescu Ion Comand. Comp. de Gardă din Sibiu, și-au venit în vizită în sala de sămânță împreună în casă la Rădulescu, îmi spune cu toată grija că în casa

- 2 -

Regelui se petrec lucruri, despre care personalul de serviciu vorbește deschis - anume că Regina Mamă are relații cu lt. Vergotti Jacques. Eu care nu stăteam permanent la Sinsia - cum stăteau cei 2 - i-am întrebat în mod serios, dacă au verificat ori sînt numai vorbe - mi-au răspuns că au verificat ba mai mult știe și col. Mardare Socrate - care caută pe orice cale să-l pună la punct pe acest locot. Vergotti - bineînțeles fără scandal.-

Eu m-am exprimat față de maiorul Rădulescu Oct. și cpt. Dătescu Ion-abia am scăpat de Urdărescu și acuma apare altul. După un timp în București, sînt întrebat de niște cunoșcuți, asupra locuinței lt. Vergotti în Palat - întrebare cu tîlc - eu le-am răspuns ocolit - nevrînd să angajez discuția - acei cunoșcuți mi-au ripostat cum de ocolesc adevărul - le-am răspuns să se adreseze d-lui col. Mardare singurul în măsură să răspundă - mi-am dat seama că o parte din public avea cîteva indicii, despre acest lucru. În fine col. Mardare S. neputînd să pună la punct pe lt. Vergotti J. prin argumente civilizate - l-a pedepsit cu lozile arest sever - lucru neobișnuit în Casa Militară și nici în Batalion - pedeapsă pe care a trebuit s-o raporteze Conducătorului I. Antonescu dîndu-i toate amănuntele, prin care să-i arate, că pînă acum a încercat mai multe metode de a-l pune la punct dar fără de rezultat. Conducătorul nu a fost surprins despre cele raportate de col. Mardare mai era pus la curent și pe alte căi - așa că la 5.V.1942 sînt scoși din incinta Palatului Sinsia și mutați; lt. Vergotti J. trimis pe front ca pedeapsă - lt. col. Petre Iazăr confidentul lui Vergotti, col. Mardare S. și maiorul Rădulescu Oct. fiind înlocuiți cum se vede în cuprinsul lucrării.-

După mutarea lt. Vergotti a rămas în serviciul administrativ de la Sinsia un funcționar Ciucă Pavel - care fusese adus aici de la IAR Brașov de Vergotti ca un foarte priceput gospodar - dîndu-i să conducă latura aprovizionărilor și hrana celor din Sinsia - care după plecarea protectorului său - cînd mă vedea îmi spunea că a primit scrisori cu vești bune că l-a făcut căpitan și este la Serviciul Pretoral fiind jandarm - în fine voia să-mi arate că se simte bine - iar el, Ciucă Pavel are noroc cu Regina Mamă care-l susține, altfel toți l-ar lovi - mi-a fost destul să-mi spună de cîteva ori - ca să mă lămuresc în mine de adevăr.-

Timpul a trecut, a venit 23 August 1944 - cînd figura lui Vergotti Jacques - reapare lîngă Rege - ușor de înțeles, restul celorlalte posibilități aduce și pe confidentul său col. Petre Iazăr - acum cercul se mărește cu col. Bossie Robert, col. Negulescu Serb. și activitatea acestuia devine chiar de la Dobrița supărătoare mai ales personalul mîrunt care știa totul - de acum ceea ce mai înainte era "un mister" este o realitate care se cunoștea în opinia publică. Vergotti Jacques este peste tot - nimeni nu poate obține vre-o aprobare mai serioasă de la Rege pînă ce nu știa mai întîia acesta - dr. E. Biannu care era somat la Siguranță - cunoștea problema în amănunt din 1941, dar căuta cît era posibil s-o camufleze - nici el numai putea - căci opinia publică nu scăpa nimic și vestea mergea.-

A avut discuțiuni cu gl. Sănătescu cînd era Președ. Cons. de Miniștri care i-a răspuns că abia așteaptă să fie schimbat și această problemă s-o rezolve cu alții - este prea plictisit și bolnav etc. etc. așa că dr. E. Biannu sub Rădulescu și Guvernul următor nu a mai pus această chestiune - scootînd-o ca ceva minor - față de alte lucruri mai importante.-

În concluzie, sfînțitatea în forma expusă succint mai sus și modul îndrăsnit de a se manifesta al acestui ofițer destul de tînr față de toți din jurul său - dovedește că făcea totul sub aripa ocrotitoare a Reginei Mamă - pe care nimeni nu voi-

s-o supere - iar ea ^{capitata} și pot spune chiar orbită de postu-
mura pe care o avea - nu vedea - nu auzea nimic - i se părea că
așa trebuie să fie, când în realitate - imoralitatea era și mai
notorie, că fiul său, oricât de indiferent ar fi fost - putea să
pricască anumite lucruri elementare, ce îl puneau împreună cu mama,
într-o lumină urâtă, față de opinia publică.-

PORTRETUL

- Căpitanului de Jand. Vergotti Ion (Jaques).

- Măscut în țară, promoție de ofițer jand. 1935.-
- Fiul unui proprietar în Bărăgan care a decedat tânăr, mama recăsătorită cu col. rez. Serbănescu Vasile, conducea un sector activ în 1940 la IAR/Brașov.-
- Foarte prezentabil, cu mult gust la îmbrăcăminte (militar și civil). Polisportiv.-
- Foarte abil în societate, folosindu-se de slăbiciunile sexului slab - exploatănd fără rușine și fără nici o morală orice situație de unde el putea să aibă un profit.-

Un mare intrigant în societate - nu cunoaște obstacol până ce nu-și atinge scopul hotărât.-

Cartezan de profesie, în orice ocaziune. Ca tânăr ofițer de jand. prin legăturile ce avea, își desfășura activitatea la Predeal, unde în tot timpul anului avea terenul de lucru nou și variat în viața de societate.-

- Arghirofil nu-i plac băuturile obișnuite ci numai cele alese.- Mare dansator.-

La 1.III.1941 a fost dat de Conducător. I.A. cu sporturile pe lângă Rege unde a stat până la 5.V.1942, când tot conduc. I.A. l-a mutat disciplinar pe front.-

Acest ofițer cu calitățile spuse pe scurt mai sus, ajuns în Palat pe lângă Rege - într-o perioadă de mare sbucium prin care trecea țara noastră - a profitat de încrederea ce i s-a acordat în plus a pus în aplicare aptitudinile sale libidinoase pe lângă Regina, care era între cele 2 vârste - criză etc.etc. fără a se jena de fiul ei, de personalul de serviciu, ulterior chiar de critică publică, sfidând cele mai elementare reguli de bun simț s-a complăcut în situația de a compromite, o mamă cu slăbiciuni, un fiu care nu știa ce să cred că a tolerat așa ceva - în plus a sfidat o țară care l-a tolerat să fie în locul de tradiție și simbol - toate acestea dovedesc patina și ambiția care se desfășurau în această ființă cu chip de om. Personal nu i-am atras atenția asupra modului cum aprecia pe țărani și țărancele din Dobrița și împrejurimi - în sensul că sînt înapoiți - spunindu-i că așa cum sînt, au făcut atîtea dovezi de calitate superioare în țară și în afară - să te obosești puțin - să te interesezi, cîți dintre cei ce au plecat din această regiune în diferite ramuri de activitate, ce rezultate au obținut, etc.-

În relațiile sale cu personalul de serviciu foarte distant și rezolutiv.- Își aroga drepturi la Palat, unde nu avea nici o chemare față de oamenii politici avea o comportare princiară - lucru care revela pe omul cel mai puțin abil în a aprecia poziția sa.-

În relațiile sale cu Regele, nită ceace reprezenta simbolic pentru țară din contră - căuta să arate că el îl depășește într-adevăr că ființa aceasta avea ceva diabolic în toate manifestările.-

Era însă și foarte las, pentru a ilustra aceasta, dea un caz, //.

- 2 -

cînd căuta să-și manifeste asupra-mi autoritatea sa m-am uitat în ochii săi și i-am spus: "băgăți mințile în cap - sînt singurul care știu cum te-a soos I.A. de aici și te-a trimis disciplinar pe front; eu însă te trimit undeva de unde nu te vei mai întoarce, împreună cu toți ce-ți fac temenele.- De stunci purtarea sa cu mine a fost foarte controlată - evita fățiș chiar, să-mi transmită vre-o dispoziție din casă - lucru care l-am văzut toți din jurul casei.-

De stunci, el împreună cu cei din jurul său, avînd ca patron pe Regina - nu au încetat pînă ce nu s-a plecat.-

P O R T R E T U L

- Consilierului *n afacerile externe
Stircea Ion (junior).-

→ Născut aproximativ 1907-1908 la Viena.-
 - Crescut și educat la Viena într-o societate aleasă, a continuat studiile în Anglia și Elveția.-
 - Fizic plăcut, statură mijlocie, gust și rafinament în îmbrăcăminte.-
 - Studii cu caracter diplomatice la Oxford și Berna.-
 - Sportiv multilateral după model apusean.-
 - Când l-am cunoscut pe Stircea Ion (junior) în martie 1941, în calitate de consilier în afacerile externe pentru generali ca f.f. la Mareșal - am rămas cu impresia că acest om, habar nu avea de mentalitatea noastră românească - vorbea chiar slab românește - fără a-i pune la îndoială bunele sale intențiuni, mai târziu însă m-am convins că așa cum a fost a avut și el calități pe care nu i le poate contesta nimeni.-

Prin felul său de a se manifesta în relațiile oficiale cu cei din jurul Conducătorului și chiar cu nemții, pentru oricine altul în locul său, stănci - nu putea să facă mai mult ca el - mai puțin de - susțin, deoarece era de o îndrăzneală pe care nimeni nu i-o contestă, în plus adoptarea sa de către Anton Mocioni - i-a năruit încrederea celor din Banat și Ardeal în scțiunea de la 23 August 1944.-

În relațiile sale de serviciu în Palat, nu poate fi egalat cu tatăl său - foarte nervos și nestăpinit, înțelegea prea puțin viața celor mulți, uneori avea impresia că este în vre-o colonie engleză.-

Subliniez că nu vreau să întorc valoarea lui de diplomat și om politic, dar nu se identifica cu noi, care aveam o mentalitate deosebită de a sa - mai târziu s-a adaptat și relațiile s-au îmbunătățit.-

În pregătirea lui 23 August 1944, a lucrat direct cu Regele împreună cu Niculescu Buzescu - ambii fiind în Ministerul de Externe, plus că aveau relațiuni în rîndul C. Diplomatic, foarte strînse, lucru care a contribuit mult în aportul său pe lângă Rege

Mare arghirofil - era printre cei mai bogați din țară - fără a se sustrage criticilor, care îl acuzau că nu face un act de bine pentru cei săraci.-

Mare sfemeist însă fără să risipească bani sau să consume băuturi, etc.-

P O R T R E T U L

=====

Secretarului particular al Regelui IOANITIU MIRCEA.-

- Născut în 1921 în București, părinții îi cunosc.-
- Fizic agreabil - statură mijlocie cu maniere în societate.-
- *În* copilul 1-a făcut împreună cu Regele, de când au rămas apropiați a terminat dreptul în țară.-
- Datorită controlului părinților săi - nu s-a prevalat de situația ce a avut față de Rege - din contră a fost un element care într-o măsură a contribuit să nu antreneze pe Suveran la manifestări extravagante.-
- Trăind în intimitatea Regelui, vedea și auzea multe, fapt care uneori îl făcea să apară mai mult decât era, însă își reverea când era pus la punct - nu umbla cu vorbe, în rândul colegilor de la Facultate era modest.-
- A lucrat mult și cu mult tact, în legăturile subversive, în pregătirea lui 23 August 1944, iar în ziua respectivă a dovedit mult devotament nu s-a mulțumit cu majoritatea să se sustragă și să apară ulterior.-
- Nu s-a amestecat în afaceri verxoase care îi surideau la tot pasul.-
- Nu era erotoman fără a exclude normalul, un apropiat binevenit pentru Rege.-
- Se pare că nu avea apartenență politică.-
- Sub raportul material, a justificat a nu iubi și a nu fi sclavul banului evita afacerile de orice fel - sigur că părinții săi îl îndrumau permanent.-
- În societatea Bucureșteană nu-și făcea platformă de situația pe care o avea.-

P O R T R E T U L

Doamnei de Onoare
(Elena (Nely) Catargiu)

- Vîrsta aproximativ egală cu a Reginei Mamă.-
- Răscoală dintr-o familie de boieri, Miculeștii căsătorită cu Todiță Catargiu.-
- S-a cunoscut cu Regina Mamă, de cînd a venit în țară și au rămas nedespărțiți avînd asemănări comune aproape în toate sectoarele.-
- Puțin prezentabilă ca fizic, mai mult justifică a bărbat decît femeie.-
- Geloasă față de femeile cu fizic mai ales ca al său.-
- Geloasă pe Doamnele, care aveau o cănăcie cu soți normali.
- Era încîntată cînd i se făceau complimente ușoare.-
- Nu pierdea nici o ocazie ca să nu profite în sensul de a-și scuti de mobilizare personalul de la moșia Gălbinași - Ilfov în care scop urmărea permanent pe cei care îi puteau fi de folos în Minister - St. Major, etc.-
- Se socotea indispensabilă lîngă Regina - deci trebuia să nu se lase niciodată singură - lucră ce îl făcea permanent dar treburile gospodărești le conducea de la telefon - adevărul era că soțul său ducea interes viața de cafenea și tripon - umbla cu intrigă în societate - întîlnirea lor în casă ori în societate era o catastrofă.-
- În ocazie privește poziția ei cu Vergoti era dintre cele mai bune, foarte naturale.-
- Din punct de vedere material, nu cunosc ce beneficii ar fi putut să aibe, fiind în situația sa.-

Doamna Maria Ghica,

- Era mai mult de formă, deoarece era în vîrstă - bolnăvicioasă, trăia într-un bigamism bolnăvicios.-
- Dacă se venea de 2-3 ori pe an în Palat.-

P O R T R E T E
-----

succinte ale ofiterilor sub. și generali care au fost la Casa Militară și f.f. Maresalat.-

1.- Colonel M. Rîmniceanu.

Adus la 6. IX. 1940 de Conducătorul I. A. socotindu-l capabil să conducă cele 2 posturi în Palat - unde nu s-a simțit nimic din valcarea sa; pe timpul rebeliunii din 1941 a fost complet absent din Palat, după care I. Antonescu l-a îndepărtat din armată.-

2.- Colonel MARDARE SOCRATE;

A fost numit în ambele funcțiuni după rebeliune - unde a lucrat rodnic pînă la 5. V. 1942, cînd a trecut la M. St. M. pentru stagiul pe front. Ofițer foarte capabil cu frumoase însușiri profesionale și generale, cu relațiuni serioase în lumea civilă și militară - a fost foarte apreciat de ofițerii din misiunea germană.-

A justificat mult tact în conducerea celor 2 posturi din Palat și a fost un bun sfătuitor al Regelui.-

3.- General CODREANU ION.

Datorită calităților sale profesionale și a modului cum s-a comportat pe front. I. Antonescu l-a ales ca cel mai nimerit pentru cele două funcțiuni de la Palat, unde s-a comportat în bune condițiuni.-

În cazul Stîroea I. cînd nu a plecat pe front - a avut o atitudine dîrză - nu a făcut duplicitate între Rege și Conducător fapt pentru care a cerut să fie schimbat de la Palat - revenind.-

4.- Generalul SĂNĂTESCU Constantin.

Prin modul său de a se manifesta în serviciu și în societate a putut fi de folos Regelui în pregătirea loviturii de stat - 23 August 1944 - a primit conducerea momentană a Guvernului în cele mai dificile situațiuni - achitîndu-se cum a fost posibil cu rezultate bune. Pînă ce a murit 8. XI. 1947 - a trecut ca un anonim, nu s-a înspăimîntat cum au făcut alții cu merite și cu pretenții la beneficii, etc. etc.-

De cîte ori a avut ocazia a îndemnat pe cei din jurul său la înțelegerea transformărilor sociale - sfătuiindu-i să nu se dea la fapte, care ar fi adus multe prejudicii țării.-

ADJUTANTII REGEIUI.6.IX.1940 - 23.8.1944.-1.- Maior Tomescu Mircea 6.IX.1940.-

Incă de tânăr a justificat calități deosebite în domeniul profesional și de cultură generală - fapt pentru care a fost apreciat și stimulat până la rebeliunea din 1941 - când s-a manifestat într-o formă dubioasă, fără ca eu nici acum măcar nu sînt în stare să dau ceva pozitiv - motiv, care l-a scos complet din viața de ofițer, - curios, sancțiunea i-a fost aplicată tocmai de I. Antonescu - care l-a promovat în carieră.-

2.- lt.col. Petre Iasăr (specializat în învățămîntul și Ed. Fizică Militară).-

În baza specialității sale, a fost adus pe lângă Rege care aci a devenit admiratorul lt. Vergotti - deci departe de a răspunde atribuțiilor sale de pedagog - motiv care a dus îndepărtarea sa din serviciul de Adj. la 5.5.1942.-

Caracter răutăcios peste măsură - arivist - arghirofil - intrigant, sfemeist.-

Cultura de specialitate a făcut-o în Elveția.-

Revine în serviciul de Adj. după 23 Aug. 1944, cînd slături de Vergotti - se manifesta liberi și plini de avînt, în satisfacerea ambițiilor și forurilor lor. Odată cu plecarea Regelui, a mers și el - lăsîndu-și soția în țară.-

3.- Col. Pastia Alexandru.

Pentru reputația pe care o avea din toate punctele de vedere, a fost adus ca adj. pentru a ține cursuri de orientare militară a Regelui - lucru ce a făcut pînă cînd Regina Mamă a spus că obosește prea mult de Rege cu atîtea probleme.-

La cerere a fost mutat la comanda Sc. Sup. de Război, de aici a plecat la stagiul pe front - unde a murit ca comand. secund la Divizia Blindată.-

4.- Col. ANDRONESCU MIHAIL.

Profesor la Sc. Superioară de Război, specialist în materialul de Artilerie - adus ca să contribuie la formarea Regelui și în această ramură a armatei.-

A lucrat în mod precaut, pînă cînd a prins momentul ca să plece la stagiul pe front, de unde nu s-a mai înapoiat la serviciu, a trecut la Comand. de C.A.-

5.- Col. BRĂTĂNESCU MIRCEA:

- Ofițer încercat în serviciul din M. St. M. la Secția Operații - în calitate sa a oțutat să documenteze cît mai clar pe Rege, cu modul cum trebuiesc concepute operațiunile în legătură cu calitatea și posibilitățile adversarului cum trebuiesc exploatare pozitiv și negativ - rolul primei mari bătălii în război, etc. etc.-

Cînd s-a ivit liber, postul de Atașat Militar la Madrid - a plecat acolo, de unde s-a înapoiat în 1945 și a trecut în rezervă.-

6.- Col. OLTEANU MARCEL.

- Ofițerul ales ca cel mai nimerit pentru Rege, deoarece prin temperamentul său bine dispus permanent, făcea ca cele mai mici lucruri să fie luate cu atenția cuvenită, nu scăpa nici ocazia de a lămuri pe Rege asupra problemelor speciale țărănești - aduce documente, legende, etc.etc...numai să înțeleagă pe acest element atîta de valoros - dealtfel acest ofițer era un mare continuator al tatălui său, bătrînul General Oltesanu - cu frumoase aprecieri în timpul său.-

Cu frumoase relațiuni sociale, era contra cancanurilor, în caracter deosebit - și cu frumoase intențiuni.-

Cînd s-a făcut liberă comanda la Reg. Gardă Călare s-a mutat acolo - de unde la 23 August 1944 în luptele de la Băneasa - Mogoșoaia, a contribuit în mod real.-

7.- Col. Bossie Robert, venit ca adjutant prin concursul d-nei Elena (Nely) Căbargiu, fiind rudă prin alianță. Cult un mare anglofil în familie, iar în societate un mare germano-fil, unde fratele său era Ministrul României la Berlin. Foarte pasionat în a cunoaște toate amănuntele și intrigile din Palat cu și fără de valoare - apoi cu aceeași pasiune să arate corectivul lor ca unul ce avea experiență din casă de la moșia sa, din străinătate, etc.etc.-

Foarte fricos și laș - de exemplu cînd se anunțau la radio plecări av. de Foggia spre noi - își pierde calmul chiar și girul vorbelor - influențînd pe cei slabi din jurul său dacă era la Sinaia pleca singur în munte să se ascundă, fără să se gîndească la cei care așteptau de la el o dispoziție de circumstanță dacă era la București - merge direct la ad post - altceva nu-l mai preocupa.-

Cînd a revenit în Plot. Căpitanul Vergotti după 23 Aug. 1944, acest colonel Bossie Robert - fără nici o jenă a dat infiletate simpaticului Jaques că de!!... așa își asigură poziția și locul.-

Permanent tulburat și necăjit, că la moșia sa de lângă Plocești este furat de țărani, casele sale din București nu-l produc venitul așezat etc.etc.. Cu mare greutate Regele a putut scăpa de el prin 1946.-

8.- Cpt. Comandor Gherghel Arpad:

Ofițer de marină, adus în scopul orientării Regelui asupra tehnicii diferitelor tipuri de vase (mare și Ocean), amvigației și în special asupra luptei navale - fiind foarte bine pregătit și practic prin stagiile făcute în albe amate.-

Rezervat atunci cînd era în serviciu, preocupat de interese particulare în orice moment, oricînd și aproape oricui avea de dat un mic comision.-

9.- Col. IONESCU EMILIAN. A fost adus de la comanda unui Regiment Care de Iapță, cu care a fost pe front.-

Ofițer distins, cu maniere albe, foarte stațat de poporul român - își făcea un punct de onoare în a antrena pe Rege în discuțiuni din care să se desprindă frumoasele calități.-

A participat la pregătirea și executarea sotului de la 23 August 1944 (asa cum am arătat în cursul expunerii amintiri).-

Comandanții de Batalion.

1.- Maior Rădulescu Oct. A fost adus de Cond. I. A. ca fost Adjutant la comanda Batalionului unde să facă serviciu în spiritul celui ce l-a adus, unde așa s-a și comportat, dar când nu a fost destul de vigilent conducătorul l-a schimbat din comandă.-

2.- Maior Georgescu Aurel, adus de pe front, unde a dovedit calități alene și era bine cunoscut de Conduc. Comportarea sa în calitate de Comand. precum și sentimentele față de Rege și Cond. l-a atras mai mult spre Rege - pe care nu l-a stingherit cu nimic în legăturile ce le avea cu cei ce pregăteau actul de la 23 August 1944.-

3.- Col. Negulescu Serban, adus la propunerea Generalului Mihail în pragul evenimentelor lui 23 August 1944, ca om de încredere. Cunoscut de Rege ulterior nu a avut nici un fel de smetec, din contră a fost evitat.-

După 23 August 1944 - s-a stațat pe lângă Cpt. Vergotti ca să-și asigure comanda făcând jocul acestuia până ce a fost scos din armată în toamna lui 1944. Când a ieșit din armată - nu cunoștea datorită cărui fapt, a fost numit Directorul Hotelului cu toate dependențele Hotelului Aro din Brașov - ajutat de soție, iar unul dintre băieții săi a trecut la presă în cadrul comitetului restrâns, ceea ce i se spunea atunci.-

Funcționarii superiori între 6.IX.1940-30.XII.1947.

1.- Regel Dumitru. Conducătorul I. Antonescu l-a adus la întreprind. Asan la Minist. Agriculturii apoi la Domeniile Coronei, de unde după moartea lui Mocioni Anton a fost Mare Maestru de Ceremonii - mai târziu după 23 August 1944 Mareșalul Palatului până la plecarea Regelui, pe care l-a însoțit.-

A fost sincer cu Conducătorul și abil față de Rege, ducând opera de duplicitate cu multă abilitate.-

Nu a avut nici un smetec în pregătirea și execuția lui 23 August 1944 dar a știut să profite.-

În relațiile sale de serviciu și în afară, un foarte bun artist, își cunoștea bine victimile și nu uita scopul ce-l are în orice timp.-

Avea moșie părintească în Moldova - nu cunoștea date mai multe.-

2.- Cociu Ion, din funcționar de carieră a ajuns director ad-tiv la Palat de la 6.IX.1940 - 1942 când s-a retras pentru motive de boală fără a-l împiedica boala să se ocupe de tipografia rotativă și alte afaceri mănoase - era un om bogat dar nu făcea caz.-

3.- Cirstea Vasile, medic particular Sinaia, a fost diurnist la Palatul din Sinaia. În calitate de medic s-a schimbat în foarte bune condițiuni de obligațiile sale față de întregile și toate cîte se petreceau în Palat, s-a strecurat cu multă abilitate - deoarece soorul său Strassman bucatarul Palatului 30 ani, l-a fost bună călăuză.-

4.- Dr. Neagu Medic particular in Bacurești, a fost ca diurnist la Palatul din Bacurești, achitându-se în mod onorabil de obligațiunile sale, mai mult nu cunosc.-

5.- Chefnoux Vasile, inspector de vânătoare, vechi în acest serviciu, a fost adus din timpul lui Balif la Palat, fiind detașat de la Min. Agriculturii Dir. Vânătoarei.-

În această calitate dublă (Palat și M. Agriculturii) mergea în toată țara, pentru protecția și sporirea vînatului în special nobil - deschizându-i-se toate ușile autorităților precum și ale particularilor proprietari de păduri, etc. care erau onorați să poată avea relațiuni cu un om așa de bine cunoscut la Palat.-

Acest om a jucat pe stîtea tablourii prin ocupațiunea sa, că puținii ca să nu spun nimeni - au avut posibilitatea să-l cunoască, pentru luminare, studiați-l:

- pînă la 5. IX. 1940 - un mare carlist fără de pereche.
- 6. 9. 1940 - 23. 8. 1944, un mare antonescian și filogerman cum puținii au putut să se arste.-

- 23. 8. 1944 - în continuare, un mare dușman al trecutului și democrat neîntrecut.-

Nu cred că sînt mulți care să fie așa de ușor adaptabili situațiilor noi ivite - de altminteri l-am văzut la diferite vînturi, în alte părți eu nu am fost - cum juca roluri stît de diferite și opuse flagrant între ele - fără să aibă măcar rușine de mine care știa că îl cunosc bine, simbind îmi da de înțeles că asta este viața. Pentru ce făcea toate acestea nu l-am înțeles, căci bani avea cum mulți nu aveau.-

6.- Ing. C. F. R. Georgescu D, venit 6. IX. 1940 în locul vechiului inspector C. F. R. Pavelescu, ca director al garajului trenurilor regale.-

L-am cunoscut în deplasările Regelui cu trenul sau cu automotorul - cu multă măsură în manifestările sale - sub raportul profesional dovedea pregătire serioasă - din punct de vedere politic nu-l cunosc.-

DECLARAȚIE

Subsemnatul VICTOR RADULESCU-POGONEANU, născut în Bacurești, la 21 septembrie 1910, fiul lui Ioan și Elena, de profesie fost consilier de Legațiune, cu privire la întrebarea ce mi se pune, și anume:

"Imprejurările în care ați ajuns Ministrul de Externe, funcțiile avute, ce știți referitor la actul de la 23 August 1944, precum și împrejurările în care ați ajuns la Curtea Regală și legăturile avute cu Regele", -

declar următoarele:

I.

Am intrat în cariera diplomatică în anul 1934, fiind admis la concursul prezidat de Ministrul de atunci al Afacerilor Străine, NICOLAE TITULESCU și anume ca șef de promoție. Am funcționat în principal în cadrele Direcțiunii Politice, unde am condus pe rând secțiunile: Balcanică, Europa Centrală, Occidentală și Orientală (primele două între anii 1935-1938, celelalte două în 1940-1941); în calitate de aceasta am luat parte în 1937, la Conferințele Micii Înțelegeri și Înțelegerii Balcanice. Între anii 1938 și 1940, am funcționat, ca secretar de Legațiune, la Legațiunea României din Berlin, de unde apoi, îmbolnăvindu-mă, mi-am cerut rechemarea în Administrația Centrală. În 1941 am fost numit ca secretar de Legațiune, la Legațiunea României din Stockholm, de unde mi-am cerut de asemenea rechemarea în 1943. De atunci, am funcționat în Administrația Centrală, la dispoziția Secretarului General și apoi ca director adjunct al Cabinetului și Cifrului; în acest interval am atins, prin două înaintări succesive "la alegere" gradul de consilier de Legațiune. După 23 August 1944, am fost directorul Cabinetului și Cifrului și scurt timp, al Presei și Informațiilor. După 4 Martie 1945, am cerut și obținut desărcinarea mea din calitatea de director al Cabinetului și Cifrului, fiind trecut în iulie 1945, în cadrul disponibil și apoi, la începutul lui 1947, în disponibilitate.-

II.

Dintre cele trei planuri pe care s-a desfășurat pregătirea și desfășurarea actului de la 23 August 1944 și anume: diplomatic, politic și militar, eu nu cunosc direct decât pe acela al negocierilor diplomatice. Aceasta prin faptul că, fiind prieten intim cu GRIGORE NICULESCU BUZESTI, pe atunci director al Cabinetului și Cifrului și sfetnic personal al Regelui - am asigurat alături de dînsul, transmiterea comunicărilor către și de la BARBU SPIRBEY și CONSTANTIN VISOIANU, la Cairo (prin intermediul lui ALEXANDRU CRETZIANU, pe atunci Ministrul României la Ankara).-

Cei doi delegați de la Cairo negociau acolo, începînd din primăvara 1944, în numele Opoziției Unite (care reunea partidul național țărănesc prezidat de IULIU MANIU și partidul național-liberal prezidat de DINU BRATIANU) - cu reprezentanții celor trei Mari-Puteri aflate atunci în război cu Germania: Marea Britanie, Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice și Statele-Unite ale Americii.- După constituirea, în iunie 1944, a Blocului Național Democratic (prin asocierea cu cele două partide istorice a partidelor comunist și social-democrat - ele însele reunite în Frontul Unic Muncitoresc), cei doi delegați de la Cairo au devenit în mod firesc reprezentanții acestui Bloc.-

Punctul de plecare al acțiunilor și negocierilor care urmăreau și aveau să ducă la ieșirea României din războiul început de Germania și din tabăra acesteia - trebuie căutat în evenimentele și împrejurările din anii 1942-1943, cu deosebire după înfrîngerea decisivă de la Stalingrad. La acea epocă se arătase clar și pentru unii, cel puțin, din membrii Guvernului (în primul rînd pentru MIHAI ANTONESCU) că nu putea fi vorba ca Germania să mai cîștige războiul. Pe de altă parte, în timp ce IULIU MANIU (în acord cu DINU BRATIANU) intrase mai de mult într-un contact radio-telegrafic cifrat cu aliații occidentali, - Regele însuși urmînd sfaturile tehnicienilor diplomației și militari care-l asistau (GRIGORE NICULESCU-BUZESTI, IOAN MOGȘO-NYL-SFYRGEA, generalul CONSTANTIN SANATESCU, generalul AUREL ALDEA și alții), începe o acțiune diplomatică și politică în

scopul de a scoate Tara din tabăra ce avea să fie înfrântă în cel de al doilea război mondial. Anume, pe de o parte se căuta din partea Regelui un contact diplomatic cu Alianții Occidentali, pe de altă parte se realizează legătura între Rege și partidele politice (mai întâi cu partidele istorice, mai târziu cu partidul comunist și partidul social-democrat).-

Acțiunea regelui e inițiată prin cuvântările ținute, la începutul anului 1943, la Radio (către Tară) și la recepția tradițională de Anul Nou a Corpului Diplomatic la Palat. Aceste cuvântări fuseseră redactate de GRIGORE NICULESCU-BUZESTI și erau destinate să facă să apară dorința României de a ieși din războiul în care fusese tirită și de a contribui la restabilirea unor raporturi pașnice - cu respectul drepturilor și intereselor Țării noastre. În același timp, față de o știre despre trecerea, în drum spre Moscova, prin Stockholm, a Ministrului de Externe britanic, A. EDEN - se proiectează trimiterea la Stockholm, ca comisar al Regelui și al partidelor istorice a lui C. VISOLIANU, spre a avea o întrevedere cu EDEN. La Stockholm se stabilise deja un contact în numele Regelui, cu Ministrul Angliei, prin consilierul Legațiunii noastre din Suedia, GHEORGHE I. DUCA. Acesta, primind însărcinarea atunci de a anunța Misiunea ce urma a se încredința lui C. VISOLIANU, răspunde însă că, informându-se pe lângă Ministrul Angliei, a aflat că știrea sus menționată (care părea să indice că EDEN era dispus să aibă o asemenea întrevedere) nu era în acea formă exactă - și în consecință acest proiect a căzut. (Știrea își avea origina într-o conversație a fostului Ministru al României la Londra - rămas acolo - V. V. TILIEA, cu deputatul și jurnalistul HAROLD NICHOLSON - fost diplomat - și transmisă la București prin intermediul lui GRIGORE GABENCU, fostul Ministru de Externe, stabilit atunci în Elveția).-

În interval însă, se primește la București (prin Legațiunea noastră din Ankara), invitația - cu caracter mai mult de somație - adresată în același timp Mareșalului ANTONESCU și lui IULIU MANIU de către comandantul suprem al fostului aliat din Mediterana, Mareșalul SIR MAITLAND WILSON, - ca România să iasă din război, părăsind tabăra germană.-

În această situație, se precizează - așa cum se va vedea mai departe - atât acțiunea Opoziției Unite sub conducerea de fapt a lui IULIU MANIU și sub egida Regelui, cât și acțiunea de un sens analog, începută cam la același epochă, a

Ministrului de atunci al Afacerilor Străine, MIHAI ANTONESCU.-

MIHAI ANTONESCU, sub impresia - se pare - mai ales a dezastrului german de la Stalingrad, ajungînd și el la convingerea că România trebuie să-și schimbe orientarea exclusivă de pînă atunci a politicii ei externe de după 1940 și să-și pregătească prin desprinderea de Germania și prin revenirea în tabăra occidentală, apărarea drepturilor și intereselor Tării la pacea finală, - încercase mai întîiu, în 1942, o acțiune destul de confuză care tîndea - fără dealtfel să aibă sorti de izbîndă - la solidarizarea Puterilor Europene neutre cu Puterile mici și mijlocii beligerante (din tabăra germană), cu scopul de a duce la mijlocirea unei păci de compromis între Germania și Puterile Occidentale. Ceva din această primă acțiune a lui MIHAI ANTONESCU, ajungînd însă la urechile guvernului german, acesta și-a arătat la București nemulțumirea, chestiunea s-a lichidat însă destul de ușor pe cît știu, prin explicațiunile date de MIHAI ANTONESCU, în sensul că nu era vorba decît de o neînțelegere fără bază reală prin greșita interpretare a unor acțiuni de informare curentă și în afara vre-unor instrucțiuni speciale - a unora dintre miniștrii noștri în străinătate.- MIHAI ANTONESCU a trecut atunci la o serie întregă de contacte diplomatice secrete, de caracter mai mult informativ, și fără prea mare importanță (mai mult în sensul pledării cauzei noastre și a unor asigurări de bune intențiuni din partea Romîniei). Aceste contacte s-au produs în special a). în Elveția (conversații între Ministrul nostru la Berna V.V.PELLE și un emisar al Președintelui ROOSEVELT în Europa prof. AILAN DULLES, frate cu JOHN FOSTER DULLES; conversații între fostul nostru ministru la Roma și la Berlin RAOUL BOSSY - aflat atunci în Elveția cu o misiune, dacă îmi amintesc bine, pe lângă Crucea Roșie Internațională, - cu omul politic ceh KOPECKI, care dacă nu mă înșel era comunist, a fost mai tîrziu Ministrul Informațiilor în guvernul cehoslovac și prin acesta, dacă nu mă înșel, cu fostul Subsecretar General sovietic al Societății Națiunilor, rămas în Elveția).- b). în Turcia, unde în afară de cele ce se vor vedea mai departe - s-a dat satisfacție intervenției unui emisar (HIRSCHMAN) al Președintelui ROOSEVELT în chestiunea evreilor, mai ales a celor internați în Transnistria.- Cele mai importante însă dintre contactele lui MIHAI ANTONESCU au avut loc la Madrid, și la Stockholm, unde au luat caracterul unor adevărate negocieri și anume între ambasadorul american în Spania prof. HAYES, prieten personal, se

pare al Președintelui ROOSEVELT, și Secretarul Legațiunii noastre de acolo, SCARIAT GRIGORIU - și între consilierul Legațiunii U.R.S.S. în Suedia și Ministrul nostru din acea țară, FREDERIC NANU. De teamă ca Germania să nu aște din nou ceva despre toate aceste contacte și cu deosebire despre cele de la Madrid și de la Stockholm, MIHAI ANTONESCU dăduse ordinul să fie imediat distruse toate documentele secrete care le consemnau, am luat însă, fără știința lui, asupra mea de a păstra totuși dosarul respectiv, care trebuie să se aște și astăzi în arhivele politice ale Ministerului nostru de Externe, - aceasta pentru ca aceste documente să poată fi salvate spre a contribui la cunoașterea cât mai exactă a unei epoci din cele mai importante din istoria țării. Prin negocierile de la Madrid, MIHAI ANTONESCU a încercat să obțină totuși anumite precizări și ușurări în cadrul formulei de "capitulare necondiționată", pe care o pretindeau Americanii, era vorba, pe cîte îmi mai amintesc, ca eventual guvernul român să depună în mâinile guvernului turc o declarație de ieșire din război, care însă n-ar fi devenit efectivă și publică decît în anumite condițiuni (la această fază a negocierilor a luat parte ca emisar al lui MIHAI ANTONESCU și Secretarul de Legațiune CAMIL DEMETRESCU, pe atunci director adjunct al Cabinetului și Cifrului. De asemenea, în cursul acestor negocieri de la Madrid, americanii au invitat să ia parte la una din conversațiile cu Ambasadorul HAYES și pe consilierul de Legație BRUTUS COSTE, pe atunci aflat în cadrele Legațiunii noastre din Lisabona și care, pînă la ruperea relațiilor dintre Statele Unite și România, fusese însărcinatul nostru cu Afaceri la Washington, unde cîștigase stima și simpatia cercurilor conducătoare ale Departamentului de Stat. Cu prilejul acelei conversațiuni, B. COSTE a propus ca, între condițiunile care ar fi precizat "capitularea necondiționată", să se menționeze că Puterile Aliate vor recunoaște, (pînă cînd va fi posibilă efectuarea de alegeri libere în România), ca guvern legitim al țării cabinet prezidat de IULIU MANIU; aceasta, întrucît începuse să se bănuiască, din partea URSS, o tendință de a promova partidul comunist din România în dauna partidelor istorice, înfățișate ca reacționare (anume, de ex. B. COSTE semnalase de la Lisabona - unde se ocupa exclusiv de sectorul anglo-american - un articol semnificativ, datorit unui fost corespondent de presă englez la Moscova - cîștigat, se pare, pentru cauza URSS, - și apărut în ziarul liberal "News Chronicle", articol ce introducea toamnă

e versiune în sensul menționat mai sus cu privire la partidele istorice din România și dacă nu mă înșel, chiar la persoana lui IULIU MANIU; telegrama respectivă a Legației noastre din Iasabona se află în dosarele din arhiva politică a Ministerului Afacerilor Străine). - Menționez că MIHAI ANTONESCU a fost, pe cîte am aflat, foarte iritat de participarea lui B. COSTE la conversațiile de la Madrid, bănuind că această participare s-ar fi datorat unor instrucțiuni ce am fi dat lui COSTEA, GR. NICULESCU-BUZESTI și eu (dată fiind prietenia personală ce ne lega pe toți trei); MIHAI ANTONESCU nu ne-a comunicat nimic direct despre aceasta (dînsul simțise că GR. NICULESCU-BUZESTI juca un anume rol pe lângă Rege) și de altfel bănuiala sa era cu totul neîntemeiată. MIHAI ANTONESCU era în special iritat de propunerea făcută de COSTE și a dat dispoziții ca el să fie rechemat, dar măsura nu a mai ajuns să fie aplicată din cauza precipitării evenimentelor din acele săptămîni imediat anterioare celui de la 23 August 1944. Prin negocierile de la Stockholm, guvernul român a fost pus în cunoștință cu condițiunile unui eventual armistițiu între România și U.R.S.S., ca bază a ieșirii noastre din război. - Aceste condițiuni reproduceau aproape aiudoma pe acelea comunicate la Cairo, în numele celor trei Puteri aliate, lui BARBU STIRBEY și C. VISOIANU pentru IULIU MANIU. Ministrul nostru la Stockholm, F. NANU, a obținut în cursul negocierilor sale, trei ameliorări asupra acestor condițiuni și anume: 1). România să nu fie obligată a declara război Germaniei decît dacă aceasta nu ar accepta să-și retragă pașnic trupele de pe teritoriul român într-un termen de 15 zile; 2). să se lase, în teritoriul român, o zonă liberă de orice trupe străine, zonă în care să rezide guvernul Țării; 3). să se țină seama, în fixarea cifrei reparațiilor de război, de greutatea situației economice a României. Menționez că, tot în cadrul acestor negocieri, s-a pus, din partea U.R.S.S. două întrebări, una relativă la modul cum ar fi privită în Țară o eventuală revenire a fostului Rege Carol II (care se pare că avusese oarecare conversații cu Ambasadorul U.R.S.S. în Mexic, UMANSKI); alta relativă la modul cum ar fi privit în Țară un eventual guvern prezidat de PEPRU GROZA sau de prof. CONSTANTINESCU-LABI (aceste întrebări par a fi fost puse cu titlu de sondaj personal lui F. NANU). În acelaș cadru general mai e de menționat vizita făcută de MIHAI ANTONESCU la Vatican, cu prilejul călătoriei sale în Italia și audiența sa la Pape. De asemenea propunerea ce MIHAI ANTONESCU a făcut

- 7 -

lui GR. NICULESCU-BUZESTI, prin mijlocirea Legației noastre din Berna, ca acesta să negocieze în numele guvernului român cu guvernul sovietic în vederea unui armistițiu; GR. GAFENCU a răspuns că acceptă cu condiția ca IULIU MANIU și DINU BRATIANU să-și dea asentimentul și MIHAI ANTONESCU i-a comunicat că, întrebând pe cei doi șefi de partide istorice, ei și-au dat acest asentiment, - dar chestiunea n-a mai ajuns să se realizeze. În sfârșit, încercările de ultim moment ale lui MIHAI ANTONESCU de a determina o mediațiune din partea Turciei în favoarea noastră și intențiunea lui eventuală de a pleca la Cairo cu un avion, în scopul de a semna acolo un armistițiu. În general se poate spune că toate aceste contacte și negocieri ale lui MIHAI ANTONESCU nu au dus și nici nu puteau duce la nici un rezultat concret din cauză că autoritatea efectivă de a trece la măsuri de fapt o avea în sinul guvernului numai Mareșalul ANTONESCU, a cărui atitudine va fi evocată mai departe.

Paralel cu acțiunea evocată mai sus a lui MIHAI ANTONESCU, se desfășura, precum am menționat, cealaltă acțiune, aceea a Regelui și a partidelor istorice, sub conducerea politică a lui IULIU MANIU (aflat într-un deplin acord cu DINU BRATIANU) și sub conducerea tehnico-politică-diplomatică - a lui GR. NICULESCU-BUZESTI. Acesta de altfel a marcat el însuși începutul pe plan extern a acțiunii și anume printr-un interviu apărut cred în august 1943, în presa suedeză și prin care, în calitate lui de înalt funcționar al Ministerului român de Externe (era atunci Director al Cabinetului și Cifrului și co-Director al Afacerilor Economice), a dat expresie dorinței României de a ieși din război de îndată ce i s-ar asigura respectul drepturilor și intereselor ei vitale. (GR. NICULESCU-BUZESTI se afla în trecere prin Stockholm spre țară, venind de la Helsinki, unde prezidase o comisie de negocieri economice cu Finlanda). Declarațiunile publice ale lui GR. NICULESCU-BUZESTI au fost imediat remarcate și comentate la postul de radio de la Londra, în timp ce Legațiunea Germaniei la București își exprima nemulțumirea și surprinderea printr-un demers pe lângă guvernul român. Explicațiunile liniștitoare date de MIHAI ANTONESCU - în sensul că nu era vorba de o manifestare autorizată de guvern - au reușit să închidă fără alte consecințe acest incident cu Germania (MIHAI ANTONESCU, știind că GRIGORE NICULESCU BUZESTI se afla în relațiuni personale cu Regele, a căutat să evite de a se crea o situațiune delicată

.//.

in legătură cu Palatul).-

Pe de altă parte și cam la aceeași epocă în care se adresase somația amintită mai sus a Mareșalului Sir MAITLAND WILSON, se produce declarația Ministrului de Externe sovietic, V. MOLOTOV, cu privire la România. Prin această declarație - din 2 aprilie 1944 - se arăta că U.R.S.S. nu înțelegea nici să amenințe independența României, nici să determine schimbarea regimului ei politic și social. Presa, posturile de radio și dacă nu mă înșel și reprezentanții ai guvernelor englez și american au subliniat de îndată importanța declarației Molotov, pe care înțelegeau în felul acesta să o confirme și să o sprijine spre a încuraja ieșirea României din tabăra germană. La rândul său, Ministrul de Externe german, von Ribbentrop, făcea declarațiuni publice, arătând nesinceritatea declarației Molotov, primejdia pe care U.R.S.S. o reprezenta pentru România și fuma hotărâre a Germaniei de a apăra, în executarea angajamentelor ei, granița Nistrului. Era însă evident pentru toată lumea că Germania nu mai avea să fie în stare de a împlini această promisiune.-

În aceste condițiuni și în cadrul acțiunii sale sus amintite, MIHAI ANTONESCU se decide să facă apel la ALEXANDRU CRETZIANU spre a-l determina să accepte postul de Ministru al României în Turcia, cu scopul de a intra acolo în negocieri cu tabăra aliată. (AL. CRETZIANU părăsise Ministerul Afacerilor Străine - unde fusese în ultim loc Secretar General - și ieșise din serviciul diplomatic activ în toamna 1943, în urma unor repetate și grave divergențe cu MIHAI ANTONESCU, în legătură cu unele din cele mai importante chestiuni ale politicii noastre externe - între altele și în special pe chestiunea anexării Transnistriei - ; aceste divergențe duseseră pînă la urmă la un conflict deschis, în care s-a ajuns la arbitrajul Mareșalului ANTONESCU. Acesta, la rândul său declarase că nu se putea lipsi de colaborarea lui MIHAI ANTONESCU, astfel încît AL. CRETZIANU ceruse și obținuse punerea în disponibilitate. Toată chestiunea adică o serie de memorii critice redactate de AL. CRETZIANU și de GR. NICULESCU-BUZESTI - care fuseseră prezentate lui MIHAI ANTONESCU și un schimb final de scrisori între acesta și AL. CRETZIANU - trebuie să se aple în arhivele politice ale Ministerului nostru de Externe). ALEXANDRU CRETZIANU, avînd în acest sens și asentimentul lui IULIU MANIU și al lui DINU BRATIANU, acceptă oferta lui MIHAI ANTONESCU și pleacă la Ankara unde urma să reprezinte în același timp (fără știința guvernului

lui) și Opoziția Unită, încadrându-se astfel în acțiunea partidelor istorice patronată de Rege.-

Scurt timp după plecarea lui ALEXANDRU CREPZIANU la Ankara (și anume în decembrie 1943 - ianuarie 1944, dacă îmi amintesc bine, - când dealtfel AL. CREPZIANU se afla la București, unde fusese chemat să raporteze), se produce un fapt de natură a stîrni mari speranțe. Intr-adevăr, un curier special aduce, din partea însărcinatului nostru cu afaceri la Ankara Secretarul de Legațiune DIMITRIE POPESCU, un raport cifrat prin care se comunica guvernului că atașatul militar american la Ankara se adresase atașatului militar român, colonelul TEODOR RESCU, spre a afla "ce atitudine ar lua guvernul român în eventualitatea unei debarcări aliate în Balcani, cu direcția Sofia". MIHAI ANTONESCU, care se afla atunci tocmai în curs de negocieri cu ambasadorul american de la Madrid - comunică de îndată însărcinatului nostru cu afaceri la Ankara, că răspunsul guvernului român va fi adus fără întârziere de AL. CREPZIANU, care se întorcea la postul său. Răspunsul acesta, în principiu firește favorabil, n-a mai fost însă urmat de nici o altă reacțiune din partea aliaților. Informându-se pe lîngă colegul său american, atașatul nostru militar la Ankara a primit lămurirea că "chestiunea nu mai era actuală". Astăzi, cînd, pe cît știu, este stabilit că propunerea lui W. CHURCHILL, înscrisă pe ordine de zi a Conferinței de la Teheran, de a se proceda la o debarcare aliată în Balcani, fusese părăsită în fața opunerii sovietice (determinată de rațiuni politice de sens exact contrar rașunilor britanice) și a celei americane (întemeiată, pe cît se poate, pe considerente tehnice-militare și determinată de o eroare politică majoră) - se poate pune întrebarea dacă demersul Atașatului militar american de la Ankara nu a însemnat cumva un șiretlic de războiu. Intr-adevăr, în această ipoteză, aliații își vor fi închipuit că guvernul român, va comunica Germaniei intențiunea aliată de debarcare în Balcani, iar Germania se va înșela astfel cu privire la adevăratele planuri militare aliate adică la apropiata debarcare în Occident. Dacă această ipoteză s-ar adevăra, ea ar marca una din cele mai grave erori de perspectivă din partea Occidentalilor în fața decisivă a celui de al doilea război mondial și în mod corespunzător, unul din cele mai importante succese politice sovietice din aceeași fază.-

În același timp, Opoziția Unită ia hotărîrea de a trimite în Occident un reprezentant care să ajungă cu aliații la

- 10 -

o înțelegere în vederea ieșirii României din război. Persoana luată în considerare era în primul rând CONSTANTIN VISOLIANU, care avea deplina încredere a Regelui și a partidelor istorice și care - ca fost colaborator apropiat al lui NICOLAE TITULESCU, ca fost membru al Secretariatului Societății Națiunilor și ca fost șef de misiune diplomatică - putea găsi în străinătate o audiență favorabilă. (De asemenea mai era luat în considerare în acelaș scop și fostul Director al Afacerilor Economice ION CHRISTU, pe atunci Ministrul României la Sofia și care avea mai târziu să facă parte din delegația română pentru semnarea armistițiului de la Moscova). Astfel fiind, Opoziția Unită se adresează Guvernului spre a-i cere să facă posibilă plecarea în străinătate a reprezentantului ei (pentru părăsirea țării era necesară viza Ministerului de Interne chiar pe pașapoartele diplomatice). Ridicându-se însă obiecțiuni, din partea guvernului (adică, de fapt a lui MIHAI ANTONESCU) față de alegerea lui C. VISOLIANU - socotit a fi orientat spre stînga, - Opoziția Unită a decis - se pare la sugestia Mareșalului ANTONESCU însuși - de a trimite să negocieze cu aliații, pe fostul Prim Ministru BARBU STIRBEY. Era de asemenea hotărâtă trimiterea, ca adjunct al lui BARBU STIRBEY a Consilierului de Legățiune BRUTUS COSTE, care acceptase această misiune în vederea căreia fusese solicitat și în numele Regelui și care ar fi urmat să plece direct de la Lisabona, unde se afla, la Londra, unde se credea că vor avea loc tratativele (acolo își avea sediul o Comisie aliată tripartită care însă n-a ființat decât teoretic). La invitația Mareșalului ANTONESCU, BARBU STIRBEY a avut cu acesta, înainte de a părăsi țara, o întrevedere la Președinția Consiliului de Miniștri. În cursul acestei întrevederi, după cum am aflat chiar de la B. STIRBEY, Mareșalul ANTONESCU i-a spus că, deși personal nu crede că intențiunea Opoziției Unite de a intra în tratative cu aliații, este utilă, totuși, ca patriot, nu își recunoaște dreptul de a împiedica o astfel de acțiune. Pe de altă parte, înainte de plecarea lui B. STIRBEY a avut loc la locuința acestuia de la Buftea, o consfătuire între dînsul, C. VISOLIANU (la a cărui trimitere nu se renunțase), GRIGORE NICULESCU BUZESTI și cu mine, consfătuire în cursul căreia s-au examinat instrucțiunile generale date din partea Regelui și a Opoziției Unite, în vederea negocierilor cu Aliații. Aceste instrucțiuni fuseseră redactate de GR. NICULESCU BUZESTI și de mine și au fost apoi trimise, prin curierul diplomatic al Ministerului de Externe, lui AL. CREPZIANU la Ankara, unde aveau să-i fie remise lui B. STIRBEY

Sensul general al acestor instrucțiuni era, firește, acela de a încerca obținerea unor condițiuni cât mai favorabile Țării atât în privința sprijinului necesar în eventualitatea probabilă a intrării noastre în conflict cu Germania, cât și în legătură cu problemele teritoriale și cu problema independenței noastre politice. Tendința lor era bineînțeles de a se căuta un sprijin din partea Puterilor Occidentale în fața intențiilor rusești tradiționale și a expansiunii comuniste în această parte a Europei.-

BARBU STIRBEY a plecat însoțit de fiica sa ELIZA, pe atunci soția colonelului englez E. BOXSHALL și care, sub acest pretext, a fost arestată la frontiera bulgaro-turcă, fiind readusă la Sofia, în timp ce tatăl ei a putut pleca mai departe (arestarea ELIZEI BOXSHALL avea probabil scopul de a-l împiedica și pe el să-și continue călătoria, de care germanii vor fi aflat în ultima clipă); în urma însă a demersurilor Legățiunii noastre din Sofia, întreprinse la ordinul lui MIHAI ANTONESCU, la a sfârși prin a fi eliberată și a putut trece în Turcia.-

Plecând mai departe spre Londra, B. STIRBEY a fost însă oprit la Cairo, unde i s-a comunicat că vor avea loc negocierile asupra cărora aliații căzuseră de acord după ce fuseseră înștiințați prin AL. CREȚIANU despre misiunea lui B. STIRBEY.- Odată mai mult, îngrijorarea germană față de știrea dată, printr-o indiscreție engleză, în Occident cu privire la această misiune, - a putut fi potolită, desigur cu explicația că Guvernul român nu avea nici un amestec în plecarea lui B. STIRBEY, pe care însă, în calitate sa de fost Prim-Ministru, nu i-ar fi putut-o interzice. În această situație, trimiterea sus menționată a lui B. COSTE spre Londra nemaî avînd obiect, s-a hotărît plecarea la Cairo și a lui CONSTANTIN VIȘOIANU, în calitate de al doilea delegat al Opoziției Unite. El a plecat fără știința Guvernului, cu un pașaport de curier diplomatic eliberat de mine și pe care s-a obținut visa Ministrului de Interne dată fără nici o obiecțiune de directorul general al Siguranței, generalul DIACONESCU (dacă nu mă înșel) la intervenția făcută ea din partea Ministrului de Externe - cred prin CAMIL DEMETRESCU.- Menționez că plecarea din țară a lui B. STIRBEI se produce în martie sau aprilie 1944, iar aceea a lui CONSTANTIN VIȘOIANU în aprilie sau mai 1944.-

De la Cairo, unde negocierile s-au purtat cu ambasaderii celor trei Mari Puteri și cu Lordul MOYRE, Ministrul-resident britanic în Orientul Mijlociu, - B. STIRBEY transmite din prima clipă că a fost informat din capul locului că toate comunicările

dintre el și mandatarii săi sînt deîndată împărțite reprezentanților tuturor celor trei Mari Puteri. Aceasta înseamnă, bineînțeles, că nu era posibilă - din voința Puterilor Occidentale - nici un fel de negociere separată cu acestea. Intr-adevăr, pe cît se pare din tema de a nu oferi U.R.S.S. vre-un pretext în vederea unei eventuale înțelegeri directe ruso-germane, Puterile Occidentale înțelegeau să facă totul în vederea asigurării și menținerii unității celor trei aliați.-

Dealtfel, condițiunile prezentate lui B. STIRBEY, erau, se poate spune, dictate de U.R.S.S., textul lor fiind identic cu cel comunicat de U.R.S.S. la Stockholm în negocierile cu guvernul ANTONESCU și aflat la dosarul menționat mai sus, al acestor negocieri.-

În general se poate afirma că aceste condițiuni ne-au fost impuse aproape fără modificare, comunicându-ni-se fără echivoc, ba chiar brutal, că aliații nu înțelegeau să primească nici un fel de contra-propuneri, așa cum încercase să prezinte IULIU MANIU.- O telegramă impresionantă, se poate spune patetică, a lui B. STIRBEY, arăta îndeosebi zidul în fața căruia s-a aflat în problema teritorială.-

Totuși, deși Opoziția Unită s-a văzut nevoită a accepta această situație - căci nu exista o altă posibilitate de alegere - intervine apoi, fără vre-o altă explicație, o pauză care durează în fapt pînă la 23 August 1944. Condițiunile fiind acceptate (textul asupra căruia se convenise astfel a fost redat, pe cît îmi amintesc într-o telegramă a agenției TASS din 24 august 1944), se comunică la Cairo, de astădată în numele Blocului Național Democrat nou creat, planul concret de acțiune în vederea ieșirii României din război. În cadrul acestui plan, datat ored din 22 iunie 1944, se cerea, pe de o parte, un anume ajutor prin trupe aeropurtate și prin acțiune aeriană, pe de altă parte o sincronizare între acțiunea noastră și operațiunile de pe frontul din Moldova ale armatei sovietice.- Aici e locul să menționez că, într-o telegramă redactată de GR. NICULESCU BUZESTI și prin care se formula cererea de trupe aero-purtate, se preciza că acest ajutor era solicitat în egală măsură fie Puterilor Occidentale, fie U.R.S.S. La obiecțiunile pe care le-am ridicat față de o asemenea formulare, atunci cînd GR. NICULESCU BUZESTI mi-a încredințat acest text, el mi-a răspuns cu argumentul, fără îndoială întemeiat, că scopul era numai de a se înlătura o eventuală suspiciune din partea U.R.S.S., care altminteri n-ar fi fost în măsură atunci să dea un ajutor de felul celui cerut.-

În aşteptarea răspunsului Puterilor Aliate, se constată pe de o parte pe cât se pare, un interes mai activ din partea mai ales a U.R.S.S. în privința negocierilor cu guvernul român pe care probabil că și Puterile Occidentale îl socoteau mai în măsură decât forțele de opoziție de a scoate România din tabăra germană. - Pe de altă parte, în cursul conversațiilor purtate de G. DUCA, la Stockholm cu Ministrul U.R.S.S.-na KOLONTAY, - se oferă în fapt lui IULIU MANIU posibilitatea de a negocia direct un armistițiu cu U.R.S.S. și anume fără a se pune în cunoștință cu o asemenea negociere Puterile Occidentale. Răspunsul transmis prin G. DUCA, în sensul că negocierile de la Cairo făceau de prisos o asemenea nouă negociere - avea în realitate sensul de a eluda oferta rusească, Regele și partidele istorice socotind în mod evident primejdios un "tête-à-tête" între România și U.R.S.S. -

În aceeași scurtă dar agitată perioadă se plasează și episodul unei acțiuni separate de cele menționate până acum și anume al acțiunii încercate de G. TATARASCU și rămase fără nici o urmă, deși oferta sa de a negocia direct cu Moscova fusese acceptată în principiu de guvernul sovietic. Amănuntele relative la această chestiune se pot afla într-o lungă scrisoare adresată lui G. TATARASCU de către GR. NICULESCU-BUZESTI și într-o alta mai scurtă a mea, drept răspuns la anumite afirmațiuni din discursul din iulie 1945, la Congresul grupării dizidente liberale, ale fostului Prim-Ministru. Aceste scrisori care neputând fi atunci publicate în presă fuseseră comunicate lui IULIU MANIU, DINU BRATIANU, C. TITELPETRESCU și LUCRETIU PATRASCANU, - se află desigur la dosarul documentelor ce mi-au fost confiscate cu prilejul arestării mele, în august 1947. -

În aceste împrejurări și față de situația disperată de pe frontul din Moldova, lipsa oricărui răspuns la planul din 22 iunie 1944 - în fapt determinată de tăcerea guvernului sovietic care părea a nu mai dori din partea României nici o acțiune de felul celei proiectate - face ca B. STIRBEY și C. VISOIANU să transmită Regelui și partidelor istorice (printr-o scrisoare personală a lui B. STIRBEY trimisă prin mijlocirea lui AL. CRETZIANU) sugestii - provenind pe cât știu de la Iodrul MOYNE - de a nu se mai aștepta nici un răspuns și a se trece la o acțiune imediată cu scopul de a se manifesta astfel dorința României de a-și determina ea însăși soarta și de a-și salva independența. -

Drept urmare la sugestia primită de la Cairo, se decide în tabăra Blocului Național Democratic, patronată de Rege, - tre-

cerea la acțiune pentru ziua de 26 august 1944. În noaptea de 22 spre 23 August se transmite la Cairo planul acestei acțiuni, în vederea căruia se solicită cel puțin, pe lângă sincronizarea cu operațiile armatei sovietice pe frontul din Moldova, un ajutor sub forma bombardării din aer a forțelor germane de la Nord de București (în regiunea Băneasa-Otopeni). Era într-adevăr clar că, față de cele întâmplate cu un an înainte în Italia, o agresiune germană era de neînălțurat.-

În acest timp, în chiar ziua de 22 august cred, Mareșalul ANTONESCU se întoarce din inspecția ce făcuse pe frontul din Moldova unde se pare că împărțirea generalilor ce comandau trupele române convingerea sa că războiul era pierdut și că "trebuia căutată o soluție politică".- Dimineața de 23 august aduce o serie de întrevederi importante.- Mareșalul ANTONESCU primește vizita lui ION MIHALACHE în numele partidului național-țărănesc și a lui GHEORGHE BRĂTIANU în numele partidului național-liberal. Amândoi insistă ca guvernul să facă el însuși necesarul spre a scoate țara din război. Pe de altă parte, MIHAI ANTONESCU îi chiază la sfârșit pe GR.NICULESCU-BUZESTI și făcându-i aluzia la cele ce simțise că se pregăteau în jurul Regelui îi cere concursul spre a se găsi o soluție care să evite dezastrul. GR.NICULESCU BUZESTI îi dă un răspuns în spiritul demersului sus menționat al lui ION MIHALACHE și GH.BRĂTIANU, arătând că este necesar ca, dacă guvernul nu va decide a întreprinde el însuși acțiunea de ieșire din război - așa cum ar fi fost de altfel de dorit și cum însăși factorii de opoziție ar fi preferat -, atunci cel puțin să se pregătească transmisia imediată de puteri către cei ce erau gata să-și asune această răspundere, adică și în special guvernul să ia toate măsurile militare indicoaste pentru ca succesorii săi să poată dispune în fața eventualei agresiuni germane de un maximum de forțe posibil.- MIHAI ANTONESCU îi comunică atunci lui GR.NICULESCU - BUZESTI un fapt de o importanță deosebită și care a determinat precipitarea evenimentelor și deslănțuirea acțiunii proiectate pentru 26 august în chiar ziua de 23 August. MIHAI ANTONESCU îi împărtășește într-adevăr lui GR.NICULESCU BUZESTI că îl primise tocmai în audiență pe Ministrul plenipotențiar german CLAUDIUS, directorul Afacerilor Economice din Ministerul de Externe german și care se oprise în București în trecere dinspre Ankara (unde tratase cu guvernul turc) spre Berlin. În cursul acestei audiențe, MIHAI ANTONESCU îi arătase lui CLAUDIUS că, în situația în care se ajunsese pe frontul din Moldova, România va fi nevoită să caute o soluție

directă, încheind un armistițiu cu aliații și făcuse apel la diplomatul german să explice guvernului său poziția noastră și să ceară înțelegerea germanilor față de această poziție CLAUDIUS, abil, răspunsese că își dă foarte bine seama de situație și că va pleca de îndată la Berlin spre a raporta lui HITLER însuși în spiritul apelului lui MIHAI ANTONESCU (în fapt CLAUDIUS n-a mai putut părăsi Bucureștii, unde mai târziu a fost luat prizonier de ruși). Față de demersul imponent al lui MIHAI ANTONESCU, de pe urma căruia exista riscul foarte grav ca Germania să procedeze la noi la măsuri de natură a paraliza orice acțiune din partea noastră (așa cum se întâmplase în Ungaria atît în momentul înlocuirii Guvernului KALLAY cu Guvernul SZETOIAY, cît și în acela al instalării, în chiar primăvara 1944, a Guvernului SZALASSY, cînd Ungaria devenise în fapt un Protectorat german), se trece, la Palatul Regal, la o reexaminare a situației. O consfătuire reunește acolo, la prînz, pe Rege, pe GRIGORE NICULESCU BUZESTI, pe generalul CONSTANTIN SANATESCU, atunci Mareșalul Curții, pe generalul AUREL ALDEA și pe IOAN MOCSONYI-STYRCEA, Secretarul Regelui. La acest prînz luîndu-se cunoștință de faptul că Mareșalul ANTONESCU ceruse, în chiar aceea dimineață, să fie primit de Rege, - se ia hotărîrea ca Regele să ceară Guvernului să încheie armistițiul cu aliații, iar în cazul cînd mareșalul ANTONESCU nu ar fi dispus să facă aceasta, - să se deslănțue imediat acțiunea proiectată pentru 26 august. Mareșalul ANTONESCU sosește la Palat, însoțit de MIHAI ANTONESCU, în după-masa de 23 August. Regele îl primește în prezența generalului C. SANATESCU și, după ce Mareșalul ANTONESCU îi arată cele ce constatare în inspecția făcută pe front, îl întreabă pe acesta, dacă, în situația ce se creia, e dispus să ceară armistițiul. Mareșalul ANTONESCU răspunde că nu poate face acest lucru, deoarece nu înțelege a-și călca angajamentul luat față de Germania și că, în cel mai rău caz, se va retrage cu germanii împreună - la nevoie - pînă la Bihor. Față de acest răspuns, Regele insistă ca Mareșalul ANTONESCU să se mai sfătuiască - acolo chiar - cu MIHAI ANTONESCU (care în tot cursul acestei audiențe nu a intervenit în discuție); în acest scop Regele, însoțit de generalul C. SANATESCU, trece pentru cîtva timp într-o cameră alăturată, unde așteptau GR. NICULESCU BUZESTI, generalul A. ALDEA, I. MOCSONYI-STYRCEA și secretarul particular al regelui IOANITIU (acesta luase parte și el, mi se pare, la prînzul din acea zi de la Palat). Examinîndu-se din nou situația, se hotărîște aplicarea imediată a planului discutat la prînz, în cazul cînd Mareșalul ANTONESCU stăruie în atitudinea adoptată. -

Intorcându-se apoi, însoțit tot de generalul C. SANATESCU, în camera de audiență, Regele întreabă din nou pe Mareșalul ANTONESCU, dacă e dispus să încheie armistițiul cu Aliații, iar acesta dă acelaș răspuns ca mai înainte. Atunci Regele se adresează Mareșalului ANTONESCU, cu cuvintele: "în această situație, Domnule Mareșal, eu îți retrag încrederea mea" și părăsește, de astă-dată singur, camera. Apoi, în prezența gen. SANATESCU și la ordinul colonelului - adjutant EMILIAN IONESCU, câțiva plutonieri din Batalionul de Gardă, comandați de maiorul DUMITRESCU, arestează pe Mareșalul ANTONESCU și pe MIHAI ANTONESCU fără alt incident deosebit decât un schimb de imputări - în termeni urbani - între Mareșal și gen. SANATESCU. Cei doi arestați, la care se adaugă generalul PANTAZI, Ministrul Apărării Naționale, gen. VASILIU, Subsecretar de Stat la Ministerul de Interne și col. ELEFTERESCU, Prefectul Poliției Capitalei, - chemați pe rând la Palat și arestați și ei - sînt ținuți un timp într-o cameră din Palat; apoi, gen. SANATESCU, noul Prim-Ministru, de teamă ca nu cumva militarii însărcinați cu paza celor arestați să se lase intimidăți și să-i elibereze, se decide - fără a consulta pe nimeni altcineva - să încredințeze întregul grup de arestați unor elemente de încredere ale partidului comunist făcînd parte din "gărzile patriotice" comandate de EMIL BODNARAS, acesta angajîndu-se sub cuvînt de onoare că va ținea pe cei arestați la dispoziția guvernului. Arestații au fost ținuți, pe cît știu, în bune condițiuni, într-o casă din cartierul Vatra Iuminoasă, pînă cînd, îndată după intrarea trupelor sovietice în București, au fost făcuți prizonieri de acestea (ceea ce a determinat atunci protestul Guvernului român, făcut de Ministrul de Externe GR. NICULESCU BUZESTI, prin intermediul Ministrului la Ankara AL. CREPZIANU).-

Se pune în chip firesc întrebarea, cum se explică atitudinea Mareșalului ANTONESCU din cursul audienței sale la Rege. Această cu atît mai mult cu cît, în afară de cele declarate de dînsul generalilor de pe frontul din Moldova, se știe că - după însăși nota redactată de el cu privire la ultima lui întrevvedere cu HITLER, acesta nu se mai bizuia în fapt decît pe speranța în punerea la punct a faimoaselor "arme noi"; se pare că, dealtfel, Mareșalul ANTONESCU ar fi declarat celor din jurul său, la întoarcerea de la această întrevvedere, că "a stat de vorbă cu un nebun". E posibil ca aluziile amenințătoare ale lui HITLER la eventualitatea unei defecțiuni a României după exemplul italian din anul precedent, ca și spectacolul Varșoviei în flăcări - peste

care fusese îndrumat să zboare avionul ce-l aducea în Turcă - după vizitele la Cartierul General German - (germanii reprimaseră, după o lună de luptă revolta poloneză comandată de generalul Bor - Komorowski la ordinul guvernului emigrat la Londra), - e posibil ca toate acestea să-l fi făcut pe Mareşalul ANTONESCU să ezite în faţa riscului unui conflict cu Germania. Pe de altă parte însă, în chiar acele săptămâni ce au precedat actul de la 23 August, Mareşalul încercase el însuşi, de astă-dată, să ajungă la o înţelegere cu Puterile Occidentale. Intr-adevăr, el însărcinase direct pe ataşatul militar de la Ankara, col. TEODORESCU - şi aceasta fără să fie pus la curent şeful acestuia, AL. GRETZIANU, Ministrul Tării în Turcia, să intre în negocieri cu reprezentanţii Mării Britanii şi Statelor Unite ale Americii în vederea încheierii unui armistiţiu. Contactul fusese luat la Istanbul, dar fără să se poată atinge vre-un rezultat, Puterile Occidentale nefiind, precum am arătat mai sus, nici un moment dispuse la o negociere fără participarea U.R.S.S., necum să dea României vre-o garanţie efectivă sau măcar teoretică (de ex. amânarea chestiunilor teritoriale până la pacea finală) în faţa penit raţiei sovietice. Nu cunosc de altfel amănunte cu privire la tratativele cu col. TEODORESCU, care pare a se fi izbit de un refuz net. - Despre ele am aflat prin B. STIRBEY şi C. VISOLIANU, cărora li se exprimase la Cairo, din partea reprezentanţilor englez şi american, surprinderea şi nemulţumirea pentru ceea ce li se păruse a fi o revenire asupra condiţiunilor acceptate de IULIU MANIU; delegaţii de la Cairo au arătat atunci că ei nu reprezentau guvernul ANTONESCU şi nici nu aveau nici o legătură cu misiunea col. TEODORESCU. E posibil ca refuzul întinpinat în contactul de la Istanbul, să-l fi determinat pe Mareşalul ANTONESCU să renunţe la încercarea de a ieşi din război, e totuşi curios că, în cursul audienţei la Rege din zina de 23 August, Mareşalul n-a făcut nici o aluzie la însărcinarea ce însuşi dăduse colonelului TEODORESCU. - Atitudinea Mareşalului ANTONESCU rămâne deci în general contradictorie şi confuză, fără să poată afla, în absenţa vre-unor alte indicaţii, o explicaţie satisfăcătoare. -

Revenind acum la împrejurările din zina şi noaptea de 23 August 1944, menţionez că, chemat eu însumi de GR. NICULESCU BUZESTI, noul Ministru de Externe, la Palatul Regal, am sosit acolo îndată după evenimentele amintite mai sus. Am trecut de îndată la redactarea şi expedierea, pe de o parte, a unei circulări către oficiile noastre diplomatice (transmisă prin AL. GRETZIANU)

- 18 -

care erau înștiințate despre demiterea guvernului ANTONESCU și formarea noului guvern prezidat de gen. SANATESCU; - pe de altă parte a instrucțiunilor adresate de B. STIRBEY și C. VISOIANU, de a semna imediat, la Cairo, armistițiul cu cele trei Mari Puteri Aliate. În cadrul acestor instrucțiuni, se cerea, în numele noului Guvern, să se introducă între condițiunile de armistițiu cele trei ameliorări obținute de F. NANU în negocierile ce purtase la Stockholm în numele lui MIHAI ANTONESCU. Răspunsul delegaților de la Cairo, a fost că această cerere fusese acceptată și că erau în așteptarea sotului semnării, care însă avea să întârzie pînă la 12 septembrie 1944 și să aibă loc nu la Cairo, ci la Moscova, așa cum se va vedea mai jos.-

În seara de 23 August 1944, se mai produce însă un alt eveniment important și anume cererea făcută (încă înainte ca schimbarea de guvern să fi devenit publică) din partea Ministrului Germaniei la București, v. KILLINGER, de a fi primit de Rege. Regele îi primește în prezența generalului SANATESCU, a lui GR. NICULESCU BUZESTI și a lui IOAN MOCSONYI STYRCEA, noul Mareșal al Curții și la întrebarea lui v. KILLINGER relativă la zvonurile despre înlocuirea guvernului ANTONESCU, - o confirmă, adăugînd că, în grava situație în care se află Tara și față de imposibilitatea în care se arăta a fi Germania de a-și îndeplini angajamentul (asumat în 1940 la Viena și confirmat prin declarațiile amintite mai sus ale lui v. RIBBENTROP) de a garanta teritoriul român, - noul guvern se va vedea nevoit a căuta o soluție. Regele a adăugat că România dorește să rămînă în raporturi corecte cu Germania și că speră că aceasta va înțelege necesitatea în care ne aflăm de a evita un dezastru total.- v. KILLINGER a întrebat atunci dacă Regele și guvernul își dădeau seama de gravele consecințe ale unei asemenea hotărîri, - la care GR. NICULESCU BUZESTI i-a răspuns că aprecierea situațiunei din acest punct de vedere, în mod exclusiv Guvernul român. Cu aceasta, audiența lui v. KILLINGER a luat sfîrșit.-

În acest timp sosiseră la Palatul Regel membrii noului guvern și alte personalități politice: IULIU MANIU, GHEORGHE BRATIANU (reprezentînd pe DINU BRATIANU, absent atunci din București), C. TITEL-PETRESCU, IURETIU PATRASCANU, EMIL BOINARAS, etc. De asemenea, au fost aduși acolo ofițerii englezi (de CHASTELAINE, PORTER, METZIANU) și americani (majorul YOUNG), foști pînă atunci prizonieri. Col. DE CHASTELAINE a plecat imediat la Istan-

bul, cu un avion ce i s-a pus la dispoziție.-

In cursul serii s-au anunțat la radio schimbarea guvernului și amnistia politică și s-a citit proclamația noului guvern, făcându-se cunoscută încetarea ostilităților față de Puterile Aliate și dorința României de a-și lichida în mod pașnic raporturile cu Germania.-In acelaș timp și față de riscul ca Bucureștii să cadă în mina forțelor germane ai. căror atac era de prevăzut.-

Guvernul a insistat ca Regele să plece în Oltenia care era luată în considerare ca eventuală zonă de ultimă rezistență în fața trupelor germane. Plecarea Regelui în Oltenia a avut loc chiar în acea noapte.-

Dimineața de 24 August aduce deslănțuirea agresiunii germane (armata română primise ordinul să nu atace, dar să se apere în caz de agresiune). Odată cu bombardarea aeriană a Capitalei, trupele germane motorizate se îndreaptă spre București, venind dinspre Ploești. In această situație se prezintă la Palat o delegație militară germană în frunte cu generalul GESTENBERG, atașatul aeronautic german la București, care solicită un "laissez-passer" spre a putea ieși din Capitală și a împiedica deslănțuirea unui atac izvorât, zicea el, dintr-o neînțelegere. Față de această asigurare întărită printr-un engagement de onoare, gen. GESTENBERG obține învoirea de a ieși din București, după care ia comanda trupelor germane agresoare (a fost mai târziu făcut prizonier și preluat de autoritățile sovietice).-

In seara de 24 august, după ce Palatul Regal fusese lovit de bombe și se aprinsese, guvernul se instalează scurt timp la Banca Națională, apoi față de riscul ocupării Capitalei de către trupele germane, se refugiază în comuna Bolintinul. Rămân totuși în București IULIU MANIU, C.TITEL-PETRESCU, generalul RACOVITA, GR.NICULESCU-BUZESTI, generalul DAMACEANU; de asemenea dintre personalitățile politice GH.BRATIANU și EMIL BOINARAS.-

La 27 august însă, guvernul revine în Capitală, atacul trupelor germane fiind la acea dată definitiv respins grație și importantului ajutor al bombardamentului efectuat, potrivit solicitării din 22-23 august (repetate la 25 august); de aviația americană. In restul Țării de asemenea, germanii sunt respinși, operațiunile fiind conduse de noul șef al Statului Major, generalul MIHAIL. In acele zile sosesc de la Istanbul, cu un avion special, o serie de corespondenți de presă englezi și americani, iar curînd după aceea trupele sovietice intră în București.-

Din desbaterile consiliilor de miniştrii de la această epocă (Consilii la care am asistat în virtutea însărcinării ce primise² de a conduce Ministerul Propagandei Naţionale pînă la desfiinţarea acestui Departament), reţin ca mai interesante următoarele:

a). Intr-un Consiliu de Miniştrii ce a avut loc la Bolintin, într-o tabără militară, în seara de 24 august 1944, mi amintesc că, faţă de raportul pesimist făcut de colonelul DAMA-GRANU cu privire la posibilitatea de a se salva Bucureştii, generalul SANAPESCU a făcut observaţia că răspunderea pentru decizia de a se apăra Bucureştii cu orice preţ incumba lui IULIU MANIU, care impusese această decizie împotriva avizului factorilor militari.-

b). După revenirea în Bucureşti a guvernului, în cursul unui consiliu de miniştrii ce a avut loc la Banca Naţională, s-a produs un viu incident între generalul AIDEA, ministrul de interne care pretindea să dezarmeze "gărzile patriotice" comuniste deoarece nu mai exista nici o ameninţare asupra Bucureştilor, şi IUCRETIU PATRASCANU, ce se opunea la această măsură care de altfel n-a mai ajuns să fie aplicată.-

c). Intr-un alt consiliu de miniştrii, în^{care} absenţa lui L.PATRASCANU plecat la Moscova, partidul comunist era reprezentat prin ION GHEORGHE MAURER, acesta s-a opus cu înverşunare la propunerea lui GR.NICULESCU BUZESTI de a fi eliberaţi generalii PANTAZI şi VASILIU şi colonelul ELEFTERESCU, a căror arestare mai departe apărea acum ca lipsită de interes.-

În acest timp, constatîndu-se că, împotriva celor convenite la Cairo, o serie întregă de unităţi militare române (car bineînţeles încetaseră să lupte cu armatele sovietice) erau totuşi capturate şi trimise în prizonierat în U.R.S.S., precum şi faţă de alte inconveniente ale stărilor de lucruri de atunci, guvernul decide să trimească o delegaţie prezidată de generalul EFTIMIU, ministrul comunicaţiilor, spre a lua contact cu Comandamentul Sovietic. Contactul acesta se ia, dacă nu mă înşel, în regiunea gurilor Dunării, fără însă nici un rezultat, deoarece Comandamentul sovietic declară a nu avea nici un fel de instrucţiuni în legătură cu armistiţiul. Astfel fiind, Consiliul de Miniştrii ia hotărîrea să trimită la Moscova o delegaţie prezidată de L.PATRASCANU şi cuprînzînd pe fostul ministru GHITA POPP, pe fostul ministru ION CRISTU şi pe Subsecretarul de Stat

generalul (atunci înălțat în grad) DAMAGEANU, - cu însărcinarea de a trata și semna o Convențiune pentru aplicarea armistițiului. (Se credea într-adevăr că armistițiul fusese deja semnat la Cairo). Imi amintesc că în acest Consiliu de Miniștri, L. PATRASCANU și-a exprimat convingerea că va obține la Moscova ameliorări substanțiale asupra condițiilor convenite la Cairo.-

După sosirea la Moscova, se primește, pe de o parte, știrea că B. STIRBEY și C. VISOIANU sînt în drum spre capitala U.R.S.S., unde abia de atunci înainte urma a se semna armistițiul; pe de altă parte, cererea lui L. PATRASCANU de a i se trimite depline puteri în vederea semnării armistițiului.-

Totuși, după expedierea acestor depline puteri, se constată cu surprindere că semnarea continuă să întârzie. Informația parvenită la București că întârzierea se datora Puterilor Occidentale s-a confirmat mai tîrziu, cînd s-a aflat că acestea încercaseră să se împotrivescă la modificările substanțiale introduse în textul ce urma să fie semnat, față de cel convenit la Cairo.- Însfîșit se ajunge la comunicarea textului Convențiunii de armistițiu. Discuțiunile asupra acestui text, într-o conferință prezidată de V. MOLOTOV asistat de ambasadorul american HARIMAN și de ambasadorul englez Sir ARCHIBALD CLARK KERR (viitorul Lord Inverhapel), se limitează la două intervențiuni stîrnitoare dar lipsite de orice rezultat, una din partea lui C. VISOIANU, alta din partea lui ION CHRISTU.-

a). C. VISOIANU a cerut cu stăruință să se înscrie, în textul armistițiului, o dată precisă la care trupele sovietice ar fi urmat să părăsească teritoriul român. La aceasta, V. MOLOTOV a răspuns că prevederea unei asemenea date era inutilă deoarece se înțelegea de la sine că, odată cu terminarea războiului, armatele sovietice aveau să fie retrase. Insistența lui C. VISOIANU de a nu se rămînea în această privință la vezi interpretări și de a se fixa o dată precisă, s-a izbit de refuzul net al lui V. MOLOTOV, în timp ce ambasadorul american adăuga argumentul de analogie că și trupele americane și engleze aveau să părăsească teritoriul francez, de ex.: odată cu terminarea războiului, ambasadorul englez își da și el acordul pentru această interpretare, cererea lui C. VISOIANU fiind astfel respinsă cu deplinul concurs al reprezentanților Puterilor Occidentale.-

b). Ion CHRISTU a încercat tot atît de stăruitor să obțină o ameliorare a condițiilor de ordin economic. Interven-

țiunea sa a rămas însă și ea fără nici un rezultat, V. MOLOTOV constatând că reprezentanții Puterilor Occidentale nu ridicau nici o obiecțiune față de textul sovietic.-

Menționez că armistițiul semnat la 12 septembrie 1944, poartă semnătura, din partea României, a lui L. PATRASCANU, general DAMACEANU, BARBU STIRBEY și GHITA POPP. BARBU STIRBEY mi-a spus că fusese stăruitor îndemnat de ambasadorul Angliei să-și pună și dînsul și GH. POPP semnătura, pentru ca astfel România să nu apară ca fiind reprezentată numai de comuniști.-

Dintre evenimentele de ordin politic intern din perioada premergătoare actului de la 23 August 1944, menționez, din surzite, următoarele:

a). In cursul unei întrevederi dintre IULIU MANIU, care critica participarea masivă a armatei române la războiul din Rusia - și Mareșalul ANTONESCU, acesta i-a răspuns că el luptă în Rusia și pentru recăstigarea integrității Transilvaniei pe care HITLER i-o promisese și că dacă totuși acesta nu s-ar realiza așa cum preciza IULIU MANIU, Germania ar pierde războiul, dînsul (Mareșalul) s-ar sinucide.-

b). Nu mult înainte de 23 August 1944, a avut loc la locuința Secretarului de Legațiune G. BARBU, de la Cabinetul lui MIHAI ANTONESCU și anume la inițiativa acestuia din urmă, o întrevedere între IULIU MANIU și MIHAI ANTONESCU, întrevedere despre care nu știu nimic altceva și căreia de altfel nu-i atribui nici o însemnătate.-

c). După constituirea Opoziției Unite și spre a evita participarea ce doream să aibă comuniștii la acțiunea de ieșire a României din război, IULIU MANIU, declarându-se în principiu în totul favorabil acestei participări, a cerut însă ca în prealabil să se cadă de acord asupra unui program comun, din care primul punct ar fi fost restabilirea integrității teritoriale a României în granițele ei dînsante de cel de al doilea război mondial. In felul acesta era însă implicată problema teritorială din relațiunile romino-ruse, în privința căreia partidul comunist nu înțelegea să adere la punctul de vedere al partidelor istorice, - și în consecință acordul era făcut imposibil. Mai tîrziu, cînd față de pătrunderea armatelor sovietice în teritoriul român s-a născut temerea ca un guvern pur comunist să fie instalat la Iași, - participarea comunistă n-a mai putut fi ocultată și astfel s-a constituit Blocul Național Democrat. - In sinul acestui organism comunistii au fost admiși a reprezenta și Frontul Plugarilor

- 23 -

prezidat de PETRU GROZA, partidul radical-țăranesc al lui MIHAI D. RALEA și Uniunea Patriotică prezidată de P. CONSTANTINESCU-IASI; aceasta intrucît partidele istorice n-au acceptat grupările sus menționate în alcătuirea Blocului, deoarece le socoteau ca formațiuni comuniste camuflate.-

d). Atunci cînd, în cursul pregătirii actului de la 23 August, s-a constituit un Comitet zis - mi se pare - militar, comunistii au declarat că ei nu acceptă ca din acest Comitet să facă parte reprezentanții partidelor istorice, sub cuvîntul că, în cercurile acestor partide, se comiteau indiscrețiuni care ar fi riscat să compromită întreaga acțiune; reprezentanții comunisti au mers chiar pînă la a amenința cu retragerea, în cazul contrariu, din Blocul Național Democratic, ceea ce însă, pentru motivele amintite mai sus, nu se socotea de dorit din partea partidelor istorice și a Palatului.-

În felul acesta s-a acceptat în aparență ca zisul Comitet să cuprindă numai pe sfetnicii militari și politico-diplomatici ai regelui și pe reprezentanții partidului comunist. În realitate însă, toate chestiunile discutate și hotărîte în sinul Comitetului erau în prealabil supuse lui IULIU MANIU, bineînțeles, fără știința comunistilor.-

e). Menționez însfirșit, în legătură cu istoria Actului de la 23 August, reportagiul apărut în 1945 în "Jurnalul de Dimineață" și care dădea o versiune de tendință comunistă a acestui act, precum și interview-ul prin care GRIGORE NICULESCU BUZESTI, a răspuns versiunii în chestiune (textul complet al interview-ului se poate găsi în ziarul "Universul" cel apărut în "Jurnalul" fiind la început trunchiat și apoi rectificat de redacția ziarului).-

Am fost prezentat regelui în vara anului 1943, la castelul din Banat (comuna Bulci jud. Severin) al lui IOAN MOCSONY-STYRCEA, care-mi era prieten apropiat și fost colaborator în cadrele Direcțiunii Politice din Ministerul Afacerilor Străine. La Crăciunul 1943, aflîndu-mă de asemenea la STYRCEA, la Bulci (ca și în vară, împreună cu GR. NICULESCU BUZESTI), am fost invitat la cina de Crăciun la Castelul de la Săvirșin (lîngă Bulci) al regelui. De ambele dăți am luat parte la conversații de ordin general în legătură cu situația politică și militară de la acea epocă, fiind de față și Regina-Mamă și soția lui STYRCEA, precum și secretarul particular al regelui, IOANITIU.-

.//.

In primăvara 1944, după intervenția germană sus amintită din Ungaria și față de eventualitatea ca germanii să ia măsuri similare și în România, punându-se chestiunea în cercurile din jurul regelui, dacă nu ar fi fost bine să se precipite acțiunea proiectată de ieșire a României din război, am fost chemat la sugestia lui STYRCEA, în audiență secretă la Palat. Intr-adevăr, spre deosebire de alții (între ei cred că și STYRCEA însuși și GR.N.BUZESTI), eu fiind de părere că nu era încă momentul unei asemenea acțiuni, STYRCEA a socotit că era bine ca regele să asculte și această părere. Am fost condus, noaptea la Palat, de IOANITIU și am arătat regelui că, după părerea mea germanii erau încă prea puternici atunci pentru ca acțiunea noastră să izbutescă și că, pe de altă parte, socoteam că din punct de vedere tactic deplina justificare a unei asemenea acțiuni în fața opiniei publice naționale și internaționale avea să apară abia atunci când frontul va atinge frontiera noastră.-

Am mai fost invitat la prinz, la Castelul Peleş la Sinaia, în vara 1944; cu acest prilej am luat parte la conversații de ordin general și fără vre-o însemnătate deosebită.-

M-am aflat apoi împreună cu regele în după-masa de 23 August 1944, în cursul evenimentelor evocate mai sus și în mijlocul a multe alte persoane, fără însă a avea vre-o conversație specială cu ele (eram de altfel prins cu totul de activitățile cu care eram atunci însărcinat în cadrele Ministerului Afacerilor Străine).-

După 23 August nu l-am mai văzut pe rege decît la un prinz la care am fost invitat în primăvara 1945 împreună cu GR.N.BUZESTI; conversație fără nici o importanță.-

În general am înțeles să mă țin departe de orice idei de "camarille" și nu m-am dus la rege decît cînd am fost chemat.

Menționez că regele a refuzat să semneze decretul prin care, la sugestia conducerii Sindicatului Ministerului de Externe, G.TATARASCU i-a propus retrogradarea în cariera diplomatică a lui GR.N.BUZESTI și a mea.-

În linii generale, pentru tot sectorul Curții Regale și pentru cel intern, cred că IOAN MOCSONYI STYRCEA este mai calificat decît mine de a da indicațiuni cu privire la pericla istorică evocată în paginile de mai sus.-

248

- 25 -

Acasta ini este declarația pe care o dau, o semnez
și o susțin nesilit de nimeni.-

ss. Victor Rădulescu-Pogoneanu

2 decembrie 1961.-

DECLARAȚIE

Subsemnatul BORCESCU C. TRAIAN, născut în anul 1899, luna noiembrie, ziua 22, fiul lui Constantin și al Sultanei, ambii decedați, cu ultimul domiciliu în București str. Cobălcescu nr. 22, întrebat fiind asupra:

"Evoluției politice a României între 1941 și 1944 inclusiv - Influențele străine datorită războiului și a intereselor economice - serviciile lor de informații și cercurile diplomatice - oamenii noștri politici - acțiuni și reacțiuni precum și conduita mea",

declară următoarele:

- Datorită faptului că mă găseam la M. St. Major, am putut urmări tangențial evenimentele politice pînă în 1941, apoi interesat prin funcția avută în S. S. I. și a misiunii ce înțelesesem să o duc la bun sfîrșit. Am mai expus aceste fapte în declarațiile date în decursul vremii la securitate, dar acolo s-a crezut că vreau să fug de obiectul cercetărilor și că sînt nesincer, ceea ce mi-a adus multe neplăceri.-

Bă revin la obiectul întrebării:

Introducerea regimului hitlerist în Germania, aduce nenorocirea întregii Europe și chiar a omenirii. În expansiunile politice și teritoriale se cunosc metodele lor prin: crearea Coloanei a V-a; - a serviciilor de informații; - a creierii și susținerii partidelor de dreapta, care serveau interesele lor; - oit și prin presiuni diplomatice toate susținute de o puternică propagandă prin scris și radio.-

La noi în țară: coloana a V-a era formată din tineretul minoritar german (sași și șvabi).-

Bătrînii, reprezentați prin HANES OTTO ROTH și RUDOLF BRANDTSCH, erau de părere ca minoritatea sașă să rămînă

fideli poporului român, dar nu au fost ascultați. ANDREAS SCHMIDT a luat locul conducător al noului curent hitlerist.-

Serviciile lor de informații încadrate de elemente de înaltă cultură ca prof. BABINGHER sau de elemente ce cunoșteau specificul românesc. Von RITGEN cu soția sa URSULA ne sînt semnalati din 1936 și care creiază o rețea informativă recrutată în mare parte din ziaristii de dreapta, iar din S.S.I. au recrutat pe BEGESCU FLORIN, cunoscut sub numele conspirativ GEORGESCU FLORIN, SPANSKY ALEXANDRU trăit în țară și căsătorit la Galați, etc.

În sectorul economic și financiar, dispuneau de Banca Witsleben și de a lui TESTER, iar HERMAN GÖRING acaparase cele mai multe acțiuni ale Reșiței și Malaxa.-

- Ca partid de dreapta, au susținut partidul legionar.

- În diplomatie, au avut pe Ministrul FABRICIUS, cumnatul lui RIBBENTROP, iar după rebeliunea legionară (21 - 23.I.1941) pe Von KILLINGHER, călăul din Silesia.-

Englezii - care aveau mari interese economice în România - ne garantase frontierele ca și Poloniei.-

Împsiți fiind de puterea militară a Franței, ei nu mai pot face față noii situații din Europa - apelînd la URSS și la U.S.A. pentru zdrobirea hitlerismului agresiv.-

La noi în țară, englezii se informau prin:

- I.S. (Intelligence Service).

- prin oameni de afaceri.

- și prin legile masonice.-

Schema cu numele tuturor se găsește la S.S.I. Îmi reamintesc de:

STEFANESCU PIR, TOMAZIU, PRISCINA BIBESCU, CRISTUREANU, GHINTESCU GHEORGHE, IABOSIAVICI și alții al căror nume nu mai le rețin.-

Datorită politicii de dictatură a lui Carol al II-lea - partidele politice din România, au fost desființate. P.C.R. din anul 1935 sau 1936, iar celelalte partide în 1938 cu instalarea F.R.N.-ului la putere.-

În fața presiunii hitleriste și a propriilor sale greșeli, el este forțat să renunțe la coroană în favoarea lui Mihai și să dea guvernul generalului ANTONESCU la 6 septembrie 1940.- ANTONESCU deși avusese promisiunea lui MANIU și a lui DINU BRATIANU de a-l ajuta, totuși sosește îl lasă numai cu legionarii. MANIU care își creia un mare prestigiu politic, în realitate a fost un negativist și compromis de proprii săi nepoți în afaceri.-MANI

il adusese pe Carol al II-lea în speranța că-l va lăsa permanent la conducerea guvernului, dar fiind înlăturat a devenit un sprig dușman al Coroanei.-

Legionarii ajunși la putere, încep arestarea oamenilor politici, devastările magazinelor evrești și assassinate ca acelea ale: prof. NICOLAE IORGA, MAGEARU VIRGIL, a celor de la Jilava, fapt ce a creiat un puternic curent ostil împotriva lor.-

ION ANTONESCU profitând de faptul că HITLER, dorea să aibă în România liniște, armata compactă în jurul său, iar din p.d.v. economic să satisfacă și nevoile Germane, ia măsuri de ordine.-

HORIA SIMA susținut de o altă fracțiune germană condusă de HIMMELER prin reprezentantul său de la București dl. SCHMIDT, declanșează rebeliunea la 21 ianuarie 1941, însă este lichidată în două zile neavând sprijinul necesar pentru reușită.-

ION ANTONESCU a fost numit de toți ca salvatorul țării, fapt ce l-a îndreptățit să se considere ca un om adus de providență pentru a reface țara în frontierele sale din 1938.-

După această rebeliune, germanii caută să-și consolideze situația lor în țară, desăvârșind opera lor politică, informativă, economică și militară.-

În materie informativă, S.S.I.-ul a depistat 11 servicii de informații aflate pe teritoriul român, inclusiv formațiile de Hitlerjugend. Numele lor încadrate pe scheme se găsesc la S.S.I. Îmi aduc aminte: la Abwehr pe colonel RODLER, maior WETTSTEIN; la gestapo: Von STRANSKI, Von RITTGEN, PAUL, MONTFORT și alții; la grupa economică: TESTER - dar care era un agent dublu, al Angliei pentru spionaj, Von CLADIUS, STEIZER și alții, al căror nume nu-mi reamintesc.-

- În discuțiile avute la Marele Stat Major, am arătat că un războiu alături de germani, va fi un dezastru pentru noi și fiind în minoritate a contribuit la mutarea mea din M.St.Major.-

Eram doar 3 ofițeri în tot M.St.Major, convinși și anume: subsemnatul la Secția II-a, lt.col. MANOIESCU la Secția I-a și lt.colonel CIOBANU CONSTANTIN la Secția III-a.- Colonelul DINULESCU RADU în urma propunerii col. PETRESCU GH. de la Secția II-a, solicită mutarea mea din M.St.Major pe 1 aprilie 1941. Col. PETRESCU GH. era un convins element de dreapta, iar eu fiind un autentic element de stînga. Cînd a fost sincer.-

Cum la S.S.I., marii funcționari erau axați la dreapta și în bune relații cu nemții, am fost cerut de EUGEN CRISTESCU lui ION ANTONESCU, care a aprobat și cerut ca chestiunile ce interesează poporul român să-mi fie încredințate mie. La 1 noiembrie 1941 iau în primire sectorul de contrainformații în locul lui BECESCU FLORIN, care era stipendiat de nemți.-

Definind locul în timp și spațiu unde mă găseam, să reintru la subiectul întrebării:

Urmările politice după rebeliune sînt din cele mai grele pentru poporul român.-

Din punct de vedere informativ - germanii pătrunseseră în toate departamentele de stat și mi-a trebuit un efort extraordinar să mă sustrag vigilenței lor fiind ajutat în această direcție de EUGEN CRISTESCU.-

Din punct de vedere militar, aduseseră instructori germani și ceva armament pentru a ne pregăti în vederea războiului din Est.-

Din punct de vedere economic, infiltrația era mai înceată, dar continuă.-

Din punct de vedere politic, germanii ne obligă să intrăm în război pentru reluarea Bessarabiei. Maniu și BRATIANU erau pentru război limitat pînă la Nistru, numai P.C.R. era categoric contra.-

La acest punct de vedere s-au raliat mult mai tîrziu și legionarii, pentru faptul că nu fuseseră ajutați la rebeliune, iar cei din Germania internați în lagăre. În realitate, legionarii au servit ca element de șantaj în contra lui ION ANTONESCU și mulți din ei au luptat în rîndurile armatei germane.-

La 21 iunie 1941, se declară război U.S.S.R.-ului. Cu această ocazie MANIU și BRATIANU socotesc ca o gafă politică, declarația de război contra Americii.-

Englezii își retrag aparatul lor informativ și diplomatic cunoscut de noi lăsînd pe loc numai pe cei neidentificați de autoritățile române. Istanbulul devine cel mai important centru informativ al lor pentru Balcani inclusiv România. Noi am cunoscut pe frații GIBSON pentru Anglia și pe STEWENS de la americani.-

În anii 1942 și 1943, politica internă a fluctuat în raport de succesele sau insuccesele de pe front, oit și prin aceea că ION ANTONESCU caută să se definească oit mai corect raporturile

- 5 -

dintre noi și germani. De aceea se explică degringolada mini-
trilor MARINESCU, MARES, prof. FIHTESCU, prof. LEON, general
CONSTANTIN, NEAGU, DRAGOMIR, POTOPEANU, ALEXEANU, etc. în timp
ce germanii doreau oamenii lor. Neputînd aduce la Economia Na-
țională pe CANGICOV, au introdus pe ORBANAS, ca secretar gene-
ral.-

ION ANTONESCU fiind informat de noi, că germanii ex-
pediază din țară enorme cantități de produse alimentare, a dat
ordinul ca nici un german nu poate expedia colete cu alimente
decît odată pe lună și numai 5 kgr.-

Cu cît înfrîngerile pe frontul de Est erau mai evi-
dente, raporturile de la stat la stat erau mai scrupulos apli-
cate, germanii au fost obligați să plătească în aur toate dato-
riile față de noi, astfel că la sfîrșitul războiului mai aveau
puține datorii de achitat. ION ANTONESCU n-a fost secundat de
oamenii de specialitate așa cum trebuia, iar oamenii lui MANIU
și BRATIANU își făceau afacerile. Așa se explică, că ION ANTO-
NESCU semnează un acord economic cu Germania complet nefavora-
bil Romîniei, nevrînd să țină seamă de conceptul inițial admis
și de germani față de ION ANTONESCU.-

ION ANTONESCU a mai încercat să aibă și alte atitu-
dini, dar era să fie arestat de ION ANTONESCU în 1943 - însă
ION ANTONESCU a făcut "mea culpa" și a rămas în funcție.-

Palatul nu era de acord cu ION ANTONESCU. Se socotea
"opozitia" lui. MIHAI deși era înconjurat de elemente slabe,
totuși avea o puternică înțelegere a lucrurilor și lua hotărîri
juste.-

Singură mama sa avea influență puternică asupra lui.
Dintre damenii politici avea considerație pentru DINU BRATIANU,
GEORGE BRATIANU, ION MIHALACHE, etc. De MANIU avea teamă, pentru
sentimentele sale ostile coroanei.- La Palat erau multe persoa-
ne, dar numai puțin puteau influența cu ceva pe MIHAI și anume:
generalul SANATESCU, g-ral DAMACEANU, general IONESCU EMILIAN,
NEGEL, IONEL RADULESCU, STIRCEA MOGSONYI, IONESCU BALACEANU și
MIRCEA IOANITIU.-

EUGEN CRISTESCU dispunea de 3-4 informatori la Palat,
dar nu era cunoscut decît pe PAUL DOBRESCU.-

Generalul PIKI VASILIU a introdus la Palat pe maio-
ral VERGOTTI pe lingă ELENA cu scop de a-l informa asupra Pa-
latului.-

In sinul Palatului Arhiducesa IREANA, era suspectată că duce o acțiune personală contra lui MIHAI. Deși era ocupată la Viena cu îngrijirea răniților, unde gurile rele spuneau că avea un intim în afară de soțul ei - totuși spera ca prin înlăturarea lui MIHAI, va face loc la succesiunea tronului unuia din fii ei, dacă nu mă înșel unuia ȘTEFAN.-

In vara anului 1943, S.S.I-ul este informat că germanii pregătesc otrăvirea lui Mihai și a lui ION ANTONESCU.- Personal m-am deplasat la vila unde sta ION ANTONESCU și am pus o serie de ofițeri de pază, iar la Palat măsuri ca toate feburile de mîncări ce se serveau lui MIHAI să fie gustate inițial de omul nostru. In 5-7 zile am descoperit că unul de la gestapo avea relații cu menajera lui ION ANTONESCU și că acesta a vorbit de otrăvirea lui MIHAI. Cel identificat a fost îndepărtat din țară, iar viața s-a reluat normal. Arhiducesa IREANA n-a avut nici un esstec în această chestiune și nici n-a cunoscut acest episod.-

Ce fac partidele istorice?! MANIU și DINU B. erau înțeleși de a duce o acțiune comună atât pe timpul războiului cât și după, alternînd la putere, fără a mai degenera ca în trecut. Partizanii lor își făceau afacerile lor și așteptau terminarea războiului, -cînd sperau că anglo-americanii, ne vor scoate de sub influența sovietică, rămînînd sub influența spană.-

DINU B. deși susținea acțiunea lui MANIU, care se complăcea în redactarea de memorii lui ION ANTONESCU, el susține în acelaș timp Palatul de care era convins că va fi ^{mai} eficient decît MANIU.-

Prelungirea războiului în Est, aduce trezirea elementelor politice și ale Palatului la realitate și la convingerea totală că România trebuie să iasă din război.-

In noiembrie sau decembrie 1942, începe bătălia de la Stalingrad, concomitent cu debarcarea din Africa. Comandamentul german era în dubiu, nu știa care marchează efortul principal și nu după mult timp și-a dat seama că efortul principal îl făcea U.R.S.S-ul, iar în luna februarie 1943 cade Von PAULUS cu întreaga sa armată.-

Cîteva comentarii germane s-au făcut, atribuind învinsul de la Stalingrad, armatei romîne, ceea ce a indispuș pe ION ANTONESCU. Ceea ce era înșă adevărat era că germanii nu

se mai puteau ține de promisiune în chestiunea livrării armamentului. Față de această situație, deoarece industria germană era pusă la pământ datorită bombardamentelor masive aeriene, ION ANTONESCU a refuzat inițial să mai trimească noi forțe pe frontul de Est. La promisiunea și intervenția stăruitoare a lui HITLER, că trupele române ajunse la Cotul Donului vor primi din cota armatei germane stocul de armament promis, a trimis acele forțe, însă promisiunea lui HITLER a fost și de astă dată mincinoasă, iar trupele noastre au fost greu lovite de armata sovietică.-

Nemulțumirile militare și politice cresc.

În Germania se soldează chiar cu un atentat contra lui HITLER. La noi: generalul NICOLESCU C., generalul NEGULESCU GH., comand. CORP. DE GRANICERI și G-ral TRINCU comand. al unei Divizii la Odessa, se intrunesc în capitală și examinează situația, urmînd să ia atitudine alături de Palat. Depistați de germani, ION ANTONESCU cere verificarea și reușesc cu multă greutate ca să obțin numai mutarea generalului NICULESCU C. de la Palat la comanda Corpului V, iar generalul NEGULESCU și TRINCU să-i absolvă de orice pedeapsă. La fel cu: g-ral MANOLIU comand. Corpului IV Arm., g-ral VASILIU RASCANU care primise o scrisoare de la NICU GAMBREA pentru a lua atitudine. L-am salvat spunînd că rămîne sub stricta mea supraveghere.-

Am acoperit din postul meu pe toți care voiau binele poporului nostru și pentru a nu da satisfacție germanilor, care ne cîmpîrșise țara și ne obligase să intrăm în război.-

Palatul consiliat de SANATESCU și de MOCSONYI, care era mai impulsiv, cere lui MANIU și lui DINU B. să avizeze asupra situației politice și dacă nu este cazul ca România să iasă din război. Era la începutul lunii februarie 1943. Aceștia își iau obligația să comunice lui ION ANTONESCU, că părerea lor este de a eși din război. MANIU redactează iarăși un memoriu în acest sens. ION ANTONESCU era legat de liberali și deci convins că va reuși în această acțiune. El trimite un fost coleg al său, un om total nepregătit numit BALAN, care la Berna se descoperă în misiunea sa, ceea ce determină pe germani să ceară sancționarea acestuia.-

Cel mai greu de convins era ION ANTONESCU. El era legat de HITLER prin alianță și cuvînt de onoare. Tot timpul a trebuit să-i arătăm că nemții nu sînt sinceri cu noi.-

- că ei încearcă tratative separate de pace fără știrea noastră și ceea ce este mai trist, prin abandonarea noastră.-

- că nu ne livrează armamentul promis și achitat de noi.-

- la tot pasul șantajat, că va aduce pe HORIA SIMA și va duce războiul total.-

- chiar în caz de victorie - nu erau sinceri cu noi, căci ne luau întreaga Transilvanie, iar pe românii de acolo îi transferau în Transnistria ce era destinată țării noastre.-

În fine ION ANTONESCU ne dă deslegare să luăm contact cu serviciile de informații englez și american, pentru a stabili și apoi trata cei în drept - eșirea României din război.-

Germanii prin cele 11 organizații de informare și spionaj, află de acest curent de eșire din război și propun o serie de chestiuni, care să ne compromită sau ne facă imposibilă eșirea din război.-

Ei cer ca guvernul român să ocupe Banatul Jugoslav (sept. 1943), la cererea generalului PFIEBS, comandantul german din Banat. ION ANTONESCU ca și ICA acceptă propunerea și dă ordin la M.St.Major pentru a forma unitățile ce vor ocupa Banatul Sârbesc și trece la România. Aflând la timp - m-am deplasat la M.St.Major unde am vorbit cu col. ENACHE BORCESCU și generalul STEFIEA cerându-le să renunțe la aceasta și să mă susțină la ION ANTONESCU, ca fiind în interesul păcii și al țării noastre. ION ANTONESCU pus în fața referatului meu - în care arătam că este o cursă germană pentru a ne îngreuna situația politică externă, tocmai când dorim să eșim din război și susținut de generalul STEFIEA care a declarat că nici efective suficiente nu mai avem, a renunțat la această ocupație a Banatului Sârbesc. Nu este necesar a arăta că am fi pierdut și prietenia poporului jugoslav pe lângă alte multe dezavantaje.-

- Tot germanii cer insistent în oct. 1943 evacuarea Galaților de evrei, întrucât aceștia se pregătesc să atace coloanele germane ce se retrag de pe front și sînt în trecere prin Galați. Germanii voiau să reediteze masacrele de la Iași, evacuînd Galații de toți evreii. M-am opus - am fost personal la Galați pentru verificarea susținerilor germani și deși Berlinul cerea satisfacerea cererilor lor, am reușit să

mențin "statul quo" la Galați cu excepția a 8-lo persoane internate pe 3 luni la Tg.Jiu.-

- Tot germanii cer în vara anului 1943, internarea tuturor oamenilor politici, inclusiv toți comuniștii și cei internați în lagărul de la Tg.Jiu. Doreau ca să facă cu oamenii politici români, la fel cu cei francezi, belgieni și olandezi să-i interneze în lagărele lor, spre a fi mai siguri că nu se vor produce schimbări politice în aceste țări.-

Pe baza referatului meu, susținut de EUGEN CRISTESCU, ION ANTONESCU refuză acest lucru, spunând că este complet stăpân pe situație și că garantează liniștea în țară și continuarea războiului.-

- Tot germanii cer în toamna anului 1943, mai insistent ca oricând urmărirea problemei comuniste. În consiliul de ordine în stat - ION ANTONESCU, g-ral PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU hotărăsc înființarea unei brigăzi speciale comuniste, similare celei legionare și luarea de măsuri severe pentru identificarea organizațiilor comuniste noi apărute și de internarea tuturor suspectilor.-

Aflind de la EUGEN CRISTESCU de cele de mai sus, am făcut un referat în care am arătat: aducerea lui IONESCU VALERIU la grupa comunistă chiar de EUGEN CRISTESCU și care lucrează după ordinele sale directe - întrucât eu nu sunt disponibil pentru această problemă. Cred că este arhisuficient și că nu trebuie să se încalce atribuțiile institutelor de poliție ce aparțin Departamentului Afacerilor Interne. În plus - crearea brigăzii speciale comuniste și luarea de noi măsuri, tocmai în perioada aceasta când sîntem în tratative de pace, nu duce decît la îngreunarea scopului urmărit de guvern. În fine am reușit să se anuleze această hotărîre a Consiliului de Ordine.-

EUGEN CRISTESCU nu era germanofil și m-a scoperit perfect în lucrul meu conspirativ, de a pregăti eșirea din război și a nu suferi vărsări de sînge.-

- Tot germanii căutau să acrediteze că sînt în posesia unor mari invenții tehnice, care va asigura deplina sa victorie. Naivi s-au găsit - însă S.S.I-ul a arătat guvernului că nu-i decît o simplă propagandă.-

ION ANTONESCU avizat de MANIU și DINU B. că Palatul încearcă să prindă relații pentru a trata pacea - cere stricta

supraveghere a Palatului. Eu am cerut prin referat scris să fiu scutit de această misiune, deoarece MIHAI, fiind șeful meu suprem, nu pot să-l supraveghez și să-i urmăresc activitatea, fapt ce îmi este aprobat atât de ION ANTONESCU cât și de EUGEN CRISTESCU.-

Acesta din urmă, îmi comunica și mie din când în când că MOCSONYI este cel mai activ - el este elementul de contact - de transmitere cu lumea politică. Că MOCSONYI fiind în serviciul S.S.-ului englez, poate să ajungă la rezultate mai concludente decât ION ANTONESCU. Noroc că nu pot pleca în străinătate și trata oficial.-

- MANIU și DINU B. încep și ei tatonările de pace servindu-se, cu aprobarea lui ION ANTONESCU, de cifrul S.S.I.-ului.

- ION ANTONESCU cât și ICA ANTONESCU ne dă ordin, de a lua contact cu S-ul englez și cel american pentru a tătona și trata egirea României din război.-

La Istanbul era un centru de informații englez, din care serviciul cunoștea pe frații GIBSON - unul ziarist iar al doilea în I.S. La Ankara Ministrul român CRETEANU trata de asemenea cu englezii, însă acesta nu era sincer lui ICA ANTONESCU. CRETEANU comunica totul lui DINU BRATIANU în speranța că acesta îl va face Ministru de Externe, în locul lui ICA, care se credea este un nou Matternicht al Europei.-

Simultan cu aceste încercări s-au dat dispoziții și la Stockholm (Suedia) ca col. DINULESCU RADU atașat militar în acel timp în Suedia, să ia contact cu doamna KOLONTAY.-

S-au primit sugestii din Elveția, Spania și Portugalia. Cele mai avantajoase condițiuni ni se oferisera prin doamna KOLONTAY.-

Tratativele se continuau și se ajunsese oarecum la o înțelegere însă ce era mai greu, era cu ION ANTONESCU, care nu se lăsa ușor convins. Momentul egirii din acțiune spunea că-i aparține numai lui.-

La începutul lui martie 1944 (între 1 și 10) am raportat că în urma somațiilor ce ni se face de adversari, este momentul să egim din război. EUGEN CRISTESCU însoțit de mine-am prezentat lui ION ANTONESCU. Primul a făcut o expunere politică iar eu pe aceea militară, în plus asupra pregătirilor mele strict secrete și care pot neutraliza pe cei 70.000 de

ostazi germani aflați pe teritoriul țării, inclusiv toate organele lor de informație, în curs de maximum de 36 ore.-

ION ANTONESCU ne îndepărtează, spunând că el știe când să alegă momentul și să așteptăm ordinul său.-

În luna mai 1944, sint tatonat de DAN BRATIANU, director la Soc. de Telefoane, dacă pot lua contact cu un reprezentant al I.S.-ului din România, într-o chestiune f. gravă și urgentă. La răspunsul meu afirmativ, mi-a cerut cuvântul de onoare că nu-l voi aresta.- A doua zi mi l-a prezentat pe prof. GEORGE DORAND, supus francez, dar ajutorul prim al șefului I.S. pentru România și Europa Centrală care mi-a declarat:

"- Știu că dvs. sînteți șeful rezistenței române, de aceea Anglia prin guvernul său - vă cerem să interveniți de urgență, la scoaterea din mîinile germane a șefului I.S. prof. universitar ECK cu întreaga sa echipă, ce a fost arestată în regiunea Odobesti și să o luați în grija Dvs. Anglia vă face răspunzătoare dacă aceștia dispar.-

Dacă reușiți să-i scoateți, Anglia va oferi țării Dvs. și d-tale personal, tot ajutorul său". I-am cerut răgaz 48 ore.- Cu aprobarea lui EUGEN CRISTESCU și a lui ION ANTONESCU am reușit să obțin de la germani pe prof. universitar ECK cu secretara sa MARGARETA HALLER și un grup de romini din serviciilor, de al căror nume nu-mi amintesc. I-am încarcerat la închisoarea Malmeson, unde numele lor este înscris.-

Prof. GEORGE DORAND mi-a mulțumit și cu asigurarea că Anglia nu uită promisiunea sa.-

Prof. universitar ECK - era de origină belgian - și adus în țară înainte de anul 1940 de către profesorii N. IORGA și GEORGE BRATIANU, la catedra de Bizantologie. Cunoștea perfect l. romină.-

În iunie 1944, l-am dus personal pe prof. ECK la ICA ANTONESCU scasă din str. Batiștei. Ceeace sa discutat, nu cunosc fiindcă am rămas în anticameră. Durata convorbirii circa o oră.

Pentru perfectarea tratativelor BARBU STIRBEY însoțit de una din fiicele sale și de VISOLIANU, a plecat prin Bulgaria la Istanbul și de acolo la Cairo. La aeroport, BARBU STIRBEY este salutat de un colonel englez în limba romină, ceeace l-a surprins plăcut (pe BARBU STIRBEY).-

Era MASTERSOHN, cetățean de onoare al orașului Plocești și director general al rafinării engleze "Unirea" Plocești. Pe

acesta l-am cunoscut personal.-

Rezultatul obținut la Cairo, a fost comunicat lui ION ANTONESCU, ICA ANTONESCU, MANIU, DINU BRATIANU și Palatului.

Din cauza frontului care se prăbușea, Palatul este cel care acționează mai puternic pentru pace. O serie de ofițeri din Marele Stat Major intră în legătură cu Palatul, dar de teama lui ION ANTONESCU îmi solicită protejarea lor. Actualul general COMISEL PANTELIMON mi-a cerut acest lucru și le-am dat asigurarea că nu vor avea nimic de suferit - contînd că: M.St.M. se va opune la trimiterea de noi forțe:-

- de a nu prelungi războiul

- și că însuși ION ANTONESCU va înțelege că

trebuie să facem pace.-

În grupa M.St.Major făceau parte:

- generalul MARDARE SOCRATE, colonel GH.ZAMFIRESCU, col.COMISEL PANTELIMON, col.MANOESCU, col.DRAGODANESCU și alții de al căror nume nu-mi aduc aminte.-

Tot Palatul consultă partidele politice și prin MOCSONYI, SANATESCU, NEGEL ia parte la conciliabulele politice de la Sinaia, Florica, Bolintin, etc.- și cere o acțiune energică pentru pace.-

Văzînd că merge greu, MIHAI prin SANATESCU, DAMACEANU și MOCSONYI consultă și P.C.R-ul. Reprezentantul acestui partid era dl. ministru EMIL BODNARAS, preferat de Palat, deoarece IURETIU PATRASCANU fusese adus de la Poiana Tapului de PIKI VASILIU la București și nu voia ca acțiunea Palatului să fie cunoscută de ION ANTONESCU.-

Înainte de 1 august 1944, SANATESCU personal ia cu mașina pe dl.EMIL BODNARAS, din str.Dionisie și-l duce la MIHAI. Ce au discutat, nu cunosc, însă un lucru era stabilit că Palatul stabilea o linie de acțiune comună cu P.C.R-ul pentru pace.

Cercurile din jurul lui ION ANTONESCU nu stăteau pe loc. PIKI VASILIU și cu EUGEN CRISTESCU pun la cale aducerea lui IURETIU PATRASCANU în București. Acesta avea domiciliu obligator la Poiana Tapului și avusese câteva contacte cu partidele istorice în vederea eşirii României din război și stabilirea unei acțiuni de guvernare. MANIU și DINU B. au socotit pe I.PATRASCANU ca pe un intelectual neocapromis și cu care se poate trata serios. De aceea PIKI VASILIU cu EUGEN CRISTESCU s-au grăbit să-l prezinte și lui ION ANTONESCU, tot în același scop.-

Tot PIKI VASILIU și cu EUGEN CRISTESCU ordonă colonelului LEOVEANU, cdt. lagărului Tg.Jiu, ca să dea posibilitatea unor fruntași comuniști ca: GHEORGHE GHEORGHIU DEJ, NEAGU ANDREI și alții, să poată evada ca să poată participa și ei la acțiunea de pace. Nu cunosc nimic, decât atât: că EUGEN CRISTESCU mi-a spus să acopăr față de germani fuga din lagărul de la Tg.Jiu și să declar că sint sub strictă urmărire și în curînd îi vom rearesta. - Intr-adevăr, germanii au aflat și au cerut să le fie lor predați imediat. - Deși am cunoscut șederea d-lui GH. GHEORGHIU DEJ la părintele JUSTINIAN (Vîlcea) și a celorlalți - nu am dat nici o urmărire cererii germane. Acestea erau în iulie - august 1944. -

Total fierbea - numai ION ANTONESCU părea neperturbabil. - Am fost nevoiți să insistăm, că în timp ce trupele sovietice se masează la Iași pentru spargerea frontului și se pregătesc de ocuparea întregii Moldove, germanii retrag forțe de pe frontul nostru, iar toate tankurile lor, le îndreaptă spre Varșovia în trenuri speciale. -

ION ANTONESCU se hotărăște să plece în Moldova (19 - 21 august 1944) și constată adevărul, avînd o discuție f. aspră cu comandantul șef german instalat la Slănic Moldova. Reîntors la București, studiază situația politică în raport de scea militară, pentru a lua măsuri, însă este surprins de evenimente. -

Palatul care stabilise cu M. St. Major de ce forțe dispune în Capitală și în țară, iar prin generalul ANTON de la Inspectoratul General al Jand. care pusese la dispoziția Palatului toate forțele Jandarmeriei, fără știrea și asentimentul lui PIKI VASILIU și al lui TOBESCU, - trece la acțiune directă. - În ziua de 22 august 1944, MIHAI invită la Palat pe ION și ICA ANTONESCU în audiență de lucru excepțional, datorită situației critice în care se găsea țara. -

EUGEN CRISTESCU se găsea dispersat la Joița cu SSI-ul iar eu eram permanent în București. Avizat de cele de mai sus, EUGEN CRISTESCU vine la București în 23 August ora 6 dimineața, în biroul meu, cerînd ultimele informații. După ce l-am pus la curent, l-am rugat să plece imediat cu mașina la Snagov pentru a raporta lui ION ANTONESCU. -

- că MIHAI de astă dată este hotărît să-l schimbe de la guvern, dacă nu iese imediat din război. -

MIHAI nu va mai admite amînări. -

Nu știam că se va ajunge la arestare. -

La ora 7 dim. (23 August) pleacă EUGEN CRISTESCU, însă se oprește la P.C.M. la nașul său OVID VLADESCU, care l-a asigurat că ION și ICA ANTONESCU se vor opri întâi la P.C.M. și apoi vor pleca la Palat. Au băut cafele liniștiți, în timp ce cei așteptați au trecut prin P.C.M. (parter) și apoi la Palat fără deci să ia cunoștință de ce se pregătește la Palat.-

La ora 13,00 se reîntoarce EUGEN CRISTESCU la S.S.I. și îmi comunică că n-a putut vorbi cu ION și ICA ANTONESCU.-

I-am comunicat că au fost arestați și că sînt chemați la Palat și PIKI VASILIU și el, EUGEN CRISTESCU. A refuzat să se ducă și a convocat funcționarii prezenți, declarînd:

"Din acest moment îmi dau demisia, toată răspunderea o port eu personal, fiindcă am depășit unele atribuții ale S.S.I.-ului. Dvs. nu veți avea nimic de suferit, deoarece prin legea de funcționare a serviciului cît și prin comportarea dvs. sînteți absolviți de orice pedeapsă".-

La ora 17 (18) primesc o invitație la Insp. G-ral al Jandarmeriei, unde găsesc pe EUGEN CRISTESCU și TOBESCU. Mi-au cerut părerea ce să facă. Le-am răspuns: "Predați-vă".- La ora 20, primesc un telefon de la Legația Germană unde EUGEN CRISTESCU și TOBESCU se găseau fugiți. Mi-au cerut pentru a informa pe ministrul KILLINGER, care este situația în București și în țară. Am refuzat și va fi socotit trădător, fiindcă am terminat cu germanii.-

La ora 21 se formează guvernul SANATESCU.-

Am ordonat col. RADU IONESCU să pună în libertate pe toți din Malmezon. Acesta îmi cere un ordin scris, pe care l-am și dat.

La ora 22 mă duc la Soc. de Telefoane pentru a trece la consolidarea actului politic prin punerea în aplicare a celor pregătite de mine în cursul anilor 1942-1943 și 1944, întîi prin întreruperea firelor telefonice ale armatei germane, legației, organelor informative și a tuturor spionilor germani.-

Directorul general PAPADACHE s-a opus, însă am cerut pe SANATESCU la telefon, în prezența lui DAN BRĂTIANU și a generalului RADULESCU OCTAV, pentru a-i cere aprobarea. SANATESCU a aprobat imediat și m-a felicitat.-

Cu această ocazie am comunicat și la lagărul Tg. Jiu să fie eliberați toți democrații, urmînd ca pentru ceilalți să ia aprobare specială de la SANATESCU.-

Ce s-a întîmplat la Palat? În Palat nu se găsea dintre oamenii politici nici MANIU și nici DINU B. ci numai militari și domnul EMIL BODNARAS. Conversația dintre M I H A I și

- 15 -

ION ANTONESCU a fost scurtă, căci la cererea categorică de a eși din război, ION ANTONESCU cere un răgaz de câteva zile. La sugestia lui EMIL BORNARAS că ION ANTONESCU ar fi în stare să-i aresteze dacă pleacă liber, MIHAI dându-și seama de situație ordonă arestarea lui ION ANTONESCU. Generalul IONESCU EMILIAN și maiorul DUMITRESCU ANTON execută ordinul lui MIHAI.

Guvernul SANATESCU se formează din generali cari erau alături de Palat, dar de abia la 28 sau 29 August 1944, se poate ține primul consiliu de miniștri, fiindcă din cauza bombardamentelor de aviație germană erau dispersați în diferite localități.-

Înainte de a expune în continuare în mod cronologic evenimentele să tratez chestiunea MANIU:

- Acesta ca și DINU B. fusese contra războiului la Est de Nistru. Într-o convorbire avută cu ION ANTONESCU, MANIU l-a întrebat dacă este sigur pe victorie. ION ANTONESCU i-a răspuns că 90 la sută este sigur, iar MANIU a spus că el mizează pe cele 10 la sută. Aceasta nu a împiedicat de a avea relații cordiale tot timpul războiului. MANIU este întrebat de Palat, la începutul anului 1943, ce atitudine înțelege să ia și se declară contra războiului.-

Pe la începutul lunii august 1943, MANIU cere generalului IACOBICI să pregătească o lovitură armată pentru înlocuirea lui ION ANTONESCU și a scoate țara din război. Generalul IACOBICI refuză.- MANIU redactează memorii consultându-se cu DINU BRATIANU și BARBU STIRBEY pentru o acțiune comună.-

La începutul anului 1944, MANIU primește de la GAFENCU (Elveția), obținut de la BENES - o comunicare a generalului STALIN, prin care i se cere să iasă din război și să participe cu 16 divizii în Vest - în schimb URSS-ul nu se va amesteca în treburile interne ale României.-

MANIU cu DINU BRATIANU consiliază Palatul, ca ION ANTONESCU să fie lăsat să facă armistițiul și apoi ei vor lua guvernul, ION ANTONESCU trecând comandant șef al Armatei. MIHAI refuză, MANIU trece și el la acțiune în cursul anului 1944, cerând din nou generalului IACOBICI să ia contact cu comandanții trupelor din București. Era însă prea târziu căci Palatul fi luase înainte. MANIU însă reușește să-l angajeze la acțiunea sa și pe TITEL PETRESCU.-

Continuăm cu ziua de 24 august 1944.-

M-am prezentat la M.St.M. instalat în Palatul CPR de la Gara de Nord - unde am găsit pe generalul MARDARE, care

era alarmat că Ministrul de Interne general ALDEA, generalul ANTON dela Jandarmi, Pref.Capitalei și Dir.Generală a Poliției, nu se găsesse la posturi și totul este expus nenorocirii. I-am raportat că eu pot stăpîni situația în întreaga țară, avînd totul pregătit, că nu va fi nici o vărsare de sînge, iar trupele sovietice vor putea înainta nestîngherite pînă la frontiera de West.- Mi-a dat împuternicire scrisă și aprobată și de SANATESCU să conduc Jandarmeria, Poliția și S.S.I. pentru aplicarea măsurilor necesare. De la Jandarmi mi-a venit lt.col.PENESCU, dela Pref.Pol.Capitalei chestorul PALADE, iar de la Dir.Generală a Poliției comisarul șef, mai tîrziu maiorul COPOTOIUL, prin care am trecut la arestarea a circa 2-3000 de iredentiști, hitleriști, fasciști, și alții, urmînd să fie internați la Tg.Jiu.-

Tot la 24 august 1944, am vizitat pe MANIU, DINU B. TIFEL PETRESCU și pe dl.MAURER pentru a comunica P.C.R-ului că în postul de la S.S.I. nu înțeleg să fiu pe linia lui MORUZOF sau a lui EUGEN CRISTESCU ci cu totul obiectivă - și orice relații le pot obține prin șeful guvernului.-

Pe SANATESCU și pe RIÇA GEORGESCU i-am găsit în această zi, în subsolul B.N.R-ului, care mi-au cerut să-i țiu la curent tot timpul cu situația frontului și cu situația internă. MOCSONYI era cu SANATESCU cînd la B.N.R., cînd la Bolintinul din Vale, de unde lua tot ce era necesar să informeze pe MIHAI. Acesta se găsea refugiat la ferma colonelului PETRESCU Reșița (iunianist), situată în jud. Gorj.-

La 25 sau 26 august, SANATESCU îmi ordonă să pună la dispoziția lui ECK, un avion pentru a pleca la Istanbul. Ca însoțitor a fost dat DAN BRATIANU și cu o cerere pentru Comandam. American ca să bombardeze cu aviația lor, punctul de rezistență german de la Băneasa. La 28 sau 29 August a fost deci ultimul bombardament american pe teritoriul român.-

La 28 sau 29 august am predat generalului ALDEA, ministru de interne, toate lucrările și măsurile luate pentru a stăpîni ordinea internă. Aceasta s-a petrecut în Palatul Cantacuzino din Calea Victoriei.-

La începutul lui septembrie 1944, primesc ordinul de la SANATESCU de a-l vizita pe ION ANTONESCU și pe cei 3 arestați cu el. Tot prin dl.MAURER, iau contact cu dl.EMIL BODNARAS, care mă conduce într-o vilă din cartierul Vatra Luminosă.- Toți erau mulțumiți de modul cum eram tratați.-

ION ANTONESCU era mulțumit că actul de la 23 August s-a făcut fără vărsare de sânge și regreta că nu s-a avansat încă din toamna anului 1943.-

La 4-5 sept. 1944, împreună cu col. CRISTEA Prefectul Poliției Capitalei, evacuați personalul Legăției Germane în localul Iăceului Mihai Viteazu. Cheile de la Legăția Germană le-am predat, conform ordinului lui SANATESCU, d-lui MIIL BODNARAS.-

La 5 sept. 1944, generalul RACOVITA ministrul de război, îmi ordonă să plec la Paris, pentru a duce o acțiune de aducere în țară a elementelor franco-anglo-americeane, care să contrabalanseze propaganda ce o va desfășura sovieticii pe teritoriul nostru.-

Am refuzat pe motiv că Minist. de Externe este în drept să facă acest lucru, dar trebuie ținut seamă de declarația misiunilor informative anglo-americeane venite în țară, care au spus: Nu ne amestecăm în chestiunile dvs. ce le veți avea cu sovieticii. Ei sînt aliații noștri și Berlinul n-a căzut. Noi respectăm convențiile ce le avem.-

O asemenea acțiune nu ar fi fost privită de sovietici cu indiferență.-

A încercat să plece, chiar el generalul RACOVITA, însă anglo-americii nu i-au dat aprobarea.-

- Tot generalul RACOVITA îmi cere pe la 14-15 sept. 1944, să întocmesc un referat în care să-mi creiez un organ informativ prin care să verific bunele intenții ale noilor aliați față de România.-

La 19 sept. generalul RACOVITA numește pe col. LISSIEVICI I. ca șef al S.S.I.-ului și în locul meu ca ajutor pe CHINTESCU GHEORGHE.-

RACOVITA cere prin LISSIEVICI I. ca să urgentez referatul ordonat, însă nu l-am putut da decât pe la începutul lui oct. 1944. RACOVITA l-a aprobat, dar am refuzat aplicarea lui pe motiv: cascada evenimentelor politice făcea ca referatul să nu mai fie oportun - periculos, prin aceea că, colaborând cu serviciile de informații anglo-americeane și sovietice, să nu fim suspectați de spionaj.-

- Se aduce la S.S.I. col. POPOVICI ANTON ca înlocuitor al meu, urmînd să plec pe front.-

- 18 -

- Am întocmit cu LISSIEVICI I. toate lucrările necesare eșalonului operativ al S.S.I.-ului ce urma să activeze pe frontul de Vest. Eșalonul a fost constituit și trimis pe front cu lt.col.RUSSEU și POP CORNEL.-

Din cauza multiplelor lucrări și a necunoașterii problemelor de col.POPOVICI, care trebuia să-l inițiez, am întirziat cu predarea pînă la 20-22 noiembrie 1944. La această dată, SANATESCU îmi comunică că la cererea lui dr.PETRU GROZA am fost dat ca director la cabinetul său.-

Intr-adevăr d-rul PETRU GROZA mă cunoștea din 1933-1934, cu ocazia unui examen ce l-am dat în regiunea Deva. Apoi știa că eu am făcut referatul pentru eliberarea sa din închisoare și (ianuarie 1944) pe care ION ANTONESCU a scris: "Se aprobă". De altfel și dl.EMIL BODNARAS mi-a comunicat că sint mutat acolo, de fapt eram numai detașat.-

SANATESCU mă asigurase că în chestia frontului să nu am nici o grijă, că se va menține vechea aprobare a lui ANTONESCU de scutire de front, "fiindcă rolul d-tale este cu mult mai mare și mai important decît al căruia de pe front". Această asigurare nu s-a respectat.-

Toți cei care nu cunoșteau aceste lucruri m-au suspiciionat că sint un oportunist, că am trecut în tabăra F.N.D-ului, ceea ce m-a costat avansarea și scoaterea din armată.-

Datorită faptului că oamenii politici nu înțelegeau noile vremuri, aveau loc numeroase manifestații care au dus la schimbările de guvern de la 4 noiembrie - apoi 6 dec. 1944 și la 6 martie 1945, de abia s-a ajuns la un guvern ce satisfăcea voința poporului.-

În zilele ce au precedat datei de 6.III. 1945, au fost numeroase manifestații și în fața Palatului. La 3 sau 4 martie, manifestații au pătruns în Palat, ceea ce a alarmat pe MIHAI. Generalul IONESCU EMILIAN de la Palat, mi-a dat imediat telefon ca să intervin pentru scoaterea lor din Palat. Cu aprobarea Președintelui dr.PETRU GROZA, am luat cu mine pe magistratul lt.col.TARANIANU și m-am dus la Palat, cățărînd pe grilejul Palatului am cerut manifestațiilor liniște și evacuarea Palatului căci Mihai va însărcina pe dr.PETRU GROZA cu formarea guvernului.- Manifestații s-au bucurat și au părăsit local.-

Pentru această intervenție, Palatul mi-a mulțumit, dar ea nu mi se datora mie, ci d-rului PETRU GROZA.-

.//.

- 19 -

La 5 martie 1945, acesta este chemat la Palat de MIHAI, iar eu trebuia să-l însoțesc. La intrare în Palat am întâlnit pe MANIU și DINU BRATIANU ce eșeau și care mi-au comunicat că MIHAI a ajuns la formula unui guvern Groza. MIHAI înainte de a intra în cabinetul său unde se găsea dr. PETRU GROZA, a ținut să mă întrebe personal despre el și dacă într-adevăr are încrederea F.N.D.-ului. I-am răspuns destul de clar și asigurător că într-adevăr dr. PETRU GROZA este cel indicat. - Acesta, ieșit de la MIHAI, m-a îmbrățișat și promis că voi fi făcut general. -

Din cele de mai sus se desprinde evoluția politică a României din timpul războiului și cum au acționat oamenii politici. -

În ceea ce privește persoana mea am omis câteva lucruri pe care le voi relata, în cele ce urmează:

În cursul anului 1943 (ianuarie - februarie) sintem informați că la Odessa s-au descoperit partizani în catacombe. -

Din cauza zeului depus de Inspec. General de Jand. G-ral IILIESCU, a comisarului șef IVASCU și a lt.col. PERJU, s-a atribuit meritul descoperirii S.S.I.-ului. Deși problema comunistă și legionară era dusă direct de EUGEN CRISTESCU și GR. PETROVICI, pentru stabilirea adevărului arăt: Din dec. 1942 Inspectoratul lui g-ral IILIESCU descoperă șhestiunea O.B.C.M.-ului, care o predă apoi Pref. Odessa, ce delegă pe comisarul șef IVASCU cu cercetările. - Cei arestați erau în cartierul Sobotca și păziți de jandarmi. Lt.col. PERJU de la S.S.I., raportează la Centru despre cele de mai sus. EUGEN CRISTESCU îmi spune că îl roagă pe PERJU să trimită cât mai dese informații obținute de acest IVASCU, ceea ce i-am comunicat printr-o radiogramă. Constatând că acolo este o întrecere pentru a obține merite, am cerut lui EUGEN CRISTESCU aprobarea ca lt.col. PERJU să facă un istoric cu acest caz al O.B.C.M.-ului. Acesta a fost amestecul meu și totuși mi s-a pus în sarcină mie toată această chestiune, care nu m-am clintit din București așa cum nu a făcut PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU. Cer audierea fostului Prefect de Odessa col. POPOVICI IULIAN, care cunoaște foarte bine acest caz. -

În urma referatului meu, prin care arătam că Transnistria urmează să devină un teatru de operații, din cauza înaintării sovietice, am reușit să aduc în țară circa 8-10.000 de evrei. -

D-ral FILDERMAN, președintele Comunității Evreiești, a fost adus de mine din Transnistria - ceea ce l-a determinat ca personal să vină să-mi mulțumească. -

RADU IECOA poate mărturisi că am cerut și obținut scutirea de taxe și de muncă la zeci de evrei. -

.//.

- 20 -

NICOLAE STANESCU știe de aceste lucruri.-

DL. EMIL BODNARIS, căruiu îi se fixase domiciliu obligator la Brăila în 1941, a fost sub ocrotirea permanentă a mea, în special anii 1943-1944. Germanii și unii zeloși polițiști, dădeau note despre activitatea sa clandestină la care am răspuns că este sub observarea noastră. Știam că sub numele de ing. CEANUSU merge prin diferite șantiere și localități pentru propagandă.- A culminat însă când i s-a atribuit constituirea de partizani în regiunea Iugoj-Caraș.-

Am cunoscut legătura sa cu SANATESCU și Palatul, la începutul lui august 1944 și conform înțelegerii ce o aveam cu EUGEN CRISTESCU, desinformam pe germani și nu luam măsurile cerute de aceștia.-

În toamna anului 1943, se descoperă de Siguranța Generală la Sibiu, o organizație comunistă. Aceștia o dădeau ca cea mai mare organizație descoperită de ei.-

Directorul GH. RINZESCU, prieten și informator al lui EUGEN CRISTESCU, comunică personal această descoperire. EUGEN CRISTESCU îmi cere să întreb pe POP CORNEL, rezidentul de la Sibiu, despre ce este vorba și să dea amănunte, întrucât vine Consiliul de Ordine și EUGEN CRISTESCU nu cunoaște suficient ce este acolo.-

În fine, birourile de siguranță de la Sibiu, Deva, Alba Iulia, Făgăraș și R. Vilcea, cercetează din ordinul Minist. de Interne, cu ușile închise pe cei arestați și îi trimit în judecată. POP CORNEL raportează ce i se dă de Chestura Sibiu - deci nici un merit pentru el - și eu atit mai puțin pentru S.S.I. recte EUGEN CRISTESCU. Dece sint eu băgat - când am cerut scoaterea din cauză a postului BENIUC MIHAI și a altor doi implicați - deci în sens favorabil a fost intervenția mea.-

D-na CONSTANTINESCU IASI a funcționat la Cenzura Corespondenței Externe ce depindea de S.S.I., a fost menținută în serviciu, știind că o duce greu împreună cu soțul său prof. CONSTANTINESCU IASI. M-am opus întotdeauna de a-i cere informații în schimbul serviciului - deci cred că am fost și de astădată corect.-

IBRY CALER mi-a cerut să-i scot pe soțul său SCARIAT FRODA din lagăr. Deși nu-l cunoșteam, m-am dus la PIKI VASILIU și am obținut eliberarea.-

Idem a lui ALFONS MORENA, VLADIMIRESCU, etc.-

Dece m-ași fi făcut vinovat de urăriri, arestări și trimiteri în judecată, desigur că registrații mei ar fi fost

././.

- 21 -

alături de mine în închisoare - însă ei au declarat că n-au primit asemenea ordine și sînt liberi.-

Apoi nu am fost crezut că EUGEN CRISTESCU și GR. PETROVICI au condus direct problema comunistă și legionară, iar eu numai formal pentru a induce pe germani în eroare și să nu-mi descopere adevărata mea preocupare și anume: procurarea tuturor datelor referitor la soționca germană pe teritoriul nostru.-

- identificarea unităților și formațiunilor sale.-
- identificarea și urmărirea activității organizațiilor hitleriste.-
- identificarea tuturor serviciilor de informații.
- dosar cu toate telefoanele trupelor și spionilor lor.
- desinformarea în tot ceea ce germanii cer, sau pentru camuflarea acțiunilor noastre interne.
- identificarea tuturor colaboraștilor în presă și economie, școală, etc.-

La începutul lui sept. și oct. 1944, epurările în departamente s-au făcut după datele culese de mine în decursul anilor 1941-1944.-

- idem în presă.
  - Toți prietenii germanilor voiau să se facă cît mai utili lor și exagerau unele fapte, care nu erau plăcute lor.-
- De exemplu: La Odessa se face înmormîntarea unui aviator sovietic căzut ca avionul său, dîndu-se onorurile militare. Generalul TRINCU a ținut o cuvîntare care preamărea eroismul aviatorului sovietic.- ION ANTONESCU infirmat de germani, voia să-l pedepsească. De abia am putut să arăt și să-l conving că generalul TRINCU a ținut cuvîntarea, dar a cerut și ostașilor noștri să fie ca și cei sovietici, eroi pe cîmpul de luptă. Să lupte deci cu tot curajul pentru țara noastră. Din asta nu reiese că este un procomunist.-

- Alt caz: În vara anului 1944 pe Valea Prahovei. Generalul BANATESCU însoțit de VASILIU RASCANU, făcea glume sau comunica că va forma un nou guvern în locul lui ION ANTONESCU. Prietenii germanilor fac cunoscut neaștilor de această știre politică și von KILLINGHER cere sancționarea lui BANATESCU și VASILIU RASCANU.- Cum eram prins în lucrări multe, EUGEN CRISTESCU, din ordinul lui ION ANTONESCU, însărcinează pe GR. PETROVICI cu verificarea. Acesta constată că informația germană este justă.-

- 22 -

EUGEN CRISTESCU de teamă, îmi dă spre reverificare nota - pe care o prezint sub un aspect de glume și cancanuri.-

SANATESCU era cunoscut ca un mare "cozeur", plin de spirit și și-a bătut joc de nemșofili. VASILIU RASCANU n-a manifestat niciodată sentimente ostile lui ION ANTONESCU.-

Rezultatul: SANATESCU a scăpat numai cu o observație de la generalul PANTAZI, iar VASILIU RASCANU nimic.-

Așa am înțeles să-mi apar pe toți, indiferent de coloratură politică, profesie sau origină, față de pretensiunile germane și ungoi de severitatea cam exagerată a lui ION ANTONESCU.-

- In zilele de 24 și 25 august 1944, au apărut gărzi-le "Uniunii Patriotice" și ale "Frontului Patriotic". Toți oamenii politici și chiar militarii din guvern erau îngrijorați de apariția acestor gărzi și mă asaltau cu întrebări: "Ce scop au aceste gărzi?". I-am liniștit, comunicându-le că sînt bine venite și la măsurile luate de mine pentru consolidarea actului de la 23 August prin păstrarea ordinii și a liniștei, aceste gărzi completează foarte bine măsurile luate. Toate acțiunile făcute în interesul poporului trebuiesc primite cu plăcere.-

- Am omis cazul MOGSONY. I-am cunoscut inițial numai din surse, apoi după dosarul său de la S.S.I. întocmit de MORUZIE și care nu era pus într-o lumină favorabilă.- I-am cunoscut personal deabia pe la 26-27 august 1944, cînd m-a vizitat la biroul meu.-

Cu aprobarea generalului RACOVITA mi-a cerut să-i predau toate lucrările referitoare la Palat și în plus toate lucrările cu privire la eșirea Romîniei din război. Am cerut un răgaz de cîteva zile pentru a scoate copiii și a verifica dacă RACOVITA menține aprobarea. La cîteva zile le-am predat în biroul meu d-lui IONESCU BALACEANU de la Palat.-

Pe la începutul lui sept. 1944, MOGSONYI mă vizitează din nou la birou și-mi cere personal ales, întîrziat dorește să înființeze un serviciu de informații și de pază la Palat, deoarece nu mai vrea ca să pățească ca sub ION ANTONESCU, Palatul să rămînă fără informații. Deși l-am prezentat pe UNTAREANU (conspirativ AIEU), după cît îmi amintesc MOGSONYI a renunțat la acest proiect.-

Tot MOGSONYI mi-a cerut - tot cu aprobarea lui RACO-

VITA să-i dau tabele cu toți informatorii interni și externi. L-am obiectat că nu le pot da decât lui MIHAI personal sau lui RACOVITA, de la care le poate ridica - în orice caz de la mine nu.- MOCSONYI l-a pus pe NICULESCU BUZESTI Ministrul de Externe să-mi ceară aceste tabele. L-am refuzat și trimis pe LISSIEVICI I. la NICULESCU BUZESTI. Ancheta mi-a pus mie în sarcină că le-am dat. Nu stă în picioare această constatare, deoarece MOCSONYI nu ar mai fi apelat la NICULESCU BUZESTI să ceară aceste tabele dacă le-ar fi primit direct de la mine - și nici NICULESCU BUZESTI nu s-ar mai fi supărat când i l-am trimis pe LISSIEVICI I. dacă și el le-ar fi primit de la mine. Nici nu mai era nevoie să-l introduc pe LISSIEVICI I. în această chestiune, însă fiind o discuție, un litigiu prea mare, l-am băgat pe șeful serviciului în cauză. Rezultatul este că nu a primit aceste tabele de la mine, probabil de la RACOVITA, dacă LISSIEVICI contestă că le-ar fi dat.-

După acest litigiu avut cu MOCSONYI n-am mai avut nici o legătură sau contact cu el.-

În ideea directoare că am răspuns la întrebarea pusă de D-va., rog să binevoiți a aprecia dacă nu este cazul să revizuiți și situația mea în lumina adevărului nealterat și expus în cele de mai sus.-

Drept care dau prezenta declarație și o semnez cu mână proprie.-

ss. Borcescu C. Traian

Gherla, 14 februarie 1962.-

TM/3 ex.

DECLARAȚIE

Subsemnatul BORCESCU G. TRAIAN, născut la 22 noiembrie 1899 în comuna Cireșani, Raionul Mizil, Regiunea Ploești, avînd ca părinți pe Constantin și Sultana, ambii decedați, cu ultimul domiciliu în București str. Cobilcescu nr. 22, căsătorit, cu un copil, în prezent condamnat la "detențiune grea pe viață" la art. 193.-

Întrebat fiind asupra:

- epocii lui CAROL II-lea; a evoluției politice din 1938-1944; asupra sforărilor politice; a evenimentelor din jurul lui 23 August 1944-și de a descrie faptele și evenimentele reale- ca un spectator obiectiv, declar următoarele:

Prințul război mondial îl găsește în calitate de prinț moștenitor, scăpat de supravegherea severă a lui CAROL I. De acum începe să-și manifeste personalitatea sa, cu inclinațiuni neîngăduite pentru postul pe care hazardul îl dăruise.-

Era comandantul Batalionului Vinători Munte -nou înființat- la Tg. Neaș. Anturat de ofițerii săi și de cîteva personalități ale ținutului, CAROL o ducea într-o serie de beții -transformate în chiolhasuri cu femei- parcă țara nu era crotopită de germani. La Oituz, Mărești și Mărășești se hotăra soarta neamului.- Se smorescează de ZIZI LAMBINO, a cărei familie era în Roman și fuge cu ea la Odesa, unde se căsătorește, renunțînd la tron ca unul ce călcăse constituția țării.- Generalii SPRAȚILESCU și FEBALA îl readuc în țară pe bază de ordin. La Iași se annulează căsătoria și se acordă o subvenție anuală, prin care să-i asigure lui ZIZI LAMBINO și fiului lor, o viață la Paris în bune condițiuni.- Urmează campania din Ungaria, tot ca comandant al vinătorilor de munte. În orașul Mișcolț, notabilitățile orașului în frunte cu episcopul..... îl invită pe CAROL -prințul de coroană- la un banchet ce se da la ore.... CAROL cu acturajul său se incurcă într-un orașel f. apropiat, la o beție legendară- și vine la banchet după 24 de ore, în timp ce gazdele îl așteptau în ținută de rigoare. Episcopul spunea,

-cu un așa prinț de coroană- România va ajunge rău.- 273

Revenit în București se încurcă într-un amor și cu scrisorile respective, cu domnișoara PAVELESCU de la posta centrală București, de care îl descurcă palatul plătind suma de 5 milioane lei.-

În ideea politică ce exista în acea vreme, susținută de IONEL BRATIANU, de a se asigura pacea în Balcani, se pune la cale căsătoriile dintre familiile domnitoare din Grecia, Jugoslavia și România. Astfel vedem: CAROL cu ELENA, ELISABETA cu diadonul Greciei și MARIOARA cu ALEXANDRU al Jugoslaviei. Se aștepta ca prin această căsătorie, CAROL să revină la sentimente mai bune. Deși din căsătoria cu ELENA avea pe MIHAI, CAROL persistă în ideea de a renunța la tron și la ELENA, plecând din țară. FERDINAND mai face o încercare de a-l abate pe CAROL de la această idee, trimțându-l într-o călătorie în jurul lumii, însoțit de generalii: GAVANESCU și CONDIESCU. Totul a fost zadarnic. IONEL BRATIANU intervine pentru legiferarea acestei dorinți de renunțare a lui CAROL, cu obligația din partea acestuia de a nu mai reveni în țară sub nici un nume.- Din 1925 se consideră ca șters pentru statul român. MIHAI preia prerogativele de moștenitor al tronului, dându-i-se și titlul de mare voevod de Alba Iulia.-

Este cunoscut de toți viața ce acest exprinț -sub numele de CARAIMAN- o ducea la Paris, în orgii și plin de datorii. Printre creditorii săi se află și un carecare BARBU IONESCU, stabilit la Londra care se reîntoarce în țară după 1930, fără să renunșeze să obțină vreo favoare de la CAROL II.-

Singura salvare a lui CAROL II era să revină în țară, în care scop s'au luat legături directe sau indirecte cu o serie de persoane politice din țară, prin care trata reîntoarcerea sa la tron. Cei care insistau mai mult erau creditorii săi, ce vroiau să-l vadă la tron, în scopul de a obține achitarea datoriilor. În plus, voia să-și formeze un capital propriu pentru zile rele. CAROL își formează un secretariat cu PUIU DOMITRESCU și stabilește legături: DINU GEZIANU, GATOTKY cu generalii GAVRILA MARINESCU PAUL TEODORESCU cu însuși atașatul militar român la Paris -col. N. TATARANU etc. etc.- Dintre oamenii politici care vizitau Parisul în acea vreme a fost și GEORGE BRATIANU, care fără știrea și aprobarea lui VINTILA BRATIANU trata cu CAROL II. Aceasta a constituit o surpriză dureroasă pentru VINTILA BRATIANU, deoarece GH. BRATIANU cunoștea testamentul tatălui său IONEL BRATIANU, în

care prevedea de a nu se mai permite revenirea lui CAROL II în țară, fiindcă va aduce o mare nenorocire pentru țară. GH. BRĂȚIANU pe baza promisiunilor lui CAROL II, face ruptura în partidul liberal, sperând că va fi adus la putere. În fond, CAROL II urmărea slăbirea partidului liberal de care se temea.-

Partidul care era la putere, adică P.N.T., a intrat și el în legătură cu CAROL II: IULIU MANIU, care se credea un foarte abil politician, admite reîntoarcerea lui în țară, sperând să facă din CAROL II, ceea ce făcuse IONEL BRĂȚIANU cu FERDINAND, asigurând P.N.T. puterea în mod discreționar.-

IULIU MANIU a fost manevrat de CAROL II și târziu și-a dat seama că el este cel păcălit, CAROL II îi era superior din toate punctele de vedere și izolarea lui IULIU MANIU la Bădăcin nu l-a impresionat, oăci a lucrat cum a vrut timp de 10 ani.-

Actul suirei pe tron a lui CAROL II, constituie de fapt o usurpare de la tron a propriului lui fiu. Guvernul luase act în 1925 de renunțarea sa, iar în 1927 la decesul lui FERDINAND, conform prevederilor constituționale din acea vreme, MIHAI este recunoscut legal la tron. Fiind minor, se instituie o regență compusă din trei persoane. Revenirea lui CAROL la renunțarea sa, după un interval de timp de 5 ani, nu poate fi valabilă, deoarece guvernul și parlamentul țării ratificase actele menționate mai sus.- CAROL a călcat constituția și aceasta era de abia începutul activității sale, iar partidele politice n-au luat atitudine, de teamă de a nu fi expuse să stea numai în opoziție.-

-Din 1928, P.N.T. se instalase la putere după mari și zgomotoase manifestații politice. IULIU MANIU de abia reușise să-și căpătuiască partizanii săi politici și mai ales pe nepoții săi (ROMULUS și ZACHE BOILA, IONEL POP etc.). Tot în această perioadă se găseau în curs de a perfecta un mare contract cu uzinele cehoslovace "Skoda" pentru livrarea unui numeros material de artilerie, necesar armatei noastre. Cu această ocazie CAROL a avut posibilitatea de a-și însuși un mare comision, depășind pe toți ceilalți politicieni ce tratau cu uzinele "Skoda".-

Reprezentantul uzinelor, un oarecare SELETZKY (nu-mi reamintesc exact numele) și-a dat seama că fără cointeresarea la comision a lui CAROL II, contractul nu se va putea executa, cu toate stăruințele nepoților lui IULIU MANIU. În acest scop, SELETZKY a deschis un cont serios sub numele lui "PALALAEBUS", dar a adus modificări în detrimentul calității materialului ce ni l-a livrat. Materialul inițial fabricat, care nu convenea Skodei să ni-l dea, din cauza marilor comisioane, acest inițial

material a fost vândut armatelor jugoslave și turce. S-a făcut ²⁷⁵ mult caz pe chestiunea lui "PALALAEBUS", fiindcă nu se știa cine este și bănuelile cădeau asupra generalului SICA POPESCU, care era un om foarte corect și excelent tehnician. Acesta fusese comandantul C.1 A. Craiova și trăia modest în casa dotală a soției sale. A fost adus în M.A.N. ca secretar general și ca tehnicianul ce trebuia să doteze armata cu cel mai bun material de artilerie. Fiind criticat în parlament unde nu avea acces și fiind impresionat de dezbaterile violente ale doctorului N. LUPU, el se adresase ministrului său pentru a-i lua apărarea. Ministrul său de la departamentul M.A.N., care avea datoria morală de a lua apărarea, fiind în discuția generală vorba de onoarea unui mare ofițer, tehnician și subaltern al său direct, tace. Atunci cere audiență lui CAROL II pentru a dispune. Dar și el tace. SICA POPESCU a înțeles să tragă consecințele, trăgându-și un foc de revolver.-

LEOVȘANU, pe atunci colonel -secretarul lui SICA POPESCU spunea: Iași și spertării chefuesc, iar omul de cinste și mare capacitate tehnică trebuie să dispară.-

De asemenea și SELETZKY a tăcut, fiind că nu putea divulga cine este "PALALAEBUS".-

-La palat vine în vizită IRINA, sora ELENEI. CAROL nu pierde ocazia de a se arăta mai intim decât obișnuit, ceea ce provoacă plecarea precipitată a IRINEI și supărarea definitivă a ELENEI. MIHAI, era copil mic, nu prea înțelegea cauza fricțiunilor dintre CAROL și ELENA. CAROL care cunoștea defectul de vorbire, timiditatea lui MIHAI, îi face o clasă cu cei mai buni copii din diferite părți ale țării și cu profesorii cei mai aleși. MIHAI ținea la mama sa pe care o considera ca o martiră, dar și la tatăl său pe care îl vedea cu ochi admiratori.-

-La Paris, doamna LUPESCU se impacientează de atîta așteptare și vine în țară, ajutată de FIU DUMITRESCU. Se plînge lui CAROL că colonelul NIC. TATARANU a avut o atitudine de nepermisă intimitate față de ea, ceea ce atrage rechemarea de la Paris a lui TATARANU și trimiterea la comanda unei unități, din Bolgrad. CAROL numește pe prietenul său DINU CESIĂNU, ministru la Paris, apoi ambasador pînă în 1938, cînd este înlocuit.-

-La București, B.N.R.-ul constituia o atracție și interes pentru CAROL II. Din această cauză, guvernatorii care se perindau la conducerea acestei instituții bancare, trebuiau să fie persoane agreiate de CAROL, adică acei care se lăseau cu bani grei în visteria lui. Cazul BURILEANU este cunoscut. În timpul guvernării IORGA-ARGENTOLIANU a avut loc conversiunea. Cu această ocazie CAROL II intervine personal la B.N.R. pentru a salva de la faliment

Banca Marmorosch-Blank, acordându-i lui ARISTIDE BLANK un împrumut de 500 milioane lei. O mare cotă din această sumă revenea lui CAROL II. -

276

- În perioada guvernării IORGA-ARGENTOIANU, România a trecut printr-o mare criză financiară, nemai fiind solvabilă de plata cuponului extern, la împrumuturile contractate anterior. Aducerea experților francezi ca CHARLES RIST și AUBOIN au impus soluții radicale. Sistemul de impunere și percepere a impozitelor direct trebuia revizuit. Marii bogătași ca doctor ANGELESCU, MALAXA etc., plăteau la fisc sume derizorii față de averile lor. De asemenea politicienii nu plăteau decât foarte puțin, iar când partidul lor venea la putere - îi amnestia - stit pentru infrecțiunea neplăteii și a sumelor restante. Plățile la fisc apăseau pe salariați, care li se oprea direct din salariu și pe micii contribuabili (lumea muncitoare). Așa că în timpul IORGA-ARGENTOIANU, când MARMOROSCH-BLANK primea 500 milioane lei, salariații primeau bonuri în loc de salarii. Încă o incurie. Posturile de administratori financiari la stat se cumpărau, ei recuperându-și sumele însutit din ceea ce revenea de drept statului. Asistam deci, cum statul era defraudat de proprii lui funcționari. -

Venirea lui MITITA CONSTANTINESCU ca guvernator al BNR-ului a însemnat o bună sfacere pentru CAROL II. Guvernatorii făceau orice pentru să-l satisfacă, în scopul de a obține postul de Ministru de Finanțe sau de a mai rămâne ca guvernatori ai BNR-ului. S-a interceptat o convorbire telefonică între MITITA CONSTANTINESCU și URDAREANU, mareșalul palatului, în care primul spunea: "să trăiești d-le mareșal, orice dorință a dvs. este ordin pentru mine". MITITA CONSTANTINESCU făcea orice, pentru a avea cale deschisă la CAROL. După 23 August 1944, retrage de pe post tot volumul său oficial "10 ani de domnie a lui CAROL II", ca să scoată volumul "URSS-ul continent" și să înființeze partidul democrat "Național-Popular". -

Un alt guvernator al BNR-ului MANOILESCU. Avea o pregătire intelectuală foarte frumoasă, totuși un mare ambițios de a ocupa funcțiile cele mai mari în stat. El face parte din acei ce au susținut încă de la Paris pe CAROL. În plus, un mare afacerist, care în pretențiunile întrecea pe CAROL, de aceea între ei, au fost întrerupte relațiile personale, un timp oarecare. Un grup de capitaliști italieni, care fugeau de MUSOLINI, au făcut oferte pentru deschiderea unor industrii în țară, însă din cauza comisiunelor exagerate, cerute de MANOILESCU, capitaliștii italieni au renunțat.

Profesorul NICOLAE IORGA, a confiat unui elev al său, că în timpul formării guvernului său, MANOILESCU i-a cerut plăgind să-l numească și pe el ministru, ceea ce l-a impresionat în rău. După un timp de ceteroizare din partea lui CAROL II,

MANOILESCU este readus ca ministru, cu ocazia tratatului de la Viena, pentru compromitere, căci împreună cu VALER POP semnează cedarea Ardealului de Nord.-

IULIU MANIU anunțase că odată venit la guvern, va trimite în judecată pe MANOILESCU și VALER POP, fiindcă au acceptat să primească postul de ministru - semnând cedarea Ardealului de Nord. De asemenea pe GUTA TATARESCU pentru cedarea Basarabiei.-

CAROL II avînd o inteligență nativă, la curent cu tot ce apărea în literatură și în tehnică, dublat și cu o ușurință în exprimare, înlătură cu ușurință opozițiile ce îi se creiau. Cînd a format F.R.N.-ul, a făcut în intenția de a desființa partidele politice, deci opoziția lui I.MANIU, BRATIENILOR și a legionarilor, pentru a rămîne stăpîn pe situație. Uniforma F.R.N.-ului a stîrnit opoziția lui C.ARGENTOIANU și N.IORGA. CAROL voia ca la defilarea F.R.N.-ului să arate poporului, că toți politicienii au aderat la această formulă - partid unic. Invită la palat pe C.ARGENTOIANU, îi oferă un decret de avansare la gradul de general doctor în armată, dar să intre în camera alăturată pentru a îmbrăca uniforme care erau gata confecționate (și aceia de F.R.N.).- Cu profesorul N.IORGA a fost mai ușor, căci după ce l-a flatat ca om de geniu și asigurîndu-l că este rezerva sa politică, l-a convins să treacă în camera alăturată pentru a îmbrăca uniforma F.R.N.-ului. ION MIHALACHE și toți ceilalți politicieni mai mărunți au îmbrăcat uniforma, așa că pentru moment CAROL II a triumfat.-

CAROL II cunoștea pe toți din anturajul său ca oameni umiliți, slugarnici sau vanitoși, capabili de a face orice, pentru a ajunge miniștri. De aceia el îl slegea după scopul pe care îl urmărea. CAROL II și-a permis să spună, că dacă ar comunica să vină în piața palatului, toți acei care doresc să fie prim ministru sau miniștri, însă desbrăcați, n-er mai fi loc liber în toată această piață. CAROL II era și cinic.- Dar CAROL n-svea nici scupule, cînd urmărea bani sau valori. Pe un industrial ESKENAZI, proprietarul unei fabrici de zahăr din Nordul Basarabiei, nu l-a lăsat, pînă nu i-a cedat o mare parte din acțiunile fabricii sale.-

În cheltueli era foarte reținut, avînd discuțiuni violente cu fratele său NICOLAE. În 1936 o asemenea discuție a degenerat într-o bătaie, cînd a fost nevoită să intervină mama lor MARIA. NICOLAE îndirjindu-se, scoate revolverul și

trage. Glonțul lovește pe MARIA, din care cauză după ²⁷⁸ câteva timp ea moare, iar NICOLAE cu familia sa este isgonit din țară.-

Viața imorală a lui CAROL II nu prea era cunoscută. Imbrăcat în civil, singur la volan, în prima parte a nopții eșea din palat și remorca studente, domnișoare sau doamne din societatea mare bucureșteană, cu care se distra în seara respectivă.

Cîteva figuri din camarila sa:

- ELENA LUPESCU zisă și "DOMNITA", avea salonul ei deschis, frecventat de toți acei care doreau să obțină o favoare de la CAROL II. Aici se jucau cărți pe sume mari și solicitanții vizitatori trebuiau să piardă ceva mai simțitor, pentru a obține favoarea. Insuși DUCA, șeful partidului național liberal, a fost consiliat să treacă pe la "DOMNITA", dacă vrea să fie prim ministru și numai așa a ajuns la putere. CAROL II se temea totuși de liberali și a fost bucuros când l-a găsit pe GUTA TATARESCU, omul care se preta la toate cererile sale.- MALAXA a obținut cîteva contracte cu statul, tot prin acest salon al domniței, unde a lăsat sume mari de bani. De asemenea și AUSCHNITT. În călătoria cu yachtul "Luceafărul" pe Mediterana, ELENA LUPESCU o scapă pe doamna AUSCHNITT, care era invitată pe vas cu soțul său, de insistențele amorosse ale lui CAROL II, de frică să nu-și piardă locul. Doamna AUSCHNITT era de o frumusețe remarcabilă, iar soțul său a fost nevoit să o trimită în Spania cu micul lor copil. După un timp nu prea îndelungat, doamna AUSCHNITT dă divorț și se căsătorește cu un frumos și bogat spaniol. AUSCHNITT urmărit de neșansă, este arestat din ordinul lui CAROL II, fiind reținut pe la Malmezon și Jilava și scapă după ce cedează o sumă apreciabilă.-

- Un alt personaj al camarilei era URDAREANU. Inițial un om modest cu gradul de maior, șef al garajului Ministerului Apărării Naționale și dat la palat pentru a pune la punct garajul regal, unde domnea o mare neregulă. URDAREANU deși fără merite deosebite, totuși lingușitor și insinuant devine amant discret și cîinele de pază al "domniței" și omul de mare încredere al lui CAROL. Pe baza acestor merite deosebite este scos de la garaj și adus la mareașalatul palatului. În 1936, îl avansează peste rîndul altor promoții, la gradul de Lt.colonel, ceea ce a produs mari nemulțumiri în armată. CAROL II de teamă, cheamă pe mareșalul AVERESCU să formeze un guvern, pentru a preîntîmpina eventualele nemulțumiri sau manifestări ale armatei.

AVERESCU cerînd răgaz 3 zile pentru a-și înmormînta pe soția sa CLOTILDA, la expirarea termenului, nu a mai fost pus în situația de a forma guvernul, fiindcă totul reîntrase în liniște. Toți care mergeau la CAROL II, făceau anticameră la URDAREANU, fiindcă știau că are mare influență pe lângă CAROL II și "domnițe".-

- Un alt personaj cunoscut prin informațiile și intrigările sale a fost MISA MORUZOFF. Originar din raionul Tulcea, cu o slabă pregătire intelectuală, avînd numai cîteva clase de liceu, din comisar obscur ajunge șeful serviciului secret al armatei și omul lui CAROL II. Era dotat în schimb cu un talent remarcabil în materie de informații, dublat cu un spirit de aventură, intrigărie și să cîștige pe toți de care avea nevoie, prin cadourile mari ce le făcea. El se detașează cu serviciul secret de la Marele Stat Major, care îl stingherea în activitatea sa, la Ministerul Apărării Naționale cu ajutorul lui PAUL ANGELESCU, titularul departamentului și socotit ca un sprijinitor al său. MISA MORUZOFF devine o figură interesantă în cariera sa și îl vom vedea în desfășurarea evenimentelor ce au urmat. Fondurile mari de care dispunea nu erau numai cele care proveneau de la serviciul secret, ci și din tranzacțiile ce le făcea cu diferite servicii de informații străine pe baza materialului informativ de care dispunea. Din cauză că MISA MORUZOFF părăsise Marele Stat Major, în 1938 șeful secției II-a -MOLDOVANU AUREL cu STEFANESCU GH. și BORCESCU sînt nevoiți să organizeze cele 3 birouri statistice militare (București, Iași, Cluj), care să înlocuiască centrele și agenturile contrainformative ale serviciului secret din țară. În ceea ce privea informațiile externe, Marele Stat Major se mulțumea cu ceea ce mai dădea MORUZOFF, în plus cu ceea ce putea obține prin atașatii militari și rare ori de la Ministerul Afacerilor Străine.-

Incontestabil că politica internă a țării a fost dirijată direct de CAROL II, în timp ce în politica externă a indicat numai jaloanele mari de orientare, adică tot timpul alături de Franța și Anglia. Aceste din cauză că în fruntea departamentului de la externe se găsea TITULESCU, un om de mare concepție politică europeană. Totuși lui CAROL II îi plăcea să-și aroge merite personale și în acest sector. Așa vedem cum în anul 1936, cu ocazia vizitei în țară a lui BARTU (BARTHO) -

ministrul de externe al Franței - la banchetul ce s-a dat la Cercul Militar București, a avut loc o conversație intimă cu CAROL II. BARTHOU reține pe TITULESCU, ministru de externe al României în acea vreme, și îi comunică surprinderea sa, că politica externă a României este condusă de CAROL II și nu de dta. Cum TITULESCU nu era de acord cu afirmația lui CAROL, în plus și el un om cu demnitate, chiar la acel banchet, provoacă o conversație în trei, fiind de estă dată și CAROL II. Majestăte, ați făcut afirmația în fața colegului meu francez, că politica externă a României nu o conduc eu, ci majestatea voastră. Rog să precizați acest lucru. CAROL a fost foarte jenat și a găsit o formulă care-l satisfăcea pe TITULESCU. CAROL n-a uitat acest afront și se revanșează pe TITULESCU prin scoaterea sa de la Ministerul de Externe.-

TITULESCU se bazase în politica sa externă pe susținerea franco-engleză și implicit și pe cea americană. Creiază:
-mica înțelegere (Cehoslovacia, Jugoslavia, România) contra Ungariei.

-înțelegerea balcanică (Jugoslavia, Grecia, Turcia și România) contra Bulgariei. Nu se includea Albania ceea ce a dat posibilitate Italiei să o ocupe.-

Ambele pacte su fost răsturnate de acțiunea Germaniei, care nu-și uitase aliatale din 1914-1918. Totuși pactele ar fi fost viabile, dacă susținerea franco-engleză ar fi fost promptă.-

Tot în perioada sa de timp, are loc procesul optanților maghiari, care constituie un succes pentru TITULESCU. În fond România a fost nevoită să despăgubească pe latifundiarii maghiari absenteiști pentru moșiile ce su fost împărțite la țărani români și maghiari.-

În 1936, când TITULESCU era și președinte al Ligei Națiunilor la Geneva, cere în numele României aplicarea de sancțiuni Italiei ce provocase războiul contra Abisiniei. TITULESCU a fost criticat că prin această atitudine a sa, România a pierdut simpatiile Italiei și că s-a dat ocazie Ungariei să se ridice politicește în fața Italiei în detrimentul nostru. În plus Italia mai datora recunoștință Ungariei pentru că îi furnizase toate produsele petrolifere și cerealele necesare susținerii războiului în Abisinia. Cum Ungaria le procura din România, ea a realizat nu numai avantaje politice, dar și avantaje materiale, ce su rezultat din diferența de prețuri.

Deci criticile contra lui TITULESCU erau foarte susținute.-

TITULESCU reușește tot în acest an, să obțină un mare succes prin încheierea tratatului cu LITWINOFF - reprezentantul URSS-ului la Liga Națiunilor și ministru de externe al URSS-ului. TITULESCU obține prin acest tratat o recunoaștere binevoitoare asupra frontierei de Est, dar ceea ce interesa mai mult era reluarea legăturilor diplomatice și comerciale cu URSS-ul. După un interval de timp, destul de mare, se restabileau legăturile de prietenie cu acest mare popor.-

Conform directivelor date de aliații săi din Apus, România intra în cordonul sanitar în jurul URSS-ului împreună cu Finlanda, Țările Baltice și cu Polonia. TITULESCU prin încheierea acestui pact cu LITWINOFF calcă directiva franco-inglesă și cade în disgrafia acestora, care l-au părăsit. De aceea CAROL II l-a putut înlocui, revanșându-se pentru afrontul cu BARTHOU.-

-Instituția de bază a armatei -Marele Stat Major- funcționează în condițiuni optime. În 1935 începe a-și face stagiul prima serie de absolvenți ai școlii superioare de război care de abia la începutul anului 6 își luau brevetul de stat-major. Pentru lumea de afară, ofițerii Marelui Stat Major apăreau sub aspectul de oameni distanți, încrezuți, în realitate erau preocupați de problemele militare ce erau la ordinea zilei. În 1936 era dispute franceză -arma blindată sau să-și creieze linia Maginot. În Franța a invins cei ce susțineau creierea liniei Maginot, considerând-o ca inexpugnabilă. La noi au invins cei ce susțineau arma blindată, deoarece germanii puneau accent pe ea, lăsând linia Sigfried pe linia două.-

Prin preocupările ce reveneau Marelui Stat Major, era și aceea de a pregăti manevrele mari de toamnă, în raport de obiectivele ce le urmăreau. În 1937, aceste manevre au fost la Cercul Mare. Cu această ocazie, colonelul N. TATARANU este adus din surghiun și pus la comandă, având ca șef de stat major pe BORCESCU. Manevra fiind reușită, TATARANU este avansat la gradul de general și mutat în București.-

În regiunea petroliferă starea de asediu din 1936. Comandantul marelui unități era TRAIAN GRIGORESCU, având în statul său major pe: GH. MARINESCU, BORCESCU, V. IONESCU și MAINESCU. GRIGORESCU fiind sesizat că între suncitori sînt mari nemulțumiri, ordonă lui BORCESCU să viziteze cîteva întreprinderi industriale. Acesta constată:

- La fabrica de faianță și ceramică (Bariera Gispinei), lucrătorii lucrează în condițiuni lamentabile. În hala de lucru,

un praf imens și dens împiedica să vezi pe muncitorii aflați la o distanță mai mare de un metru. Praful era inhalat de toți, neavînd altă aerisire decît ușa de intrare. Un closet comun (femei și bărbați), pe scînduri nefixate. Infermerie sau asistență medicală nici vorbă.-

-La rafinăriile "Astra Romîna", "Unirea" și "Teleajen" situația era mai bună, însă salariile erau mici, iar asistența medicală pentru familie inexistentă. În jurul tuturor fabricilor numai cîrciumi, nici un local de cultură (bibliotecă, cinema) sau teren de sport.-

TRAIAN GRIGORESCU convoacă un consiliu de colaborare, la care invită și pe toți patronii marilor întreprinderi, că-
ora le expune cele constatate de comandament la unele întreprinderi și îi obligă:

- pe cel de la fabrica de faianță să pună imediat ventilatoare și aspiratoare de praf; să facă closete separate pentru femei și bărbați dar solide, nu ca acum cu riscul de a cădea în murdăria closetului; să angajeze de urgență un medic și să facă un cabinet medical pentru a putea fi văzuți și tratați muncitorii.-

- roagă pe toți patronii să îmbunătățească pe cît posibil plata orelor de muncă și în special plata orelor suplimentare. De asemenea asistența medicală și pentru familia muncitorului.-

Pentru a-i scoate pe muncitori din cîrciumi, ar trebui create biblioteci. Comandamentul va invita pe patronii de cinematografe spre a-i ruga să acorde o reducere de 50% pentru muncitori și familiilor lor, exceptînd zilele de sărbători.-

Situația muncitorilor s-a raportat primului ministru GUTA TATARASCU și miniștrilor de la muncă și sănătate, arătînd starea de lucruri constatată de comandament și cerînd să se ia măsuri.-

BORCESCU este mutat, pe data de 1 octombrie 1938 la Marele Stat Major în cadrul Secției II-a, ocupîndu-se cu birourile statistice militare și cu contraspionajul. După propunerea lui PETRESCU, mai vechi și cu pretenții, obține mutarea pe rînd a ofițerilor ce-l incomodau pe CAPATINA AUREL și RADULESCU OCT. În primăvara lui 1941, PETRESCU cere lui BORCESCU să-i cedeze diurnele ce le încasa de la societatea de telefoane și de la comisia de pașapoarte ca delegat al Marelui Stat Major, în comisiunile ce se întruneau odată la una sau

două săptămâni, timp de una sau două ore. BORCESCU refuzând, începe lucrătura. PETRESCU face un referat prin care cere desființarea problemei contraspionajului din Marele Stat Major, deoarece serviciul secret se ocupă de această chestiune. Marele Stat Major nu trebuie încărcat cu lucrări ce pot fi făcute de alte servicii sau instituții. Astfel se obține punerea ca disponibil a lui BORCESCU și apoi mutarea la Divizia 7-a infanterie. Cu toate protestele lui BORCESCU că Marele Stat Major nu poate rămâne fără un organ central de conducere al contraspionajului, în plus în unitățile armatei serviciul secret nu avea ecce, decât prin Marele Stat Major, nu s-a mai revenit la măsura lustră. Motivul că războiul bate la ușă și nu trebuie să ne îngreunăm munca. De fapt tocmai în această situație contraspionajul avea activitate mai intensă.-

Din întâmplare, EUGEN CRISTESCU ia cunoștință de cele de mai sus, prin RADULESCU zis SITA și intervine ca BORCESCU să fie detașat la S.S.I.- Această cerere este aprobată de ION ANTONESCU.-

-Politica internă ia un aspect deosebit prin declanșarea asasinatelor legionare. Ele încep cu fostul prim ministru DUCA, apoi cu STELESCU etc etc, ceea ce impresionează pe CAROL și opinia publică. Incidentul dintre CORNELIU CODREANU și profesorul N.IORGA, ce a avut loc la Brașov, s-a soldat cu condamnarea lui CORNELIU CODREANU. Această condamnare atrage ura legionarilor contra lui NIC.IORGA.-

CAROL II, care nu părea mulțumit de această situație, hotărăște suprimarea lui CORNELIU CODREANU, crezând că prin dispariția lui va desființa total această grupare politică. CAROL II a vrut la început să anihileze mișcarea legionară și să capteze simpatia Germaniei hitleriste, prin aducerea la guvern a coaliției GOGA-CUZA, dar n-a reușit.- Guvernul n-a durat decât 38-40 zile, fiind înlocuit cu guvernul F.R.N.-ului, condus de ARMAND CALINESCU. Moartea lui GOGA, după reîntoarcerea din Germania a fost suspectă. Se zice că doamna VETURIA GOGA n-a fost străină de decesul soțului ei și marea îndoliată a fost dată mai târziu în grija lui ION ANTONESCU.-

CAROL II îngrijorat de situația internă cât și de cea externă pleacă la Paris și apoi la Londra. Pe peronul gării din Londra, regele Angliei îmbrăcat modest, înconjurat de câțiva miniștri, așteptau îngrijorați pe cel anunțat. Din

vagon coboară un cavaler cu chivără împărătească, cu manta albă de cavaler al ordinului "Mihai Viteazul", cu cisme trecute de genunchi - CAROL II. Impresia celor de pe peron nu a fost plăcută, fiindcă nu cadra cu situația și nici cu proporția țărilor respective.- CAROL n-a putut obține decât bani pentru fortificarea frontierelor țării sale. De aici, CAROL face o vizită și în Germania, la Bergenstadt (reședința de vară a lui HITLER) pentru a oferi o neutralitate binevoitoare a României, în schimb să fie ferită de viclenia evenimentelor. HITLER cere denunțarea tratatelor cu apusul și intrarea României în Axă. CAROL cere timp pentru a se consulta și cu guvernul său. Ajuns în țară, răspunde în scris, că nu poate accepta propunerea germană.-

În timpul acestei vizite a lui CAROL II, ARMAND CALINESCU trebuia să-l execute pe CORNELIU CODREANU, crezând că prin aceasta va distruge întreaga mișcare legionară. ARMAND CALINESCU ezita, ca și GOGA înaintea lui, însă CAROL reîntors în țară se supără că întâmpină greutate și în interior. Cere din nou lui ARMAND CALINESCU să-și execute misiunea pe timpul vizitei sale la Varșovia, ca să se dea impresia că el este străin de ceea ce se întâmplă în țară. ARMAND CALINESCU acceptă și se pretează la dorința (ordinul) lui CAROL II, și-l ucide pe CORNELIU CODREANU.-

O echipă legionară condusă de TRAIAN BOERU, ucide pe ARMAND CALINESCU, în apropierea casei sale pe B-dul Ardealului în timpul când se întorcea de la Președinția Consiliului de Miniștri, răzbunându-se de asasinarea șefului lor.-

RUSESCU de la palat cere prin telefon la Marele Stat Major relații, fiindcă crima avusese loc, nu departe de locul său. Ofițerul de serviciu raportează: nu avem amănunte. Am trimis la fața locului un ofițer. Am comunicat și Prefecturii Poliției Capitalei despre cele întâmplate. În același timp, echipa asasină comunica de la Radiodifuziune (str. Popov fost Berhelot) uciderea lui ARMAND CALINESCU, după care au fugit. Poliția a reușit să prindă o parte din asasini și să-i execute chiar pe locul crimei, lăsând cadavrele pe loc. CAROL II aduce pe ARGESANU, zis GHITA OSTASU la putere și dă ordinul de represalii. Trebuiau ca în toate capitalele de județ să execute câte trei legionari din cei mai marcanti sau mai periculoși, fără justiție. Această nerespectare a legilor justiției atât de legionari cât și de șeful statului CAROL II, au provocat mari

nemulțumiri în păturile largi ale poporului. Străinătatea ne considera ca o țară din jungla africană.-

Vine anul 1939. Cercurile politice și militare discută despre evenimentele externe. Concluzia generală era că ciocnirea dintre Germania hitleristă și Uniunea Sovietică este inevitabilă.-

România trebuie să depună toate eforturile pentru a rămâne neutră, fiind prea mică față de cei doi parteneri și fără dorinți de expansiune spre Est.-

Acțiunea bulgară era criticată din punct de vedere al pretențiilor absurde asupra Cadrilaterului. În 1877-78 i s-a oferit României cadrilaterul Rusciuk-Sumla-Varna chiar de Rusia și Germania, însă România a refuzat cedându-l Bulgariei, care de abia atunci lua forma de stat. România s-a mulțumit cu un cadrilater mai mic și luat de abia în 1912-1913. Apoi, tendința tuturor popoarelor este de a merge spre sud, spre spele albastre ale Mediteranei, numai bulgarii o iau spre nord. Eșirea la Marea Egee și Mediterană era mult mai importantă pentru Bulgaria și ar fi oferit și României alte perspective.-

Acțiunea revizionistă maghiară agitată de grofii lor, era pornită pentru a-și salva propriile lor latifundii. O acțiune militară ungară, contra noastră, fără sprijinul altei puteri, desigur că n-ar fi avut nici o șansă. Intervenția germană în favoarea Ungariei și a Bulgariei, neuitatele ei aliate din 1914-1918, a răsturnat toate calculele politice și militare.-

În iarna 1940-1941, de asemenea vii comentarii pe tema războiului germano-sovietic.-

În Marele Stat Major, marea majoritate a ofițerilor susțineau că germanii în 3 luni vor doborî Uniunea Sovietică. Puțini erau care susțineau că Uniunea Sovietică este un popor mare, întins pe o suprafață enormă, -pe două continente- ceea ce va lungi enorm liniile de comunicații și de aprovizionare. Va fi nevoie de noi baze succesive, condiționate de linii de comunicații perpendiculare pe linia frontului etc. etc. și ce mai trebuie reținut este armata sovietică, care este foarte bine instruită.-

România după ce a fost ciopârțită de germani, n-are ce căuta alături de ei în război contra Uniunii Sovietice, fiindcă războiul trebuie considerat ca și pierdut. Prin sus-

ținătorii acestor idei erau doar: ZAMFIRESCU, NANOESCU, BORCESCU, CIOBANU, DRAGODANESCU și încă 3 sau 4 ofițeri.-

Situația internă devenea din ce în ce mai grea, iar CAROL II încerca fel de fel de formule pentru guvernare, dar nu reușea. La această stare de lucruri contribuia numai situația grea externă. Încă din 1936, Franța ne-a făcut cunoscut, că datorită situației ei interne, nu-și poate onora angajamentele luate pentru securitatea României. Anglia nu ne-a putut oferi decât credite pentru fortificarea frontierelor de West și Est. Vizite lui CAROL în Anglia, n-a putut obține mai mult. Vizita lui CAROL în Germania s-a soldat cu insucces, deoarece:

- intern - legionarii erau susținuți de germani;
- iar extern - Ungaria și Bulgaria își formulau revendicări teritoriale, susținuți tot de germani.-

Tot în acest an -1939- se produc o serie de incidente de frontieră, care determină mari concentrări de trupe. De asemenea se descoperă în partea de vest a Ardealului și în special în bisericile romano-catolice și calvine, un numeros material de propagandă iredentistă și numeros armament, în care au fost implicați și numeroși preoți. PAPA a intervenit stăruiitor pentru salvarea lor. Evenimentele se precipită și România este nevoită sub presiune germană- să cedeze inițial Bulgariei cadrilaterul Siliștra-Turtucaia-Balcic-Ekrene;

-apoi Ardealul de Nord și în fine Baserabia.-

Deși GUTA TATARASCU, readus la guvern, spunea că nu va ceda nici o brezică de pământ, iar CAROL II scria pe harta țării la Sud, West și Est - ne vom bate- totuși am fost nevoiți să cedăm fără rezistență. Apusul nu putea da nici un ajutor.-

La începutul lui septembrie 1940 - CAROL II încearcă o împăcare cu IULIU MANIU și DINU BRATIANU. Aceștia refuză. MISA MORUZOFF propune lui CAROL II un om tare, care va putea domina situația, pe ION ANTONESCU, fost în guvernul GOGA-CUZA și acum închis la Bistrița. CAROL mai încearcă, convocând un consiliu cu intimii săi și deși generalii adjutanți MIHAIL și PAUL TBODORESCU, ba, chiar și URDAREANU se oferă să formeze guvernul, CAROL își dă seama de situație și acceptă sugestia lui MISA MORUZOFF. Se hotărăște aducerea lui ION ANTONESCU de la Bistrița. ION ANTONESCU se duce pentru a-l însoți pe ION ANTONESCU pînă la București, în care timp îl pune la curent cu toată situația internă și externă. ION ANTONESCU se prezintă la

palat la 3 sau 4 septembrie (1940). Intrebat de CAROL II, dacă față de situația existentă își ia răspunderea formării unui guvern, ION ANTONESCU răspunde afirmativ. Cere însă să-i permită să ia contact cu IULIU MANIU, DINU BRATIANU și cu HORIA SIMA, șeful mișcării legionare și pe a cărei organizație se sprijină. La a doua prezentare va veni însoțit de HORIA SIMA. Toți cei menționați mai sus au cerut stăruitor ca întâi să abdice CAROL II și apoi să ajute pe ION ANTONESCU în formarea guvernului. În ziua de 5 septembrie ION ANTONESCU însoțit de HORIA SIMA se prezintă lui CAROL II, cărui îi condiționează formarea guvernului de abdicarea sa. Acesta surprins, răspunde că va reexamina situația și mâine 6 septembrie la ora ... să vină pentru a primi răspunsul. A doua zi, CAROL II comunică lui ION ANTONESCU că acceptă abdicarea în favoarea lui MIRAI și-l încarcinează cu formarea guvernului. ION ANTONESCU și-a luat obligația, ca să asigure plecarea nestingherită din țară a lui CAROL, "Domniței" și URDAREANU.-

-Abdicarea lui CAROL II a produs comentarii în toate cercurile:

- acest act se repercutează asupra întregii dinastii;
- sau numai la persoana celui ce a abdicat.

MIRAI era de fapt și în drept, alesul la tron, după decesul lui FERDINAND (1927), act recunoscut și proclamat de guvernul și parlamentul din acea vreme. CAROL a fost numai un uzurpator și cum a venit așa a plecat. Constituția din 1923 prevedea continuitatea la tron, așa că MIRAI era considerat la locul său.-

După sistemul lui FRANCO, ION ANTONESCU își arogă anumite drepturi, ce reveneau tronului, luându-și titlul de conducător al Statului. Putea să înlăture definitiv dinastia, dar n-a făcut-o. ION ANTONESCU urmărea să fie sigur pe guvernare, așa că să excludă orice surpriză de înlăturare din partea lui MIRAI și a olicei sale.- În al doilea rând, arăta să fie în mîna sa, prin dreptul de a semna decretule de avansări. Și în fine, de a înlătura pe toți cei ce erau înaintea sa la anuar, pregătindu-și astfel autoavansarea la gradul de "mareșal".-

- Un scurt consiliu la Ministerul de Interne. ION ANTONESCU, POPESCU DAVID și JACK POPESCU, hotărâse amănuntele plecării trenului regal, care trebuia să se facă în cel mai mare secret.

Ulterior, sînt chemați: inspectorul PAVELESCU ce conducea locomotiva, SACHELARIU VLADIMIR comandantul legiunii de jandarmi C.F.R., colonelul DRAGOMIR ce însoțea cu generalul POPESCU DAVID -ministru de interne- trenul regal pînă la frontieră și PÎRÎIANU inspectorul general al jandarmeriei, cărora li se fixează misiunea ce le revine. Gările Cotroceni și Mogoșoaia, Nord și Est sînt anunțate că un tren special va pleca din stația respectivă cu ministrul de interne, în strict secret.-

În noaptea de 6 spre 7 septembrie pe la ora 23, loiese din curtea palatului o mașină cu doi civili cu ochelari, în mare viteză, la volan MIHAI. Neobservați se duc la gara Mogoșoaia și în virtejul vitezei intră în rondul gării. Se aud țecăniturile de mitralieră -gata de tragere- crezînd că în viteza nebună nu poate să fie decît o mașină cu legionari.

La 23,35 CAROL și MIHAI ajung la peron, se îmbrățișează, se despart. CAROL se suie în vagon și întrebă dacă "domnițe" a sosit. La ora 24 trenul pleacă, spre o destinație necunoscută celor din stația Mogoșoaia.-

În dimineața de 7 septembrie, legionarii se trezesc și încearcă să le dea de urmă. Verifică direcțiile: București-Plocești-Brașov-Gluș-Craiea și București-Pitești-Craiova-Timișoara-Jimbolia. După mult efort, află că trenul a trecut de Turnu Severin și merge în viteză spre Timișoara. Legionarii se concentrează în toate stațiile dintre Timișoara și Jimbolia, cu maximum de forțe în gara Timișoara, unde trenul era anunțat că va opri pentru două minute pe linia întâia, atît cît să-i asigure o eșire urgentă spre Jimbolia.- Nu știa decît șeful de stație, șeful mișcării și ofițerul de la legiunea de jandarmi C.F.R., care își aduseseră tot efectivul pentru paza

liniei întâia. Intervine JACK POPESCU subsecretarul de stat de la interne, care aflase de preparativele legionarilor și cere directorului general al C.F.R.-ului OREZEANU, să oprească trenul special la Iugoj. JACK POPESCU comunică la telefon lui DAVID POPESCU și lui PAVELESCU inspector și mecanic al locomotivei, pericolul ce-i așteaptă și le ordonă:

- "La Timișoara intrați cu viteză oarecum redusă pe linia patra și apoi cu maximum de viteză prin gară spre Jimbolia".

În gara Timișoara, legionarii barase linia întâia cu peste 1000 de oameni, copleșind total pe jandarmii ce păzeau linia. Șeful de mișcare și ofițerul de jandarmi C.F.R. erau singurii care cunoșteau manevra cu linia patra.-

Fără știința legionarilor, se lasă liberă linia patra, astfel că la intrarea trenului în stație, dădea impresia de încetinire de viteză, și locomotive apucând pe linia patra, trecu rapid prin fața celor 1000 de legionari surprinși (păcăliți). Unii scot revolverele și trag cu furie în trenul ce fugea. Legionarii se repeză imediat la telefoanele din gară și ordonă celor din stațiile intermediare inclusiv Jimbolia, să tragă în plin, fiindcă trenul nu oprește și trebuie ucisii toți cei ce sînt în el.-

La Jimbolia trenul trece val-vîrtej peste bariera de frontieră. Grănicerii jugoslavi alarmați înconjoară trenul, care era tot ciuruit de gloanțe. Ocupanții trenului se culosseră cu burta pe podeaua vagoanelor. CAROL și "domnița" au scăpat culcați în băi. Coboră din tren: POPESCU DAVID, ministrul de interne, colonelul DRAGONIR și garda trenului compusă din jandarmi, bucuroși că au scăpat din focurile legionarilor.-

Așa se încheia domnia lui CAROL II în Țara Românească.-

- Guvernul ION ANTONESCU se formează după 15 septembrie, deoarece IULIU MANIU și DINU BRATIANU refuză, spunînd că

ION ANTONESCU sprijindu-se pe mișcarea legionară nu mai are nevoie de concursul lor, și deci de participare la guvern. Își iau obligația să aibă o atitudine binevoitoare și când va fi nevoie îi vor da și ajutor.-

După rebeliunea din ianuarie 1941, șefii partidelor istorice îi oferă lui ION ANTONESCU specialiștii lor.-

Instaurată la putere mișcarea legionară, începe să deslănțuie o serie de acțiuni teroriste, mai ales asupra populației evreiești. Incep așa zisă campanie de rominizare a comerțului evreesc, la început prin devastări și furturi, apoi luând magazinele cu totul, distribuindu-le partizanilor care credeau că pot continua scel comerț. Șeful necontestat al mișcării legionare era HORIA SIMA, vicepreședinte al consiliului de miniștri, încadrat de: PETROVICESCU-ministru de interne; IASINSKY-ministru sănătății; HORIA COSMOVICI, RADU BUDISTEANU, CONSTANT etc.,-iar la Direcția Generală a Poliției și Siguranței de stat-GHICA; la Prefectura Poliției Capitalei- colonel ZAVOLANU.-

ION ANTONESCU se sprijinea pe MIHAI zis ICA ANTONESCU-fostul șef al tineretului național liberal georgist, pe câțiva generali și în plus întreaga armată.-

MISA MORUZOFF văzînd turnura evenimentelor, pleacă în Germania pentru a lua instrucțiuni de la "Gestapou" cu care lucra încă de mult timp. Se reîntoarce în țară în cursul lunii octombrie 1940. Subalternii săi de la serviciul secret, colonel MICANDRU C. și alții îi ies în întâmpinare la frontieră și sfătuiesc pe MORUZOFF să se întoarcă în Germania, deoarece legionarii vor să-l aresteze. Scootîndu-se tare pe situație, deoarece făcuse legionarilor mari avantaje, dîndu-le importante ajutoare bănești, îi scutise de concentrări, mobilizîndu-i pe loc chiar în cadrele serviciului secret, refuză sfatul subalternilor săi și vine la București. Imediat a fost arestat și dus la Jilava cu un grup de circa 70 de persoane, printre care erau: GH. ARGESANU-fost prim-ministru; IAMANDI-fost ministru de interne; GAVRILA MARINESCU-fost prefect al pol.capitalei; NIKI STEFANESCU-fost subdirectorul general al poliției etc.etc.-

ION ANTONESCU numește la serviciul secret pe: colonel NICOLAIDE, care stă numai o lună; colonel VLĂDESCU NIC.,care moare; colonel COMIE RADU-suspectat de legionarism este schimbat în decembrie 1940 cu EUGEN CRISTESCU susținut de ICA ANTONESCU. Cine era EUGEN CRISTESCU? Originar din jud.Bacău, familie modestă

tatăl învățător, iar mama sa evreică creștinată. Face seminarul, dă diferența de liceu și apoi absolvă facultatea de drept. Deci bine pregătit ca intelect, inteligent și prezentabil, intră în direcțiunea generală a poliției cu ajutorul soției directorului general al poliției din acea vreme PANAITESCU, de a cărei simpatie se bucura. Datorită acestui fapt avansează mai repede și este păstrat tot timpul în centrală. Devine un foarte bun profesionist și apreciat de toți polițiștii. Ascensiunea lui provocă însă invidia lui MISA MORUZOFF și a lui VINTILA IONESCU, care era socotit asul poliției. EUGEN CRISTESCU datorită relațiilor politice și de rudenie cu CERMAT, fost director general al poliției, reușește să se afirme și să se mențină în poliție până în 1940, când prin GEORGE BRATIANU este prezentat lui MIHAI (ICA) ANTONESCU și ION ANTONESCU. Se evidențiază în lupta dusă contra legionarilor, dând toate informațiile despre mișcare și contribuind la distrugerea ei. Este ajutat tot timpul de vărul său GR. PETROVICI, care n-avea decât patru clase de seminar, însă cu înclinații de a deveni un bun polițist. Ceea ce îl caracteriza era răutatea. EUGEN CRISTESCU avea mare încredere în el, trimițându-l numai pe el în Germania pentru verificarea situației legionarilor. De asemenea la Tg. Jiu pentru comuniști și legătura cu informatorul lor BURNSPEIN.-

EUGEN CRISTESCU se atașează complet de ICA ANTONESCU, deoarece spera ca prin acesta să ajungă ministru al informațiilor. Pe EUGEN CRISTESCU îl vom mai vedea în decursul evenimentelor politice.-

ION ANTONESCU, la toate consiliile de miniștri, cerea lui HORIA SIMA să tempereze acțiunea legionarilor săi, dar acesta răspundea stereotip "voi lua măsuri".-

Asasinarea lui NICOLAE IORGA și VIRGIL MAGEARU a produs vli comentarii în toate cercurile politice și diplomatice. În diferite țări un număr de 54 universități au arborat drapelul îndoliat pentru moartea celor doi profesori și în special a lui N. IORGA, în timp ce universitățile noastre i-au ignorat.- Când s-a produs arestarea marilor politicieni ca: GUTA TATARASCU, C. ARGENTOIANU etc. etc., ION ANTONESCU a trimis de grabă pe devotatul său colonel RIOSEANU-subsecretar de stat la interne-ca să-i scoată de la prefectura poliției capitalei de teamă să nu fie asasinați. RIOSEANU un om de curaj, s-a dus singur la prefectura poliției capitalei și a scos pe toți politicienii închiși.-

-Războiul în vest continuă însă cu intensitate redusă. Germanii obținuseră victorii ușoare, iar pe englezi îi gonise depe continent, în celebra luptă de la Dunquerque. Întrebarea era: germanii debarcă în Anglia sau vor ataca URSS-ul. Debarcarea în Anglia era foarte grea și apoi nu aducea sfârșitul războiului. Coroana și guvernul englez erau pregătiți pentru evacuare în Canada, așa că războiul continua. Germanii se vor mulțumi că sînt stăpîni pe continent și vor căuta să lichideze cu URSS-ul.-

Unii militari germani susțineau: Anglia va fi doborîtă după ce vom ocupa Suezul, Irakul și India, dar întîi să terminăm cu URSS-ul. Anglia nu s-a intimidat și continua războiul oriunde putea lovi pe germani.-

-Vasul englez "Termonde" încărcat cu ciment și pietriș, trebuia să estupe canalul de la Porțile de Fer (Dunăre) și să împiedice navigația pe Dunăre. Încercarea a fost descoperită la timp și vasul reținut la Giurgiu.-

În cursul lunii octombrie 1940, ION ANTONESCU face o primă vizită lui HITLER, lăsînd în locul său pe HORIA SIMA, ca semn de încredere față de el. Bine înțeles ICA ANTONESCU, EUGEN CRISTESCU și RIOSSEANU erau permanent la posturi.-

Obiectul vizitei a fost de a informa pe HITLER asupra situației din țară. Tot cu această ocazie s-a cerut venirea în țară a misiunilor militare germane, pentru complectarea instrucției în armata noastră.-

După reîntoarcerea sa în țară, ION ANTONESCU, primește cam pe la începutul lunii noiembrie, pe amiralul CANARIS, șeful "gestapoului", care solicită eliberarea lui MISA MORUZOFF. ION ANTONESCU a motivat că nu poate face nimic, întrucît arestatul aparține lui HORIA SIMA. CANARIS știe că de la HORIA SIMA nu-l mai poate scoate. Cunoștea precis că HORIA SIMA este omul lui HIMLER, cu care CANARIS nu era în bune relații.-

În cursul lunii noiembrie sau începutul lui decembrie 1940, legionarii execută grupul celor 60-70 de arestați în celulele Jilavei. Mișcarea legionară devenea și mai agresivă, atacînd chiar unele elemente ale armatei.-

ION ANTONESCU face o a doua vizită lui HITLER, în cursul lunii decembrie 1940, cu care ocazie raportează toate nemulțumirile sale ce le are față de mișcarea legionară, dînd date precise. Aceste acțiuni legionare aduc nu numai nesiguranța în ordinea internă, dar și o dezorganizare economică. Cînd

se raportează că și unele elemente ale armatei au fost atacate de legionari, HITLER s-a supărat. Terenul fusese pregătit de FABRICIUS, ministrul Germaniei la București, care era cumnat cu von RIBENTROP, ministru de externe al Reichului și care l-a ajutat pe ION ANTONESCU.-

HITLER cheamă pe HIMLER și ordonă ca legionarii să-și potolească acțiunile lor și să nu mai stace elementele armatei de care are nevoie. Se crede că ION ANTONESCU capătă și el mână liberă pentru a readuce la realitate mișcarea legionară.-

În același timp la București, HORIA SIMA își dă seama că ION ANTONESCU pregătește ceva la Berlin deoarece:

- intâi-plecarea grăbită, neanunțată,
- al doilea- nu este luat și el (HORIA SIMA), așa cum fusese stabilit anterior,
- și în fine - numai este lăsat el ca înlocuitor la guvern, pe timpul absenței, ci ION ANTONESCU.-

HORIA SIMA își întrunește de urgență pe marii șefi ai mișcării legionare și hotărăsc o clarificare de poziție față de ION ANTONESCU. Se accelerează înarmarea legionarilor și pregătesc ocuparea posturilor cheie. Consultând pe SCHMIDT -omul de legătură al lui HIMMLER- acesta îl consiliază pentru o acțiune rapidă, înainte de întoarcerea celor duși la Berlin.-

ION ANTONESCU se întoarce mai înainte de timpul hotărât și este pus la curent de către ION ANTONESCU și EUGEN CRISTESCU, de tot ce s-a întâmplat în lipsa sa. La primul consiliu de miniștri, HORIA SIMA încearcă să fie amabil, cerînd să-i comunice și lui noutățile aduse din Reich de ION ANTONESCU. Acesta din urmă nu se lasă înșelată și răspunde evaziv. HORIA SIMA consecvent hotărîrii luate pregătește lovitura, considerînd că are un partid tare, capabil de a se sacrifica, eventual chiar pe MIHAI, pe cînd ION ANTONESCU numai armata.-

La 21 ianuarie 1941, HORIA SIMA declanșează rebeliunea și face greșală să atace unele elemente ale armatei. A fost de ajuns ca ION ANTONESCU să înceapă înăbușirea rebeliunii și în două zile să o termine. HORIA SIMA scapă cu ajutorul lui SCHMIDT, fugînd prin Banatul jugoslav în Germania.-

ION ANTONESCU își schimbă întregul aparat de stat, înlocuind pe legionari cu elementele sale. La direcțiunea generală a poliției aduce pe generalul LEOVEANU EMANOIL, la prefec-

tura poliției capitalei pe general GHEORGHE RADU, la inspecto-
ratul general al jandarmeriei pe PALI VASILIU, dublat cu general
TOBESCU iar la S.S.I. -fost serviciul secret- pe EUG.CRISTESCU.-

In volumul "Pe marginea prăpastiei" editat de preșe-
dinția conciliului de miniștri, se arată detaliat violențele
comise de legionari, și deci cauzele înlăturării lor de la
conducerea țării.-

ION ANTONESCU scoate din cadrele active ale armatei,
toate elementele care n-su corespuns postului avut pe timpul
cedărilor de teritorii și mai ales în Basarabia. Toți care
și-su părăsit posturile -trupa sau comandantul respectiv-
n-au fost cruțați. Astfel: general TENESCU FLOREA, general
IONESCU NIC. zis LAMAITA, RASCU ION, ALDEA, LIPEANU GH., STEFA-
NESCU C.etc, care vor constitui o mare masă de nemulțumiți,
nutrind răzburare lui ION ANTONESCU.-

Cu această ocazie, scoate din cadrele active ale
armatei pe cei mai vechi ca el -în special pe generalul TENESCU
FIOREA, un militar de mare capacitate- și peste care ION ANTO-
NESCU nu putea trece. Iși pregătea deci autoavansarea la gradul
de "mareșal" în timpul războiului ce-l gândea că-l va duce în
Est alături de germani. S-ar părea că toate erau premeditate
și pregătite pentru război.-

- Misiunile militare germane veneau continu în țară,
pregătind armata noastră de război.-

- La 1 mai 1941, LISSIEVICI și BORGESCU, au fost de-
legați de Ministerul Apărării Naționale la serviciul special
de informații. Primul ia în primire secția de informații, iar
cel de al doilea trece ca director de curs al unei școli de
agenți, predând și cursul de contrainformații în armată și în
special contraspionajul. La 15 iunie 1941, BORGESCU este numit
la secretariatul serviciului, în locul lui RADULESCU C. zis
BITA, trecut la cenzură.-

- La 21 iunie 1941, se declară război contra URSS-ului
alături de Germania.-

Din București plescă toate ambasadele și legațiile
țarilor cu care intram în război, plesau deci organele oficiale,
căci cele neoficiale (rețelele lor informative) rămăneau.-

Englezii erau cei mai bine organizați, fiindcă ei se
bazau pe o rețea a I.S.-ului (Intelligence service); pe masone-
rie și pe elementele prietene din câmpul economic.-

La plecarea lor erau identificați în rețeaua lor in-
formativă: CRISTUREANU, STEFANESCU FIR, IAROSLAWSKY, TERRIANU,
GH.GHENTESCU etc.-Schema întregii organizații descoperite se

găsește la S.S.I.- O întreagă organizație de spionaj în frunte cu RICA GEORGESCU, VISA POPOVICI etc. la care s-a găsit și 51 milioane lei, era arestată deja la Malmezon, dar nu a fost trimisă în judecată nici până la terminarea războiului, când au fost puși în libertate. Acest tratament s-a aplicat pe baza unei reciprocități cu englezii, care ne arestaseră pe căpitanul de port TANASESCU, rezidentul nostru în Orientul Apropiat cu sediul la Cairo, pe care îl condamnaseră la moarte, etc. Astăzi acest căpitan este în Australia cu familia sa și ocupă postul de căpitan de port la Melbourne.-

Războiul început să revenim la S.S.I.-Cu ocazia deplasării pe front, SSI-ul constituie un eșalon operativ în frunte cu EUGEN CRISTESCU, LISSIEVICI IOAN, IONESCU GH.zis BALIUS VASILE GEORGESCU (BECESCU FLORIN), GH.CRISTESCU, GUTA PETROVICI, IONEL STANESCU etc., care au mers pe lângă marele cartier general în scop informativ. S-au deplasat astfel: MAIA (Ilfov), Vîrteșoaia (Putna), Vedurile (Neamț), Sofrocăști (Roman), Iași etc.-La centrala serviciului din București au rămas: SIMINEL VICTOR ca șef și BORGESCU la secretariatul serviciului.-

-La 26 iunie 1941, se deslănțuie progromul de la Iași.

-La 27 iunie - progromul continuă.

-La 28 iunie - progromul încetează și pe ziua de 29 iunie era completă liniște la Iași. Se trimite o comisie de anchetă pentru a stabili de cine a fost provocat progromul și cine l-a executat. Comisia era compusă:

-din partea direcției generale a poliției, general LEOVEANU EMANOIL;

-din partea jandarmeriei, general TOPOR;

-din partea S.S.I.-ului MINALCEA CONST.

Ca tot în acel timp, S.S.I.-ul trimite pe:

-GR.PETROVICI la Poeni (Iași) 30 iunie și pe

-IONEL STANESCU la Brăila pentru identificarea unor posturi de radio-emisie clandestine, ce funcționau în acele regiuni.-

Rezultatele anchetelor de la Iași nu erau cunoscute la București, nici chiar la centrala serviciului, deoarece ION ANTONESCU și EUGEN CRISTESCU se aflau deplasați cu marele cartier general în zonă: Piatra Neamț-Roman.-

Se știa numai că, germanii au suferit o serie de înfringeri la trecerea Prutului în regiunea Sculeni-Iași, unde au avut pierderi mari. Aici a căzut și maiorul TURBURE, șeful centrului înaintat al SSI-ului ce însoțea trupele atacatoare. A fost prima victimă a SSI-ului pe front. Germanii au căutat o diversivone în opinia publică și trupe, pentru a camufla înșuc -

cesul de la Sculeni(Iași), atribuind vina înfringerii pe evreii din Iași, care nu erau vinovați cu nimic.-

-La 5 iulie 1941, a sosit și amiralul CANARIS, șeful "Gestapoului", care fiind cu un avion mare "Goliath", n-a putut ateriza la Roman,-unde se găsea marele cartier general- și a fost nevoit să meargă direct la Iași. De la S.S.I. s-au dus doi delegați -MICANDRU și von STAUNSKY- ca să-l primească și să-l însoțească pe CANARIS. Aceștia au declarat că elementele S.S.-ului german (HIMMLER) au provocat acest program.-

În luna septembrie 1940, când s-au reîntors la centrala S.S.I.-ului București: EUGEN CRISTESCU, MICANDRU și von STRANSKY, BORCESCU a întrebat personal pe EUGEN CRISTESCU, cine sînt vinovați de programul de la Iași. În loc de răspuns, EUGEN CRISTESCU se întoarse imediat spre STRANSKY și îi spuse: "mare porealie ști făcut cu programul acela de la Iași". STRANSKY a răspuns: "Să ne mulțumiți că vă scăpăm de evrei".-

La începutul lunii iulie, ICA ANTONESCU cheamă pe BORCESCU la Președinția Consiliului de Miniștri și ordonă: "serviciul dvs.va lua în primire localul ambasadei sovietice, cu toate mașinile auto care sînt acolo și veți pune sigilii. Totul rămîne în păstrarea S.S.I.-ului".-

-BORCESCU:domnule președinte, vă rog să-mi permiteți, profesorul meu de "Drept Internațional" OSCAR NICULESCU ne spune la curauri și dvs. care sînteți în specialitatea cursului știți- că aceste localuri se preiau de legațiile ce apără interesele statului aflat în război. Cum legația suedeză apără interesele sovietice, ea este în drept să preia localul.

-ICA ANTONESCU: dta.faci cum ordon eu șeful guvernului-vei avea și ordin scris.(se găsește în arhiva S.S.I.-lui).-

Localul fusese inițial luat în primire de direcțiunea generală a poliției, care revizuisse tot interiorul.BORCESCU pune pasă și sigilii. Mașinile le dă căpitanului GOMULCA ION-șeful garajului S.S.I. cu ordin de a le pune la punct imediat și închide în remize serviciului, pentru a nu fi folosite de nimeni.-

La începutul lunii august (1941) ICA ANTONESCU dă ordin scris, directorului VOICULET de la Președinție să ridice

mașinile auto de la S.S.I.- Procesele verbale de predare și primire le are căpitanul GOMULEA ION și depuse la arhivă.-

Localul ambasadei a fost preluat de Ministerul de Externe și folosit de personalul său.-

- Războiul continua. Contrar așteptărilor germane, armata sovietică luptă admirabil, cedând terenul pas cu pas și cu mari sacrificii pentru atacatori. De abia în luna octombrie este ocupată Odesa. De la începutul ocupației, o mare nenorocire. Comandamentul Div.10 Inf. instalat în localul părăsit de N.K.V.D., fiind mințit, sare în aer. ION ANTONESCU ordonă represalii și generalul MACICI le execută.-

- În nordul țării RĂDOSEANU este numit ca guvernator al Bucovinei. În Cernăuți se institue primul ghetou. Cu această ocazie mari abuzuri și jafuri. Din ordinul lui ION ANTONESCU, se trimite PETRESCU GH. de către Marele cartier general și IONEL STANESCU din partea SSI-ului pentru a constata neregulile de la Cernăuți. În urma acestor cercetări, se pune ordine și se acordă dreptul de a circula în oraș evreilor, obligându-i de a purta o brasardă galbenă la brațul stâng. De asemenea se pot aproviziona de la hale și piețe, numai după ora 10 dimineața.

- În interiorul țării partidele politice se manifestau slab. IULIU MANIU și DINU BRATIANU, care erau mai cunoscuți, au declarat că războiul contra URSS-ului nu trebuie împins la Est de Nistru. MIHAI deși tânăr, era de părere că războiul nu trebuie dus decât pînă la Nistru. MIHAI era antipodul tatălui său CAROL II, era modest, moral și sub influența mamei sale ELENA. Vorbea greoiu, însă avea o judecată clară și logică. Simpatiza pe DINU BRATIANU ca pe un suflet bun și sfânt, bun vinător. În schimb se temea de IULIU MANIU pe care îl considera ca un dușman al monarhiei.-

Pe timpul războiului ION ANTONESCU se interesa de cele ce se discute la palat. Il informa:

- colonelul RADU DAVIDESCU, șeful cabinetului militar de la președinție, care prin MIRCEA IOANITIU - secretarul lui MIHAI, afla tot;

-doamna ALICE STURZA - mesalina țării noastre și care avea succes peste tot;

-prin EUGEN CRISTESCU, care dispunea de PAUL DOBRESCU și alții;

-prin PIKI VASILIU care introdusese la palat pe căpitanul VERGOTTI. Acesta era un ofițer de jandarmi, prezentabil, stilat și devotat lui PIKI VASILIU. Scopul introducerii la palat era de a informa cu tot ce se discută -cancanurile- intrigile de la curte și legăturile cu oamenii politici.-

Intrat în noul mediu al palatului VERGOTTI este captat de ELENA și uită de misiunea sa, devenind un intim devotat al palatului. Mulți susțin că devenise intimul ELENEI.-

PIKI VASILIU neputând erta trădarea, îl mută în Transnistria la Odesa. Palatul reacționează și chiar MIHAI personal cere lui ION ANTONESCU să-l readucă pe VERGOTTI. În asemenea condițiuni VERGOTTI revine la palat. Intre timp este avansat maior și rămâne tot timpul până la plecarea lui MIHAI și ELENA din țară, când ia hotărîrea să-i însoțească și în străinătate. Atașamentul lui VERGOTTI față de MIHAI și ELENA, eu determinat pe mulți să susțină că intimitatea lor este evidentă. Alții susțin: "dar ELENA nu era o călugăriță".-

ION ANTONESCU deși ignora pe MIHAI, totuși era monarhic. Nu a dat atenție încercărilor arhiducesei ILEANA, care prin germani căuta să-l înlocuiască pe MIHAI cu fiul ei cel mai mare STEFAN. Aventura arhiducesei ILEANA de la Viena era cunoscută lui ION ANTONESCU și germanilor, de aceea n-au luat-o în serios.

Cînd în 1943 existau informații că "gestapoul" urmărește otrăvirea lui MIHAI și a lui ION ANTONESCU, acesta din urmă, a dat lui EUGEN CRISTESCU ordin ca să prevină asemenea încercare. Executarea acestui ordin i-a revenit lui BORCESCU. El a luat o serie de măsuri la vila lui ION ANTONESCU dispunînd de ofițerii din S.S.I., iar la palat măsuri mai discrete, fiindcă nu trebuiau alarmati MIHAI și ELENA. După cîteva zile s-a constatat, că nu corespundea realității chestia otrăvirii.-

La palat, nu mai era animația de altă dată de pe vremea lui CAROL II. Anturajul lui MIHAI mai redus, iar contacte cu cei de afară mai puține. De aceia MIHAI cu cei din anturajul său se considerau ca o opoziție a lui ION ANTONESCU. Acesta din urmă nu inforse pe MIHAI în toate problemele de stat, iar MIHAI nu înțelegea de ce se prelungăște războiul în Est.-

-In octombrie 1941 după ocuparea Basarabiei și a Transnistriei se institue două noi guvernăminte:

-al Basarabiei - la Chișinău cu generalul VOICULESCU și al

-Transnistriei - la Odeșă - cu profesorul universitar GH.ALEXANDRU; primar - GHERMAN PINTEA; prefect al poliției Odeșă colonelul POPOVICI IULIAN.-

S.S.I.,ul detașează pe: LISSIEVICI ION, IONESCU GH. (PALIUS VASILE) și pe BOCESCU FLORIN pentru a organiza aceste teritorii din punct de vedere informativ. Basarabia cu un centru la Chișinău și două subcentre: Bălți și Cetatea Albă; Transnistria cu un centru la Odeșă și cu subcentre la: Tiraspol, Balta, Golta și Moghilev.-

Ministerul de interne organizează poliție urbană și rurală, siguranța, informațiile și pază.-

Marele cartier general a efectuat câteva "mari unități" divizii - pentru păstrarea teritoriului și a asigura liniile de comunicații și aprovizionarea spre front.-

Să revenim la centrala S.S.I.ului. Operațiunea germană de a face infiltrații în toate domeniile de viață ale țării, pentru a ne infunda total intereselor lor, s-a resiațit și în cadrul SSI-ului. S-au identificat numeroși prieteni ai germanilor, deci suspectați că ar putea da direct informații lor, iar pe directorul BOCESCU (BOCESCU FLORIN), care primise recent cedea un automobil. Măsura a fost de înlocuirea lui de la secția de contrainformații cu BOCESCU. Nu după mult timp, BOCESCU FLORIN a fost găsit că era stipendiat de germani, încă din anul 1936, de către von RITGEN, care era camuflat atunci ca stațet de presă la legatia germană din București.-

Spre sfârșitul lunii decembrie 1941, EUGEN CRISTESCU cu BOCESCU sînt chemați de ION și IGA ANTONESCU. Priaul (ION ANTONESCU) adresîndu-se lui BOCESCU, în cuvinte confuze, nimic precis, contrar uzanțelor militare, a dat să înțeleagă că deși sîntem în război, trebuie să avem pregătută și o alternativă a

schimbării politice și deci a ieșirii României din război. Apoi adresându-se lui EUGEN CRISTESCU: dumneste îl vei acoperi, dar dacă BORCESCU va fi descoperit, el singur va trage consecințele, fără a implica pe vreunul din cei de față. Audiența s-a terminat rapid. BORCESCU a trebuit să reflecteze mult timp până să-și definească precis misiunea pe care o avea de îndeplinit. Față de convingerea proprie ce o avea că războiul este pierdut, în plus documentat de anumite lucrări pe care le citise, el depășește gândirea lui ION ANTONESCU și își propune: "pregătirea pentru ieșirea României din război din orice situație politică și militară ar fi ea". Misiunea sa n-a fost cunoscută de nimeni, nici chiar de serviciile de informații germane. A rămas totuși surprins când a fost depistat de serviciul de informații englez în mai 1944.-

EUGEN CRISTESCU a înțeles să-l acopere și să-l ușureze în misiunea sa, preluând asupra lui problema comunistă, care era cea mai grea.-

Correspondența în interiorul secției, deci în cadrul unității lui o semna BORCESCU, pentru a nu da de bănuit nimănui, decât cel mult că necunoscând problema comunistă și șeful nefiind mulțumit îl ajută pe BORCESCU. Cei care cunosc cum s-a lucrat în mișcarea de rezistență din Franța, Belgia, Olanda, înțeleg perfect acest sistem de camuflare.-

- Anul 1941 este aproape terminat. La președinția consiliului de miniștri ICA ANTONESCU pregătește un discurs cu rezonanțe sonore pentru Anul Nou. El este un om de statură mijlocie, destul de inteligent și tot atât de ambițios. De când era elev în clase 7 sau 8 de liceu manifesta dorința de a ajunge prim ministru. Regimes care a dat pe BRATIANI, pe ARMAND CALINESCU, probabil că trebuia să-l dea și pe ICA ANTONESCU.-

Întret în politică, ajunge șef al tineretului georgist și conferențiar la catedra de "Drept internațional" la Universitatea din București. În 1933-34 când ION ANTONESCU a fost comandant al Diviziei din Pitești, ICA reie legăturile de rudenie și menține bune relațiuni în tot timpul, în speranța că dacă n-o putea parveni prin GEORGE BRATIANU -patronul său politic- să ajungă ministru, poate ajunge prin ruda sa. În timpul internării lui ION ANTONESCU la Bistrița, ICA îl vizitează și-l pune la curent cu situația politică internă și externă. Când în 1940 ION ANTONESCU este adus de la Bistrița la palat, ICA îl înso-

țește pe drum, simțind că acum este timpul și pentru el de a fi ministru. După rebeliunea legionară el ajunge vicepreședinte al Consiliului de miniștri. La universitate nu putea rămâne numai ca conferențiar, nu prea era potrivit cu postul ce-l avea. Plagiază niște lucrări și își ia titlul de profesor universitar, dar după el îl trage și pe circul său O.VLADESCU. Astfel că amândoi pătrund -pe poarte din dos- ca profesori, la cel mai înalt for de cultură - Universitatea București.-

Față de înaltul post ce-l ocupă îi trebuia o locuință corespunzătoare. Vinde vila ce o avea la Sinaia și își construiește casa din str. Batiște. Crezându-se reușit și fizicește, se îmbrăca cochet. Aprosop de două sau trei ori pe săptămână își proba alt costum nou. Croitorul se ducea la biroul său, deoarece ICA nu avea timp să plece de la președinție. Cam sfemiat -dar atent cu ele prin cadourile mari care le făcea. Vanitos și încrezut îi plăcea să fie adulat. Femeile când îl prindeau în mijlocul lor, se întreceau în admirația costumelor, discursurilor sale și a politicii ce o duce. Dintre ele se desprinde ILEANA KERCIU o văduvă tânără și de o frumusețe remarcabilă pe care ICA o apreciază cel mai mult, urmând să se căsătorească cu ea. Evenimentele răsturnând calculele făcute, ICA o trimite pe ILEANA KERCIU în Elveția cu sumele necesare pînă va veni și el.

În materie politică se credea un as, un Metternicht al Europei. Discursurile sale erau întotdeauna preserate cu cuvinte a căror rezonanță trebuie să amplifice efectul retoric, pentru a acoperi unele lipsuri din fond.-

Intr-una din vizitele făcute la Berlin, fiind după o masă oficială, venind în discuția ceva despre Franța, se adresează cu aer protector către RIBENTROP și îi spuse: dacă ai vreo dificultate cu LAVAL, ți-o tratez eu. RIBENTROP surprins la început, făcu o grimază de compătimire și plecă din grupul care erau.-

Altă dată, din ordinul lui ION ANTONESCU, o comisie financiară română trata la Berlin, modalitățile de plată pentru mărfurile cumpărate sau vindute de România și Germania. Textul român diferea de cel german dar se ajunsese la o soluție de compromis. Cum ION ANTONESCU și delegația română s-au întors în țară fără convenția semnată, s-a dat delegație lui ICA ANTONESCU care se ducea la Berlin pentru alte probleme, să semneze convenția de plăți și să o aducă la București. Germanii cunoscându-i

defectele, îl fratează și că datorită calităților sale îi oferă o convenție și mai favorabilă decât cea obținută de delegații financiari (ai B.N.R.-ului) și îi dă textul inițial german, complet nefavorabil pentru România. La reîntoarcerea sa, ICA se laudă față de ION ANTONESCU că a obținut un mare succes cu convenția financiară câștigând mari avantaje pentru noi. Când s-a aflat realitatea și cum mai era dovedită duplicitatea lui ICA, ION ANTONESCU a vrut să-l aresteze (toamna lui 1942), însă ICA i-a căzut în genunchi cerându-i ertare.-

ICA ANTONESCU avea convingerea că va veni un moment politic în care ION se va retrage sau va fi înlocuit și el îi va succeda la conducerea guvernului ca cel mai competent.-

În politica externă, în afară de strînsele relații ce le avea cu statele din axă și în deosebi cu Germania, ICA ANTONESCU ducea o politică de strînsă prietenie cu Turcia. Idem, de bune relații cu Elveția, Suedia, Spania și Portugalia.-

ION ANTONESCU comandă în Suedia construcția a circa 40 vase speciale de pescari și care erau gata la sfîrșitul războiului.-

- Anul 1942.

La începutul acestui an se întocmește prima lege și regulament de organizare și funcționare a SSI-ului. Pînă în acest an, au fost doar niște instrucțiuni de funcționare date de Marele Stat Major. Organizarea SSI-ului era corespunzătoare Secției II-a, deci pe birouri. Cum prin noua organizare se creiau 12 birouri conduse de lt.colonel și colonel -directori- din orgoliu au schimbat denumirea din birouri în secții. Șeful serviciului era post de răspundere, în timp ce pentru șefii de secții -foști de birouri- nici vechile instrucțiuni, nici noua lege nu prevedea că ocupă loc de răspundere.-

În cursul acestui an, s-au depistat circa 11 organizații de informații și spionaj german pe teritoriul României. Schemele lor se găsesc la S.S.I.-În fața unei asemenea situații, misiunea lui BORGESCU devine foarte grea, totuși a conceput următorul plan de activitate:

1.-Identificarea tuturor organelor de informații și de spionaj germane;

2.-Identificarea și compunerea interioară a tuturor formațiunilor și organizațiilor paramilitare;

3.-Identificarea și amplasarea tuturor forțelor germane aflate pe teritoriul nostru, evidența lor lunară, intruoft unele plecau, altele veneau;

4.-Identificarea tuturor membrilor ce compuneau legația și consulatele germane;

5.-Idem, pe a tuturor cetățenilor germani și români care frecventau legația și consulatele;

6.-Identificarea tuturor colaboraționiștilor politici, economici și presă, de la departamente și instituții. După listele întocmite la acest capitol s-au făcut epurările în toamna anului 1944;

7.-Captarea de elemente informative, chiar din mijlocul organizațiilor de informații germane;

8.-și în fine, cea mai grea lucrare, "Desinformarea".- Germanii primeau multe informații chiar și pe cale particulară de la diferite instituții, unele le verifica prin S.S.I., așa că BORCESCU trebuia să fie atent să dea numai ceea ce trebuia ca să creadă ei.-

Cazul de la legația germană din seara de 23 August 1944 este concludent. EUGEN CRISTESCU care se refugiase cu TOBESCU la legația germană, este pus de KILLINGER să vorbească la telefon cu serviciul special de informații pentru a afla, care este adevărata situație. La telefon EUGEN CRISTESCU precizează: "domnule colonel BORCESCU, atît eu cît și domnul ministru KILLINGER, nu știm care mai este situația. Sînt șanse de refacerea ei?

Deci germanii au fost surprinși de această lovitură de stat, datorită desinformării făcută de BORCESCU, an cu an, zi cu zi. Nu trebuie să excludem că, meritul cel mare îl au cei ce au procedat cu energie și rapid la efectuarea actului de la 23 August.-

-În luna martie sau aprilie 1942, din cauza frontului ce se deplasa spre Est -teritoriul Basarabiei și al Transnistriei- trece de la LISIEVICI la BORCESCU. Centrele și subcentrele S.S.I. continuă să lucreze din punct de vedere tehnic cu secțiile respective, însă administrativ și disciplinar depind de BORCESCU. Cu această ocazie LISSIEVICI predă o corespondență, în care se menționa că, conform aprobării lui ION ANTONESCU toți partizanii prinși să fie împușcați. BORCESCU întocmește un referat prin care arată că partizanii prinși trebuie tratați ca și prizonierii de război, întrucît ei își apără propria lor țară. Ca urmare la referatul lui BORCESCU, s-a obținut rezoluția: "La dosar".-

-Tot în cadrul S.S.I.-ului PROCA, șeful secției de contrasbotaj, nefiind mulțumit de ceea ce agenturile și rendețele contrainformative îi dădea; în plus influențat de germani, cere lui EUGEN CRISTESCU aprobarea de a-și crea o agen-

tură proprie, specială pentru contrasabotaj -tot în cadrul S.S.I.-ului- în toate fabricile și uzinele importante cu ofițeri tehnici (ingineri) dublați cu echipe de agenți.-

BORCESCU s-a opus, deoarece: acești agenți nu vor raporta numai despre contrasabotaj, ci vor da informații pendinte de Secția C.I., adică -problema comunistă,-al doilea, vor face abuzuri și presiuni asupra muncitorilor, ceea ce va crea nemulțumiri.-

EUGEN CRISTESCU răspunde: "dar pe dumneata ce te doare această chestiune. Nu conduc eu în fond problema comunistă ca și cea legionară? Dta.ești "pro forma" pe cînd PROCA trebuie să lucreze direct pentru evitarea actelor de sabotaj. Eu cu PROCA mă voi înțelege f.bine".-

BORCESCU obiectează din nou: "cred că și dvs.sînteți de acord că nu trebuie amestecate atribuțiile între secții. În plus, știți dvs. ce raportează el direct germanilor? Sînt cîțiva șefi de secții și funcționari, pe care îi suspectez, că în afară de ce se dă de dvs.șeful serviciului, dar dau și ei direct germanilor, așa cum se mai fac și prin alte instituții de stat, știți dvs.-

EUGEN CRISTESCU răspunde: "aceasta rămîne să o dovedești. Fiind cerere germană, PROCA rămîne în fabrici și uzine cu tot noul aparat și care se va ocupa numai cu contrasabotajul".-

BORCESCU începe filarea șefilor și a funcționarilor ce veneau în contact aproape permanent cu germanii. PROCA este avertizat de ajutorul său PACESCU și protestează la EUGEN CRISTESCU. Acesta îl invită în biroul său pe BORCESCU și spune: "Uite, PROCA protestează contra dtale.că-i urmărești activitatea.-

Da, răspunde BORCESCU, este adevărat, a fost o greșală a lui PACESCU, dar un om care este corect și n-are nimic pe conștiință nu protestează. Dacă este ordin, chiar și dvs. puteți fi filat -după cum ați mai fost filat de MIU și n-ați protestat. Dacă PROCA se simte ofensat, trebuie să știe că eu îmi apăr patria, iar dacă el vrea să raporteze germanilor n-are decît să o facă.-

EUGEN CRISTESCU intervine: nu trebuie împinse lucrurile atît de departe și sînt convins de PROCA că este tot atît de bun român ca și dta.-

Externe:

Un eveniment mai mare politic are loc în Canada în primăvara anului 1942. Acolo se constituie Organizația Națiunilor Unite și se întocmește "Carta națiunilor unite". Liga Națiunilor de la Geneva, din cauza deficiențelor sale a dat faliment. Acum se ținea seama de experiența trecutului și de aceea au constituit această nouă organizație. Interesant era că națiunile întrunite lusesse hotărârea ce să anuleze toate modificările de teritoriu provocate de hitleriști și fasciști, astfel că la încetarea războiului, toate țările vor reintra în frontierele din 1938.-

Acest eveniment a fost comentat și în cercurile noastre politice olt și la palat, întărindu-se și mai mult convingerea, că nu trebuia dus război la Est de Nistru.-

IULIU MANIU de conivență cu DINU BRATIANU întocmește un nou memoriu lui ION ANTONESCU și îi sugerează ideea de a scoate România din război.-

- În interiorul țării se iveau greutăți datorită prelungirii războiului peste prevederi.-

Starea de spirit,- încep să se manifeste nemulțumiri contra germanilor deoarece iau prea multe alimente în detrimentul populației. BORCESCU întocmește un referat prin care arată că cele de mai sus corespund realității și cere limitarea cotelor de alimente ce trebuiesc date germanilor. EUGEN CRISTESCU susține referatul în consiliu de ordine și ION ANTONESCU hotărăște:

-nici un soldat german nu poate trimite în Germania la familie lui mai mult de 5 kgr.lunar;

-să se facă control la frontiere. Se confiscă ce trece de 5 kgr.;

-pentru armata germană se va da prin grija Ministerului Aprovizionării, conform cotelor stabilite prin convenție,-

Schimbarea miniștrilor de la diferite departamente era făcută în ideea de a găsi omul potrivit care să corespundă funcției și locului ocupat. Aceste schimbări au continuat tot timpul războiului fără a ajunge la rezultatul dorit.-

Cauza era:

-defectuoșitatea organizării interioare a ministerelor respective;

-existența unui personal corupt și pus pe afaceri;

././.

-infiltrațiile germane și cererile lor permanente;
-nerespectarea dispozițiilor date de guvern, chiar și de oamenii așa zisi "mari".-

-La Ministerul Economiei Naționale, profesorul FINTESCU spune unui prieten ce-l vizita: "mă depășesc lucrările acestui minister și am impresia că și ION ANTONESCU nu-i mulțumit de mine." Dacă aveți această impresie și nu puteți înlătura cauzele indicate mai sus, mai bine dați-vă dimisia și plecați cu capul sus - nu schimbat! Si profesorul a ascultat sfatul.-

-Idem profesorul LEON.

-La Ministerul Aprovizionării, generalul CONSTANTIN spunea aceluiași prieten: "Eu muncesc enorm, și totuși nu știu de ce nu merge ministerul". "Domnule ministru - răspunde prietenul- de ce nu înlăturați pe cumnatul dvs. care face mari afaceri chiar cu soția dvs.-Din nenorocire, joacă și cărți pe miză mare, stîrnind invidia doamnelor de la patronaj, care întretin discuțiuni defavorabile dvs.".- CONSTANTIN neavînd energia necesară, a fost schimbat cu ARBORE.-

-La Guvernământul Transnistriei GH.ALEXEANU avea o slăbiciune; IRINA BURUAIĂ cu o escadrilă de avioane și o școală de pilotaj, în plus afecțiune pentru germani. Organele de cale ferată din Transnistria a procurat lista cu trenurile și cu nr. vagoanelor cu cereale trimise în Germania, fără știința și deci fără aprobarea guvernului român. A fost înlocuit cu generalul POTOPEANU care a repus ordine și regulă în administrarea provinciei.-

-AUREL PANA, deși fost ministru al agriculturii, deci cunoscător al legilor ce erau în vigoare, neținînd seama că cerealele din magaziiile sale sînt blocate și sigilate, fiind destinate consumului intern, el le vinde germanilor.-

-Erau și persoane competente, ca MIRCEA CĂNCICOV, însă nu putea fi readus la minister fiind pe linie germană. Totuși germanii reușesc a băga la Ministerul Economiei Naționale, ca secretar general pe ORBONAS, ginerele lui KILLINGHER.-

-Legionarii stăteau potoliți dar nemulțumiți. O parte din ei susțineau că, dacă ei luau guvernul n-ar fi intrat în război și că rebeliunea a fost provocată de ION ANTONESCU pentru a-i discredita pe legionari față de HITLER.-

-Alții nemulțumiți pe germani că îi tratează ca ostateci, ținîndu-i în lagăre, din cauza lui ION ANTONESCU.-

Cei din țară erau nemulțumiți, căci toți au fost înlăturați din toate funcțiile importante, chiar și din cele minore. Se simțeau persecutați și urmăriți. Preotul BOLDEANU, urmărit de direcția generală a poliției și de prefectura poliției capitalei, reușește să fugă prin Banajul jugoslav în Italia. În consiliul de ordine prezidat de ION și ICA ANTONESCU s-a propus de PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU creierea unei "brigăzi speciale" de urmărirea activității legionare sub conducerea chestorului NIC.GEORGESCU. -

Această brigadă a funcționat tot timpul la prefectura poliției capitalei și a avut în compunerea ei elemente din toate instituțiile Ministerului de Interne, plus cele de la S.S.I. date prin grija lui GR.PETROVICI. Față de aceste măsuri, activitatea legionarilor pe timpul războiului a fost inexistentă.-

- Probleme evreească.

Problema evreească a fost pusă de partidele de dreapta, fiindcă celelalte partide aveau alte vederi. Evreii constituiau o populație liniștită, muncitoare și mai avansată ca restul populației, de aceea îi vedem în comerț și industrie în număr mai mare. Uniunea evreilor pămînteni era compusă numai din familiile acelor care s-au jertfit pentru România în primul război mondial, deci cu drepturi ce nu le poate contesta nimeni.-Apoi erau o serie de evrei introduși în știință, literatură, în creatori de industrii, care de asemenea erau socotiți ca asimilați sau identificați cu interesele noastre românești. Venirea celor din Galiția a dat prilej partidelor de dreapta cuzisto-legionare să creieze o problemă evreească, fără a veni și cu soluții de rezolvare pașnică. Ei deslănțuiau manifestații brutale, degenerînd în devastări și jafuri, creînd o atmosferă penibilă atât în interior cît și în exterior. Partidele de ordine au crezut că venind la putere, vor domina situația și extremiștii de dreapta vor fi potoliți.Unii susțineau să le pună la dispoziție trenuri și vapoare pentru emigrare în Palestina sau oricare țară vor să plece. Războiul ne-a surprins, fără ca problema să fie rezolvată. România intră în exă. Ce va face?! Va face ce a făcut Germania! De-sigur că nu.. Să-î cedăm pe toți Germaniei cum a fost în Ungaria. Nu, ar fi socotit ca o știrbire din demnitatea și suveranitatea noastră. Apoi, se creiază un precedent și ar mai putea

cere pe toți oamenii politici adversari ai războiului din Est, pentru a fi internați în lagărele lor. Sub aspectul Ungariei sînt avantaje mai mari. Se spală pe mîini, dînd altora să rezolve problema. După ce evreii vor fi lichidați -noi ungurii sîntem un popor civilizată- nu s-a întîmplat nimic pe teritoriul nostru. Iezuitism formal.-

ION și ICA ANTONESCU au hotărît creierea unui regim special. Pentru Bucovina și Basarabia ghetouri și lagăre în Transnistria pentru că au atecat trupele romîne în retragerea din 1940, iar pentru restul țării se va crea un comisariat general al evreilor în București. S-a spus: din ghetouri și din Transnistria îi putem aduce în țară pe evrei sau să mai plece din țară care vor, dar din Germania.... tămîie. Totuși în această mare nenorocire pentru evrei, s-au găsit mulți care să-i jefuiască, sau să facă afaceri pe spinarea lor și poate fi clasat ca primul chior PIKI VASILIU.-

La comisariatul general al evreilor, transformat în "centrala evreilor" a fost numit ca imputernicit al guvernului pentru treburile evreești RADU LECCA. Originar din Moldova, bine instruit, fire cercetătoare, dar aventuroasă, intră în serviciul de spionaj german. Era înainte de 1940, cînd RADU LECCA este descoperit la Paris, de către autoritățile franceze ca spion german și condamnat. Germanii îl aduc în România în scop de a-l instala ca director general al poliției. ION ANTONESCU refuză și atunci i se dă în cadrul guvernului calitatea de "imputernicitul guvernului pentru treburile evreești înființînd "Centrala evreilor" instalat în localul din strada Pictor Romano nr.1. Aici avea ca secretar pe ISACRANU, iar la celelalte birouri numai evrei. Reprezentantul evreilor era dictatorul GHINGOLD, despre a cărei soție se spunea că este fi strînse relații cu un domn mare de la legația germană. Mai tîrziu doctorul GHINGOLD a fost înlocuit cu GROSSMAN.-

RADU LECCA pentru a capta prietenii celor de la S.S.I. îi invită în localul din str.Pictor Romano la mesele bogate-prelungite ce le dădea lui KILLINGER în fiecare lună. Invitați erau: EUGEN CRISTESCU, MICHANDRU, PROCA, GEORGESCU FLORIN etc.- De asemenea se arăta atent la toate cererile făcute de BORCESCU pentru a scuti de taxe zeci și zeci de evrei săraci, în plus pe cei oficiali-protejați de S.S.I.- În această privință RADU LECCA a fost foarte amabil. Se lăuda cu afa-

cerurile sale pozitive, cantină, echiparea unor copii săraci, dar uita suferințele celor mulți din ghetouri și lagărele din Transnistria. Jerte inutile și mii de morți ce nu se pot acoperi cu nimic.-

Problema maghiară. Era cea mai complicată, din cauză că minoritatea maghiară era cea mai bine organizată în interiorul țării, iar din afară erau foarte bine susținuți de guvernul ungar, cât și de Papa.-

Tratatul minorităților de la Trianon le ofereau mari avantaje, ceea ce îi determina să nu se încadreze în sistemul statal român. Refuzau să învețe limba română, să răspundă la anumite obligațiuni față de stat, uneori chiar la serviciul militar, așa că în timpul războiului n-au fost trimiși pe front, ci puși la împăduriri în cadrul părților sedentare ale regimentelor. Munca lor se poate califica ca o bătăie de joc. În 1939 s-au găsit de autoritățile române pe lângă un numeros material de propagandă și armament în cantități apreciabile în bisericile și minăstirile romano-catolice cu știința și complicitatea preoților respectivi. Aceasta nu se putea face fără consimțământul Papei, de aceea a și intervenit pe lângă guvernul român, să fie scoși din cauză toți preoții romano-catolici și calvini. Acțiunea revizionistă maghiară susținută de guvernul din Budapesta, cât și de lordul ROTHMOORE șeful unui trust de presă engleză, de asemenea influența foarte mult asupra acestor minoritari maghiari.-

Din punct de vedere politic, aveau partidul maghiar condus de GYALMAR ELEMER, care de obicei se cartela cu guvernamentalii și uneori independent și M.A.D.O.S.U.L.-partidul democrat cu SASZ PAAL. Indiferent de ideologia afișată a partidelor, de beneficiile ce le au în diferite situații, ei nu uită că sînt maghiari și își manifestă violent iredentismul lor.-

Papa le-a infiltrat ideea că, ungurii creștinați de Sf.Stefan (anul 1000) este poporul ce trebuie să conducă europa centrală. De aceea au creiat Budapesta ca să corespundă ideii de dominare a eupei centrale.-

În 1939 - pînă și mecanicii de locomotive unguri, au plecat cu locomotive și trenuri la compatrioții lor.-

Secui -după unele păreri- nu sînt unguri puri, ci maghiarizați. Intr-adevăr au ceva din arta moldovenească, pînă și porțile de lemn sculptate cu streașina, ceea ce nu se vede

la ungurii puri. Sînt mai adaptabili la romînzare. Un sat german -complet maghiarizat- a fost solicitat sã revinã la limba germanã, decã nu vor sã primeascã limba romînã, dar au refuzat spunînd cã ei sînt maghiari. În aceastã situație sînt mulți slovaci, șvabi, ruteni, romîni. La vest de granița noastră pînã în Tisa aceeași situație. Ungurii n-au fost nici odatã nici ortodocși și nici greco-catolici, dar azi au la Debrețin un episcop ortodox și un episcop greco-catolic, maghiari, luați de la romîni maghiarizați. Serviciul de spionaj maghiar foarte activ își gãsea întotdeauna elemente în rîndurile minorității respective, care sã-i ajute. Printre altele susțineau distrugerea intelectualilor romîni prin rãspîndiri de boli sociale.-

Guvernele romîne ce au succedat la putere au avut o atitudine binevoitoare impusã și de tratatul minorităților, dar mai ales de interesul de a obține voturile lor în alegeri.-

Problema germanã. Minoritatea germanã (sași și șvabi) a fost o populație pașnicã și foarte muncitoare. Era mult mai bine organizatã ca elementul romînesc. A fost prima minoritate, care a cãutat sã se încaadreze în sistemul statal romîn, fãrã s-și modifica felul lor de viață, în cerc închis german. Au avut un partid german sub conducerea lui HANS OTTO ROTH și RUDOLF BRANTSCH, care au dusînut întotdeauna raporturi bune cu romîni. La început sectari, cu timpul au mai renunțat și s-au amestecat cu romîni. Sașii erau deținătorii unei mari părți din industria și comerțul din Ardeal, cu timpul au început sã colaboreze și cu romîni.-

Apariția hitlerismului, stricã aceastã minoritate, în sensul cã o face sã creadã cã va deveni stãpîna neconstatã a Ardealului. Deși bãtrîni HANS OTTO ROTH și RUDOLF BRANTSCH se opun, recomandînd minorității lor sã pãstreze fidelitate Romîniei și sã continue viața normalã, totuși tineretul adoptã ideile hitleriste. Conducãtorul lor ANDREAS SCHMIDT înfruntau pe bãtrîni sã organizezã tineretul (Hitlerjungend), devenind agresivi. Organizeazã tabere, cîmpuri de exerciții și trageri și se înroleazã în armata germanã.-

Sub presiune germanã, ION ANTONESCU dã un decret, prin care dã voie ca militarii activi și de rezervã se pot înrola în armata germanã, fãrã a pierde drepturile lor de cetățeni romîni. S-a stabilit chiar o convenție între ION ANTONESCU și Hitler ca minoritatea germanã sã recruteze și sã fie încor-

porați în armata germană. Acum asistăm la un examen, cine se duc cu germanii, cine rămân cu românii? După sfatul bătrînilor, au rămas o parte -mică desigur- dar în cadrul statului român. Generalii SCHVAB, SCHMIDT, coloneii TARLER HUGO FRITZ, BINDER, SALZER etc. au rămas fideli armatei române.-

Toți care au fost înrolați în armata germană sau în formațiunile S.S. ale lui HIMMLER, au rămas fideli ideii germane și speră în vremuri de afirmare. În timpul războiului, unii căutau să convingă pe românii ce port nume german, că ei sînt germani romanizați și că trebuie să revină la matca germană.-

Problema ucrainismă: Deși cu o populație redusă pe teritoriul Romîniei, totuși prin elementele lăsate în țară de vechii conducători ai ucrainienilor, SCOROPASKI, PETLIURA, MAHNO etc., grupați în diferite organizațiuni, zise naționale, au trezit atențiunea autorităților române.-

Aceste organizațiuni erau susținute în propaganda lor de cei din Germania. Cu timpul asistăm la un fenomen interesant - unii ucrainieni ajută la propagarea ideilor comuniste;

- alții devin iredențiști deci infocați naționaliști cu pretențiuni asupra Bucovinei și a Basarabiei.-

Centrele lor erau Cernăuți și Chișinău. Numele lor sînt identificate și se află în arhiva S.S.I.-ului.-

După ocuparea Transnistriei de trupele române, au apărut numeroși ucrainieni naționaliști cu uniformele lor, pentru a prelua poliția în Transnistria. Românii surprinși, întrebă pe HITLER și ION ANTONESCU capătă deslegarea, de a-i desbrăca și trimite acasă să stea liniștiți pe tot timpul războiului. Moldovenii transnistrienii au fost mai fideli sovieticilor, decît ucrainienii, care sperau în VLASEFF și în germani să creieze Ucraina independentă. În 1943, ei își dau seama că sovieticii cîștigă războiul și revin la matca sovietică, devenind agresori față de ocupanți.-

Cei din Cernăuți și Chișinău, fruntași naționaliști se pregăteau de plecare spre Germania.-

În cercurile românești ca și în cele străine s-a comentat, dece planul ROZENBERG, nu se aplică de germani. Concluziile erau:

-nu se putea aplica acest plan în plin război, deoarece cere timp;

-inamicul încă nu era distrus.

-ceres personal numeros și trupe, ceea ce ar fi micșorat efectivele de pe front;

-prin improprietări se micșora producția agricolă și trupele de pe front erau expuse să nu fie bine organizate.-

Problema turcă. Minoritatea turcă era cea mai docilă și credincioasă minoritate din România. Era răspândită în Dobrogea și în sudul Basarabiei (găgăuții). În afară de ambasada din București, mai aveau un consulat la Constanța. Fiind solicitați de guvernul turc să emigreze în Turcia, ei pleacă. Statul român a făcut o lege de preemțiune pentru terenurile vindute de turci, pentru a fi date țăranilor români. Nici un guvern n-a aplicat legea. În schimb bulgarii cospăresc ei terenurile și ne-am pomenit cu o minoritate bulgară în cadrulater, ce nu exista înainte. Români cu turcii constituiau majoritatea, deci guvernele române n-au mai dat importanță operațiunilor bulgare.-

Turcii se încadraseră în viața de stat a României și aveau elemente în armată și aparatul de stat.-

Problema economică. În 1890-1896 când s-a făcut cetatea București cu linia de forturi, de către generalul belgim BRIALMONT, România a trebuit să aducă cărămidă presată și ciment din străinătate, deoarece nu avea asemenea fabrici în țară. Cu această ocazie se creiază primele fabrici în țară. Capitalurile franco-germane-anglo-americane intervin în special în industria petroliferă. La încheierea primului război mondial, VINTILA BRATIANU, nu pune sechestru pe societatea "Steaua Română-Gimpina (cu capital german) în contul despăgubirilor de război și germanii văzînd nepricepera lui VINTILA BRATIANU, vinde toate acțiunile acestei societăți capitaliștilor franco-englezi și România n-a putut intra în posesia ei deși avea de primit despăgubiri de la germani. Tot, VINTILA BRATIANU refuză oferta lui FORD, de a face o fabrică de automobile la Medgidia, luîndu-și obligația de a pune la punct toate șoselele din țară.-

După 1918 -cînd Ardealul și Banatul trec la România, se preia o industrie mai dezvoltată, care a permis să se creieze și altele.-

Între timp, un inginer pasionat de a construi industrii, foarte criticat -MALAXA- cu banii de la stat, obținuți prin diferite mijloace creiază; uzinele Malaxa, uzinele Tohanul, Astra-Brașov etc.-

La Uzinele "Reșița" era AUSCHNITT ca om de încredere a lui WICKERS (Anglia) și SCHNEIDER-CREUZOT (Franța) care dețineau majoritatea capitalului și a acțiunilor.-

Războiul din 1941, găsește România cu o industrie în dezvoltare, dar susținută de capitalurile străine. Germanii încep o acțiune de a prelua locul acționarilor franco-belgo-anglo-americieni, deci fac o acțiune de infiltrare și apoi de scaparare a acestei industrii. La "Reșița" este fratele lui HERMAN GÖRING numit ALBERT, care se instalează ca șef.-

În lucrarea lăsată de BORCESCU la S.S.I. anume "Infiltrarea germană în economia românească" se arată amănunțit cum au reușit germanii în timpul războiului, să acapareze mare parte din industria țării.-

În vara anului 1943, directorul ȘTEFĂNESCU de la fabrica "Buhuși" roagă pe BORCESCU să-i dea pașaport pentru Turcia, în scop de a aduce materie primă (lână). Căuza era că germanii prin oficiul lăinii, refuză să dea fabricii Buhuși lână necesară, pînă nu le va ceda o parte din acțiunile lor. În fața acestei situații, BORCESCU obține pașaportul solicitat și astfel fabrica Buhuși a putut aduce din Turcia lână necesară, scăpînd de presiunea germană.-

Banca Witzleben și Tessler ofereau sume necesare acestor operațiuni și afacerilor de tot felul. Numele celor ce lucrează cu aceste bănci se găsesc în arhiva S.S.I.-ului.-

Bursa de efecte și acțiuni din București a lucrat tot timpul războiului și creiașe o serie de speculatori, de asemenea identificați și se găsesc în arhiva S.S.I.-ului, în special speculanții de aur și valută forte (dolar, franc elvețian și lire engleză).-

În timpul războiului, ION ANTONESCU numește pe generalul DOBRE, ca ministru la înzestrarea armatei și ca coordonator al economiei românești. În această calitate, DOBRE reușește să înjghebeze un plan de industrializare și realizează unele progrese în fabricații.-

ION ANTONESCU proiecta pentru după război să dea o dezvoltare:

- industria chimică,
- " alimentare
- " bancii
- " de cauciuc sintetic

În plus: mărirea flotei comerciale și creșterea unei flote de pescari.

Mai urmăriți

-împădurirea taturilor munților desgoliți prin defrișări

sălbatic;

-oprirea lemnului de foc de la export și trecerea lui la fabricile de celuloză;

-trata cu germanii crearea unei industrii la Tulcea pentru trestia din Delta și care ar fi dat 4-7 produși chimici din această trestie;

-idem, trata tot cu germanii pentru hidrocentrala de la Bicăz, după proiectul inginerului LEONIDA;

-iar pentru hidrocentrala de la Porțile de Fier(Dunăre) aștepta să ceară concursul anglo-americanilor.-

ION ANTONESCU uita că IULIU MANIU și DINU BRATIANU îl pășiau numai pentru timpul războiului și că urmăreau succesiunea la guvern. Adunau date prin care să arate nepriceperea în guvernare a lui ION ANTONESCU. Ei susțineau că generalii puși la ministere erau niște păstrători de chei ale departamentelor, necreind nimic nou. În plus în complicitate cu cei de la B.N.R. au tăcut asupra celor 3 vagoane cu aur, furat de la belgieni și primit de la germani, ca să arate tuturor incapacitatea și incorectitudinea lui ION ANTONESCU. Aurul a fost restituit belgienilor, însă statul român a rămas păgubit de acest sur, din cauza meschinăriilor politice.-

-În opinia publică se comenta despre afacerile de la "Patronaj" și în special de dosna VETURIA GOGA. BORCESCU a primit ordin să facă o verificare informativă, dar din cauza sensibilității unor înalte dosane, nu a putut stabili ceva precis. Spre a tăia posibilitatea de noi afaceri și mai ales neglijențe, BORCESCU a propus ca și "Patronajul" ca toate departamentele să fie verificat lunar de Inalta Curte de Conturi. ION ANTONESCU a aprobat și "Patronajul" punându-se în ordine, a fost mai ferit de critici.-

-În cursul anului ION ANTONESCU a avut 2 sau 3 întrevederi cu HITLER. La una a însoțit pe MIHAI și ELENA, la a doua ION ANTONESCU a fost însoțit de o comisie financiară(BNR), care trebuia să stabilească modalitatea de plată pentru mărfurile cumpărate și vândute de România și Germania (a se vedea pag.28-29) și a treia întrevedere pentru crearea unei divizii blindate.-

ION ANTONESCU a făcut o vizită de curtoazie lui MUSOLINI și contelui CIANO la Roma. Cu această ocazie a putut

constata că industria italiană nu se poate livra mașinile necesare unor industrii din România, deoarece era ocupată numai cu producția de război.-

-Evenimentul militar important al acestui an a fost fiind în luna octombrie sau noiembrie a început bătălia de la Stalingrad. Germanii spuneau că din informațiile ce le dețin, sovieticii nu dispun decât de 10-14 divizii în rezervă în sectorul Stalingradului - Caucaz. Erau siguri că vor ocupa Stalingradul și că vor putea întoarce rezistența sovietică la Nord și Sud, în plus interceptarea liniei ferate transiberiene. De abia în cursul bătăliei și-au dat seama că rezistența sovietică este foarte puternică, iar rezervele mult mai mari decât s-au crezut. Erau neliniștiți că nu puteau obține noi informații, deoarece toți agenții germani parașutați în dosul frontului, prevăzuți cu aparate radio-emisie, n-au putut comunica vreo informație.-

Pe germani i-a surprins că armata sovietică s-a dovedit bună nu numai în defensivă, dar chiar și în ofensivă, reușind să-i încercuiască într-un clește din care n-au mai putut eși. Von PAULUS cu peste 300.000 de ostași a trebuit să capituleze, după o rezistență de circa trei luni. Incercarea lui Von MANSTEIN, de a-l ajuta pe von PAULUS să iasă din încercuire, a eșuat și dacă nu se retrăgea rapid, cădea și el.-

Tot în 1942 s-a trimis de ministrul muncii DANULESCU un număr de 500 tineri muncitori în Germania pentru specializarea lor în diferite industrii. Germanii ceruse un număr cât mai mare de muncitori, dar ION ANTONESCU a refuzat, motivând că România face un efort mare în Est și n-are rezerve de unde să le dea.-

În martie 1944, BORCESCU face un referat prin care cere ca, Ministerul Muncii să readucă în țară pe cei 500 de tineri, având în vedere situația războiului, în plus că s-au calificat suficient ca meseriași.-

ION ANTONESCU aprobă și dă ordin de readucerea muncitorilor în țară. O comisie în frunte cu secretarul general de la muncă ODAGESCU EMIL pleacă în Germania, dar spre surprinderea tuturor nu aduce decât foarte puțini tineri.-Motivau -după cât spunea ODAGESCU- că aveau condițiuni de lucru și de viață mai bune decât aveam în țară (înainte de 1944).-

Anul 1943.

In februarie, ospitulează von PAULUS și odată cu aceasta toți miopii își dau seama că germanii au pierdut definitiv războiul.-

Palatul începe să se agite mai mult decât toți. MIHAI prin MOCIONY, NEGEL, DAMACEANU, SANAPESCU, în contact cu partidele istorice și cele democratice, înjghebând un plan de acțiune.-

IULIU MANIU sprijinit de DINU BRATIANU trimite noi memorii lui ION ANTONESCU, prin care cere scoaterea României din război.-

Din punct de vedere extern trebuie menționată "Conferința de la Teheran", despre care nu s-a putut afla mare lucru. Residentul S.S.I.-ului de la Teheran, a fost identificat și trimis de urgență în țară. Un fapt care a îngrijorat pe toți, a fost renunțarea anglo-americană de a debarca în Balcani. Este cunoscut de toți din primul război mondial (1914-1918) importanța debarcării de la Salonica și luarea ofensivei de către generalul FRANCE DESPERY spre Belgrad-Budapesta, a dus prăbușirea Europei Centrale și deci terminarea războiului.-

Cercurile militare și politice din țară au comentat că renunțarea anglo-americană se datorește probabil faptului că, Uniunea Sovietică are forțe superioare și că și-a luat angajamentul de a lichida singură acest front. In consecință, toată această parte a Europei, va intra în zonă de influență sovietică.-

Ca urmare a acestei concluzii s-a produs o demoralizare a lumii burgheze, dar totuși s-a mai nutrit speranța că anglo-americanii au prea mari interese politico-economice la noi și că renunțarea lor este provizorie.-

In Ungaria, se nutrea aceleași idei ca și la noi, pentru eșirea din război, numai că la ei a acționat chiar șeful statului amiralul HORTY. Germanii au lichidat această încercare, înlocuindu-l și interzicându-l pe HORTY în lagăr și aduce la guvern pe SALASY, șeful partidului de dreapta "Crucile cu săgeți".-

La noi, se iau măsuri mai discrete. ION ANTONESCU dă

deslegare S.S.I.-ului de a lua legături cu serviciile de informații anglo-americane și se face primele tatonări pentru ieșirea din război. S-a încercat la Ankara, Istanbul, Berna, Lisabona și Stockholm. La Ankara era ministru CRETEANU, care nu era prea sincer cu ICA ANTONESCU din invidie și apoi spera ca prin liberali să obțină postul de ministru de externe. La Istanbul, consulul LUCASIEVICI, bătrîn, dar prin rezidentul S.S.I.-ului s-a prins o legătură prin frații GIBSON. La Lisabona, ministrul CADERE, iar la Stockholm colonelul DINULESCU RAIU, care a reușit să intre în legătură cu doamna KOLONTAY (1944).-

ICA ANTONESCU, mai grăbit, face greșala de a trimite la Berna, pe un fost coleg al său BALAN. Aceste neavînd calitățile necesare se descoperă și germanii cer luarea de măsuri imediate.-

Pe ION și ICA ANTONESCU îi neliniștește acțiunea palatului și dau ordin lui EUGEN CRISTESCU de a urmări mai atent palatul. La rîndul său, EUGEN CRISTESCU dă ordin de executare lui BORGESCU. Pe baza educației militare și a mentalității din acea vreme, BORGESCU face un referat prin care arată că el - ofițer - nu poate urmări pe acel căruia i-a jurat credință și care îi este comandantul său suprem. EUGEN CRISTESCU intrigat de o asemenea atitudine, prezintă referatul ofițerului lui ION ANTONESCU, care nu se supără și pune rezoluția: "ofițerul are dreptate". EUGEN CRISTESCU ia măsuri ca totuși supravegherea palatului să se facă, luîndu-și ca ajutor pe PAUL DOBRESCU, plătindu-l lunar între 10-20.000 lei. Cum rezultatul acestor supravegheri ajungeau și la BORGESCU, a fost în măsură să camufleze unele contacte ale celor din palat cu cei din afară și în special în cursul anului 1944.-

- MIHAI este luat de ION ANTONESCU pentru a face o vizită în Bucovina, în scopul ajutorării "huțulilor". Paza în tot timpul călătoriei și acolo este făcută de agenții S.S.I.-ului.-

- În Transnistria, organele jandarmăriei cu poliția Odessa, descoperă chestiunea O.B.C.M.-lui, adică chestiunea par-

tizanilor din catacombele de la Odesa. EUGEN CRISTESCU dă ordin lui BORCESCU să anunțe printr-o radiogramă pe PERJU C. șeful centrului din Odesa, ca să-l țină la curent cu descoperirile de acolo și cu mersul cercetărilor duse de poliția Odesa, pentru că făcând parte din consiliul de ordine, trebuie să știe despre ce este acolo și la ce stadiu au ajuns. PERJU își arogă anumite merite, deși nu raportase nimic anterior, BORCESCU cere lui EUGEN CRISTESCU să aprobe ca PERJU să facă un istoric al întregii chestiuni. Această lucrare se găsește la securitate. Cel mai în măsură care cunoaște această problemă a O.B.C.M.-ului este POPOVICI IULIAN, fostul prefect al poliției Odesa, care cunoaște participația tuturor la depistarea organizației. PIKI VASILIU însoțit de EUGEN CRISTESCU s-au dus la Odesa, iar rezultatele au fost comunicate numai celor în cauză.-

În toamna anului 1943, direcțiunea generală a poliției descoperă o mare organizație la Sibiu, cu caracter comunist, una a intelectualilor la universitatea din Sibiu și una muncitorească. BORCESCU era de serviciu pe S.S.I. și primește radiograma de la CORNEL POP, rezidentul SSI-ului din Ardeal cu sediul la Sibiu, în care anunță că chestura o Sibiu, descoperind o mare organizație comunistă, a trecut la arestări. În radiogramele următoare, din seara acelei zile și a zilelor ce au urmat, CORNEL POP își arogă meritul de a avea participație la această descoperire. Conform ordinului lui EUGEN CRISTESCU s-a cerut lui CORNEL POP să precizeze în ce constă descoperirea sa, dar n-a putut.-

A doua zi, EUGEN CRISTESCU primește vizita directorului GH. RINZESCU, din direcțiunea generală a poliției, prin care află că descoperirea este numai a direcției generale a siguranței și că aceștia ar fi dat ordin chesturilor din Deva, Alba Iulia, Făgăraș, Sibiu și R. Vâlcea, să lucreze urgent pentru încheierea cercetărilor. EUGEN CRISTESCU invită în biroul său pe BORCESCU și îi comunică informația adusă de RINZESCU. Se cere un pachet cu 4-500.000 lei pe care îi dă lui RINZESCU și îi spune: să distribuie celor ce au un rol în descoperire. Apoi se adresează lui BORCESCU: dacă CORNEL POP descoperă el această chestiune, o raportează la S.S.I. din timp și cerea ca grupa noastră de magistrați să facă cercetările. CORNEL POP afirmă ulterior în raportul său, că stă pînă tîrziu la uşile celor ce anchetează și de aceea întir-

zie cu rapoartele sale, deci implicit recunoaște că prinea numai ce i se dădea prin bunăvoința celor de la poliție, știindu-l că este omul lui EUGEN CRISTESCU. Mai târziu CORNEL POP recunoaște că a vrut să obțină premiu, fiindcă așa anunțase EUGEN CRISTESCU că va da premii mari celor ce reușesc să descopere organizații comuniste, dar n-a reușit nici unul. În plus CORNEL POP urzărea numirea ca funcționar bugetar a diurnistului COSMUTA și nici măcar aceasta n-a obținut.-

RADULESCU C. zis SITA, șeful BORCESCU ca să intervină pentru scoaterea din cauză a lui MIHAIL BENIUC, subalternul său, implicat în chestiunea de la Sibiu. BORCESCU vorbește personal cu BENIUC, care îi expune situația sa și a unor prieteni ai săi implicați în organizația de la Sibiu. BORCESCU prin stăruința sa, reușește să scoată din cauză pe BENIUC MIHAIL, ZEVREKI și încă una sau două persoane.-

Tot la cenzura externă, funcționa și doamna CONSTANȚINESCU IASI, care și-a putut menține locul, datorită lui RADULESCU și BORCESCU.-

- Frontul de Est, după episodul capitulării de la Stalingrad, se clatină, datorită ofensivei armatelor sovietice. Capitulara aduce o slăbire a liniei frontului, ceea ce determină pe germani să ceară României să trimită noi efective pe front. Conform promisiunii Führerului lui ION ANTONESCU personal, aceste efective nu vor pleca din țară până ce nu vor fi dotate cu armamentul cel mai nou pe care îl au germanii în special pentru lupta contra blindatelor. Germanii fiind în suferință de efective și datorită situației critice în care se găsesc, cer din nou lui ION ANTONESCU să trimită trupele sale la Cotul Donului, unde va găsi pe poziție, armamentul promis. ION ANTONESCU ezită, dar Führerul insistă, reînviind promisiunea că trupele vor găsi pe poziție armamentul promis, dar nici azi n-a mai sosit. Din această cauză, armata română a suferit o groasă înfrângere, fiind lovită de blindatele sovietice, pierzând cel mai bun material de artilerie ce-l avea.-

Așa știe Führerul să se țină de cuvânt.-

Din cele de mai sus, cercurile militare și politice conclud: industria germană este pusă la pământ de aviația anglo-americană, deci nu-și mai poate depăși numărul de avioane, tancuri, mașini, armament antitanc etc. de care

dispunea la începutul războiului, nici vorbă să mai dea și României. Nu tot așa se întâmpla în partida opusă anglo-americană-sovietică.-

Frontul se clătina. Germanii erau în derută, începuse retragerea și anunțau: am reușit să ne regroupăm forțele în alte regiuni unde pregătim noi bătălii. Începuse coloanele germane să treacă și prin Galați. Voind să facă o diversivă în opinia publică ca și la Iași (iunie 1941) legația germană, pe baza unei note primite de la Berlin, cere ca Galați să fie evacuat de evrei, deoarece sînt informați, că ei proiectează să atace coloanele germane ce trec prin acel oraș. ION ANTONESCU dă această notă spre verificare S.S.I.-ului, care constată că nu corespunde adevărului. Legația germană insistă și se face o nouă verificare de astă dată în colaborare cu poliția. Rezultatul acelaș, negativ. După circa 10 zile, vine intervenția directă de la Berlin, prin care menționează că informația o deține de la un mare funcționar polițienesc, deci ea corespunde adevărului și să se treacă de urgență la evacuarea orașului Galați de populația evreiască.-

Conform celor discutate în consiliul de ordine, EUGEN CRISTESCU comunică lui BORCESCU de a se deplasa personal la Galați și să constate care este adevărul. De asemenea dacă poate identifica pe înaltul funcționar polițienesc. BORCESCU însoțit de magistratul IONESCU RADU, originar din Galați, ia contact cu inspectorul de poliție DANIELEVICI, cu chestorul MIHALCEA C., cu EUSTATIU și cu alte persoane din Galați, constatînd că populația este foarte liniștită. A mai constatat că germanii erau în posesia unei note în care erau menționați evreii și comuniștii din Galați, în plus peste 200 de familii de evrei, care habar nu aveau de intenții și se atribuia lor. Nu s-a putut identifica cine dăduse această notă. Conform celor stabilite în consiliul de ordine, s-a dispus internarea în lagăr a 12 sau 14 persoane pe timp de 3 luni, iar guvernul român să garanteze că nu se va întâmpla nimic la Galați.-

Cu greu a renunțat Berlinul la evacuarea orașului Galați, fiindcă dorea să efectueze un mare masacru al evreilor și să creeze României o situație grea externă. Astfel urmasă resu sădărnicea oricărei tentativă de eşire din război .-

- În vara anului 1943, ION ANTONESCU fiind serios

bolnav, merge la Govora însoțit de PIKI VASILIU și de EUGEN CRISTESCU. În timpul tratamentului o echipă de 4 români este parasută de un avion sovietic, care aveau misiunea de a-l asasină pe ION ANTONESCU. PIKI VASILIU cu jandarmii săi îi prinde și după o sumară cercetare, îi ia EUGEN CRISTESCU la închisoarea Malmezon.-

-În toamna anului 1943, mare fierbere la Marele Stat Major, unde se lucra cu ușile închise. TRAIAN BORCESCU face o vizită tizului său ENACHE BORCESCU, care era foarte ocupat cu creierea de noi unități, destinate să ocupe Banatul jugoslav. Pus la curent, TRAIAN cere lui ENACHE sistarea lucrărilor, aici fiind vorba de o problemă mult mai mare decât se crede. ENACHE refuză fără aprobarea lui STEFLEA - șeful Marelui Stat Major. TRAIAN se prezintă acestuia, îl cunoștea fiindcă îi fusese elev în școala militară, apoi tot elev la Academia Militară și expune motivele pentru care cere sistarea acestor lucrări. Roagă pe STEFLEA să-l susțină la ION ANTONESCU, dacă va fi chemat și acesta promite sprijinul său. Pe de altă parte generalul PLEBS, fost în armata română și profesor la Academia militară, acum trecut în armata germană, se găsea ca comandant militar al Banatului jugoslav. Era văzut dese ori luând masa la Timișoara. Se simțea mai bine în țara pe care o părăsise decât în Jugoslavia. La ordinul guvernului german oferă și el guvernului român acest teritoriu. BORCESCU își face referatul, arătând substratul acestei generozități germane, care ne pune în conflict cu jugoslavii în scopul de a ne îngreuna situația externă și ar fi bine ca România să refuze această ofertă. ION și ICA ANTONESCU sesizați de referatul lui BORCESCU, renunță definitiv la ocuparea Banatului jugoslav.-

-ION ANTONESCU dorind a cunoaște doleanțele fruntașilor politici din Chișinău și Cernăuți, dă ordin lui EUGEN CRISTESCU, să se facă un sondaj informativ la fața locului. La rîndul său, EUGEN CRISTESCU cere lui BORCESCU, să se deplaseze personal și să ia contact cu acești fruntași politici. La Chișinău, BORCESCU ia contact cu Pan HALLIPA, cu părintele CUCIUJNA și alții, iar la Cernăuți cu: DORI POPOVICI, FLONDOR, HAKMAN și alții care au expus doleanțele lor prin niște memorii, arătînd că sînt excluși de la administrarea provinciei respective, industriile sînt în minele veneticilor, provincia neglijată, iar ei ignorați. ION ANTONESCU a găsit juste aceste desiderate și urma să ia măsuri de satisfacere.-

-Președintele comunității evreești din România, Dr. FILDERMAN, din cauza atitudinii sale este trimis în Transnistria,

din ordinul lui ION ANTONESCU. BORCESCU prinde un moment favorabil în care ION ANTONESCU oscila ca să-i acorde clemența și-l aduce de urgență la București, punându-l pe conducător în fața unui fapt împlinit. Doamna HABERSTADT susține că doctorul FILDERMAN ar fi mulțumit personal, lui BORCESCU, pentru eliberarea sa.-

- Artista teatrului "Barașeum" JENY SMILOVICI, nu putea pleca din țară, din cauza germanilor, ce susțineau că, manuscrisele în idiș ce le avea asupra ei și pe care dorea să le ia cu ea, sînt acte de spionaj de mare importanță. BORCESCU intervine, ca și în cazul LIZETTE VEREA, spunînd că își ia el răspunderea, dîndu-i astfel posibilitatea să plece.-

- Teatrul "Barașeum" avea dese arestări din rîndul artiștilor săi, din partea prefecturei poliției capitalei ca: AGUIA BOGOSLAVA, KILI MARKOV, BEATTE FREDANOV etc., suspectați de activitate comunistă. OTTO MASCOVICI sau alții aduceau la cunoștința lui BORCESCU, care îl știa un susținător al teatrului și artiștii erau eliberați.-

- Artista LENY GALER dezolată că soțul ei SCARLAT FRODA, critic teatral, a fost internat în lagărul de la Tg.Jiu, cere lui BORCESCU să intervină pentru eliberarea lui. În cîteva zile SCARLAT FRODA și-a putut relua activitatea.-

- ANNY LEON intervine pentru eliberarea din lagăr a lui ALFREDO MORENO, armator din Brăila, care nevoind să cedeze o sumă de bani unor polițiști, a fost ridicat și dus la lagărul de la Tg.Jiu. BORCESCU intervine la PIKI VASILIU, ca și pentru SCARLAT FRODA și obține eliberarea lui.-

-NICUSOR STANESCU, BEGNESCU FLORIN și alții solicită lui BORCESCU scutirea de taxe a unor evrei săraci și scutirea de muncă. BORCESCU le obține de la RADU LECCA, fără nici o obligație pentru cineva.-

-Era toamna anului 1943. Frontul se apropia spre țară. BORCESCU pune problema evreilor din Transnistria și cere evacuarea lor în țară, întrucît Transnistria devenind în curînd teatru de operații, viața acestora este periclitată. N-a reușit în total, dar un număr de aproape 10.000 evrei tot au fost aduși.-

-În septembrie 1943, BORCESCU prezintă lui EUGEN CRISTESCU ordinul de repliere dat centrelor și subcentrelor S.S.I. din Transnistria și Basarabia, care se va pune în aplicare, automat, cînd trupele vor ajunge la Bug. EUGEN CRISTESCU foarte surprins, căci acesstă eventualitate nu o credea atît de apropiată, spune: "germanii au încă forțe suficiente de a opri ofensiva sovietică. În plus au niște descoperiri noi, care va întoarce si-

tuația frontului total în favoarea lor". BORCESCU răspunde: "Eu ca militar sînt mai prudent și vreau ca centrele și subcentrele să știe ce au de făcut, în evacuarea ce urmează să se facă". După o scurtă perioadă de timp EUGEN CRISTESCU spune lui BORCESCU: "ai cunoscut situația frontului mai bine ca mine:.-"

- După defilarea din 10 mai 1943, într-un moment de sinceritate tot el recunoscuse: "BORCESCU are dreptate. SSI-ul s-a îndepărtat de misiunile sale prevăzute inițial de Marele Stat Major - dar ce pot face?"

- mai întîi, ION ANTONESCU dă ordine directe pentru executare;

- al doilea, de la consiliul de ordine primesc ceea ce mai pot face în cadrul serviciului;

- dar uneori se trezește în mine deprinderile mele de vechi polițist. Nu m-ați văzut de 10 Mai?! Fără să am vreun ordin, m-am trezit făcînd ordine, ca orice comisar pus pe linie, pînă a venit unul de m-a scos, spunîndu-mi să-mi iau locul, că vin trupele la defilare.-

De aceea dvs. nu sînteți angajați cu nimic în acțiunile mele, cel mult PROCA, care mai trîntește și el cîte una, ca să fie pe planul nemților.-

- Eșalonul operativ trimite lui BORCESCU raportul: "Luptele de pe front devenind din ce în ce mai grele, din cauza partizanilor care devenind foarte activi, unii mari comandanți cer aprobarea împușcării acestor partizani, fără a mai fi judecați de tribunalele militare".-

Eșalonul operativ știa că există o aprobare în acest sens, și de aceea trimiteau aceste cereri ale marilor comandanți spre grabnică rezolvare. BORCESCU dîndu-și seama de situația generală, de încercările ce se fac pentru ieșirea Romîniei din război, tergiversează răspunsul cu secția juridică a SSI-ului și cu Direcția Justiției Militare din Ministerul Apărării Naționale și nu dă răspunsul pînă la 23 August 1944.-

BORCESCU putea să scoată ordinul inițial din 1942 primit de la LISSIEVICI, cu aprobarea lui ION ANTONESCU și să-l repună în funcțiune, dar nu a făcut-o.

- Pe plan extern, se discuta planul economic al lordului BEDVERIGE, care urma să fie pus în practică după război. Apusenii întotdeauna au spus: războiul este ușor de făcut, pacea este mai greu de organizat. Planurile economice trebuie

să contribuie la o pace durabilă. BORCESCU procură noul studiu economic, îl prelucurează cu specialiștii de care dispunea și dispune trimiterea lor la toate forurile competente. Această²⁴ în scopul de a-l studia și ele la rândul lor și pentru a se putea încadra în sistemul economic propus, dacă va fi cazul.-

- În interiorul țării, frământări prevestitoare de vremuri grele. Un denunț ajunge la ION ANTONESCU, în care se specifică că: generalii NICULESCU C. (de la palat), NEGULESCU GH. (comandantul corpului de grăniceri) și TRINCU ATANASIE (comandantul Diviziei de la Odesa), complotează contra sa, probabil pentru înlocuirea sa de la conducere. EUGEN CRISTESCU dă nota spre verificare lui GR. PETROVICI, care pe baza unei confirmări date de un ofițer, prezintă nota ca adevărată. Consecința ar fi fost gravă, dar EUGEN CRISTESCU ezită și o dă lui BORCESCU. Din verificarea acestuia rezultă că cei trei generali se întâlneau și discuteu situația frontului, că germanii nu mai sînt capabili să oprească ofensivele sovietice și probabil că conducerea statului va găsi soluția cea mai bună, de a eși din situația critică în care ne găsim -deci nici vorbă de complot informația tendențioasă. Totuși ION ANTONESCU a mutat pe generalul NICULESCU C. de la palat la comanda Corpului V Armată, iar ceilalți doi au rămas la comenzile lor.-

După verificarea lui GR. PETROVICI, trebuia ca toți trei generali să fie scoși din armată și judecați.-

- Un mare pensalist în acea vreme, V.V. STANCIU, este arestat de prefectura poliției capitalei, pentru activitate de stînga. BORCESCU cunoscîndu-i activitatea sa democratică, antigermană și profesională din 1938 cînd a luat parte la un congres internațional pentru organizarea penitenciarelor și a vieții deținuților, cu desființarea muncii obligatorii, care aprobarea lui EUGEN CRISTESCU să-l scotă de la prefectura poliției capitalei și să-l pună în libertate. Aprobarea dată, după două zile de arestare a fost pus în libertate.-

- În interiorul S.S.I.-ului discuții mari pe teme avansărilor de funcționari. Clica germano-filă MICANDRU-PROCA-GEORGESCU cereau excluderea lui NIC. STANESCU de la avansare. De altfel au încercat să-l îndepărteze din serviciu pe motiv că este căsătorit cu o evreică. BORCESCU l-a susținut, deoarece îl considerase ca pe un funcționar bine pregătit, serios și discret. Il avea ca șef al problemei politice, una din dificilele probleme interne. Cu toată opoziția germanofililor,

BORCESCU reușește să-l avanseze la gradul de "director" pe NIC. STANESCU.-

Intr-o dimineață, NIC.STANESCU palid și tremurând intră în biroul lui BORCESCU și îi comunică: "-ajuns în dreptul secției de contrasabotaj (în cespul străzii Ionescu Gion) s-a tras un ³²³ foc de revolver asupra mea. Am auzit sueratul glonțului, care s-a infipt în uluca din stîngea mea. L-am scos și vi-l prezint".

Bine, nu te alarma, răspunse BORCESCU, voi lua măsuri. Nu te arăta speriat și contează pe mine.-

BORCESCU convoacă pe MICANDRU și PROCA la EUGEN CRISTESCU și comunică cazul lui NIC.STANESCU. În continuare spune: dacă se introduce în S.S.I, aceste practici străine, eu știu să răspund prompt, în plus voi raporta lui ION ANTONESCU. EUGEN CRISTESCU, foarte surprins de cele auzite, cere lui MICANDRU și PROCA să ia măsuri contra acestor provocări, fiindcă ION ANTONESCU nu iartă. Aceste procedee chiar în interiorul unei unități nu sînt admisibile. BORCESCU te rog să nu dai curs acestei chestiuni.-

NIC.STANESCU s-a dovedit un democrat convins și a fost tot timpul alături de BORCESCU cît a fost în serviciu.-

- Să urmărim puțin și activitatea germană în țară.

Germanii prin KILLINGER cereau lui ION ANTONESCU închiderea tuturor elementelor de stînga și internarea lor în lagăre, precum și a tuturor politicienilor ce erau contra războiului. De altfel germanii mai încercase să ridice pe toți cei menționați mai sus, motivînd că au lagăre speciale constituite pentru toți cei din Franța, Belgia, Olanda, Austria și chiar Ungaria. ION ANTONESCU a refuzat, susținînd că el stăpînește situația. În consiliul de ordine se hotărîse să se institue următoarele măsuri:

-chemarea celui în cauză, la secția juridică a SSI-lui de la Malmezon, unde semna o declarație, prin care își lua obligația ca să înceteze orice activitate politică pe timpul războiului; (cum au fost: AUREL BENTOIU, BUZESCU de la M.Oficial, AUREL DOBRESCU etc.);

-domiciliu obligatoriu pe 3 sau 6 luni, chiar la domiciliul celui în cauză uneori (MIHAIL GHELMEGEANU);

-internarea în lagăr pe 3 sau 6 luni (MIHAIL RALEA, RADESCU, GH. MAURER, NICUSOR GRAUR etc.);

-și internarea în lagăr pe tot timpul războiului a comuniștilor activiști (GH.GHEORGHIU-DEJ, TANTI ORACIUN, NEAGU ANDREI și toți comuniștii de frunte).-

Germanii și-au îndreptat privirea și asupra d-lui profesor MIHAIL RALEA și a lui MIHAIL GHELMEGEANU. De abia s-a putut obține o detenție limitată în lagăr pentru MIHAIL RALEA și un domiciliu obligatoriu la locuința sa din București pentru MIHAIL GHELMEGEANU, pe timp limitat. Avocatul BEGNESCU FLORIN s-a interesat tot timpul de soarta celor doi menționați mai sus și a cerut eliberarea lor, fiind susținut de BORCESCU în același sens.-

Germanii au mai schițat și o răpire a lui IULIU MANIU, care era cunoscut ca unul ce susținea permanent eșirea României din război. IULIU MANIU plecase din Sinaia, urmat la circa 100 m. de mașina S.S.I.-ului, care făcea supravegherea lui, dar și paza. Agenții observă că o mașină germană cu număr de Sibiu, se intercalează între ei și se ține continuu după mașina lui IULIU MANIU. La o oprire la Cimpina, agenții telefonează șefului lor direct IONESCU VICTOR, raportând despre această suspectă mașină germană. La rândul său IONESCU VICTOR comunică lui BORCESCU, care dă ordin primului să le iasă în întâmpinare cu mașina, înainte de Băneasa și să acționeze în raport de situație. În apropiere de Băneasa mașina germană barează mașina lui IULIU MANIU și îl somează să se urce în mașina germană. Cele două mașini ale SSI-ului cu IONESCU VICTOR se opresc și somează pe germani să-și vadă de treabă. Germanii recunoscând că sînt SSI-știi, au cerut scuze, spunînd că au făcut o confuzie. Drept mulțumire, IULIU MANIU a cerut lui BORCESCU, la 24 August 1944, ca agenții care au fost la el, să rămână în continuare de serviciu la el.-

Starea de spirit a germanilor aflați pe teritoriul român, relativ bună. Erau unii care manifestau îngrijorare. Își dădeau seama de lipsa de efective de pe front, -producția de război în scădere-, de imposibilitatea de a ridica efective din cele ce le aveau în Franța, Belgia, Olanda, Jugoslavia - Balcani-Ungaria plus România, unde au ținut efective între 70.000 pînă la 150.000 oameni, denota teama ce o aveau de surprize neplăcute în aceste țări, dacă micșorau efectivele. Speranța lor era în noile invenții: cel atomic, avioane cu propulsie și armament antitanc. Totuși mulți dintre ei considerau războiul ca pierdut.-

Germanii lansează în țară o serie de fotocopii hărți, în care indicau viitoarele hotare ale României și anume: R. Tisa - R. Bug, Timocul și cadrilaterul. Fotocopiile de hărți

ale Ungariei indicau: întreg Ardealul- Banatul, Bucica, Slovenia și Slovacia; A Bulgariei indica: "acedonia greacă și jugoslavă, Timocul, Dobrogea, iar la sud eșirea la Marea Egee cu Salonic, Cavala, Dedeagaci (Galipoli -Turcia). Intrebați care din aceste hărți va fi cea reală, răspundeau: a acelor care vor face cele mai mari sacrificii pentru câștigarea războiului. In realitate Fuhrerul urmărea: Banatul român, jugoslav și maghiar să formeze "Donaulandul", condus cu ajutorul svabilor sub un "gaulleuter" german. De la Tisa pînă în Carpați, deci întreg Ardealul -un stat german- ses - condus de un gaulleuter (ANDREIAS SCHMIDT), României i se dădea Transnistria în care trebuia să-și transfere întreaga populație românească din Ardeal, pentru ca acesta să rămînă curat german. ION ANTONESCU spera totuși să salveze Ardealul. Cercurile noastre politice considerau pe Fuhrer dement.-

După primul război mondial, au fost cîțiva oameni politici, care au propus: dispersarea populației agricole svabe și ungare, cei mai buni, plasați în toate regiunile agricole ale țării ca îndrumători agricoli și zootehnici, iar în locul lor duși români. De asemenea romanizarea frontierelor pe o fișie de 20 km. Propunerea a căzut, întîmpinînd greutăți prea mari.-

- Colonelul german SCHNDLER, fiind mutat de la Paris la Odesa, a trecut prin București pe la centrala S.S.I.-ului. In scurt timp se împrietenește cu BORCESCU, cărui a îi declară că a fost mutat de la Paris ca fiind antihitlerist. A arătat că situația în Germania este critică, că există un puternic curent antihitlerist, însă S.S.-ul lui HIMMLER este vigilent. După ce a expus cele de mai sus, întreabă pe BORCESCU, dacă poate rămîne în țară după război. Acesta i-a promis cu condiția de a fi folositor noii patrii, lucrînd pantru ea, ceea ce a admis imediat. Prin EUGEN CRISTESCU a fost pus la curent și ION ANTONESCU, de cum văd germanii situația din propria lor țară și a războiului.-

Ațentatul din Germania, contra lui HITLER n-a constituit nici o surpriză, fiindcă era explicabilă reacțiunea poporului german contra aceluia ce-l ducea la dezastru. Reacțiunea hitleristă a fost violentă, fiind silit chiar mareșalul ROMMEL să se sinucidă. Aceste frămîntări din Germania ne-a permis să avem o atitudine mai fermă, iar palatul și

toate partidele politice să se ocupe mai intens de ȋșirea noastră din război.-

In țară.

Este interesant a se menționa și despre "Consiliul de ordine" ce funcționa pe timpul regimului antonescian separat de subsecretariatul de stat al ordinii. Se întrunea cam odată pe lună, în localul Președinției Consiliului de Miniștri, sub președinția lui ION și ICA ANTONESCU. Era compus din: PIKI VASILIU, EUGEN CRISTESCU, direcția generală a poliției prin IONEL STANESCU și spre sfârșitul războiului prin DIACONESCU și PALANGEANU. Cei mai activi și plini de inițiativă erau: PIKI VASILIU pentru a arăta că merită încrederea lui ION ANTONESCU, în fond ce să-și acopere marile afaceri ce le făcea fie cu evreii, fie cu alții și EUGEN CRISTESCU care dorea să ajungă ministru al informațiilor. Era sprijinit în acest sens de ICA ANTONESCU, PALANGEANU și DIACONESCU, rezervați. TOBESCU după cum îi dicta PIKI VASILIU sau EUGEN CRISTESCU cu care se afla în foarte bune relații. Toți preocupați de problema comunistă, care din ce în ce devine mai puternică, mai activă. Poliția descoperise organizația comunistă de la Sibiu și Plocești. În urma propunerilor lui PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU, consiliul de ordine hotărăște ca să se creeze un organ nou de depistarea organizațiilor comuniste, fiindcă cele existente nu sînt suficiente și anume o "Brigadă specială comunistă" atașată la prefectura poliției capitalei.-

EUGEN CRISTESCU reîntors la serviciu, cheamă pe BORCESCU și IONESCU VALERIU în biroul său și le comunică hotărîrea consiliului de ordine, că și-a luat angajamentul ca S.S.I.-ul să contribuie cu 20 agenți și 4 mașini auto, salariile luîndu-le tot de la S.S.I.-

BORCESCU se adresează lui EUGEN CRISTESCU: "Credeți că este oportună creierea de asemenea unități anticomuniste, cînd noi umblăm să ieșim din război?! Ne plîngem că germanii cîștă să ne creeze dificultăți în exterior și acum ni le complicăm singuri în interior!".-

"N-am fost eu cu ideea,-răspunse EUGEN CRISTESCU- dar s-ar părea că ai dreptate. Acum nu mai putem face nimic".

"Ba, da -răspunse BORCESCU- voi interveni personal la PIKI VASILIU, PALANGEANU, IONEL STANESCU și cu toții, la primul consiliu de ordine, să cereți să se renunțe la crearea acestei brigăzi, care ne-ar duce complicații, în plus pentru

germani un motiv de a se interesa de problemele interne".-

În fața acestei situații, ION ANTONESCU a renunțat . Altfel noi valuri de arestări și condamnări ar fi avut loc. A rămas în funcție numai brigada specială legionară.-

-Tot timpul războiului, s-au făcut de PIKI VASILIU, câteva internări în lagăre a unora ce le expirase condamnarea avută și executată în închisoare. Motiva că "Consiliul de ordine" a hotărât, ca numai pe timpul războiului să se țină în lagăr sau cu domiciliu obligator pe comuniștii activi în propagandă sau capabili de a comite acte de sabotaj. Internările în lagăr să se hotărăscă tot în consiliile de ordine. PIKI VASILIU spunea: măsuri excepționale pentru stări excepționale.

-Tot PIKI VASILIU trimetea periodic câte o comisie de verificare și triere a celor din lagărul de la Tg.Jiu. Comisia era prezidată de un ofițer superior din jandarmi uneori de TOBESCU și era compusă din câte un delegat al fiecărei instituții. Uneori EUGEN CRISTESCU spunea: "Dute la PETROVICI, să vorbești și cu prietenul nostru BURSTEIN. Rezultatul confidențial". Alte ori spunea lui BORCESCU: "Trimite un delegat, fiindcă eu n-am interes". Așa au plecat: GH.MIHAI, MIHALCEA și MIRCEA BOLDUR, care din proprie inițiativă cereau eliberarea cazurilor nedrepte. Uneori chemau la telefon pe BORCESCU: "putem cere eliberarea cutare sau cutare"(surorile NICODEM etc). Se răspundea afirmativ. Acest lucru nu convenea lui IONESCU VALERIU și protesta, susținând: "toate instituțiile trimis delegați de la probleme comunistă, numai "capul pătrat" recte BORCESCU nu".-

-DIACONESCU, directorul general al poliției, fiind întrebat de ICA ANTONESCU și germani dacă poate asigura transportul pe C.F. a peste 1000 evrei de la Grigore Ghica Vodă la Constanța, fără ca aceștia pe treect să debarce din tren și să se răspîndescă în țară. BORCESCU fiind întrebat de DIACONESCU, dacă poate să-l ajute, acesta i-a răspuns afirmativ, astfel că evreii au putut ajunge la Constanța în bune condițiuni, cu destinația Palestina.-

-PAUDELIS, un mare afacerist din București, aflând că se face transporturi cu evrei pe calea mării și deci posibilitatea de a face o bună afacere, închiriază un vas vechi grecesc "Struns". Vasul în apropiere de Bosfor se scufundă,

inecând aproape pe toți pasagerii aceluși vas. Unele cercuri din București și Constanța acreditau zvonul că vasul "Struna" s-a lovit de o stîncă la intrarea în Bosfor, iar alții susțineau că vasul a fost torpilat de un submarin german, ceea ce pare verosimil.-

-Crucea Roșie Română a organizat un transport de 500 copii evrei, pe calea ferată prin Giurgiu-Rusciuk-Istanbul. COSTINESCU -președintele Crucii Roșii- roagă pe ICA ANTONESCU să aprobe ca nepotul său DAN BRATIANU să însoțească acest transport. BORCESCU primind ordin în acest sens, prin delegatul său GR. MIHAI ce-l avea la comisia pașapoartelor, îi obține pașaportul, mai ales că se afla în bune relații de prietenie cu DAN BRATIANU.-

-Anul 1943 se încheie cu arestarea doctorului PETRU GROZA. Un denunț dat germanilor arată că, PETRU GROZA pregătește circa 2000 de partizani în Hunedoara și va ataca coloanele germane, interceptînd comunicațiile de pe Valea Mureșului. Nota a fost dată direcției generale a poliției, care procedeză la arestarea și cercetarea sa. Intre timp, doamna VETURIA GOGA, PAMFIL RIPOSANU, IULIU MANIU și chiar POPESCU DUMITRU, ministru de interne, intervin pe lângă ION ANTONESCU ca să-l elibereze, dînd ordin în acest sens. Cum nota era a legației germane, ordonă ca S.S.I.-ul să verifice tot ceea ce i se pune în sarcină lui PETRU GROZA. A fost adus la Malmезon în cursul lunii decembrie 1943. BORCESCU a fost însărcinat cu facerea acestei cercetări. Din fericire BORCESCU îl cunoștea pe PETRU GROZA de la Deva și cum știa de proveniența notei în cauză la germani, face un referat favorabil, susținînd că el, fost caporal în armata austro-ungară, nu putea conduce o masă de două mii de oameni, care trebuiau echipați, înarmați și hrăniți zilnic. În zonă nu s-a identificat grupări în acest sens. În concluzie, cere eliberarea sa și ca germanii să nu fie impacientați de activitatea doctorului PETRU GROZA, S.S.I.-ul își ia obligația de a-l supraveghea permanent. ION ANTONESCU a pus rezoluția pe referatul lui BORCESCU "să fie eliberat". După 28 zile, doctorul PETRU GROZA părăsește liber Malmезonul. PAMFIL RIPOSANU îl aștepta cu mașina la poartă, pentru a-l duce direct la Deva. Cum a fost tratat, în timpul detenției, o arată d-rul PETRU GROZA în lucrarea sa "În umbra celulei".-

- Anul 1944, spuneau toți, că este anul care va aduce pacea.-

La începutul lunii februarie, BORCESCU prezintă lui EUGEN CRISTESCU, o mare lucrare documentară, care a durat aproape 3 luni și peste 500.000 lei cheltuiți, anume: "Infiltrația germană în economia românească".-

ION ANTONESCU a fost surprins de adâncă infiltrația germană și spunea că va lua măsuri.-

- La Odesa este doborât un avion sovietic. TRINCU ATANASIE, comandantul diviziei locale, dă ordin ca ofițerul sovietic să fie înmormântat ca un erou căzut la datorie. Mai mult chiar, TRINCU ține o cuvântare în cinstea acestui erou. Germanofiliile informează pe ION ANTONESCU că TRINCU a preamărit eroismul sovietic. ION ANTONESCU gata să-i ia comanda și să-l scoată din armată. Se dă spre verificare grupei militare din S.S.1.- BORCESCU stabilește adevărul. TRINCU a menționat că aviatorul sovietic a căzut ca un erou, dar a cerut ostașilor români să fie și ei tot așa de bravi, căci eroii sunt cinstiți ori unde, numai lași sunt disprețuiți. Românii au eroii săi și vor mai avea. În fața acestei situații, ION ANTONESCU a replicat: era mai bine dacă nu vorbea, dar n-a luat nici o măsură contra lui TRINCU.-

- La începutul lunii martie (1944) înainte de bătălia de la Uman, în care germanii puneau mari speranțe de izbândă, BORCESCU cere lui EUGEN CRISTESCU să-i prezinte lui ION ANTONESCU situația politică și militară cu concluzia că acum este timpul cel mai favorabil pentru eșirea României din război. EUGEN CRISTESCU neavînd curaj, cere lui BORCESCU să-l însoțească la ION ANTONESCU, pentru a expune situația militară și concluzia necesară, după ce o expune el pe cea politică. ION ANTONESCU după ce îi ascultă pe amîndoi, se infuriie și începe să strige: "o să mă învățați ce am să fac? Băgați-vă mințile în cap, numai eu dispun". BORCESCU roagă să fie trimis pe front. ION ANTONESCU, tot infuriat, răspunde: "Băga-ți mințile în cap și stai unde te-am pus. Ești într-un serviciu ordonat".-

ION ANTONESCU parea bolnav și obosit. Acei ce lucrau mai aproape de el, erau îngrijorați că tocmai în aceste timpuri grele, el este bolnav.-

- Conform avertismentelor date la radio Londra, la 4 aprilie au început bombardamentele aeriene de o amploare nevă-

zută pînă atunci în România. Din prima zi, un cartier întreg din București a fost pus la pămînt și foarte multe victime omenești. S-a dispus ca toate departamentele și instituțiile de stat din orașele bombardate (București, Ploești, Brașov, Timișoara) să se disperseze. S.S.I.-ul trece la Joița și Măgurele, iar la centrală în București a rămas numai BORCESCU cu secția sa.-

-Ofițerii de la Marele Stat Major dîndu-și seama de situație, iau legătura cu palatul, dar teama de a nu fi descoperiți, solicită lui BORCESCU ajutorul său, COMISEL PANTELIMON, NANOESCU și alții îi confiază, sub cuvînt de onoare, secretul lor. Că au luat legătura cu palatul și pregătesc efectivele pentru a face chiar cu forța eșirea din război. BORCESCU le-a promis că îi va acoperi și ajuta. Acțiunea palatului e acoperă încă din anul trecut. Le comunică, că datorită situației lui, a încercat în martie să prezinte lui ION ANTONESCU situația favorabilă pentru eșirea din război, însă acesta l-a gonit. BORCESCU a acoperit într-adevăr acțiunea palatului și a Marelui Stat Major, atît față de ION ANTONESCU cît și de germani. De asemenea a acoperit acțiunea partidelor politice ce urmăreau acelaș scop. IULIU MANIU ca și DINU BRATIANU se întâlneau cu partizanii săi la Brașov, Sinaia, București, Florica, Bolintin etc. și de fiecare dată se dădeu note informative inofensive. Palatul prin general DAMACEANU și MOCSONYI a luat contact cu ing. CEAUSU (recte dl. EMIL BODNARAS) aducîndu-l la palat. Despre aceste contacte nu s-au dat note informative, că ar fi sărit în sus atît ION ANTONESCU cît și germanii. De altfel, aceștia din urmă se interesau de dl. EMIL BODNARAS, însă întotdeauna BORCESCU le spunea că este sub stricta sa supraveghere, că el are domiciliu obligatoriu la Brăila, că îi cunoaște întreaga activitate și să nu se bage nimenea pe fir.-

- În interiorul S.S.I.-ului discuții pe chestiunea contrasabotajului. GUTA PETROVICI comunică lui BORCESCU: - PROCA cu contrasabotajul lui face victime în lumea muncitorească zisă comunistă. "Domnule PETROVICI -răspunde BORCESCU- se atras atenția d-lui EUGEN CRISTESCU, de cînd a permis ca PROCA să-și facă agentură proprie în fabrici și uzine. La fiecare internare în lagăr sau trimiteri pe front, EUGEN CRISTESCU ridică din umeri, ceea ce înseamnă că PROCA este susținut de nemți și îl domină. În 1942, spunea că se va înțelege cu PROCA, dar acum văd că și dta. ca și el fmi dați dreptate".-

Cu altă ocazie, NIC.STANESCU remarcă că contrasabotajul va aduce dificultăți serviciului."Da -răspunse BORCESCU- dar în zis răspunderilor totul va cădea pe EUGEN CRISTESCU și pe IONESCU VALERIU, căci PROCA o va șterge cu neații sau va dispăre. Desnodământul s-a văzut în martie sau aprilie 1945, când PROCA cu ajutorul său PACESCU, s-au sinucis în celulele închisorii Malmezon.-

- ION ANTONESCU solicitat de câțiva macedo-români, trimite ceva ajutoare -alimente- populației macedo-române din Grecia. Cu această ocazie a profitat și o parte din populația greacă. La legația română din Atena s-au distribuit alimente tuturor celor ce veneser în contact cu legația română. Criticile au fost prompte -ajutoarele erau din Transnistria, fiindcă pe cutii în loc să fie scris România scria Transnistria.-

- Tot ION ANTONESCU a intervenit la Fuhrer să elibereze pe toți prizonierii jugoslavi de origine română. S-au adus în țară circa 2000 de români, unde au fost ținuți pentru refacere circa o lună de zile și trimiși apoi la vetrele lor. Aproape toți erau originari de pe valea Timocului. S-au plîns că sîrbi, ca și bulgarii la Est de Timoc, nu dau voce românilor să aibă școli și biserici și amenințați cu desnaționalizarea. Idem macedo-românii din Bitolia s-au plîns că sîrbi le-au închis liceul și școlile ce le aveau rămas de pe vremea stăpînirii turcești.-

- În cursul lunii mai, BORCESCU este interpelat de prietenul său DAN BRATIANU, de la societatea de telefoane, dacă este dispus să ia contact cu un personaj din "Intelligence-Service", căci insistă să vorbească. Cere de asemenea cuvîntul de onoare că nu va fi arestat. A doua zi, într-un birou al societății de telefoane, BORCESCU se întâlnește cu GEORGE DORAND. Acesta din urmă spune: "Vă vorbesc în numele Angliei. Știa că sînteți șeful rezistenței oficiale contra germanilor. Vă sovez în numele Angliei de a proceda cu urgență la eliberarea grupului de spioni în frunte cu profesorul ECK, prinși în regiunea Odobești (Putna) de către elementele Marelui Stat Major, în colaborare cu germanii, în minele cărora se găsesc. Trebuie procedat urgent, înainte ca germanii să le facă vreun rău. Vă facem direct răspunzător de viața lor. Aveți cuvîntul de onoare, că în schimb Anglia va ajuta România să iasă din situația grea în care se găsește.-

BORCESCU promite că va interveni, dar cere timp de maximum 48 ore. Acesta după ce ia deslegare de la EUGEN CRISTESCU și ION ANTONESCU procedează rapid pentru ridicarea spionilor de la germani. Pe baza convenției ce exista între români și germani -că spionii prinși pe teritoriul României revin de drept S.S.I.-ului- BORCESCU obține întregul grup de spioni, pe care l-a cazat în închisoarea Malmezon. Profesorul ECK era profesor de bizantologie la Universitatea din București și era șeful I.S. pentru România și Europa centrală. Avea ca secretară pe MARGHERIT HALLER și spunea că lucra în folosul frontului de est.-

După 36 ore, BORCESCU se reîntâlnește cu GEORGE DORAND. Acesta îi mulțumește și accentuează că, cuvântul Angliei va fi respectat.-

- La începutul lunii iunie, din ordinul lui EUGEN CRISTESCU, BORCESCU conduce pe profesorul ECK la domiciliul lui ICA ANTONESCU din str. Batiștei. Discuțiile au fost în legătură cu plecarea lui BARBU STIRBEY la Cairo. Acesta din urmă însoțit de fiica sa și de dl. VISOIANU, au plecat la Cairo-Ankara. BARBU STIRBEY a rămas foarte surprins, când la aeroportul din Cairo este întâmpinat de un colonel englez care în cea mai autentică limbă românească, îi urează bun venit. Era MASTERSOHN, directorul general al rafinării "Unirea"-Ploești și cetățean de onoare al aceluși oraș. Ei au fost îndrumați la Ankara, pentru a lua contact cu ambasadorul sovietic, căci armistițiul trebuia încheiat la Moscova.-

- Pe Valea Prahovei a început sezonul de vară. Lume mai puțină, țara este în război. Multe hoteluri sînt ocupate cu răniți, iar la "Athenée Palace" patronajul funcționează în plin. Sîmbătă și duminică aglomerația este mult mărită din cauza că de la departamente și instituții se imbulzesc toți la munte. Mulți domni și mai ales doamenele curioase merg să vadă lagărul de la Timiș al aviatorilor englezi și americani prizonieri.-

La Sinaia se remarcă doi ofițeri mari ce merg împreună: SANATESCU de la palat și VASILIU RASCANU, comandantul militar al zonei petrolifere. Sînt veseli și spun la multe persoane sub formă discretă: ION ANTONESCU va fi înălturat de la guvern, vom face noi guvernul și imediat vom eși din război, încheind pacea.-

Organizația "Todt"-Sinaia, plină de spioni și agenți germani, sînt în curent cu ce colportează SANATESCU și VASILIU RASCANU. KILLINGER cere lui ION ANTONESCU arestarea acestor ofițeri. Imprudențe tocmai în perioada cea mai critică. Se știa că germanii n-au glumit cu HORTY în Ungaria, băgîndu-l în lagăr. ION ANTONESCU fiind vorba de SANATESCU de la palat, ordonă o verificare urgentă. EUGEN CRISTESCU spune lui BORCESCU: "Să te văd cum o scoți la csp cu SANATESCU, că nemții sînt furioși. Tocmai la Sinaia s-a găsit să vorbească, unde ei au centrală de spionaj".-

După cîteva zile, BORCESCU prezintă rezultatul: germanii interpretează greșit. E adevărat că SANATESCU este văzut cu VASILIU RASCANU. Primul este un om de spirit, face diferite complimente sau apropouri la frumusețea doamenlor, la atitudinea unor domni -un banc- sau cite un spirit chiar cu caracter politic, dar fără a fi vorba de înlocuirea regimului, deci nu corespunde realității cele semnalate de germani,- ION ANTONESCU pentru a da totuși satisfacție lui KILLINGER, dă ordin lui PANTAZI, ministrului de război, să le facă observațiile verbale cuvenite, așa că ofițerii au scăpat fără alte sancțiuni.-

- Tot în luna iunie sînt lansați în jud. Vlaşca, trei parașutiști englezi: CESTERLEIN, PORTER și MEDEIANU, care aveau misiunea de a lua contact cu palatul și cu partidele istorice. Ei fiind prinși de jandarmi, au fost cazați într-un apartament de la inspectoratul general al jandarmeriei și li s-a dat posibilitatea ca să-și îndeplinească misiunea dar sub controlul lui PIKI VASILIU și al lui EUGEN CRISTESCU.-

In țară se desfășura o vie activitate politică.

Feste tot au loc conciliabile politice și se fac pregătiri pentru eșirea din război. Germanii cu aceeași atențiune urmăresc situația internă, dar se mulțumesc cu ceea ce le dădea BORCESCU și oamenii săi, care făceau cu adevărat operă de desinformare.-

Activitatea politică se desfășura pe 4 linii și anume:

- prima - linia palatului, care era cea mai activă. MIHAI se consulta cu: SANATESCU, SAVEL RADULESCU, NEBEL, NICULESCU-BUZESTI, general NICULESCU C., STIRCEA MOCIONYI, DAMACEANU, IONESCU EMILIA, cu acei de la Marele Stat Major și separat cu IULIU MANIU și DINU BRATIANU.-

-cu ICA ANTONESCU -nehotărît- juca pe două tablouri, crezîndu-se abil și că este un nou Metternich;

-și în fine cu ing.CEAUSU, om activ și hotărît, pe care îl aduceau în palat SANATESCU, IONESCU EMILIAN etc.-

- A doua linie - era a partidelor istorice cu IULIU MANIU și DINU BRATIANU, care se complăceau mai mult în redacțiuni de memorii și în pertrectări. IULIU MANIU în legătură cu exteriorul se folosea de cifrul S.S.I.-ului. Tot el luase contact cu LUCRETIU PATRASCANU, care avusese domiciliu obligatoriu la Poiana-Tapului, stabilind un mod de colaborare la guvern, după eșirea Romîniei din război.-

Tot IULIU MANIU mai primise de la GAFENCU, ce se găsea în Elveția, o stenogramă a lui BENES-STALIN, prin care acesta din urmă, asigură pe IULIU MANIU, că nu se va amesteca întrebările interne ale Romîniei, dacă ese din război imediat.-

Tărăniștii susțineau că în enciclopedia sovietică, P.M.T. era menționat ca un partid democratic, iar IULIU MANIU era îndreptățit să creadă, că va juca un rol prim în conjunctura internă.-

-A treia linie, era cea oficială condusă de ION și ICA ANTONESCU, dar care era cea mai timidă, probabil din cauza obligațiunilor ce le aveau față de germani.-

Datorită unei combinații politice a lui PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU, este adus și LUCRETIU PATRASCANU de la Poiana-Tapului la București și instalat în str.Armenescă nr.11, la avocatul TOROSIAN. Scopul aducerii lui LUCRETIU PATRASCANU era de a avea convorbiri cu ION și ICA ANTONESCU în vederea încheierii armistițiului și chiar a unui pact politic. Ca și partidele istorice, PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU au socotit că cel mai autentic reprezentant al partidului comunist este LUCRETIU PATRASCANU, care prin originea și educația sa, era mai apropiat de concepția burgheză.-

Tot în această perioadă LUCRETIU PATRASCANU a avut o serie de întrevederi cu partizanii săi, chiar și cu dl.inginer CEAUSU.-

- În fine, a patra linie, a Partidului Comunist Român, cea mai puternică linie și a cărei acțiune se făcea simțită în toată țara. Numeroase acte de sabotaj pentru micșorarea producției de război, și propaganda intensivă în fabrici și uzine contra războiului, îl făcea să fie o forță de temut pentru par-

tizanii războiului. Cînd la 24 August au apărut gărzile patriotice și forțele apărării patriotice în vederea consolidării actului de la 23 August, de abia atunci și-au dat seama toți de forța partidului, cît și de pregătirea temeinică făcută în vederea actului istoric.-

- Să urmărim din nou, desfășurarea acțiunii interne.

- IULIU MANIU, prevăzînd o eventuală înlăturare a lui ION ANTONESCU de la palat, invită pe generalul IACOBICI, -care se bucura de mare prestigiu în armată- la el, și îi spune: "să fiți pregătiți de a succeda lui ION ANTONESCU, ca fiind cel mai pregătit și simpatizat de armată. Eventual să aveți studiat și pregătit o lovitură armată pentru înlăturarea lui ION ANTONESCU. În acest scop să mențineți legăturile de prietenie cu Marele Stat Major și cu generalii armatei".

IULIU MANIU conservase prietenia lui IACOBICI de cînd s-au cunoscut la Viena, înainte de 1914- și apoi cointeresîndu-l într-un consiliu de administrație. Aceasta a fost mai greu, fiindcă nimeni nu vrea să renunțe la un loc, pentru IACOBICI, IONEL POP -unul din nepoții lui MANIU- era în 22 sau 23 consilii de administrație, cu venituri de cîteva milioane lunar, nu se îndura să cedeze măcar un loc. Astfel vedem pe IACOBICI plasat într-un consiliu de administrație la Timișoara. Aici SEVER BOCU - electorul partidului- nu admite ca străinii să beneficieze de veniturile locale și-l înlătură, așa că IACOBICI revine la București. Aici cu multă greutate i s-a asigurat un loc minor.-

În ajunul lui 23 August, IULIU MANIU are neșansa de a nu găsi pe IACOBICI, căci toți erau plecați sau dispersați în provincie. De abia la 25 sau 26 august, revin toți în București, dar IULIU MANIU nu mai avea nevoie de ei.-

- La sfîrșitul lunii iulie, începutul lui august, din ordinul lui PIKI VASILIU și al lui EUGEN CRISTESCU s-au dat dispoziții colonelului LEOVEANU, comandantul lagărului Tg.Jiu, ca să creeze condițiunea favorabilă evadării unui grup de 10-12 comuniști, printre care; dl.GH.GHEORGHIU-DEJ, NEAGU ANDREI etc.- S-a bănuit că se urmărește un scop de către PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU, dar n-a transpirat nimic. Germanii s-au sesizat de această evadare și au cerut imediat arestarea lor. Deși se cunoștea druzul apucat de evadați prin Craiova,

de unde s-au răspândit, dl. GH. GHEORGHIU DEJ era la părintele JUSTINIAN (Vilcea), BORCESCU era la datorie și dădea germanilor informații eronate.-

- Tot în cursul acestei luni, IULIU MANIU cu DINU BRATIANU socot că este cazul de a trimite un emisar prin linia frontului la Moscova, pentru a trata în numele lor. Persoana aleasă era generalul ALDEA, cunoscut sovieticilor, fiindcă fusese într-o comisie specială la Odesa, cu ocazia predării bunurilor din Basarabia. Au fost captați generalii RACOVITA și CRETULESCU, care permiteau această trecere prin sectorul lor. Ziua destinată era 9 sau 11 august. S-a renunțat la această trecere din cauza reluării ofensive sovietice pe frontul nostru.-

- ION ANTONESCU primea știri din ce în ce mai proaste de pe front. Din interior presiune mare pentru eșirea din război. În această situație, la 19 sau 20 august, se hotărâște să plece pe front, de la S.S.I. primește două note:

-prima - nesinceritatea germană față de România:

- n-a livrat materialul blindat;
- n-a dat armamentul antitanc promis, cu ocazia trimiterii de trupe la Cotul Donului;
- germanii nu ne mai pot ajuta - lipsa de efective, iar cu materialul și mai puțin, uzinele lor fiind puse la pământ de aviația anglo-americană.

-a doua notă - dovada unei nesincerități, lista cu numerele tuturor trenurilor în care s-au imbarcat toate blindatele germane de pe frontul român, îndreptându-se spre Polonia, lăsând frontul român complet lipsit de blindate.-

ION ANTONESCU constată personal că situația frontului este critică. S-a dus la cartierul general german, pentru trupele din Moldova, ce se găsea la Slănic-Moldova. Aici ION ANTONESCU s-a întrebat de ce nu se degajează Moldova și Basarabia de trupele sovietice, așa cum s-a promis. Generalul german..... comandantul șef, căuta să-l liniștească pe ION ANTONESCU, promițând că în curând va lua contraofensiva. ION ANTONESCU întrebă: "Bine, dar de ce ați trimis blindatele din Moldova. Cu ce veți lua contraofensiva. Uite lista cu trenurile care au transportat blindatele!" Generalul german răspunse: "da, recunosc, însă în strict secret pregătim o mare bătălie lângă Varșovia".-

În seara de 21 sau în dimineața de 22 august, ION ANTONESCU s-a reîntors la Snagov. Impresia celor ce l-au văzut

după reîntoarcerea din Moldova a fost, că era deprimat. EUGEN CRISTESCU în seara de 22 august a venit de la Snagov la centrul serviciului, în biroul lui BORCESCU - contrar obiceiului său- și îi comunică: "MIHAI a invitat pentru mîine 23 august dimineața la palat, în audiență de lucru, pe ION și ICA ANTONESCU. Ceea ce este surprinzător, este faptul că amîndoi sînt chemați deodată. Dumneata BORCESCU, ce informații ai și ce impresii îți face această invitație de lucru"? BORCESCU răspunde: "mîine este o zi hotărîtoare. Cred că se va face eșirea Romîniei din război, dar nu știu cine o va face".-

EUGEN CRISTESCU continuă: "Eu mă duc la Joița, să mă culc. Mîine dimineața la ora 6 sînt în biroul d-tale și te rog să mă pui la curent cu tot ce se întîmplă în noaptea aceasta și ce se proiectează pentru mîine 23 august".-

Contra obiceiului, EUGEN CRISTESCU a fost exact la 6 dimineața în biroul lui BORCESCU. Acesta îl tratează cu o cafea și după ce-l pune la curent, îi spune: "Vă suiți în mașină și vă duceți direct la Snagov. Vă rog să raportați lui ION ANTONESCU să accepte scoaterea țării din război, altfel va fi demis de la putere. (Nu se bănuia nimic de arestare). EUGEN CRISTESCU pleacă înainte de ora 7 dimineața, dar în drum spre Snagov, se opri la Președinția Consiliului de Miniștri la OVID VLADESCU, nasul său și secretar general al președinției. Acesta îl asigură pe EUGEN CRISTESCU că ION și ICA ANTONESCU se vor opri la secretariatul președinției, avînd unele lucrări de semnat. Intr-adevăr, ION și ICA ANTONESCU s-au oprit la președinție, dar numai la parter, după care și-au continuat drumul la palat, fără să-l vedea pe EUGEN CRISTESCU.

Care era barometrul politic în acea dimineață?

IULIU MANIU și DINU BRATIANU susțineau că, ION ANTONESCU să facă armistițiul, fiind un militar cu mare prestigiu, după care vor lua ei sarcina formării guvernului. Pe de altă parte IULIU MANIU era supărat că nu-l găsește pe IACOBICI.-

MIHAI consiliat de SANATESCU, MOCIONYI și mai ales de inginerul CEAUSU, era mai categoric, ION ANTONESCU trebuie scos de la conducerea statului imediat.-

- Din informații neverificate, vom relata ce s-a întîmplat la palat în ziua de 23 August:

MIHAI a cerut lui ION ANTONESCU imediata scoatere

a țării din război. Acesta pe un ton nu prea calm, a spus că știe ce are de făcut și că îi mai trebuie circa trei zile. Se pregătea de plecare. La sugestia spontană a inginerului CEAUSU, ce se afla camuflat acolo, ca amândoi să fie arestați, deoarece eșiți afară, vor aresta ei pe toți cei din palat. MIHAI o socotește ca bună această idee și dă ordin de arestare. Generalul IONASCU EMILIAN și maiorul DEMETRESCU ANTON trece la executare, invitând pe ION și ICA ANTONESCU să intre într-o cameră a palatului. A doua zi, au fost dați spre păstrare în aceeași stare de arest, Partidului Comunist până la clarifierea situației lor.-

Pe la ora 13 sau 14, EUGEN CRISTESCU ajunge la serviciul său, foarte deprimat, comunicând lui BORCESCU: "n-am putut vorbi cu ION și ICA ANTONESCU, fiindcă în loc să mă duc la Snagov, am stat la OVID VLADESCU. Ei au trecut la palat, unde amândoi au fost arestați. Acum am venit să-mi dau demisia și să numesc pe colonel SIMINEL VICTOR înlocuitorul meu." BORCESCU a adunat în grabă câțiva funcționari, care din întâmplare se mai găseau în local, în fața cărora, EUGEN CRISTESCU a declarat: "Înțeleg să-mi asum întreaga răspundere, fiindcă totul le-am făcut din propria mea inițiativă, sau după hotărârile consiliului de ordine, sau chiar după ordinele directe ale lui ION ANTONESCU. Dumnezeuastră, de la cel mai mare până la cel mai mic, nu ați fost cu nimic amestecați în inițiativele și acțiunile mele, iar în multe lucruri sînteți chiar străini de ce s-a întîmplat".-

După aceasta el părăsește localul, fără să spună unde se duce.-

BORCESCU primește vizita avocatului BEGNESCU FLORIN, la circa 10 minute după plecarea șefului demisionat, care îi spune: "doamnă colonel, vreau să mă duc la șefii mei politici MIHAIL BALBA și MIHAIL GHELMEGEANU și dacă pot să le duc și vree noutate.-

BORCESCU răspunde: "doamnă BEGNESCU sînteți liber. În curînd vă voi deconcentra și vă veți putea relua ocupațiile dvs. personale. Ca noutăți vă pot spune, că SAHATESCU se străduiește să forneze guvernul"(ora 15-16).-

Pe la ora 17 sau 18, BORCESCU primește un telefon de la EUGEN CRISTESCU, aflat în cabinetul generalului TOBESCU, de la inspectoratul general al jandarmeriei (Sos.Stefan cel Mare) prin care îl roagă să le facă o vizită urgentă. Erau în

plină discuție când sosește BORCESCU. EUGEN CRISTESCU întreabă: "Ce să fac, sînt într-o grea situație și nu știu ce să fac!" BORCESCU răspunde: "După părerea mea este bine ca atît dvs.cît și dl.general TOBESCU să vă constituiți ca prizonieri la palat, deoarece sînteți căutați încă de la ora 13. De altfel este căutat și fostul guvernator al Transnistriei GH.ALEXEANU și cred că la ora aceasta el a răspuns la chemare. Ați CRISTESCU cît și TOBESCU răspund că vor mai consulta și pe alții, după care vor hotărî.-

BORCESCU se reîntoarce la serviciu și cunoscînd comoditatea lui SIMINEL -în plus străin de probleme- acționează din propria sa inițiativă, punînd serviciul la dispoziția noului guvern.-

Pe la ora 20, BORCESCU cheamă la telefon pe colonelul magistrat IONESCU RADU și comunică să pună în libertate pe toți cei de la Malmezon cu îndeplinirea formelor legale și să înceapă cu RICA GEORGESCU, care probabil urmează să intre în guvern. IONESCU RADU cere să i se dea ordin scris în acest sens și pe care l-a primit chiar în cursul acelei serii de 23 august. După ce eliberează pe RICA GEORGESCU, IONESCU RADU roagă pe BORCESCU: "Dragă, eu aș vrea să stau vreo 8 sau 10 zile acasă, sub pretext că sînt bolnav, pînă se mai liniștesc lucrurile. Am să trimit la tine pe maiorul magistrat DUMITRIU, din cînd în cînd, cu rugămintea ca să mă pui la curent cu ultimele știri politice".-

El urmărea un post și l-a obținut prin RICA GEORGESCU -postul de director general al poliției și siguranței de stat.-

BORCESCU verifică în aceeași seară situația, ducîndu-se la Malmezon. Numai RICA GEORGESCU plecase. El reînțește ordinul de plecare pentru toți, însă deținuții îi cer să rămînă peste noapte la Malmezon. Era tîrziu, se auzeau focuri de armă la Academia Militară și fiindu-le frică de germani, cer să se ia măsuri de pază. BORCESCU dă ordin de întărirea pazei și a pus mitraliere la poartă. Chestiunea Malmezonului urma să fie rezolvată a doua zi de colonelul IONESCU RADU și oamenii săi.-

Pe la ora 20,30-21, radio-București comunica constituirea guvernului SANATESCU, cînd BORCESCU intra tocmai în biroul său. Ia dosarul mare al legăturilor telefonice germane și pleacă la societatea de telefoane, pentru a găsi personalul necesar, care să întrerupă legăturile telefonice ale

armatei germane, legăției și a tuturor spionilor germani. Cu greu au fost găsiți, DAN BRATIANU, RADULESCU OCTAV, precum și personalul necesar efectuării acestei lucrări. O piedică neprevăzută, directorul general al societății de telefoane, ing. PAPADACHE, se opune, susținând că fără ordinul șefului guvernului nu dă voie. BORCESCU ia legătura telefonică cu SANATESCU, chiar în fața celor indicați mai sus, și cere aprobarea.-

- "Sanătescu: Bine că v-ați gândit la o problemă atât de importantă. Faceți imediat operația".

- "BORCESCU: domnule general, mai avem și alte măsuri pregătite, am să vi le prezint mâine dimineată".-

- "Sanătescu: înseamnă că dta. consolidezi ceea ce am făcut noi azi. Bine".-

În tot cursul nopții și a doua zi s-a lucrat intens, după dosarul (întocmit încă din timpul războiului) în care era tot specificat și prevăzut.-

- Tot în acea seară, BORCESCU raportează lui SANATESCU, că a eliberat pe deținuții de la Malmezon și să este cazul să se lichideze și cu lagărul de la Tg. Jiu, unde sînt închiși toți democrații, care au fost contra războiului. SANATESCU a dat aprobarea și BORCESCU a dispus de urmare. Problema celor din închisori și penitenciare urma să se hotărască în primul consiliu de miniștri.-

- Cazul de la legăția germană din seara de 23 August, poate fi considerat ca o dovadă evidentă, că s-a lucrat încă din timpul războiului, la săvîrșirea actului politic, prin desinformarea germană. La telefon, EUGEN CRISTESCU precizează: "domnule colonel BORCESCU, stit eu cît și dl. ministru KILLINGER care se află lîngă mine, nu știm care mai este situația. Sînt șanse de refacerea ei?".

Deci germanii au fost surprinși de această lovitură de stat, datorită desinformării făcută de BORCESCU.-

Tot 23 August, ora 25. Se chiamă la telefon prefectul de Hunedoara-Devs. BORCESCU: domnule col. DEMETRESCU (prefectul), din ordinul d-lui general SANATESCU, arestați imediat pe TESTER, care se găsește lîngă dvs. la fabrica Kulkó.

- "DEMETRESCU: da, ce s-a schimbat guvernul? Ce s-a întimplat?"

- "Borcescu. dar, ce dvs. nu aveți radio? Treceți imediat la arestarea lui TESTER.-

Mai târziu s-a aflat că DEMETRESCU era la o petrecere cu TESTER și în loc să-l aresteze, îl avizează pentru fugă. 343
TESTER însoțit de 2 ofițeri germani, fug cu un "Horch" (auto cu 6 roți) și în regiunea Arad, nevoind să oprească la somația grănicerilor, pe când vroiau să treacă frontiera, sînt împușcați. TESTER cade mort. Cine era acest TESTER. Un englez, ajutorul lui MOSLEY -șeful partidului fascist englez și căsătorit cu o germană. Prin ea intră în serviciul de informații german și fuge din Anglia în Spania (într-un port pe coasta de Sud-Est) se pare Cadix.- Aici ajută submarinelor germane să scufunde niște vase, după care îl vedem la Atena, apoi Belgrad, unde ia parte la turburările din aceste orașe. Vine la București unde se ocupă de chestiuni financiare. În fond făcea spionaj german-dar și englez. După 23 August, fiul lui care se afla cu întreaga lui familie în București, s-a înrolat în armata engleză. Era un spion de mare talie, de aceea BORCESCU dăduse ordin de arestare.-

- La 24 august, MIHAI trimite pe CESLERLEIN cu avionul la Istambul, probabil pentru informare și eventual sprijin din partea spusenilor.-

- Tot în dimineața de 24 august (ora 7-7,30) BORCESCU se prezintă la Marele Stat Major, care era instalat la gară, în noul palat al CFR. la subsol. Generalul MARDARE, subșeful Marelui Stat Major îl ia în primire. "Bine că văd și eu un șef de instituție, toți sînt fugiți sau dispersați. Trebuie luate măsuri urgente pentru păstrarea ordinii în stat și deci pentru consolidarea actului nostru istoric". BORCESCU raportează: "Cu aprobarea d-lui general SANATESCU, începînd de aseară am procedat la întreruperea legăturilor telefonice, după datele ce le strîng de aproape trei ani. În plus mai am o serie de măsuri, totul este studiat însă n-am cu cine să le execut, căci titularii noi ai instituțiilor sînt dispersați. Bine, așa este, că nici eu nu-i găsesc, nici chiar pe dl. ministru de interne, ALDEA, răspunse MARDARE. Îți voi da ordin scris că vei lua sub ordinele dtale. direcțiunea generală a poliției, prefectura poliției capitalei, inspectoratul general al jandarmeriei și S.S.I.-ul pentru a lua toate măsurile necesare de păstrarea ordinii în stat.-

Generalul SANATESCU întărește ordinul prin semnătura sa. (Fotocopia acestui ordin este la S.S.I.). Tot SANATESCU și MARDARE ordonă lui BORCESCU să instaleze câte un post înaintat

la Urziceni și Afumați pe direcția probabilă de retragere a armatelor germane și de înaintare a armetelor sovietice. Să facă o recunoaștere la Colentina-Stefănești, dacă sînt rezistențe germane în legătură cu cele de la Băneasa. BORGESCU încearcă să obiecteze: "domnule general, dar eu nu dispun de trupă, eu am numai funcționari civili". SANATESCU răspunde: "Cu stit mai bine, că nu atrage atenția asupra lor".-

BORGESCU trimite o echipă de 4 agenți la Urziceni și alta tot de 4 agenți cu mașini la Afumați, care să anunțe apariția trupelor.-

Personal cu GH. MIHAI, VICTOR IONESCU și șoferul GLIGA, înarmați cu două Schneisere (automate germane) s-au dus în recunoaștere la Colentina-Stefănești. Nu s-a găsit nici un fel de trupă germană, însă spre Băneasa au fost primiți cu focuri vii de arme și automate. Rezultatul l-a raportat BORGESCU celor doi: SANATESCU și MARDARE. SELESCU care fusese trimis spre Băneasa, a fost luat prizonier de germani. Pe chestia acestor rezistențe, mulți au fost decorați chiar cu "Mihai Viteazul". Chiar și cu actul de la 23 August, unii numai că aveau cunoștință că se va schimba situația politică și au fost avansați. ALDEA la general de corp armată, LIȚEANU GH., la general de corp armată; DARACEANU, RADESCU de la general de brigadă, la divizie și corp de armată; SOVOIU de la col. în rezervă la general activ, în timp ce BORGESCU și alții erau legați de promoția ce urma să fie avansată.-

Tot așa s-a fost și înainte de 1940. Un grup așa zis de savanți ofițeri, fac art. 14 prin care dă dreptul la avansare peste promoția care o blochează și după ce s-au avansat au anulat art. 14 pentru a nu mai beneficia și alții. Procedee necorecte.-

La 26 sau 27 august, MARDARE, care știa că se terminase cu luarea măsurilor pentru consolidarea actului, cere lui BORGESCU să i se restituie ordinul de împuternicire dat, susținînd că au spărut: generalul ANTON la jandarmi, care fusese dispersat și col. CRISTEA NICOLAE, prefectul poliției capitalei.-

ANTON, fusese captat de palat cu sult înainte de 23 August, fără ca PIKI VASILIU sau TOBESCU să cunoască faptul. ANTON s-a pus la dispoziție toate forțele de jandarmi și care erau cele mai numeroase în capitală.-

MIHAI cu mama sa ELENA cu NELLY CATARGYI și alte câteva persoane pleacă la ferma colonelului PETRESCU (iunianist) din jud. Gorj, unde stă pînă la 20-25 septembrie, de teama unor turburări sau reacțiuni germane în capitală. MOCIONI rămasese pe lîngă guvern în capitală (Bolintin sau subsolul B.N.R.-ului) ca element de legătură cu MIHAI.-

Reîntors la serviciu, BORCESCU primește pe delegații instituțiilor:

-comisarul COPOROIU, din partea direcției generale a poliției;

-comisarul PALLADE de la prefectura poliției capitalei;

-maiorul PENESCU de la inspectoratul general al jandarmeriei, cărora le înmînează tabele nominale cu circa 2500-3000 persoane, din întreaga țară, capabile să declanșeze acțiuni de turburare a ordinii interne, sau de a provoca rezistențe cu ocazia înaintării trupelor sovietice. În decursul zilelor de 24-25 și 26 august, toate arestările au fost efectuate.-

Tot în decursul acestor zile, BORCESCU vizitează pe: GH. PAURER, IULIU MANIU, DINU BRATIANU și TITEL PETRESCU, cu care ocazie le face cunoscut că S.S.I.-ul nu va mai urma drumul tras de MESA MORUZOFF sau EUGEN CRISTESCU, el fiind numai un organ de informare al guvernului în diferite probleme necesare conducerii statului, în plus el redevine ca organ auxiliar al Marelui Stat Major. Dacă au nevoie de ceva informațiuni în legătură cu conducerea statului, le vor cere prin prim ministru de care aparține S.S.I.-ul.

La 27 august, SANATESCU cere generalului din aviație ERMIL GHEORGHIU un avion pentru ziua de 28 august, care să transporte pe profesorul ECK, pe secretara sa MARGARETE HALLER și un delegat al guvernului la Istanbul. Avionul se va întoarce cu delegatul guvernului, care era DAN BRATIANU. Delegat al S.S.I.-ului pînă la plecarea lui ECK era av. BEGNESCU FLORIN. Înainte de plecare, ECK a găsit de cuviință, să dea lui BEGNESCU FLORIN o declarație prin care atestă că atât BORCESCU cît și BEGNESCU nu pot fi făcuți solidari cu acțiunile lui EUGEN CRISTESCU ca unul ce cunoaște realitățile.-

SANATESCU prin ECK, a cerut ca aviație anglo-americană să intervină pentru a distruge rezistența germană de la Băncasa. Astfel că la 29 august a avut loc ultimul bombardament serios anglo-american pe teritoriul României.-

-In zilele de 24 la 28 august, guvernul funcționa parțial, fie în subsolul B.N.R.-ului, fie la Bolintinul din Vale, căci mulți miniștri erau dispersați pe unde au putut, așa că la 28 sau 29 august se întrunește primul consiliu de miniștri. Tot în această zi, BORCESCU predă lui ALDEA -ministru de interne- măsurile ce le-a luat în timpul lipsei sale. Ministerul era instalat în palatul CANTACUZINO, de pe Calea Victoriei.-

-In București sosise misiunile informativ:

- american cu STEWENS;
- englez cu PORTER, GIBSON etc.
- și cel sovietic.

Misiunile americane și engleze spuneau:

- am venit să vedem procesul de comunistizare din România;
- rugăm ca guvernul român să nu încerce să facă intrigi între guvernele aliate, fiindcă ele sînt solidare pentru distrugerea hitlerismului.

BORCESCU comunicînd cele de mai sus lui SANATESCU, IULIU MANIU intervine: "aceasta nu constituie o notă oficială".

Spre sfîrșitul lunii august, MOCIONYI face o vizită la birou lui BORCESCU, spunînd: "am o aprobare de la RACOVITA să-mi dați toată corespondența ce o aveți la S.S.I. despre palat, în plus tot ce aveți în legătură cu eșirea Romîniei din război. BORCESCU a cerut timp 2-3 zile, fiindcă trebuie căutat în arhivă. Timpul era necesar pentru scoaterea de copii. Materialul cerut a fost ridicat de IONESCU-BALACEANU - secretarul palatului.-

MOCIONYI vizitează a doua oară pe BORCESCU la biroul său pe la 6 sau 7 septembrie, manifestîndu-și de astă dată dorința, de a crea un serviciu de informații și pază la palat. În acest scop, cere să i se recomande un funcționar superior bun din S.S.I., care să-l pună în stare de funcțiune. Apoi, renunță la această idee, pentru a cere în numele lui MIHAI, lista tuturor informatorilor interni și externi pe care îi are SSI-ul. BORCESCU refuză, spunînd: "Legea de funcționare a S.S.I.mă oprește de a executa o asemenea dorință,

-întîi - nu sînt șeful serviciului căci numai el poate da; și

-al doilea - nici el nu poate, fără aprobarea scrisă a șefului său direct, RACOVITA.-

Vă rog deci adresați-vă șefului serviciului SIDMINEL

VICTOR sau lui RACOVITA ori SANATESCU.-

La 24 sau 25 septembrie, NICULESCU-BUZESTI ministrul de externe, invită pe BORCESCU la ministerul său. Acesta îl găsește pe NICULESCU-BUZESTI în convorbire cu MOCIONYI. "Uite, dece te-am chemat spuse ministrul, te rog să-mi dai lista informatorilor externi". BORCESCU răspunde: "Doamnă ministru, am spus și d-lui MOCIONYI și spun domniei-vostre: Legea de organizare și funcționare a serviciului, dă dreptul numai șefului serviciului -lui RACOVITA sau SANATESCU- să dea această listă. Nu depinde de mine, care sînt doar un subaltern și nici nu este în sectorul meu de activitate". NICULESCU-BUZESTI se supără și cheamă pe LISSIVICI ION -ce acum era șeful SSI-ului. Acesta susține că nici el nu a dat lista cerută.-

-Să vedem care era situația interioară a S.S.I.-ului.

În centrală - situația era cam grea- personalul fiind dispersat și se cerea eforturi mari celor rămași în București. Între 24 august și 4-5 septembrie, mulți au peregrinat prin țară (Banat, Ardeal, Oltenia) de teamă să nu fie trași la răspundere:

-unii că au fost pe frontul de est;

-alții de teamă că au fost în slujba germană ca:

MICANDRU, PROCA, PACESCU, GEORGESCU, GALERIU etc.-și numai grupa zisă democrată se găsea la serviciu cu BORCESCU. În această grupă găsim pe: NIC.STANESCU, BEGNESCU, GH.MIHAI, AGRONOMU și aproape tot C.I.-ul cu excepția lui IONESCU VALERIU, care văzîndu-se părăsit de sprijinitorul său EUGEN CRISTESCU, fuge și el ca apoi să se sinucidă. Cu toate acestea S.S.I.-ul a funcționat fără întrerupere și a informat Marele Stat Major în perioada cea mai critică a regrupării forțelor pe frontul de vest; oît și guvernul asupra situației din țară și extern, datorită faptului că aparatul său din țară și din străinătate a funcționat fără defecțiuni.-

După listele S.S.I.-ului s-au făcut epurările, comprimările din departamente și instituțiile de stat, presă, etc:-

-s-a mai dat lista tuturor colaboraștilor noștri;

-s-a arestat întreg aparatul informativ-german;

-s-au dat listele pentru arestarea celor ce ar putea crea dificultăți interne sau rezistențe în fața înaintării trupelor sovietice (circa 2500-3000 pe întreaga țară).-

-s-a contribuit la prinderea primelor elemente din³⁴⁸ apus, parașutate pentru a culege informații etc.-

-La 3 sau 5 septembrie, BORCESCU este chemat de SANATESCU: "Dta. împreună cu CRISTEA N., prefectul poliției capitalei, trebuie ca imediat să procedați la evacuarea legației germane în localul liceului "Mihai Viteazul". Le puneți la dispoziție tot ce au nevoie și să-i asigurați că se vor bucura de același privilegiu de "exterioritate" și în noul local ce li s-a afectat." După ce s-au luat toate măsurile necesare acestei operațiuni, cei doi menționați mai sus, s-au dus la legația germană. Aici au fost invitați să intre în biroul lui KILLINGER. CRISTEA a expus scopul venirii lor și a cerut să procedeze la executare. KILLINGER era înconjurat de von CLODIUS, STELZER, NEUBACHER, BLÜCHER și generalul HAUSEN și a cerut un supliment de garanții. Cererile lor au fost satisfăcute imediat. S-a eșit în holul cel mare al legației și KILLINGER a comunicat tuturor că trebuie să evacueze legația. Fiecare poate lua ce vrea, căci au camioane și mașini la dispoziție. După aceea s-a dus spre capătul celălalt al holului și a tras un prim foc de revolver în secretara sa ELLA PETERSEN-omorînd-o pe loc- iar cu al doilea foc și-a curmat firul propriei sale vieți. Nu s-a putut interveni cu nimic, iar ministru CLODIUS adresîndu-se lui CRISTEA și BORCESCU a spus: "KILLINGER nu putea părăsi pămîntul patriei sale, întocmai ca și un comandant de vas, cînd vasul se scufundă, el nu-l mai părăsește".-

-La 4 septembrie vine la S.S.I. generalul LITEANU - subsecretar de stat la interne- pentru a instala ca șef al S.S.I.-ului pe GEORGESCU (BECESCU FLORIN). BORCESCU raportează:

-Doamne general, instalarea nu poate fi valabilă, fiindcă SSI-ul nu aparține de ministerul de interne și nu aveți aprobarea lui SANATESCU sau RACOVITA;

-al doilea, GEORGESCU a condus problema comunistă sub MORUZOFF, apoi a scris cartea "Ca ferul roșu" cu caracter anticomunist și cred că veți avea proteste din partea F.N.D.-ului. -

LITEANU și-a dat seama de situație și a plecat.-

-La 6 sau 7 septembrie RACOVITA spune lui BORCESCU: "SANATESCU și cu mine am hotărît să plecăm la Paris, în scopul de a aduce în țară cît mai multe misiuni franco-anglo-americane, care să contrabalanseze efectele propegandei sovietice. BORCESCU

obiectează că apusenii ne-au lăsat în zona de influență sovietică și deci nu va avea nici o șansă de reușită. RACOVITA cam enervat spuse: "atunci am să mă duc eu la Paris. Te rog să-mi scoți autorizația respectivă de la franco-anglo-americieni Merș sub pretextul că vreau să obțin pe baza "legii de împrumut și închirieri" echipament pentru cele 16 divizii ce luptă pe frontul de vest."

Anglo-americii au refuzat să dea această autorizație.-

La 7 septembrie 1944, când SANATESCU hotărăște ca S.S.I.-ul să revină la Marele Stat Major -ca pe vremurile șeful Secției II-a colonel RUNCEANU AUREL, dă o instrucțiune scrisă. Aceasta prevedea: "S.S.I.-ul care în decursul timpului s-a îndepărtat de la misiunile date de Marele Stat Major (adică de la MORUZOFF pînă la EUGEN CRISTESCU inclusiv), urmează să reintre în normal".-

RUNCEANU se adresează lui BORCESCU: "nu vin să vizitez SSI-ul, dar te cunosc și știu activitatea dtale., așa că pentru mine Marele Stat Major constituie o garanție că S.S.I. va intra în normal".-

Intre 15-20 septembrie SANATESCU spune lui BORCESCU: "te rog să iei contact cu Partidul Comunist, spre a-ți permite să vizitezi pe cei patru arestați, dați în păstrarea lor. Vezi dacă sînt bine tratați și dacă au vreo cerere de făcut.-

BORCESCU se prezintă d-lui GH. MAURER, care îl pune în legătură cu dl. EMIL BODNARAS. Prin aceste, a putut vizita pe cei patru arestați, care se găseau într-o vilă situată în cartierul Vatra Luminosă.-

Au fost găsiți la parter: ION ANTONESCU, PIKI VASILIU și ALEXEANU, care au rămas surprinși de vizita ce o primesc, ce apoi toți să întrebe de noutățile din București. Da, dar am venit să ved cum sînteți tratați și dacă aveți vreo cerere de făcut. Foarte bine, răspund toți, cereri nu avem. ION ANTONESCU auzind discuții la parter, cheamă pe BORCESCU sus la el, la etaj. Intreabă: - cum s-a constituit guvernul, care-i situația frontului, dacă sînt defecțiuni. BORCESCU îi răspunde la toate și arată scopul venirii sale. ION ANTONESCU răspunde: "sînt mulțumit, îmi lipsește presa și radio-ul. Comunică tuturor ofițerilor să fie unitari cu conducerea statului și așa cum și-au făcut datoria pe frontul de est, să o facă și pe frontul de vest.-

BORCESCU, la eșirea din vilă, comunică d-lui EMIL BODNARAS, dorința celor arestați. Acesta promite că le va da, chiar a doua zi, și-l invită pe BORCESCU pentru o nouă vizită spre verificare. Acesta mulțumește și spune că nu este cazul, față de felul bun cum sînt tratați arestații.-

Intre 13-15 septembrie RACOVITA spune lui BORCESCU: "SANATESCU ca și o parte din guvern, am dori să știm, dacă sînt sincere, bunele intenții manifestate de marii aliați față de noi, în urma efortului ce-l facem în vest. Vei face deci urgent, un referat pentru creierea unei echipe speciale de care ai nevoie, fonduri, local, materiale etc., fiind că guvernul trebuie să știe cît se poate baza pe sinceritatea noilor aliați".

Față de situația militară și politică în care se găsea România, BORCESCU și-a dat seama că riscă să fie suspectați de spionaj și întîrziea lucrarea.-

La 19 septembrie SIMINEL VICTOR este înlocuit de la șefia serviciului cu LISSIEVICI I., iar BORCESCU din subdirector general al S.S.I.-ului rămîne numai șeful C.I.-

Pe la 24-25 septembrie, LISSIEVICI cere lui BORCESCU să urgenteze lucrarea cerută de RACOVITA. Lucrarea a fost predată de abia către 15 octombrie cu mențiunea verbală că: situația schimbîndu-se de la zi la zi, lucrarea nu se poate executa și se riscă, putînd fi tratați toți drept spioni.-

RACOVITA, găsește lucrarea bună și o aprobă.-

BORCESCU persistînd în refuzul său de a nu executa referatul, RACOVITA îl dă disponibil, iar Marele Stat Major îl numește ca șef de Stat Major la divizia 11 inf., pe frontul de vest. LISSIEVICI I. dă dispoziții ca secția C.I. cu toate lucrările să fie predate lt.col. POPOVICI ANTON.-

Intre 10-15 noiembrie, LISSIEVICI este chemat de Dr. PETRU GROZA, la Președinția Consiliului de Miniștri, care-i spune: "auzind că BORCESCU este disponibil, l-am cerut pentru mine la președinție. Te rog să mi-l trimiți de îndată ce termină predarea lucrărilor sale". Dr. PETRU GROZA obținuse aprobarea de la SANATESCU, care pe lîngă calitatea de prim ministru era și ministrul armatei (în al doilea guvern), iar la subsecretariatul armatei de uscat era CRETULESCU ILIE. SANATESCU îl cheamă pe BORCESCU și îi pune în vedere schimbarea. Cel din urmă raportează: domnule general, am fost subdirector general al S.S.I.-ului și acum un simplu șef de birou cu titlul de

director, apoi promoția mea urmează să fie avansată și mi s-a anulat scutirea de stagiou. Ce fac? SANATESCU răspunde: n-ai grijă, căci situația militară a dtale. este foarte bună, iar scutirea de stagiou se va considera în continuare. Dta.ești singurul cunoscător al problemelor de stat, rămas din cei vechi și de ajutor la președinție.-

La 20 sau 22 noiembrie, BORCESCU primește o înștiințare de la dl.EMIL BODNARAS, că este mutat la președinție.-

La 24 noiembrie, BORCESCU se prezintă d-rului PETRU GROZA, vicepreședinte al consiliului de miniștri și trece ca director de cabinet al domniei sale. În după amiezele de 24, 25, 26 și 27 noiembrie BORCESCU termină predarea la S.S.I., ca apoi la 23 sau 24 decembrie se duce să-și ia solda, când cunoaște și pe generalul SAVOIU, terminând definitiv cu SSI-ul.-

Manifestațiile grandioase și repetate ale F.N.D.-ului au derutat lumea politică. Ea credea, că odată instalați la putere, vor putea să-și plaseze partizanii în posturile chee și să poată domina în toate sectoarele. Deruta crește și mai mult, fiind că nu știau în ce măsură puterea sovietică sprijină F.N.D.-ul și nu vroia să vină în conflict cu ea.-

În ajun de 6 decembrie, RADESCU cheamă pe BORCESCU: Eu voi forma guvernul nou. Intenționez să te trec ca șef al S.S.I.-ului. Imi faci o propunere de reorganizarea lui, în plus ai o listă aici de acei ce urmează să fie epurați din serviciu. Erau: col.CHRISTESCU, LISSIEVICI, CHINTESCU, BECESCU FLORIN, BUTUCESCU, CHELBASU etc.- La 8 decembrie RADESCU spune lui BORCESCU: dta.vei rămâne tot la PETRU GROZA, fără nici o grijă de avansare, iar la S.S.I. voi pune pe col.de rezervă SAVOIU -fost la palat- care îl voi avansa general.-

Din cauza evenimentelor politice și mai ales încordarea dintre partide, RADESCU și SANATESCU cheamă pe BORCESCU: trebuie să faci o lucrare urgentă, în care să prevezi organizarea unei rezistențe naționale și dacă este posibil să indicii numele ofițerilor capabili să conducă această rezistență.-

BORCESCU explică: această lucrare era posibilă acum unu sau doi ani, dar acum în vîltoarea politică în care ne găsim nu este posibilă de executat. Lucrarea este foarte grea și depășește posibilitățile mele. RADESCU și SANATESCU insistă și cer lucrarea. BORCESCU dă instrucțiunile necesare -verbal-

avocatului MARCEL UNTERMAN și îl lasă să întocmească o lucrare din care să se vadă imposibilitatea de a fi pusă în aplicare.-

La prezentarea lucrării, BORCESCU arată din nou, că în conjunctura politică în care ne găsim, soluția trebuie găsită în altă parte și anume:

- să se cadă la un acord cu F.N.D.-ul;
- să-și modifice programele după cele mai avansate;
- să stabilească cu F.N.D.-ul o platformă de guvernare;
- să stabilească legături cu partidul de la conducerea sovietică (puterea sovietică). RADESCU și SANATESCU exclamă: Nu cumva te-a impresionat puterea sovietică? SANATESCU în continuare: Nu uita că noi sintem a patra putere (ca număr de forțe pe frontul de west), ce luptăm contra hitlerismului și la terminarea războiului ne vom relua total independența.-

În acest timp la cabinetul d-rului PETRU GROZA se lucrează problema basarabeană și problema germanilor din România, la care BORCESCU a contribuit depunând toată atenția. PETRU GROZA i-a propus să se înscrie în partidul domniei sale. BORCESCU a răspuns: - în prealabil vă rog să interveniți la Ministerul Forțelor Armatei pentru aprobare, întrucât noi ofițerii activi nu avem voie să ne înscriem în partide politice sub sancțiunea excluderii din armată.-

- Incorijibilul RADESCU crede că printr-o atitudine energetică și chiar agresivă va reuși să intimideze forțele F.N.R.-ului, iar Uniunea Sovietică nu va interveni, pentru a nu indispuce pe anglo-americieni.-

Intr-o după amiază, PAUL DOBRESCU, secretar general la prefectura poliției capitalei și omul de casă al lui RADESCU, venind în biroul lui BORCESCU, spuse: - mîine dimineață RADESCU va ține un discurs tare la "Scala" sau "Aro", la adresa F.N.R.-ului. Este susținut de anglo-americieni și SSI-ul are informații că mîine intră în portul Constanța câteva vase anglo-americane. BORCESCU răspunse: "SSI-ul a început să inventeze informații marime?", iar cu discursul tare cred că își grăbește plecarea de la guvern. BORCESCU aduce la cunoștința d-rului PETRU GROZA despre cele ce se proiectează a doua zi, care zice: - ospitalul RADESCU se va termina, va veni F.N.D.-ul la guvern.-

La marea manifestație a F.N.D.-ului ce a avut loc la

4 martie 1945, în după amiaza zilei o parte din manifestații au intrat în palat. Palatul s-a alarmat și IONESCU EMILIAN cheamă la telefon pe BORCESCU și cere să evacueze palatul de manifestații, deoarece a făcut o impresie foarte rea asupra lui MIHAI.-

Cu aprobarea lui PETRU GROZA, BORCESCU însoțit de magistratul TARANEANU s-a dus la palat. Suit pe piatra pe care era grilajul de fier, BORCESCU reușește să fie ascultat de manifestații, comunicându-le: "sînt trimis de doctorul PETRU GROZA ca să evacuați palatul și să vă răspîndiți în liniște, deoarece noul guvern îl veți forma domnia voastră F.N.D.-ul".-

Manifestații au ovaționat și disciplinați au părăsit palatul și piața din fața sa.-

A doua zi la 5 martie 1945, IONESCU EMILIAN comunică telefonic lui BORCESCU: dl. Dr. PETRU GROZA este invitat de MIHAI în audiență la ora 18 și te rog să vii și dta.".-

La coborîrea din mașină, se întîlnesc la intrare cu IULIU MANIU, DINU BRATIANU și alții, ce fuseseră în audiență comună la MIHAI. IONESCU EMILIAN îi întîmpină și introduce pe dr. PETRU GROZA în cabinetul de lucru regal, iar pe BORCESCU îl reține în anticameră, ca el IONESCU să dispară. După un minut își face apariția MIHAI, care întrebă pe BORCESCU: "Cine este acest PETRU GROZA? corespunde misiunii ce i s-ar da?! are adeziunea F.N.D.-ului?". Acesta dă relații favorabile și arată din punct de vedere politic, că este singurul care poate stăpîni situația, avînd asentimentul și concursul neprecupețit al F.N.D.-ului. MIHAI se reîntoarce pentru a se duce în cabinetul de lucru. După cîteva minute PETRU GROZA a eșit radios. Fusese însărcinat cu formarea guvernului. Cu această ocazie BORCESCU, iar a cules o serie de promisiuni că va fi avansat la gradul de general și că îi se va da orice post dorește.-

EPILOG.

În cursul lunii martie 1945 au avut loc la Cluj, serbările pentru revenirea Ardealului de Nord la patria mamă. Primul ministru PETRU GROZA este însoțit de primul său director de cabinet BORCESCU, care a contribuit și la pregătirea acestor serbări. Generalul SUSAIKOV, șeful delegației sovietice și președinte al comisiei aliate de control, ocupă locul de frunte în tribuna oficială alături de MIHAI. Manifestația a fost grandioasă și cu vii mulțumiri pentru conducătorii sovietici politici și ai armatei, care ne-au ajutat să recăpătăm Ardealul de Nord.-

drat în disciplina închisorilor prin care a trecut, respectând regulamentele și a evitat să aibe conflicte cu administrația sau chiar cu colegii săi. Cîte odată, dacă se auzea cîte un coleg izolat, să răbufnească și să spună că se va răzbuna pe toți cei care l-au nenorocit, BORCESCU ca vechi pușcăriuș, îi înfrunța spunîndu-le: "cine vorbește de răzbunare, înseamnă că nu este pregătit pentru noua viață socială și nu cred că va mai ieși din închisurare, cine crede că vremurile vechi vor reînvia, se înșeală profund, lumea merge înainte, nu înapoi. Deci vremurile lui CAROL II și legionarilor nu vor mai reveni. Totul trebuie rezolvat numai pe calea "justiției", dar cel mai bun lucru ar fi "tabula rasa". Dacă ași mai fi pus ca la 23 august să stăpînesc situația, ași fi foarte dur, fiindcă trebuie evitate vărsările de sînge. Nimeni să nu-și închipuie, că și-ar putea face singur dreptate, deci să se termine cu aceste aiureli, fiind că se repercutează asupra tuturor în rău".-

Toți colegii se asociau la părerea lui BORCESCU și așteaptă toți cu încredere, ca noul regim socialist să dea un decret de largă amnistie.-

Față de cele de mai sus, vă rog să binevoiți să apreciați dacă nu este cazul să revizuiți și situația mea, absolvîndu-mă de pedeapsă.-

Drept care dau prezenta declarație, semnînd-o cu mină proprie.-

ss/Borcescu C. Traian

Inchisoarea Malmezon

15 mai 1962

D E C L A R A T I E
=====

Subsemnatul BORCESCU G. TRAIAN, născut la 22 noiembrie 1899 în comuna Cireșani, Raionul Mizil, Regiunea Plocești, avînd ca părinți pe Constantin și Sultana, ambii decedați, cu ultimul domiciliu în București str. Cobîlcescu nr.22, căsătorit, cu un copil, în prezent condamnat la "detențiune grea pe viață" la art.195.-

Întrebat fiind asupra:

- epocii lui CAROL II-lea; a evoluției politice din 1938-1944; asupra sforărilor politice; a evenimentelor din jurul lui 23 August 1944-și de a descrie faptele și evenimentele reale ca un spectator obiectiv, declar următoarele:

Primul război mondial îl găsește în calitate de prinț moștenitor, scăpat de supravegherea severă a lui CAROL I. De ocum începe să-și manifeste personalitatea sa, cu inclinațiuni neîngăduite pentru postul pe care hazardul îl dăruise.-

Era comandantul Batalionului Vinători Munte -nou înființat- la Tg.Neamț. Anturat de ofițerii săi și de cîteva personalități ale tirgușorului, CAROL o ducea într-o serie de beții -transformate în chiolhasuri cu femei- parcă țara nu era copleșită de germani. La Oituz, Mărești și Mărășești se hotăra scarta neșpului.- Se socrizează de ZIZI LAMBRINO, a cărei familie era în Roman și fuge cu ea la Odesa, unde se căsătorește, renunțînd la tron ca unul ce călcăse constituția țării.- Generalii STRATILESCU și PETALA îl readuc în țară pe bază de ordin. La Iași se anulează căsătoria și se acordă o subvenție anuală, prin care să-și asigure lui ZIZI LAMBRINO și fiului lor, o viață la Paris în bune condițiuni.- Urmează campania din Ungaria, tot ca comandant al vînătorilor de munte. În orașul Mișcolț, notabilitățile orașului în frunte cu episcopul..... îl invită pe CAROL -prințul de coroană- la un banchet ce se da la ora.... CAROL cu escortajul său se încurcă într-un orașel f.spropriet, la o beție legendară- și vine la banchet după 24 de ore, în timp ce gazdela îl așteptau în ținută de rigoare. Episcopul spunea,

-cu un eșă prinț de coroană- România va ajunge rău.-

Revenit în București se încurcă într-un amor și cu sorisorile respective, cu domnișoara PAVLESCU de la posta centrală București, de care îl descurcă palatul plătind suma de 5 milioane lei.-

In ideea politică ce exista în acea vreme, susținută de IONEL BRĂȚIANU, de a se asigura pacea în Balcani, se pune la cale căsătoriile dintre familiile domnitoare din Grecia, Jugoslavia și România. Astfel vedem: CAROL cu ELENA, ELISABETA cu diaconul Greciei și MARIOARA cu ALEXANDRU al Jugoslaviei. Se aștepta ca prin această căsătorie, CAROL să revină la sentimente mai bune. Deși din căsătoria cu ELENA avea pe MIHAI, CAROL persistă în ideea de a renunța la tron și la ELENA, plecând din țară. FERDINAND mai face o încercare de a-l abate pe CAROL de la această idee, trimițându-l într-o călătorie în jurul lumii, însoțit de generalii: GAVANESCU și COMBESCU. Totul a fost zadarnic. IONEL BRĂȚIANU intervine pentru legiferarea acestei dorinți de renunțare a lui CAROL, cu obligația din partea acestuia de a nu mai reveni în țară sub nici un nume.- Din 1925 se consideră ca șters pentru statul român. MIHAI preia prerogativele de moștenitor al tronului, dându-i-se și titlul de mare voevod de Alba Iulia.-

Este cunoscut de toți viața ce acest exprinț -sub numele de CARAIMAN- o ducea la Paris, în orgii și plin de datorii. Printre creditorii săi se află și un cărețar BARBU IONESCU, stabilit la Londra care se reîntoarce în țară după 1930, fără să reușească să obțină vreo favoare de la CAROL II.-

Singura salvare a lui CAROL II era să revină în țară, în care scop a luat legături directe sau indirecte cu o serie de persoane politice din țară, prin care trata reîntoarcerea sa la tron. Cei care insistau mai mult erau creditorii săi, ce vroiau să-l vadă la tron, în scopul de a obține achitarea datoriilor. În plus, voia să-și formeze un capital propriu pentru zile rele. CAROL își formează un secretariat cu FURU DOMITRESCU și stabilește legături: DINU GEZIANU, GATOPRY cu generalii GAVRILA MARINESCU, PAUL PEDONESCU cu înșuși atașatul militar român la Paris -col. N. TATARANU etc. etc.- Dintre oamenii politici care vizitau Parisul în acea vreme a fost și GEORGE BRĂȚIANU, care fără știrea și aprobarea lui VINTILĂ BRĂȚIANU trata cu CAROL II. Aceasta a constituit o surpriză dureroasă pentru VINTILĂ BRĂȚIANU, deoarece GE. BRĂȚIANU cunoștea testamentul tatălui său IONEL BRĂȚIANU, în

care prevedea de a nu se mai permite revenirea lui CAROL II în țară, fiindcă va aduce o mare nenorocire pentru țară. GH. BRATIANU pe baza promisiunilor lui CAROL II, face ruptura în partidul liberal, sperând că va fi adus la putere. În fond, CAROL II urmărea slăbirea partidului liberal de care se temea.-

Partidul care era la putere, adică P.N.T., a intrat și el în legătură cu CAROL II: IULIU MANIU, care se credea un foarte abil politician, admite reîntoarcerea lui în țară, sperând să facă din CAROL II, ceea ce făcuse IONEL BRATIANU cu FERDINAND, asigurând P.N.T. puterea în mod discreționar.-

IULIU MANIU a fost manevrat de CAROL II și târziu și-a dat seama că el este cel păcălit, CAROL II fiind superior din toate punctele de vedere și izolarea lui IULIU MANIU la BĂCĂUIN nu l-a impresionat, căci a lucrat cum a vrut timp de luni.-

Actul suirei pe tron a lui CAROL II, constituie de fapt o uzurpare de la tron a propriului lui fiu. Guvernul luase act în 1925 de renunțarea sa, iar în 1927 la decesul lui FERDINAND, conform prevederilor constituționale din acea vreme, MI. AI este recunoscut regel la tron. Fiind minor, se instituie o regentă compusă din trei persoane. Revenirea lui CAROL la renunțarea sa, după un interval de timp de 5 ani, nu poate fi valabilă, deoarece guvernul și parlamentul țării ratificase actele menționate mai sus. CAROL a călcat constituția și aceasta era de abia începutul activității sale, iar partidele politice n-au luat atitudine, de teamă de a nu fi expuse să stea numai în opoziție.-

Din 1928, P.N.T. se instalează la putere după cari și zgomotoase manifestații politice. IULIU MANIU de abia reușise să-și căpătuiască partizanii săi politici și cei ales pe nepoții săi (ROMULUS și ZACHE BOILA, IONEL POP etc.). Tot în această perioadă se găsesu în curs de a perfecta un mare contract cu uzinele cehoslovace "Skoda" pentru livrarea unui numeros material de artilerie, necesar armatei noastre. Cu această ocazie CAROL a avut posibilitatea de a-și însuși un mare comision, depășind pe toți ceilalți politicieni ce tratau cu uzinele "Skoda".-

Reprezentantul uzinelor, un oarecare SELTZKY (nu-mi reamintesc exact numele) și-a dat seama că fără cointeresearea la comision a lui CAROL II, contractul nu se va putea executa, cu toate stăruințele nepoților lui IULIU MANIU. În acest scop, SELTZKY a deschis un cont serios sub numele lui "PALAEBUS", dar a adus modificări în detrimentul calității materialului ce ni l-a livrat. Materialul inițial fabricat, care nu convenea Skodei să ni-l dea, din cauza marilor comisioane, acest inițial

material a fost vândut armatelor jugoslave și turce. S-a făcut mult caz pe chestiunea lui "PALALAEBUS", fiindcă nu se știa cine este și bănuelile cădeau asupra generalului SICA POPESCU, care era un om foarte corect și excelent tehnician. Acesta fusese comandantul C.1 A. Craiova și trăia modest în casa dotată a soției sale. A fost adus în M.A.N. ca secretar general și ca tehnicianul ce trebuie să doteze armata cu cel mai bun material de artilerie. Fiind criticat în parlament unde nu avea acces și fiind impresionat de dezbaterile violente ale doctorului B. LUFU, el se adresase ministrului său pentru a-i lua spărarea. Ministrul său de la departamentul M.A.N., care avea datoria morală de a lua spărarea, fiind în discuția generală vorba de onoarea unui mare ofițer, tehnician și subaltern al său direct, tace. Atunci cere audiență lui CAROL II pentru a dispune. Dar și el tace. SICA POPESCU a înțeles să tragă consecințele, trăgându-și un foc de revolver.-

LEOVREANU, pe atunci colonel -secretarul lui SICA POPESCU spunea: legii și spertării chefuese, iar omul de cinste și mare capacitate tehnică trebuie să dispară.-

De asemenea și SELETZKY a tăcut, fiind că nu putea divulga cine este "PALALAEBUS".-

-La palat vine invizită IRINA, sora ELENEI. CAROL nu perde ocazia de a se arăta mai intim decât obișnuit, ceea ce provoacă plecarea precipitată a IRINEI și supărarea definitivă a ELENEI. MIHAI, era copil mic, nu prea înțelegea cauza fricțiunilor dintre CAROL și ELENA. CAROL care cunoștea defectul de vorbire, timiditatea lui MIHAI, îi face o clasă cu cei mai buni copii din diferite părți ale țării și cu profesorii cei mai aleși. MIHAI ținea la mama sa pe care o considera ca o martiră, dar și la tatăl său pe care îl vedea cu ochi admiratori.-

-La Paris, doamna LUPESCU se impacientază de atita așteptare și vine în țară, ajutată de POIU BUMITRESCU. Se plinge lui CAROL că colonelul NIC. TATARANU a avut o atitudine de nepertusă intimitate față de ea, ceea ce atrage rechemarea de la Paris a lui TATARANU și trimiterea la comanda unei unități, din Bolgrad. CAROL numește pe prietenul său DIENU CEBIANU, ministru la Paris, apoi ambasador până în 1938, când este înlocuit.-

-La București, B.N.R.-ul constituie o atracție și interes pentru CAROL II. Din această cauză, guvernatorii care se perindau la conducerea acestei instituții bancare, trebuiau să fie persoane agreiate de CAROL, adică acei care se lăssau cu dani grei în victoria lui. Cazul BURILIANU este cunoscut. În timpul guvernării IORGA-ARGHEZOLIANU a avut loc conversiunea. Cu această ocazie CAROL II intervine personal la B.N.R. pentru a salva de la faliment

Banca Harnoroch-Blank, acordându-i lui ARISTIDE BLANK un împrumut de 500 milioane lei. O mare cotă din această sumă revenea lui CAROL II. -

360

- În perioada guvernării IORGA-ARGENTOIANU, România a trecut printr-o mare criză financiară, nemul fiind solvabilă de plata couponului extern, la împrumuturile contractate anterior. Aducerea experților francezi ca CHARLES RISP și RUBIN au impus soluții radicale. Sistemul de impunere și percepere a impozitelor directe trebuia revizuit. Marii bogătași ca doctor ANGHIESCU, BALAXA etc., plăteau la risc sume derizorii față de averile lor. De asemenea politicienii nu plăteau decât foarte puțin, iar când partidul lor venea la putere - îi amestecă - stăt pentru înfrățirea neplăteii cât și a surselor restante. Plățile la risc apăseau pe salariați, care li se oprea direct din salariu și pe nici contribuabili (luna muncitoare). Așa că în timpul IORGA-ARGENTOIANU, când HARNOROCH-BLANK primea 500 milioane lei, salariații primeau bonuri în loc de salarii. Dacă o incurie. Posturile de administratori financiari le stăt se cumpărau, ei recuperându-și sumele înșutit din ceea ce revenea de drept statului. Agista deci, cum statul era defraudat de proprii lui funcționari. -

Venirea lui MITITA CONSTANTINESCU ca guvernator al BNR-ului a însemnat o bună afacere pentru CAROL II. Guvernatorii făceau orice pentru să-l satisfacă, în scopul de a obține postul de Ministru de Finanțe sau de a mai rămâne ca guvernatori ai BNR-ului. S-a interceptat o convorbire telefonică între MITITA CONSTANTINESCU și URDAREANU, mareșalul palatului, în care primul spunea: "să trăiești d-le mareșal, orice dorință a dvs. este ordin pentru mine". MITITA CONSTANTINESCU făcea orice, pentru să avea cale deschisă la CAROL. După 23 August 1944, retrage de post tot volumul său oficial "Le am de doamnă a lui CAROL II", ca să scoată volumul "URDAREANU-ul continent" și să înființeze partidul democrat "Național-Popular". -

Un alt guvernator al BNR-ului HANOILESCU. Avea o pregătire intelectuală foarte frumoasă, totuși un mare ambițios de a ocupa funcțiile cele mai mari în stat. El face parte din acei ce au susținut încă de la Paris pe CAROL. În plus, un mare afecționat, care în protențiuni întrecea pe CAROL, de aceea între ei, au fost întrerupte relațiile personale, un timp carecare. Un grup de capitaliști italieni, care fugeau de MUSOLINI, au făcut oferte pentru deschiderea unor industrii în țară, însă din cauza condițiilor exagerate, cerute de HANOILESCU, capitaliștii italieni au renunțat.

Profesorul NICOLAE IORGA, a confiat unui elev al său, că în timpul formării guvernului său, HANOILESCU i-a cerut plângând să-l numească și pe el ministru, ceea ce l-a impresionat în său. După un timp de consiliere din partea lui CAROL II,

MANOILESCU este readus ca ministru, cu ocazia tratatului de la Viena, pentru compromitere, căoi împreună cu VALER POP semnează cedarea Ardealului de Nord.-

IULIU MANIU anunțase că odată venit la guvern, va trăiește în judecătă pe MANOILESCU și VALER POP, fiindcă au acceptat să primescă postul de ministru - semnând cedarea Ardealului de Nord. De asemenea pe GUTA TATARSCU pentru cedarea Basarabiei.-

CAROL II avind o inteligență nativă, la curent cu tot ce apărea în literatură și în tennică, dublat și cu o ușurință în exprimare, înlătura cu ușurință opozițiile ce îi se creiau. Cînd a format F.R.N.-ul, a făcut în intenția de a desființa partidele politice, deci opoziția lui I. MANIU, BRATIE ILOR și a legionarilor, pentru a rămîne stăpîn pe situație. Uniforma F.R.N.-ului a stîrnit opoziția lui C. ARGENTOLIANU și N. IORGA. CAROL voia ca la defilarea F.R.N.-ului să arate poporului, că toți politicienii au aderat la această formulă - partid unic. Invită la palat pe C. ARGENTOLIANU, îi oferă un decret de avansare la gradul de general doctor în armată, dar să intre în camera alăturată pentru a îmbrăca uniformele care erau gata confecționate (și aceia de F.R.N.). - Cu profesorul N. IORGA a fost mai ușor, căci după ce l-a flatat ca om de geniu și asigurîndu-l că este rezerva sa politică, l-a convins să treacă în camera alăturată pentru a îmbrăca uniforma F.R.N.-ului. ION MIHALACHE și toți ceilalți politicieni mai mărunți au îmbrăcat uniforme, așa că pentru moment CAROL II a triumfat.-

CAROL II cunoștea pe toți din anturajul său ca oameni umiliți, slugarnici sau vanitoși, capabili de a face orice, pentru a ajunge miniștri. De aceea el îl elogia după scopul pe care îl urmărea. CAROL II și-a permis să spună, că dacă ar comunica să vină în piața palatului, toți acei care doresc să fie prin ministru sau miniștri, însă desbrăcați, n-ar mai fi loc liber în toată această piață. CAROL II era și cinic.- Dar CAROL n-avea nici scopule, cînd urmărea bani sau valori. Pe un industrial BSKUNAZI, proprietarul unei fabrici de zahăr din Nordul Basarabiei, nu l-a lăsat, pînă nu i-a cedat o mare parte din acțiunile fabricii sale.-

În cheltueli era foarte reținut, avînd discuțiuni violente cu fratele său NICOLAE. În 1936 o asemenea discuție a degenerat într-o bătaie, cînd a fost nevoită să intervină mama lor MARIA. NICOLAE îndirjindu-se, scoate revolverul și

trage. Glonțul lovește pe MARIA, din care cauză după cîtva timp ea moare, iar NICOLAE cu familia sa este izgonit din țară.-

Viața imorală a lui CAROL II nu prea era cunoscută. Imbrăcat în civil, singur la volan, în prima parte a nopții eșea din palat și rezorca studenți, domnișoare sau doamne din societatea mare bucureștenă, cu care se distra în seara respectivă.

Cîteva figuri din cearșile sa:

- ELENA LUPESCU zisă și "DOMNIȚA", avea salonul ei deschis, frecventat de toți acei care doreau să obțină o favoare de la CAROL II. Aici se jucau cărți pe sume mari și solicitanții vizitatori trebuiau să piardă ceva mai simpitor, pentru a obține favoarea. Inșuși DUCA, șeful partidului național liberal, a fost consiliat să trescă pe la "DOMNIȚA", dacă vrea să fie prin ministru și năsei s-a ajuns la putere. CAROL II se ținea totuși de liberali și a fost bucurat cînd l-a găsit pe GUTA TATARESCU, omul care se preta la toate cererile sale.- MALAXA a obținut cîteva contracte cu statul, tot prin acest salon al domniței, unde a lăsat sume mari de bani. De asemenea și AUSCHNITT. În călătoria cu yachtul "Luceafărul" pe Mediterana, ELENA LUPESCU a scăpat pe doamna AUSCHNITT, care era invitată pe vas cu soțul său, de insistențele amoroase ale lui CAROL II, de frică să nu-și piardă locul. Doamna AUSCHNITT era de o frumusețe reconșabilă, iar soțul său a fost nevoit să o trimită în Spania cu micul lor copil. După un timp nu prea îndelungat, doamna AUSCHNITT dă divorț și se căsătorește cu un francez și bogat spaniol. AUSCHNITT urmărit de neșansa, este arestat din ordinul lui CAROL II, fiind reținut pe la Malaeza și J1lava și scăpat după ce cedeză o sumă apreciabilă.-

- Un alt personaj al cearșilei era URDAREANU. Inițial un om modest cu gradul de maior, șef al garajului Ministerului Apărării Naționale și dat la palat pentru a pune la punct garajul regal, unde doamna o mare neregulă. URDAREANU deși fără merite deosebite, totuși lingșitor și insinuant devine omul discret și cîinele de pasă al "domniței" și omul de mare încredere al lui CAROL. Pe baza acestor merite deosebite este scos de la garaj și adus la mareșalatul palatului. În 1936, îl avansază peste rîndul altor promoții, la gradul de Lt.colonel, ceea ce a produs mari neșulțuniri în armată. CAROL II de teamă, cheată pe mareșalul AVERESCU să formeze un guvern, pentru a preștîpina eventualele neșulțuniri sau manifestări ale armatei.

AVRESCU cerind răgaz 3 zile pentru a-și înmormînta pe soția sa CLOTILDA, la expirarea termenului, nu a mai fost pus în situația de a forma guvernul, fiindcă totul reîntrase în liniște. Toți care mergeau la CAROL II, făceau anticameră la URDAREANU, fiindcă știau că are mare influență pe lângă CAROL II și "domnița".-

- Un alt personaj cunoscut prin informațiile și intrigările sale a fost MISA MORUZOFF. Originar din raionul Tulcea, cu o slabă pregătire intelectuală, avînd numai cîteva clase de liceu, din comisar obscur ajunge șeful serviciului secret al armatei și omul lui CAROL II. Era dotat în schimb cu un talent remarcabil în materie de informații, dublat cu un spirit de aventură, intrigărie și să cîștige pe toți de care avea nevoie, prin cadourile mari ce le făcea. El se detașează cu serviciul secret de la Marele Stat Major, care îl stingherea în activitatea sa, la Ministerul Apărării Naționale cu ajutorul lui PAUL ANGELESCU, titularul departamentului și socotit ca un sprijinitor al său. MISA MORUZOFF devine o figură interesantă în cariera sa și îl vom vedea în desfășurarea evenimentelor ce au urmat. Fondurile mari de care dispunea nu erau numai cele care proveneau de la serviciul secret, ci și din tranzacțiile ce le făcea cu diferite servicii de informații străine pe baza materialului informativ de care dispunea. Din cauză că MISA MORUZOFF părăsise Marele Stat Major, în 1938 șeful secției II-a -MOLDOVANU AUREL cu STEFANESCU GH. și BORGESCU sînt nevoiți să organizeze cele 3 birouri statistice militare (București, Iași, Cluj), care să înlocuiască centrele și agenturile contrainformative ale serviciului secret din țară. În ceea ce privea informațiile externe, Marele Stat Major se mulțumea cu ceea ce mai dădea MORUZOFF, în plus cu ceea ce putea obține prin atașajii militari și rare ori de la Ministerul Afacerilor Străine.-

- Incontestabil că politica internă a țării a fost dirijată direct de CAROL II, în timp ce în politica externă a indicat numai jaloanele mari de orientare, adică tot timpul alături de Franța și Anglia. Acestea din cauză că în fruntea departamentului de la externe se găsea TITULESCU, un om de mare concepție politică europeană. Totuși lui CAROL II îi plăcea să-și aroge merite personale și în acest sector. Așa vedem cum în anul 1936, cu ocazia vizitei în țara a lui BARTU (BARTHOU) -

ministrul de externe al Franței - la banchetul ce s-a dat la Cercul Militar București, a avut loc o conversație intimă cu CAROL II. BARTHOU reține pe TITULESCU, ministru de externe al României în acea vreme, și îi comunică surprinderea sa, că politica externă a României este condusă de CAROL II și nu de dta. Cum TITULESCU nu era de acord cu afirmația lui CAROL, în plus și el un om cu demnitate, chiar la acel banchet, provoacă o conversație în trei, fiind de astă dată și CAROL II. Majestate, ați făcut afirmația în fața colegului meu francez, că politica externă a României nu o conduc eu, ci majestatea voastră. Rog să precizați acest lucru. CAROL s-a fost foarte jenat și a găsit o formulă care-l satisfăcea pe TITULESCU. CAROL n-a uitat acest afront și se revanșează pe TITULESCU prin scoaterea sa de la Ministerul de Externe. -

TITULESCU se bazase în politica sa externă pe susținerea franco-engleză și implicit și pe cea americană. Creiază:

- mica înțelegere (Cehoslovacia, Jugoslavia, România) contra Ungariei.

- înțelegerea balcanică (Jugoslavia, Grecia, Turcia și România) contra Bulgariei. Nu se includea Albania ceea ce a dat posibilitate Italiei să o ocupe. -

Ambele pacte au fost răsturnate de acțiunea Germaniei, care nu-și uitase aliatele din 1914-1918. Totuși pactele ar fi fost viabile, dacă susținerea franco-engleză ar fi fost promptă. -

- Tot în perioada sa de timp, are loc procesul optanților maghiari, care constituie un succes pentru TITULESCU. În fond România s-a nevoită să despăgubească pe latifundiarii maghiari absenteiști pentru moșiile ce au fost împărțite la țărani români și maghiari. -

- În 1936, când TITULESCU era și președinte al Ligii Națiunilor la Geneva, cere în numele României aplicarea de sancțiuni Italiei ce provocase războiul contra Abisiniei. TITULESCU a fost criticat că prin această atitudine a sa, România a pierdut simpatia Italiei și că s-a dat ocazie Ungariei să se ridice politic, în fața Italiei în detrimentul nostru. În plus Italia mai datora recunoștință Ungariei pentru că îi furnizase toate produsele petrolifere și cerealele necesare susținerii războiului în Abisinia. Cum Ungaria le procura din România, ea a realizat nu numai avantaje politice, dar și avantaje materiale, ce au rezultat din diferența de prețuri.

Deci criticile contra lui TITULESCU erau foarte susținute.-

TITULESCU reușește tot în acest an, să obțină un mare succes prin încheierea tratatului cu LITVINOFF - reprezentantul URSS-ului la Liga Națiunilor și ministru de externe al URSS-ului. TITULESCU obține prin acest tratat o recunoaștere binevoitoare asupra frontierei de Est, dar ceea ce interesa mai mult era reluarea legăturilor diplomatice și comerciale cu URSS-ul. După un interval de timp, destul de mare, se restabilesc legăturile de prietenie cu acest mare popor.-

Conform directivelor date de aliații săi din Apus, România intra în cordonul sanitar în jurul URSS-ului împreună cu Finlanda, Țările Baltice și cu Polonia. TITULESCU prin încheierea acestui pact cu LITVINOFF calcă directiva franco-engleză și cade în disgrafia acestora, care l-au părăsit. De aceea CAROL II l-a putut înlocui, revanșându-se pentru afrontul cu BARTHO.-

-Instituția de bază a armatei -Marele Stat Major- funcționa în condițiuni optime. În 1935 începe să-și face stagiul prima serie de absolvenți ai școlii superioare de război care de abia la începutul anului 6 își luau brevetul de stat-major. Pentru lumea de afară, ofițerii Marelui Stat Major apăreau sub aspectul de oameni distanți, încrezuți, în realitate erau preocupați de problemele militare ce erau la ordinea zilei. În 1936 era dispută franceză -arma blindată sau să-și creieze linia Maginot. În Franța s'invins cei ce susțineau creierea liniei Maginot, considerând-o ca inexpugnabilă. La noi au invins cei ce susțineau arma blindată, deoarece germanii puneau accent pe ea, lăsând linia Sigfried pe linia doua.-

Prin preocupările ce reveneau Marelui Stat Major, era și aceea de a pregăti manevrele mari de toamnă, în raport de obiectivele ce le urmăreau. În 1937, aceste manevre au fost la Cincul Mare. Cu această ocazie, colonelul N.TATARANU este adus din surghiun și pus la comandă, având ca șef de stat major pe BORCESCU. Manevra fiind reușită, TATARANU este avansat la gradul de general și mutat în București.-

În regiunea petroliferă starea de asediu din 1936. Comandantul marelui unități era TRAIAN GRIGORESCU, având în statul său major pe: GH.MARINESCU, BORCESCU, V.IONESCU și MĂNESCU.GRIGORESCU fiind sesizat că între muncitori sînt mari nemulțumiri, ordonă lui BORCESCU să viziteze cîteva întreprinderi industriale. Agente constată:

- la fabrica de faianță și ceramică (Bariera Cișpinei), lucrătorii luerau în condițiuni lamentabile. În hala de lucru,

un praf imens și dens împiedica să vezi pe muncitorii aflați la o distanță mai mare de un metru. Praful era inhalat de toți, neavînd altă sursă de aer decît ușa de intrare. Un closet comun (femei și bărbați), pe scînduri nefixate. Infermerie sau asistență medicală nici vorbă.-

-la rafinăriile "Astra Romîna", "Unirea" și "Teleajen" situația era mai bună, însă salariile erau mici, iar asistența medicală pentru familii inexistentă. În jurul tuturor fabricilor nu mai circula, nici un local de cultură (bibliotecă, cinema) sau teren de sport.-

TRAIAN GRIGORESCU convoacă un consiliu de colaborare, la care invită și pe toți patronii marilor întreprinderi, că-ora le expune cele constatate de comandament la unele întreprinderi și îi obligă:

- pe cel de la fabrica de faianță să pună imediat ventilatoare și aspiratoare de praf; să facă closete separate pentru femei și bărbați dar solide, nu ca scum cu riscul de a cădea în murdăria closetului; să angajeze de urgență un medic și să facă un cabinet medical pentru a putea fi văzuți și tratați muncitorii.-

- roagă pe toți patronii să fabunptătescă pe cît posibil plata orelor de muncă și în special plata orelor suplimentare. De asemenea asistența medicală și pentru familia muncitorului.-

Pentru a-i scoate pe muncitori din circiumi, ar trebui create biblioteci. Comandamentul va invita pe patronii de cinematografe spre a-i ruga să acorde o reducere de 50% pentru muncitori și familiilor lor, exceptînd zilele de sărbători.-

Situația muncitorilor s-a raportat priului ministru GUTA TATARASCU și miniștrilor de la muncă și sănătate, arătînd starea de lucruri constatată de comandament și cerînd să se ia măsuri.-

BORCESCU este mutat, pe data de 1 octombrie 1938 la Marele Stat Major în cadrul Secției II-a, ocupîndu-se cu birourile statistice militare și cu contraspionajul. După propunerea lui PETRESCU, mai vechi și cu pretenții, obține mutarea pe rînd a ofițerilor ce-l incomodau pe CAPATINA AUREL și RADULESCU OCT. În primăvara lui 1941, PETRESCU cere lui BORCESCU să-i cedeze diurnele ce le însea de la societatea de telefoane și de la comisia de pașapoarte ca delegat al Marelui Stat Major, în comisiunile ce se întrunesc odată la una sau

doiă săptămâni, timp de una sau două ore. BORCESCU refuzând, începe lucrătura. PETRESCU face un referat prin care cere desființarea problemei contraspionajului din Marele Stat Major, deoarece serviciul secret se ocupă de această chestiune. Marele Stat Major nu trebuie încărcat cu lucrări ce pot fi făcute de alte servicii sau instituții. Astfel se obține punerea la dispoziție a lui BORCESCU și apoi mutarea la Divizia 7-a infanterie. Cu toate protestele lui BORCESCU că Marele Stat Major nu poate rămâne fără un organ central de conducere al contraspionajului, în plus în unitățile armatei serviciul secret nu avea acces, decât prin Marele Stat Major, nu s-a mai revenit la măsura lustră. Motivul că războiul bate la ușă și nu trebuie să ne îngreunăm munca. De fapt tocmai în această situație contraspionajul avea activitate mai intensă.-

Din întâmplare, EUGEN CRISTESCU ia cunoștință de cele de mai sus, prin RADULESCU zis NITA și intervine ca BORCESCU să fie detașat la S.S.I.- Această cerere este aprobată de ION ANTONESCU.-

-Politica internă ia un aspect deosebit prin declanșarea asasinatelor legionare. Ele încep cu fostul prim ministru DUCA, apoi cu STELESCU etc etc. ceea ce impresionează pe CAROL și opinia publică. Incidentul dintre CORNELIU CODREANU și profesorul N. IORGA, ce a avut loc la Brașov, s-a soldat cu condamnarea lui CORNELIU CODREANU. Această condamnare atrage ura legionarilor contra lui NIC. IORGA.-

CAROL II, care nu părea mulțumit de această situație, hotărăște suprimarea lui CORNELIU CODREANU, crezând că prin dispoziția lui va desființa total această grupare politică. CAROL II a vrut la început să anihileze mișcarea legionară și să ceptese simpatia Germaniei hitleriste, prin aducerea la guvern a coaliției GOGA-CUZA, dar n-a reușit.- Guvernul n-a durat decât 38-40 zile, fiind înlocuit cu guvernul F.R.N.-ului, condus de ARMAND CALINESCU. Moartea lui GOGA, după reîntoarcerea din Germania a fost suspectă. Se zice că doamna VETURIA GOGA n-a fost străină de decesul soțului ei și marea îndoliată a fost dată mai târziu în grija lui ION ANTONESCU.-

CAROL II îngrijorat de situația internă cît și de cea externă pleacă la Paris și apoi la Londra. Pe peronul gării din Londra, regele Angliei îmbrăcat modest, înconjurat de cîțiva miniștri, așteptau îngrijorați pe cel anunțat. Din

vegon coboară un cavaler cu chivără împărătească, cu manta albă de cavaler al ordinului "Mihai Viteazul", cu cisme trecute de genunchi - CAROL II. Impresia celor de pe peron nu a fost plăcută, fiindcă nu cadra cu situația și nici cu proporția țărilor respective.- CAROL n-a putut obține decât bani pentru fortificarea frontierelor țării sale. De aici, CAROL face o vizită și în Germania, la Bergenstadt (reședința de vară a lui HITLER), pentru a oferi o neutralitate binevoitoare a României, în schimb să fie ferită de virtejul evenimentelor. HITLER cere denunțarea tratatelor cu apusul și intrarea României în Axă. CAROL cere timp pentru a se consulta și cu guvernul său. Ajuns în țară, răspunde în scris, că nu poate accepta propunerea germană.-

În timpul acestei vizite a lui CAROL II, ARMAND CALINESCU trebuia să-l execute pe CORNELIU CODREANU, crezând că prin aceasta va distruge întreaga mișcare legionară. ARMAND CALINESCU ezită, ca și GOGA însințea lui, însă CAROL reîntors în țară se supără că întâmpină greutăți și în interior. Cere din nou lui ARMAND CALINESCU să-și execute misiunea pe timpul vizitei sale la Varșovia, ca să se dea impresia că el este străin de ceea ce se întâmplă în țară. ARMAND CALINESCU acceptă și se pretează la dorința (ordinul) lui CAROL II, și-l ucide pe CORNELIU CODREANU.-

O echipă legionară condusă de TRAIAN BOERU, ucide pe ARMAND CALINESCU, în spropierea casei sale pe B-dul Ardealului în timpul cînd se întorcea de la Președinția Consiliului de Miniștri, răsbunîndu-se de asasinarea șefului lor.-

RUSSESCU de la palat cere prin telefon la Marele Stat Major relații, fiindcă crima avusese loc, nu departe de locul său. Ofițerul de serviciu raportează: nu avem amănunte. Am trimis la fața locului un ofițer. Am comunicat și Prefecturii Poliției Capitalei despre cele întimplate. În acelaș timp, echipă asasină comunica de la Radiodifuziune (str. Popov fost Berhelot) uciderea lui ARMAND CALINESCU, după care au fugit. Poliția a reușit să prindă o parte din asasini și să-i execute chiar pe locul crimei, lăsînd cadavrele pe loc. CAROL II aduce pe ANGESSANU, și GHITA OSTABU la putere și dă ordinul de represalii. Trebuiau ca în toate capitalele de județ să execute oște trei legionari din cei cei carcantați sau cei periculoși, fără justiție. Această nerespectare a legilor justiției atât de legionari cît și de șeful statului CAROL II, au provocat mari

nesulțumiri în păturile largi ale poporului. Străinătatea ne considera ca o țară din jungla africană.-

Vine anul 1939. Cercurile politice și militare discută despre evenimentele externe. Concluzia generală era că ciocnirea dintre Germania hitleristă și Uniunea Sovietică este inevitabilă.-

România trebuie să depună toate eforturile pentru a rămâne neutră, fiind prea mică față de cei doi parteneri și fără dorinți de expansiune spre Est.-

- Acțiunea bulgară era criticată din punct de vedere al pretențiilor absurde asupra Cadrilaterului. În 1877-78 i s-a oferit României cadrilaterul Rusciuk-Sumla-Varna chiar de Rusia și Germania, însă România a refuzat cedându-l Bulgariei, care de abia atunci lua forma de stat. România s-a mulțumit cu un cadrilater mai mic și luat de abia în 1912-1913. Apoi, tendința tuturor popoarelor este de a merge spre sud, spre apele albastre ale Mediteranei, numai bulgarii o iau spre nord. Egirea la Marea Egee și Mediterană era mult mai importantă pentru Bulgaria și ar fi oferit și României alte perspective.-

- Acțiunea revizionistă maghiară agitată de grofii lor, era pornită pentru a-și salva propriile lor latifundii. O acțiune militară ungară, contra noastră, fără sprijinul altei puteri, desigur că n-ar fi avut nici o șansă. Intervenția germană în favoarea Ungariei și a Bulgariei, neuitatele ei aliante din 1914-1918, a răsturnat toate calculele politice și militare.-

În iarna 1940-1941, de asemenea vii comentarii pe tema războiului germano-sovietic.-

În Marele Stat Major, marea majoritate a ofițerilor susținea că germanii în 3 luni vor doborî Uniunea Sovietică. Puțini erau care susținea că Uniunea Sovietică este un popor mare, întins pe o suprafață enormă, -pe două continente- ceea ce va lungi enorm liniile de comunicații și de aprovizionare. Va fi nevoie de noi baze succesive, condiționate de linii de comunicații perpendiculare pe linia frontului etc. etc. și ce mai trebuie reținut este armata sovietică, care este foarte bine instruită.-

România după ce a fost ciopârțită de germani, n-are ce căuta alături de ei în război contra Uniunii Sovietice, fiindcă războiul trebuie considerat ca și pierdut. Prin sus-

ținătorii acestor idei erau doar: ZAMFIRESCU, HANONESCU, BORGHESCU, CIOBANU, DRAGODANESCU și încă 3 sau 4 ofițeri.-

Situația internă devenea din ce în ce mai grea, iar CAROL II încerca fel de fel de formule pentru guvernare, dar nu reușea. La această stare de lucruri contribuia numai situația grea externă. Încă din 1936, Franța ne-a făcut cunoscut, că datorită situației ei interne, nu-și poate onora angajamentele luate pentru securitatea României. Anglia nu ne-a putut oferi decât credite pentru fortificarea frontierelor de West și Est. Vizita lui CAROL în Anglia, n-a putut obține mai mult. Vizita lui CAROL în Germania s-a soldat cu insucces, deoarece:

- intern - legionarii erau susținuți de germani;
- iar extern - Ungaria și Bulgaria își formulau revendicări teritoriale, susținuți tot de germani.-

Tot în acest an -1939- se produc o serie de incidente de frontieră, care determină mari concentrări de trupe. De asemenea se descoperă în partea de vest a Ardealului și în special în bisericile romano-catolice și calvine, un numeros material de propagandă iredentistă și numeros armament, în care au fost implicați și numeroși preoți. PAPA a intervenit stăruitor pentru salvarea lor. Evenimentele se precipită și România este nevoită - sub presiune germană - să cedeze inițial Bulgariei cadrilaterul Siliștea-Turtucaia-Balcic-Ekrene;

-apoi Ardealul de Nord și în fine Baserabia.-

Deși GUTA TATARASCU, reședus la guvern, spunea că nu va ceda nici o brazdă de pământ, iar CAROL II scria pe harta țării la Sud, West și Est - ne vom bate - totuși am fost nevoiți să cedăm fără rezistență. Apusul nu putea da nici un ajutor.-

La începutul lui septembrie 1940 - CAROL II încearcă o împăcare cu IULIU MANIU și DINU BRATIANU. Aceștia refuză. MIHA MORUZOFF propune lui CAROL II un om tere, care va putea domina situația, pe ION ANTONESCU, fost în guvernul GOGA-CUZA și acum închis la Bistrița. CAROL, mai încearcă, convocând un consiliu cu intimii săi și deși generalii adjutanți MIHAJL și PAUL TEODORSCU, ba, chiar și URDAREANU se oferă să formeze guvernul, CAROL își dă seama de situație și acceptă sugestia lui MIHA MORUZOFF. Se hotărăște aducerea lui ION ANTONESCU de la Bistrița. ION ANTONESCU se duce pentru a-l însoți pe ION ANTONESCU până la București, în care timp îl pune la curent cu toată situația internă și externă. ION ANTONESCU se prezintă la

palat la 3 sau 4 septembrie (1940). Intrebat de CAROL II, dacă față de situația existentă își ia răspunderea formării unui guvern, ION ANTONESCU răspunde afirmativ. Cere însă să-i permită să ia contact cu IULIU MĂȘIU, DIU BRĂȚIANU și cu HORIA SIMA, șeful mișcării legionare și pe a cărei organizație se sprijină. La a doua prezentare va veni însoțit de HORIA SIMA. Toți cei menționați mai sus au cerut stăruitor ca întâi să abdice CAROL II și apoi să ajute pe ION ANTONESCU în formarea guvernului. În ziua de 5 septembrie ION ANTONESCU însoțit de HORIA SIMA se prezintă lui CAROL II, căruia îi condiționează formarea guvernului de abdicarea sa. Acesta surprins, răspunde că va reexamina situația și a doua zi, 6 septembrie la ora ... să vină pentru a primi răspunsul. A doua zi, CAROL II comunică lui ION ANTONESCU că acceptă abdicarea în vecherea lui MIHAI și-l însărcinează cu formarea guvernului. ION ANTONESCU și-a luat obligația, ca să asigure plecarea nestingherită din țară a lui CAROL, "Domniței" și URDAREANU.-

-Abdicarea lui CAROL II a produs comentarii în toate cercurile:

- ceast act se repercutează asupra întregii dinastii;
- sau numai la persoana celui ce a abdicat.

MIHAI era de fapt și în drept, alesul la tron, după decesul lui FERDINAND (1927), act recunoscut și proclamat de guvernul și parlamentul din acea vreme. CAROL a fost numai un usurpator și cum a venit așa a plecat. Constituția din 1923 prevedea continuitatea la tron, așa că MIHAI era considerat la locul său.-

După sistemul lui FRANCO, ION ANTONESCU își arogă anumite drepturi, ce reveneau tronului, luându-și titlul de conducător al Statului. Putea să înlăture definitiv dinastia, dar n-a făcut-o. ION ANTONESCU urmărea să fie sigur pe guvernare, așa că să excludă orice surpriză de înlăturare din partea lui MIHAI și a olicei sale.- În al doilea rând, arăta să fie în viața sa, prin dreptul de a semna decretul de avansări. Și în fine, de a înlătura pe toți cei ce erau înainta sa la amăr, pregătindu-și astfel autoavansarea la gradul de "mareșal".-

- Un scurt consiliu la Ministerul de Interne. ION ANTONESCU, POPESCU DAVID și JACK POPESCU, hotărâse amănuntele plecării trenului regal, care trebuia să se facă în cel mai mare secret.

Ulterior, sînt chemați: inspectorul PAVELESCU cel ce conducea locomotiva, SACHELARIE VLADIMIR comandantul legiunii de jandarmi C.F.R., colonelul DRAGONIR ce însoțea cu generalul POPESCU DAVID -ministru de interne- trenul regal pînă la frontieră și PÎRÎIANU inspectorul general al jandarmeriei, cărora li se fixează misiunea ce le revine. Gările Cotroceni și Mogoșoaia, Nord și Est sînt anunțate că un tren special va pleca din stația respectivă cu ministrul de interne, în strict secret.-

În noaptea de 6 spre 7 septembrie pe la ora 23,10 iese din curtea palatului o mașină cu doi civili cu ochelari, în mare viteză, la volan MIHAI. Neobservați se duc la gara Mogoșoaia și în virtutea vitezei intră în roada gării. Se aud țușcnițurile de mitralieră -gata de tragere- crezînd că în viteză nebună nu poate să fie decît o mașină cu legionari.

La 23,35 CAROL și MIHAI ajung la peron, se îmbrățișează, se despart. CAROL se suie în vagon și întreabă dacă "domnița" a sosit. La ora 24 trenul pleacă, spre o destinație necunoscută celor din stația Mogoșoaia.-

În dimineața de 7 septembrie, legionarii se trezesc și încearcă să le dea de urmă. Verifică direcțiile: București-Plocești-Brașov-Gluj-Oradea și București-Pitești-Craiova-Timișoara-Jimbolia. După mult efort, află că trenul a trecut de Turnu Severin și merge în viteză spre Timișoara. Legionarii se concentrează în toate stațiile dintre Timișoara și Jimbolia, cu maximum de forțe în gara Timișoara, unde trenul era anunțat că va opri pentru două minute pe linia întâia, atît cit să-și asigure o eșire urgentă spre Jimbolia.- Nu știa decît șeful de stație, șeful mișcării și ofițerul de la logiușea de jandarmi C.F.R., care își aduseseră tot efectivul pentru pasă

liniei întâia. Intervine JACK POPESCU subsecretarul de stat de la interne, care aflase de preparativele legionarilor și cere directorului general al C.F.R.-ului OREZEANU, să oprească trenul special la Iugoș. JACK POPESCU comunică la telefon lui DAVID POPESCU și lui PAVELESCU inspector și mecanic al locomotivei, pericolul ce-i așteaptă și le ordonă:

- "La Timișoara intrați cu viteză carecua redusă pe linia patra și apoi cu maximum de viteză prin gară spre Jibolia".

În gara Timișoara, legionarii barase linia întâia cu peste 1000 de oameni, copleșind total pe jandarmii ce păzeau linia. Șeful de mișcare și ofițerul de jandarmi C.F.R. erau singurii care cunoșteau manevra cu linia patra.-

Fără știința legionarilor, se lasă liberă linia patra, astfel că la intrarea trenului în stație, dădea impresia de înetinire de viteză, și locomotive apucând pe linia patra, trecu rapid prin fața celor 1000 de legionari surprinși (păcăliți). Unii scot revolverele și trag cu furie în trenul ce fugea. Legionarii se reped imediat la telefoanele din gară și ordonă celor din stațiile intermediare inclusiv Jibolia, să tragă în plin, fiindcă trenul nu oprește și trebuie ucisii toți cei ce sînt în el.-

La Jibolia trenul trece val-virtej peste bariera de frontieră. Grănicerii jugoslavi elernați înconjoară trenul, care era tot ciuruit de gloanțe. Ocupanții trenului se culcase cu burta pe podeaua vagoanelor. CAROL și "doamna" au scăpat culcați în băi. Coborâ din tren: POPESCU DAVID, ministru de interne, colonelul DRAGONIR și garda trenului ocupată din jandarmi, bucuroși că au scăpat din focurile legionarilor.-

Așa se încheia domnia lui CAROL II în Tara Românească.-

- Guvernul ION ANTOHESCU se formează după 15 septembrie, deoarece IULIU MANIU și DINU BRATIANU refuză, spunînd că

ION ANTONESCU sprijindu-se pe mișcarea legionară nu mai are nevoie de concursul lor, și deci de participare la guvern. Își iau obligația să aibă o atitudine binevoitoare și când va fi nevoie îi vor da și ajutor.-

După rebeliunea din ianuarie 1941, șefii partidelor istorice îi oferă lui ION ANTONESCU specialiștii lor.-

Instaurată la putere mișcarea legionară, începe să declanșeze o serie de acțiuni teroriste, mai ales asupra populației evreiești. Încep așa zisa campanie de romanizare a comertului evreesc, la început prin devastări și furturi, apoi luând magazinele cu totul, distribuindu-le partizanilor care credeau că pot continua secol comert. Șeful necontestat al mișcării legionare era HORIA SIMA, vicepreședinte al consiliului de miniștri, însoțit de: PETROVICESCU-ministru de interne; IASINSKY-ministru sănătății; HORIA COSMOVICI, RAIS BUDISTRANU, CONSTANT etc.,-iar la Direcția Generală a Poliției și Siguranței de stat- GHICA; la Prefectura Poliției Capitalei- colonel ZAVOIANU.-

ION ANTONESCU se sprijinea pe MIHAI zis ICA ANTONESCU- fostul șef al tineretului național liberal georgist, pe câțiva generali și în plus întreaga armată.-

- MISA MORUZOFF văzând turnura evenimentelor, pleacă în Germania pentru a lua instrucțiuni de la "Gestapou" cu care lucrea încă de mult timp. Se reîntoarce în țară în cursul lunii octombrie 1940. Subalternii săi de la serviciul secret, colonel NICANDRU C. și alții îi ies în întâmpinare la frontieră și sfătușesc pe MORUZOFF să se întoarcă în Germania, deoarece legionarii vor să-l aresteze. Socotindu-se tare pe situație, deoarece făcuse legionarilor mari avantaje, dându-le importante ajutoare bănești, îi scutise de concentrări, mobilizându-l pe loc chiar în cadrele serviciului secret, refuză sfatul subalternilor săi și vine la București. Imediat a fost arestat și dus la Jilava cu un grup de circa 70 de persoane, printre care erau: GH. ARGESANU- fost prim-ministru; IAMANDI- fost ministru de interne; GAVRILA MARINESCU- fost prefect al pol. ospitalei; NIKI ȘTEFANESCU- fost subdirectorul general al poliției etc. etc.-

- ION ANTONESCU numește la serviciul secret pe: colonel NICOLAIDA, care stă numai o lună; colonel VLADISCU NIC., care moare; colonel COMBE MADU- suspectat de legionarism este schimbat în decembrie 1940 cu EUGEN CRISTESCU susținut de ICA ANTONESCU. Cine era EUGEN CRISTESCU? O. originar din jud. Bacău, familie bogată

tatăl învățător, iar mama se evreică creștinată. Face seminarul, dă diferența de liceu și apoi absolvă facultatea de drept. Deci bine pregătit ca intelect, inteligent și prezentabil, intră în direcțiunea generală a poliției cu ajutorul soției directorului general al poliției din acea vreme PARAIȚESCU, de a cărei simpatie se bucura. Datorită acestui fapt avansează mai repede și este păstrat tot timpul în centrul. Devine un foarte bun profesionist și apreciat de toți polițiștii. Ascensiunea lui provoacă însă invidia lui MISA MORUZOV și a lui VENTILA IONESCU, care era socotit reul poliției. EUGEN CRISTESCU datorită relațiilor politice și de rudenie cu CERNAT, fost director general al poliției, reușește să se afirme și să se mențină în poliție până în 1940, când prin GEORGE BRATIANU este prezentat lui MIHAI (ICA) ANTONESCU și ION ANTONESCU. Se evidențiază în lupte duse contra legionarilor, dând toate informațiile despre mișcare și contribuind la distrugerea ei. Este ajutat tot timpul de vărul său GR. PETROVICI, care n-avea decât patru clase de seminar, însă cu înclinații de a deveni un bun polițist. Ceea ce îl caracterizează era răutatea. EUGEN CRISTESCU avea mare încredere în el, trimițându-l numai pe el în Germania pentru verificarea situației legionarilor. De asemenea la Tg. Jiu pentru conexiți și legături cu inforantorul lor BURNSSTEIN.-

EUGEN CRISTESCU se atașează complet de ICA ANTONESCU, deoarece spera ca prin aceasta să ajungă ministru al informațiilor. Pe EUGEN CRISTESCU îl vom mai vedea în decursul evenimentelor politice.-

ION ANTONESCU, la toate consiliile de miniștri, cerea lui HORIA SIMA să tempereze acțiunea legionarilor săi, dar acesta răspundea stereotip "voi lua măsuri".-

Assasneres lui NICOLAE IORGA și VIRGIL MAGEANU a produs vii cocentarii în toate cercurile politice și diplomatice. În diferite țări un număr de 54 universități au arborat drapelul îndoliat pentru moartea celor doi profesori și în special a lui N. IORGA, în timp ce universitățile noastre i-au ignorat.- Când s-a produs arestarea marilor politicieni ca: GUTA TATARASCU, C. ARGENTOIANU etc. etc., ION ANTONESCU a trimis de grabă pe devotatul său colonel RIOSANU-subsecretar de stat la interne ca să-i scoată de la prefectura poliției capitalei de teamă să nu fie asassinați. RIOSANU un om de curaj, s-a dus singur la prefectura poliției capitalei și a scos pe toți politicienii închiși.-

-Războiul în vest continuă însă cu intensitate redusă- Germanii obținuseră victorii ușoare, iar pe englezi îi gonise de pe continent, în celebra luptă de la Dunquerque. Intrebarea era: germanii debarcă în Anglia sau vor ataca URSS-ul. "Ebarcarea în Anglia era foarte grea și apoi nu aducea sfârșitul războiului. Coroana și guvernul englez erau pregătiți pentru evacuare în Canada, așa că războiul continua. Germanii se vor mulțumi că sînt stăpîni pe continent și vor căuta să lichideze cu URSS-ul.-

Unii militari germani susțineau: Anglia va fi doborâtă după ce vor ocupa Suezul, Irakul și India, dar întîi să termine cu URSS-ul. Anglia nu s-a întădit și continua războiul oriunde putea lovi pe germani.-

-Vesul englez "Termonde" încărcat cu ciment și pietriș, trebuia să estupe canalul de la Porțile de Fer (Dunăre) și să împiedice navigația pe Dunăre. Incercarea a fost descoperită la timp și vasul reținut la Giurgiu.-

- În cursul lunii octombrie 1940, ION ANTONESCU face o primă vizită lui HITLER, lăsînd în locul său pe HORIA SIMA, ca demn de încredere față de el. Bine înțeles ICA ANTONESCU, EUGEN CRISTESCU și NIOBRANȘORU permanent la posturi.-

Obiectul vizitei a fost de a informa pe HITLER asupra situației din țară. Tot cu această ocazie s-a cerut venirea în țară a misiunilor militare germane, pentru complectarea instrucției în armata noastră.-

După reîntoarcerea sa în țară, ION ANTONESCU, primește cam pe la începutul lunii noiembrie, pe amiralul CANARIS, șeful "gestapoului", care solicită eliberarea lui MISA MORUZOFF. ION ANTONESCU a motivat că nu poate face nimic, întrucît arestatul aparține lui HORIA SIMA. CANARIS știe că de la HORIA SIMA nu-l mai poate scoate. Cunoștea precis că HORIA SIMA este omul lui HIMLER, cu care CANARIS nu era în bune relații.-

În cursul lunii noiembrie sau începutul lui decembrie 1940, legionarii execută grupul celor 60-70 de arestați în celulele Jilavei. Mișcarea legionară devenea și mai agresivă, atacînd chiar unele elemente ale armatei.-

- ION ANTONESCU face o a doua vizită lui HITLER, în cursul lunii decembrie 1940, cu care ocazie raportează toate nemulțumirile sale ce le are față de mișcarea legionară, dînd date precise. Aceste acțiuni legionare aduc nu numai neajunsuri în ordinea internă, dar și o dezorganizare economică. Cînd

se raportează că și unele elemente ale armatei au fost atacate de legionari, HITLER s-a supărat. Terenul fusese pregătit de FABRICIUS, ministrul Germaniei la București, care era cumnat cu von RIBBENTROP, ministrul de externe al Reichului și care l-a ajutat pe ION ANTONESCU.-

HITLER cheamă pe HIMLER și ordonă ca legionarii să-și potolească acțiunile lor și să nu mai atace elementele armatei de care are nevoie. Se crede că ION ANTONESCU capătă și el o mișcare liberă pentru a reface la realitate mișcarea legionară.-

În același timp la București, HORIA SIMA își dă seama că ION ANTONESCU pregătește ceva la Berlin deoarece:

-intii-plecarea grăbită, neanunțată,

-al doilea- nu este luat și el (HORIA SIMA), așa cum fusese stabilit anterior,

-și în fine - numai este lăsat el ca înlocuitor la guvern, pe timpul absenței, ci ION ANTONESCU.-

HORIA SIMA își întrunește de urgență pe marii șefi ai mișcării legionare și hotărăște o clarificare de poziție față de ION ANTONESCU. Se accelerează înarmarea legionarilor și pregătesc ocuparea posturilor cheie. Consultând pe SCHMIDT -omul de legătură al lui HIMMLER- acesta îl consiliază pentru o acțiune rapidă, înainte de întoarcerea celor duși la Berlin.-

ION ANTONESCU se întoarce mai înainte de timpul hotărât și este pus la curent de către ION ANTONESCU și EUGEN CRISTESCU, de tot ce s-a întâmplat în lipsa sa. La primul consiliu de miniștri, HORIA SIMA încearcă să fie amabil, cerind să-i comunice și lui noutățile aduse din Reich de ION ANTONESCU. Acesta din urmă nu se lasă înșelată și răspunde evaziv. HORIA SIMA consecvent hotărârii luate pregătește lovitura, considerând că are un partid tare, capabil de a se sacrifica, eventual chiar pe MIRAL, pe cînd ION ANTONESCU numai armata.-

La 21 ianuarie 1941, HORIA SIMA declanșează rebeliunea și face greșală să atace unele elemente ale armatei. A fost de ajuns ca ION ANTONESCU să înceapă înăbușirea rebeliunii și în două zile să o termine. HORIA SIMA scapă cu ajutorul lui SCHMIDT, fugind prin Banatul jugoslav în Germania.-

ION ANTONESCU își echilibrează întregul aparat de stat, înlocuind pe legionari cu elementele sale. La direcțiunea generală a poliției aduce pe generalul LEONARDU EMANUIL, la prefec-

tura poliției capitalei pe general GHEORGHE RADU, la inspecto-
ratul general al jandarmeriei pe PALI VASILIU, dublat cu general
TOBESCU iar la S.S.I. -fost serviciul secret- pe EUG. CRISTESCU.-

In volumul "Pe marginea prăpastiei" editat de preșe-
dinta conciliului de miniștri, se arată detaliat violențele
comise de legionari, și deci cauzele înlăturării lor de la
conducerea țării.-

ION ANTONESCU scoate din cadrele active ale armatei,
toate elementele care n-au corespuns postului avut pe timpul
cedărilor de teritorii și mai ales în Basarabia. Toți care
și-au părăsit posturile -trupa sau comandantul respectiv-
n-au fost cruțați. Astfel: general TIRNESCU FLOREA, general
IONESCU NIC. zis LAMAIȚA, RASCU ION, ALDEA, LITRANU GH., STEFA-
NESCU G. etc, care vor constitui o mare masă de nemulțumiți,
nutrind răsbunare lui ION ANTONESCU.-

Cu această ocazie, scoate din cadrele active ale
armatei pe cei mai vechi ca el -în special pe generalul TIRNESCU
FLOREA, un militar de mare capacitate- și peste care ION ANTO-
NESCU nu putea trece. Își pregătea deci autoavansarea la gradul
de "mareșal" în timpul războiului ce-l gădea că-l va duce în
Egt alături de germani. S-ar părea că toate erau premeditate
și pregătite pentru război.-

- Misiunile militare germane veneau continu în țară,
pregătind armata noastră de război.-

- La 1 mai 1941, LISSIEVICI și BORGESCU, au fost de-
legați de "Ministerul Apărării Naționale la serviciul special
de informații. Primul ia în primărie secția de informații, iar
cel de al doilea trece ca director de curs al unei școli de
agenți, predând și cursul de contrainformații în armată și în
special contraspionajul. La 15 iunie 1941, BORGESCU este numit
la secretariatul serviciului, în locul lui RAULESCU G. zis
LITA, trecut la cenzură.-

- La 21 iunie 1941, se declară război contra URSS-ului
alături de Germania.-

Din București pleacă toate ambasadele și legațiile
țarilor cu care intram în război, pleacă deci organele oficiale,
câci cele neoficiale (rețelele lor informative) rămăsesu.-

Englezii erau cei mai bine organizați, fiindcă ei se
bazau pe o rețea a I.S.-ului (Intelligence service); pe masone-
rie și pe elementele prietene din câmpul economic.-

La plecarea lor erau identificați în rețeaua lor in-
formativă: CRISTUREANU, STEFANESCU FIR, IAROSLAWSKY, TERIANU,
GH. GHINTESCU etc.-Schema întregii organizații descoperite se

găsește la S.S.I.- O întreagă organizație de spionaj în frunte cu RICA GEORGESCU, VISA POPOVICI etc. la care s-a găsit și 51 milioane lei, era arestată deja la Măneștii Mării, dar nu a fost trimisă în judecată nici până la terminarea războiului, când au fost puși în libertate. Acest tratament s-a aplicat pe baza unei reciprocități cu englezii, care ne arestaseră pe căpitanul de port PANABESCU, rezidentul nostru în Orientul Apropiat cu sediul la Cairo, pe care îl condamnaseră la moarte, etc. Astăzi acest căpitan este în Australia cu familia sa și ocupă postul de căpitan de port la Melbourne.-

Războiul început să revenim la S.S.I.-Cu ocazia deplasării pe front, SSI-ul constituie un eșalon operativ în frunte cu EUGEN CRISTESCU, LISSIVICI IOAN, IONESCU GH. zis PALIUS VASILE GEORGESCU (BECESCU FLORIN), GH. CRISTESCU, GUTA PETROVICI, IONEL STANESCU etc., care au surs pe lângă marele cartier general în scop informativ. S-au deplasat astfel: MĂLA (Ilfov), Vîrteșoara (Pitna), Vadurile (Neamț), Sofrococți (Rozum), Iași etc.-La centrala serviciului din București au rămas: SIMINEL VICTOR ca șef și BORGESCU la secretariatul serviciului.-

-La 26 iunie 1941, se deslănșuie programul de la Iași.

-La 27 iunie - programul continuă.

-La 28 iunie - programul încetează și pe ziua de 29 iunie era complet liniște la Iași. Se trimite o comisie de anchetă pentru a stabili de cine a fost provocat programul și cine l-a executat. Comisia era compusă:

-din partea direcției generale a poliției, general LEONARDU EMANUIL;

-din partea jandarmeriei, general TOPOR;

-din partea S.S.I.-ului MIRALCHA CONST.

Com tot în acel timp, S.S.I.-ul trimite pe:

-GR. PETROVICI la Poeni (Iași) 30 iunie și pe

-IONEL STANESCU la Brăila pentru identificarea unor posturi de radio-emisie clandestine, ce funcționau în acele regiuni.-

Rezultatele anchetelor de la Iași nu erau cunoscute la București, nici chiar la centrala serviciului, deoarece ION ANTONESCU și EUGEN CRISTESCU se aflau deplasați cu marele cartier general în zonă: Pietra Neamț-Roman.-

Se știe numai că, germanii au suferit o serie de înfrângeri la trecerea Prutului în regiunea Sculeni-Iași, unde au avut pierderi mari. Aici a căzut și maiorul TURBURE, șeful centrului incantat al SSI-ului ce încetea trupele atecitoare. A fost prima victimă a SSI-ului pe front. Germanii au căutat o diversivitate în opinia publică și trupe, pentru a caștula inșe -

cesul de la Sculeni (Iași), atribuind vina infringerii pe evreii din Iași, care nu erau vinovați cu nimic.-

-La 5 iulie 1941, a sosit și scirelul CANARIS, șeful "Gestapoului", care fiind cu un avion mare "Goliath", n-a putut ateriza la Roman, unde se găsea marele cartier general și a fost nevoit să meargă direct la Iași. De la S.S.I. s-au dus doi delegați -MICANDRU și von STAUNSKY- ca să-l primească și să-l însoțească pe CANARIS. Aceștia au declarat că elementele S.S.-ului german (HIMMLER) au provocat acest program.-

În luna septembrie 1940, când s-au reîntors la centrala S.S.I.-ului București: EUGEN CRISTESCU, MICANDRU și von STRANSKY, BORCESCU e întrebat personal pe EUGEN CRISTESCU, cine sînt vinovați de programul de la Iași. În loc de răspuns, EUGEN CRISTESCU se întoarce imediat spre STRANSKY și îi spune: "mare porcărie ați făcut cu programul acela de la Iași". STRANSKY a răspuns: "Să ne mulțumiți că vă scapăm de evrei".-

La începutul lunii iulie, ICA ANTONESCU cheamă pe BORCESCU la Președinția Consiliului de Miniștri și ordonă: "serviciul dvs. va lua în primire localul ambasadei sovietice, cu toate mașinile auto care sînt acolo și veți pune sigilii. Totul rămîne în păstrarea S.S.I.-ului".-

-BORCESCU: domnule președinte, vă rog să-mi permiteți, profesorul meu de "Drept Internațional" OSCAR NICULESCU ne spune la cursuri și dvs. care sînteți în specialitatea cursului știți- că aceste localuri se preiau de legațiile ce apără interesele statului aflat în război. Cum legația suedeză apără interesele sovietice, ea este în drept să preia localul.

-ICA ANTONESCU: da, faci cum ordon eu șeful guvernului-vei avea și ordin scris. (se găsește în arhiva S.S.I.-lui).-

Localul fusese inițial luat în primire de direcțiunea generală a poliției, care revizuiseră tot interiorul. BORCESCU pune pasă și sigilii. Mașinile le dă căpitanului GOMULCA ION-șeful garajului S.S.I. cu ordin de a le pune la punct imediat și închide în remiza serviciului, pentru a nu fi folosite de nimeni.-

La începutul lunii august (1941) ICA ANTONESCU dă ordin scris, directorului VOICULET de la Președinție să ridice

mașinile auto de la S.S.I.- Procesele verbale de predare și primire le are căpitanul GOMULEA ION și depuse la arhivă.-

Localul ambasadei a fost preluat de Ministerul de Externe și folosit de personalul său.-

- Războiul continua. Contrar așteptărilor germane, armata sovietică luptă admirabil, cedând terenul pas cu pas și cu mari sacrificii pentru atecatori. De abia în luna octombrie este ocupată Odesa. De la începutul ocupației, o mare nenorocire. Cosandamentul Div.10 Inf. instalat în localul părăsit de N.K.V.D., fiind minst, sare în aer. ION ANTONESCU ordonă represalii și generalul MACICI le execută.-

- În nordul țării RIOSSEANU este numit ca guvernator al Bucovinei. În Cernăuți se institue primul ghetou. Cu această ocazie mari abuzuri și jafuri. Din ordinul lui ION ANTONESCU, se trimite PETRESCU GH. de către Marele cartier general și IONEL SPANESCU din partea SSI-ului pentru a constata neregulile de la Cernăuți. În urma acestor cercetări, se pune ordine și se acordă dreptul de a circula în oraș evreilor, obligându-i de a purta o brasărdă galbenă la brațul stâng. De asemenea se pot aproviziona de la hale și piețe, numai după ora 10 dimineața.

- În interiorul țării partidele politice se manifestau slab. IULIU MANIU și DINU BRĂȚIANU, care erau mai cunoscuți, au declarat că războiul contra URSS-ului nu trebuia împins la Est de Nistru. MIHAI deși tânăr, era de părere că războiul nu trebuia dus decât până la Nistru. MIHAI era antipodul tatălui său CAROL II, era modest, moral și sub influența mamei sale ELENA. Vorbea greoi, însă avea o judecată clară și logică. Simpatiza pe DINU BRĂȚIANU ca pe un suflet bun și sfânt, bun vinător. În schimb se temea de IULIU MANIU pe care îl considera ca un dușman al monarhiei.-

Pe timpul războiului ION ANTONESCU se interesa de cele ce se discute la palat. Il informa:

- colonelul RADU DAVIDESCU, șeful cabinetului militar de la președinție, care prin MIROSLAVA IOANITIU - secretarul lui MIHAI, afla tot;

-doamna ALICE STURZA - oasălina țării noastre și care avea succes peste tot;

-prin EUGEN CRISTESCU, care dispunea de PAUL DOBRESCU și alții;

-prin PIKI VASILIU care introdusese la palat pe căpitanul VERGOTTI. Acesta era un ofițer de jandarmi, prezentabil, stilat și devotat lui PIKI VASILIU. Scopul introducerii la palat era de a informa cu tot ce se discută -câncăniurile- intrigile de la curte și legăturile cu oamenii politici.-

Întret în noul mediu al palatului VERGOTTI este captat de ELENA și uită de misiunea sa, devenind un intim devotat al palatului. Mulți susțin că devenise intimul ELENEI.-

PIKI VASILIU neputînd erte trădarea, îl mută în Tranchistria la Odessa. Palatul reacționează și chiar MIHAI personal cere lui ION ANTONESCU să-l readucă pe VERGOTTI. În absența condițiunii VERGOTTI revine la palat. Între timp este avansat maior și rămîne tot timpul pînă la plecarea lui MIHAI și ELENA din țară, cînd ia hotărîrea să-i însoțească și în străinătate. Ateșamentul lui VERGOTTI față de MIHAI și ELENA, su determinat pe mulți să susțină că intimitatea lor este evidentă. Alții susțin: "dar ELENA nu era o călugăriță".-

ION ANTONESCU deși ignora pe MIHAI, totuși era monarhic. Nu e dat atenție încercărilor arhiducesei ILEANA, care prin germani căuta să-l înlocuiască pe MIHAI cu fiul ei cel mai mare ȘTEFAN. Aventura arhiducesei ILEANA de la Viena era cunoscută lui ION ANTONESCU și germanilor, de aceea n-au luat-o în serios.

Cînd în 1943 existau informații că "gestapoul" urmărește otrăvirea lui MIHAI și a lui ION ANTONESCU, acesta din urmă, a dat lui EUGEN CRISTESCU ordin ca să prevină o asemenea încercare. Executarea acestui ordin i-a revenit lui BORGESCU. El a luat o serie de măsuri la vila lui ION ANTONESCU dispunînd de ofițerii din S.S.I., iar la palat măsuri mai discrete, fiindcă nu trebuiau să alarmeze MIHAI și ELENA. După cîteva zile s-a constatat, că nu corespundea realității chestia otrăvirii.-

- La palat, nu mai era animație de altă dată de pe vremea lui CAROL II. Anturajul lui MIHAI mai redus, iar contacte cu cei de afară mai puține. De aceia MIHAI cu cei din anturajul său se considerau ca o opoziție a lui ION ANTONESCU. Acesta din urmă nu inforsa pe MIHAI în toate problemele de stat, iar MIHAI nu înțelegea de ce se prelungeste războiul în Est.-

- În octombrie 1941 după ocuparea Basarabiei și a Transnistriei se institue două noi guvernăminte:

- al Basarabiei - la Chișinău cu generalul VOICULESCU și al

- Transnistriei - la Odessa - cu profesorul universitar GH. ALEXANDRU; primar - GHERMAN FIRTEA; prefect al poliției Odessa colonelul POPOVICI IULIAN.-

- S.S.I.-ul detașează pe: LISSIEVICI ION, IONESCU GH. (PALIUS VARILS) și pe BOCESCU FLORIN pentru a organiza aceste teritorii din punct de vedere informativ. Basarabia cu un centru la Chișinău și două subcentre: Bălți și Cetatea Albă; Transnistria cu un centru la Odessa și cu subcentre la: Pirespol, Balta, Golta și Hoghilev.-

- Ministerul de interne organizează poliția urbană și rurală, siguranța, informațiile și paza.-

- Marele cartier general e efectuat câteva "mari unități" - divizii - pentru păstrarea teritoriului și a asigura liniile de comunicații și aprovizionarea spre front.-

- Să revenim la centrul S.S.I.-ului. Operațiunea germană de a face infiltrații în toate domeniile de viață ale țării, pentru a ne înfeuda total intereselor lor, s-a resimțit și în cadrul SSI-ului. S-au identificat numeroși prieteni ai germanilor, deci suspectați că ar putea da direct informații lor, iar pe directorul GEORGESCU (BOCESCU FLORIN), care primise recent cadou un automobil. Măsura a fost de înlocuirea lui de la secția de contrainformații cu BOCESCU. Nu după mult timp, BOCESCU FLORIN a fost găsit că era stipendiat de germani, încă din anul 1936, de către von RITZEN, care era casuflat atunci ca stațet de presă la legăție germană din București.-

Spre sfârșitul lunii decembrie 1941, EUGEN CRISTESCU cu BOCESCU sînt chemați de ION și ICA ANTONESCU. Primul (ION ANTONESCU) adresîndu-se lui BOCESCU, în cuvinte confuze, nimic precis, contrar usunțelor militare, a dat să înțeleagă că deși sîntem în război, trebuie să avem progărită și o alternativă a

schimbării politice și deci a ieșirii României din război. Apoi adresându-se lui EUGEN CRISTESCU: cumneste îl vei scoperi, dar dacă BORCESCU va fi descoperit, el singur va trage consecințele, fără a implica pe vreunul din cei de față. Audiența s-a terminat rapid. BORCESCU a trebuit să reflecteze mult timp până să-și definească precis misiunea pe care o avea de îndeplinit. Față de convingerea proprie ce o avea că războiul este pierdut, în plus documentat de anumite lucrări pe care le citise, el depășește gândirea lui ION ANTONESCU și își propune: "pregătirea pentru ieșirea României din război din orice situație politică și militară ar fi ea". Misiunea sa n-a fost cunoscută de nimeni, nici chiar de serviciile de informații germane. A rămas totuși surprins când a fost depistat de serviciul de informații englez în mai 1944.-

EUGEN CRISTESCU a înțeles să-l scopere și să-l ușureze în misiunea sa, prelucrând asupra lui problema comunistă, care era cea mai grea.-

Correspondența în interiorul secției, deci în cadrul unității lui o semna BORCESCU, pentru a nu da de bănuț nimănui, decât cel mult că necunoscând problema comunistă și șeful nefiind mulțumit îl ajută pe BORCESCU. Cei care cunosc cum s-a lucrat în mișcarea de rezistență din Franța, Belgia, Olanda, înțeleg perfect acest sistem de camuflare.-

- Anul 1941 este aproape terminat. La președinția consiliului de miniștri ICA ANTONESCU pregătește un discurs cu rezonanțe sonore pentru Anul Nou. El este un om de statură mijlocie, destul de inteligent și tot atât de ambițios. De când era elev în clase 7 sau 8 de liceu manifesta dorința de a ajunge prim ministru. Regiunea care a dat pe BRATIANI, pe ARMAND CALINESCU, probabil că trebuia să-l dea și pe ICA ANTONESCU.-

Întret în politică, ajunge șef al tineretului georgian și conferențiar la catedra de "Drept internațional" la Universitatea din București. În 1933-34 când ION ANTONESCU a fost comandant al Diviziei din Pitești, ICA reia legăturile de rudenie și menține bune relații în tot timpul, în speranța că dacă n-o putea parveni prin GEORGE BRATIANU -patronul său politic- să ajungă ministru, poate ajunge prin ruda sa. În timpul internării lui ION ANTONESCU la Bistrița, ICA îl vizitează și-l pune la curent cu situația politică internă și externă. Când în 1940 ION ANTONESCU este adus de la Bistrița la palat, ICA îl înso-

țește pe drum, simțind că acum este timpul și pentru el de a fi ministru. După rebeliunea legionară el ajunge vicepreședinte al Consiliului de miniștri. La universitate nu putea rămâne numai ca conferențiar, nu prea era potrivit cu postul ce-l avea. Plagiază niște lucrări și își ia titlul de profesor universitar, dar după el îl trage și pe circsul său G. VLĂDESCU. Astfel că amândoi pătrund -pe poarte din dos- ca profesori, la cel mai înalt for de cultură - Universitatea București.-

Față de înaltul post ce-l ocupă îi trebuia o locuință corespunzătoare. Vinde vile ce o avea la Sinaia și își construiește casa din str. Basiște. Crezându-se reușit și fizicește, se îmbracă cochet. Aproape de două sau trei ori pe săptămână își proba alt costum nou. Croitorul se ducea la biroul său, deoarece ICA nu avea timp să plece de la președinție. Cea afecțiat -dar atentă- cu ele prin cadourile mari care le făcea. Venitosa și încreșut îi plăcea să fie adulat. Femeile când îl primeau în mijlocul lor, se întreceau în admirația costumelor, discursurilor sale și a politicii ce o ducea. Dintre ele se desprinde ILEANA KIRCIU o văduvă tânără și de o frumusețe remarcabilă pe care ICA o apreciază cel mai mult, urzind să se căsătorească cu ea. Evenimentele răsturnând calculele făcute, ICA o trimite pe ILEANA KIRCIU în Elveția cu sumele necesare pînă va veni el.

În materie politică se credea un as, un Metternicht al Europei. Discursurile sale erau întotdeauna presărate cu cuvinte a căror rezonanță trebuie să amplifice efectul retoric, pentru a acoperi unele lipsuri din fond.-

Intr-una din vizitele făcute la Berlin, fiind după o masă oficială, venind în discuția ceva despre Franța, se adresează cu aer protector către RIBBENTROP și îi spuse: dacă ai vreo dificultate cu LAVAL, ți-o tratez eu. RIBBENTROP surprins la început, făcu o grimasă de compătimire și plecă din grupul care erau.-

Altă dată, din ordinul lui ION ANTONESCU, o comisie financiară română trata la Berlin, negocierile de plată pentru mărfurile cumpărate sau vindute de România și Germania. Textul român diferă de cel german dar se ajunsese la o soluție de compromis. Cum ION ANTONESCU și delegația română s-au întors în țară fără convenția semnată, s-a dat delegație lui ICA ANTONESCU care se ducea la Berlin pentru alte probleme, să semneze convenția de plăți și să o aducă la București. Germanii cunoștindu-și

defectele, îl fratează și că datorită calităților sale îi oferă o convenție și mai favorabilă decât cea obținută de delegații financiare (ai B.N.R.-ului) și îi dă textul inițial german, complet nefavorabil pentru România. La întoarcerea sa, ICA se laudă față de ION ANTONESCU că a obținut un mare succes cu convenția financiară câștigând mari avantaje pentru noi. Când s-a aflat realitatea și cum mai era dovedită duplicitatea lui ICA, ION ANTONESCU a vrut să-l aresteze (toamna lui 1942), însă ICA i-a căzut în genunchi cerându-i ertare.-

ICA ANTONESCU avea convingerea că va veni un moment politic în care ION se va retrage sau va fi înlocuit și el îi va succede la conducerea guvernului ca cel mai competent.-

În politica externă, în afară de strînsele relații ce le avea cu statele din axă și în deosebi cu Germania, ICA ANTONESCU ducea o politică de strînsă prietenie cu Turcia. Idem, de bune relații cu Elveția, Suedia, Spania și Portugalia.-

ION ANTONESCU comandă în Suedia construcția a circa 40 vase speciale de pescari și care erau gata la sfârșitul războiului.-

- Anul 1942.

La începutul acestui an se întocmește prima lege și regulament de organizare și funcționare a SSI-ului. Pînă în acest an, au fost doar niște instrucțiuni de funcționare date de Marele Stat Major. Organizarea SSI-ului era corespunzătoare Secției II-a, deci pe birouri. Cum prin noua organizare se creiau 12 birouri conduse de lt.colonel și colonel -directori- din orgoliu au schimbat denumirea din birouri în secții. Șeful serviciului era post de răspundere, în timp ce pentru șefii de secții -foști de birouri- nici vechile instrucțiuni, nici noua lege nu prevedea că ocupă loc de răspundere.-

În cursul acestui an, s-au depistat circa 11 organizații de informații și spionaj german pe teritoriul României. Schemele lor se găsesc la S.S.I.-în fața unei asemenea situații, misiunea lui BORGESCU devine foarte grea, totuși a conceput următorul plan de activitate:

- 1.-Identificarea tuturor organelor de informații și de spionaj germane;
- 2.-Identificarea și compunerea interioară a tuturor formațiunilor și organizațiilor paramilitare;
- 3.-Identificarea și amplasarea tuturor forțelor germane aflate pe teritoriul nostru, evidența lor lunară, intruoft unele plecau, altele veneau;

4.-Identificarea tuturor membrilor ce compuneau legatia și consulatele germane;

5.-Idem, pe a tuturor cetățenilor germani și români care frecventau legatia și consulatele;

6.-Identificarea tuturor colaborațiștilor politici, economici și presă, de la departamente și instituții. După listele întocmite la acest capitol s-au făcut epurările în toamna anului 1944;

7.-Captarea de elemente informative, chiar din mijlocul organizațiilor lor de informații germane;

8.-și în fine, cea mai grea lucrare, "Dezinformarea".- Germanii primesc multe informații chiar și pe cale particulară de la diferite instituții, unele le verifica prin S.S.I., așa că BORCESCU trebuia să fie atent să dea numai ceea ce trebuia ca să creadă ei.-

Cazul de la legatia germană din seara de 23 August 1944 este concludent. EUGEN CRISTESCU care se refugiase cu TOBESCU la legatia germană, este pus de KILLINGER să vorbească la telefon cu serviciul special de informații pentru a afla, care este adevărata situație. La telefon EUGEN CRISTESCU precizează: "domnule colonel BORCESCU, atît eu cît și domnul ministru KILLINGER, nu știm care mai este situația. Sînt șanse de refacerea ei?

Deci germanii au fost surprinși de această lovitură de stat, datorită dezinformării făcută de BORCESCU, an cu an, zi cu zi. Nu trebuie să excludem că, meritul cel mare îl au cei ce au procedat cu energie și rapid la efectuarea actului de la 25 August.-

-In luna martie sau aprilie 1942, din cauza frontului ce se deplasa spre Est -teritoriul Basarabiei și al Transnistriei- trece de la LISIEVICI la BORCESCU. Centrele și subcentrele S.S.I. continuă să lucreze din punct de vedere tehnic cu secțiile respective, însă administrativ și disciplinar depind de BORCESCU. Cu această ocazie LISSIEVICI predă o corespondență, în care se menționează că, conform aprobării lui ION ANTONESCU toți partizanii prinși să fie împușcați. BORCESCU întocmește un referat prin care arată că partizanii prinși trebuie tratați ca și prizonierii de război, întrucît ei își apără propria lor țară. Ca urmare la referatul lui BORCESCU, s-a obținut rezoluția: "La dosar".-

-Tot în cadrul S.S.I.-ului PROCA, șeful secției de contrasabotaj, nefiind mulțumit de ceea ce agenturile și rezidențele contrainformative îi dădea; în plus influențat de germani, cere lui EUGEN CRISTESCU aprobarea de a-și crea o agen-

tură proprie, specială pentru contrasabotaj -tot în cadrul S.S.I.-ului- în toate fabricile și uzinele importante cu ofițeri tehnici (ingineri) dublați cu echipe de agenți.-

BORGESCU s-a opus, deoarece: acești agenți nu vor raporta numai despre contrasabotaj, ci vor da informații pendinte de Secția C.I., adică -problema comunistă,-al doilea, vor face abuzuri și presiuni asupra muncitorilor, ceea ce va crea nemulțumiri.-

EUGEN CRISTESCU răspunde: "dar pe dumneata ce te doare această chestiune. Nu conduc eu în fond problema comunistă ca și cea legionară? Dta.ești "pro forma" pe cînd PROCA trebuie să lucreze direct pentru evitarea actelor de sabotaj. Eu cu PROCA mă voi înțelege f.bine".-

BORGESCU obiectează din nou: "cred că și dvs.sînteți de acord că nu trebuie amestecate atribuțiile între secții. În plus, știți dvs. ce raportează el direct germanilor? Sînt cîțiva șefi de secții și funcționari, pe care îi suspectez, că în afară de ce se dă de dvs.șeful serviciului, dar dau și ei direct germanilor, așa cum se mai fac și prin alte instituții de stat, știți dvs.-

EUGEN CRISTESCU răspunde: "aceaste rămîne să o vedeți. Fiind cerere germană, PROCA rămîne în fabrici și uzine cu tot noul aparat și care se va ocupa numai cu contrasabotajul".-

BORGESCU începe filarea șefilor și a funcționarilor ce veneau în contact aproape permanent cu germanii. PROCA este avertizat de ajutorul său PACESCU și protestează la EUGEN CRISTESCU. Acesta îl invită în biroul său pe BORGESCU și spune: "Uite, PROCA protestează contra dtale.că-î urărești activitatea.-

Da, răspunde BORGESCU, este adevărat, a fost o greșală a lui PACESCU, dar un om care este corect și n-are nimic pe conștiință nu protestează. Dacă este ordin, chiar și dvs. puteți fi filat -după cum ați mai fost filat de MIU și n-ați protestat. Dacă PROCA se simte ofensat, trebuie să știe că eu îmi spăr patria, iar dacă el vrea să raporteze germanilor n-are decît să o facă.-

EUGEN CRISTESCU intervine: nu trebuie împinse lucrurile atît de departe și sînt convins de PROCA că este tot atît de bun român ca și dta.-

Externe:

Un eveniment mai mare politic are loc în Canada în primăvara anului 1942. Acolo se constituie Organizația Națiunilor Unite și se întocmește "Carta națiunilor unite". Liga Națiunilor de la Geneva, din cauza deficiențelor sale a dat faliment. Acum se ținea seama de experiența trecutului și de aceea s-a constituit această nouă organizație. Interesant era că națiunile întrunite lusesse hotărârea ca să anuleze toate modificările de teritoriu provocate de hitleriști și fasciști, astfel că la încheierea războiului, toate țările vor reintra în frontierele din 1938.-

Acest eveniment a fost comentat și în cercurile noastre politice cît și la palat, întărindu-se și mai mult convingerea, că nu trebuia dus război la Est de Nistru.-

IULIU MANIU de conivență cu DINU BRĂTIANU întocmește un nou memoriu lui ION ANTONESCU și îi sugerează ideea de a scoate România din război.-

- În interiorul țării se iveau greutăți datorită prelungirii războiului peste prevederi.-

- Starea de spirit,- încep să se manifeste nemulțumiri contra germanilor deoarece iau prea multe alimente în detrimentul populației. BORGESCU întocmește un referat prin care arată că cele de mai sus corespund realității și cere limitarea cotelor de alimente ce trebuie date germanilor. EUGEN CRISTESCU susține referatul în consiliu de ordine și ION ANTONESCU hotărâște:

-nici un soldat german nu poate trîni în Germania la familia lui mai mult de 5 kgr.lunar;

-să se facă control la frontiere. Se confiscă ce trece de 5 kgr.;

-pentru armata germană se va da prin grija Ministerului Aprovizionării, conform cotelor stabilite prin convenție,-

- Schimbarea miniștrilor de la diferite departamente era făcută în ideea de a găsi omul potrivit care să corespundă funcției și locului ocupat. Aceste schimbări au continuat tot timpul războiului fără a ajunge la rezultatul dorit.-

Cause era:

-defectuositatea organizării interioare a ministerelor respective;

-existența unui personal corupt și pus pe afaceri;

-infiltrațiile germane și cererile lor permanente;
-nerespectarea dispozițiilor date de guvern, chiar și de oamenii așa zici "mari".-

-La Ministerul Economiei Naționale, profesorul FINTES U spune unui prieten ce-l vizitează: "mă depășesc lucrările acestui ministru și am impresia că și ION ANTONESCU nu-i mulțumit de mine." Dacă aveți această impresie și nu puteți înlătura cauzele indicate mai sus, mai bine dați-vă dimisia și plecați cu capul sus - nu schisbat! Si profesorul a ascultat sfatul.-

-Idem profesorul LEON.

-La Ministerul Aprovizionării, generalul COSTANTIN spune aceluiași prieten: "Eu muncesc enorm, și totuși nu știu de ce nu merge ministru". "Domnule ministru - răspunse prietenul- de ce nu înlăturați pe cumnatul dvs. care face mari afaceri chiar cu soția dvs.-Din nenorocire, joacă și cărți pe miză mare, stîrnind invidia doamnelor de la patronaj, care întretin discuțiuni defavorabile dvs."- CONSTANTIN neavînd energia necesară, a fost schisbat cu ARBORE.-

-La Gubernământul Transnistriei GH. ALEXEANU avea o slăbiciune: IRINA BURUJAN cu o escadrilă de avioane și o școală de pilotaj, în plus afecțiune pentru germani. Organele de cale ferată din Transnistria a procurat liste cu trenurile și cu nr. vagoanelor cu cereale trimise în Germania, fără știința și deci fără aprobarea guvernului român. A fost înlocuit cu generalul POTOPEANU care a repus ordine și regulă în administrarea provinciei.-

-AUREL PA, deși fost ministru al agriculturii, deci cunoscător al legilor ce erau în vigoare, neținînd seama că cerealele din magazinele sale sînt blocate și sigilate, fiind destinate consumului intern, el le vinde germanilor.-

-Erau și persoane competente, ca MIRELA GANCIOV, însă nu putea fi readus la ministru fiind pe linie germană. Totuși germanii reușesc să bage la Ministerul Economiei Naționale, ca secretar general pe ORBONAS, ginerele lui KILLINGHAMER.-

-Legionarii stăteau potoliți dar nemulțumiți. O parte din ei susțineau că, dacă ei luau guvernul n-ar fi intrat în război și că rebeliunea a fost provocată de ION ANTONESCU pentru să-i discredite pe legionari față de HITLER.-

-Alții nemulțumiți pe germani că îi tratează ca ostateci, ținîndu-i în lagăre, din cauza lui ION ANTONESCU.-

Cei din țară erau nesulțunați, căci toți au fost în-
lăturăți din toate funcțiile importante, chiar și din cele
minore. Se simțeau persecutați și urmăriți. Preotul BOLDEANU,
urmărit de direcția generală a poliției și de prefectura po-
liției capitalei, reușește să fugă prin Banajul jugoslav în
Italia. În consiliul de ordine prezidat de ION și ICA AVRONESCU
s-a propus de PIRI VASILIU și EUGEN CRISTESCU crearea unei
"brigăzi speciale" de urmărirea activității legionare sub con-
ducerea cheștorului NIC.GEORGESCU.-

Această brigadă a funcționat tot timpul la prefectura
poliției capitalei și a avut în compunerea ei elemente din
toate instituțiile Ministerului de Interne, plus cele de la
S.S.I. date prin grije lui GR.PETROVICI. Față de aceste măsuri,
activitatea legionarilor pe timpul războiului a fost inexis-
tentă.-

Probleme evreească.

Problema evreească a fost pusă de partidele de dreapta,
fiindcă celelalte partide aveau alte vederi. Evreii constitu-
iau o populație liniștită, suncitoare și mai avansată ca res-
tul populației, de aceea îi vedea în comerț și industrie în
număr mai mare. Uniunea evreilor pămînteni era compusă numai
din familiile acelor care s-au jertfit pentru România în pri-
mul război mondial, deci cu drepturi ce nu le poate contesta
nimic. - Apoi erau o serie de evrei introduși în știință, li-
teratură, în creatori de industrii, care de asemenea erau so-
cotiți ca asimilați sau identificați cu interesele noastre
românești. Venirea celor din Galizia a dat prilej partidelor
de dreapta cuzisto-legionare să creeze o problemă evreească,
fără a veni și cu soluții de rezolvare pașnică. Ei deslănțu-
iau manifestații brutale, degenerând în devastări și jafuri,
creind o atmosferă penibilă atât în interior cât și în exte-
rior. Partidele de ordine au crezut că venind la putere, vor
dona situația și extremiștii de dreapta vor fi potoliți. Unii
susțineau să le pună la dispoziție trenuri și vapoare pentru
emigrare în Palestina sau oricare țară vor să plece. Războiul
ne-a surprins, fără ca problema să fie rezolvată. România
intră în război. Ce va face? Va face ce a făcut Germania! De-
sigur că nu.. Să-i cedăm pe toți Germaniei cum a fost în Unge-
ria. Nu, ar fi socotit ca o știrbire din demnitatea și suvere-
nitatea noastră. Apoi, se creează un precedent și ar mai putea

cere pe toți oamenii politici adversari ai războiului din Est, pentru a fi internați în lagărele lor. Sub aspectul Ungariei sînt avantaje mai mari. Se spală pe mîini, dînd altora să rezolve probleme. După ce evreii vor fi lichidați -noi ungurii sîntem un popor civilizată- nu s-a întîmplat nimic pe teritoriul nostru. Iesuitism formal.-

ION și ICA ANTONESCU au hotărît crearea unui regim special. Pentru Bucovina și Basarabia ghetouri și lagăre în Transnistria pentru că au atecat trupele române în retragerea din 1940, iar pentru restul țării se va crea un comisariat general al evreilor în București. S-a spus: din ghetouri și din Transnistria îi putea aduce în țară pe evrei sau să mai plece din țară care vor, dar din Germania.... tîmîie. Totuși în această mare nenorocire pentru evrei, s-au găsit mulți care să-i jefuiescă, sau să facă afaceri pe spinarea lor și poate fi clasat ca primul chior PIKI VASILIU.-

— La comisariatul general al evreilor, transformat în "centrale evreilor" a fost numit ca împuternicit al guvernului pentru treburile evreiești RADU LECCA. Originar din Moldova, bine instruit, fire cercetătoare, dar aventuroasă, intră în serviciul de spionaj german. Era înainte de 1940, cînd RADU LECCA este descoperit la Paris, de către autoritățile franceze ca spion german și condamnat. Germanii îl aduc în România în scop de a-l instala ca director general al poliției. ION ANTONESCU refuză și atunci i se dă în cadrul guvernului calitatea de "împuternicitul guvernului pentru treburile evreiești înființînd "Centrala evreilor" instalat în localul din strada Pieter Romano nr.1. Aici avea ca secretar pe ISACRANU, iar la celelalte birouri numai evrei. Reprezentantul evreilor era doctorul GHINGOLD, despre a cărei soție se spunea că era în strînse relații cu un domn mare de la legatia germană. Mai tîrziu doctorul GHINGOLD a fost înlocuit cu GROSSMAN.-

RADU LECCA pentru a cîpta prietenii celor de la S.S.I. îi invită în localul din str.Pieter Romano la mese bogate-prolungite ce le dădea lui KILLINGER în fiecare lună. Invitați erau: EUGEN CRISTESCU, MICANDRU, PROCA, GEORGESCU FLORIN etc.- De asemenea se arăta atent la toate cererile făcute de BORGESCU pentru a scuti de taxe cei și cei de evrei săraci, în plus pe cei oficiali-protejați de S.S.I.- În această privință RADU LECCA a fost foarte abil. Se lăuda cu afa-

cerriile sale pozitive, cantină, echiparea unor copii săraci, dar uite suferințele celor sulți din ghetouri și lagărele din Transnistria. Jerte inutile și mii de morți ce nu se pot acoperi cu nimic.-

Problema maghiară. Era cea mai complicată, din cauză că minoritatea maghiară era cea mai bine organizată în interiorul țării, iar din afară erau foarte bine susținuți de guvernul ungar, cit și de Papa.-

Tratatul minorităților de la Trianon le ofereau mari avantaje, ceea ce li determina să nu se încadreze în sistemul statului român. Refuzau să învețe limba română, să răspundă la anumite obligațiuni față de stat, uneori chiar la serviciul militar, așa că în timpul războiului n-au fost trimiși pe front, ci puși la împăduriri în cadrul părților sedentare ale regiunilor. Munca lor se poate califica ca o bătălie de joc. În 1939 s-au găsit de autoritățile române pe lângă un număr material de propagandă și armament în cantități apreciabile în bisericile și minăstirile romano-catolice cu știința și complicitatea preoților respectivi. Aceasta nu se putea face fără consimțământul Papei, de aceea a și intervenit pe lângă guvernul român, să fie scoși din cauză toți preoții romano-catolici și calvini. Acțiunea revizionistă maghiară susținută de guvernul din Budapesta, cit și de lordul ROTHMOORE șeful unui trust de presă engleză, de asemenea influența foarte mult asupra acestor minoritari maghiari.-

Din punct de vedere politic, aveau partidul maghiar condus de GYALMAR ELEMER, care de obicei se cartela cu guvernamentalii și uneori independent și M.A.D.O.S.U.L.-partidul democratic cu SASZ PAAL. Indiferent de ideologia afișată a partidelor, de beneficiile ce le au în diferite situații, ei nu uită că sînt maghiari și își manifestă violent iredentismul lor.-

Papa le-a infiltrat ideea că, ungurii creștinați de Sf. Stefan (anul 1000) este poporul ce trebuie să conducă Europa centrală. De aceea au creiat Budapesta ca să corespundă ideii de dominare a Europei centrale.-

În 1939 - pînă și mecanicii de locomotive unguri, au plecat cu locomotive și trenuri la compatrioții lor.-

Secuii -după unele păreri- nu sînt unguri puri, ei maghiarizați. Într-adevăr au ceva din arte moldovenească, pînă și porțile de lemn sculptate cu strășina, ceea ce nu se vede

la ungerii puri. Sînt mai adaptabili la romînzare. Un sat german -complet maghiarizat- a fost solicitat sã revinã la limba germanã, decît nu vor sã primeascã limba romînã, dar au refuzat spunînd cã ei sînt maghiari. In aceastã situație sînt mulți slovaci, șvabi, ruteni, romîni. La vest de granița noastră pînã în Tisa aceeași situație. Ungurii n-au fost nici odatã nici ortodocși și nici greco-catolici, dar azi au la Debrețin un episcop ortodox și un episcop greco-catolic, maghiari, luați de la romîni maghiarizați. Serviciul de spionaj maghiar foarte activ își gãsea întotdeauna elemente în rîndurile minorității respective, care sã-i ajute. Printre altele susțineau distrugerea intelectualilor romîni prin rãspîndiri de boli sociale.-

Guvernele romîne ce au succedat la putere au avut o atitudine binevoitoare impusã și de tratatul minorităților, dar mai ales de interesul de a obține voturile lor în alegeri.-

Problema germanã. Minoritatea germanã (sași și șvabi) a fost o populație pașnicã și foarte muncitoare. Era mult mai bine organizatã ca elementul romînesc. A fost prima minoritate, care a cãutat sã se încadreze în sistemul statal romîn, fãrã sã-și modifice felul lor de viață, în cere închis german. Au avut un partid german sub conducerea lui HANS OTTO ROTH și RUDOLF BRANTSCH, care au dusînt întotdeauna raporturi bune cu romîni. La început sectari, cu timpul au mai renunțat și s-au amestecat cu romîni. Sașii erau deținătorii unei mari părți din industrie și comerțul din Ardeal, cu timpul au început sã colaboreze și cu romîni.-

Apariția hitlerismului, stricã aceastã minoritate, în sensul cã o face sã creadã cã va deveni stãpîna reconstatã a Ardealului. Deși bătrîni HANS OTTO ROTH și RUDOLF BRANTSCH se opun, recomandînd minorității lor sã pãstreze fidelitate Romîniei și sã continue viața normalã, totuși tineretul adoptã ideile hitleriste. Conducãtorul lor ANDREAS SCHMIDT înfruntã pe bătrîni sã organizezã tineretul (Hitlerjungend), devenind agresivi. Organizeazã tabere, cãmpuri de exerciții și trageri și se înroleazã în armata germanã.-

Sub presiune germanã, ION ANTONESCU dã un decret, prin care dã voie ca militarii activi și de rezervã se pot înrola în armata germanã, fãrã a pierde drepturile lor de cetățeni romîni. S-a stabilit chiar o convenție între ION ANTONESCU și Hitler ca minoritatea germanã sã recruteze și sã fie încor-

porți în armata germană. Acum asistăm la un examen, cine se duc cu germanii, cine rămân cu românii?! După sfatul bătrînilor, au rămas o parte -mică desigur- dar în cadrul statului român. Generalii SCHVAB, SCHMIDT, colonelii TARLER HUGO FRITZ, BINDER, SALZER etc., au rămas fideli armatei române.-

Toți care au fost înrolați în armata germană sau în formațiunile S.S. ale lui HIMMLER, au rămas fideli ideii germane și speră în vremuri de afirmare. În timpul războiului, unii căutau să convingă pe românii ce port nume german, că ei sînt germani romanizați și că trebuie să revină la matca germană.-

Problema ucrainiană: Deși cu o populație redusă pe teritoriul României, totuși prin elementele lăsate în țară de vechii conducători ai ucrainenilor, SCOROPASKI, PETLIURA, MAHNO etc., grupați în diferite organizațiuni, zise naționale, au atras atențiunea autorităților române.-

Aceste organizațiuni erau susținute în propaganda lor de cei din Germania. Cu timpul asistăm la un fenomen interesant - unii ucrainieni ajută la propagarea ideilor comuniste; - alții devin iredențiști deci infocați naționaliști cu pretențiuni asupra Bucovinei și a Basarabiei.-

Centrele lor erau Cernăuți și Chișinău. Numele lor sînt identificate și se află în arhiva S.S.I.-ului.-

După ocuparea Transnistriei de trupele române, au apărut numeroși ucrainieni naționaliști cu uniforme lor, pentru a prelua poliția în Transnistria. Românii surprinși, întrebă pe HITLER și ION ANTONESCU capătă deslegarea, de a-i desbrăca și trimite acasă să stea liniștiți pe tot timpul războiului. Moldovenii transnistrieni au fost mai fideli sovieticilor, decît ucrainenii, care sperau în VLASSOFF și în germani să creeze Ucraina independentă. În 1943, ei își dau seama că sovieticii câștigă războiul și revin la matca sovietică, devenind agresori față de ocupanți.-

Cei din Cernăuți și Chișinău, fruntași naționaliști se pregăteau de plecare spre Germania.-

În cercurile românești ca și în cele străine s-a comentat, deoc planul ROZENBERG, nu se aplică de germani. Concluziile erau:

-nu se putea aplica acest plan în plin război, deoarece
cerc timp;

-inamicul încă nu era distrus.

-cerea personal numeros și trupe, ceea ce ar fi micșorat efectivele de pe front;

-prin împrăștierea se micșora producția agricolă și trupele de pe front erau expuse să nu fie bine organizate.-

Problema turcă. Minoritatea turcă era cea mai docilă și credincioasă minoritate din România. Era răspândită în Dobrogea și în sudul Basarabiei (găgăuții). În afară de ambasada din București, mai aveau un consulat la Constanța. Fiind solicitați de guvernul turc să emigreze în Turcia, ei pleacă. Statul român a făcut o lege de prevenție pentru terenurile vândute de turci, pentru a fi date țăranilor români. Nici un guvern n-a aplicat legea. În schimb bulgarii ocupaseră ei terenurile și ne-au pomenit cu o minoritate bulgară în cadrul țării, ce nu exista înainte. Românii cu turcii constituiau majoritatea, deci guvernele române n-au mai dat importanță operațiilor bulgare.-

Turcii se încadraseră în viața de stat a României și aveau elemente în armată și aparatul de stat.-

Problema economică. În 1890-1896 când s-a făcut cetațea București cu linia de feră, de către generalul belgian BRIALMONT, România a trebuit să aducă cărămidă presată și ciment din străinătate, deoarece nu avea asemenea fabrici în țară. Cu această ocazie se creează primele fabrici în țară. Capitalurile franco-germane-anglo-americane intervin în special în industria petroliferă. La începutul primului război mondial, VINTILĂ BRĂTIANU, nu pune sechestru pe societatea Steaua Română-Vimpina (cu capital german) în contul despăgubirilor de război și germanii văzând nepriceperea lui VINTILĂ BRĂTIANU, vinde toate acțiunile acestei societăți capitaliștilor franco-englezi și România n-a putut intra în posesia ei deși avea de primit despăgubiri de la germani. Tot VINTILĂ BRĂTIANU refuză oferta lui FORD, de a face o fabrică de automobile la Medgidia, luându-și obligația de a pune la punct toate șoselele din țară.-

După 1918 -când Ardealul și Banatul trec la România, se prezintă o industrie mai dezvoltată, care a permis să se creeze și altele.-

Între timp, un inginer pasionat de a construi industrii, foarte criticat -MALAXA- cu banii de la stat, obținuți prin diferite mijloace creează: uzinele Malaxa, uzinele Tohanul, Astra-Kragov etc.-

La Uzinele "Reșița" era AUSCHNITT ca om de încredere a lui WICKERS (Anglia) și SCHNEIDER-CREUZOT (Franța) care dețineau majoritatea capitalului și a acțiunilor.-

Războiul din 1941, găsește România cu o industrie în dezvoltare, dar susținută de capitalurile străine. Germanii încep o acțiune de a prelua locul acționarilor franco-belgo-anglo-americieni, deci fac o acțiune de infiltrare și apoi de secesare a acestei industrii. La "Reșița" este fratele lui HERMAN GÖRING numit ALBERT, care se instalează ca șef.-

În lucrarea lăsată de BORCESCU la S.S.I. anume "Infiltrarea germană în economia românească" se arată amănunțit cum au reușit germanii în timpul războiului, să secesareze mare parte din industria țării.-

În vara anului 1943, directorul ȘTEFĂNESCU de la fabrica "Buhuși" roagă pe BORCESCU să-i dea pașaport pentru Turcia, în scop de a aduce materie primă (lână). Cauza era că germanii prin oficiul lînei, refuză să dea fabricii Buhuși lîna necesară, pînă nu le va ceda o parte din acțiunile lor. În fața acestei situații, BORCESCU obține pașaportul solicitat și astfel fabrica Buhuși a putut aduce din Turcia lîna necesară, scăpînd de presiunea germană.-

Banca Witzleben și Tester ofereau sume necesare acestor operațiuni și afacerilor de tot felul. Numele celor ce lucrează cu aceste bănci se găsesc în arhiva S.S.I.-ului.-

Bursa de efecte și acțiuni din București a lucrat tot timpul războiului și creiașe o serie de speculatori, de asemenea identificați și se găsesc în arhiva S.S.I.-ului, în special speculanții de aur și valută forte (dolar, franc elvețian și lira engleză).-

În timpul războiului, ION ANTONESCU numește pe generalul DOBRE, ca ministru la înzestrarea armatei și ca coordonator al economiei românești. În această calitate, DOBRE reușește să înjghebeze un plan de industrializare și realizează unele progrese în fabricații.-

ION ANTONESCU proiecte pentru după război să dea o dezvoltare: industriei chimice,
" alimentare
" bancii
" de cauciuc sintetic

În plus: sădirea flotei comerciale și creierea unei flote de pescari.

Și următoarea:

-împiedicarea tuturor munților deșgoliți prin defrișări

sălbatic;

-oprirea lemnului de foc de la export și trecerea lui la fabricile de celuloză;

-trata cu germanii crearea unei industrii la Tulcea pentru trestia din Delta și care ar fi dat 4-7 produși chimici din această trestie;

-ideea, trata tot cu germanii pentru hidrocentrala de la Bicoz, după proiectul inginerului LEONIDA;

-iar pentru hidrocentrala de la Porțile de Fier(Dunăre) septept să ceară concursul anglo-americanilor.-

ION ANTONESCU viza că IULIU MANIU și DINU BRATIANU îi pășăiau numei pentru timpul războiului și că urmăreau succesiunea la guvern. Adunau date prin care să arate nepriceperea în guvernare a lui ION ANTONESCU. Ei susțineau că generalii puși la ministere erau niște păstrători de chei ale departamentelor, necreind nimic nou. În plus în complicitate cu cei de la B.M.R. au tăcut asupra celor 3 vagoane cu aur, furat de la belgieni și primit de la germani, ca să arate tuturor incapacitatea și incorectitudinea lui ION ANTONESCU. Aurul a fost restituit belgienilor, însă statul român a rămas păgubit de acest aur, din cauza meschinărilor politice.-

-În opinia publică se comenta despre afacerile de la "Patronaj" și în special de doamna VICTORIA GOGA. BORCESCU a primit ordin să facă o verificare informativă, dar din cauza sensibilității unor înalte doamne, nu a putut stabili ceva precis. Spre a tăia posibilitatea de noi afaceri și mai ales neglijența, BORCESCU a propus ca și "Patronajul" ca toate departamentele să fie verificat lunar de Înalta Curte de Conturi. ION ANTONESCU a aprobat și "Patronajul" punându-se în ordine, a fost mai ferit de critici.-

-În cursul anului ION ANTONESCU a avut 2 sau 3 întrevederi cu HITLER. La una a însoțit pe MIRAI și ELENA, la a doua ION ANTONESCU a fost însoțit de o comisie financiară(B.M.R.), care trebuia să stabilească modalitatea de plată pentru mărfurile cumpărate și vindute de România și Germania (a se vedea pag.28-29) și a treia întrevedere pentru crearea unei divizii blindate.-

ION ANTONESCU a făcut o vizită de curtoazie lui MUSOLINI și contelui CIANO la Roma. Cu această ocazie a putut

constata că industria italiană nu se poate livra mașinile necesare unor industrii din România, deoarece era ocupată numai cu producția de război.-

-Evenimentul militar important al acestui an a fost fiind în luna octombrie sau noiembrie a început bătălia de la Stalingrad. Germanii spuneau că din informațiile ce le dețin, sovieticii nu dispun decât de 10-14 divizii în rezervă în sectorul Stalingradului - Caucaz. Arău siguri că vor ocupa Stalingradul și că vor putea întoarce rezistența sovietică la Nord și Sud, în plus interceptarea liniei ferate transiberiene. De abia în cursul bătăliei și-au dat seama că rezistența sovietică este foarte puternică, iar rezervele mult mai mari decât s-au crezut. Arău neliniștiți că nu puteau obține noi informații, deoarece toți agenții germani parașutați în dosul frontului, prevăzuți cu sperate radio-emisie, n-au putut comunica vreo informație.-

Pe germanii i-a surprins că armata sovietică s-a dovedit bună nu numai în defensivă, dar chiar și în ofensivă, reușind să-i încercuiască într-un clește din care n-au mai putut eși. Von PAULUS cu peste 300.000 de ostași a trebuit să capituleze, după o rezistență de circa trei luni. Încercarea lui Von MANSTEIN, de a-l ajuta pe von PAULUS să iasă din încercuire, a eșuat și dacă nu se retrăgea rapid, cădea și el.-

Tot în 1942 s-a trimis de ministrul muncii DANULESCU un număr de 500 tineri muncitori în Germania pentru specializarea lor în diferite industrii. Germanii ceruse un număr cât mai mare de muncitori, dar ION ANTONESCU a refuzat, motivând că România face un efort mare în Est și n-are rezerve de unde să le dea.-

În martie 1944, BORCESCU face un referat prin care cere ca, Ministerul Muncii să reducă în țară pe cei 500 de tineri, având în vedere situația războiului, în plus că s-au calificat suficient ca meseriași.-

ION ANTONESCU aprobă și dă ordin de reducere a muncitorilor în țară. O comisie în frunte cu secretarul general de la muncă ODAGESCU EMIL pleacă în Germania, dar spre surprinderea tuturor nu aduce decât foarte puțini tineri.-Motivau -după cât spunea ODAGESCU- că aveau condițiuni de lucru și de viață mai bune decât aveau în țară (înainte de 1944).-

Anul 1943.

In februarie, capitulează von PAULUS și odată cu aceasta toți aiopii își dau seama că germanii au pierdut definitiv războiul.-

Palatul începe să se agite mai mult decât toți. MIRAI prin ACCIONI, NEGEL, DAMACEANU, SARATRESCU, în contact cu partidele istorice și cele democratice, înjghebind un plan de acțiune.-

JULIU MANIU sprijinit de DINU BRATIANU trimite noi semorii lui ION ANTONESCU, prin care cere scoaterea României din război.-

Din punct de vedere extern trebuie menționată "Conferința de la Teheran", despre care nu s-a putut afla mare lucru. Rezidentul S.S.I.-ului de la Teheran, a fost identificat și trimis de urgență în țară. Un fapt care a îngrijorat pe toți, a fost renunțarea anglo-americană de a debarca în Balcani. Este cunoscut de toți din primul război mondial (1914-1918) importanța debarcării de la Salonic și luarea ofensivei de către generalul FRANÇOIS DESPERY spre Belgrad-Budapesta, a adus prăbușirea Europei Centrale și deci terminarea războiului.-

Corcurele militare și politice din țară au conștientizat că renunțarea anglo-americană se datorează probabil faptului că, Uniunea Sovietică are forțe superioare și că și-a luat angajamentul de a lichida singură acest front. În consecință, toată aastă parte a Europei, va intra în zona de influență sovietică.

Ca urmare a acestei concluzii s-a produs o demoralizare a lumii burgheze, dar totuși s-a mai nutrit speranța că anglo-americanii au prea mari interese politico-economice la noi și că renunțarea lor este provizorie.-

În Ungaria, se nutrește aceleași idei ca și la noi, pentru eșirea din război, numai că la ei a acționat chiar șeful statului amiralul HORTY. Germanii au lichidat această încercare, înlocuindu-l și internându-l pe HORTY în lagăr și aducând la guvern pe SALASY, șeful partidului de dreapta "Creștinii cu săgeți".

În noi, se iau măsuri mai discrete. ION ANTONESCU și

deslegare S.S.I.-ului de a lua legături cu serviciile de informații anglo-americane și se face primele tatonări pentru ieșirea din război. S-a încercat la Ankara, Istanbul, Berna, Lisabona și Stockholm. La Ankara era ministru CRETEANU, care nu era prea sincer cu ICA ANTONESCU din invidie și apoi spera ca prin liberali să obțină postul de ministru de externe. La Istanbul, consulul LUCASIEVICI, bătrîn, dar prin rezidentul S.S.I.-ului s-a prins o legătură prin frații GIBSON. La Lisabona, ministrul CADERE, iar la Stockholm colonelul DINULESCU RAIU, care a reușit să intre în legătură cu doamna KOLONIAY (1944).-

ICA ANTONESCU, mai grăbit, face greșala de a trimite la Berna, pe un fost coleg al său BALAI. Acesta neavînd calitățile necesare se descoperă și germanii cer luarea de măsuri imediate.-

Pe ION și ICA ANTONESCU îi neliniștește acțiunea palatului și dau ordin lui EUGEN CRISTESCU de a urmări mai atent palatul. De rîndul său, EUGEN CRISTESCU dă ordin de executare lui BORGESCU. Pe baza educației militare și a mentalității din acea vreme, BORGESCU face un referat prin care arată că el - ofițer - nu poate urmări pe soel căruia i-a jurat credință și care îi este comandantul său suprem. EUGEN CRISTESCU intrigat de o asemenea atitudine, prezintă referatul ofițerului lui ION ANTONESCU, care nu se supără și pune rezoluția: "ofițerul are dreptate". EUGEN CRISTESCU ia măsuri ca totuși supravegherea palatului să se facă, luîndu-și ca ajutor pe PAUL DOBRESCU, plătinu-l lunar între 10-20.000 lei. Cum rezultatul acestor supravegheri ajungeau și la BORGESCU, a fost în măsură să cauflese unele contacte ale celor din palat cu cei din afară și în special în cursul anului 1944.-

- MIHAI este luat de ION ANTONESCU pentru a face o vizită în Bucovina, în scopul ajutorării "huțulilor". Pasa în tot timpul călătoriei și acolo este făcută de agenții S.S.I.-ului.-

- În Transnistria, organele jandarmăriei cu poliția Odessa, descoperă chestiunea D.B.C.M.-lui, adică chestiunea par-

tizanilor din catacombele de la Odesa. EUGEN CRISTESCU dă ordin lui BORCESCU să anunțe printr-o radiogramă pe PERJU C. șeful centrului din Odesa, ca să-l țină la curent cu descoperirile de acolo și cu mersul cercetărilor duse de poliția Odesa, pentru că făcând parte din consiliul de ordine, trebuie să știe despre ce este acolo și la ce stadiu s-a ajuns. PERJU își arogă anumite merite, deși nu raportase nimic anterior, BORCESCU cere lui EUGEN CRISTESCU să sprobe ca PERJU să facă un istoric al întregii chestiuni. Această lucrare se găsește la securitate. Cel mai în măsură care cunoaște această problemă a O.B.C.M.-ului este POPOVICI IULIAN, fostul prefect al poliției Odesa, care cunoaște participația tuturor la depistarea organizației. PIKI VASILIU însoțit de EUGEN CRISTESCU s-au dus la Odesa, iar rezultatele au fost comunicate numai celor în cauză.-

În toamna anului 1943, direcțiunea generală a poliției descoperă o mare organizație la Sibiu, cu caracter comunist, una a intelectualilor la universitatea din Sibiu și una muncitorească. BORCESCU era de serviciu pe S.S.I. și primește radiograma de la CORNEL POP, rezidentul SSI-ului din Ardeal cu sediul la Sibiu, în care anunță că chestura Sibiu, descoperind o mare organizație comunistă, a trecut la arestări. În radiografele următoare, din seara acelei zile și a zilelor ce au urmat, CORNEL POP își arogă meritul de a avea participație la această descoperire. Conform ordinului lui EUGEN CRISTESCU s-a cerut lui CORNEL POP să precizeze în ce constă descoperirea sa, dar n-a putut.-

A doua zi, EUGEN CRISTESCU primește vizita directorului GH. RINZESCU, din direcțiunea generală a poliției, prin care află că descoperirea este numai a direcției generale a siguranței și că aceștia ar fi dat ordin chesturilor din Deva, Alba Iulia, Făgăraș, Sibiu și R. Vilcea, să lucreze urgent pentru încheierea cercetărilor. EUGEN CRISTESCU invită în biroul său pe BORCESCU și îi comunică informația adusă de RINZESCU. Scoate un pachet cu 4-500.000 lei pe care îi dă lui RINZESCU și îi spune: să distribuie celor ce au un rol în descoperire. Apoi se adresează lui BORCESCU: dacă CORNEL POP descoperă el această chestiune, o raportează la S.S.I. din timp și cerea ca grupa noastră de magistrați să facă cercetările. CORNEL POP afirmă ulterior în raportul său, că stă pînă tîrziu la ușile celor ce anchetează și de aceea întir-

zie cu rapoartele sale, deci implicit recunoaște că primea numai ce i se dădea prin bunăvoința celor de la poliție, știindu-l că este omul lui EUGEN CRISTESCU. Mai târziu CORNEL POP recunoaște că a vrut să obțină premiu, fiindcă așa amănase EUGEN CRISTESCU că va da premii mari celor ce reușesc să descopere organizații comuniste, dar n-a reușit nici unul. În plus CORNEL POP urmărea numirea ca funcționar bugetar a diurnistului COSMUTA și nici măcar aceasta n-a obținut.-

RADULESCU C. și SITA, șeful BORCESCU ca să intervină pentru scoaterea din cauză a lui MIHAIL BENIUC, subalter-nul său, implicat în chestiunea de la Sibiu. BORCESCU vor-bește personal cu BENIUC, care îi expune situația sa și a unor prieteni ai săi implicați în organizația de la Sibiu. BORCESCU prin stăruințe sa, reușește să scoată din cauză pe BENIUC MIHAIL, ZEVEDEI și încă una sau două persoane.-

Tot la cenzura externă, funcționa și doamna CONSTANTINESCU IASI, care și-a putut menține locul, datorită lui RADULESCU și BORCESCU.-

- Frontul de Est, după episodul capitulării de la Stalingrad, se clatină, datorită ofensivei armatelor sovietice. Capitulara aduce o slăbire a liniei frontului, ceea ce determină pe germani să ceară României să trimită noi efective pe front. Conform promisiunii Führerului lui ION ANTONESCU personal, aceste efective nu vor pleca din țară până ce nu vor fi dotate cu armamentul cel mai nou pe care îl au germanii în special pentru lupte contra blindatelor. Germanii fiind în suferință de efective și datorită situației critice în care se găsesse, cer din nou lui ION ANTONESCU să trimită trupele sale la Cotul Donului, unde va găsi pe poziție, armamentul promis. ION ANTONESCU ezită, dar Führerul insistă, reînviind promisiunea că trupele vor găsi pe poziție armamentul promis, dar nici azi n-a mai sosit. Din această cauză, armata română a suferit o groasă înfrângere, fiind lovită de blindatele sovietice, pierzând cel mai bun material de artilerie ce-l avea.-

Așa știa Führerul să se țină de cuvânt.-

Din cele de mai sus, cercurile militare și politice concludă: industria germană este pusă la pământ de aviația anglo-americană, deci nu-și mai poate depăși numărul de avioane, tancuri, mașini, armament antitanc etc. de care

dispunea la începutul războiului, nici vorbă să mai dea și României. Nu tot așa se întâmpla în partida opusă anglo-americană-sovietică.-

Frontul se clătina. Germanii erau în derută, începuse retragerea și saunțsu: au reușit să se regrupeze forțele în alte regiuni unde pregăteau noi bătălii. Începuse coloanele germane să treacă și prin Galați. Voind să facă o diversivne în opinia publică ca și la Iași (iunie 1941) legatia germană, pe baza unei note primite de la Berlin, cere ca Galați să fie evacuat de evrei, deoarece sînt informați, că ei proce- tează să atace coloanele germane ce trec prin acel oraș. ION ANTONESCU dă această notă spre verificare S.S.I.-ului, care constată că nu corespunde adevărului. Legatia germană insis- tă și se face o nouă verificare de astă dată în colaborare cu poliția. Rezultatul acelaș, negativ. După circa 10 zile, vine intervenția directă de la Berlin, prin care menționează că informația o deține de la un mare funcționar polițienesc, deci ea corespunde adevărului și să se treacă de urgență la eva- cuarea orașului Galați de populația evreiască.-

Conform celor discutate în consiliul de ordine, EUGEN CRISTESCU comunică lui BORGESCU de a se deplasa per- sonal la Galați și să constate care este adevărul. De aseme- nea dacă poate identifica pe înaltul funcționar polițienesc. BORGESCU însoțit de magistratul IONESCU RADU, originar din Galați, în contact cu inspectorul de poliție DANILEVICI, cu chestorul MIHALCRA C., cu EUSTATIU și cu alte persoane din Galați, constatînd că populația este foarte linistită. A mai constatat că germanii erau în posesia unei note în care erau menționați evreii și comuniștii din Galați, în plus peste 200 de familii de evrei, care habar nu aveau de intenții și se atribuia lor. Nu s-a putut identifica cine dăduse aceas- tă notă. Conform celor stabilite în consiliul de ordine, s-a dispus internarea în lagăr a 12 sau 14 persoane pe timp de 3 luni, iar guvernul român să garanteze că nu se va întâmpla nimic la Galați.-

Cu greu a renunțat Berlinul la evacuarea orașului Galați, fiindcă dorea să efectueze un mare masacru al evrei- lor și să creeze României o situație grea externă. Astfel urma- rea sădărnicea oricărei tentative de eșire din război.-

- În vara anului 1943, ION ANTONESCU fiind serice

bolnav, merge la Govora însoțit de PIKI VASILIU și de EUGEN CRISTESCU. În timpul tratamentului o echipă de 4 români este pa-
reștată de un avion sovietic, care avea misiunea de a-l ase-
sina pe ION ANTONESCU. PIKI VASILIU cu jandarmii săi îi prinde
și după o sumară cercetare, îi ia EUGEN CRISTESCU la închisoarea
Halmson.-

-În toamna anului 1943, mare fierbare la Marele Stat
Major, unde se luera cu ușile închise. TRAIAN BORGESCU face o
vizită tizului său ENACHE BORGESCU, care era foarte ocupat cu
creierea de noi unități, destinate să ocupe Banatul jugoslav.
Pus la curent, TRAIAN cere lui ENACHE sistarea lucrărilor, aici
fiind vorba de o problemă mult mai mare decât se crede. ENACHE
refuză fără aprobarea lui STEFLEA - șeful Marelui Stat Major.
TRAIAN se prezintă acestuia, îl cunoaște fiindcă îi fusese elev
în școala militară, apoi tot elev la Academia Militară și expune
motivele pentru care cere sistarea acestor lucrări. Roagă pe
STEFLEA să-l susțină la ION ANTONESCU, dacă va fi chemat și
acesta promite sprijinul său. Pe de altă parte generalul PLEBS,
fost în armata română și profesor la Academia militară, acum
trecut în armata germană, se găsea ca comandant militar al Ba-
natului jugoslav. Era văzut dese ori luând masa la Timișoara.
Se simțea mai bine în țară pe care o părăsise decât în Jugo-
slavia. La ordinul guvernului german oferă și el guvernului ro-
mân acest teritoriu. BORGESCU își face referatul, arătând substra-
tul acestei generozități germane, care ne pune în conflict cu
jugoslavii în scopul de a ne îngreuna situația externă și ar
fi bine ca România să refuze această ofertă. ION și ICA ANTONESCU
sesizați de referatul lui BORGESCU, renunță definitiv la ocupa-
rea Banatului jugoslav.-

-ION ANTONESCU dorind a cunoaște doleanțele frunte-
șilor politici din Chișinău și Cernăuți, dă ordin lui EUGEN
CRISTESCU, să se facă un sondaj informativ la fața locului. La
rîndul său, EUGEN CRISTESCU cere lui BORGESCU, să se deplaseze
personal și să ia contact cu acești fruntași politici. La
Chișinău, BORGESCU ia contact cu Pan HALLIPA, cu părintele
CUCIUBA și alții, iar la Cernăuți cu: DORI POPOVICI, FLONDOR,
HAKLAN și alții care au expus doleanțele lor prin niște memorii,
arătând că sînt excluși de la administrarea provinciei respec-
tive, industriile sînt în mâinile veneticiilor, provincia negli-
jată, iar ei ignorați. ION ANTONESCU a găsit juste aceste desi-
derate și urma să ia măsuri de satisfacere.-

-Precedentele comunității evreiești din România, Dr.
FILDERMAN, din cauza atitudinii sale este trimis în Transnistria,

din ordinul lui ION ANTONESCU. BORCESCU prinde un moment favorabil în care ION ANTONESCU oscila ca să-i acorde clemența și-l aduce de urgență la București, punându-l pe conducător în fața unui fapt împlinit. Doamna HABERSTADT susține că doctorul FILDERMAN ar fi mulțumit personal, lui BORCESCU, pentru eliberarea sa.-

- Artista teatrului "Barașeu" JENY SMILOVICI, nu putea pleca din țară, din cauza germanilor, ce susțineau că, manuscritele în idiş ce le avea asupra ei și pe care dorea să le ia cu ea, sînt acte de spionaj de mare importanță. BORCESCU intervine, ea și în cazul LIZETTE VEREA, spunînd că își ia el răspunderea, dîndu-i astfel posibilitatea să plece.-

- Teatrul "Barașeu" avea dese arestări din rîndul artiștilor săi, din partea prefecturii poliției capitalei ca: AGUIA BOGOSLAVA, KILI MARKOV, BEATTE FREDANOV etc., suspectați de activitate comunistă. OTTO MASCOVICI sau alții aduceau la cunoștința lui BORCESCU, care îl știa un susținător al teatrului și artiștii erau eliberați.-

- Artista LENY GALER dezolată că soțul ei SCARLAT PRODA, critic teatral, a fost internat în lagărul de la Tg.Jiu, cere lui BORCESCU să intervină pentru eliberarea lui. În cîteva zile SCARLAT PRODA și-a putut relua activitatea.-

- ANNY LEON intervine pentru eliberarea din lagăr a lui ALFREDO MORENO, armator din Brăila, care nevoind să cedeze o sumă de bani unor polițiști, a fost ridicat și dus la lagărul de la Tg.Jiu. BORCESCU intervine la PIKI VASILIU, ca și pentru SCARLAT PRODA și obține eliberarea lui.-

-NICHESOR STANESCU, BEGHESCU FLORIN și alții solicită lui BORCESCU scutirea de taxe a unor evrei săraci și scutirea de muncă. BORCESCU le obține de la RADU LECCA, fără nici o obligație pentru cineva.-

-Era toamna anului 1943. Frontul se apropie spre țară. BORCESCU pune problema evreilor din Transnistria și cere evacuarea lor în țară, intrucît Transnistria devenind în curînd teatru de operații, viața acestora este periclitată. N-a reușit în total, dar un număr de aproape 10.000 evrei tot au fost aduși.-

-În septembrie 1943, BORCESCU prezintă lui EUGEN CRISTESCU ordinul de repliere dat centrelor și subcentrelor S.B.I. din Transnistria și Basarabia, care se va pune în aplicare, autocat, cînd trupele vor ajunge la Bug. EUGEN CRISTESCU foarte surprins, căci această eventualitate nu o credea stit de apropiată, spune: "germanii au încă forțe suficiente de a opri ofensiva sovietică. În plus au niște descoperiri noi, care va întoarce si-

tuația frontului total în favoarea lor". BORCESCU răspunde: ⁴⁹⁷
ca militar sînt mai prudent și vreau ca centrele și subcentrele
să știe ce au de făcut, în evacuarea ce urmează să se facă. După
o scurtă perioadă de timp EUGEN CRISTESCU spune lui BORCESCU:
"ai cunoscut situația frontului mai bine ca mine:.-"

- După defilarea din Io mai 1943, într-un moment de sin-
ceritate tot el recunoaște: "BORCESCU are dreptate. SSI-ul s-a
îndepărtat de misiunile sale prevăzute inițial de Marele Stat
Major - dar ce pot face?"

- mai întâi, ION ANTONESCU dă ordine directe pentru exe-
cutare;

- al doilea, de la consiliul de ordine primesc ceea ce
mai pot face în cadrul serviciului;

- dar uneori se trezește în mine deprinderile mele de
vechi politist. Nu m-ați văzut de Io Mai?! Fără să am vreun or-
din, m-am trezit făcînd ordine, ca orice comisar pus pe linie,
pînă a venit unul de m-a scos, spunîndu-mi să-mi iau locul, că
vin trupele la defilare.-

De aceea dvs. nu sînteți angajați cu nimic în acțiunile
mele, cel mult PROCA, care mai trîntește și el cîte una, ca să
fie pe placul nemților.-

- Eșalonul operativ trimite lui BORCESCU reportul:
"Luptele de pe front devenind din ce în ce mai grele, din cauza
partizanilor care devenind foarte activi, unii mari comandanți
cer aprobarea împușcării acestor partizani, fără a mai fi jude-
cați de tribunalele militare".-

Eșalonul operativ știa că există o aprobare în acest
sens, și de aceea trimiteau aceste cereri ale marilor comandan-
ți spre grabnică rezolvare. BORCESCU dîndu-și seama de situația
generală, de încercările ce se fac pentru ieșirea Romîniei din
război, tergiversează răspunsul cu secția juridică a SSI-ului
și cu Direcția Justiției Militare din Ministerul Apărării Na-
ționale și nu dă răspunsul pînă la 23 August 1944.-

BORCESCU putea să scoată ordinul inițial din 1942
primit de la LISSIEVICI, cu aprobarea lui ION ANTONESCU și
să-l repună în funcțiune, dar nu a făcut-o.

- Pe plan extern, se discuta planul economic al lordu-
lui BEDVERIGE, care urma să fie pus în practică după război.
Apusenii întotdeauna au spus: războiul este ușor de făcut,
pacea este mai greu de organizat. Planurile economice trebuie

să contribuie la o pace durabilă. BORGESCU procură noul studiu economic, îl prelucreză cu specialiștii de care dispunea și dispune triniterea lor la toate forurile competente. Aceasta în scopul de a-l studia și ele la rândul lor și pentru a se putea încadra în sistemul economic propus, dacă va fi cazul.-

- În interiorul țării, frământări prevestitoare de vremuri grele. Un denunț ajunge la ION ANTONESCU, în care se specifică că: generalii NICULESCU C. (de la palat), NEGULESCU GH. (comandantul corpului de grăniceri) și TRINCU ATANASIE (comandantul Diviziei de la Odessa), complotază contra sa, probabil pentru înlocuirea sa de la conducere. EUGEN CRISTESCU dă nota spre verificare lui GR. PETROVICI, care pe baza unei confirmări date de un ofițer, prezintă nota ca adevărată. Consecința ar fi fost gravă, dar EUGEN CRISTESCU ezită și o dă lui BORGESCU. Din verificarea acestuia rezultă că cei trei generali se întâlneau și discuteau situația frontului, că germanii nu mai sînt capabili să oprească ofensivele sovietice și probabil că conducerea statului va găsi soluția cea mai bună, de a eși din situația critică în care ne găsim - deci nici vorbă de complot informația tendențioasă. Totuși ION ANTONESCU a mutat pe generalul NICULESCU C. de la palat la comanda Corpului V Armată, iar ceilalți doi s-au rămas la comenzile lor.-

După verificarea lui GR. PETROVICI, trebuia ca toți trei generali să fie scoși din armată și judecați.-

- Un mare penalist în acea vreme, V.V. SPANCIU, este arestat de prefectura poliției capitalei, pentru activitate de stînga. BORGESCU cunoscîndu-și activitatea sa democratică, antigermană și profesională din 1938 cînd a luat parte la un congres internațional pentru organizarea penitenciarelor și a vieții deținuților, cu desființarea suncii obligatorie, cere aprobarea lui EUGEN CRISTESCU să-l scoată de la prefectura poliției capitalei și să-l pună în libertate. Aprobarea dată, după două zile de arestare a fost pus în libertate.-

- În interiorul S.S.I.-ului discuții mari pe teme avansărilor de funcționari. Clica germano-filă MICAHERU-PROCA-GEORGESCU cereau excluderea lui NIC. SPANESCU de la avansare. De altfel au încercat să-l îndepărteze din serviciu pe motiv că este căsătorit cu o evreică. BORGESCU l-a susținut, deoarece îl considera ca pe un funcționar bine pregătit, serios și discret. Îl avea ca șef al problemei politice, una din dificultățile probleme interne. Cu toată opoziția germanofililor,

BORCESCU reușește să-l avanseze la gradul de "director" pe NIC. STANESCU.-

409

Intr-o dimineață, NIC.STANESCU palid și tremurând intră în biroul lui BORCESCU și îi comunică: "-ajuns în dreptul secției de contrasabotaj (în capul străzii Ionescu Gion) s-a tras un foc de revolver asupra mea. Am auzit sueratul glonțului, care s-a infipt în uluca din stînga mea. L-am scos și vi-l prezint".

Bine, nu te alarma, răspunse BORCESCU, voi lua măsuri. Nu te arăta speriat și contează pe mine.-

BORCESCU convoacă pe MICANDRU și PROCA la EUGEN CRISTESCU și comunică cazul lui NIC.STANESCU. În continuare spune: dacă se introduce în S.S.I, aceste practici străine, eu știu să răspund prompt, în plus voi raporta lui ION ANTONESCU. EUGEN CRISTESCU, foarte surprins de cele auzite, cere lui MICANDRU și PROCA să ia măsuri contra acestor provocări, fiindcă ION ANTONESCU nu iartă. Aceste procedee chiar în interiorul unei unități nu sînt admisibile. BORCESCU te rog să nu dai curs acestei chestiuni.-

NIC.STANESCU s-a dovedit un democrat convins și a fost tot timpul alături de BORCESCU cît a fost în serviciu.-

- Să urmărim puțin și activitatea germană în țară.

Germanii prin KILLINGER cereseră lui ION ANTONESCU închiderea tuturor elementelor de stînga și internarea lor în lagăre, precum și a tuturor politicienilor ce erau contra războiului. De altfel germanii mai încercaseră să ridice pe toți cei menționați mai sus, motivînd că au lagăre speciale constituite pentru toți cei din Franța, Belgia, Olanda, Austria și chiar Ungaria. ION ANTONESCU a refuzat, susținînd că el stăpînește situația. În consiliul de ordine se hotărîse să se institue următoarele măsuri:

-chemarea celui în cauză, la secția juridică a SSI-lui de la Maleson, unde semna o declarație, prin care își lua obligația ca să înceteze orice activitate politică pe timpul războiului; (cum au fost: AUREL BENTOIU, BUZESCU de la M.Oficial, AUREL DOBRESCU etc.);

-domiciliu obligatoriu pe 3 sau 6 luni, chiar la domiciliul celui în cauză uneori (MIHAIL GHELEGEANU);

-internarea în lagăr pe 3 sau 6 luni (MIHAIL RALEA, RADESCU, GH. MAURER, NICUSOR GRAUR etc.);

-și internarea în lagăr pe tot timpul războiului a comunistilor activiști (GH.GHEORGHIU-DEJ, TANTI GRACIUS, NEAGU ANDREI și toți comunistii de frunte).-

Germanii și-au îndreptat privirea și asupra d-lui profesor MIHAIL RALEA și a lui MIHAIL GHELMEGEANU. De abia s-a putut obține o detenție limitată în lagăr pentru MIHAIL RALEA și un domiciliu obligatoriu la locuința sa din București pentru MIHAIL GHELMEGEANU, pe timp limitat. Avocatul BORGESCU FLORIN s-a interesat tot timpul de soarta celor doi menționați mai sus și a cerut eliberarea lor, fiind susținut de BORGESCU în același sens.-

Germanii au mai schițat și o răpire a lui IULIU MARIU, care era cunoscut ca unul ce susținea permanent eșirea României din război. IULIU MARIU plecase din Sinaia, urcat la circa 100 m. de mașina S.S.I.-ului, care făcea supravegherea lui, dar și peza. Agenții observă că o mașină germană cu număr de Sibiu, se intercalează între ei și se ține continuu după mașina lui IULIU MARIU. La o oprire la Ciampina, agenții telefonează șefului lor direct IONESCU VICTOR, raportând despre această suspectă mașină germană. La rândul său IONESCU VICTOR comunică lui BORGESCU, care dă ordin primului să le iasă în întâmpinare cu mașina, înainte de Băneasa și să acționeze în raport de situație. În apropiere de Băneasa mașina germană barează mașina lui IULIU MARIU și îl sornează să se urce în mașina germană. Cele două mașini ale SSI-ului cu IONESCU VICTOR se opresc și sornează pe germani să-și vadă de treabă. Germanii recunoscând că sînt SSI-ști, au cerut scuze, spunînd că au făcut o confuzie. Drept mulțumire, IULIU MARIU a cerut lui BORGESCU, la 24 August 1944, ca agenții care au fost la el, să rămână în continuare de serviciu la el.-

Starea de spirit a germanilor aflați pe teritoriul român, relativ bună. Erau unii care manifestau îngrijorare. Își dădeau seama de lipsa de efective de pe front, - producția de război în scădere-, de imposibilitatea de a ridica efective din cele ce le aveau în Franța, Belgia, Olanda, Jugoslavia - Balcani-Ungaria plus România, unde au ținut efective între 70.000 pînă la 150.000 oameni, denota teama ce o aveau de surprize neplăcute în aceste țări, dacă micșorau efectivele. Speranța lor era în noile invenții: cel atomic, avioane cu propulsie și armeament antitanc. Totuși mulți dintre ei considerau războiul ca pierdut.-

Germanii lansează în țară o serie de fotocopii hărți, în care indicau viitoarele hotare ale României și anume: R. Tisa - R. Bug, Timocul și cadriaterul. Fotocopiile de hărți

ale Ungariei indicau: întreg Ardealul- Banatul, Basica, Slove-
nia și Slovacia; A Bulgariei indica: "acedonia greacă și jago-
slavă, Timocul, Dobrogea, iar la sud eșirea la Marea Egee cu
Salonic, Cavala, Dedeagaci (Galipoli -Turcia). Întrebați care
din aceste hărți va fi cea reală, răspundeau: a acelor care
vor face cele mai mari sacrificii pentru câștigarea războiului.
In realitate Fuhrerul urmărea: Banatul român, jugoslav și ma-
ghiar să formeze "Donaulandul", condus cu ajutorul svabilor
sub un "gaulleuter" german. De la Tisa pînă în Carpați, deci
întreg Ardealul -un stat german- sas - condus de un gaulleuter
(ANDREIAS SCHMIDT). României i se dădea Transnistria în care
trebuia să-și transfere întreaga populație românească din
Ardeal, pentru ca acesta să rămînă curat german. ION ANTONESCU
spera totuși să salveze Ardealul. Cercurile noastre politice
considerau pe Fuhrer dement.-

După primul război mondial, au fost cîțiva oameni
politici, care au propus: dispersarea populației agricole
svabe și ungare, cei mai buni, plasați în toate regiunile
agricole ale țării ca îndrumători agricoli și zootehnici,
iar în locul lor duși români. De asemenea romanizarea fron-
tierelor pe o fișie de 20 km. Propunerea a căzut, întîmpinînd
greutăți prea mari.-

- Colonelul german SCHNOLLER, fiind mutat de la Paris
la Odesa, a trecut prin București pe la centrala S.S.I.-ului.
În scurt timp se împrietenește cu BORCESCU, cărui a fi declară
că a fost mutat de la Paris ca fiind antihitlerist. A arătat
că situația în Germania este critică, că există un puternic
curent antihitlerist, însă S.S.-ul lui HIMMLER este vigilant.
După ce a expus cele de mai sus, întrebă pe BORCESCU, dacă
poate rămîne în țară după război. Acesta i-a promis cu con-
diția de a fi folositor noii patrii, lucrînd pentru ea, ceea
ce a admis imediat. Prin EUGEN CRISTESCU a fost pus la curent
și ION ANTONESCU, de cum văd germanii situația din propria
lor țară și a războiului.-

-- Ațentatul din Germania, contra lui HITLER n-a
constituit nici o surpriză, fiindcă era explicabilă reacțiu-
nea poporului german contra aceluia ce-l ducea la dezastru.
Reacțiunea hitleristă a fost violentă, fiind silit chiar re-
gele ROMEL să se sinucidă. Aceste frământări din Germania
n-a permis să avem o atitudine mai fermă, iar palatul și

toate partidele politice să se ocupe mai intens de eșirea noastră din război.- 412

In țară.

Este interesant a se menționa și despre "Consiliul de ordine" ce funcționa pe timpul regimului antonescian separat de subsecretariatul de stat al ordinii. Se întrunea cam odată pe lună, în localul Președinției Consiliului de Miniștri, sub președinția lui ION și ICA ANTONESCU. Era compus din: PIKI VASILIU, EUGEN CRISTESCU, direcția generală a poliției prin IONEL STANESCU și spre sfârșitul războiului prin DIACONESCU și PALANGRANU. Cei mai activi și plini de inițiativă erau: PIKI VASILIU pentru a arăta că merită încrederea lui ION ANTONESCU, în fond ca să-și scopere marile afaceri ce le făcea fie cu evreii, fie cu alții și EUGEN CRISTESCU care dorea să ajungă ministru al informațiilor. Era sprijinit în acest sens de ICA ANTONESCU. PALANGRANU și DIACONESCU, rezervați. TOBESCU după cum îi dicta PIKI VASILIU sau EUGEN CRISTESCU cu care se afla în foarte bune relații. Toți preocupați de problema comunistă, care din ce în ce devine mai puternică, mai activă. Poliția descoperise organizația comunistă de la Sibiu și Plocești. În urma propunerilor lui PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU, consiliul de ordine hotărăște ca să se creeze un organ nou de depistarea organizațiilor comuniste, fiindcă cele existente nu sînt suficiente și anume o "Brigadă specială comunistă" atașată la prefectura poliției capitalei.-

EUGEN CRISTESCU reîntors la serviciu, cheamă pe BORGESCU și IONESCU VALEMIU în biroul său și le comunică hotărîrea consiliului de ordine, că și-a luat angajamentul ca S.S.I.-ul să contribuie cu 20 agenți și 4 mașini auto, salariile luîndu-le tot de la S.S.I.-

BORGESCU se adresează lui EUGEN CRISTESCU: "Credeti că este oportună creierea de asemenea unități anticomuniste, cînd noi umblăm să ieșim din război?! Ne plîngem că germanii caută să ne creeze dificultăți în exterior și acum ni le complicăm singuri în interior!".-

"N-am fost eu cu ideea, -răspunse EUG. CRISTESCU- dar s-ar părea că ai dreptate. Acum nu mai putem face nimic".

"Ba, da -răspunse BORGESCU- voi interveni personal la PIKI VASILIU, PALANGRANU, IONEL STANESCU și cu toții, la primul consiliu de ordine, să cereți să se renunțe la crearea acestei brigăzi, care ne-ar aduce complicații, în plus pentru

germani un motiv de a se interesa de problemele interne"- 413

In fața acestei situații, ION ANTONESCU a renunțat . Altfel noi valuri de arestări și condamnări ar fi avut loc. A rămas în funcție numai brigada specială legionară.-

-Tot timpul războiului, s-au făcut de PIKI VASILIU, câteva internări în lagăre a unora ce le expirase condamnarea avută și executată în închisoare. Motiva că "Consiliul de ordine" a hotărât, ca numai pe timpul războiului să se țină în lagăr sau cu domiciliu obligator pe comuniștii activi în propagandă sau capabili de a comite acte de sabotaj. Internările în lagăr să se hotărească tot în consiliile de ordine. PIKI VASILIU spunea: măsuri excepționale pentru stări excepționale.

-Tot PIKI VASILIU trimetea periodic câte o comisie de verificare și triere a celor din lagărul de la Fg.Jiu. Comisia era prezidată de un ofițer superior din jandarmeria uneori de IONESCU și era compusă din câte un delegat al fiecărei instituții. Uneori EUGEN CRISTESCU spunea: "Dute la PSTROVICI, să vorbești și cu prietenul nostru BURSTEIN. Rezultatul confidențial". Alte ori spunea lui BORCESCU: "Trimite un delegat, fiindcă eu n-am interes". Așa au plecat: GH.MIHAI, MIHALCEA și MIRCEA BOLDUR, care din proprie inițiativă cereau eliberarea cazurilor nedrepte. Uneori chemau la telefon pe BORCESCU: "putem cere eliberarea cutare sau cutare" (surorile NICODEM etc). Se răspundea afirmativ. Acest lucru nu convenea lui IONESCU VASILIU și protesta, susținând: "toate instituțiile trimis delegați de la problema comunistă, numai "capul pătrat" recte BORCESCU nu".-

-DIA CONESCU, directorul general al poliției, fiind întrebat de ICA ANTONESCU și germani dacă poate asigura transportul pe C.F. a peste 1000 evrei de la Grigore Ghica Vodă la Constanța, fără ca aceștia pe traseu să debarce din tren și să se răspîndească în țară. BORCESCU fiind întrebat de DIA CONESCU, dacă poate să-l ajute, acesta i-a răspuns afirmativ, astfel că evreii au putut ajunge la Constanța în bune condițiuni, cu destinația Palestina.-

-PAUDELIS, un mare afacerist din București, aflând că se fac transporturi cu evrei pe calea mării și deci posibilitatea de a face o bună afacere, închiriază un vas vechi grec "Struna". Vasul în apropiere de Bosfor se scufundă,

înecînd aproape pe toți pasagerii ocelui vas. Unele cercuri din București și Constanța acreditau zvonul că vasul "Struna" s-a lovit de o stîncă la intrarea în Bosfor, iar alții susțineau că vasul a fost torpilat de un submarin german, ceea ce pare verosimil.-

-Crucea Roșie Română a organizat un transport de 500 copii evrei, pe calea ferată prin Giurgiu-Ruscuk-Istanbul. BORGESCU -președintele Crucii Roșii- roagă pe IGA ANTONESCU să aprobe ca nepotul său DAN BRATIANU să însoțească acest transport. BORGESCU primind ordin în acest sens, prin delegatul său GR. MIHAI ce-l avea la comisia pașapoartelor, îi obține pașaportul, mai ales că se afla în bune relații de prietenie cu DAN BRATIANU.-

-Anul 1943 se încheie cu arestarea doctorului PETRU GROZA. Un denunț dat germanilor arată că, PETRU GROZA pregătește circa 2000 de partizani în Munedoaara și va ataca coloanele germane, interceptînd comunicațiile de pe Valea Mureșului. Nota a fost dată direcției generale a poliției, care procedeză la arestarea și cercetarea sa. Intre timp, doamna VEVURIA GOGA, PAMFIL RIPOSANU, IULIU BANU și chiar POPESCU DUMITRU, ministru de interne, intervin pe lângă ION ANTONESCU ca să-l elibereze, dînd ordin în acest sens. Cum nota era a legăției germane, ordonă ca S.S.I.-ul să verifice tot ceea ce i se pune în sarcină lui PETRU GROZA. A fost adus la Malceson în cursul lunii decembrie 1943. BORGESCU a fost însărcinat cu facerea acestei cercetări. Din fericire BORGESCU îl cunoștea pe PETRU GROZA de la Deva și cum știa de proveniența notei în cauză la germani, face un referat favorabil, susținînd că el, fost caporal în armata austro-ungară, nu putea conduce o masă de două mii de oameni, care trebuiau echipați, înarmați și hrăniți zilnic. În zonă nu s-a identificat grupări în acest sens. În concluzie, cere eliberarea sa și ca germanii să nu fie impacientați de activitatea doctorului PETRU GROZA, S.S.I.-ul își ia obligația de a-l supraveghea permanent. ION ANTONESCU a pus rezoluția pe referatul lui BORGESCU "să fie eliberat". După 28 zile doctorul PETRU GROZA părăsește liber Malcesonul. PAMFIL RIPOSANU îl aștepta cu mașina la poartă, pentru a-l duce direct la Deva. Cum a fost tratat, în timpul detenției, e arată d-rul PETRU GROZA în lucrarea sa "In umbra celulei".-

- Anul 1944, spuneau toți, că este anul care va aduce pacea.-

La începutul lunii februarie, BORGESCU prezintă lui EUGEN CRISTESCU, o mare lucrare documentară, care a durat aproape 3 luni și peste 500.000 lei cheltuiți, anume: "Infiltrația germană în economia românească".-

ION ANTONESCU a fost surprins de adâncă infiltrație germană și spunea că va lua măsuri.-

- La Odesa este doborât un avion sovietic. TRINGU ATANASIE, comandantul diviziei locale, dă ordin ca ofițerul sovietic să fie înmormântat ca un erou căzut la datorie. Mai mult chiar, TRINGU ține o cuvântare în cinstea acestui erou. Germanofiliile informează pe ION ANTONESCU că TRINGU a prosmărit eroismul sovietic. ION ANTONESCU gata să-l ia comanda și să-l scoată din arastă. Se dă spre verificare grupei militare din S.S.I.- BORGESCU stabilește adevărul. TRINGU a menționat că aviatorul sovietic a căzut ca un erou, dar a cerut ostașilor români să fie și ei tot așa de bravi, căci eroii sînt cinstiți ori unde, numai lași sînt disprețuiți. Românii au eroii săi și vor mai avea. În fața acestei situații, ION ANTONESCU a replicat: era mai bine dacă nu vorbea, dar n-a luat nici o măsură contra lui TRINGU.-

- La începutul lunii martie (1944) înainte de bătălia de la Uman, în care germanii puneau mari speranțe de izbîndă, BORGESCU cere lui EUGEN CRISTESCU să-i prezinte lui ION ANTONESCU situația politică și militară cu concluzia că acum este timpul cel mai favorabil pentru scirea României din război. EUGEN CRISTESCU neavînd curaj, cere lui BORGESCU să-l însoțească la ION ANTONESCU, pentru a expune situația militară și concluzia necesară, după ce o expune el pe cea politică. ION ANTONESCU după ce îi ascultă pe amîndoi, se infuriie și începe să strige: "o să mă învățați ce am să fac? Băgați-vă mințile în cap, numai eu dispun". BORGESCU roagă să fie trimis pe front. ION ANTONESCU, tot infuriat, răspunde: "Băgați-vă mințile în cap și stai unde te-am pus. Ești într-un serviciu ordonat".-

ION ANTONESCU parea bolnav și obosit. Acei ce lucrau mai aproape de el, erau îngrijorați că tocmai în aceste timpuri grele, el este bolnav.-

- Conform avertismentelor date la radio Londra, la 4 aprilie au început bombardamentele aeriene de o amploare nevă-

sută pînă atunci în România. Din prima zi, un cartier întreg din București a fost pus la pămînt și foarte multe victime omenești. S-a dispus ca toate departamentele și instituțiile de stat din orașele bombardate (București, Plocești, Brașov, Timișoara) să se disperneze. S.S.I.-ul trece la Joița și Măgurele, iar la centrală în București a rămas numai BORGESCU cu secția sa.-

-Ofițerii de la Marele Stat Major dîndu-și seama de situație, iau legătura cu palatul, dar teama de a nu fi descoperiți, solicită lui BORGESCU ajutorul său, COMISEL PANTELIMON, NANOESCU și alții îi confiază, sub cuvînt de onoare, secretul lor. Că au luat legătura cu palatul și pregătesc efectivele pentru a face chiar cu forța eșirea din război. BORGESCU le-a promis că îi va acoperi și ajuta. Acțiunea palatului a scoperea încă din anul trecut. Le comunică, că datorită situației lui, a încercat în martie să prezinte lui ION ANTONESCU situația favorabilă pentru eșirea din război, însă acesta l-a gonit. BORGESCU a acoperit într-adevăr acțiunea palatului și a Marelui Stat Major, atît față de ION ANTONESCU cît și de germani. De asemenea a acoperit acțiunea partidelor politice ce urmăreau acelaș scop. IULIU MANIU ca și DINU BRĂTIANU se întâlneau cu partizanii săi la Brașov, Sînsis, București, Florica, Bolintin etc. și de fiecare dată se dădeau note informative inofensive. Palatul prin general DAMACEANU și MCCSONYI a luat contact cu ing. CRAUSU (recte dl. EMIL BODNARAS) aducîndu-l la palat. Despre aceste contacte nu s-au dat note informative, că ar fi sărit în sus atît ION ANTONESCU cît și germanii. De altfel, aceștia din urmă se interesau de dl. EMIL BODNARAS, însă întotdeauna BORGESCU le spunea că este sub stricta sa supraveghere, că el are domiciliu obligatoriu la Brăila, că îi cunoaște întreaga activitate și să nu se bage nimenea pe fir.-

- În interiorul S.S.I.-ului discuții pe chestiunea contrasabotajului. GUTA PETROVICI comunică lui BORGESCU: - PROCA cu contrasabotajul lui face victime în lumea muncitorească și în comunistă."Domnule PETROVICI -răspunse BORGESCU- sa atras atenția d-lui EUGEN CRISTESCU, de cînd a permis ca PROCA să-și facă agentură proprie în fabrici și uzine. La fiecare internare în lagăr sau trimiteri pe front, EUGEN CRISTESCU ridică din umeri, ceea ce înseamnă că PROCA este susținut de nemți și îl domină. În 1942, spunea că se va înțelege cu PROCA, dar acum văd că și dta, ca și el îmi dăți dreptate".-

Cu altă ocazie, NIC.STANESCU remarcă că contrasabotajul va aduce dificultăți serviciului."Da -răspunse BORGESCU- dar în ziua răspunderilor totul va cădea pe EUGEN CRISTESCU și pe IONESCU VALERIU, căci PROCA o va șterge cu neștiți sau va dispărea. Desnodământul s-a văzut în martie sau aprilie 1945, când PROCA cu ajutorul său PACESCU, s-au sinucis în celulele închisorii Malmeson.-

- ION ANTONESCU solicitat de cîțiva macedo-romini, trimite ceva ajutoare -alimente- populației macedo-romine din Grecia. Cu această ocazie a profitat și o parte din populația greacă. La legația romină din Atena s-au distribuit alimente tuturor celor ce veneseră în contact cu legația romină. Criticile au fost prompte -ajutoarele erau din Transnistria, fiindcă pe cutii în loc să fie scris România scris Transnistria.-

- Tot ION ANTONESCU a intervenit la Fuhrer să elibereze pe toți prizonierii jugoslavi de origine romină. S-au adus în țară circa 2000 de romini, unde au fost ținuți pentru refacere circa o lună de zile și trimiși apoi la vetrele lor. Aproape toți erau originari de pe valea Timocului. S-au plîns că sîrbi, ca și bulgarii la Est de Timoc, nu dau voce rominilor să aibă școli și biserici și amenințați cu deșnaționalizarea. Idem macedo-rominii din Bitolia s-au plîns că sîrbi le-au închis liceul și școlile ce le aveau rămasse de pe vremea stăpînirii turcești.-

- În cursul lunii mai, BORGESCU este interpelat de prietenul său DAN BRATIANU, de la societatea de telefoane, dacă este dispus să ia contact cu un personaj din "Intelligence-Service", căci insistă să vorbească. Ceres de asemenea cuvîntul de onoare că nu va fi arestat. A doua zi, într-un birou al societății de telefoane, BORGESCU se întâlnește cu GEORGE DORAND. Acesta din urmă spune: "Vă vorbesc în numele Angliei. Știu că sînteți șeful rezistenței oficiale contra germanilor. Vă rog în numele Angliei de a proceda cu urgență la eliberarea grupului de spioni în frunte cu profesorul ECK, prinși în regiunea Udobești (Putna) de către elementele Marelui Stat Major, în colaborare cu germanii, în așinele cărora se găsesc. Trebuie procedat urgent, înainte ca germanii să le facă vreun rău. Vă facem direct răspunșător de viața lor. Aveți cuvîntul de onoare, că în schimb Anglia va ajuta România să iasă din situația grea în care se găsește".-

BORCESCU promite că va interveni, dar cere timp de maximum 48 ore. Acesta după ce ia deslegare de la EUGEN CRISTESCU și ION ANTONESCU procedează rapid pentru ridicarea spionilor de la germani. Pe baza convenției ce exista între români și germani -că spionii prinși pe teritoriul României revin de drept S.S.I.-ului- BORCESCU obține întregul grup de spioni, pe care l-a cazat în închisoarea Malmeson. Profesorul ECK era profesor de bizantologie la Universitatea din București și era șeful I.S. pentru România și Europa centrală. Avea ca secretară pe MARGHERIT HALLER și spunea că lucra în folosul frontului de est.-

După 36 ore, BORCESCU se reintâlnește cu GEORGE DORAND. Acesta îi mulțumește și accentuează că, cuvântul Angliei va fi respectat.-

- La începutul lunii iunie, din ordinul lui EUGEN CRISTESCU, BORCESCU conduce pe profesorul ECK la domiciliul lui ION ANTONESCU din str. Bătiștei. Discuțiile au fost în legătură cu plecarea lui BARBU STIRBEY la Cairo. Acesta din urmă însoțit de fiica sa și de dl. VISOIANU, au plecat la Cairo-Ankara. BARBU STIRBEY a rămas foarte surprins, când la aeroportul din Cairo este întâmpinat de un colonel englez care în cea mai autentică limbă românească, îi urează bun venit. Era MASTERSOHN, directorul general al rafinării "Unirea"-Plocești și cetățean de onoare al aceluși oraș. Ei au fost îndrumați la Ankara, pentru a lua contact cu ambasadorul sovietic, căci armistițiul trebuia încheiat la Moscova.-

- Pe Valea Prahovei a început sezonul de vară. Lume mai puțină, țara este în război. Multe hoteluri sînt ocupate cu răniți, iar la "Athenée Palace" patronajul funcționează în plin. Sîmbătă și duminică aglomerația este mult mărită din cauza că de la departamente și instituții se îmbulzesc toți la sante. Mulți domni și mai ales doamenele curioase merg să vadă lagărul de la Timiș al aviatorilor englezi și americani prizonieri.-

La Sînsia se remarcă doi ofițeri mari ce merg împreună: SAMATESCU de la palat și VASILIU RASOANU, comandantul militar al zonei petrolifere. Sînt veseli și spun la multe persoane sub formă discretă: ION ANTONESCU va fi înălbursat de la guvern, vom face noi guvernul și imediat vom eși din război, încheind pacea.-

Organizația "Todt"-Sinaia, plină de spioni și agenți germani, sînt în curent cu ce colportează SANATESCU și VASILIU RASCANU. KILLINGER cere lui ION ANTONESCU arestarea acestor ofițeri. Imprudențe tocmai în perioada cea mai critică. Se știa că germanii n-au glumit cu HORTY în Ungaria, băgîndu-l în lagăr. ION ANTONESCU fiind vorba de SANATESCU de la palat, ordonă o verificare urgentă. EUGEN CRISTESCU spune lui BORCESCU: "Să te văd cum o scoți la cap cu SANATESCU, că nemții sînt furioși. Tocmai la Sinaia s-a găsit să vorbească, unde ei au centrală de spionaj".-

După cîteva zile, BORCESCU prezintă rezultatul: germanii interpretează greșit. E adevărat că SANATESCU este văzut cu VASILIU RASCANU. Prisul este un om de spirit, face diferite complimente sau apropouri la frumusețea doamenlor, la atitudinea unor domni -un banc- sau cîte un spirit chiar cu caracter politic, dar fără a fi vorba de înlocuirea regimului, deci nu corespunde realității: cele semnalate de germani,- ION ANTONESCU pentru a da totuși satisfacție lui KILLINGER, dă ordin lui PANTAZI, ministrului de război, să le facă observațiile verbale convenite, așa că ofițerii au scăpat fără alte sancțiuni.-

- Tot în luna iunie sînt lansați în jud. Vlaşca, trei parașutiști englezi: GESTERLEIN, PORTER și MEDLIANU, care aveau misiunea de a lua contact cu palatul și cu partidele istorice. Ei fiind prinși de jandarmi, au fost cazați într-un apartament de la inspectoratul general al jandarmeriei și li s-a dat posibilitatea ca să-și îndeplinească misiunea dar sub controlul lui PIKI VASILIU și al lui EUGEN CRISTESCU.-

In țară se desfășura o vie activitate politică.

Peste tot au loc conciliabile politice și se fac pregătiri pentru ieșirea din război. Germanii cu aceeași atențiune urmăresc situația internă, dar se mulțumesc cu ceea ce le dădea BORCESCU și oamenii săi, care făceau cu adevărat operă de desinformare.-

Activitatea politică se desfășura pe 4 linii și anume:

- prima - linia palatului, care era cea mai activă. MIHAI se consulte cu SANATESCU, SAVEL RADULESCU, NEGEL, NICULESCU-BUZESTI, general NICULESCU C., STIRCEA MOCIONYI, DAMAGEANU, IONESCU EMILIA, cu șefii de la Marele Stat Major și separat cu IULIU MAHIU și DINU BRATIANU.-

-cu ICA ANTONESCU -nehotărît- juca pe două tablouri, crezându-se abil și că este un nou Metternich;

-și în fine cu ing.CHAUSU, om activ și hotărît, pe care îl aduceau în palat SANATESCU, IONESCU EMILIAN etc.-

- A doua linie - era a partidelor istorice cu IULIU MANIU și DINU BRATIANU, care se complăceau mai mult în redactări de memorii și în pertractări. IULIU MANIU în legătură cu exteriorul se folosea de cifrul S.S.I.-ului. Tot el luase contact cu LUCRETIU PATRASCANU, care avusese domiciliu obligatoriu la Poiana-Tapului, stabilind un mod de colaborare la guvern, după eşirea României din război.-

Tot IULIU MANIU mai primise de la GAFENCU, ce se găsea în Elveția, o stenogramă a lui BENES-STALIN, prin care acesta din urmă, asigură pe IULIU MANIU, că nu se va amesteca întrebările interne ale României, dacă ese din război imediat.-

Tărăniștii susțineau că în enciclopedia sovietică, P.M.T. era menționat ca un partid democratic, iar IULIU MANIU era îndreptățit să creadă, că va juca un rol prim în conjunctura internă.-

-A treia linie, era cea oficială condusă de IOH și ICA ANTONESCU, dar care era cea mai timidă, probabil din cauza obligațiilor ce le aveau față de germani.-

Datorită unei combinații politice a lui PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU, este adus și LUCRETIU PATRASCANU de la Poiana-Tapului la București și instalat în str.Armenescă nr.11, la avocatul TOROSIAN. Scopul aducerii lui LUCRETIU PATRASCANU era de a avea convorbiri cu IOH și ICA ANTONESCU în vederea încheierii armistițiului și chiar a unui pact politic. Ca și partidele istorice, PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU au socotit că cel mai autentic reprezentant al partidului comunist este LUCRETIU PATRASCANU, care prin originea și educația sa, era mai apropiat de concepția burgheză.-

Tot în această perioadă LUCRETIU PATRASCANU a avut o serie de întrevederi cu partizanii săi, chiar și cu dl.inginer CHAUSU.-

- În fine, a patra linie, a Partidului Comunist Român, cea mai puternică linie și a cărei acțiune se făcea simțită în toată țara. Numeroase acte de sabotaj penru micșorarea producției de război, și propaganda intensivă în fabrici și usine contra războiului, îl făcea să fie o forță de temut pentru par-

tismii războiului. Cînd la 24 August au apărut gărzile patriotice și forțele apărării patriotice în vederea consolidării actului de la 23 August, de abia atunci și-au dat seama toți de forța partidului, cît și de pregătirea temeinică făcută în vederea actului istoric.-

- Să urmărim din nou, desfășurarea acțiunii interne.

- IULIU MANIU, prevăzînd o eventuală înlăturare a lui ION ANTONESCU de la palat, invită pe generalul IACOBICI, -care se bucura de mare prestigiu în armată- la el, și îi spune: "să fiți pregătiți de a succeda lui ION ANTONESCU, ca fiind cel mai pregătit și simpatizat de armată. Eventual să aveți studiat și pregătit o lovitură armată pentru înlăturarea lui ION ANTONESCU. În acest scop să mențineți legăturile de prietenie cu Marele Stat Major și cu generalii armatei."

IULIU MANIU conservase prietenia lui IACOBICI de cînd s-au cunoscut la Viena, înainte de 1914- și apoi cointeresîndu-l într-un consiliu de administrație. Aceasta a fost mai greu, fiindcă nimeni nu vrea să renunțe la un loc, pentru IACOBICI. IONEL POP -unul din nepoții lui MANIU- era în 22 sau 23 consilii de administrație, cu venituri de cîteva milioane lunar, nu se îndura să cedeze măcar un loc. Astfel vedem pe IACOBICI plasat într-un consiliu de administrație la Timișoara. Aici SEVER BOCU - electorul partidului- nu admite ca străinii să beneficieze de veniturile locale și-l înlătură, așa că IACOBICI revine la București. Aici cu multă greutate i s-a asigurat un loc minor.-

În ajunul lui 23 August, IULIU MANIU are neșansa de a nu găsi pe IACOBICI, căci toți erau plecați sau dispersați în provincie. De abia la 25 sau 26 august, revin toți în București, dar IULIU MANIU nu mai avea nevoie de ei.-

- La sfîrșitul lunii iulie, începutul lui august, din ordinul lui PIKI VASILIU și al lui EUGEN CRISTESCU s-au dat dispoziții colonelului LEOVEANU, comandantul lagărului TG. Jiu, ca să creeze condițiunea favorabilă evadării unui grup de 10-12 comuniști, printre care: dl. GH. GHEORGHIU-DEJ, NEAGU ANDREI etc.- S-a bănuit că se urmărește un scop de către PIKI VASILIU și EUGEN CRISTESCU, dar n-a transpirat nimic. Germanii s-au bazat de această evadare și au cerut imediat arestarea lor. Deși se cunoștea drumul spusat de evadați prin Craiova,

de unde s-au răspândit, dl. GH. GHEORGHIU DEJ era la părintele JUSTINIAN (Vilcea), BORGESCU era la datorie și cădea germanilor informații eronate.-

- Tot în cursul acestei luni, IULIU MANIU cu DENU BRATIANU socot că este cazul de a trimite un emisar prin linia frontului la Moscova, pentru a trata în numele lor. Persoana aleasă era generalul ALDEA, cunoscut sovieticilor, fiindcă fusese într-o comisie specială la Odesa, cu ocazia predării bunurilor din Basarabia. Au fost captați generalii RACOVITA și CRETULESCU, care permiteau această trecere prin sectorul lor. Ziua destinată era 9 sau 11 august. S-a renunțat la această trecere din cauza reluării ofensive sovietice pe frontul nostru.-

- ION ANTONESCU primea știri din ce în ce mai proaste de pe front. Din interior presiune mare pentru eșirea din război. În această situație, la 19 sau 20 august, se hotărăște să plece pe front. de la S.S.I. primește două note:

-prima - nesinceritatea germană față de România:

-n-a livrat materialul blindat;

-n-a dat armamentul antitanc promis, cu ocazia trimiterii de trupe la Cotul Doului;

-germanii nu ne mai pot ajuta - lipsă de efective, iar cu materialul și mai puțin, uzinele lor fiind puse la pământ de aviația anglo-americană.

-a doua notă - dovedea unei nesincerități, lista cu numerele tuturor trenurilor în care s-au imbarcat toate blindatele germane de pe frontul român, îndreptându-se spre Polonia, lăsând frontul român complet lipsit de blindate.-

ION ANTONESCU constată personal că situația frontului este critică. S-a dus la cartierul general german, pentru trupele din Moldova, ce se găses la Slănic-Moldova. Aici ION ANTONESCU a întrebat de ce nu se degajează Moldova și Basarabia de trupele sovietice, așa cum s-a promis. Generalul german.... comandantul șef, căuta să-l liniștească pe ION ANTONESCU, promițând că în curând va lua contraofensiva. ION ANTONESCU întrebă: "Bine, dar de ce ai trimis blindatele din Moldova. Cu ce veți lua contraofensiva. Dă-mi lista cu trenurile care au transportat blindatele". Generalul german răspunde: "da, recunosc, însă în strict secret pregătim o mare bătălie lângă Varșovia".-

În seara de 21 sau în dimineața de 22 august, ION ANTONESCU s-a reîntors la Iașov. Impresia celor ce l-au văzut

după reîntoarcerea din Moldova a fost, că era deprimat. EUGEN CRISTESCU în seara de 22 august a venit de la Snagov la centrala serviciu, în biroul lui BORCESCU - contrar obiceiului său - și îi comunică: MIHAI a invitat pentru mine 23 august dimineața la palat, în audiență de lucru, pe ION și ICA ANTONESCU. Ceea ce este surprinzător, este faptul că amândoi sînt obesați decedată. Dumneata BORCESCU, ce informații ai și ce impresie îți face această invitație de lucru? BORCESCU răspunde: "mine este o zi hotărîtoare. Cred că se va face epirea României din război, dar nu știu cine o va face".-

EUGEN CRISTESCU continuă: "Eu mă duc la Joița, să mă culc. Mine dimineața la ora 6 sînt în biroul d-tale și te rog să mă pui la curent cu tot ce se întîmplă în noaptea aceasta și ce se proiectează pentru mine 23 august".-

Contra obiceiului, EUGEN CRISTESCU a fost exact la 6 dimineața în biroul lui BORCESCU. Acesta îl tratează cu o cafea și după ce-l pune la curent, îi spune: "Vă suiți în mașină și vă duceți direct la Snagov. Vă rog să raportați lui ION ANTONESCU să accepte scoaterea țării din război, altfel ve fi demis de la putere. (Nu se bănuia nimic de arestare). EUGEN CRISTESCU pleacă înainte de ora 7 dimineața, dar în drum spre Snagov, se opri la Președinția Consiliului de Miniștri - la OVID VLĂDESCU, nasul său și secretar general al președinției. Acesta îl asigură pe EUGEN CRISTESCU că ION și ICA ANTONESCU se vor opri la secretariatul președinției, evînd unele lucrări de semnat. Într-adevăr, ION și ICA ANTONESCU s-au oprit la președinție, dar numai la parter după care și-au continuat drumul la palat, fără a-l vedea pe EUGEN CRISTESCU.

Care era barometrul politic în acea dimineață?

IULIU MARIU și DINU BRĂTIANU susțineau că, ION ANTONESCU să facă armistițiul, fiind un militar cu mare prestigiu, după care vor lua ei sarcina formării guvernului. Pe de altă parte IULIU MARIU era supărat că nu-l găsește pe IACOBICI. -

MIHAI consilier de SANADESCU, MOGIORȚI și mai ales de inginerul GRAUSD, era mai categoric, ION ANTONESCU trebuie scos de la conducerea statului imediat. -

- Din informații neverificate, vom relata ce s-a întîmplat la palat în ziua de 23 August:

MIHAI e cerut lui ION ANTONESCU imediata scoatere

a țării din război. Acesta pe un ton nu prea calm, a spus că știe ce are de făcut și că îi mai trebuie circa trei zile. Se pregătea de plecare. La sugestia spontană a inginerului CEAUSU, ce se afla camuflat acolo, ca amândoi să fie arestați, deoarece egiptii afară, vor aresta ei pe toți cei din palat. MIHAI o scootește ca bună această idee și dă ordin de arestare. Generalul IONNESCU EMILIAN și maiorul DEMBRESCU ANTON trece la executare, invitând pe ION și IGA ANTONESCU să intre într-o cameră a palatului. A doua zi, au fost dați spre postrare în aceeași stare de arest, Partidului Comunist până la clarificarea situației lor.-

Pe la ora 13 sau 14, EUGEN CRISTESCU ajunge la serviciul său, foarte deprimat, comunicând lui BORGESCU: "n-am putut vorbi cu ION și IGA ANTONESCU, fiindcă în loc să mă duc la Baagov, am stat la OVID VLADISCU. Ei au trecut la palat, unde amândoi au fost arestați. Acum am venit să-mi dau demisia și să numesc pe colonel SIMINEL VICTOR înlocuitorul meu." BORGESCU a adunat în grabă câțiva funcționari, care din întâmplare se mai găseau în local, în fața cărora, EUGEN CRISTESCU a declarat: "Înțeleg să-mi asum întregă răspundere, fiindcă totul le-am făcut din propria mea inițiativă, sau după hotărârile consiliului de ordine, sau chiar după ordinele directe ale lui ION ANTONESCU. Dumnezeustră, de la cel mai mare până la cel mai mic, nu știu fost cu nimic amestecați în inițiativele și acțiunile mele, iar în multe lucruri sintetici chiar străini de ce s-a întâmplat".-

După aceasta el părăsește localul, fără să spună unde se duce.-

BORGESCU primește vizita avocatului BEGNESCU FIORIN, la circa 10 minute după plecarea șefului demisionat, care îi spune: "doamnă colonel, vreau să mă duc la șefii mei politici MIHAIL BALHA și MIHAIL GHELMERBANU și dacă pot să le duc și vreo noutate.-

BORGESCU răspunde: "doamnă BEGNESCU sintetici liber. În curând vă veți desconcentra și vă veți putea relua ocupațiile dvs. personale. Ca noutăți vă pot spune, că BANATESCU se străduiește să forțeze guvernul"(ora 15-16).-

Pe la ora 17 sau 18, BORGESCU primește un telefon de la EUGEN CRISTESCU, aflat în cabinetul generalului TOBESCU, de la inspectoratul general al jandarmeriei (loc.Ștefan cel Mare) prin care îl roagă să le facă o vizită urgentă. Erau în

plină discuție când sosește BORCESCU. EUGEN CRISTESCU întreabă: "Ce să fac, sint într-o grea situație și nu știu ce să fac!" BORCESCU răspunde: "După părerea mea este bine ca atît dvs. cît și dl. general TOBESCU să vă constituiți ca prizonieri la palat, deoarece sînteți căutați încă de la ora 13. De altfel este căutat și fostul guvernator al Transnistriei GH. ALEXEANU și cred că la ora aceasta el e răspuns la chemare. Ați CRISTESCU cît și TOBESCU răspund să vor mai consulta și pe alții, după care vor hotărî."

BORCESCU se reîntoarce la serviciu și cunoscînd comoditatea lui SIMINEL - în plus străin de probleme - acțiune din propria sa inițiativă, punînd serviciul la dispoziția noului guvern.

Pe la ora 20, BORCESCU cheamă la telefon pe colonelul magistrat IONESCU RADU și comunică să pună în libertate pe toți cei de la Malmeson, cu îndeplinirea formelor legale și să înceapă cu RICA GEORGESCU, care probabil urmează să intre în guvern. IONESCU RADU cere să i se dea ordin scris în acest sens și pe care l-a primit chiar în cursul acelei serii de 23 august. După ce eliberază pe RICA GEORGESCU, IONESCU RADU roagă pe BORCESCU: "Dragă, eu aș vrea să stau vreo 8 sau 10 zile acasă, sub pretext că sint bolnav, pînă se mai liniștesc lucrurile. Am să trimit la tine pe maiorul magistrat DUMITRIU, din cînd în cînd, cu rugămintea ca să mă ții la curent cu ultimele știri politice".

El urmează un post și l-a obținut prin RICA GEORGESCU postul de director general al poliției și siguranței de stat.

BORCESCU verifică în aceeași seară situația, ducîndu-se la Malmeson. Numai RICA GEORGESCU pleacă. El reîncepe ordinul de plecare pentru toți, însă deținuții îi cer să rămîină peste noapte la Malmeson. Era tirziu, se auzeau focuri de armă la Acedemia Militară și fiindu-le frică de germani, cer să se ia măsuri de pază. BORCESCU dă ordin de întărirea pazei și a pus mitraliera la poartă. Chestiunea Malmesonului urma să fie rezolvată a doua zi de colonelul IONESCU RADU și oamenii săi.

Pe la ora 20,30-21, radio-București comunică constituirea guvernului SANATSECU, cînd BORCESCU intră tocmai în biroul său. La doserul mare al legăturilor telefonice germane și pleacă la societatea de telefoane, pentru a găsi personalul necesar, care să întreprindă legăturile telefonice ale

arantei germane, legăției și a tuturor spionilor germani. Cu greu au fost găsiți, DAN BRATIANU, RADULESCU OCTAV, precum și personalul necesar efectuării acestei lucrări. O piedică neprevăzută, directorul general al societății de telefoane, ing. PAPADACHE, se opune, susținând că fără ordinul șefului guvernului nu dă voie. BORCESCU ia legătura telefonică cu SANĂTESCU, chiar în fața celor indicați mai sus, și cere aprobarea.-

-Sanătescu: Bine că v-ați gândit la o problemă atât de importantă. Faceți imediat operația".

-BORCESCU: domnule general, mai avem și alte măsuri pregătite, sa să vi le prezint mine dimineață".-

-Sanătescu: înseamnă că dta. consolidezi ceea ce am făcut noi azi. Bine".-

În tot cursul nopții și a doua zi s-a lucrat intens, după dosarul (intocmit încă din timpul războiului) în care era tot specificat și prevăzut.-

- Tot în acea seară, BORCESCU raportează lui SANĂTESCU, că a eliberat pe deținuții de la Malmezon și să este cazul să se lichideze și cu lagărul de la Tg-Jiu, unde sînt închisi toți democrații, care au fost contra războiului. SANĂTESCU a dat aprobarea și BORCESCU a dispus de urmare. Problema celor din închisori și penitenciare urma să se hotărească în primul consiliu de miniștri.-

- Cazul de la legăția germană din seara de 23 August, poate fi considerat ca o dovadă evidentă, că s-a lucrat încă din timpul războiului, la săvîrșirea actului politic, prin desinformarea germană. La telefon, BURHEN CRISTESCU precizează: "domnule colonel BORCESCU, atît eu cît și dl. ministru KILINGER care se află lângă mine, nu știm care mai este situația. Sînt șanse de refacerea ei".

Deci germanii au fost surprinși de această lovitură de stat, datorită desinformării făcută de BORCESCU.-

Tot 23 August, ora 23. Se cheamă la telefon prefectul de Împedare-Deve, BORCESCU; domnule col. DEMETRESCU (prefectul), din ordinul d-lui general SANĂTESCU, arestați imediat pe TESTER, care se găsește lângă dvs. la fabrica Kulk.

-DEMETRESCU: da, ce s-a schimbat guvernul? Ce s-a întîmplat?

-BORCESCU: dar, ce dvs. nu aveți radio? Treceți imediat la arestarea lui TESTER.-

Nai tirziu s-a aflat ca DEMETRESCU era la o petrecere cu TESSER și in loc să-l aresteze, îl avizează pentru fugă. TESSER însoțit de 2 ofițeri germani, fug cu un "Horch" (auto cu 6 roți) și in regiunea Arad, nevoind să oprească la stația grănicerilor, pe cind vroiau să treacă frontiera, sint împușcați. TESSER cade mort. Cine era acest TESSER. Un englez, ajutorul lui HODLEY -șeful partidului fascist englez și căsătorit cu o germană. Prin ee intră in serviciul de informații german și fugе din Anglia in Spania (intr-un port pe coasta de Sud-Est) se pare Cadix.- Aici ajută submarinelor germane să scufunde niște vase, după care îl vedem la Atena, apoi Belgrad, unde ia parte la turcurările din aceste orașe. Vine la București unde se ocupă de chestiuni financiare. In fond făcea spionaj german și englez. După 23 August, fiul lui care se afla cu întreaga lui familie in București, s-a înrolat in armata engleză. Era un spion de mare talie, de aceea BORGHESCU dăduse ordin de arestare.-

- In 24 august, MIHAI trimite pe GESLERLEIN cu avionul la Istanbul, probabil pentru informare și eventual sprijin din partea apusenilor.-

- Tot in dimineața de 24 august (oraș 7-7,30) BORGHESCU se prezintă la Marele Stat Major, care era instalat la gară, in noul palat al CFR. la subsol. Generalul HARBANE, șeful Marelui Stat Major îl ia in primire. "Bine că văd și cu un șef de instituție, toți sint fugiți sau dispersați. Trebuiesc luate măsuri urgente pentru păstrarea ordinii in stat și deci pentru consolidarea statului nostru istoric". BORGHESCU raportează: "Cu aprobarea d-lui general SANATESCU, începind de aseară am procedat la întreruperea legăturilor telefonice, după datele ce le string de aproape trei ani. In plus am o serie de măsuri, totul este studiat însă n-am cu cine să le execut, căci titularii noi ai instituțiilor sint dispersați. Bine, așa este, că nici eu nu-i cunosc, nici chiar pe dl. ministru de interne, ALDEA, răspunse HARBANE. Iți voi da ordin scris că vei lua sub ordinele d-tale, direcțiunea generală a poliției, prefectura poliției capitalei, inspectoratul general al jandarmeriei și S.S.L.-ul pentru a lua toate măsurile necesare de păstrarea ordinii in stat.-

Generalul SANATESCU întărește ordinul prin semnătura sa. (Fotocopia acestui ordin este la S.S.L.). Tot SANATESCU și HARBANE ordonă lui BORGHESCU să instaleze cite un post înaintat

la Urziceni și Afumați pe direcția probabilă de retragere a armatelor germane și de înaintare a armatelor sovietice. Să facă o recunoaștere la Colentina-Stefănești, dacă sînt rezistențe germane în legătură cu cele de la Băneasa. BORCESCU încearcă să obiecteze: "domnule general, dar eu nu dispun de trupă, eu am numai funcționari civili". SANATESCU răspunde: "Cu atît mai bine, cît nu atrage atenția asupra lor".-

BORCESCU trimite o echipă de 4 agenți la Urziceni și alte tot de 4 agenți cu mașini la Afumați, care să anunțe apariția trupelor.-

Personal cu GH. MIRAI, VICTOR IONESCU și șoferul GLIGA, înarmați cu două Schmeisere (automate germane) s-au dus în recunoaștere la Colentina-Stefănești. Nu s-a găsit nici un fel de trupă germană, însă spre Băneasa au fost primiți cu focuri vii de arme și automate. Rezultatul l-a raportat BORCESCU celor doi: SANATESCU și MARDARE. BELESCU care fusese trimis spre Băneasa, a fost luat prizonier de germani. Pe chestia acestor rezistențe, mulți au fost decorați chiar cu "Mîna Viteazului" Chiar și cu actul de la 23 August, unii numai cît aveau cunoștință cît se va schimba situația politică și au fost avansați. ALDEA la general de corp armată, LEFRANU GH., la general de corp armată; DAMACEANU, RADESCU de la general de brigadă, la divizie și corp de armată; BOVOIU de la col. în rezervă la general activ, în timp ce BORCESCU și alții erau legați de promoția ce urma să fie avansată.-

Tot așa a fost și înainte de 1940. Un grup așa zis de savanți ofițeri, fac art. 14 prin care dă dreptul la avansare peste promoția care o blochează și după ce s-au avansat au anulat art. 14 pentru a nu mai beneficia și alții. Procedee necorecte.-

La 26 sau 27 august, MARDARE, care știa cît se terminase cu luarea măsurilor pentru consolidarea actului, cere lui BORCESCU să i se restituie ordinul de împuternicire dat, susținînd cît au spărut: generalul ANTON la jandarmi, care fusese dispersat și col. CRISTEA NICOLAE, prefectul poliției capitalei.-

ANTON, fusese captat de palat cu sult înainte de 23 August, fără ce PIKI VASILIU sau TOBESCU să cunoască faptul. ANTON a pus la dispoziție toate forțele de jandarmi și care erau cele mai numeroase în capitală.-

MIHAI cu mama sa ELENA cu NELLY CATARGYI și alte câteva persoane pleacă la ferma colonelului PETRESCU (iunianist) din jud. Gorj, unde stă pînă la 20-25 septembrie, de teama unor turburări sau reacțiuni germane în capitală. MOCIONYI rămăsese pe lîngă guvern în capitală (Bolintin sau subsolul B.N.R.-ului) ca element de legătură cu MIHAI.-

Reîntors la serviciu, BORCESCU primește pe delegații instituțiilor lor:

-comisarul COPOTIU, din partea direcției generale a poliției;

-comisarul P. LLADE de la prefectura poliției capitalei;

-saiorul PENESCU de la inspectoratul general al jandarmeriei, cărora le înmînează tabele nominale cu circa 2500-3000 persoane, din întreaga țară, capabile să declanșeze acțiuni de turburare a ordinii interne, sau de a provoca rezistențe cu ocazia înaintării trupelor sovietice. În decursul zilelor de 24-25 și 26 august, toate arestările au fost efectuate.-

Tot în decursul acestor zile, BORCESCU vizitează pe: GH. PAURER, IULIU MARIU, DINU BRATIANU și TITEL PETRESCU, cu care ocazie le face cunoscut că S.S.I.-ul nu va mai urma drumul trasat de MISA MORUZOFF sau EUGEN CRISTESCU, el fiind numai un organ de informare al guvernului în diferite probleme necesare conducerii statului, în plus el redevine ca organ auxiliar al Marei Stat Major. Dacă au nevoie de ceva informațiuni în legătură cu conducerea statului, le vor cere prin prin ministru de care aparține S.S.I.-ul.

La 27 august, SANATESCU cere generalului din aviație ERMIL GHEORGHIU un avion pentru ziua de 28 august, care să transporte pe profesorul ECK, pe secretara sa MARGARETE HALLER și un delegat al guvernului la Istanbul. Avionul se va întoarce cu delegatul guvernului, care era DAN BRATIANU. Delegat al S.S.I.-ului pînă la plecarea lui ECK era av. BEGHESCU FLORIN. Înainte de plecare, ECK a găsit de cuviință, să dea lui BEGHESCU FLORIN o declarație prin care atestă că atât BORCESCU cît și BEGHESCU nu pot fi făcuți solidari cu acțiunile lui EUGEN CRISTESCU ca unul ce cunoaște realitățile.-

SANATESCU prin ECK, a cerut ca aviația anglo-americană să intervină pentru a distruge rezistența germană de la Băncasa. Astfel că la 29 august a avut loc ultimul bombardament serios anglo-american pe teritoriul României.-

-In zilele de 24 la 28 august, guvernul funcționa parțial, fie în subsolul S.N.R.-ului, fie la Bolintinul din Vale, căci mulți miniștri erau dispersați pe unde au putut, așa că la 28 sau 29 august se întrunește primul consiliu de miniștri. Tot în această zi, BORGESCU predă lui ALDEA -ministru de interne- măsurile ce le-a luat în timpul lipsei sale. Ministerul era instalat în palatul CANTACUZINO, de pe Calea Victoriei.-

-In București sosise misiunile informative:

- american cu STEWENS;
- englez cu PORTER, GIBSON etc.
- și cel sovietic.

Misiunile americane și engleze spuneau:

- am venit să vedem procesul de comunizare din România;
- rugăm ca guvernul român să nu încerce să facă intrigi între guvernele aliate, fiindcă ele sînt solidare pentru distrugerea hitlerismului.

BORGESCU comunicînd cele de mai sus lui SANAPESCU, IULIU HANIU intervine: "aceasta nu constituie o notă oficială".

Spre sfîrșitul lunii august, MOCIONYI face o vizită la birou lui BORGESCU, spunînd: "am o aprobarea de la RACOVITA să-mi dați toată corespondența ce o aveți la S.S.I. despre palat, în plus tot ce aveți în legătură cu eșirea României din război. BORGESCU a cerut timp 2-3 zile, fiindcă trebuie căutat în arhivă. Timpul era necesar pentru scoaterea de copii. Materialul cerut a fost ridicat de IONESCU-BALACEANU - secretarul palatului.-

MOCIONYI vizitează a doua oară pe BORGESCU la biroul său pe la 6 sau 7 septembrie, manifestîndu-și de astă dată dorința, de a crea un serviciu de informații și pază la palat. În acest scop, cere să i se recomande un funcționar superior bun din S.S.I., care să-l pună în stare de funcțiune. Apoi, renunță la această idee, pentru a cere în numele lui MIHAI, lista tuturor informatorilor interni și externi pe care îi are SSI-ul. BORGESCU refuză, spunînd: "legea de funcționare a S.S.I. mă oprește de a executa o asemenea dorință,

-întîi - nu sînt șeful serviciului căci numai el poate da; și

-al doilea - nici el nu poate, fără aprobarea scrisă a șefului său direct, RACOVITA.-

Vă rog deci adresați-vă șefului serviciului SIMINEL

VICTOR sau lui RACOVITA ori SANAPESCU.-

La 24 sau 25 septembrie, NICULESCU-BUZESTI ministrul de externe, invită pe BORGESCU la ministerul său. Acesta îl găsește pe NICULESCU-BUZESTI în convorbire cu MOCIONII. "Uite, ceea ce-am chemat spuse ministrul, te rog să-mi dai lista informatorilor externi". BORGESCU răspunde: "Domnule ministru, am spus și d-lui MOCIONII și spun domniei-voastre: Legea de organizare și funcționare a serviciului, dă dreptul nuncișefului serviciului -lui RACOVITA sau SANAPESCU- să dea această listă. Eu depinde de mine, care sînt doar un subaltern și nici nu este în sectorul meu de activitate". NICULESCU-BUZESTI se supără și chemă pe LISBIEVICI ION -ce acum era șeful SSI-ului. Acesta susține că nici el nu a dat lista cerută.-

-Să vedem care era situația interioară a S.S.I.-ului.

In centrul - situația era cea grea- personalul fiind dispersat și se cerea eforturi mari celor rămași în București. Între 24 august și 4-5 septembrie, mulți au peregrinat prin țară (Banat, Ardeal, Oltenia) te teamă să nu fie trași la răspundere:

-unii că au fost pe frontul de est;

-alții de teamă că au fost în slujba germană ca:

NICANDEU, PROCA, PACESCU, GEORGESCU, GALERIU etc.-și numai grupe mici deocare se găsea la serviciu cu BORGESCU. În această grupă găsim pe: NIC. STANESCU, BORGESCU, GH. MIHAI, AGRONDEU și aproape tot C.I.-ul cu excepția lui IONESCU VALERIU, care vîndu-se părăsit de sprijinitorul său EUGEN CRISTESCU, fugă și el ca apoi să se sinucidă. Cu toate acestea S.S.I.-ul a funcționat fără întrerupere și a informat Marele Stat Major în perioada cea mai critică a reorganizării forțelor pe frontul de vest; cît și guvernul asupra situației din țară și extern, datorită faptului că aparatul său din țară și din străinătate a funcționat fără defecțiuni.-

După listele S.S.I.-ului s-au făcut epurările, confiscările din departamente și instituțiile de stat, presă, etc.-

-s-a mai dat lista tuturor colaborașionistilor noștri;

-s-a arestat întreg aparatul informativ-german;

-s-au dat listele pentru arestarea celor ce ar putea crea dificultăți interne sau rezistențe în fața înaintării trupelor sovietice (circa 2500-3000 pe întreaga țară).-

-s-a contribuit la prinderea priselor elemente din ⁴³² apus, parașutate pentru a culege informații etc.-

-La 3 sau 5 septembrie, BORGESCU este chemat de SANATRESCU: "Dte. împreună cu CRISTEA H., prefectul poliției capitalei, trebuie ca imediat să procedați la evacuarea legației germane în localul liceului "Mihai Viteazul". Le puneți la dispoziție tot ce au nevoie și să-i asigurați că se vor bucura de același privilegiu de "exteriorialitate" și în noul local ce li s-a afectat." După ce s-au luat toate măsurile necesare acestei operațiuni, cei doi menționați mai sus, s-au dus la legația germană. Aici au fost invitați că între în biroul lui KILLINGER. CRISTEA a expus scopul venirii lor și a cerut să procedeze la executare. KILLINGER era înconjurat de von CLADIUS, STELZER, NEUBACHER, BIJCHER și generalul HAUSEN și a cerut un supliment de garanții. Cererile lor au fost satisfăcute imediat. S-a eșit în holul cel mare al legației și KILLINGER a comunicat tuturor că trebuie să evacueze legația. Fiecare poate lua ce vrea, căci au camioane și mașini la dispoziție. După aceea s-a dus spre capătul celălalt al holului și a tras un prim foc de revolver în secretara sa ELLA PETERSEN-omorînd-o pe loc- iar cu al doilea foc și-a cursat firul propriei sale vieți. Nu s-a putut interveni cu nimic, iar ministru CLADIUS adresîndu-se lui CRISTEA și BORGESCU a spus: "KILLINGER nu putea părăsi pămîntul patriei sale, întocmai ca și un comandant de vas, cînd vasul se scufundă, el nu-l mai părăsește".-

-La 4 septembrie vine la S.S.I. generalul LITRANU - subsecretar de stat la interne- pentru a instala ca șef al S.S.I.-ului pe GEORGESCU (BORGESCU FLORIN). BORGESCU raportează:

-Domnule general, instalarea nu poate fi valabilă, fiindcă SSI-ul nu aparține de ministerul de interne și nu aveți aprobarea lui SANATRESCU sau RACOVITA;

-al doilea, GEORGESCU a condus problema comunistă sub MORUZOFF, apoi a scris cartea "Ca ferul roșu" cu caracter anticomunist și cred că veți avea proteste din partea F.N.D.-ului. -

LITRANU și-a dat seama de situație și a plecat.-

-La 6 sau 7 septembrie RACOVITA spune lui BORGESCU: "SANATRESCU și eu mine am hotărît să plecăm la Paris, în scopul de a aduce în țară cât mai multe misiuni franco-anglo-americane care să contrabalanceze efectele propagandei sovietice. BORGESCU

obiectivă că apusenii ne-au lăsat în zona de influență sovietică și deci nu va avea nici o șansă de reușită. SACOVITA cum enervat spune: "atunci ce să mă dau eu la Paris. Te rog să-mi scoți autorizația respectivă de la franco-anglo-americanii Mer, sub pretextul că vreau să obțin pe baza "legii de împrumut și închirieri" echipament pentru cele 16 divizii ce luptă pe frontul de vest."

Anglo-americanii au refuzat să dea această autorizație.-

La 7 septembrie 1944, când SAHAIȚESCU hotărăște ca S.S.I.-ul să revină la Marele Stat Major -ca pe vremuri- șeful Secției II-a colonel MINCEANU AUREL, dă o instrucțiune scrisă. Această prevedea: "S.S.I.-ul care în decursul timpului s-a îndepărtat de la misiunile date de Marele Stat Major (adică de la MORUZOFF pînă la EUGEN CRISTESCU inclusiv), urmează să revină în normal".-

MINCEANU se adresează lui BORGESCU: "nu vin să vizitez SSI-ul, dar te cunosc și știu activitatea d-tale., așa că pentru mine Marele Stat Major constituie o garanție că S.S.I. va intra în normal".-

Între 15-20 septembrie SAHAIȚESCU spune lui BORGESCU: "te rog să iei contact cu Partidul Comunist, spre a-ți permite să vizitezi pe cei patru arestați, dați în păstrarea lor. Vezi dacă sînt bine tratați și dacă au vreo cerere de făcut.-

BORGESCU se prezintă d-lui GH. MAURER, care îl pune în legătură cu dl. MIIL BOBILARAS. Prin acesta, a putut vizita pe cei patru arestați, care se găseau într-o vilă situată în cartierul Vatra Luminoasă.-

Au fost găsiți la parter: ICA ANTONESCU, PIRI VASILIU și ALEXEANU, care au rămas surprinși de vizita ce o primesc, ce apoi toți să întrebe de noutățile din București. Da, dar ce venit să vadă cum sînteți tratați și dacă aveți vreo cerere de făcut. Foarte bine, răspund toți, cereri nu avem. ICA ANTONESCU susține discuția la parter, chemă pe BORGESCU sus la el, la etaj. Întrebă: - cum s-a constituit guvernul, care-i situația frontului, dacă sînt defecțiuni. BORGESCU îi răspunde la toate și arată scopul venirii sale. ICA ANTONESCU răspunde: "sînt mulțumit, îmi lipsește presa și radio-ul. Comunică tuturor ofițerilor să fie uniți cu conducerea statului și așa cum și-au făcut datoria pe frontul de est, să o facă și pe frontul de vest.-

BORCESCU, la eşirea din vilă, comunică d-lui EMIL BODNARAB, dorința celor arestați. Acesta promite că le va da, chiar a doua zi, și-l invită pe BORCESCU pentru o nouă vizită spre verificare. Acesta mulțumește și spune că nu este cazul, față de felul bun cum sînt tratați arestații.-

Intre 13-15 septembrie RACOVITA spune lui BORCESCU : "SANATESCU ca și o parte din guvern, am dori să știa, dacă sînt sincere, bunele intenții manifestate de marii aliați față de noi, în urma efortului ce-l facem în vest. Vei face deci urgent, un referat pentru creierea unei echipe speciale de care ai nevoie, fonduri, local, materiale etc., fiind că guvernul trebuie să știe cit se poate baza pe sinceritatea noilor aliați".

Față de situația militară și politică în care se găsea România, BORCESCU și-a dat seama că riscă să fie suspectați de spionaj și întirzia lucrarea.-

La 19 septembrie SIMINEL VICTOR este înlocuit de la șefia serviciului cu LISSIEVICI I., iar BORCESCU din subdirector general al S.S.I.-ului rămîne numai șeful C.I.-

Pe la 24-25 septembrie, LISSIEVICI cere lui BORCESCU să urgenteze lucrarea cerută de RACOVITA. Lucrarea a fost predată de abia către 15 octombrie cu mențiunea verbală că: situația schimbîndu-se de la zi la zi, lucrarea nu se poate executa și se riscă, putînd fi tratați toți drept spioni.-

RACOVITA, găsește lucrarea bună și o aprobă.-

BORCESCU persistînd în refuzul său de a nu executa referatul, RACOVITA îl dă disponibil, iar Marele Stat Major îl numește ca șef de Stat Major la divizia 11 inf., pe frontul de vest. LISSIEVICI I. dă dispoziții ca secția C.I. cu toate lucrările să fie predate lt.col. POPOVICI ANTON.-

Intre 10-15 noiembrie, LISSIEVICI este chemat de Dr. PETRU GROZA, la Președinția Consiliului de Miniștri, care-i spune: "cazînd că BORCESCU este disponibil, l-am cerut pentru mine la președinție. Te rog să mi-l trimiți de îndată ce termină predarea lucrărilor sale". Dr. PETRU GROZA obținuse aprobarea de la SANATESCU, care pe lingă calitatea de prim ministru era și ministrul armatei (în al doilea guvern), iar la subsecretariatul armatei de uscat era CRĂTULESCU ILIE. SANATESCU îl cheamă pe BORCESCU și îi pune în vedere schimbarea. Cel din urmă raportează: domnule general, am fost subdirector general al S.S.I.-ului și acum un simplu șef de birou cu titlul de

director, apoi promoția mea urmează să fie avansată și mi s-a anulat scutirea de stagiou. Ce faci? BANATESCU răspunde: n-ai grijă, căci situația militară a dtale, este foarte bună, iar scutirea de stagiou se va considera în continuare. Dta.ești singurul cunoscător al problemelor de stat, rămas din cei vechi și de ajutor la președinție.-

La 20 sau 22 noiembrie, BORCESCU primește o întărire de la dl.MIL BODNARAS, că este mutat la președinție.-

La 24 noiembrie, BORCESCU se prezintă d-rului PETRU GROZA, vicepreședinte al consiliului de miniștri și trece ca director de cabinet al domniei sale. În după amiezile de 24, 25, 26 și 27 noiembrie BORCESCU termină predarea la S.S.I., ca apoi la 23 sau 24 decembrie se duce să-și ia solda, cînd cunoaște și pe generalul SAVOIU, terminînd definitiv cu SSI-ul.-

Manifestațiile grandioase și repetate ale F.N.D.-ului au derutat lumea politică. Ea credea, că odată instalați la putere, vor putea să-și plaseze partizanii în posturile cheie și să poată domina în toate sectoarele. Derute crește și mai mult, fiind că nu știau în ce măsură puterea sovietică sprijină F.N.D.-ul și nu vroia să vină în conflict cu ea.-

În ajun de 6 decembrie, RADESCU cheamă pe BORCESCU: Eu voi forma guvernul nou. Intenționez să te trec ca șef al S.S.I.-ului. Imi faci o propunere de reorganizarea lui, în plus ai o listă aici de cei ce urmează să fie epurați din serviciu. Exau: col.CHRISTESCU, LISSIEVICI, GRINTESCU, BEGESCU FLORIN, BUCURSCU, CHELBASU etc.- La 8 decembrie RADESCU spune lui BORCESCU: dta.vei rămîne tot la PETRU GROZA, fără nici o grijă de avansare, iar la S.S.I. voi pune pe col.de rezervă SAVOIU -fost la palat- care îl voi avansa general.-

Din cauza evenimentelor politice și mai ales încordarea dintre partide, RADESCU și BANATESCU cheamă pe BORCESCU: trebuie să faci o lucrare urgentă, în care să prevezi organizarea unei rezistențe naționale și dacă este posibil să indicii numele ofițerilor capabili să conducă această rezistență.-

BORCESCU explică: această lucrare era posibilă acum unu sau doi ani, dar acum în vîltoarea politică în care ne găsim nu este posibilă de executat. Lucrarea este foarte grea și depășește posibilitățile mele. RADESCU și BANATESCU insistă și cer lucrarea. BORCESCU dă instrucțiunile necesare -verbal-

avocatului MARCEL UNTERMAN și îl lasă să întocmească o lucrare din care să se vadă imposibilitatea de a fi pusă în aplicare.-

La prezentarea lucrării, BORCESCU arată din nou, că în conjunctura politică în care ne găsim, soluția trebuie găsită în altă parte și anume:

-să se cadă la un acord cu F.N.D.-ul;

-să-și modifice programele după cele mai avansate;

-să stabilească cu F.N.D.-ul o platformă de guver-

nare;

-să stabilească legături cu partidul de la conducerea sovietică (puterea sovietică). RADESCU și SANATESCU exclamă: Nu cumva te-a impresionat puterea sovietică? SANATESCU în continuare: Nu uita că noi sintem a patra putere (ca număr de forțe pe frontul de west), ce luptăm contra hitlerismului și la terminarea războiului ne vom relua total independența.-

În acest timp la cabinetul d-rului PETRU GROZA se lucrea problema basarabeană și problema germanilor din Bucovina, la care BORCESCU a contribuit depunând toată atenția. PETRU GROZA i-a propus să se înscrie în partidul domniei sale. BORCESCU a răspuns: - în preslabil vă rog să interveniți la Ministerul Forțelor Armatei pentru aprobare, întrucât noi ofițerii activi nu avem voie să ne înscriem în partide politice sub sancțiunea excluderii din armată.-

- Incoerijibilul RADESCU crede că printr-o atitudine energică și chiar agresivă va reuși să intimideze forțele R.N.R.-ului, iar Uniunea Sovietică nu va interveni, pentru a nu indis-pune pe anglo-americiani.-

Într-o după amiază, PAUL DOBRESCU, secretar general la prefectura poliției capitalei și omul de casă al lui RADESCU, venind în biroul lui BORCESCU, spuse: - mine dimineață RADESCU va ține un discurs tare la "Scala" sau "Aro", la adresa F.N.R.-ului. Este susținut de anglo-americiani și SSI-ul are informații că mine intră în portul Constanța câteva vase anglo-americane. BORCESCU răspunse "SSI-ul a început să inventeze informații marine?", iar cu discursul tare cred că își grăbește plecarea de la guvern. BORCESCU aduce la cunoștința d-rului PETRU GROZA despre cele ce se proiectează a doua zi, care zice: - capitolul RADESCU se va termina, va veni F.N.D.-ul la guvern.-

La marea manifestație a F.N.D.-ului ce a avut loc la

4 martie 1945, în după amiaza zilei o parte din manifestații au intrat în palat. Palatul s-a alarmat și IONESCU EMILIAH cheamă la telefon pe BORCESCU și cere să evacueze palatul de manifestații, deoarece s-a făcut o impresie foarte rea asupra lui MIHAI.-

Cu aprobarea lui PETRU GROZA, BORCESCU însoțit de magistratul TARANEANU s-a dus la palat. Sărit pe piatra pe care era grilajul de fier, BORCESCU reușește să fie ascultat de manifestații, comunicându-le: "sunt trimis de doctorul PETRU GROZA să evacuați palatul și să vă răspîndiți în liniște, deoarece noul guvern îl veți forma domnia voastră F.N.D.-ul".-

Manifestații au ovacionat și disciplinate au părăsit palatul și plaja din fața sa.-

A doua zi la 5 martie 1945, IONESCU EMILIAH comunică telefonic lui BORCESCU: dl. Dr. PETRU GROZA este invitat de MIHAI în audiență la ora 18 și te rog să vii și tu.".-

La coborîrea din mașină, se întîlnesc la intrare cu IULIU MARIU, DINU BRATIANU și alții, ce fuseseră în audiență comună la MIHAI. IONESCU EMILIAH îi întâmpină și introduce pe dr. PETRU GROZA în cabinetul de lucru regal, iar pe BORCESCU îl reține în antecameră, ca el IONESCU să dispară. După un minut își face apariția MIHAI, care întrebă pe BORCESCU: "Cine este acest PETRU GROZA? corespunde misiunii ce i s-a dat? are adeziunea F.N.D.-ului?". Aceste două relații favorabile și arată din punct de vedere politic, că este singurul care poate stăpîni situația, svînd sentimentul și concursul neprecupețit al F.N.D.-ului. MIHAI se reîntoarce pentru a se duce în cabinetul de lucru. După câteva minute PETRU GROZA a ieșit rapid. Fusese însărcinat cu formarea guvernului. Cu această ocazie BORCESCU, iar a cules o serie de promisiuni că va fi avansat la gradul de general și că îi se va da orice post dorește.-

EPILOG.

În cursul luni martie 1945 au avut loc la Cluj, serbările pentru revederea Ardealului de Nord la patria noastră. Primul ministru PETRU GROZA este însoțit de prietul său director de cabinet BORCESCU, care a contribuit și la pregătirea acestor serbări. Generalul SUBAIROV, șeful delegației sovietice și președinte al comisiei aliate de control, ocupă locul de frunte în tribuna oficială alături de MIHAI. Manifestația a fost grandioasă și cu vii mulțumiri pentru conducătorii sovietici politici și ai armatei, care ne-au ajutat să recăpătăm Ardealul de Nord.-

La 26 martie 1945 sînt arestați: LISSIEVICI, BORGESCU, RADULESCU G. și SITA, C. BUREAN și VERA TABACOVICI, trimiși la Moscova pentru cercetări și după 12-14 zile au fost reținuși în țară pentru eliberare, însă reținuși la Malmezon pînă la 23 decembrie 1945, cînd au fost puși în libertate.-

Între anii 1946-1948 inclusiv, BORGESCU este preocupat de căștigarea existenței sale, a soției și fiicei sale, care urma cursurile liceului de fete "Carmen Sylva". A încercat să intre ca măsurător de stradă la U.C.B. și șeful personalului BOIGESCU, l-a respins, pînă nu aduce dovadă de la partid, că poate ocupa o funcție. Nu voia să facă pe hamalul în Gara de Nord și dimineața la Obor, iar în timpul zilei este vîsător pe Calea Victoriei, încercînd să facă afaceri cu săpun, brînză, grăsimi, etc.- Tot BORGESCU este vîsător la agenția de comision a ELENEI IOHnescu din str. Doamnei, tot pentru afaceri, dar fără rezultate. Dacă ar fi obținut toate bunurile ce i s-au luat la prima percheziție din 1945, ar fi putut vinde lucrurile personale și ar fi trăit mai bine.-

Între 20 octombrie 1948 și 3 martie 1949, BORGESCU încearcă norocul ca administrator de moșie (66 ha.) a generalului CEAUSESCU (Cosîmbești-Ialeșița). Acolo era o mizerie în toată splendoarea ei. Grajdul spart, ruinat, un pătur ars, casa în dărîmăre. Vite, o singură vacă ce da 2 kgr. lapte pe zi, înecole nici o vită sau pasăre, porci, decît doi cîini jigăriți.- Era prototipul moșiilor burgheze a căror stăpîni mînceau banii la Paris sau îi pierdeau în jocuri de cărți. La 3 martie 1949 s-a făcut exproprieră totală și astfel s-a lichidat această afacere, înainte de a fi dat măcar o singură recoltă. BORGESCU s-a ales cu o chitanță de 30 sau 32 mii lei, prin care CEAUSESCU îi rămîne dator, fiindcă BORGESCU a avut naivitatea de a-și băga și banii personali, în scopul de a repara grajdul, constitui un inventar viu, a face semănăturile neefectuate de CEAUSESCU și ogoare pentru primăvară.-

La 26 mai 1949, BORGESCU este ridicat pentru a doua oară și judecat de abis în 1956, cînd i s-a aplicat condamnarea "detențiune grea pe viață" la art. 193.-

În ianuarie 1961, la închisoarea Gherla, unde BORGESCU se găsea în curs de executare de pedeapsă, s-a făcut verificarea dosarelor, cu care ocazie lui i s-a spus: "deși viețitor, ai o purtare foarte bună, ceea ce a dat să înțeleagă pentru toți din celulă, că este spre binele lui. Într-adevăr BORGESCU s-a înce-

drept în disciplina închisorilor prin care a trecut, respectând regulamentele și a evitat să aibe conflicte cu administrația sau chiar cu colegii săi. Odată, după ce suseră cite un coleg izolat, să răbufnă și să spună că se va răzbuna pe toți cei care l-au nenorocit, BORCESCU ca vechi pușcăriaș, îi înfrunța spunându-le: "cine vorbește de răzbunare, înseamnă că nu este pregătit pentru noua viață socială și nu cred că va mai ieși din închisare, cine crede că vremurile vechi vor reveni, se înșală profund, lumea merge înainte, nu înapoi. Deci vremurile lui CAROL II și legionarilor nu vor mai reveni. Totul trebuie rezolvat numai pe calea "justiției", dar cel mai bun lucru ar fi "tabula rasa". Dacă și mai fi pus ca la 23 august să stăpinesc situația, și fi foarte dur, fiindcă trebuie evitate vărsările de sânge. Nimeni să nu-și închipuie, că și-ar putea face singur dreptate, deci să se termine cu aceste aiureli, fiind că se repercutese asupra tuturor în rău".-

Toți colegii se asociau la părerea lui BORCESCU și așteptă toți cu încredere, ca noul regim socialist să dea un decret de largă amnistie.-

Fără de cele de mai sus, vă rog să binevoiți a aprecia dacă nu este cazul să revizuiți și situația mea, absolvindu-mă de pedeapsă.-

Drept care dau prezenta declarație, semnând-o cu
mână proprie.-

sa/Borcescu C. Traian

Inchisoarea Malmeson

15 mai 1962

FILĂ DE CERTIFICARE

Prezentul dosar conține un
număr de 440 file,
plus I = 441 file opis
și a fost verificat de ȘOȘOR IULIAN
DATA 24.06.2010